

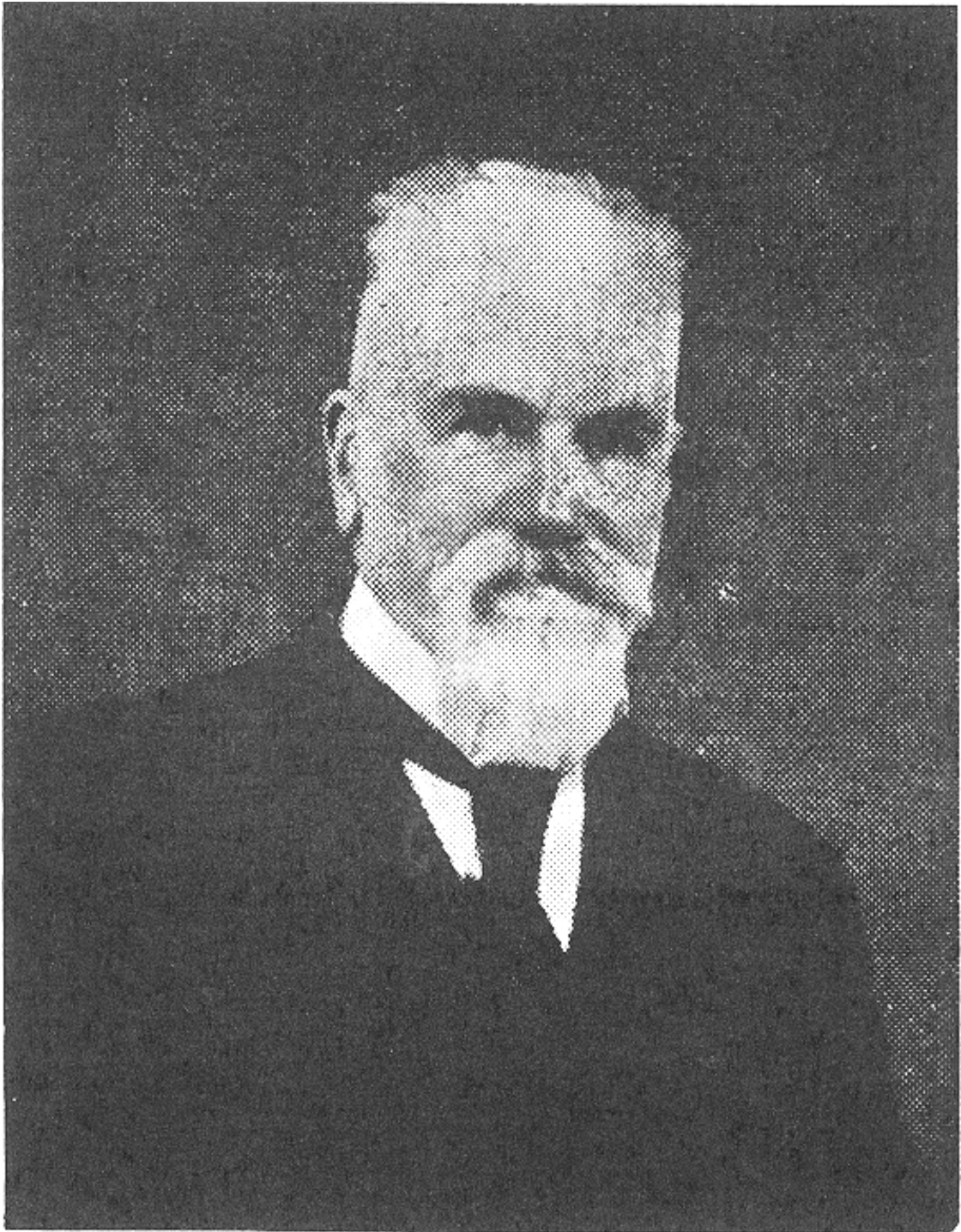
DIATEK NULIK

*Petradutöl se Vöna Grikänapük ma vödem
ela <Novum Testamentum Graece> de
<Oscar de Gebhardt>*

fa

*Dr. Arie de Jong,
Kadäman Volapüka*

1952

Dr. Arie de Jong

DIATEK NULIK

NINÄD

- **Gospul ma <Matthaeus>**
- **Gospul ma <Marcus>**
- **Gospul ma <Lucas>**
- **Gospul ma <Ioannes>**
- **Duns Paostolanas**
- **Peneds de <Paulus>**
  - Pened de <Paulus> elanes di Roma
  - Pened balid de <Paulus> elanes di Corinthus
  - Pened telid de <Paulus> elanes di Corinthus
  - Pened de <Paulus> Galatiyänanes
  - Pened de <Paulus> elanes di Ephesus
  - Pened de <Paulus> elanes di Philippi
  - Pened de <Paulus> elanes di Colossae
  - Pened balid de <Paulus> elanes di Thessalonica
  - Pened telid de <Paulus> elanes di Thessalonica
  - Pened balid de <Paulus> ele <Timotheus>
  - Pened telid de <Paulus> ele <Timotheus>
  - Pened de <Paulus> ele <Titus>
  - Pened de <Paulus> ele <Philemon>
  - Pened hebreyanes
- **Peneds votik**
  - Pened de <Iacobus>
  - Pened balid de <Petrus>
  - Pened telid de <Petrus>
  - Pened balid de <Ioannes>
  - Pened telid de <Ioannes>
  - Pened kilid de <Ioannes>
  - Pened de <Iudas>
- **Paokalüp de <Ioannes>**

Noet: Bi (ma sev tradutana) penuls latinik valemö bevünetiko pezepöls no nog dabinons de tonatems pükas, kels papenons me tonats lönik (Grikänapük, hebrey, laramey, larab....), diseinü balät lönanems valik, pepenons ma tradutods latinik onas.

-----oOo-----

GOSPUL MA <MATTHAEUS>

KAPIT : I

1. Tribütabim Yesusa : Kristus, son ela <David> : son ela <Abraham>.
2. <Abraham> äfatom eli <Isaac>; <Isaac> äfatom eli <Iacob>; <Iacob> äfatom eli <Iuda> e blodis oma;
3. <Iuda> äfatom lä <Thamar> eli <Phares>, ed eli <Zara>; <Zara> äfatom eli <Esron>; <Esron> äfatom eli <Aram>;
4. <Aram> äfatom eli <Aminadab>; <Aminadab> äfatom eli <Naasson>; <Naasson> äfatom eli <Salmon>;
5. <Salmon> äfatom lä <Rachab> eli <Booz>; <Booz> äfatom lä <Ruth> eli <Obed>; <Obed> äfatom eli <Isai>;
6. <Isai> äfatom hiregi : <David>; hireg <David> äfatom lä jiviudan ela <Urias> eli <Salomon>;
7. <Salomon> äfatom eli <Roboam>; <Roboam> äfatom eli <Abias>; <Abias> äfatom eli <Asa>;
8. <Asa> äfatom eli <Iosaphat>; <Iosaphat> äfatom eli <Ioram>; <Ioram> äfatom eli <Ozias>;
9. <Ozias> äfatom eli <Ioatham>; <Ioatham> äfatom eli <Achaz>; <Achaz> äfatom eli <Ezechias>;
10. <Ezechias> äfatom eli <Manasses>; <Manasses> äfatom eli <Amos>; <Amos> äfatom eli <Iosias>;
11. <Iosias> äfatom eli <Iechonias> e blodis omik, timü xil lü «Babylon».
12. Pos xil lü <Babylon>, <Iechonias> äfatom eli <Salathiel>; <Salathiel> äfatom eli <Zorobabel>;
13. <Zorobabel> äfatom eli <Abiud>; <Abiud> äfatom eli <Eliachim>; <Eliachim> äfatom eli <Azor>;
14. <Azor> äfatom eli <Eliud>;
15. <Eliud> äfatom eli <Eleazar>; <Eleazar> äfatom eli <Mathan>; <Mathan> äfatom eli <Iacob>;
16. <Iacob> äfatom eli <Ioseph> : himatan ela <Maria>, se kel Yesus Kristus panemöl pemotom.

17. So num gonidotas valik de <Abraham> jü <David> äbinon degfol, ed ut de <David> jü xil lü <Babylon> degfol, ed ut de xil lü <Babylon> jü Kristus degfol.

18. Moted Yesusa : Kristus ejenon so: ven mot omik : <Maria> ämatirajanof ko <Ioseph>, äplakoy, das büä ikobikons, pigrodükof fa Saludalanal.

19. <Ioseph> : himatan ofa, bi äbinom man ritik, e no ävilom jonetükön ofi len jemedastafäd, ädesinom ad lüvön kläno ofi.

20. Ab, du älabom tikodi at, in drim silanan Söla ädajonom oki lo om, ed äsagom ome: «*O <Ioseph> : son ela <David>! no dredolöd ad lasumön eli <Maria> : jimatani olik! ibä ut, kel pefatom in of, binom sek Saludalanala.*

21. *Omotof soni, keli onemol Yesusi; om ga olelivükom pöpi de sinods onik».*

22. Atos valik ejenon, dat utos pöfölon, kelosi Söl espikom dub profetan:

23. «*Ekö! jivirgan ogrodikof, ed omotof soni, keli onemoy eli <Emmanuel>»*, kela tradutod binon : God binom ko obs.

24. Igalikölo se slip okik, <Ioseph> ädunom utosi, kelosi silanan Söla ibüdom ome, ed älasumom jimatani okik,

25. e no äkosädöm geniko ko of, jüs imotof balidsoni oka; ed änemom omi Yesusi.

KAPIT : II

1. Ven nu Yesus pimotom, tö <Bethlehem> in Yudän timü hireg : <Herodes>, ekö! sapans anik se lofüdän äkömoms ini <Hierusalem>, ed äsäkom:

2. «*Kiöpo reg änu pemotöl Yudanas binom-li? Elogobs in lofüd steli omik, ed ekö mobs ad stimodön omi».*

3. Ven reg : <Herodes> älelilom atosi, äfäkikom, ed elans valik di <Hierusalem> ko om;

4. ed ikobükölo lekultanis e bibinolavanis valikis pöpa, äsäkom omes, kiöpo Kristus pömotom.

5. Äsagoms ome: «*Tö <Bethlehem> in Yudän; ibä so pepenos dub profetan:*

6. *<Ed ol : <Bethlehem>, ol : Yudän, leno binol bapikün pö plins Yudäna : bi se ol geidan osüikom, kel okälom pöpi obik : Yisraelän>».*

7. Täno <Herodes> äbüedom vokön kläniko lofüdasapanis, ed äkoedom nunön omis kuratiko timi, tü kel stel ipubon.

8. Pos atos älesedom omis lü <Bethlehem> ko komit: «*Vestigolsöd kuratiko tefü cil et, ed if utuvols omi, nunolsöd osi obe, dat i ob ogolob usio ad stimodön omi*»!
9. Posä ililoms regi, ädetävoms; ed ekö! stel, keli ilogoms in lofüd, äfogolon omis, jüs äbleibon stebön sus plad, kö cil ädabinom.
10. Ven älogoms steli, äfredoms mu vemo.
11. Ed inüstepölo ini dom, älogoms cili ko <Maria> : mot omik; ädokienoms dalestümo foi om; ämaifükoms diviärilis oksik, ed äblinoms ome legivotis: gold, boväl e mir.
12. E bi pinunedoms in drim nemü God ad no gegolön lü <Herodes>, ädatävoms ve veg votik lü län oksik.
13. Ven idetävoms, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo <Ioseph> ed äsagom: «*Löädolöd, lasumolöd cili e moti omik, e fugolöd lü Lägüptän, e blibolöd us, jüs osagob ole! ibä <Herodes> osukom cili ad deidön omi*».
14. Älöädöm, ed älasumom ün neit cili e moti omik, ed ädetävom lü Lägüptän.
15. Äblibom us jü deadam ela <Herodes>; dat utos pöfölon, kelosi Söl isagom dub profetan: «*Se Lägüptän evokob soni obik*».
16. Ven <Herodes> äküpom, das picütom fa lofüdasapans, äzunikom vemo, ed äbüedom deidön in <Bethlehem> ed in züamöp lölik ona cilis valik labü bäldot yelas tel e läs telas, bai tim, keli iverstigom de lofüdasapans.
17. Täno utos päfölon, kelos pisagon dub <Ieremias>:
18. «*Vög in el <Rama> pelilon, plon, drenam e viam mödik; <Rachel> äbedrenof cilis okik, e no ävilof patrodön, bi no plu dabinons*».
19. Ven <Herodes> ideadom, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo <Ioseph> in Lägüptän,
20. ed äsagom: «*Löädolöd, sumolöd cili e moti omik, e gololöd lü län : Yisraelän; ibä utans edeadoms, kels äviloms deadön cili*».
21. Om nu älöädöm, äkesumom cili e moti oma, ed äkömom ini län : Yisraelän.
22. Ab ven älelilom, das <Archelaus> äbinom hire g in Yudän pla <Herodes> : fat okik, ädredom ad golön usio. In drim nemü God penunedölo ätävom täno lü topäd : Galileyän.
23. Ed us elükömölo älomädükom oki ini zif <Nazareth> penemöl, dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetans, das pönemom elan di <Nazareth>.

KAPIT : III

1. Ün tims et el <Ioannes> : blunedan äbitom in däsärt Yudäna, ko predam:
2. *«Lecenolsöd! ibä regän sülas binon nilik».*
3. Ibä atan binom utan, keli profetan : <Isaias> ädiseinom, ven äsagom:
3. *«In däsärt vög vokom: Preparolsöd vegi pro Söl, kamükolsöd vegis oma»!*
4. <Ioannes> at älenlabom kloti jamodaherik, e zönüli küirik zü loin; nulüdot omik äbinädon me carads e miel natädik.
5. Täno ägolons lü om elans di <Hierusalem>, valikans se Yudän e züamöps di <Iordanis>;
6. ed äkoedons blunedön okis fa om in el <Iordanis>, du äkoefons sinodis oksik.
7. E ven äloegom kömön farisetanis e sadukanis mödikis ad pablunedön fa om, äsagom omes: *«O luvipärem! kin esevädükon oles, das öskeapols de cödetam lätik?»*
8. *Pololsöd täno flukis, kels pötons lä lecen;*
9. *e no fatiütolsöd ad dalön sagön : Labobs eli <Abraham> as fat! Ibä sagob oles, das God kanom davedükön ele <Abraham> cilis se stons at.*
10. *Cüdü ya seaton lä vul bimas; bim alik, kel khudo no polon flukis gudik, podocöpon, e pojedon ini fil.*
11. *Blunedob olis fe me vat ad lecein, ab utan, kel okömom pos ob, binom nämädikum, ka ob - no digädob ad polön sandalis oma - oblunedom olis me Saludalanal e me fil.*
12. *Viän binon in nam omik, okliniikom cepagluni oka, obarakom greni okik ini grenabarak, ofilüikom lebräni me fil nekvänovik».*
13. Täno Yesus äkömom de Galileyän lü <Iordanis> lü <Ioannes> ad pablunedön fa om.
14. Ab <Ioannes> ästöpädöm omi, ed äsagom: *«Neodob ad pablunedön fa ol, e kömol-li lü ob»?*
15. Yesus ägesagom ome: *«Leadolöd dunön obi! Ibä somo lönedos lü obs, ad fölon bligis valik».* Täno äleadom dunön omi.
16. Posä piblunedom, äxänom sunädo se vat, ed ekö! sül ämaifikon, ed äloegom nexänön Lanali Goda, ä kömön sui ok.
17. Ed ekö! vög ätonon se sül: *«Atan binom Son fa ob pelöföl, keli plidob vemo».*

KAPIT : IV

1. Täno Yesus pädugom fa Lanal lü däsärt ad pablufedön fa diab.
2. E posä icunom dü dels foldeg e neits foldeg, fino äfaemom.
3. E ven blufodan ilükömom, äsagom ome: *«If binol Son Goda, büdolöd täno, das stons at vedons bodeds»!*
4. Ab ägesagom: *«Epenoy: <Te de bod men no olifon, ab de vöd alik, kel kömon se mud Goda>».*
5. Täno diab äkesumom omi lü zif saludik, ed äpladom omi sui kren tema,
6. ed äsagom ome: *«If binol Son Goda, stürolöd oli täno donio! epenoy ga: <Okomandom oli silananes oka, ed opoloms oli su nams, dat no joikol futi olik ta ston>».*
7. Ab Yesus äsagom ome: *«Epenoy i : <No sötöl blufodön Söli : God olik>»!*
8. Dönu diab äkesumom omi, efe lü bel vemo geilik, ed äjonom ome regänis valik vola, e glori onas,
9. ed äsagom ome: *«Onis valik ogivob ole, if prostärnol foi ob, e leplekol obi».*
10. Täno Yesus äsagom ome: *«Moükolöd oli! o diab! Epenoy ga: <Söli : God ola oleplekolöd, e te omi okultolöd>»!*
11. Pos atos diab äklemom omi, ed ekö! silanans äkömoms ed ädünoms omi.
12. Ven ilelilom, das <Ioannes> pifanäböpom, ägetävom lü Galileyän,
13. älüvom eli <Nazareth>, ed älomädükom oki ini <Capharnaum> len lak topöl, in topäd di <Zabulon> e <Nephthali>,
14. dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetan: <Iesaias>:
15. *«Län di <Zabulon> e län di <Nephthali>, veg lü lak, votaflanü <Iordanis>, Galileyän paganas.*
16. *Pöp, kel äseadon in dag, elogon liti gretik, e love utans, kels äseadons in län e jad deada, lit esülöpikon».*
17. De tim et Yesus äprimom ad predön: *«Lecenolsöd! ibä regän sülas binon nilik».*
18. Ven äspatom ve lak Galileyänik, älogom, das blods tel: <Simon> i <Petrus> penemöl ed <Andreas> : blod omik, äjedoms filäti ini lak, ibä äbinoms päskarans.
19. Äsagom lü oms: *«Sökolsöd obi! ed ovedükob olis päskaranis menas».*

20. Oms älvoms sunädo filätis ed äsökoms omi.

21. E fövölo vegami okik, älogom blodis votik tel : <Iacobus> : son ela <Zebedaeus>, e <Ioannes> : blod omik, kels in naf ko fat oksik : <Zebedaeus> änätükoms filätis oksik. Ävokom omis,

22. ed älvoms sunädo nafi e fati oksik, ed äsökoms omi.

23. E Yesus äzitevom da Galileyän lölik, ätidölo in sünagogs, äpredölo gospuli dö regän, ed äsanölo malädis e liedis valasotikis in pöp.

24. E sagäd tefü om äziikon da Süriyän lölik; ed äblinoy lü om malädanis malädas e dolas valasotikas; diabäbis, munamalädanis, lemölanis, ed äsanom onis valik.

25. Trups mödik menas äsökons omi, se Galileyän, se elän <Decapolis>, se <Hierusalem>, se Yudän, e se topäds votaflanü <Iordanis>.

KAPIT : V

1. Ven Yesus älogom menamödotis, äbexänom beli; e ven iseidom oki, tidäbs omik äkömons lü om.

2. Tän ämaifükom mudi okik, ed älejonom ones:

3. *«Beatiks utans binons, kels lubegons lanöfi, ibä lü ons regän sülas duton.*

4. *Beatiks utans binons, kels lüigons, ibä potrodons.*

5. *Beatiks sufälükans binons, ibä ogerons taledi.*

6. *Beatiks utans binons, kels faemons e soafons lü gid, ibä posatükons.*

7. *Beatiks miserans binons, ibä pomiserons.*

8. *Beatiks utans binons, kels labons ladäli klinik, ibä ologons Godi.*

9. *Beatiks püdikodans binons, ibä ponemons cils Goda.*

10. *Beatiks utans binons, kels papöjutons demü gid, ibä lü ons regän sülas duton.*

11. *Beatiks binols, ven lukofoy olis, pöjutoy olis, e slänoy olis demü ob,*

12. *fredolsöd e pleidolsöd! ibä mesed olsik in sül binon gretik; so ga epöjutoy profetanis, kels elifoms bü ols.*

13. *Binols sal taleda; ab if sal vedonöv nensmelik, me kin osalöfikoy üfo? No plu gudon, kas ad pamojedön ed ad padästepön fa mens.*

14. *Binols lit vola. Zif, kel topon löpo su bel, no kanon binön klänedik.*
15. *I no filedoy lampadi, e pladoy oni disi grenimaf, ab pladoy oni sui litikipian, tän litastralon pro valikans, kels binons in dom.*
16. *So lit olsik stralonös lo mens! dat logons vobodis gudik olsik e gloriükons Fati olsik, kel binom in sül.*
17. *No cedolsöd, das ekömob ad sälonön lonemi e vobodis profetanas! No ekömob ad sälonön, ab ad lölöfikön.*
18. *Ibä vö! sagob oles, büä sil e tal upasetikons, ni el <iota> bal, ni diakritil bal lonema opasetikon büä fin dinas valik ujenon.*
19. *Klu utan, kel finidon püliküni lonas at, e lejonon menes ma atos, ponemon puik in regän sülas; ab utan, kel dunon ma lons, e lejonon onis votanes, ponemon gretik in regän sülas.*
20. *Ibä sagob oles, das, if gid olas no pluon tefü ut bibinolavanas e farisetanas, no onügolols ini regän sülas.*
21. *Elilos, das esagoy büanes: <No sötöl deidön>! ed utan, kel deidon, pocödeton fa cödalef.*
22. *Ab sagob oles, das alan, kel zunikon nenkodiko ta blod okik, digädon ad pacödetön fa cödalef, das utan, kel sagon ta blod okik: <Netäläktan> digädon ad pacödetön fa sanhedrin, e das utan, kel sagon: <Fopan> digädon ad pajedön ini fil höla.*
23. *If seimma blinol legivoti olik lü latar, ed us pö ol mem süikon, das blod olik labom bosì ta ol,*
24. *leadolöd blibön ön jenet at legivoti olik us fo latar, gololöd büiko ad rekosilön oli ko blod ola, e gololöd täno ad sakrifön legivoti olik!*
25. *Binolöd suno benomeugik kol tapalet olik, du nog binol su veg ko om! dat tapalet olik bo no lovegivom oli cödale, e cödal lovegivom oli gitädane, ed ol pafanäböpol!*
26. *Vö! sagob ole: No osegolol se fanäböp, büä upelol fenigi lätik.*
27. *Elilos, das pesagos: <No sötöl dulterön>!*
28. *Ab sagob oles, das ek, kel logedom ko desir lü vom, ya edulterom ko of in ladäl oka.*
29. *If kludo log detik skänon oli, seletiolöd oni, e mojedolöd oni! ibä binos gudikum pro ol, das bal limas olik paperon, kas koap lölik ola pajedon ini höl.*
30. *Ed if nam detik olik skänon oli, decöpolöd oni, e mojedolöd oni! ibä binos gudikum pro ol, das bal limedas olik paperon, kas koap lölik ola pajedon ini höl.*
31. *Esagoy i: <Utan, kel deteilom oki de jimatan okik, givomös ofe matiteilapenedi>!*

32. *Ab sagob oles: Alan, kel deteilom oki de jimatan oka, pläsif demü nepued, kodom, das dulterof, ed utan, kel matikom ko jimati-eteilölan, dulterom.*
33. *Fovo elilols, das esagon büanes: <No sötöl miyulön, ab sötöl fölön lo Söl yuli olik>!*
34. *Ab ob sagob oles: Leno yulolsöd! ni nämätü süil; ibä binon tron Goda;*
35. *ni nämätü tal, ibä binon futabam oma; ni nämätü <Hierusalem>, ibä binon zif hirega gretik;*
36. *ni sötöl yulön nämätü kap olik, ibä no kanol vedükön heri bal vietiki u blägiki.*
37. *Vöd olsik : si! binonöd : si! El nö! olsik : nö! Utos, kelos binon plö atos, binon badik.*
38. *Elilols, das pesagos: <Log tä log, e tut tä tut>.*
39. *Ab ob sagob oles ad no tadunön badani: ab kel flapon oli sui cüg detik, flekolöd lü utan i votiki!*
40. *Ed if ek vilom cödädön ko ol ad dagetön nikloti olik, leadolöd dakipön ome i mänedi!*
41. *If ek mütom oli ad kegolön mö liöl bal, gololöd ko om mö tels!*
42. *Givolöd utane, kel begon ole bosu, e no deflekolöd oli de utan, kel begon loenio bosu!*
43. *Elilols, das esagoy: <Sötöl löfön nilikünani olik, e hetön nefleni olik>!*
44. *Ab ob sagob oles: Löfolsöd neflenis olsik; benedolsöd utanis, kels maleditons olis; benedolsöd utanis, kels hetons olis; e plekolsöd pro utans, kels tädons e pöjutons olis;*
45. *dat binolsös cils Fata olsik in süils; ibä koedom sülöpikön soli love badikans e gudikans, e koedom reinön love ritikans e neritikans.*
46. *If löfols utanis, kels löfons olis, digädi kinik üfo labols-li? Tolädans no dunoms-li otosi?*
47. *Ed if glidols te blodis olsik, veütikosi kinik üfo dunols-li? Pagans no dunons-li otosi?*
48. *Binolsöd kludo nendöfik, soäsä Fat olsik in süils binom nendöfik»!*

KAPIT : VI

1. *«Kälälolsöd ad no dunön benodi olsik lo mens, dat ons logonsös oni! voto no labols mesedi de Fat olsik in süls.*
2. *Ven kludo limunol, no leadolöd trompetön osi föföf, soäsä simulans dunons in sünagogs e su süts, dat pastimonsös fa mens! Vö! sagob oles, egetons ya bläfodi oksik.*
3. *Ab ol, ven givol limuni, no leadolöd sevön name nedetik ola utosi, kelosi nam detik ola dunon,*
4. *dat limun blebonös klänik! E Fat olik, kel logom klänikosi, obläfom osi ole.*
5. *E ven plekol, no binolöd äsä simulans! Ibä atans löfilons ad stanön ä plekön in sünagogs e su gulöps piadas, dat palogonsös fa mens! Vö! sagob oles, egetons ya bläfodi oksik.*
6. *Ab ol, ven plekol, gololöd ini cem olik, färmükolöd yani, e plekolöd täno lü Fat olik, kel binom klänedik, e Fat olik, kel logom klänikosi, obläfom osi ole.*
7. *Ven nu plekols, no ogebolsöd mödoti gretik vödas vanik, äsä pagans dunons! ibä cedons, das polilidons dub prolid okas.*
8. *Klu no sümolsöd äsä ons! ibä Fat olsik sevom utosi, kelosi neodols, büä plekols ome.*
9. *Ols kludo plekolsöd so: O Fat obas, kel binol in süls! Nem olik pasaluükonöd!*
10. *Regän ola kömonöd! Vil olik jenonöd, äsä in sül, i su tal!*
11. *Givolös obes adelo bodi aldelik obsik!*
12. *E pardolös obes döbotis obsik, äsä i obs pardobs utanes, kels edöbons kol obs.*
13. *E no blufodolös obis, ab livükolös obis de bad! (Ibä dutons lü ol regän, e nämäd e glor jü ün laidüp. So binosös!)*
14. *Ibä ifpardols menes döbotis onsik, i Fat sülik olsik opardom oles;*
15. *ab if no pardols menes döbotis onsik, Fat olsik i no opardom döbotis olsik.*
16. *E ven cunols, no jästolsöd ko logod lügik äsä simulans! ibä atans mijästidons logodis oksik, ad jonön menes, das cunons. Vö! sagob oles, ya egetons bläfodi oksik.*
17. *Ab ol, ven cunol, nugvetolöd kapi olik, e lavolöd logodi olik!*
18. *dat no jonol menes, das cunol, ab Fate olik, kel binom klänedik. E Fat olik, kel logom klänikosi, obläfom ole osi.*
19. *No konletolsöd oles divis su taled, kö tien e ruil distukons, e kö tifans nübreikoms e tifoms!*

20. *Ab konletolsöd oles divis in süel, kö ni tien ni ruil distukons, e kö tifans ni nübreikoms, ni tifoms!*
21. *Ibä utöpo, kö div ola binon, i ladäl olik obinon.*
22. *Log binon lampad koapa. If kludo log olik binon gudik, koap lölik olik obinon litik.*
23. *Ab if log olik binon badik, koap lölik olik obinon dagik. If kludo lit in koap olik binon dagik, kiogretik dag binon!*
24. *Nek kanon düinön sölis tel; ibä ud oheton balani ed olöfon votani, ud oslopon balani ed oludigidon votani. No kanols kultön Godi e mamuni.*
25. *Sekü kod at sagob oles: No kudolsöd dö lif olsik, kinis ofidols u kinis odrinols, ni dö koap olsik, kinis olenükols! Lif no digädon-li plu ka nulüdot, e koap olsik plu ka klotem?*
26. *Logolsöd lü böds sila, no sovons, ni fodons, ni konletons ini baraks! e Fat sülik olsik nulüdom onis. Ols no pluols-li vemo leigodü ons?*
27. *Kin olas kanon-li lüükön me kudam louni bal lunote okik?*
28. *E kikodo kudols-li tefü klotem? Küpedolsöd lelis fela, vio glofons! No töbidons, ni spulons.*
29. *E sagob oles, das igo <Salomon> ko glor valik oka no peklotom, äsä bal atas.*
30. *If nu God klotom so yebe fela, kel nog dabinon adelo, e pojedon odelo ini furnod, no odunom-li mu mödikumo osi kol ols? o smalalekredans!*
31. *Klu no kudolsöd e no sagolsöd: Kini ofidobs-li, u kini odrinobs-li, u klotis kinik olenükobs-li?*
32. *Ibä atosi valik pagans sukons. Fat sülik olsik sevom ye, vio neodols atosi valik.*
33. *Sukolsöd kludo balido regäni Goda, e gidi omik! ed atos valik polegivon oles.*
34. *Klu no kudolsöd tefü odel! Odel jäfikonös me kuds oka it! Del alik labon saidiko töbis lönik oka».*

KAPIT : VII

1. *«No cödetolsöd, dat no pacödetolsöd!*
2. *Ibä ma cödet, keli lonülols, pocödetols; e me maf, me kel mafols, omafoy kol ols.*
3. *E kis-li? Logol cipi in log bloda olik, e bemi in log olik no küpol!*
4. *U lio osagol-li blode olik: Dälolös, das setirob cipi se log olik, du in log olik bem dabinon?*

5. *O simulan! Moïkolöd büükumo bemi se log olik, e logedolöd täno japäliko, lio setirol cipi se log bloda olik!*
6. *No givolsöd saludikosi doges, e no jedolsöd pärlatis olsik foi svins! dat bo no dästepons onis me lögs oksik, e flekons okis, e dasleitons olis.*
7. *Plekolsöd, ed ogivoy oles! sukolsöd, ed otuvols! nokolsöd, ed omaifükoy oles!*
8. *Ibä alan, kel plekon, geton, ed utan, kel sukon, tuvon, ed utane, kel nokon, omaifükoy.*
9. *U men kinik binon-la bevü ols, kel, if son onik begom one bodedi, ogivon ome stoni?*
10. *U kel, if begom one fiti, ogivon ome sneki?*
11. *If üfo ols : mens sinik sevols ad givön givotis gudik ciles olsik, plüo mödikumo Fat olsik in süls ogivom gudikosi utanes, kels begons ome osi.*
12. *Klu utosi valik, kelosi vilol, das mens dunons ole, dunolöd i ones! ibä atos binon lonem e büededs profetanas.*
13. *Nügololsöd da leyan nabik! bi veitik leyan binon, e vidik veg, kel dugon lü päridikam, e mödikans dabinons, kels nügolons da on;*
14. *ibä nabik leyan binon, e rovik veg, kel dugon lü lif, e nemödikans dabinons, kels tuvons oni.*
15. *Prüidolsöd demü luprofetans, kels lükömons lü ols in jipaklots, ab kels binons ninälo lups raviälik!*
16. *Ma fluks onas oseivols onis. No plökoy ga vitidabälis de spinabimüls, u figis de tils.*
17. *So bim gudik alik prodon flukis jönik, ab bim puridik flukis badik.*
18. *Bim gudik no kanon prodön flukis badik, ed i no bim puridik flukis jönik.*
19. *Bim alik, kel no prodon flukis jönik, padäcöpon, e pajedon ini fil.*
20. *Demü atos oseivol onis ma fluks onsik.*
21. *No alan, kel sagon obe: O Söl! o Söl! onügonon ini regän sülas, ab utan, kel ledunon vili Fata obik in süls.*
22. *Tü del et mödikans osagons obe: O Söl! o Söl! no eprofetobs-li nemü ol? no esädiabobs-li nemü ol? no eduinobs-li milagis nemü ol?*
23. *E täno ostetob ones : Neföro esevob olis; moïkolsöd olis de ob! ols, kels no fölols lonemi!*
24. *Alani kludo, kel lilon vödis at oba, e kel dunon ma ons, leigädob ko man täläktik, kel äbumon domi okik sui klif.*

25. *Ven nu rein ädofalon, flumeds äkömons, viens älebladons ed ätatakons domi et, no äfalon; ibä pibumon sui klif.*

26. *Ab alan, kel lilon vödis at oba, e kel no dunon ma ons, muton paleigädön ko man fopik, kel äbumon domi okik sui sab.*

27. *Ven nu rein ädofalon, flumeds äkömons, viens älebladons ed äjokons ta dom et, ädofalon, e fal onik äbinon gretik».*

28. *Ven Yesus ifinükom spikädi at, menamödots äbluvons dö lejon oma.*

29. *Ibä älejonon ones äsä nämätan, e no äsä bibinolavans onsik.*

KAPIT : VIII

1. *Ven inexänom de bel, trups mödik äsökons omi.*

2. *Tän lepradan älükömom lü om, ädofalom foi om, ed äsagom: «O söl! if vilol, kanol klinükön obi».*

3. *E Yesus ätenükom nami okik, ädoatom omi, ed äsagom: «Vilob osi; peklinükolöd»! E sunädo äklinom de leprad.*

4. *E Yesus äsagom ome: «Prüdolöd, das sagol atosi neke! Gololöd, ad dajonön oki kultane, e sakrifolöd givoti, keli <Moyses> ebüdülom, as blöf pro om»!*

5. *Ven ikömom ini <Capharnaum>, kapiten manas tum äkömom lü om ko beg:*

6. *«O söl! hidiinan obik seatom lemiko in dom obik, e sufom vemo».*

7. *E Yesus äsagom ome: «Okömob ad sanön omi».*

8. *Ab kapiten manas tum ägesagom: «O söl! No digädob, das okömolöv donü nuf obik. Sagolös te vödi bal, e hidiinan obik osaunikom.*

9. *Ibä binob i man sumätöfö votikans, e labob sumätöfö ob soldatis; if sagob balane omas: <Gololöd>! tän golom, e votikane: <Kömolöd>! tän kömom, e hidiinane obik: <Dunolöd atosi>! tän dunom osi».*

10. *Ven Yesus äililom atosi, ästunom, ed äsagom utanes, kels äsökons omi: «Vö! sagob oles, in Yisraelän etuvob neki ko lekred so gretik.*

11. *Sagob oles, das mödikans okömom se loföd e se vesüd, ed olenseadons ko <Abraham>, <Isaac> e <Iacob> in regän sülas;*

12. *du sons regäna posejedoms ini dag plödikiin; us odabinons viam e knir tutas».*

13. E lü kapiten manas tum Yesus äsagom: «*Mogolölöd! Ojenos gönü ol bai lekred ola*». E hidünan äsaunikom tü timül ot.
14. Ven Yesus äkömom ini dom ela <Petrus>, äloegom seatön in bed lümoti omik fifi suföli.
15. Ädoatom nami ofik, e fif älüvon ofi; älöädof ed äbötof omi.
16. Ün soar latik äblinoy lü om diabäbis mödik, ed äsejedom milanans me vöd pespiköl, ed äsanom malädanis valik;
17. dat utos pöfölon, kelos pesagon fa profetan : <Iesaias>: «*Emoüikom fibälis obsik, ed emosumom malädis*».
18. Ven Yesus älogom trupis gretik menas zü ok, äbüdom ones ad golön lü votaflan.
19. Täno bibinolavan seimik ägolom lü om ed äsagom: «*O lejonan! osökob oli, kiöpio olügolol*».
20. Ab Yesus äsagom ome: «*Renars dalabons nimanästis, e böds sila nästis, ab Son mena no dalabom topi ad seitön sui on kapi okik*».
21. Votik tidäbas omik äsagom ome: «*O söl! dälolös obe, das golob büikummo ad sepülön fati obik*»!
22. Ab Yesus äsagom ome: «*Sökolöd obi! leadolöd deadanes sepülön deadanis onsik*»!
23. Ven iboidom oki ini naf, tidäbs omik äsökoms omi.
24. Ed ekö! tep vemik ädavedon su lak et, sodas naf pätegon dub vefs; ed om äslipom.
25. Tidäbs ägoloms täno lü om, ägalükoms omi, ed äsagoms «*O söl! Yufölös! nafädobs*».
26. Ab äsagom omes: «*Kikodo dredols-li? o smalalekredans*»! Tän älöädom, ed äblanom vienis e laki, e tak gretik ädavedon.
27. Mens ästunons ed äsagons: «*Men kiom atan binom, das igo viens e lak lobedons omi*»!
28. Ven ikömom loveflano ini län elanas di <Gadara>, diabäbs tel, kels isükömomms se sepüls, äkosgoloms omi; äbinons mens mu riskädiks, sodas nek äkanon golön ve veg et.
29. Ed äluvokädoms ome: «*Demü kis jäfikol-li me obs? O Son Goda! Ekömol-li isio ad tomön obis bü tim*»?
30. Fagü oms nu lemödöt svinas äyebidon.
31. Milanans älebegons täno ome: «*Ifsejedol obis, sedolös obis ini jep svinas*»!

32. Ed äsagom ones: «*Segololsöd*»! Posä isegolons, äninikons ini svins. Ed ekö! lemödot lölik äjutedon de jol skapik lü lak, ed äpäridikon in vat.
33. Utans, kels ibälätoms onis, äfugoms, e ven ikömoms ini zif, äkonoms vali, i utosi tefü diabäbs.
34. Täno zifanef lölik äsegon ad kosgolön Yesusi, e ven mens älogons omi, älebegons ome ad lüvön topädi okas.

KAPIT : IX

1. Posä iboidom oki ini naf, älovevegom ed äkömom ini lödöp okik.
2. Us äblinoy ome elemikölani, kel piseitom sui bed. E ven Yesus älogom kredi okas, äsagom elemikölane: «*Dakipolöd kuradi! o son oba! Sinods olik pepardons ole*».
3. Ed ekö! ans bibinolavanas äsagoms ninälo : «*Man at blasfämom*».
4. E Yesus, kel äküpom tikodis omas, äsagom: «*Kikodo labols-li tikodis badik in ladäls olsik?*»
5. *Kis ga binon-li fasilikum? ad sagön: sinods olik pepardons oles, ud ad sagön: Löädolöd e zigololöd!*
6. *Atos jenon, dat sevolsös, das Son mena labom su taled fägi ad pardön sinodis*». Täno äsagom elemikölane: «*Löädolöd, lasumolöd bedi olik, e gololöd lü dom olik*»!
7. Ed älöädöm, ed ägolom lü dom okik.
8. Ven menamödots älogons atosi, ädredikons, ed älobons Godi, kel igivom menes fägi so gretiki.
9. Ven Yesus äfövom vegami de us, älogom seadön in tolädöp mani <Matthaeus> penemöli, ed äsagom ome: «*Sökolöd obi*»! Ed atan älöädöm, ed äsökom omi.
10. Ed äjenos, ven älenseatom in dom, das tolädans e sinans mödiks äkömoms ed äkelenseatoms ko Yesus e tidäbs omik.
11. Ven farisetans älogoms atosi, äsäkoms tidäbes oma: «*Kikodo tidan fidom-li ko tolädans e sinans*»?
12. Yesus älilom atosi ed äsagom ome: «*No saunans neodons sanani, ab malädans*».
13. *Degololsöd e lejonolsöd utosi, kelos binon: <Miseri vilob e no sakrifoti>. Ibä no ekömob, ad vokön ritanis, ab sinanis*».
14. Täno tidäbs ela <Ioannes> äkömoms lü om ed äsäkoms: «*Kikodo obs e farisetans cunobs mödiko, ab tidäbs olik no*»?

15. E Yesus äsagom omes: «*Matedizelans no kanons ga lügodön, dü tim, das higam binom lä ons. Dels okömoms, das higam pumosumom, täno ocunoms.*
16. *Nek i no nüpladon diledi klöfa no pefuböla ini klot bäldik; ibä diled penüpladöl detiron bosu de klot, e sleatod gretikum davedon.*
17. *I no gifoy vini yunik ini saks bäldik; voto saks sleatons, vin moflumon, e saks nosikons. Ab if gifoy vini yunik ini saks nulik, tän bofiks padakipons».*
18. Du äspikom atosi lü oms, man cädik änilikom, ädofalom foi om, ed äsagom: «*Daut obik edeadof änu; ab kömolös e pladolös nami olik sui of, ed olifof!*
19. E Yesus älöädöm, ed äsökom omi ko tidäbs okik.
20. Ed ekö! vom, kel isufof dü yels degtel sekü bludaflum, änilikof pödao lü om ed ägleipof simi mäneda omik.
21. Ibä äsagof ninälo: «*If doatob te mänedi omik, osaunikob».*
22. Ab Yesus ägüflekom oki, ed äsagom, ven älogom ofi: «*Dakipolöd kuradi! o daut obik! Lekred olik esavon oli*». E de timül ot vom äsaunof.
23. Ven Yesus äkömom ini dom mana cädik, ed älogom flutanis e menamödoti älenoidöl,
24. äsagom ones: «*Mogololsöd! ibä jipulil no edeadof, ab slipof*».
- Ed äbesmilons omi.
25. Posä menamödöt pimoükon, ägolom ninio, ed ägleipom nami ofa, e jipulil ägalikof.
26. E sagäd atosa äpakon oki da län lölik.
27. Ven Yesus äfövom usao vegami, bleinans tel äsökoms omi, ed ävokädoms lao diko: «*Miserolös obis, o Son ela <David>»!*
28. E ven ikömom ini dom, bleinans älükömomms lü om, e Yesus äsagom omes: «*Kredols-li, das fägob ad dunön atosi*»? Äsagoms ome: «*Si! o Söl*»!
29. Täno ädoatom logis omas, ed äsagom: «*Ojenos bai lekred olas*».
30. E logs omsik ämaifikons. E Yesus äsagom omes seväriko: «*Kälälolsöd, das nek lelilon osi*»!
31. Ab ädegoloms ed äsevädükoms osi ini län lölik et.
32. Ekö! ven ämogoloms, älüblinoy ome mani sudamüätik diabäböl.
33. E ven milanane pisejedon, sudamüätan äspikom. E menamödöts ästunons, ed äsagons: «*Somikosi nog neföro elogoy in Yisraelän*».

34. Ab farisetans äsagoms: «*Säjedom milananis medamü cif milananas*».
35. Yesus nu äzigolom ve zifs e vilags valiks, lejonölo in sünagogs onas, predölo gospuli regäna e sanölo malädis e malädülis valikis.
36. Älogölo lemödoti menas, ämiserom onis, bi älefenons ed äletöbidons, äsä jips nen galedan.
37. Täno äsagom tidäbes: «*Klopot binon vo gretik, ab vobans binons nemödiks*;
38. *plekolsöd kludo söle klopot, das sedomös vobanis ad klopon pro om*»!

KAPIT : X

1. Posä ivokom lü ok tidäbis degtel okik, ägerom omes nämädi löpü milanans, sodas äkanoms sejedön onis, e fägi ad sanön malädis e malädülis valikis.
2. Nems pastolanas nu binons ats: balido <Simon>: <Petrus> penemöl, e blod omik: <Andreas>; <Iacobus : son ela <Zebedaeus>, e <Ioannes> : blod oma,
3. <Philippus> e <Bartholomaeus>, <Thomas> e <Matthaeus> : tolädan; <Iacobus> : son ela <Alphaeus>; e <Lebbaens>: <Thaddaeus> penäinemöl,
4. <Simon> : Kanaänan, e <Iudas> : elan di <Kariot>, kel i eträtom omi.
5. Degtelanis at Yesus älesedom, ed äbüdom omes: «*No gololsöd lü pagans e no gololsöd lü zifs Samaritäna!*
6. *Gololsöd buikumo lü jips epölavegöl doma : Yisraelän!*
7. *Ven ukömols lü ons, predolsöd täno, das regän sülas binon nilik.*
8. *Sanolsöd malädanis, lelifükolsöd deadanis, klinükolsöd lepradanis, sejedolsöd milananis! As legivot edagetols osi, as legivot givolsöd osi!*
9. *No kepololsöd moni goldik, ni largentiki, ni kupriniki in zönüls olsik.*
10. *Ni tävasakädi, ni niklotis tel, ni jukis, ni stafi, ibä voban digädöm kosidi oka.*
11. *If kömols ini zif u vilag seimik, vestigolsöd, kim in on digädöm ad getedön olis; e blibolsöd lä om, jüs detävols!*
12. *Pö nügol ini dom, oglidols oni.*
13. *If dom binon stimabik, tän püdaglid olsik kömonöd lü dom! If no binon stimabik, tän püdaglid olsik geblibonöd pö ols!*

14. *If no getedoy olis, ni daliloy vödīs olsik, delemufükolsöd, ven ukömols se dom et u zif et, püfi de futs olsik!*
15. *Vö! sagob oles: Obinos pro län elas <Sodoma> e <Gomorrha> sofovikum, ka pro zif et.*
16. *Ekö! lesedob olis äsä jipīs zänodii lups; binolsöd kludo prüidiks äsä sneks, e nenbadiniludiks äsä pijuns!*
17. *Ab prüidolsöd demü mens! ibä olovegivons olis lü sanhedrin, ed olebatons olis in süinagogs oksik;*
18. *podugols lü proviniguverans e regs demü ob ad lekoefön lekredi olsik lo oms e lo pagans.*
19. *Ven lovegivoy olis, no kudolsöd vio e dö utos, kelosi osagols! ibä tü timül et utos potikodükon oles, kelosi osagols.*
20. *Ibä ols no binols utans, kels spikons, ab lan Fata olsik, kel spikon dub ols.*
21. *Blod bal olovegivom deadio blodi votik, fat cili okik, e cils ovolutikons ta pals oksik ed odeidons onis.*
22. *E pohetols fa valikans, demü nem obik; ab utan, kel laidälon jü fin, obleibon padakipön.*
23. *If kludo pöjutoy olis in zif bal, fugolsöd täno lü votik! ibä vö! sagob oles, büü ufinükols tävi olsik ve zifs Yisraeläna, Son mena ukömom.*
24. *Tidäb no pluom tefü tidan okik, ni hislafan tefü mastan oka.*
25. *Saidosös pro tidäb, das vedom äsä tidan okik, e pro hislafan äsä mastan okik! If enemons domasöli eli <Beelzebul>, vio mödikumo onemons so domakompenanis oma.*
26. *No dredolsöd kludo pro oms! ibä petegölos nonik dabinon, kelos no posätegon, e peklänedölos nonik, kelos no posevon.*
27. *Kelosi sagob oles in dag, sagolsöd utosi in lit! E kelosi lelilols dub lil, notükolsöd utosi de nufs!*
28. *No dredolsöd tefü utans, kels kanons deidön koapi, ab no lani! ab dredolsöd buikumo tefü om, kel kanom nosükön in höl e lani e koapi!*
29. *Spärs tel no paselons-li tä fenig bal? E no bal atas ofalon sui taled nen büsev Fata olsik.*
30. *E de ols hers valik kapa penumons.*
31. *Klu no dredolsöd! Buols bu spärs mödik.*

32. *Pro alan kludo, kel lekoefom lo mens pro ob, i ob olekoefob lo Fat olsik in süls;*
33. *ab alani, kel noädombi lo mens, i ob onoädob lo Fat olsik in süls.*
34. *No cedolsöd, das ekömob ad blinön püdi sui taled! no ekömob ad blinön püdi, ab glävi.*
35. *Ibä ekömob ad kodön teläli bevü men e fat onik, daut e mot ofik, lüdaut e lümot ofik,*
36. *e domakompenans obinons neflens odas.*
37. *Kel löfon fati u moti mödikumo ka obi, utan no digädon pö ob; e kel löfon soni u dauti mödikumo ka obi, utan no digädon pö ob.*
38. *Kel no lasumon krodi oka e sökon obi, utan no digädon pö ob.*
39. *Kel etuvon lifi okik, utan operon oni; e kel eperon lifi okik demü ob, utan otuvon oni.*
40. *Utan, kel getedon olis, getedon obi, ed utan, kel getedon obi, getedon utani, kel elesedom obi.*
41. *Utan, kel getedon profetani, bi binom profetan, ogeton mesedi profetana; ed utan, kel getedon ritani, bi binon ritik, ogeton mesedi ritana.*
42. *Ed utan, kel givon balane smalanas at bosu, if at binonöv köpet te bal vata koldik, bi binon tidäb obik, vö! sagob oles, no onegeton mesedi okik».*

KAPIT : XI

1. Ven Yesus ifinükon ad gevön tidäbes degtel bütülis at, ämotevom usao ad lejonön e predön in zifs omsik.
2. Ven <Ioannes> in fanäböp älelilom dö vobods Kristusa, älesedom tidäbis oka ad säkön ome:
3. «Binol-li utan, kel ökömom, u mutobs-li stebedön votani»?
4. E Yesus ägesagom omes: «Gololsöd ad nunön ele <Ioannes> utosi, kelosi lilols e logols!
5. Bleinans dönulogons e lemölans zispatons, lepradans paklinükons e sudans lilons, deadans palelifükons e pöfans lelilons gospuli.
6. E beatik utan binon, kel no skanon dö ob».
7. Ven ädetevoms, Yesus äprimon ad spikön lü menamödot dö <Ioannes>: «Ad logedön kisi, egolols-li lü däsärt? Ridi dub vien pemufüköli?

8. *Ab ad logedön kisi, egolols-li üfo? Mani klotis feinik lenlaböli? Ekö! utans, kels lenlabons klotis feinik, dabinons in doms regas.*
9. *Ab ad logedön kisi, egolols-li? Profetani? Vö! sagob ole, balani, kel binom veütikum ka profetan.*
10. *Ibä binom utan, dö kel epenoy: <Ekö! olesedob silanani obik lo ol, dat meikomös bü ol vegi>!*
11. *Vö! sagob oles: nek utanas, kels pemotons fa voms, binon gretikum, ka <Ioannes> : blunedan; ab smalikänan in regän sülas binon gretikum ka om.*
12. *De dels ela <Ioannes> : blunedan jü adel regän sülas pabejutedon, e jutedans gleipons mekädo lü on.*
13. *Ibä profetams valik e lonem peprofetons jü tü dels ela <Ioannes>.*
14. *Ed, if vilols dasumön osi, atan binom el <Elias>, kel ökömom.*
15. *Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*
16. *Ko kin oleigodob-li menädi at? Sümon ad cils, kels seadons su makets, e lüvokons lü flenädans oksik:*
17. *<Eflutobs oles, ab no edanüdots; eviobs, ab no eflapols olis sui blöt>.*
18. *Ibä, ven el <Ioannes> äkömom nes fidön e nes drinön, äsagons : <Diabäbom>;*
19. *e ven Son mena äkömom, kel sio fidom e drinom, äsagons : «Ekö! mödifidan ä vinidrinan, flen tolädanas e paganas>! E sap gidiikon oki dub vobods okik».*
20. *Täno äprimom ad blamön zifanis zifas, in kels mödiküns milagas omik piduinons, bi no ilecenons.*
21. *«Vi! o elans di <Chorazin>! Vi! o elans di <Bethsaida>! ibä, üf in <Tyros> e <Sidon> milags piduinonsöv, kels peduinons lä ols, valans ilecenonsöv in lügodaklot e zen.*
22. *Ab sagob oles : Obinos tü del cödetama lätik pro elans di <Tyros> e <Sidon> sufovikum, ka pro ols.*
23. *Ed ols : elans di <Capharnaum>, kels pelöpükols jü ini sül, odonikols ini höl. Ibä üf in <Sodom> milags piduinonsöv, kels peduinons lä ols, ibleibonöv dabinön jü ün adel.*
24. *Ab sagob oles: Obinos tü del cödetama lätik pro utans topäda di <Sodom> sufovikum, ka pro ols».*
25. *Tü tim et Yesus äsagom, posä isoalükom oki: «Suemob, o Fat! Söl süla e taleda! das eklänedol dinis at pro sapans e täläktans, ed edasevädikol onis balugikanes.*

26. *Si! o Fat! ibä somo ävedos plid pro ol.*
27. *Val pelovegivon obe fa Fat obik, e nek sevon Soni, pläs Fat; e nek sevon Fati, pläs Son ed utans, keles Son evilom dasevädikön osi.*
28. *Kömolsöd lü ob, ols valik, kels fenols, e pebelodols, ed okoedob takädön olis!*
29. *Tovolsöd sui ols yoki obik e lärnolsöd de ob! ibä binob ladälo sofälik ä mükik, ed otuvols takedi pro lans olsik.*
30. *Ibä yok obik binon sofik, e fled obik leitik».*

KAPIT : XII

1. Ün tim et Yesus ägolom tü jabatadel seimik da grenaläned; bi tidäbs omik äfaemoms, äprimoms ad plökön e fidön spigis.
2. Ven farisetans älogoms atosi, äsagoms ome: «*Ekö! tidäbs olik dunoms bos, keli no daloy dunön tü jabat*».
3. Ab äsagom omes : «*No ereidols-li utosi, kelosi <David> edunom, ven om e kompenans omik äfaemoms?*
4. *Vio ägolom ini dom Goda ed äfidom jonetabodedis, de kels ni om ni kompenans omik ädaloms fidön, bi binons te pro kultans.*
5. *U no ereidols-li in lonem, das kultans ün jabats viodoms in saludöp jabati, nendas binoms kodädiks?*
6. *E sagob oles: Bos gretikum ka tem dabinon is.*
7. *If ädasevolsöv, kisi notodot : <Miseri vilob, e no sakrifoti> sinifon, no imicödolsöv nenkodädanis.*
8. *Ibä Son mena binom mastan jabata».*
9. Edegolölo usao, äkömom ini sünagog omsik,
10. ed ekö! us men labü nam isägiköl ädabinon. Ädasäkoms ome: «*Pedälos-li ad sanön tü jabat*»? ko disein ad kusadön omi.
11. Ed äsagom omes: «*If balan bevü ols labomöv jipi te bali, ed at falonöv tü jabat ini sep, no ogleipomöv-li ed oseramenomöv-li oni?*
12. *Mö liomödikos nu men pluon-li leigodü jip? Klu pedälos ad dunön benodi tü jabat».*
13. Täno äsagom mene: «*Tenükolöd nami olik*». Ätenükon oni, ed idönunätikon, äbinon saunik äsä votik.

14. Ab farisetans ämogoloms ed äplotoms ta om, ad päridükön omi.
15. Ven Yesus ädasevom atosi, ädetevons usao. Mödikans äsökons omi, ed äsanom onis valik,
16. ab äproibom ones seväriko ad sevädükön omi,
17. dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetan : <Iesaias>:
18. *«Ekö! binom hidiunan obik, keli evälob, löfäb oba, keli lan obik plidon; oseitob lanöfi oba sui om, olenunom netes cödoti.*
19. *No ofeitom, ni oluvokädom, nek olilon su süts vögi omik.*
20. *Ridi epleaföl no breikom; sumbudi smoköl no kvänom, jüs ukoedom vikodön gidi.*
21. *Ad nem omik nets ospelons».*
22. Täno bleinan sudamüätik pediaböl pälüblinom lü om, ed äsanom omi, sodas sudamüätan äspikom ed älogom.
23. E menamödots valik äbluvons ed äsagons: *«Atan no binom-li bo son ela <David>»?*
24. Ab, ven farisetans äлилoms atosi, äsagoms: *«Sejedom milananis te dub <Beelzebul> : cif diabas».*
25. Om, äsevölo utosi, kelos päbetikon ninälo fa oms, äsagom omes: *«Regän alik, kel komipon ta ok it podistukon; zif alik u dom alik, kel komipon ta ok it, no obleibon dabinön.*
26. *If diab sejedon diabi, tän komipon ta ok it; lio reigän omik üfo obleibon-li dabinön?*
27. *If ob sejedob diabis dub <Beelzebul>, dub kin sons olsik üfo sejedoms-li onis? Sekü atos obinoms cödals olas.*
28. *Ab if ob sejedob milananis dub lan Goda, tän regän Goda ya ekömon lü ols.*
29. *U, lio ek kanom-li nügolön ini dom mana nämik e ravön möbemi omik, if no jänom büikumo mani nämik? ibä pas täno kanom beravön domi.*
30. *Utan, kel no binon ko ob, binon ta ob; e kel no kobiikon ko ob, utan spearükon.*
31. *Sekü atos sagob oles: Sinod alik e blasfäm alik popardons mene; ab slän lana no popardon.*
32. *If ek espikon ta Son mena, atos popardon one; ab if espikon bosu ta Saludalanal, atos no popardon one, ni in dabinöp, ni in lananöp.*
33. *Ocedols u, das bim binon gudik e fluk ona binon gudik, u, das bim binon badik e fluk ona binon badik; ibä ma fluk bim pasevon.*

34. *O luvipärem! vio kanols-li sagön bosì gudik, du binols badiks? Ibä se bundan ladöfa mud spikon.*
35. *Men gudik süramenon se diviär ladöfa gudik okik gudikosi; men badik se diviär ladöfa badik okik badikosi.*
36. *Ab sagob oles: Dö vöd lindifik alik, keli mens spikons, ogidükons tü cödetamadel lätik;*
37. *ibä stabü vöds olik polibocödetol, e stabü vöds olik pomicödetol».*
38. *Seimna bibinolavans e farisetans aniks älüspikoms ome so: «O mastan! desirops ad logön mali de ol».*
39. *Ab ägespikom omes: «Menäd badik ä dulterik sukön mali, e mal nonik pogivon one, ka mal profetana : <Ionas>.*
40. *Ibä leigoäsä el <Ionas> äbinom dü dels kil e neits kil in bälid valiita, son mena obinom in nined tala dü dels kil e neits kil.*
41. *Mans di <Nineve> olelifikoms tü del cödetama lätik leigüpi menäd at, ed okoedom micödetön oni, ibä oms äleceoms ad predam ela <Ionas>; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka <Ionas> binom is.*
42. *Jireg sulüdüna polelifükof tü del cödetama lätik leigüpi menäd at, ed okoedof micödetön oni, ibä ekömof de finots taleda ad lilön sapi ela <Salomon>; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka <Salomon> binom is.*
43. *If nu lanan neklinik esegolon se men, tän zitevon da topäds sigik ad sukön takädöpi, e no tuvon oni.*
44. *Täno sagon: <Ogegolob lü dom obik, de kel esegolob>. Ed us ekömölo tuvon oni vagiki, pesvipöli ä peleodüköli.*
45. *Nu segolon e kesumon ko ok lananis votik vel, kels binons badikums ka on, nükömons ini dom e blibons us; so finod mena et vedon badikum ka ün prim. Somo i ojenos tefü menäd badik at».*
46. *Du nog äspikom lü menamödots, ekö! mot e blods ästanons plödo, steifölo ad spikön ome.*
47. *Ek täno äsagom ome: «Ekö! mot e blods ola stanons plödo; vilons spikön ole»>.*
48. *Ab ägesagom utane, kel isagom atosi: «Kif binof-li mot oba? Kims binoms-li blods oba»?*
49. *Ed ätenükölo nami okik love tidäbs okik, äsagom: «Ekö! is mot oba e blods oba binons;*

50. *ibä alutan, kel dunon vili Fata obik, kel binom in süls, binon blod obik, sör obik, mot obik».*

KAPIT : XIII

1. Ün tim et Yesus älvom domi okik, ed äseidom oki len lak.
2. Nu menamödots so mödiks äkobikons zü om, das ägolom ad seidön oki sui naf.
3. Äspikom mödiko lü ons in parabs, somo: «*Seimma sovan äsegolom ad sovön.*
4. *Ven äsovom, dil äfalon sui veg, e böds äkömons ed äfifidons oni.*
5. *Dil votik äfalon sui glun stonagik, kö no älabon taili mödik, ed ädaglofikon sunädo, bi ätuvon te jüdi slenik taila,*
6. *ab ven sol äsülöpikon, äflamädon ed äsigikon, bi no älabon vulis.*
7. *Dil votik äfalon ini tils, e tils ädaglofikons ed äteifons oni.*
8. *Dil votik äfalon sui tail gudik, ed ägivon prodi, tumnaiko, mäldegnaiko u kildegnaiko.*
9. *Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd»!*
10. Tidäbs nu älükömoms lü om, ed äsagoms ome: «*Kikodo spikol-li lü ons in parabs*»?
11. Ägesagom omes: «*Bi pegevos oles ad suemön müsteris regäna sülas, ab ones atos no pegevon.*
12. *Ibä ai kel dalabon, utane pogivos, ed odalabon bundani; ab kel no dalabon, de utan, utos, keli dalabon, pomosumon.*
13. *Sekü atos spikob in parabs, bi logölo no logons, e lilölo no lilons ni suemons.*
14. *In ons profetam ela <Iesaias> pafölon: <Me liläm olilols, ab ga no osuemols, e logölo ologols, ab ga no odasevols;*
15. *ibä ladäl pöpa et edüfälikon; me lils älilons töbo, e logis oksik äfärmükons; dat no ölogons me logs, no ölilons me lils, no ösuemons me ladäl, no ölecebons, ed ob no ölibükob onis de sinods onsik>.*
16. *Güä logs olsik binons beatiks bi logons, e lils olsik, bi lilons.*
17. *Vö! sagob oles: profetans e ritans mödiks edesironas ad logön utosi, kelosi logols, ab no älogons osi, ed ad lilön utosi, kelosi lilols, ab no älilons osi.*
18. *Lelilolsöd nu parabi sovana!*

19. *If ek lilon sagodi tefü regän sülas, e no suemon oni, tän diab kömom e ravom uti, kel pesovon ini ladäl onik; atos binon ut, kel pesovon sui veg.*

20. *Ut, kel pesovon sui top stonagik, binon utan, kel lilon sagodi e lasumon sunädo fredo oni;*

21. *ab no labon vuli in ok it, binon men timüla: if padränälon u papöjuton kodü sagod, tän papäridükon sunädo.*

22. *Kel pesovon in tils, ut binon utan, kel lilon sagodi, e pö kel kuds taledik e bätods liega teifons oni, e sagod vedon nensekik.*

23. *Ed ut, kel pesovon sui tail gudik, binon utan, kel lilon sagodi e suemon oni: at prodon seki, tunnaiko, mäldegnaiko, kildegnaiko».*

24. *Parabi votik äloseidom so ones: «Regän sülas sümon ad men, kel sovom sidi gudik ini läned okik.*

25. *E ven mens äslipons, neflen omik äkömom, ed äsovom mikebi vü sovot, ed ämogolom.*

26. *Ven nu stags äsprotons ed äprimons ad flukön, i mikeb äsüikon.*

27. *Täno diünans dalabana äkömoms lü om ed äsagoms: <O Söl! no esovol-li sidi gudik ini läned olik? Lio üfo esüikon-li mikebi>?*

28. *Äsagom omes: <Men neflenik edunom atosi>. Tän diünans äsäkoms ome : <Vilol-li üfo, das osämikebobs länedi>?*

29. *Ab äsagom : <Nö! omögosöv, das pö sämikebam, onosükolsöv leigüpo sovoti.*

30. *Leadolsöd daglofön bofikis jü klopf! ed ün klopiip osagob fodanes: Kobükolsöd büükumo mikebi, e tanolsöd oni ad tufts, ad filükön oni! Ab blinolsöd greni ini barak>!»*

31. *Parabi votik äloseidom ones so : «Regän sülas sümon ad mutaragran, keli ek äsumon ed äsovon ini läned oka;*

32. *binon vo smalikäin sidas valik, ab ven edaglofon, binon gretikum ka härbats, ed evedon bim, sodas böds sila kömons ad nästön ini tuigs ona».*

33. *Parabi votik äkonom ones: «Regän sülas sümon ad lefapest, keli vom äsumofed ämigof ini böjuls kil meila, jüs pämökon löliko ko lef».*

34. *Atosi valik Yesus äsagom me parabs lü menamödots, e nen parabs no äspikom lü ons;*

35. *dat utos pöfölon, kelos pesagon fa profetan: «Omaifükob mudi*

obik in parabs, onotodob utosi, kelos piklänedon prima».

36. Tāno Yesus äleadom degolön de ok menamödotis, ed ägolom lü dom okik. Nu tidäbs omik äkômoms lü om, ed äbegoms: «*Plänolös obes parabi mikeba in läned*»!
37. Ägespikom omes: «*Sovan sida gudik binom Son mena*;
38. *läned binon vol, sid gudik binon sons regäna, mikeb sons badana,*
39. *neflen, kel äsovom eti binom diab; klop binon finikam vola, fodans binoms silanans.*
40. *Klu, leigoäsä mikeb pakobükon e pafülükon me fil, so ojenos timü finikam vola.*
41. *Son mena olesedom silanans oka, ed okobükoms se regän omik skänis valik, ed utanis, kels dunons negitöfi,*
42. *ed ojedoms onis ini purgator; us drenam e knir tutas odabinons.*
43. *Tän ritans onidons äsä sol in regän Fata oksik. Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*
44. *I regän sülas sümon ad div in läned peklänedöl; men tuvon ati, e klänedon oni; sekü fred dö atos golon ad selön vali, keli dalabon, e remon länedi et.*
45. *I regän sülas sümon ad tedan, kel sukom pärlatis jönik.*
46. *Ven ituvom pärlati jerabik, eselom vali, keli ädalabom, ed äremom oni.*
47. *I regän sülas sümon ad fitafilät, kel pejedon ini mel, e konleton dinis valasotik;*
48. *ven binon fulik, tiroms oni sui jol, seidoms okis e sesukoms dinis gudik, e jedoms onis ini ninädians; e badädi mojedoms.*
49. *So ojenos timü finikam vola: Silanans osegoloms ed oseramenoms badanis, kels dabinons zenodü ritans,*
50. *ed ojedoms onis ini purgator; us drenam e knir tutas odabinons.*
51. *Suemols-li atos valik?» Äsagoms ome: «Si»!*
52. *Nu äsagom omes: «Sekü atos bibinolavan alik, pro regän sülas petidöl, sümon ad söl doma, kel süramenom se kipedöp okik dinis nulik e bäldikis».*
53. *Ven Yesus ifinükom parabis valik at, ädegolom usao.*
54. *Ikömölo ini lomazif okik ätidom ones in sünagogs onsik; sodas äbluvikons ed äsagons: «Kiöpao labom-li sapi valik at e fägi ad dunön milagis?»*
55. *No binom-li son kapenana? Mot oma no panemof-li <Maria>? e blods oma <Iacobus>, <Ioseph>, <Simon> e <Iudas>?*
56. *E sörs oma, ofs valik no lödofs-li lä obs? Kiöpao üfo labom-li vali at?»*

57. Soms äskanons demü om. Ab Yesus äsagom lü ons: «*Profetan te no pastimom in lomän e dom oka*».

58. Ed us no äduinom milagis mödik sekü nekred onsik.

KAPIT : XIV

1. Ün tim et folplinan : <Herodes> älilom sagädi tefü Yesus,

2. ed äsagom dünanes okik: «*Atan binom <Ioannes> : blunedan; atan elelifikom se deadans; sekü atos näms et vobedons in om*».

3. <Herodes> igleipom ga eli <Ioannes> ed ifanäböpom omi, vilöfü el <Herodias> : jimatan bloda okik : <Philippus>.

4. Ibä <Ioannes> äsagom ome: «*No pedälos ole ad labön ofi*».

5. Vilöfo ideidomöv omi; ab ädredom demü pöp, kel älecedon omi profetani.

6. Ven nu motedazäl ela <Herodes> ikömon, daut ela <Herodias> ädanüdofo lo sog, ed äplitof so vemo eli <Herodes>,

7. das äpromom yulo ad givön ofe aluti, keli begoföv.

8. Ed of, fa mot okik pestigädöl, äsagof: «*Givolös obe is su bov kapi ela <Ioannes> : blunedan*».

9. Reg ävedom lügik; ab demü yul okik, e demü lotans, äbüdom, das pägi von,

10. ed äbüedom säkapön in fanäböp eli <Ioannes>.

11. E kap omik päninioblinon su bov, e pägi von jipule, e jiatan äblinof oni mote okik.

12. Tidäbs omik äkömoms ad ramenön funi omik, äsepüloms oni, ed ägoloms konön Yesuse utosi, kelos ijenon.

13. Ven Yesus älilom atosi, ädetävom usao in naf lü top natädik soalik. E ven menamödots älilons atosi, äsökoms futo se zifs omi.

14. Ven äsükömom, älogom menamödoti gretik; äkeliedom vemo ko ons, ed äsanom malädanis onsik.

15. Ven äsoarikos, tidäbs äkömoms lü om, ed äsagoms: «*Top at no pabelödon, e binos ya latik. Leadölös mogolön menis, dat kanons golön lü vilags ad remön okes zibis*»!

16. E Yesus äsagom ome: «*No nedons mogolön; givolsöd ols ones fidi*»!

17. Ab äsagoms ome: «*Labobs nosi, äsä bodedis lul, e fitis tel*».

18. Äsagom: «*Blinolsöd onis obe isio*»!
19. Nu äbüdom menamödotes ad seidön okis sui yeb, äsumom bodedis lul e fitis tel, älöpiologom äl süel, ed äbenedom onis; äbreikom bodedis, ed ägivom onis tidäbes, ed atans menamödotes.
20. Valikans äfidons e päsatükons; älasumoy breikotis eretöl mö bäsets fulik degtel.
21. Utans, kels ifidons äbinons mans zao lulmils, plä voms e cils.
22. Sunädo pos atos ämütom tidäbis ad boidön okis ini naf, ed ad lovenafön votaflanio bü om, du öleadom mogolön menamödotes.
23. Posä ileadom mogolön menamödotes, äbexänom beli ad plekön in soalöp. E ven ivedos soar latik, äbinom us soaliko.
24. Nu naf äbinon zänodü lak, e päditretülükon dub vefs, bi vien äbinon taik.
25. Ün neitogal folid älükömom lü oms, ägolölo su vat laka.
26. Tidäbs, loegöl golön omi su vat laka, äsagoms ebluvölo, das äbinos späk, ed äluvokädoms sekü dredäl.
27. Ab Yesus äspikom sunädo lü oms, ed äsagom: «*Binolsöd benoladäliks! Binos ob. No dredolsöd*»!
28. Nu <Petrus> ägesagom ome: «*O Söl! if binos ol, büdolös üfo obi ad kömön su vat lü ol*»!
29. Äsagom: «*Kömolöd*»! E <Petrus> änexänom se naf, ed ägolom su vat lü om.
30. Ab älogölo vieni nämöfik, ädredikom, e ven äprimom ad sadön, ävokädom: «*O Söl! savolös obi*»!
31. Sunädo Yesus ätenükom nami okik, ägleipom omi, ed äsagom ome: «*O smalalekredan! Kikodo edotol-li*»?
32. Ven ixänoms ini naf, vien änosikon.
33. Ed utans, kels äbinoms in naf, ädofaloms lo om, ed äsagoms: «*Binol jenöfo Son Goda*»!
34. E ven ilovenafoms, ägoloms ini topäd di <Genesareth>.
35. E ven mens topäda et ädasevons, kim äbinom, älesedons nunanis lü züamöp lölik ed äblinons ome malädanis valik;
36. ed atans älebegons ome ad dalön doatön kloti omik, if binosöv te kvat ona. Ed alutans, kels ädoatons osi, äsaunikons.

KAPIT : XV

1. Ün tim et bibinolavans e farisetans aniks se <Hierusalem> äkômoms lü Yesus ed äsäkoms:
2. «Kikodo tidäbs olik neföloms-li stidis de vönädans peloveükölis? Ibä no lavoms namis oksik, ven ofidoms bodi».
3. Ägesagom omes: «Kikodo i ols nefölols-li büdedi Goda demü vönaoloveikod olsik?
4. Ibä God esagom: <Stimolöd fati e moti olikis>, e <Kel malediton fati u moti oka, utan odeadon fimo>.
5. Ab sagols: <If sagol fate u mote olik: Utos binon givot, kelosi frutidol ole de ob, no ostimon fati u moti oka>.
6. So nenämükols büdedi Goda, demü vönaoloveikod olsik.
7. O simulans! gideto <Isaias> eprofetom dö ols:
8. <Pöp at stimon obi ko lips, ab ladäl onik binon fagik de ob.
9. Vaniko kultons obi me lejonods oksik, kels binons büdedes menas».
10. Posä ivokom menamödoti lü ok, äsagom one: «Lilolsöd e suemolsöd!
11. No utos, kelos ninikon ini mud neklinükon meni, ab utos, kel sekömon se mud neklinükon oni».
12. Täno tidäbs äkômoms ed äsagoms ome: «Sevol-li, das farisetans eskanoms, ven äliloms vödis ola»?
13. Ägesagom: «Plan alik, kel no peplanon fa Fat sülik obik, posäplanon.
14. Leadolsöd golön omis! Binoms dugans bleinik bleinanas, ed if bleinan bal dugon bleinani votik, bofikans falons ini sep».
15. Täno <Petrus> ägesagom ome: «Plänolös obes parabi»!
16. Äsagom omes: «Binols-li i ols ai nog so nelärnafügiks?
17. No sevols-li, das alutos, kel ninikon ini mud, kömon ini bälid, e pamojedon ini prijet?
18. Ab kelos sekömon se mud, utos süikon se ladäl, ed atos neklinükon meni.
19. Ibä se ladäl tikods badik süikons: sasens, dulcers, nepueds, tifots, temunods dobik, blasfäms.

20. *Ats binons dins, kels neklinükons meni; ab fid ko nams no pelavöls no neklinükon meni».*
21. E Yesus ädegolom usao, ed ägolom lü topäds di <Tyrus> e <Sidon>.
22. Ed ekö! vom Kanaänik se topäds et äsegolof ed älüvokädofo me: «*Miserolös obi! o Söl! O Son ela <David>! daut obik diabäbofvemo».*
23. No ägespikom ofe vödi bal. Täno tidäbs äkömoms lü om, ed äbegoms ome: «*Leadölös mogolön ofi! ibä sökof obis vokädölo».*
24. Ägesagom omes: «*Pelesedob te lü jips peperöl dafamüla Yisraelänik».*
25. Ab änilikof lü om, ed ädofalöl lo om, äsagof: «*O Söl! yufolös obi»!*
26. Ab ägesagom nu: «*No binos gidöfik ad sumön bodi cilas, ed ad jedön oni dogiles».*
27. Ab äsagof: «*Binos sio soik! o Söl! ibä dogils fidons bodabreküilis, kels falons de tab sölas onsik».*
28. Täno Yesus äsagom ofe: «*O vom! kred olik binon gretik. Ojenosöd ma vil olik»!* E daut ofik äsaunikof de timül et.
29. Edetevölo usao, Yesus äkömom leni lak di <Galilæa>, äbexänom beli, ed äseidom oki.
30. Täno menamödots mödik äkömons lü om, keblinöls lemanis, bleinanis, sudamüätanis, boatanis, e votikanis mödik, e seitöls onis foi futs omik, ed äsaanom onis;
31. sodas menamödots ästunikons, ven älogons, das sudamüätans äspikons, boatans äsaunons, lemans äzigolons, e bleinans älogons. Ed äglorükons Godi Yisraeläna.
32. Nu Yesus ävokom tidäbis lü ok ed äsagom: «*Keliedob ko menamödot; ibä mens binons ya dü dels kil lä ob, e no labons bosu ad fidön. No vilob leadön degolön onis jöeniko, dat no sukubons dü vegam».*
33. Tidäbs äsagoms ome: «*Lio ogetobs-li in soalöp at bodi saidik, ad satükön mödoti so gretiki»?*
34. E Yesus äsagom omes: «*Bodedis kimödotik labols-li»?* Äsagoms: «*Veli e fitilis nemödik».*
35. Täno äbüdom menes ad seidön okis sui glun.
36. Äsumom bodedis vel e fitis, e posä isagom danipleki, äbreikom onis, ed ägivom onis tidäbes okik, kels ägivoms onis menes.
37. Valans äfidons e pästätükons. Breikotis iretöl älasumoy : bäsets fulik vel.

38. Num utanas, kels ifidons äbinons: mans folmil, plä voms e cils.

39. E posä ileadom mogolön menamödotis, äboidom oki ini naf ed äkömom ini topäd ela <Magada>.

KAPIT : XVI

1. Seimna farisetans e sadukans äkömoms ad blufön omi, ed äsäkom ome ad jonön omes mali se sül.

2. Ägespikom omes: «*Soaro sagols : <Stom jönik, ibä sil binon redik>;*

3. *e gödo : <Adelo olabobs tepi, ibä sil binon dofaredik>. O simulans! Sevols-li sio ad distidön logoti sila, ab no malis timas?*

4. *Dafamül badik ä dulterik säkon mali; ab mal nonik pogivon one, plä ut profetana : <Ionas>». Ed älüvölo omis, ädegolom.*

5. Ven tidäbs äkömoms leni votaflan, iglömoms ad kesumön bodi.

6. Tän Yesus äsagom omes : «*Prüidolsöd! galedolsöd olis demü lefapest farisetanas e sadukanas»!*

7. Ävätäloms ninälo ed äsagoms: «*Binos, bi no ekesumobs bodedis».*

8. Yesus äsuemom atosi, ed äsagom: «*Kisi vätälols-li ninälo»?* *O smalalekredans! bi no ekesumols bodedis.*

9. *Labols-li üfo no nog dasevi? No betikols-li bodedis lul lulmilanas, e bäsetis kimödotik elasumols?*

10. *Ni bodedis vel folmilanas, e bäsetis kimödotik elasumols?*

11. *Lio mögos-li, das no suemols, das no äspikob oles dö bodeds, ven äsagob ad galedön olis demü lefapest farisetanas e sadukanas»?*

12. Tänä ädasevoms, das no esagom, das ämutoms galedön demü lefapest boda, ab demü lejon farisetanas e sadukanas.

13. Ven Yesus äkömom ini topäd di <Caesarea Philippi>, äsäkom tidäbes okik «*Kim, mens sagons-li, das Son menas binom»?*

14. Äsagoms: «*Semans : <Ioannes> : blunedan; votans : <Elia>; votans : <Ieremias> u balan profetanas».*

15. Äsagom omes: «*Ab ols, kim, sagols-li, das binob»?*

16. E <Simon Petrus> ägespikom ome: «*Binol Kristus : Son Goda liföl».*

17. Yesus ägesagom ome: «*Beatik binol, o <Simon Bar-Iona>! ibä atosi mit e blod no edasevädikons ole, ab Fat obik in süls.*
18. *E sagob ole : Binol <Petrus> : klifaman, e su klif at olebumob komoti obik, e leyans höla no obemekädons oni.*
19. *Ogivob ole kikis regäna sülas; ut, keli otanol su taled, putanon in süls, ed ut, keli olivükol su taled, pulivükon in süls».*
20. Tän äproibom tidäbes, ad sagön eke, das äbinom Kristus.
21. De timül et Yesus äprimom ad jonön tidäbes okik, das äzesüdos, ad golön lü <Hierusalem>, e das ösufom mödiko de bäldikünans, de lekultans, e de bibinolavans, das pödeidom, e das ölelifikom tü del kilid.
22. E <Petrus> äkesumom omi flanio, ed äprimom ad blamön omi: «*God galedomös oli! O Söl! atos no oreifon oli*».
23. Ab ädeflekom oki, ed äsagom ele <Petrus>: «*Moö! gololöd po ob! O diab! binol skän pro ob; ibä no labol tikodis Goda, ab utis menas*».
24. Täno Yesus äsagom lü tidäbs okik: «*If ek vilom züpön obi, atan noädömöd oki! lasumomöd krodi okik! e sökomöd täno obi!*
25. *Ibä, kel vilon dakipön lifi okik, utan operon oni; ed utan, kel peron oni demü ob, otuvon oni.*
26. *Kisi frutosöv-li mene, if gaenonöv voli lölik, e lan ona sufonöv dämi? U kisi men givonöv-li tökü lan okik?*
27. *Ibä Son mena okömom in glor Fata okik ko silanans omik, ed oblöfom eke ma kondöt omik.*
28. *Vö! sagob oles: Semans utanas, kels binons is, no odeadons, büä oloegons kömön Soni mena ini regän omik».*

KAPIT : XVII

1. Pos dels mäl Yesus äkesumom eli <Petrus>, eli <Iacobus> ed eli <Ioannes> : blod omik, ed äblinom omis lü bel geilik; votan no ädabinon us.
2. Ed äcenodom lo oms; logod omik änidon äsä sol, klots omik ävedons vietiks äsä lit.
3. Ed ekö! lo oms <Moyses> ed <Elias> äpuboms, äspikölo ko om.
4. Täno <Petrus> äspikom lü Yesus: «*O Söl! Binos gudik, das binobs is. If vilol, obumobs is tänadis kil: bali pro ol, bali pro <Moyses>, e bali pro <Elias>».*

5. Du nog äspikom, ekö! lefog litöl älovejadon omis, e se lefog vög äsagon: «*Atan binom son palöföl obik, keli plidob vemo. Lilolsöd omi!*»!
6. Ven tidäbs äililoms atosi, äfaloms sui logods oksik, ed ädredikoms vemo.
7. Ab Yesus äkōmom lü oms, ädoatom omis, ed äsagon: «*Löädolsöd e no dredolsöd!*»!
8. E ven älölogoms logis oksik, no älogoms votani, äsä te Yesusi.
9. E dü nexän de bel Yesus äbüdom omes: «*Sagolsöd neke bosì dö vision at, büä Son mena ulelifikom se deadans!*»!
10. E tidäbs omik äsäkoms ome: «*Lio-li? Bibinolavans esagoms ga, das <Elias> ökōmom büükumo.*».
11. Ägespikom : «*<Elias> kömom büükumo, ed oleodiikom vali.*»
12. *Ab sagob oles, das <Elias> ya ekōmom, ab no edasevoy omi, ed edunoy ko om, soäsä eviloy. So i Son mena osufom dub ons.*
13. Täno tidäbs äsuemoms, das äspikom ko oms dö <Ioannes> : blunedan.
14. Ven äkōmoms lä menamödot, men äkōmon lü om, äkienon lo om,
15. ed äbegon: «*O Söl! miserolös soni obik! ibä binom munamalädik e sufom vemo; falom go suvo ini fil, e suvo ini vat.*»
16. *Eblinob omi lü tidäbs olik, ab no ekanoms sanön omi.*
17. Yesus ägesagom : «*O menäd nelekredik ä mivedöl! Kiluniipo obinob-li nog lä ols? Kiluniipo mutob-li nog sufälön olis? Blinolsöd omi obe isio!*»!
18. E Yesus ätädom milanani, posä etan äsegon se om, e de timül et hipul äbinom saunik.
19. Ven tidäbs äbinoms soeliks ko om, äsäkoms ome: «*Sekü kod kinik no äkanobs-li semofön oni?*»?
20. Yesus nu äsagom omes: «*Sekü smalalekred olsik. Ibä, vö! sagob oles, if labolsöv lekredi, äsä keril mutara, sagolsöv bele at: «Gololöd de top at lü top et!»! ed ogolonöv, e nos binonöv nemögik pro ols.*»
21. *Ab menäd at no setevon, äsä ad plekön e ad cunön.*
22. Ven ästeboms in Galileyän Yesus äsagom omes: «*Son mena polovegivom ini nams menas.*»
23. *Odeidoy omi, ab tü del kilid olelifikom.* Ed äglumikoms vemo.

24. Ven äkômoms ini <Capharnaum> kädädans teldragmadas pro tem äsäkomis ele <Petrus> : «*Mastan olsik no opelom-li teldragmadi*»?

25. Äsagom : «*si*»! E ven äkômom lomio, Yesus äprevenom omi, ed äsäkom: «*Kisi cedol-li? o <Simon>! Regs taleda, de kins flagädoms-li tripi u kasidi? de sons lönik-li okas u de foginans-li*»?

26. Ven ägesagom ad atos: «*De foginans*», Yesus äsagom ome: «*Tän sons binoms netripabiks*.

27. *Ab, dat no skänobs onis, gololöd lü lak, sejedolöd fitahuki, e sumolöd fiti balid, keli süramenol, maifükolöd mudi onik, ed otuval sikuli; pelolöd me at pro ob e pro ol*»!

KAPIT : XVII

1. Ün tim et tidäbs äkômoms lü Yesus ed äsäkomis: «*Kin ga binon-li gretikün in regän sülas*»?

2. Ed ävokom cili, äpladom oni zänodü oms,

3. ed äsagom: «*Vö! sagob oles, if no cenols, e vedols äsä cils, no kömols ini regän sülas*.

4. *Klu kel mükükon oki äsä cil at, utan binon gretikün in regän sülas*.

5. *E kel lasumon cili somik nemü ob, utan lasumon obi;*

6. *e kel skänon balani smalikanas at, kels lekredons obi, binosöv gudikum pro utan, das mülaston palägonöv zü särvig onik, e pasädonöv ini dib laka*.

7. *Vi! lü vol demü skäns. Zesüdos, das skäns kömons, ab vi! lü men, dub kel skän davedon*.

8. *If nam olik u fut olik skänonöv oli, decöpolöd oni e mojedolöd oni! ibä binos gudikum ad lifön pemitulölo u boatiko, kas pajedön ko nams tel u futs tel ini fil laidüüpik*.

9. *Ed if log olik skänonöv oli, setirolöd oni e mojedolöd oni! ibä binos gudikum pro ol ad lifön ballogiko, kas pajedön tellogiko ini höl fila*.

10. *Galedolsöd ad no ludigidön bali smalikanas at! ibä sagob oles, das silanans onsik logons laiduliko logodi Fata obik, kel binom in süls*.

11. *Ibä Son mena ekômom ad savön utosi, kelos peperon*.

12. *Kisi cedols-li? If ek labon jipis tum, e bal onas epölavegon, no olüvon-li jipis züldegzül su bel, e no ogolon-li ad sukön jipi epölavegöl?*

13. *Ed if utuvon oni, vö! sagob oles, das ofredon mödikumo dö at, ka dö jips züldegzül, kels no epölavegons*.

14. *So i no binos vil Fata olsik, kel binom in süls, das balan smalikanas at opäridikon.*
15. *If blod olik edunomöv midunoti kol ol, gololöd ad süadükön omi, ven binol soelik ko om, tefü kodäd omik. If dalilom oli, tän egaenol omi.*
16. *If no dalilom oli, sumolöd ko ol täno balani u pösodis tel! dat din alik fimon dub temunods temunanas tel u kilas.*
17. *If nu no dalilomöv i onis, sagolöd osi komote! If no dalilomöv i ko moti, tän binomös pö ol asä pagan u tolädan!*
18. *Vö! sagob oles: utos valik, kelosi tanätols su taled, putanäton in süil, ed utos, kelosi sätanätols su taled, pusätanäton in süil.*
19. *Dönu, sagob oles, if telans olas su taled plekonsöv baicediko dini alseimik, atos pogivon ones fa Fat obik in süls;*
20. *ibä kö telans u kilans ekobikons demü nem obik, ob binob zänodü ons».*
21. *Täno <Petrus> äkömom lü om, ed äsagom: «O Söl! liomödotikna mutob-li pardön blode obik, kel dunom midunoti kol ob, jüo velna-li»?*
22. *Yesus äsagom ome: «Sagob ole no jüo velna, ab jüo veldeгна velna.*
23. *Sekü atos regän sülas kanon paleigodön ko reg seimik, kel ävilom klirön ko diünans okik.*
24. *Ven äprimom kliri, balan pälüblinom ome, kel ädebom ome taläntis degmil,*
25. *e bi no älabom moni ad pelön, söl äbüdom, das om, ko jimatan e cils oma, ed alut, keli ädalabom, pöselon diseinü moed deba.*
26. *Sekü atos diünan ädofalom lo om, ed äsagom : <Sufädolös ko ob! opelob ole vali>.*
27. *Söl ämiserom diünani et, äleadom mogolön omi, ed ästiamom ome debi.*
28. *Ven diünan et äsegolom, ätuvom balani kedünanas omik, kel ädebom ome sikulis tum; ägleipom omi len gug ed äsagom : <Pelolöd uti, keli debol>!*
29. *Sekü atos kedünan omik ädofalom lo om ed äsagom lebegölo: <Sufädolöd ko ob! opelob ole>.*
30. *Ab no ävilom, ämogolom ed äfanäbükom omi, jüs öpelom pedebölosi.*
31. *Ven kedünanas älogoms utosi, kelos äjenon, älügikoms vemo, ed ägoloms ad konön vali söle oksik.*
32. *Tän söl äbüdom kömön omi, ed äsagom ome: <O diünan badik! Debi lölik et estiamob ole sekü lebeg olik;*

33. *No äsötol-li i ol miserön kedünani olik, soäsä ob emiserob oli>?*
34. *Ed äzunölo, söl omik älovegivom omi gitädanes, jüs öpelom uti valik, keli ädebom ome.*
35. *So i Fat sülik olsik odunom oles, if no alans olas pardomsöv ladöfo blode okik».*

KAPIT : XIX

1. Posä Yesus ispikom vödis at, ädetevom de Galileyän, ed ägolom lü ziläk Yudäna votaflanü el <Iordanis>.
2. Menamödots mödik äsökons omi, ed äsanom us onis.
3. E farisetans äkömoms lü om, ad blufön omi; äsäkoms: «*Pedälos-li ad dejoikön jimatani okik demü kod alseimik*»?
4. Ägesagom: «*No ereidob-li, das Jafal emekom primao dabinädis e manikis e vomikis?*
5. *e das esagom: <Sekü kod at man oliövom fati e moti oka, ed oslopom jimatani okik; e bofans et obinons koap midik bal>?*
6. *Binons kludo no plu koaps tel, ab koap midik bal. Kelosi God kludo ebalom, utosi men no teilonöd»!*
7. Äsagoms ome: «*Sekü kis üfo <Moyses> ebüdom-li mane ad givön ofe matiteilapenädi, büä dejoikom ofi*»?
8. Äsagom omes: «*Demü düfäl ladäla olsik <Moyses> edälom oles ad dejoikön jimatani olsik; ab primao no ebinos soik.*
9. *E sagob oles: Kel dejoikom jimatani okik demü kod votik, äsä demü nepued, e matikom ko jivotan, utan dulterom; e jijoikäb, kel matikof ko hivotan, dulterof».*
10. Tänä tidäbs omik äsagoms ome: «*If tef bevü man e vom binon soik, tän no binos frutabik ad matikön*».
11. Ab äsagom omes: «*No valans suemons sagodi at; te utans, kels labons tälenüli atosa.*
12. *Ibä negenükäbs dabinoms, kels pemotoms so, negenükäbs dabinoms, kels penegenükoms fa mens, ed i negenükäbs dabinoms, kels enegenükoms okis it demü regän sülas. Kel kanon suemön atosi, utan suemonös osi»!*
13. Tänä cils päblinons lü om, dat äsuseitomös plekölo namis sui ons. Ab tidäbs äblamoms onis.

14. Ab Yesus äsagom: «*Letolsöd cilis, e no neletolsöd onis ad kömön lü ob! Ibä lü somans regän sülas duton*».
15. E posä iseitom namis sui ons, ädetevom usao.
16. Ed ekö! balan äkömom lü om ed äsagom: «*O Mastan gudik! gudikosi kinik mutob-li dunön, ad dagetön lifi laidüplik*»?
17. Äsagom ome: «*Liö! nemol-li obi gudiki? Nek binon gudik, plä Balan, sevabo God. Ab if vilol nügolön ini lif, fölolöd ai büdedis*»!
18. Äsagom ome: «*Kinikis-li*»? Yesus äsagom: «*No sötöl deidön, no dulterön, no tifön, no temunön dobiko,*
19. *Stimolöd fati e moti olikis, e löfolöd kemeni olik äsä oli it*»!
20. Hiyunan äsagom ome: «*Atosi valik yunao ai edunob. Kisi edunob-li nog tu nemödiko*»?
21. Yesus äsagom ome: «*If vilol binön lölöfik, benö! Selolöd uti valik, keli dalabol, givolöd oni pöfanis, ed olabol divi in sü. Kömolöd e sökolöd obi*»!
22. Ab ven hiyunan älilom vödis at, ädegolom lügiko; ibä älabom dalabotis mödik.
23. Täno Yesus äsagom tidäbes okik: «*Vö! sagob oles, obinos töbik pro liegan ad nügolön ini regän sülas.*
24. *Si! sagob oles, binos fasilikum pro jamod ad golön da hog nada, ka pro liegan ad nügolön ini regän Goda*».
25. Ven tidäbs äliloms atosi, äbinoms go bluviks, ed äsagoms: «*Ab kin täno kanon-li binön sefik*»?
26. E Yesus omis lülogöl äsagom: «*Pö mens atos nemögon, ab pö God val binon mögik*».
27. Tän <Petrus> äsagom gespikölo ome: «*Ekö! Eliüvobs vali, ed esökobs oli; kis üfo oliuduton-li lü obs*»?
28. Yesus äsagom omes: «*Vö! sagob oles, das ols, kels esökols obi, oseadols, ven Son mena oseadom su tron glorik oka, i su trons degtel, ad cödön tribütis degtel Yisraeläna.*
29. *Ed alan, kel eliüvon domis, blodis, söris, moti, fati, jimatani, cilis u länedis oka nämätü nem obik, odageton tumoti, ed ogeron lifi laidüplik.*
30. *Ab balidans mödik obinons lätikans, e lätikans balidans*».

KAPIT : XX

1. *«So regän sülas binon äsä domasöl, kel äsegolom ün göd gölik ad hürön vobanis demü vitidagad okik.*
2. *Posä ibalädom ko vobans ad pelön omes sikuli bal tä vobod dela bal, äsedom omis lü vitidagad okik.*
3. *Ven äsegolom tü düp kilid dönu, älogom su maket votanis, kels äbinoms nenvobiks.*
4. *Atanes äsagom: Gololsöd i ols lü vitidabel, ed ogivob oles uti, kel binon gidik!*
5. *Ägoloms usio. Ven dönu äsegolom zao tü düp mälid e tü düp zülid, ädunom leigo.*
6. *E ven äsegolom zao tü düp degbalid, ätuvom votanis, ed äsäkom omes: Sekü kis stanols-li is nevobiko dü del lölik?*
7. *Äsagoms ome: Bi nek ehürom obis. Äsagom omes: Gololsöd i ols lü vitidagad! Ogetols uti, kel binon gidik.*
8. *Ven soar ivedos söl vitidagada äsagom guvane oka: Vokolöd vobanis e pelolöd omes mesedi, primölo pö lätikan e somo jü balidan!*
9. *Ven utans de düp degbalid ikömoms, alans ägetoms sikuli bal.*
10. *Ven balidans ikömoms, äniludoms ad getön mödikumo, ab i oms alik ägetoms sikuli bal.*
11. *Pö get ata ämuroms ta dalaban,*
12. *ed isagoms: Lätikans evoboms te dü düp bal, ed eleigädol omis ko obs, kels evobobs töbiko in hit dü del lölik.*
13. *Ab ägespikom balane omas: O flen- no negidob kol ol. No ebalädikol-li ko ob tefü sikul bal?*
14. *Sumolöd uti, kel duton lü ol e mogolöd! Vilob givön lätikane et leigiko äsä ole.*
15. *U no dalob-li dunön ko obikos utosi, kelosi vilob? U log olik zunon-li, bi binob gudik?*
16. *Somo lätikans obinons balidans, e balidans lätikans; ibä mödikans pevokons, ab nemödikans pevälons».*
17. *E ven Yesus ätevom lü <Hierusalem>, äkesumom te tidäbis degtel, ed äsagom dü vegam omes:*
18. *«Ekö! tevobs lü <Hierusalem>, e Son mena polovegivom lekultanes e bibiïnolavanes; ed atans ocödetoms omi ad deadön.*

19. *Ed olovegivoms omi paganes, ad kofön, ad lebatön ed ad krodön omi; ab tü del kilid polelifükom.*

20. *Täno mot sonas ela <Zebedaeus> äkömof ko sons ofik lü om ed ädofalof lo om ad begön ome bos.*

21. *Äsagom ofe: «Kisi desirol-li»? Äsagof ome: «Sagölös, das sons obik tel at oseedoms detü e nedetü ol in regän olik»!*

22. *Yesus ägesagom: «No sevols utosi, kelosi begols. Ofägols-li ad vagio drinön köpi, keli ob ovagükob? (ud ad pablunedön me bluned, me kel poblunedob?)» Sagoms ome: «Si»!*

23. *Ed äsagom: «Köpi obik ovagiodrinols sio, (e me bluned, me kel poblunedob, poblunedols sio) ab seadi detü ob e nedetü ob, no kanob gevön, ab atos poge von fa Fat oba utanes, keles atos pejonedon fa om».*

24. *Ven degans votik äliloms atosi, äbadocedoms osi vemo blodes tel.*

25. *Yesus ävokom omis lü ok ed äsagom: «Sevols, das plins reigoms pöpis, e das gretans bemastoms onis.*

26. *So no dalos jenön bevü ols; ab utan, kel vilom vedön gretik bevü ols, binomöd dünan olsik!*

27. *Ed if ek bevü ols vilom binön balidan, utan obinomöd slafan olsik!*

28. *leigoäsä Son mena no ekömom ad padünön, ab ad dünön, ed ad givön lift okik asä säsinamasakrifoti pro mödikans».*

29. *E ven ädegoloms se <Iericho>, menamödot gretik äsökön onis.*

30. *Ed ekö! bleinans tel, kels äseadons len veg, ed älilons, das Yesus äbeigolom, ävokädons: «Miserolös obis, o Söl! o Son ela <David>»!*

31. *Menamödot äblamon onis, ed äbüdon ones ad seilön. Ab ävokädons nog laodikumo: «Miserolös obis, o Söl! o Son ela <David>»!*

32. *E Yesus ästopom, älüspikom lü ons, ed äsäkom: «Kisi vipols-li, das odunob oles?»*

33. *Äsagons ome: «O söl! das logs obsik pamaiükonsös»!*

34. *E Yesus ämiserom onis, ed ädoatom logis onsik, e sunädo äkanons logön, ed äsökons omi.*

KAPIT : XXI

1. Ven änilikoms lü <Hierusalem> ed äkõmoms tö <Bethphage> len Learabel, Yesus älesedom tidäbis tel,
2. ed äsagom omes: «*Gololsöd lü vilag visü ols, ed otuvols sunädo jicuki pefimatanöl, e cuküli lä of. Livükolsöd onis, e blinolsöd onis obe!*
3. *Ed if ek sagonöv bosì dö atos, gesagolsöd täno : Söl neodom onis, tän oleadon sunädo golõn onis».*
4. Atos ejenon, dat pöfõlon utos, kelosi profetan esagom:
5. «*Sagolsöd daute ela <Sion>: Ekö! reg olik kõmom lü ol, sofülìko e seadölo su cuk e cukül : nimül lodotanima».*
6. Tidäbs ädegoloms, ädunoms äsä Yesus ikomitom omes,
7. äblinoms jicuki e cuküli ed äseitoms klotis oksik sui ons, ed äseidoms omi sui ats.
8. E dil gretikün menamödota äseatenükon klotis okik sui veg, votikans ädeflaponis tuigis de bims, ed ästürülons onis sui veg.
9. Menamödots, kels äfogolons e kels äsõkons, ävokädons: «*<Hosanna>! pro Son ela <David>! Pabenedomös utan, kel kõmon nemü Söl! Lõpiküino <Hosanna>»!*
10. E ven änuvegom ini <Hierusalem>, zifanef lõlik äfäkädikon, ed äsäkon: «*Kim atan binom-li*»?
11. E menamödots äsagons: «*Atan binom Yesus : profetan se <Nazareth> in Galileyän».*
12. E Yesus änugolom ini tem Goda, ed ämofom selanis e remanis votikis, kels äbinons in tem, ädojedom tabis monicänanas e bamis pijuniselas.
13. Ed äsagom omes: «*Epenoy: <Dom oba ponemon plekadom>, ab ols emekols oni ravanaspadädi*».
14. Täno bleinans e boatans äkõmoms lü om in tem, ed äsanom onis.
15. Ab lekultans e bibinolavans äskanom, ven älogoms milagis, kelis ädunom, e ven älieloms vokädõn cilis in tem: «*<Hosanna> pro Son ela <David>».*
16. Ed äsagoms ome: «*Lilol-li utosi, kelosi atans sagonis*»? E Yesus äsagom omes: «*Si! E Reidols-li nefõro? <Se muds cilas e sügäbas epreparol lobi olik>».*
17. Älõvom omis ed äsegolom se zif lü <Bethania>, kö ästebom dü neit.
18. Ven ägegolom ün göd fovik lü zif, äfaemom.

19. E ven älogom figabimi len veg, ägolom lü on, ab ätuvom nosi äsä bledis. Äsagom nu one: «*Laidüpo no plu oprodon flukis*». E sunädo figabim äsigikon.
20. Ven tidäbs älogoms atosi, ästunoms ed äsagoms: «*Lio figabim esigikon-li süpo*»?
21. E Yesus ägespikom omes: «*Vö! sagob oles, if labolsöv lekredi e no dotolsöv, no dunolsöv te utosi, kelosi edunob pö figabim at, ab, if sagolsöv lü bel at: <Tovolöd oli, e sturölöd ini mel>! atos jenonöv.*
22. *Alutosi, kelosi begolsöv lekredölo, getolsöv*».
23. E ven ikömom ini tem, ed älejonom us, lekultans e bäldikünans pöpa äsäkoms ome: «*Sekü gitod kinik dunol-li atosi? e kim egivom-li ole gitodi at*»?
24. Yesus ägesagom omes: «*I ob olonülob oles säki. If ogivols obe gespiki, i ob osagob oles, sekü gitod kinik, dunob atosi.*
25. *Kiöpaob bluned ela <Ioannes> binon-li? Se süil-li, u se mens-li?* Ävätäloms nu ninälo: «*If sagobs : <Se süil>, tän osäkom obes: <Kikodo üfo no ekredols-li omi>?*
26. *If sagobs: <Se mens>, tän dredobs demü menamödot, ibä mödikans lecedons eli <Ioannes> asä profetani*».
27. Ägespikoms kludo: «*No sevobs osi*». Tän i om äsagom omes: «*Täno i ob no sagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi.*
28. *Lio betikols-li atosi? Ek älabom sonis tel. Äkömom lü balidan ed äsagom: <O son obik! Gololöd ad vobön adelo in vitidagad obik>!*
29. Ägesagom: «*No vilob osi*». Ab latikumo älepidom osi, ed ägolom.
30. *Ed ägolölo lü telidan, äsagom otosi. Atan ägesagom: <Si! o Söl>! ab no ägolom.*
31. *Kim bofikanas edunom-li ma vil fata okik?* Ägesagoms: «*Balidan*». Tän Yesus äsagom omes: «*Vö! sagob oles: Tolädans e jinepuedans okömons bu ols ini regän Goda.*
32. *Ibä <Ioannes> ekömom lü ols ad jonön oles vegami verätik, ab no ekredols omi. Tolädans e jinepuedans sio ekredons omi, e do älogols atosi, no eleceinols latikumo olis, e no eprimols ad kredön omi.*
33. *Lilolsöd parabi votik! Glunidalaban seimik imeikom vitidagadi, ibuidom oni, ibüedom mekön in on vitidabälipedömi, ed ibumom tümi; äbailom oni vitidagadanes ed ämotävom.*
34. *Ven nu klopiip änilikon, älesedom dünanis okik lü vitidagadans ad getön flukis, kels äduton lü om.*
35. *Ab vitidagadans ägleipoms dünanis omik, äflapoms atanis, ädeidoms votanis, ed ästonoms dönu votanis.*

36. Dönu älesedom diinanis votik, ön num gretikum, ka pö naed balid, ed ädunoms ta oms ön mod ot.
37. Fino älesedom soni okik lü oms, sagölo ninälo: <Ospaloms soni obik>.
38. Ab ven vitidagadans älogoms soni, äsagoms odes: <Atan binom geran. Gö! deidobsöd omi, e dakipobsöd geroti omik>!
39. Klu ägleipoms omi, äjedoms omi se vitidagad, ed ädeidom omi.
40. Ven nu dalaban vitidagada gekömom, kisi odunom-li ta oms»?
41. Äsagoms ome: «Opäridükom badanis, ed obailom vitidagadi vitidagadanes votik, kels obliünoms ome tü tüps pötik flukis».
42. Yesus äsagom omes: «Ereidols-li neai in penäds bibik? <Ston, keli bumans emojedoms, evedon gulaston. Atos ejenon ma vil Söla, e binon milag in logs obsik>.
43. Demü atos sagob oles: Regän Goda podesumon de ols, e pogivon pöpe, kel prodon flukis.
44. Ed utan, kel falon sui ston at, otrovon, ed utani, sui kel falon, otroivon».
45. Ven lekultans e farisetans äliloms parabis omik, äskanoms, das äzeilom omis.
46. Ed ästeifoms ad bemastikön omi, ab ädredoms menamödotis, bi ats älecedons omi profetani.

KAPIT : XXII

1. Dönu Yesus äspikom in parabs; äsagom:
2. «Regän sülas sümon ad reg, kel ämeikom matedafidedi pro son okik,
3. ed älesedom diinanis okik ad vokön utanis, kels pivüdon pro matedafided; ab no ävilons kömön.
4. Dönu älesedom diinanis votik, ko komit: Sagolsöd vüdübes: Ekö! fided obik pemökon, hobubs e veter pepinädüköl pepugons, e val binon blümik. Kömölsöd lü matedafided!
5. Ab nes demön atosi ägolons, balan lü läned okik, votan lü tedabüsid okik;
6. e retans ägleipons diinanis omik, ed ämiträitons ed ädeidons omis.
7. Nu reg et äzunikom, ed älesedom kriganis okik ad dadeidön sasenanis, ed ad lefilükön zifi onas.

8. *Täno äsagom diinanes okik: Matedafided binon sio blümik, ab viidäbs no ävöladons pro at.*
9. *Gololsöd lü traväröps vegas, e viidolsöd ad matedafided alutanis, kelis otuvols.*
10. *Dünans et nu ägoloms sui vegs, ed äblinoms valanis, kelis ätuvoms, badikanis e gudikanis. E tab matedafideda äbinon fulik me lotans.*
11. *Ven nu reg äniükömom ad lelogön lotanis lenseatöl, älogom us meni, kel no ilenükon matedaklotemi.*
12. *Äsagom ome: <O flen! Lio ekömol-li isio nen matedaklotem>? Ed ämiütikon.*
13. *Täno reg äsagom diinanes: <Tanolsöd futis e namis omikis, lasumolsöd omi e jedolsöd omi ini dagöp plödikün! Us drenam e knir tutas odabinons>.*
14. *Ibä mödikans pevokons, ab nemödikans pevälons».*
15. *Täno farisetans äkobikoms ad vätälön, vio öbrulälükoms omi medü säk böladik.*
16. *Älesedoms lü om tidäbis oksik ko slofans ela <Herodes>, ad säkön ome: «O mastan! sevobs, das binol men veratiälük, das lejonol ma verat vegami Goda, e das demol neki; ibä binol men nesekidik.*
17. *Sagolös kludo obes: Lio cedol-li? Pedälos-li ad pelön tripi lampöre, u no?»*
18. *Ab Yesus ädaseivom diseini badik omsik, ed äsagom: «O simulans! Kio blufols-li obi?»*
19. *Dajonolsöd obe tripafenigi!» Äblinoms ome sikali.*
20. *Ed äsäkom ome: «De kim magot at binol-li? E lio nüpenäd tonon-li?»*
21. *Äsagoms ome: «Atan binom lampör». Täno äsagom ome: «Givolsöd kludo lampöre utosi, kelos duton lü lampör, e Gode utosi, kelos duton lü God»!*
22. *Ven äliloms atosi, ästunikoms, äzedoms omi, ed ämogoloms.*
23. *Ün del ot sadakans, kels nooms lelifikami, äkömoms lü om, ed äsäköms ome:*
24. *«O mastan! <Moyses> esagom: <If ek deaddom nenciliko, tän blod omik omatikom ko jimatani omik, ad fatön posbinanis blode okik>.*
25. *Nu lä obs blods vel ädabinoms. Balidan ämatikom ed ädeaddom, e bi no älabom cilis, äposbinükom jimatani okik blode okik.*
26. *E so äjenos pö telidan, pö kilidan, jü pö velidan.*
27. *Fino pos valans i vom ädeaddof.*

28. *Pö lelifikam, de kim obinof-li jimatan? ibä valans elaboms ofi».*
29. *Yesus ägespikom omes: «Pölols, bi no sevols penädis bibik, ni nämi Goda.*
30. *Ibä pö lelifikam no matikons ni pamatiükons, ab binons as silanans in süil.*
31. *E tefü lelifikam deadanas no ereidols-li utosi, kelos pesagon oles fa God:*
32. *<Binob God ela <Abraham>, God ela <Isaac> ä God ela <Iacob>? God no binom God deadanas, ab God lifölanas>».*
33. *Ven menamödots äililons atosi, äbluvikons dö lejon omik.*
34. *Ven farisetans äililoms, das isäspikom sadukanis, äkobikoms,*
35. *e balan omas : gitavan äsäkom ome, ad blufön omi:*
36. *«O mastan! büded kinik lonema binon-li veütik»?*
37. *Yesus nu äsagom ome: «Sötöl löfön Söli : God olik, ko ladäl lölik ola, ko lan lölik ola, e ko täläkt lölik ola!*
38. *Atos binon büded balid ä gretik.*
39. *Telid, kel leigon lä atos, tonon: <Sötöl löfön kemeni olik äsä oli it>!*
40. *Dö büded tel at lonem lölik ed utos, kel peprofeton, sekidons».*
41. *Ven farisetans äkoboms, Yesus äsäkom omes:*
42. *«Cedi kinik labols-li dö Kristus? Son kima binom-li»? Ägesagoms ome: «Son ela <David>».*
43. *Äsagom omes: «Lio üfo <David> nemom-li omi tiko söli, ven sagom:*
44. *<Söl esagom söle obik: Seadolöd detü ob, jüs useitob neflenis olik asä futabami pro futs olik>.*
45. *If <David> nemom omi söli okik, lio üfo binom-li son omik»?*
46. *E nek äkanom gesagön ome vödi bal; e de del et nek plu äriskom ad säkön ome bos.*

KAPIT : XXIII

1. Tāno Yesus äspikom lü menamödots e tidäbs okik:
2. «*Su stul ela <Moyses> bibinolavans e farisetans seadoms.*

3. *Fölsöd e dunolsöd kludo kuratiko utosi valik, kelosi sagoms ad dunön! ab no dunolsöd ma duns omas! Ibä spikoms sio, ab no dunoms ma atos.*
4. *Kobosumoms fledotis vetik ä töbiko polovikis, e seitoms onis sui jots menas, nes ninükön doati bal pro ons.*
5. *Utosi valik, kelosi dunoms, dunoms ad palogedön fa mens. Vidiükoms plekaküiredis oksik, gretükoms kvatis klotas oksik.*
6. *Löfiloms ad labön stimapladi pö daifafideds, ed ad seadön su stuls föfikün in sünagogs,*
7. *ed ad paglidön su makets, ed ad panemön rabinan fa mens.*
8. *Ab ols, no koedolsöd panemön rabinans! ibä Balan binom Fat olsik: utan, kel binom in süil.*
10. *I no nemolsöd olis duganis, ibä Balan binom dugan olas : Kristus.*
11. *E gretikünan olas obinon dünan olsik.*
12. *Alutan, kel löpükön oki, podonükön, ed alutan, kel donükön oki, polöpükön.*
13. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi färmükols menes regäni sülas. Ols it no nügolols ini on, e neletols utanis, kels vilons nügolön ini on.*
- (14. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi luslugols domis jiviudanas me kodül, das mutols plekön lunüpo. Sekü atos, odagetols micödeti gretikum).*
15. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi zitevols love vat e län ad slopükön yudani bal; e ven evedon atan, vedükols oni cili höla, kel binon telna so badik äsä ol.*
16. *Vi! lü ols, o dugans bleinälük! kels sagols: <If ek yulon nämätü tem, atos no lonöfon; ab if yulon nämätü gold tema, tän ebligidon>.*
17. *O fopans e bleinälans! Kis völadon-li mödikumo, gold-li u tem-li, kel saludiükön goldi?*
18. *<Ed, if yulon nämätü latar, atos no lonöfon; ab if yulon nämätü legivot su on, tän ebligidon>.*
19. *O fopans e bleinälans! Kis völadon-li mödikumo, legivot-li u latar-li, kel saludiükön legivoti?*
20. *Utan vo, kel yulon nämätü latar, yulon nämätü on e nämätü val su on,*
21. *ed utan, kel yulon nämätü tem, yulon nämätü on e nämätü utan, kel lödom in on,*

22. *ed utan, kel yulon nämätü süil, yulon nämätü tron Goda e nämätü utan, kel seadom su on.*

23. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi pelols degdili mäntaplana, maita, e komena, e nefölols büdedis veütikum: gid, miser e konfid. Atos sötoy fölön, e no sötoy nefölön etis!*

24. *O dugans bleinälik! kels sibols muskiti, e luslugols jamodi.*

25. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi klinükols plödaflani köpa e bova, ab nino fulons me ravot e nestön.*

26. *O farisetan bleinälik! Klinükolöd büükumo ninaflani köpa e bova, dat i plödaflan onas vedonös klinik!*

27. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi sümols ad sepüls pegüpädöl; plödaflano logotons jöniko, ab nino fulons me bonis deadanas e mio ta valasotik.*

28. *So i ols labols vo plödaflano logoti gidik pro mens, ab ninälo binols susfuliks me simul e negitöfs.*

29. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi bumols sepülis pro profetans e dekols mebamalis diganas.*

30. *E sagols: <If ilifobsöv ün dels büüretanas obsik, tän no ibinobsöv kedöbiks pö sasen profetanas>.*

31. *Somo dasevols, das binols sons sasesanas profetanas.*

32. *Ed ols ofulükols mafi büüretanas olsik.*

33. *O sneks! o luvipärans! Lio oskeapolsöv-li de micödet ad höliovegam?*

34. *Ekö! sekü atos lesedob lü ols profetanis, sapanis e bibinolavanis. Ananis omas odeidols, ed okrodols; ananis olebatols in sünagogs olsik ed opöjutols de zif lü zif;*

35. *dat kömonös love ols blud nensinik valik, kel pespilon su taled, de blud ela <Abel> ritik jü ut ela <Zacharias> : son ela <Barachias>, keli esasenols vü tem e latar!*

36. *Vö! sagob oles, dins valik at okömons love tribüt at.*

37. *O <Hierusalem>! <Hierusalem>! o ols! kels deidols profetanis, e stonols utanis, kels pelesedoms lü ols, vio suvo evilob kobükön cilis olsik, äsä jigok kobükof gokülis okik dis flitäms okik, ab no evilols.*

38. *Ekö! dom olsik poleadon failön.*

39. *Ibä sagob oles: No plu ologols obi denu, jüs osagols : <Utan pabenedomös, kel kömom nemü Söl>»!*

KAPIT : XXIV

1. Yesus äsegolom ed ädegolom de tem, e tidäbs omik äkômoms ed äjonoms ome bumotis tema.
2. Ägesagom omes: «*No logols-li atis valik? Vö! sagob oles: No ston bal obleibon seatön su votik nes podistukön*».
3. Ven äseadom su Learabel, tidäbs äkômoms lü om soeliko ed äsagoms: «*Sagölös obes, kitimo atos valik ojenon-li, e dub kis osevobs-li das ogekömol e das vol ofinikon*»?
4. Yesus ägesagom omes: «*Galedolsöd, das nek pölikom olis!*
5. *Mödikans okômoms me nem obik, osagölo: <Ob binob Kristus>. Ed opölikoms mödikanis.*
6. *Olilols dö krigs e dö sagäds tefü krigs. Galedolsöd, das no fäkikols! Ibä zesüdos, das atos jenon; ab atos no nog binon fin.*
7. *Ibä net ovoluton ta net; reigän ta reigän; ed in topäds difik faemaditrets, pästs e taladremis odabinons.*
8. *Atos valik binon prim davedadolas.*
9. *Tän polovegivols ad pamiträitön ed ad padeidön, e pohetols fa pöps valik, bi labols nemi obik.*
10. *E täno mödikans poskänons; olovegivons odis, ed ohetons odis.*
11. *Ed i luprofetans mödik osüükoms, ed opölikoms mödikanis.*
12. *E bi sin opluikon, löf mödikanas okoldälikon.*
13. *Ab kel olaidälon jü fin, utan posavon.*
14. *Büiko gospul regäna ponotüikon in vol lölik, as temunod pro nets valik, täno fin okömon.*
15. *Ven logols kludo in top saludik distuki ledredodik, dö kel profetan : <Daniel> epikom (fomälolsöd ven reidols atos!),*
16. *täno utans, kels binons in Yudän fugons lü bels,*
17. *utan, kel binon su nuf no doniogolon ad sumön bosu se dom okik;*
18. *utan, kel binon su läned, no gegolon ad sumön mänedi okik.*
19. *Vi! ün dels et lü voms grodik e sügöls!*
20. *Plekolsöd, das fug olsik no jenon ün nifüp ni ün jabat!*

21. *Ibä täno ditret so gretik odabinon, soäsä neai edabinon sis prim vola jü adel, e no odabinon.*
22. *Ed if dels et no pobrefükonsöv, dabinäd lifik nonik obleibonöv padakipön; ab demü väläbs dels et pobrefükons.*
23. *If täno ek sagonöv: <Ekö! is Kristus binom>, ud <us binom>! No kredolsöd osi!*
24. *Ibä els Kristus dobik e profetans dobik osüikoms, ed odunoms malis so gretikis e milagis, das mögiko pölükoms igo väläbis.*
25. *Ekö! ebüsa gob osi oles.*
26. *If sagoy kludo oles: <Ekö! binom in däsärt>; no gololsöd usio! <Ekö! binom in stokacem>; no kredolsöd osi!*
27. *Ibä leigoäsä leklär süjuton lofüdao e liton jü vesüd, so köm Sona mena obinon.*
28. *Uto kö karot dabinon, vulturs kobikons.*
29. *Sunädo pos ditret delas et, sol odagikon , e mun no ogivon liti okik, stels ofalons de sil, e sülanämäds ovakulons.*
30. *Täno mal Sona mena opubon in sil, e tribüts valik taleda oflapons okis sui blöt, ed oloegons kömön Soni mena su lefogs sila ko nämäd e glor gretiks.*
31. *Olesedom silananis okik ko tonäd vemik posunas, ed okobükons väläbis de vienüds fol, de finot bal sila lü votik.*
32. *Lärnolsöd de figabim parabi at! Ven nu tuigs onik müdikons, e blebs onik sprotons, tän sevols, das hitüp binon nilik.*
33. *So i ven logols dinis valik at, osevols, das binom nilo fo yan.*
34. *Vö! sagob oles, genäd at no opasetikon, büä atos valik ujenon.*
35. *Sil e tal opasetikons, ab vöds obik no omoikons.*
36. *Ab tefü del et e düip et nek sevon bosu, igo silanans süla no sevons onis, ab te Fat oba sevom onis.*
37. *Leigo äsä ejenos ün dels ela <Noe>, so i obinos tefü köm Sona mena.*
38. *Ibä leigo äsä ün dels bü letuvatam äfidoy ed ädrinoy, ämatikoy ed ämatükoy, jü del, kü <Noe> ägolom ini rak,*
39. *e no äsevoy bosu, jüs letuvatam äkömon ed ämoükon valanis, so i ojenos pö köm Sona mena.*
40. *Täno mans tel obinoms su läned; balan pokesumom, votan poposbinüikon.*

41. *Voms tel obinofs in müil; balan pokesumof, votan poposbinükof.*
42. *Klu galädolsöd! ibä no sevols, tü del kinik Söl olas okömom.*
43. *Suemols ga, das domasöl ügaledomöv, if isevomöv, tü düp kinik tifan ökömomöv, e no ületomöv omi ad nübreikön domi okik.*
44. *Bliimolsöd kludo i ols! ibä tü düp, keli no niludols, Son mena okömom.*
45. *Kim nu binom-li hidünan fedik ä täläktik, keli söl omik ecälon pro sumätöfans okik, ad givön ones pötatimo zibi?*
46. *Beatik hidünan binom, ven söl omik, domio kömölo, tuvom omi so dunöli.*
47. *Vö! sagob oles, das ocälom omi guvani dalabotas valik okik.*
48. *Ab if hidünan et binom badik e sagom ninälo: Söl obik ozögom ad domiokömön;*
49. *e primom ad flapön kedünanis okik, du om it fidom e drinom ko brietans,*
50. *tän söl hidünan et okömom tü del, keli no spetom, e tü düp, keli no sevom,*
51. *ed odeteilom omi, ed okompenükom omi fäte simultanas; uto drenam e knir tutas odabinons».*

KAPIT : XXV

1. *«Tän regän sülas osümon ad utos, kelos ejenon pö jivirgans deg, kels äkosgolofs ko lampads oksik higami.*
2. *Lul ofas äbinofs sapiks e lul fopiks.*
3. *Jifopans, kels ikeblinofs lampadis oksik, no ikeblinofs leüli;*
4. *jisapans äkeblinofs ye ko lampads oksik, i leüli in luflads.*
5. *Ven higam ämoblibom lunüpo, valikans äslipöfikofs ed äslipikofs.*
6. *Zeneito nu ävokoy: <Ekö! higam kömom, segololsöd ad kosgolön omi>!*
7. *Täno jivirgans valik et älöädofs ed äleodükofs lampadis oksik.*
8. *Täno jifopans äsagofs jisapanes: <Givolsös bosu leüla olsik, ibä lampads obsik kvänikons>!*
9. *Ab jisapans ägespikofs: <Nö! ibä täno ba leül saidik no dabinonöv pro obs e pro ols. Gololsöd buikumo lü selans, e remolsöd pro ols it>!*

10. *Ab ven jiatans idegolofs ad remön, higam äkömom, e jütans, kels äbinofs blümiks, ägolofs ko om lü mated; e yan päfärmükon.*
11. *Latikumo i jivirgans votik äkömofs, ed äsagofs: <O Söl! o Söl! maifükolös pro obs>!*
12. *Ab äsagom: <Vö! sagob oles, no sevob olis>.*
13. *Klu galolsöd! ibä no sevols deli, ni düpi.*
14. *Leigoso binos, äsä pö man, kel, ven ädetävom, ibüedom kömön hidünanis okik, ed älovegivom omes moni okik;*
15. *balane ägivom taläntis lul, telidane telis e kilidane bali, alane ma tälen omik. Täno ädetävom.*
16. *Utan, kel nu igetom taläntis lul ägolom ad tedön me ons, ed ädagetom gaenodi taläntas votik lul.*
17. *Leigoso utan, kel igetom taläntis tel, ägaenodom lä ats telis votik.*
18. *Ab utan, kel igetom talänti bal, ägolom ad sebön in glun sepi, ed äklänedom ini on moni söla okik.*
19. *Pos lunüp söl hidünanas et äkömom ed äklirom ko oms.*
20. *Utan, kel igetom taläntis lul, äkömom ed äblinom taläntis votik lul, sagölo: <O Söl! taläntis lul elükonfidol obe; ekö! egaenodob lä ats taläntis votik lul>.*
21. *Ome söl omik äsagom: <Gudö! o dünan brafik ä fiedik! dö nemödikos ebinol fiedik, dö mödikos ocälob oli. Kompenolöd pö fred söla olik>!*
22. *Täno utan, kel igetom taläntis tel äkömom ed äsagom: <O Söl! taläntis tel elovegivol obe. Ekö! egaenodob lä ats telis votik>.*
23. *Ome söl omik äsagom: <Gudö! o dünan brafik ä fiedik! dö nemödikos ebinol fiedik, dö mödikos ocälob oli. Kompenolöd pö fred söla olik>!*
24. *Täno utan, kel igetom talänti bal äkömom ed äsagom: <O Söl! äsevob, das binol men düfälik, kel fodol utöpo, kö no esovol, e klopol utöpo, kö no ejedülol.*
25. *Sekü atos ävedob dredik, ed egolob ad klänedön ini glun talänti olik; ekö! is labol ledutoti olik>..*
26. *Ed ome söl omik ägespikom: <O ol! dünan badik ä trögik! äsevol-li, das fodob utöpo, kö no esovob, e das klopol utöpo, kö no ejedülob?*
27. *Tän älabol bliki ad fienidön moni obik lä bankal, ed ögegetolv pö lomiököm obik e dalaboti obik, e fieni.*

28. *Sumolsöd kludo de om talänti bal at, e givolsöd oni utane, kel labom taläntis deg!*
29. *Ibä alane, kel dalabon, pogivos, ed aiplu pogivos, e de utan, kel no dalabon, i utos, keli labon, podesumon.*
30. *E jedolsöd hidiinani nenfrutik ini dagöp plödikün! kö drenam e knir tutas odabinons>.*
31. *Ven täno Son mena kömom in glor okik, ko silanans valik oka, oseadom su tron glorik okik;*
32. *e lo om nets valik pokobüikons, ed oteilom onis de ods, leigoäsä galedan teilom jipis de kapars.*
33. *Opladom jipis detü ok, e kaparis nedetü ok.*
34. *Tän reg osagom utanes, kels binons detü om: <Gö! o pebenedölans fa Fat obik! labedolsöd regäni, kel peblümüikon pro ols de stabükam vola!*
35. *Ibä ven äfaemob, ezibols obi; ven äsoafob, eklietols obi; ven äbinob foginan, elotidols obi;*
36. *ven äniüdob, eklotols obi; ven ämalädob, ekälols obi; ven äfanäbob, evisitols obi>.*
37. *Tän ritans ogespikons ome: <O Söl! Kitimo ezibobs-li oli, ven äfaemol? ud eklietobs-li oli, ven äsoafol?*
38. *Kitimo elogobs-li oli äsä foginani, ed elotidobs-li oli? ud eklotobs-li oli, ven äniüdol?*
39. *Kitimo elogobs-li oli ven äbinol malädik, ud in fanäböp, ed evisitobs-li oli>?*
40. *Reg ogespikom ones: <Vö! sagob oles, alutosi, kelosi edunols pro balan blodas mu püliküinas at oba, edunols pro ob>.*
41. *Ed utanes, kels binons nedetü om, reg osagom: <Mogololsöd de ob! o maleditäbs! lü fil laidüfik, kel peblümüikon diabe e silananes omik!*
42. *Ibä ven äfaemob, no ezibols obi; ven äsoafob, no eklietols obi;*
43. *ven äbinob foginan, no elotidols obi; ven äniüdob, no eklotols obi; ven äbinob malädik, ed in fanäböp, no evisitols obi>.*
44. *Täno ogespikons ome: <O söl! kitimo elogobs-li oli, ven äbinol faemik, u soafik, u foginan, u nüdik, u malädik, ud in fanäböp, e no eduinobs yufoti ole>?*
45. *Ad atos ogespikom ones: <Vö! sagob oles, alutosi, kelosi no edunols pro balan püliküinanas at, i no edunols pro ob>.*

46. *Atans ogolons lü top datoma laidüpiik, e ritans utöpio, kö lif laidüpiik dabinon».*

KAPIT : XXVI

1. Posä Yesus ifinükom spikädi at, äsagom tidäbes okik:
2. *«Sevols, das pos dels tel obinos pasat; tän Son mena polovegivom ad pakrodön».*
3. Tü tim at lekultans e bäldikünans pöpa äkobikoms in ledom dalekultana <Caiphas> penemöla,
4. äsludoms ad fanön käfo omi, ed ad deidön omi;
5. ab no tü zäladel; dat no volut davedonös in pöp!
6. Ven Yesus äbinom tö <Bethania> in dom ela <Simon> : lepradan,
7. äkömof lü om vom, kel älabof fladili laabatik ko benosmelaleül jerabik, keli äsegifof sui kap omik, du älenseatom len tab.
8. Ven tidäbs älogoms atosi, äskanoms, ed äsagoms: *«Pro kis nespäl at fruton-li?»*
9. *Ikanoy selön jeriko ati, e givön moni pöfaness».*
10. Yesus, kel ädaseivom omis äsagom omes: *«Kikodo töbols-li vom i at? ibä edunof vobodi gudik kol ob.»*
11. *Ibä pöfanis ai labols lä ols, ab no labols ai obi.*
12. *Ibä ven äsegifof nugveti benosmelik at sui koap oba, edunof atosi demü sepülam oba.*
13. *Vö! sagob oles, utöpo in vol lölik, kö gospul at ponotükon, i ad mebön ofi ospikoy dö utos, kelosi edunof».*
14. Ün tim et balan degtelanefa, <Iudas Iscariotes> penemöl, ägolom lü lekultans,
15. ed äsagom: *«Kisi vilols-li givön obe, if loveükob omi oles?»* Atans ägi voms ome sikulis kildeg.
16. De timül et, äsukom pöti gudik ad loveükön omi.
17. Tü del balid delas boda nenlefik tidäbs äkömoms lü om, ed äsäkom: *«Kiöpo vilol-li, das oblümükobs ole pasatafidädi?»*

18. Om nu ägespikom: «*Gololsöd in zif lü seman, e sagolsöd ome: Mastal sagom : Tim obik binon nilik, vilob zelön lä ol pasati ko tidäbs obik*»!
19. Tidäbs ädunoms, soäsä Yesus ibüdom omes, ed äblümükoms pasatafidädi.
20. Soaro älenseatom len tab ko degtelaneff.
21. E du fid äsagom: «*Vö! sagob oles, das balan olas oträtom obi*».
22. Älügikoms vemo, ed alan omas, balan pos votan, äprimom ad sagön lü om: «*Ob ga no binob-li utan? o Söl*»!
23. Äsagom nu: «*Balan, kel steigom kobü ob nami ini bov; binom utan, kel oträtom obi*.
24. *Son mena omoikom sio, äsä epenoy dö om, ab vi! lü men, fa kel Son mena paträtom. Äbinosöv gudikum pro men et, if no pimotomöv*».
25. Nu <Iudas> : trätan, ägesagom: «*Ob ga no binob-li utan? o rabinan*»! Äsagom ome: «*Esagol osi*».
26. Ven nu äfidoms, Yesus äsumom bodi, äbenedom oni, äbreikom oni, ägivom oni tidäbes oka, ed äsagom: «*Sumolsöd; e fidolsöd! at binon koap obik*».
27. Pos atos äsumom köpi, äbenedom oni, älovegi vom oni, ed äsagom: «*Drinolsöd ols valik se at!*
28. *Ibä at binon blud obik diateka nulik, kel paspilon pro mödikans ad pardön sinodis*.
29. *Sagob i oles, das denu no plu odrinob prodoti vitida, jü del ut, tü kel odrinob oni kobü ols dönu in regän Fata obik*»
30. Posä ikanitoms lelobakaniti, ägoloms lü Learabel.
31. Täno Yesus äsagom omes: «*Ols valik oskanols ün aneit dö ob. Ibä epenoy: <Oflapob galedani, e jips jepa pospearükons>*.
32. *E posä ulelifikob, ofogolob olis lü Galileyän*».
33. <Petrus> ägesagom ome: «*Ifi valans oskanomsöv dö ol, ob oskanob neföro dö ol*.
34. Yesus äsagom ome: «*Vö! sagob ole, ün neit ebo at, büä higok ukravom, onoädol kilna obi*».
35. <Petrus> äsagom ome: «*Ifi mutoböv deadön ko ol, no onoädob oli*». Ed otosi tidäbs valik äsagoms.
36. Täno Yesus ägolom ko oms lü top <Gethsemane> panemöl, ed äsagom tidäbes okik: «*Bleibolsöd seadön is, jüs uplekob us*»!

37. Äkesumom eli <Petrus> e sonis bofik ela <Zebedaeus>, ed äprimom ad vedön lügik ä dredik.
38. Täno äsagom omes: «*Lan obik binon mu dibätiko lügik. Blibolsöd is, e galolsöd ko ob*»!
39. Ägolom boso fagikumo. Ädofalom sui logod okik ed äplekom: «*O Fat obik! If mögos, leadolös beigolön de ob köpi at! ab no soäsä ob vilob, ab soäsä ol vilol*».
40. Nu ägolom lü tidäbs, ed ätuvom omis slipölis, ed äsagom ele <Petrus> : «*No kanols-li galön dü düp bal ko ob?*
41. *Galolsöd e plekolsöd ad no pablufodön! Lanöf binon sio vilöfik, ab mid binon fiböfik*».
42. Telidnaedo ägolom ed äplekom: «*O Fat obik! If no binos mögik, das köp at obeigolon obi, tän ovagükob oni. Vil olik jenonöd*»!
43. Ven ägekömom lü oms dönu, ätuvom omis slipölis; ibä logs omsik äbinons lefeniks.
44. Äleadom slipön omis, ed ägolom kilidnaedo ad plekön me vöds ot.
45. Täno äkömom lä tiodäbs okik, ed äsagom omes: «*Laislipolsöd e takädolsöd! Ekö! düp enilikon, tü kel Son mena palovegivom ini nams sinanas*.
46. *Löädolsöd! Golobsöd! Utan, kel oträtom obi, binom nilik*».
47. Ekö! du nog äspikom, <Iudas> : balan degtelanefa äkömom, kobü lusog gretik labü säbs e klöbs, fa lekultans e bäldikünans pöpa pülesedöl.
48. Trätan irajanom ko oms mali: «*Om, keli okidob, binom utan; gleipolsöd omi*»!
49. E stedöfiko ägolölo lü Yesus, äsagom: «*Glidö! o rabinan*»! ed äkidom omi.
50. Yesus äsagom ome: «*O flen! Demü kis binol-li is? Täno älükömomoms, älenodoms Yesusi, ed ägleipoms omi*.
51. Ed ekö! balan utanas, kels äbinoms lä Yesus, ätenükom nami okik, ätirom säbi okik, äflapom hidünani dalekultana, ed ädecöpom lili omik.
52. Täno Yesus äsagom ome: «*Veadolöd säbi olik! Ibä alutans, kels gleipons glävi, opäridikons dub gläv*.
53. *U cedol-li, das no kanoböv plekön nu Fate obik, e das täno olesedomöv ad yufön obi legionis plu degtelis silananas?*
54. *Lio üfo penäds bibik pofölonsöv, sekü kels mutos jenön so*»?
55. Otüpo Yesus äsagom lusoge: «*Äsä ta ravan esegolols ko säbs e klöbs ad fanäbükön obi; aldeliko äseadob lä ols in tem ad lejonön, e no egleipols obi*.

56. *Ab atos valik jenon, dat penäds profetanas pofölos». Tāno tidäbs valik älvoms omi, ed äfugoms.*
57. Utans, kels ifanäbükoms Yesusi, ädugoms omi lü dalekultan : <Caiphas>, lä kel bibinolavans e bäldikünans ikobikoms.
58. Nu «Petrus» äsökom omi fagoto jü lecem dalekultana, änügolom ed äseidom oki lä hidünans ad logön, vio atos öfinikon.
59. E lekultans e bäldikünans e sanhedrin lölik äsukons temunodis dobik ta Yesus, dat äkanonsöv cödetön omi deadio,
60. ab no ätuvons onis. Do temunans dobik mödik äkömoms, no ätuvoms onis. Fino temunans dobik tel äkömoms;
61. äsagoms: «*Esagom: Kanob debreikön temi Goda, e bumön oni ünü dels kil*».
62. Nu dalekultan äsagom ome: «*Sagol-li nosi ta utos, demü kelos kusadoms oli*»?
63. Ab Yesus äseilom. Tāno dalekultan äsagom ome: «*Säkob ole yulo nämätü God lifik ad sagön obes, va binol Kristus : Son Goda*».
64. Tān Yesus äsagom ome: «*Esagol verati. Ab sagob oles, denu ologols Soni mena seadölo detü Nämäl, e kömöli su lefogs sila*».
65. Tāno dalekultan äsleitom klotis okik, ed äsagom: «*Eblasfämom. Demü kis neodobs-li nog temunanis? Ekö! nu ols it elilols blasfämi omik*».
66. *Kisi cedols-li tefü atos*? Ed ägespikoms: «*Döbom ad deadön*».
67. Tāno äsputoms ini logod omik, ed ägi vom ome liliflapis: Äflapoms sui logod omik,
68. ed äsagoms: «*Profetolöd obes! o Kristus! Kim eflapom oli*»?
69. <Petrus> äseadom plödo in yad. Jibalan jidünanas äkömof lü om ed äsagof: «*I ol äbinol lä Yesus : Galileyänan*».
70. Ab änoom osi lo valans, ed äsagom: «*No sevob utosi, kelosi sagol*».
71. E ven ägolom lü leyan ad segolön, jidünan votik älogof omi, ed äsagof utanes, kels äbinons us: «*I atan äbinom lä Yesus : elan di <Nazareth>*».
72. E dönu änoom osi, efe yulo: «*No sevob meni at*».
73. Pos brefüp züölans änilikons ed äsagons lü <Petrus>: «*Veratö! I ol binol balan omas. Ibä spik olik notikon, kis binol*».
74. Tān äprimom ad maleditön oki ed ad yulön: «*No sevob meni et*». E sunädo higok äkravom.

75. Tān <Petrus> āmemom utosi, kelosi Yesus isagom: «*Büä higok okravom, unoädol kilna obi*». Ägolom plödio, ed ädrenom biedäliko.

KAPIT : XXVII

1. Ün göd fovik valiks lekultans e bäldikünans pöpa äsludoms tefü Yesus ad deidön omi.
2. E posä ijänädoms omi, ämodugoms omi, ed älovegivom omi guverale : <Pontius Pilatus>.
3. Ven nu <Iudas>, kel iträtom omi, älogom, das pimicödetom, äsenälom lepidi, ed ägeblinom sikulis kildeg lekultanes e bäldikünanes,
4. ed äsagom: «*Esinob demü trät nensinana*». Ab äsagom ome: «*Kisi atos demon-li obes? Dalol lüilogön*».
5. Ad atos äjedom moni ini tem, ämogolom, ed älägom oki.
6. Lekultans ätovädoms moni, ed äsagoms: «*Ati no dalobs stürön ini temakäd, bi binon mimesed*».
7. Pos dakonsälam äsludoms ad remön tä at länedi skalela ad deadanöp pro foginänans.
8. Sekü kod at läned et panemon jü atim mimesedaläned.
9. So utos pefölon, kelos pesagon fa profetan : <Ieremias>: «*Ed äsumoms sikulis kildeg: suäm petäxetölosa, keli etäxetoms de sons Yisraeläna,*
10. *ed egivoms onis tä läned skalela, soäsä Söl ibüdom obe*».
11. Nu Yesus ästanom fo guveral. E guveral äsäkom ome: «*Binol-li reg yudanas*»? E Yesus ägesagom: «*Sagol osi*».
12. Ab ven päkusadom fa lekultans e bäldikünans, ägesagom nosi.
13. Tāno <Pilatus> äsagom ome: «*No lilol-li, vio vemo temunoms ta ol*»?
14. Ab no ägesagom ome vödi bal, sodas guveral ästunom mu vemo.
15. Guveral nu äkösömom ad gevön tü zäladel gönü pöp libi fanäbe, keli ädesiroy.
16. Nu älaboy fanäbi lufamik : <Barabbas> penemöli.
17. Ven nu äkobükoms okis, <Pilatus> äsäkom omes: «*Kime vilols-li, das gevob pro ols libi? Ele <Barabbas>-li, u Yesuse-li, kel panemom Kristus*»?
18. Ibä äsevom sio, das ilovegivoms omi sekü glöt.

19. Ven äseadom su cödalastul, jimatan omik äsedof ome nuni: «*No jäfikolöd ga me ritan et, ibä äneito esufob mödiko in drim demü om*»!
20. Lekultans e bäldikünans äslüdoms menamödoti ad välön eli
- <Barabbas> ed ad deidön Yesusi.
21. Ven nu guveral äsäkom omes: «*Kime fanäbas tel vilols-li, das gevob pro ols libi*»? ägesagoms kludo: «*ele <Barabbas>*»!
22. <Pilatus> äsagom omes: «*Kisi odunob-li iüfo ko Yesus, kel panemom Kristus*»? E valans äsagoms: «*Pakrodomöd*»!
23. Ab guveral äsagom: «*Badikosi kinik edunom-li iüfo*»? Ed äluvokädoms nog laodikumo: «*Pakrodomöd*»!
24. Ven <Pilatus> äküpom, das no äreafom ad disein okik, ab güo, das volut ödavedon, äsumom vati, ed älavom namis okik lo menamödöt, ed äsagom: «*Binob nedöbik tefü dun ta ritan at. Ols gididols*».
25. Menamödöt ägespikon balvögiko: «*Dun at ta om pobläfonös obes e ciles obsik*»!
26. Tän äge vom gönü pöp libi ele <Barabbas>, e posä ibüedom lebatön Yesusi, älovegivom omi ad pakrodön.
27. Tän soldats guverala äblinoms Yesusi ini cödöp, ed äkobükoms kohorti lölik ta om.
28. Äsäklotoms omi, ed älenükoms ome mänedi leredik.
29. Äflökoms kroni de spins, ed äpladoms oni sui kap omik; ägivoms ome stagi rida ini detanam, ädofaloms fo om sui kiens oksik, ed äsagoms kofölo ome: «*Glidö! o reg yudanas*»!
30. Äspütoms sui om, äsumoms ridastagi ed äflapoms me on sui kap omik.
31. Posä ikofoms so omi, ädesumoms de om mänedi, älenükoms ome klotis lönik oma, ed ämodugoms omi ad pakrodön.
32. Ven ädegoloms ätuvoms mani di <Cyrene> labü nem : <Simon>: ämütoms omi ad polön krodi omik.
33. E ven ikömoms sui top, kel panemon <Golgotha>, kel sinifon: kranatop,
34. ägivoms ome ad drinön vini ko bil pemigöli, e ven ägutom oni, ärefudom ad drinön.
35. Posä ikrodoms omi, äseadiloms kübädamo klotis omik. (Dat pöfölonös utos, kelos pesagon fa profetans: «*Eseadiloms bevü ods klotis obik, e demü klots obik ekübädoms*».
36. Äseidoms okis ed ägaledoms us omi.

37. Sus kap omik älenfimükoms supenädi, miduni omik nunöli: Atan binom Yesus : reg Yudanas.
38. Täno äkrodoms ko om ravanis tel, balani detaflanü e balani nedetaflanü om.
39. Beigolans älukofons omi, ed äsagons lemufölo kapis oksik:
40. «*Ol, kel debreikol temi, e bumol dönu oni ünü dels kil, savolöd oli it! If binol Son Goda, kömolöd täno de krod*»!
41. Leigoso i lekultans ko bibinolavans e bäldikünans äkofoms omi, sagölo:
42. «*Esavom votikanis, oki it no kanom savön. Binom ga reg Yisraeläna, dekömomöd üfo de krod! tän okredobs omi.*
43. *Ekonfidom Godi, savomöd nu omi, if binom böniälilik kol om! Esagom ga: Binob Son Goda*».
44. Leigo i ravans, kels pikrodoms ko om, äkofoms omi.
45. Tän de düp mälid dag ädavedon love taled lölik jü düp zülid.
46. Zao tü düp zülid Yesus ävokädom me vög laodik: «*Eli, Eli, lamma sabachthani*? Atos sinifon: <O God obik! o God obik! sekü kis elüvob-li obi>?»
47. Ven anans züstanölanas älilons atosi, äsagons: «*Vokom eli <Elias>*».
48. E sunädo balan onas ägolom ad ramenön spogi, äblunom oni ini vinig, äpladom oni sui rid ed ädrienom omi,
49. ab votans äsagons: «*Stebedobsöd ad logön, va <Elias> osavom omi*»!
50. Yesus ävokädom dönu me vög laodik, ed ädeadam.
51. Ed ekö! körten in tem äsleaton telio de löp jü don, tal ädremon e klifs äslitons okis,
52. sepüls ämaifikons, e koaps mödik saludanas ideadöl älelifikons:
53. Pos lelifikam okas, älüvons sepülis, ed ägolons lü zif saludik, kö epubons pö mödikans.
54. Ven nu kapiten ed utans, kels ägaledoms Yesusi, älogoms taladremi, ed utosi valik, kel äjenon, äsagoms mu dredölo: «*Jenöfö! äbinom Son Goda*».
55. Us voms mödik ädabinofs, kels älogofs fagao atosi. Jiatans isökofs Yesusi de Galileyän, ad dünön omi.
56. Bevü ofs äbinofs <Maria> di <Magdala>; <Maria> : mot elas <Iacobus> e <Ioseph>, e mot sonas ela <Zebedaeus>.

57. Ven ivedos soar man liegik di <Arimathaea>, <Ioseph> penemöl, kel it i ivedom tidäb Yesusa äkömom.
58. Atan ägolom lü <Pilatus> ed äbegom koapi Yesusa. Täno <Pilatus> äbüdom, das koap at pögi von ome.
59. <Ioseph> äsumom koapi, ävilupom oni ini diled linumastofik klinik,
60. ed äseitom oni ini sepül nulik, keli ibüedom secöpön ini klif; äjapodom stoni gretik foi yan sepüla, ed ämogolom.
61. <Maria> di <Magdala> e <Maria> votik äbinofs us, ed äseadofs visü sepül.
62. Tü del fovik, sevabo del pos preparamadel, lekultans e farisetans äkobikoms lä <Pilatus>,
63. ed äsagoms: *«O söl! memobs, das cütan et esagom timü lif okik: Pos dels kil, olelifikob.*
64. *Büedolös kludo galedön sepüli jü del kilid! Mögosöv, das tidäbs oma okömoms, ed otifoms omi, ed osagoms pöpe: Elelifikom se deadam. Somo cüt lätik binonöv nog badikum ka balid».*
65. <Pilatus> äsagom omes: *«Kanobs labön galädanefi; dunolsöd e galedolsöd ma ced gudikün olsik»!*
66. Täno ämogoloms ed äpladoms galädanis lä sepül, posä isniloms stoni komü galädanef.

KAPIT : XXVIII

1. Pos fin jabata, ün prim dela balid viga, <Maria> di <Magdala> e <Maria> votik äkömofs ad visitön sepüli.
2. Ed ekö! taladrem vemik äjenon; ibä silanan ädonikom se sül, älükömom ed ädejapodom stoni de yan, ed äseidom oki sui on.
3. Logot omik äsümon ad ut leklära, klotem omik äbinon nifavietik.
4. Galädans ädremons sekü dred pro om, ed ävedoms äsä deadans.
5. Silanan nu äsagom vomes: *«No dredolsöd! Sevob ga, das sukols Yesusi, kel pekrodom.*
6. *No binom is; elelifikom, soäsä esagom. Kömolsöd isio, logolsöd topi, kö eseatom.*
7. *E gololsöd spido ad sagön tidäbes omik: Elelifikom se deadam e golom bü ols lü Galileyän; us ologols omi. Ekö! esagob osi oles»!*

8. E ko dred gretik e fred gretik, äfagikofs de sepül, ed äspidofs ad nunön atosi tidäbes omik.
9. Ed ekö! ven ägolofs ad nunön atosi tidäbes omik, Yesus äkosgolom ofis, ed äsagom ofes: «*Paglidolsöd*»! Jiatans ästepofs lü om, ägleipofs futis omik, ed ädofalofs foi om.
10. Pos atos Yesus äsagom ofes: «*No dredolsöd! Gololsöd ad sagön blodes obik, das mutoms golön lü Galileyän, e das ologoms us obi*»!
11. Ven ädegoloms, anans galädanefa ägoloms lü zif, ed äkonoms lekultanes vali, kel ijenon.
12. Posä atans nu ikobikoms ko bäldikünans, ed i vätäloms, kisi ömutoms dunön, ägivoms soldates moni mödik,
13. ed äsagoms: «*Sagolsöd, das tidäbs omik ekömoms äneito ed etifoms omi, du äslipols!*
14. *Ed if guveral olilomöv atosi, tän okotenükobs omi, ed okälobs, das no nedols kudön*».
15. Älüsومoms moni, ed ädunoms soäsä pibüdos omes. E sagod at pepakon be vü yudans jü tim at.
16. Tidäbs ägoloms nu lü Galileyän, lü bel, lü kel Yesus ibüdom omes,
17. e ven älogoms omi, ädofaloms foi om; ab anans ädotoms.
18. E Yesus ästepom lä oms ed äsagom: «*Nämäd valik in süil e su taled pegivon obe.*
19. *Gololsöd kludo lü nets valik, e vedükolsöd onis tidäbis oba! Blunedolsöd onis nämätü Fat, e Son e Saludalanal, e tidolsöd onis ad laibinükön utosi valik, kelosi ebüdob oles!*
20. *Ed ekö! Binob ko ols dü dels valik jü fin vola*».

GOSPUL MA <MARCUS>

KAPIT : I

1. Prim gospula Yesusa : Kristus, Son Goda, äbinon so:
2. Soäsä pepenos in penäd profetana : <Iesaias>: «*Ekö! lesedob bü ol nunani obik ad preparön ole vegi*».
3. In däsärt vög vokon: «*Preparolsöd Söle vegi, kamiükolsöd vegis omik*»!
4. <Ioannes> äbitikom in däsärt, ed äblunedom ed äpredom blunedi lecena demü pard sinodas.
5. E valans se Yudän e se <Hierusalem> ätevons lü om, ed ons valik päblunedom fa om in flumed <Iordanis>, du äkoefons sinodis oksik.
6. <Ioannes> nu piklotom me klot jamodaherik, e zönül küirik zü loin, ed äfidom caradis e mieli natädik.
7. Ed äpredom: «*Pos ob balan kömom, kel binom nämädikum ka ob, tefü kel no binob digädik ad dokienön fo om ad livükön küiredis sandalas omik*».
8. *Ob eblunedom olis me vat, ab om oblunedom olis me Saludalanal*».
9. Än dels et Yesus äkömom de <Nazareth> in Galileyän, e päblunedom in <Iordanis> fa <Ioannes>.
10. E sunädo ven äxänom se vat, äloegom slitön sili, e donikön Lanali äsä pijuni sui ok.
11. E vög se sül äkömon : «*Binol Son fa ob palöfö, in kel labob leplüdi*».
12. E sunädo pos atos Lanal ämofon omi lü däsärt.
13. Ed äbinom in däsärt dü dels foldeg, kö päblufodom fa diab, zänodü nims, du silanans ädünoms omi.
14. Ven <Ioannes> pifanäböpom, Yesus ägolom lü Galileyän, ed äpredom gospuli regäna Goda,
15. äsagölo, : «*das tim ikömon, e das regän Goda äbinon nilik. Lecenolsöd e konfidolsöd gospuli*»!
16. E ven ägolom ve lak Galileyäna, älogom, das <Simon> ed <Andreas> : blod ela <Simon>, äsejedoms filäti ini lak; ibä äbinoms päskarans.
17. E Yesus äsagom omes: «*Sökolsöd obi! ed ovedükob olis päskarans menas*».
18. Sunädo äzedoms filätis oksik ed äsökoms omi.

19. Posä ilaigolom boso fagikumo, älogom eli <Iacobus> : son ela <Zebedaeus> ed eli <Ioannes> : blod omik, i in naf, äjäfölis me nätükam filätas.
20. Sunädo ävokom omis, ed äzedoms fati oksik : <Zebedaeus> ko dünans omik in naf, ed äsökoms omi.
21. Nu ägoloms ini <Capharnaum>, e sunädo ätidom ün jabat in sünagog.
22. Ästunikoy dö tid omik; ibä ätidom as nämätan, e no äsä bibinolavans.
23. In sünagog onsik nu men labü milanan ädabinon, kel ävokädon:
24. *«He! demü kis mutobs-li jäfön me ol? o Yesus di <Nazareth>! Kömol-li ad päridükön obis? Sevob, kim binol : Saludan Goda».*
25. Ab Yesus äpönom oni, ed äsagom : *«Seilö! Segolöd se on!»*
26. E milanan, äkonvulükölo oni, äsegon ko luvokäd laodik se on.
27. E valans älestunons, sodas äsäkons odes : *«Kis atan binom-li? Kis lejon nulik at binon-li? das büdom nämädo milananis, ed atans lobedons omi».*
28. Sagäd tefü om äpakon suno love züöp lölik Galileyäna.
29. Ed ilüvölo sunädo sünagogi, ägoloms lü dom elas <Simon> ed <Andreas>, kobü <Iacobus> e <Ioannes>.
30. Lümot ela <Simon> kel äfifof äseatof in bed: sunädo änunoy ome atosi.
31. Ägolom lü of, ägleipom nami ofik, ed äkoedom löädön ofi; e sunädo fif älüvon ofi, ed äbötof omis.
32. Ven soar ikömon, e sol ämodonikon, äblinoy ome malädanis e diabäbis valikis.
33. Zifanef lölik äkobikon nilü yan.
34. Ed äsanom mödikanis, kels äsufons malädis valasotik, ed äsejedom milananis, ed äneletom onis ad spikön, bi äsevons omi.
35. Än göd gölik, ven nog äbinos dagik, älöädöm, äsegolom se zif, ed ägolom lü top soalöfik, ed äplekom us.
36. Ab <Simon> e kekompenans omik äsökoms omi.
37. Ven ituvoms omi, äsagoms ome : *«Valans sukons oli».*
38. Ed äsagom omes : *«Golobsöd lü vilags nilik, ad predön i us! ibä demü atos esegolob».*
39. So ägolom äpredölo e milananis äsejedölo da Galileyän lölik.

40. E lepradan äkōmom lü om, ed ädofalölo sui kiens okik, älebegom ome: «*If vilol, kanol klinükön obi*».
41. Yesus nu ämiserom omi, älenükom nami okik, ädoatom omi ed äsagom ome: «*Vilob osi; peklinükolöd*»!
42. E ven isagom atosi, sunädo leprad ämoikom de om, e piklinükom.
43. E posä iproibom seväriko ome, äleadom sunädo mogolön omi,
44. äsagom ome: «*Prüdolöd, das sagol neke bosu atosa! ab dajonolöd oli kultane, e sakrifolöd demü klinükam ola uti, keli <Moses> ebüdülom asä temunodi ones*»!
45. Ab sosus äplödom, äprimom ad nunön valöpo, ed ad notükön dini, sodas Yesus no plu äkanom kömön notidiko ini zif, ab ästebom plödo in tops soalöfik. Ab valöpaio äkōmoy lü om.

KAPIT : II

1. Ven ikōmom pos dels anik dönu ini <Capharnaum>, äliloy, das äbinom lomo.
2. Sunädo mens so mödiks äkobikons, das igo nilü yan plad no plu ädabinon, du äspikom lü ons.
3. Nu lü om lemikan fa mans fol pipolöl äkōmom.
4. E bi dub menamödot no äkanoms kömön lü om, ädesumoms nufi sus plad, kö äbinom, ämekoms us maifodi, ed äsädoms bedi, su kel lemikan äseatom.
5. Ven nu Yesus älogom lekredi omsik, äsagom lemikane : «*O son obik! Sinods pepardons ole*».
6. Nu us bibinolavans anik äseadoms; atans ävätäloms ninälo:
7. «*Lio künom-li ad sagön atosi? Spikom blasfämi. Kim kanom-li pardön sinodis plä God*»?
8. E Yesus, sekü natäl okik, kel äküpom sunädo utosi, kelosi ävätäloms ninälo, äsagom omes: «*Kisi vätälols-li ninälo?*
9. *Kis binon-li fasilikum, ad sagön lemikane: Sinods olik pepardons ole? ud ad sagön: Löädolöd, lasumolöd bedili olik e zigololöd!*
10. *Das nu sevolsös, das Son mena labom su taled gütodi ad pardön sinodis*»! (äsagom lemikane:)
11. «*Sagob ole: Löädolöd, lasumolöd bedili olik, e gololöd lü dom olik*»!

12. Ed älöädöm sunädo, älasumom bedi okik, ed äsegolom lo valans, sodas valans äbluvikons, älelobons Godi, ed äsagons: «*Somikosi neai elogobs*»!
13. Ven ägolom dönu lü lak, menamödot lölik äkömon lü om, ed ätidom ones.
14. Beigolölo äloegom seadön eli <Levi> : son ela <Alphaeus> in tolädöp, ed äsagom ome: «*Sökölöd obi*»! Älöädöm, ed äsökom omi.
15. Ed äjenos, ven Yesus älenseatom in dom okik, das tolädans e sinans mödiks älenseatons ko om e tidäbs omik; ibä mödikans ädabinons, kels äsökons omi.
16. E bibinolavans e farisetans, kels älogoms, das älenseatom ko sinans e tolädans, äsagoms lü tidäbs : «*Kikodo fidom-li e drinom-li ko sinans e tolädans*»?
17. Yesus älilom atosi ed äsagom omes : «*Utans, kels binons sauniks no neodons sanani, ab malädans. No ekömob ad vokön ritanis, ab ad vokön sinanis*».
18. Seimna tidäbs ela <Ioannes> e farisetans äcunoms. Nu äkömoy lü om ed äsäköy ome : »*Kikodo tidäbs ela <Ioannes> e farisetans cunoms-li, e tidäbs olik no-li*»?
19. E Yesus äsagom ones : «*Matedakompenans ga no kanons-li cunön, du higam binom lä ons? Dü tim, das higam binom lä ons, no kanons cunön*.
20. *Dels okömons, ün kels higam omoom; ün dels et ocunons.*
21. *Nek nägon diledi stöfa no pefulöla sui klot bäldik; voto diled nulik penüpladöl odetiron bosu de klöf bäldik, e sleatod ovedon gretikum.*
22. *I nek gifon vini yunik ini saks bäldik; voto vin yunik osleiton sakis, e vin omoflumon, e saks onosikons. Mutoy gifön vini yunik ini saks nulik*».
23. Seimna ägolom ün jabat da grenaläned, e tidäbs omik äprimoms ad meköm luvegi dub setirön spigis.
24. Tän farisetans äsagoms ome : «*Ekö! us dunoms utosi, kelos no dalon padunön*».
25. Ab äsagom omes : «*Ereidols-li neai utosi, kelosi <David> edunom, ven äditretom, ed om e kompenans omik äfaemoms?*
26. *Vio ägolom ini Godadom timü lekultan <Abiathar> ed äfidom de jonetabodeds, kels te dalons pafidön fa kultans, e de ats i ägivom utanes, kels äbinoms ko om*»?
27. I äsagom omes: «*Jabat pestidon demü men, no men demü jabat:*
28. *Sekü atos Son mena i binom Söl jabata*».

KAPIT : III

1. Tü del votik äkömom ini sünagog, ed us man äbinom, kel älabom nami isigiköl.
2. Älükoy omi, va ösanom ün jabat, dat äkanoyöv kusedön omi.
3. Ed äsagom lü man labü nam isigiköl: «*Kömolöd ad stanön is in zänod*»!
4. Tän äsagom omes: «*Pedälos-li ad dunön gudiko u badiko, ad savön lifi eka ud ad deidön oni*»? ab äseiloms.
5. E posä izülogetom zuniko omis, älügom dö düfäl ladöfa omsik, ed äsagom mene: «*Tenükolöd nami olik*»! Ätenükom oni, e nam omik isaunikon.
6. E sunädo farisetans ägoloms ad dakonsälön ko elans di <Herodes>, vio äkanomsöv deidön omi.
7. Nu Yesus äleyilom ko tidäbs okik lü lak, e menamödots gretik se Galileyän ed i se Yudän äsökons omi,
8. ed i se <Hierusalem>, se <Idumaea>, se län votaflanü <Iordanis> e se züamöps di <Tyros> e di <Sidon> menamödots gretik, sekü sagäd utosa, kelosi ädunom, äkömons lü om.
9. Tän äbüdom tidäbes okik ad blümükön ai nafili pro om, demü menamödöt, dat no ödränon omi.
10. Ibä äsanom mödikanis, sodas utans valik, kels älabons döfis, äjutedons lü om, ad doatön omi.
11. E milanans, sosus älogons omi, ädofalons foi om, ed ävokädons: «*Binol Son Goda*».
12. Ab äproibom omes seväriko ad sevädükön kim äbinom.
13. Tän äxänom sui bel, ed ävokom utanis, kelis ävilom, ed äkömoms lü om.
14. Ed äcälom manis degtel, ad sogön okis lä om, ed ad palesedön fa om ad predön,
15. ed ad labön fägi ad sanön malädis, ed ad sejedön milananis,
16. sevabo, eli <Simon>, kele ägivom näinemi : <Petrus>,
17. eli <Iacobus> : son ela <Zebedaeus>, eli <Ioannes> : blod ela <Iacobus>, keles ägivom näinemi : els <Boanerges>, kelos sinifon: sons tonära,
18. eli <Andreas>, eli <Philippus>, eli <Bartholomaeus>, eli <Matthaeus>, eli <Thomas>, eli <Iacobus> : son ela <Alphaeus>, eli <Thaddaeus>, eli <Simon> : Kanaänan,
19. e <Iudas> di <Kariot>, kel eträtom omi.

20. Ägoloms domio. E dönu menamödot so gretik äkobikon, das no äkanoms igo fidön bodi oksik.
21. E ven omikans äлилoms atosi, äsegoloms ad dakipön omi; ibä äsagoms : «*Binom lienetik*».
22. E bibinolavans, kels ikömoms se <Hierusalem> äsagoms : «*Labom ninälo eli <Beelzebul>, e dub cif diabas sejedom diabis*».
23. E posä ivokom omis lü ok, äspikom omes in parabs : «*Lio diab kanom-li sejedön diabis?*»
24. *If regän komipon ta ok it, tän regän no kanon bleibön dabinön.*
25. *Ed if dom komipon ta ok it, tän dom no kanon bleibön dabinön.*
26. *Ed if diab volutom ä komipom ta ok it, tän no kanom bleibön dabinön, ab ofinikom.*
27. *Nek kanom nügolön ini dom mana nämik ad ravön möbemi omik, if no jänom büükumo mani nämik; pas täno kanom beravön domi omik.*
28. *Vö! sagob oles : Val popardon ciles menas; sinods e blasfäms valiks, kelis usepikons,*
29. *ab if ek slänon Saludalanali, atan laidüpio no odageton pardi, ab döbon sinodi laidüpiik.*
30. *Ibä äsagoms : Labom lani neklinik*».
31. Nu mot omik e blods omik äkömons, äblebons plödo, ed älesedons eki lü om, ad vokön omi.
32. Zü om menamödot äseadon, ed äsagons ome : «*Ekö! plödo mot, blods e sörs ola stanons, sukons oli*».
33. Ab ägesagom ones : «*Kif binof-li mot obik? Kims binoms-li blods obik?*»
34. Ed äzülogedölo love utans, kels äseadons züo zü om, äsagom : «*Ekö! Is mot obik, blods obik binons.*»
35. *Ibä utan, kel dunon utosi, kelosi God vilom, binon blod, sör e mot obiks*».

KAPIT : IV

1. Ven ägolom dönu lü lak ad predön, menamödot gretik äkobikon lä om, sodas ägolom sui naf in lak ad seidön us oki, du mödot menas äbinon su jol laka.
2. Älejonom ones dinis mödik in parabs, ed ätidom ones so:

3. *«Lilolsöd! Ekö! sovan äsegolom ad sovön.*
4. *Ed äjenos, das pö sov, dil äfalon ve veg, e böds äkömons ed äfifidons oni.*
5. *Dil votik äfalon sui tops stonagik, kö no älabon taili mödik, ed ädaglofikon sunädo, bi no älabon jüdi bigik taila;*
6. *ab ven sol isülöpikon, äsufon dub hit ed äsigikon, bi no älabon vuli.*
7. *E dil votik äfalon ini tils, e tils ädaglofikons, ed äteifons oni; prodi no äblinon.*
8. *Dil votik äfalon ini tail gudik, ed äblinon prodi; äsüikon, ädaglofon ed ägivon prodi kildegiko, mäldegiko, u tumiko».*
9. *Ed äsagom: «Utan, kel labon lilis ad lilön, lilonöd»!*
10. *Ven äbinons soeliks, utans, kels äsökons omi, ko degtelanef, äsäkons ome dinädü parab;*
11. *Ed äsagom ones: «Oles dasev pegevon tefü müster regäna Goda; pro ons, kels plödons, val jenon medü parabs;*
12. *dat, utans logölo, logons e no dasevons, ed utans lilölo, lilons e no suemons; dat no ceinons okis, e dagetons pardi».*
13. *Tän äsagom ones: «If no suemols parabi at, lio üfo osuemols-li parabis votik valik?»*
14. *Sovan binom utan, kel sovom vödi.*
15. *Dil, kel efalon ve veg, binon utans, kels elilons vödi, ab pö kels sunädo diab kömom, e mosumom utosi, kelos pesovon ini ladäl onas.*
16. *Leigo, ut binon, kel efalon sui top stonagik; sosus lilons vödi, oni lasumons fredo,*
17. *ab no labons ninälo vuli, binons mens nen laidäl: ven poso dränäl e pöjut kömons demü lekred, sunädo lefailons.*
18. *Votans binons ut, kel pesovon ini tils; atans binons utans, kels lilons vödi,*
19. *täno kuds aldelik kömons, e bätod liega, e desirs lü dins votik süikon ninälo, e teifons vödi, sodas blebon nenfrutik.*
20. *Ed ut, kel pesovon ini tail gudik binon utans, kels lilons vödi e lasumons oni, e blinons prodi, balan kildegiko, e votans mäldegiko, e tumiko».*
21. *Ed äsagom ones: «Lampad dabinon-li ad papladön disi grenimaf u disi bed? No papladon-li sui litikipian?»*
22. *Ibä nos peklänedon, kel no pasevädiikon, ni bos binon klänik, kas ad padasevädiikön.*

23. *If ek labon lilis ad lilön, tän lilonöd»!*

24. I äsagom ones: «*Küpälolsöd ad utos, kelosi lilols! Me maf, me kel mafols, pomafols, ed oles, kels lilols, mödikumos pogivon.*

25. *Ibä ai kel dalabon, utane pogivos, e kel no dalabon, de utan utos, keli dalabon, pomosumon».*

26. I äsagom: «*So regän Goda binon, äsif men jedülon sidi sui glun,*

27. *golon ad slipön e löädön, ün neit alik ed ün del alik, e sid sproton e löglofon, ed on no sevon eli lio.*

28. *Ito glun prodon, büiko stagi, täno spigi, täno greni fulik in spig.*

29. *Ven gren emadikon, sunädo gebon fodi; ibä klopy ekömon».*

30. I äsagom: «*Ko kis oleigodobs-li regäni Goda, ud in parab kinik omagobs-li oni?*

31. *Binon as mutaragan; ven pajedülon sui glun, tän binon smalikäin sidas valik, kels falons sui glun,*

32. *ab ven pesovon, tän löikon e vedon gretikum ka härbats valik, e spröton tuigis gretik; sodas böds sila kanons nästön in jad onas».*

33. Ed in parab somik mödik äspikom lü ons, sotefo äkanons suemön onis,

34. e nen parab no äspikom lü ons, ab tidäbes lönik okik ägivom patiko tuvedoti vala.

35. E tü soar dela ot, äsagom omes: «*Nafobsöd votaflanio»!*

36. Äleadoms mogolön menamödotis, ed äkesumoms omi soäsä äbinom. E nafs votik i äbinons lä naf omsik.

37. E tep levemik ädavedon, vefs äflumons love naf, sodas äfulikon.

38. Vüo äseatom ad slipön in pödistir; ko kap oka su kusen. Ab ägalükoms omi, ed äsagoms ome: «*O Mastan! No glifol-li, das nafädobs»?*

39. Tän älöädöm, äblamom vieni, ed äsagom lake: «*Seilolöd! takolöd!* E vien änosikon, e stil gretik ädavedon.

40. Ed äsagom omes: «*Sekü kis binols-li so drediks? Kikodo no labols-li lekredi»?*

41. Täno ävedoms vemo drediks; ed äsagoms odes: «*Kim om ga binom-li, das i vien e vat laka lobedons omi»?*

KAPIT : V

1. Ed äkômoms len loveflan laka ini län elanas di <Gadara>.
2. E sosus ilüvom nafi, se sepüls äkosgolom lü om men labü lanan neklinik;
3. ästebom in sepüls, e nek nog ikanom fimatanön omi, igo no me jänäds;
4. ibä suvo, ven pitanom me futijänäds e jäns, ädesleitom jänis, ed ädabreikom futijänädis; nek äfägom ad mütön omi.
5. Laiduliko, dü neit e dü del, äbinom in sepüls e su bels, luvokädölo ed oki me stons flapölo.
6. Ven älogom fagao Yesusi, älükömom, ädofalom fo om,
7. ed ävokädom lelaodiko: «*Demü kis mutob-li jäfikön me ol? o Yesus! Son Goda löpikün! Lebegob vemo ole nämätü God ad no datomön obi*».
8. (Ibä äsagom ome: «*O lanan neklinik! segolöd se men et*»!)
9. I äsäkom ome: «*Lio panemol-li*»? Ed äsagom ome: «*Nem oba binon : Legion, ibä binobs mödiks*».
10. Ed älebegom ome, ad no xilön onis se län.
11. Nu us nilü bel jep gretik svinas äyebidon.
12. E milanans älebegons ome: «*Sedolös obis lü svins, dat nügolobs ini ons*»!
13. E Yesus ädälom sunädo osi ones. Tän milanans äsegolons ed äninikons ini svins, e jep, kel äbinädon me svins telmil, äjutodon de jol skapik ini lak, ed änoyon in on.
14. Galedans äfugoms, ed änunoms osi in zif e su länäd; e mens äkömons ad logön utosi, kelos ijenon.
15. Ven äkömons lä Yesus, ed älogons diabäbi, kel ilabom legioni, äseadöli, piklotöli ä suemäli älaböli, ädredikons.
16. Logamatemunans äkonons ones jenoti tefü diabäbi e svins.
17. Ed äprimons ad lebegön ome ad mogolön se topäd oksik.
18. Ven äboidom oki ini naf, ediabäbölan älebegom ome, ad dalön blibön lä om.
19. Ab no ädälom ome atosi, ab äsagom ome: «*Golöd lü dom olik lü olikans, e konolöd ones utosi valik, keli Söl edunom ole, e vio emiserom oli*»!
20. Ädegolom, ed äprimom ad nunön in el <Decapolis> utosi, kelosi Yesus idunom ome, e valans ästunons.

21. Ven Yesus ilovenafom lü loveflan laka, ed äbinom su jol ona, dönu menamödot gretik äkobikon lä om.
22. Ed ekö! balan löpalas sünagoga, <Iairus> panemöl, äkömom, e ven älogom omi, ädofalom foi futs omik,
23. ed älebegom draniko: «*Dautil obik deadikof; kömolös ad suseitön ofe nami olik, dat pasavofös ä bleibofös lifön*»!
24. Äkegolom ko om, e menamödot gretik äsökon omi, ed ädränon vemo omi.
25. Vom, kel isufof dü yels degtel sekü bludaflum,
26. ed isufof mödikosi de sanans, ed igebädof demü atos vali, keli ädalabof, e no isaunikof, ab güo ivedof badikum,
27. äkekömofof, ven älilof dö Yesus, i bevü menamödot, ed ädoatof pödao mänedi omik;
28. ibä äsagof ninälo: «*If doatob te mänedi omik, osaunikob*».
29. E sunädo fon bluda isägikon, ed äküpofof in koap okik, das isaunikof de maläd at.
30. E Yesus, kel äküpom ninälo, das näm igolon se om, ägüflekom sunädo oki in menamödot ed äsäkom: «*Kin edoaton-li mänedi obik*»?
31. Tidäbs omik äsagoms ome: «*Logol ga, das padränol, lio kanol säkön: <Kin edoaton-li obi>*»?
32. Ab äzilogedom, ad logön utani, kel idunon atosi.
33. Vom, dredöl ä dremöl, bi äsevofof utosi, kelos ijenon in ok, äkömofof ed ädofalof foi om, ed äsagof ome verati lölik.
34. Tän äsagom ofe: «*O daut obik! lekred olik esavon oli. Gololöd in püed! binolöd saunik e pesanolöd de maläd olik*»!
35. Ven nog äspikom, mens de löpal sünagoga äkömomoms ed äsagoms: «*Daut olik edeadof; kikodo töbol-li nog mastani*»!
36. Ab Yesus, lielöl sagön atosi, sunädo äsagom löpale sünagoga: «*No dredolöd! Labolöd te lekredi*»!
37. Ed ädälom neke ad sökön omi, plä els <Petrus>, <Iacobus> e <Ioannes> : blod ela <Iacobus>.
38. Ven nu äkömomoms lä dom löpala sünagoga, ed om äküpom lenoidi, e vio lelaodiko ädrenons, ed ävions,
39. äsagom, ven änügolom: «*Kio lenoid e drenals! Jicil no edeadof, slipof*».

40. Ab äbesmilons omi. Posä imoükom valanis, äkesumom ko ok fati e moti jicila e kompenanis okik, ed ägolom lü top, kö jicil äseatof,
41. ägleipom nami cila, ed äsagom ofe: «*Thalita kumi*», kelos sinifon: «*O jicil! sagob ole : löädolöd*»!
42. E sunädo jicil älöädof ed äzigolof, ibä älabof lifayelis degtel. Ed älejekons mu vemo.
43. Ed äbüdom ones seväro, das nek ädalon sevön atosi; ed äsagom ad givön ofe zibi.

KAPIT : VI

1. Yesus ädegolom usao ed äkömom ini lomazif okik, e tidäbs omik äsökoms omi.
2. Ven jabat ivedon, äprimom ad lejonön in süagog; e mödikans, kels älilons omi, älejekons, ed äsagons: «*Kiöpaolabom-li atosi valik? E sap kion pegivon ome, das milags somik padunons me nams omik!*

3. *No binom-li kapenan : son ela <Maria>, blod elas <Iacobus>, <Ioseph>, <Iudas> e <Simon>? E sörs omik, no binofs-li is lä obs*»? Ed äskanons demü om.

4. E Yesus äsagom ones: «*Profetan te no pastimom in lomän okik, fa bludaröletans okik, ed in dom okik*».

5. No fägom ad dunön us milagi bal, te malädanis nemödik esanom medü namisuseit.

6. Ästunom dö nenlekred onas, ed äzitevom lejonölo in vilags züik.

7. Seimna ävokom lü ok degtelanefi, ed äprimom ad lesedön omis a tel; ed ägevom omes nämädi tefü milanans.

8. Äbüdom omes ad no kesumön bosu dü vegam plä staf; no tävasakädi, no bodi, no moni kuprinik in zönül.

9. Ädaloms lenükön sandalis, ab no niklotis tel.

10. I äsagom omes: «*If ninikols ini dom, blibolsöd täno us, jüs degolols usao-*

11. *Ed ütöpo, kö no getedoy olis, ni daliloy olis, delemufükolsöd pö mogol püfi de futs olsik, as temnod ones! (Vö! sagob oles: Obinos sufovikum pro län elas <Sodom> e <Gomorrha>, ka pro zif et.)*

12. Ädegoloms ed äpredoms, das älececonsöd!

13. Äsejedoms milanans mödik ed äsanoms malädanis mödik dub leüledön onis ko leül.

14. Reg <Herodes> nu älelilom dö om, ibä nem omik isevädikon. Äsagoy : «<Ioannes> : *blunedan elelifikon se deadans; sekü atos näms vobedons in om*».
15. Votans äsagons: «*Atan binom <Elias>*». E votans äsagons: «*Binom profetan, äsä balan profetanas votik*».
16. Ven <Herodes> älelilom atosi, äsagom: «*Atan binom <Ioannes>, keli esäkapob. Elelifikom se deadans*».
17. Ibä <Ioannes> isagom ele <Herodes> : «*No pedälos ole ad labön jimatani bloda olik*».
19. <Herodias> nu izeilof omi, ed ävilof deidön omi, ab no äplöpof.
20. Ibä <Herodes> ädredom pro <Ioannes>, bi äsevom, das äbinom man ritik ä saludik; somo äkälälom sefi oma. E ven älilom omi, äbluvikom, ab ga ädalilom vilöfo omi.
21. Tü del semik, ven <Herodes> imeikom tü motedadel okik daifafidedi pro kurane f okik, lebüdans kohortas, e cädans Galileyäna,
22. daut ela <Herodias> änikof, ed äplitof dub danüd okik eli <Herodes> e kekompenanis omik. Tän reg äsagom jipule: «*Begolöd obe aluti, keli desirol, ed ogivob oni ole*»!
23. Ed äfümükom yulo ofe: «*Aluti, keli desirol, ogivob ole, ifi obinonöv laf regäna obik*».
24. Ägolof plödio, ed äsagof mote okik: «*Kisi obegob-li*? E jiatan äsagof: «*Kapi ela <Ioannes> : blunedan*».
25. E sunädo änikof spido lü reg, ed äflagof: «*Vilob, das givol obe tü timül at su bov kapi ela <Ioannes> : blunedan*».
26. Reg ävedom vemo glumik, ab demü yul okik e demü kekompenans fideda, no ävilom refudön ofe osi.
27. Somo reg älesedom boyadi, ed äbüdom ome ad blinön kapi omik.
28. Atan nu ädegolom, ed äsäkapom omi in fanäböf, änüblinom kapi su bov, ed ägiovom oni jipulile, e jipulil ägiovof oni mote okik.
29. Ven tidäbs oma äliloms atosi, äkómoms ad ramenön fui omik, ed äseitoms oni ini sepül.
30. Paostolans äkobikoms nu lä Yesus, ed änunoms ome utosi valik, kelosi idunoms ed ipredoms.
31. Ed äsagom omes: «*Gololsöd soeliko ve veg at lü top soelöfik, e takädolsöd boso*»!
Ibä utans, kels äkómoms ed ämogolons äbinons so mödik, das igo no älaboms timi ad fidön.

32. Ägoloms kludo in naf ü top soelöfik, ad binön soeliks.
33. Ab ven mens älogons, das ädegoloms, e mödikans äsevoms omis, se zifs valik ägolons futo usio, ed älükömons nog bü oms tö top et, ed äkobikons lä om.
34. Ven Yesus äsäboidom oki, ed älogom menamödoti gretik, äkeliedom vemo ko ons, bi äbinons äsä jips nen galedan, ed äprimom ad lejonön ones mödikosi.
35. E ven nu ivedos vemo latik, tidäbs omik äkömoms lü om ed äsagoms: *«Top at no pabelödon, e binos ya vemo latik;*
36. *leadolös mogolön onis, dat kanons remön okes bodi in top e vilags züamöpa, ibä no labons bosu ad fidön».*
37. Ab ägesagom omes: *«Givolsöd ols ones bosu ad fidön»!* Äsagoms ome: *«Mutobs-li remön tä zikuls teltum bodi, e givön ones ati ad pafidön»?*
38. Äsagom omes: *«Bodedis kimödotik labols-li? Gololsöd ad logön atosi»!* Ävestigoms osi, ed äsagoms: *«Luli e fitis tel»»*
39. Tän äbüdom valikanes ad seitön okis grupiko sui yeb grünik.
40. Ed äseitons okis ad grups pösodas tum e luldegas.
41. Nu äsumom bodedis lul e fitis tel, ed älöpiologölo äl sül, äbenedom, ed äbreikom bodedis, ed ägivom onis tidäbes okik, dat öfoseidomös onis ones; e fitis tel äseagivom valikanes.
42. Valikans äfidons e päsatükons.
43. Älasumoy breikotis mö bäsets degtel e dili fitas.
44. Ed utans, kels ifidons bodi äbinons mans lulmil.
45. Sunädo ämütom tidäbis okik ad boidön okis ini naf ed ad lovenafön bü onm lü <Bethesda>, du öleadom mogolön menamödoti.
46. Posä ileditüom oni, ägolom lü bel ad plekön.
47. E ven ivedos soar latik, naf äbinon zänodo in lak, ed om äbinom soeliko su lä.
48. Ed älogom, das pätiboms ad lainafön, ibä vien äbinon taik. Än neitogal folid ävegom lü oms ägolölo su vat laka; ävilom beigolön omis.
49. Ven älogoms omi su vat laka spatöli, äcedoms, das äbinom späk, ed äluvokädoms vemo,
50. ibä valikans älogoms omi, ed äbluvikoms. Ab sunädo äspikom lü oms, ed äsagom: *«Binolsöd benoladülks! binos ob, no dredolsöd»!*

51. Tān äxānom ini naf lä oms, e vien ānosikon. Nu āvedoms mu vemo kofudiks, ed āstunikoms.
52. No idasevoms utosi, kelos ijjenon pö bodeds, ibā ladāls omsik ābinons dōliks.
53. Älovenafoms ed ākōmoms tō <Genesareth>, kö ājoloms.
54. Tōbo āsäboidoms okis, ed āsevoy, kim ābinom.
55. Äzigoloy da lān lölik, ed āprimoy ad blinōn malādanis su polabeds lū top, kö ma sagod ābinom.
56. Ed alutōpo, kö ākōmom, ini vilag, ini zif ud ini vilagil, us ādoseitoy su maket malādanis, ed ālebegoy ome ad dalōn doatōn mānedi omik, if binosöv te kvat ona. Ed alan, kel ādoaton omi, āsaunikon.

KAPIT : VII

1. Seimna farisetans e bibinolavans anik, kels ikōmoms de <Hierusalem>, ākōmoms kobo lū om,
2. e ven ālogoms, das anans tidābas omik āfidoms bodi ko nams neklinik, sevabo, ko nams no pilavōls,
3. - ibā farisetans e yudans no fidons būā elavons kālōfiko namis oksik, dakipōlo vōnaoloveikodi būrōletanas,
4. e ven kōmons de maket, no fidons, būā elavons okis; so kōsōmots votik mōdik dabinsons, kelis demons : lav kōpas, kenas, gefas kuprinik, e bedas -
5. tāno farisetans e bibinolavans āsākoms ome: «*Kikodo tidābs olik no kondōtoms-li ma vōnaoloveikods būrōletanas, ab fidoms bodi ko nams neklinik*»?
6. Ab āgesagom omes: «*Gideto <Iesaias> eprofetom dō ols, o simulans! utosi, kelos pepenon : <Pöp at stimon obi ko lips, ab ladāl onik binon fagik de ob.*

7. *Vaniko kultons obi me lejonods oksik, kels binons būdeds menas*».

8. *Ibā nedemols būdedi Goda, e dakipols vōnaoloveikodi menas, dubā lavols kenis e kōpis, e dunols dinis somik mōdik*».

9. *Āsagom i omes: «Binos-la jōnik, das nefōlols būdedi Goda, ad dakipōn vōnaoloveikodi olsik?*

10. *Ibā <Moyses> esagom : <Stimolöd fati olik e moti olik>! ed <Utan, kel malediton fati u moti oka, fūmiko odeadon*».

11. *Ab ols sagols : Utos binon <corban> (sevabo: givot) kelosi de ob kanolöv frutidön ole,*
12. *e täno no plu letols oni ad dunön bosu pro fat u mot oka.*
13. *Somo nenämükols büdedi Goda dub vönaoloveikod fa ols pelonöl; e dinis somik mödik dunols».*
14. *E posä ivokom menamödöti lölik lü ok, äsagom one: «Ols valik lilolsöd obi e suemolsöd!*
15. *Nos plödao ini men niniköl kanon neklinükön oni, ab utos, kel sekömon se on, neklinükön oni.*
16. *Utan, kel labon lilis ad lilön, lilonös»!*
17. *Ven ilüvom menamödöti ed ikömom ini dom, tidäbs omik äsäkom s ome pläni paraba at.*
18. *Äsagom ome: «Binols-li i ols nog so nelärnafügiks? No sevols-li, das val, kel plödao ninikon ini men, no kanon neklinükön oni?*
19. *Ibä at no ninikon ini ladäl, ab ini bälid, ed usao kömon ini prifet, so zibs valik klinikons».*
20. *I äsagom: «Utos, kelos sekömon se men, neklinükön oni.*
21. *Ibä ninälao, se ladäl mena süikons tikods badik, dulders, nepued, sasen,*
22. *tif, labiäl, badöf, cüt, nestön, glöt, blasfäm, pleidäl, nensüen,*
23. *dins badik valik at süikons se ninäl, e neklinükons meni».*
24. *Ädegolom usao ed ägolom lü topäd di <Tyros> e <Sidon>. Äninikom ini dom, ed ävilom, das nek ösevon atosi; ab no äkanom blebön klänedik.*
25. *Ibä vom, kela dautil älabof milanani, ililof töbo dö om, ed äkömof ed ädofalof foi futs omik.*
26. *Vom et äbinof ji-Helänan, pemotöl in Süriyäna-Fönikiyän; äbegof ome ad sejedön milanani se daut okik.*
27. *Yesus nu äsagom ofe: «Büükumo cils satikonsös! ibä no pötos ad sumön bodi de cils e lüjedön oni dogiles».*
28. *Ab ägesagof ome: «Atos binon sio pötik, o Söl! i dogils dis tab fidons bodabrekülis cilas».*
29. *Tän äsagom ofe: «Demu sagod at ola, degololöd! diab esegolom se daut olik».*

30. E ven ikömof ini dom okik, äplakof, das milanan pisejedon, e daut ofik äseatof in bed.
31. Ven idetevom dönu de topäd di <Tyros>, ägolom ve <Sidon> lü lak di <Galilaea>, zänodü topäd di <Decapolis>.
32. Tän äpoley lü om sudani, kel töbo äkanon spikön, ed äbegoy ome ad seitön nami omik sui on.
33. E posä isumom oni soelio fagotü menamödot, ästeigom doatis okik ini lils onik, äspukom, ed ädoatom linegi onik.
34. Äseifom ed älöpiologölo äl sül, äsagom ome: «*Effatha*», kelos sinifon: «*pamaifükolöd*»!
35. E sunädo lils onik ämaifikons, se nelet linega onik ämoikon, ed äspikom gudiko.
36. Äbüdom ones ad sagön neke atosi, ab plüo mödikumo äbüdom atosi ones, plüo mödikumo änotükons atosi.
37. Ed äbluvikons plödakösömiko, ed äsagons: «*Edunom vali go gudiko; kodom, das sudans lilons, e das müütans spikons*».

KAPIT : VIII

1. Än dels et, ven menamödot go gretik äkomon, e no älabons bosu ad fidön, ävokom tidäbis okik lü ok ed äsagom omes:
2. «*Keliedob ko menamödot, ibä binons nu lä ob dü dels kil, e no labons bosu ad fidön.*
3. *If leadob degolön onis cunöl lü doms onsik, osukubons dü vegam; ed anans onas ekömons fagao*».
4. Tidäbs omik ägesagoms ome: «*Lio ek kanonöv-li satükön onis me bod in soalöföp*»?
5. Äsäkom omes: «*Bodedis liomödotik labols-li*»? Ägespikoms: «*Veli*».
6. Ed äbüdom menamödote ad seadön sui glun. Äsumom bodedis vel, äsagom danami, äbreikom onis, edägivom onis tidäbes, ad lovegivön onis; ed älovegi voms onis menamödote.
7. Älaboms i fitis anik, e posä ibenedom onis, äbüedom seagivön i atis.
8. Äfidons e päsatükons, e brekotis retik älasumoms mö bäsets vel.
9. Num utanas, kels ifidons, äbinon zao folmil, ed äleadom mogolön onis.
10. Sunädo äboidom oki ini naf ko tidäbs okik, ed ävegom lü topäd di <Dalmanutha>.

11. Farisetans äkômoms ed äprimoms ad feitön ko om : äflagoms de om mali se sül. Äviloms blufön omi me atos.
12. Dibäto seifölo äsagom: «*Sekü kis menäd at flagon-li mali? Vö! sagob oles, menäde at mal no pogivon*».
13. Äzedom omis, ed äboidom dönu oki ini naf ad vegön lü votaflan.
14. Iglömoms ad kesumön bodi ed älaboms in naf bodedi te bali.
15. Ven nu ägevom omes nunedi: «*Prüdolsöd! galedolsöd olis demü lefapest farisetanas e lefapest ela <Herodes>!*
16. äbepikoms ko ods; das no älaboms bodedis.
17. Yesus, kel äsue mom atosi, äsagom omes: «*Kisi vätälols-li, das no labols bodedis? Labols-li üfo no nog dasevi u suemi? Binols-li üfo so nesuemoviks?*
18. *Du labols logis, no logols, e du labols lilis, no lilols. No memols-li,*
19. *ven äbreikob bodedis lul pro milats lul, bäsetis me bodabrekots fulikis kimödötikis elasmols-li?* Äsagoms ome: «*Degteli*».
20. «*e bodedis vel pro folmilans, bäsetis me bodabrekots fulikis kimödötikis elasmols-li?* Äsagoms: «*Veli*».
21. Tän äsagom omes: «*No nog suemols-li üfo osi?*
22. Ven äkômom ini <Bethsaida>, äblinoy ome bleinani, ed äbegoy ome ad doatön omi.
23. Ägleipom me nam bleinani, ed ädugom omi plödü vilag, äspukom sui logs omik, äseidom namis sui om, ed äsäkom ome: «*Logol-li bos?*
24. Ämaifükom logis ed äsagom: «*Logob menis; loegob spatön onis äs bims*».
25. Tän äseidom dönu namis sui logs omik, äleadom maifükön logis, ed inätikom; älogom vali kleiliko.
26. Tän äkoedom golön omi domio, ed äsagom: «*No gololöd ini vilag, e sagolöd nosi in vilag et!*
27. Usao Yesus ägolom ko tidäbs okik lü vilags di <Caesarea Philippi>, e dü vegam äsäkom tidäbes okik: «*Kim mens sagon-li, das binob?*
28. Ägesagoms: «*<Ioannes> : blunedan, e votans sagon: <Elias> e votans: balan profetanas*».
29. Nu äsäkom omes: «*Ab ols, kim, ols sagols-li, das binob?* E <Petrus> ägesagom: «*Binol Kristus*».

30. Ed äproibom seväriko omes ad sagön eke atosi.
31. Seimna äprimom ad tidön omes, das Son mena ömutom sufön mödiko, das pödeimom fa bäldikünans, lekultans e bibinolavans, e pödeidom, e das ölelifikom pos dels kil.
32. Äsagom stedälo atosi. E <Petrus> äkesumom omi flanio, ed äprimom ad blamön omi.
33. Ab ädeflekom oki, älogedom tidäbis okik, ed äblamom eli <Petrus> : «*Moö! gololöd poi ob, o diab! ibä no labol tikodis Goda, ab menas*».
34. Tän ävokom menamödoti e tidäbis okik, ed äsagom ones: «*If ek vilon slopön obi, tän noädonöd oki, lasumonöd krodi okik e sökonöd obi!*
35. *Ibä, kel vilon dakipön lifi okik, utan operon oni, e kel peron oni demü ob e gospul, utan odakipon oni.*
36. *Ibä, kisi frutosöv-li mene, if gaenonöv voli lölik, e lan ona sufonöv dämi?*
37. *U kisi men givonöv-li tökü lan okik?*
38. *Ibä, utan in menäd dulterik ä sinik at, kel jemon demü ob e vöds obik, demü on i Son mena ojemom, ven okömom ini glör Fata okik ko silanans saludik*».

KAPIT : IX

1. Ed äsagom ones: «*Vö! sagob oles: semans utanas, kels binons is, no odeadons, büü oloegons kömön nämo regäni Goda*».
2. Pos dels mäl, Yesus äkesumom ko ok eli <Petrus>, eli <Iacobus> ed eli <Ioannes>, ed äblinom omis lü bel geilik, nendas votans äkomons. Us äcenodom lo oms,
3. klots omik ävedons nidiko vietiks äs nif, soäsä vietädan su taled no kanom vietädön.
4. E lo oms el <Elias> äpubom ko <Moyses>, spikölo ko Yesus.
5. Tän <Petrus> äprimom spikami, ed äsagom Yesuse: «*O rabinan! binos gudik, das binobs is. Bumobsös tänadis kil! bali pro <Moyses> e bali pro <Elias>*».
6. Ibä no äsevom utosi, kelosi äsagom, ibä ijekoms vemo.
7. Nu lefog äkömon ed älovejadon omis, e se lefog vög ätonon: «*Atan binom Son fa ob palöfö. Lilolsöd omi*»!
8. E sunädo züo älogölo, no älogoms eki äsä Yesusi, kel äbinom lä oms.

9. Du änexänoms de bel, Yesus äproibom omes ad konön eke utosi, kelosi ilogoms, büä Son mena ulelifikom se deadans.
10. Ädakupoms sagodi at ninälo, ed ädisputoms ko ods dö sinif ela <lelifikön se deadans>.
11. Äsäkom omes: «*Bibinolavans esagoms sio, das <Elias> okömom büükumo*».
12. Ed ägesagom omes: «*Elias*» okömom büükumo, ed onätükom vali, e dö Son mena pepenos, das osufom mödiko e ponestümom.
13. Ab sagob oles: «*<Elias> ekömom, ed edunoy ko om, soäsä eviloy; ma utos, kelos pepenon dö om*».
14. E ven äkömoms lä tidäbs, älogoms zü oms menamödoti gretik, e bibinolavanis, kels ädisputoms ko oms.
15. Sosus menamödöt älogon omi, älejekon, älügonon lü om, ed äglidon omi.
16. Äsäkom omes: «*Dö kis disputols-li ko oms*»?
17. E balan se menamödöt ägespikom ome: «*O mastan! eblinob lü ol soni obik, kel diabäbom me milanan müätik*».
18. Ven gleipon omi, tän däbreikon omi, sodas mud omik skömon, knirom me tuts okik e stifikom. Ebegob tidäbes olik ad sejedön milanan et; ab no äfägoms ad dunön atosi».
19. Ägesagom ones: «*O menäd nelekredik! kiluniüpo obinob-li nog lä ols? Kiluniüpo osufälob-li olis? Blinolsöd omi obe*»!
20. Ed äblinons omi lä om. E sosus milanan älogon omi, äkodon, das hipul äkonvulom, ädofalom sui glun ed äläitülom oki ko sköm su mud.
21. Äsäkom fate omik: «*Kiluniüpo elabom-li atosi*»? Äsagom: «*De yun omik,*
22. *e suvo milanan jedon omi ini fil ud ini vat, ad deidön omi. If fägol osi, miserolös üfo obis, e yufolös obis*»!
23. Yesus äsagom ome: «*If fägol osi - sagol - val binon mögik pro utan, kel labon lekredi*».
24. E sunädo fat hipula ävokädom, drenölo, «*Lekredob. Yufolös obi pö nelekred obik*»!
25. Ven nu Yesus älogom, das menamödöt ärönädon lü om, äsagom ko vög tädöl lü milanan: «*O milanan sudamiätik! Segololöd se om, e gegololöd neai plu ini om*»!
26. E ko luvokäd e ko konvuls mödik äsegonon se om, e hipul ävedom äsä fun, sodas mödikans äcedons, das ideadom.
27. Ab Yesus ägleipom omi len nam omik, älöädükom omi, ed ästanom.

28. Ven ikömoms lomio, tidäbs äsäkoms ome, ven äbinoms soelik ko om: «*Kikodo no äkanobs sejedön oni*»?
29. Äsagom omes: «*Sot at kanon pasejedön dub nos, ka dub plek e cun*».
30. Posä idegolom usao, äzitevoms da Galileyän, e no ävilom, das ek äsevon atosi.
31. Ibä änotükom tidäbes okik, das Son mena pölovegivom menes, kels ödeidoms omi, e das, posä püdeidom, ölelifikom pos dels kil.
32. No äsuevoms sagodi at, ab no äriskoms ad säkön ome bosu tefü at.
33. Ven ikömoms ini <Capharnaum>, ed äbinoms in dom, äsäkoms omes: «*Dö kis epikols-li dü vegam*»?
34. Äseiloms, bi ifeitoms dü vegam dö säk, kim äbinom gretikün.
35. Tän äseidom oki, ävokom degtelani, ed äsagom omes: «*If ek vilon binön balidan, tän obinon läitikan valanas, diinan valanas*».
36. Pos atos äsumom cili, ed äpladom oni zänodü oms, e bradölo oni, äsagom omes:
37. «*Kel getedon balani cilas somik nemü ob, utan getedon obi, ed utan, kel getedon obi, no getedon obi, ab omi, kel elesedom obi*».
38. Tän <Ioannes> äsagom ome: «*O Mastal! Älogobs eki, kel äsejedom milananis nemü ol, e kel no sökoms obis,; e, bi no sökoms obis, eproibobs osi ome*».
39. Yesus äsagom: «*No neletolsöd atosi! Ibä nek, kel duinon milagis nemü ob fägon ad slänön obi brefüpo pos atos*.
40. *Ibä, utan, kel no binon ta obs, binon ko obs.*
41. *Ibä, kel givon oles köpeti vata ad drinön, bi binols slopan Kristusa, vö! sagob oles, utan no onelabon bläfodi oka.*
42. *E kel skänon balani smalikanas, kels lekredons obi, binosöv gudikum pro utan, das mülaston palägonöv zü särvig onik, e pajedonöv ini lak.*
43. *Ed if fut olik skänonöv oli, decöpolöd oni! Binos gudikum pro ol ad lifön pemitulölo, kas vegön hölio ko nams tel ini fil nekvänovik,*
44. *utöpo, kö vum onas no deadon e fil no pakvänon.*
45. *Ed if fut olik skänonöv oli, decöpolöd oni! Binos gudikum pro ol ad lifön boatiko, kas pajedön ko futs tel ini höl, ini fil nekvänovik,*
46. *utöpo, ko vum onas no deadon e fil no pakvänon.*

47. *Ed if log olik skänonöv oli, mojedolöd oni! Binos gudikum pro ol ad nügolön ballogiko ini regän Goda, kas pajedön ko logs tel ini höl fila,*
48. *utöpo, kö vum onas no deadon e fil no pakvänon.*
49. *Ibä alan posalon me fil, e sakrifot alik posalon me sal.*
50. *Sal binon gudik, ab if sal nesimalöfikon, me kis onätükols-li oni dönu? Labolsöd sali in ols it, e dakipolsöd püdi bevü ods»!*

KAPIT: X

1. Detevölo usao, ägolom lü topäds Yudäna, da län votaflanü el <Iordanis>. Menamödots äkömons dönu lü om, ed älejonom ones, soäsä äkösomom.
2. Tän farisetans anik äkömomms ad säkön ome, va man ädalom dejoikön jimatani okik. Ädunoms atosi ad blufön omi.
3. Ägesagom omes: «*Kisi <Moyses> ebüdom-li oles*»?
4. Äsagoms: «*<Moyses> edälo ad penön matiteilapenädi ed ad dejoikön so ofi*».
5. Yesus äsagom omes: «*Demü düfäl ladäla olsik epenom oles büdi at.*
6. *De prim jafa God emekom onis: mani e vom.*
7. *<Sekü kod at, man olüvom fati e moti okikis, ed oslopom jimatani oka,*
8. *ed ons bofik obinons koap midik bal>. Sodas obinons no plu koaps tel, ab koap midik bal.*
9. *Utosi kludo, kelosi God ebalom, men no teilonöd»!*
10. E domo tidäbs äsäkomms ome dönu dö din at,
11. ed äsagom omes: «*Utan, kel dejoikom jimatani okik e matikom jivotikani, dulterom kol of;*
12. *ed if vom dejoikof himatani okik, e matikof hivotikani, tän dulterof*».
13. Seimna äblinoy lü om cilis, das ödoatom onis, ab tidäbs äblamoms utanis, kels äblinons onis.
14. Ab ven Yesus älogom atosi, äbadocedom osi omes, ed äsagom: «*Leadolsöd kömön cilis lü ob, no neletolsöd onis! ibä lü somans regän Goda duton.*
15. *Vö! sagob oles, kel no lasumon äsä cil regäni Goda, utan no onügonon ini on.*

16. E posä ibradom onis, äseidom nami okik sui ons ed äbenedom onis.
17. Ven äsegolom sui veg, balan äkömom, äfalom sui kiens okik, ed äsäkom ome: «*O Mastan gudik! Kisi mutob-li dunön, ad dagetön lifi laidüipik*»?
18. Yesus äsagom ome: «*Liö! nemol-li obi gudiki? Nek binon gudik plä Balan : God.*
19. *Sevol büdedis: <No sötöl dulterön, no deidön, no tifön, no temunön dobiko, no ludämön eki, stimolöd fati e moti olikis>*»!
20. Äsagom ome: «*O Mastan! Atosi valik yunao ai edunob*».
21. Nu Yesus älogedom omi, älöfom omi, ed äsagom ome: «*Pö din bal no efölol löliko söti. Gololöd ad selön uti, keli dalabol, e givolöd ati pöfanis, ed olabol divi in sü!*
Kömolöd täno, lasumolöd krodi olik, e sökölöd obi»!
22. Tän nefrediko sekü sagod at ädegolom lügiko, ibä ädalabom dalabotis mödik.
23. Yesus äzilögölo äsagom tidäbes okik: «*Kiofikulik obinos pro utans, kels dalabons monemi, ad nügolön ini regän Goda*»!
24. E tidäbs ästunoms dö vöds omik. Yesus nu äsagom dönu omes: «*O cils! Kiofikulik obinos pro utans, kels konfidons monemi okik, ad nügolön ini regän Goda!*
25. *Binos fasilikum pro jamod ad golön da hog nada, ka pro liegan ad nügolön ini regän Goda*»!
26. Nu äbinoms nog bluvikums, ed äsagoms odes: «*Ab kin üfo okanon-li padakipön*»?
27. E Yesus, omis älogedöl, äsagom: «*Pö mens atos binon nemögik, ab no pö God. Ibä pö God val mögon*».
28. Tän <Petrus> äprimom spikami, ed äsagom ome: «*Ekö! obs eliivobs vali, ed esökobs oli*».
29. Yesus äsagom: «*Vö! sagob oles: No balan, kel eliivon domi, blodis, söris, fati, moti, jimatani, cilis u länedis demü ob e demü gospul odabinon,*
30. *kel no odageton tummaediko, nu in dabinöp domis, blodis, söris, motis, cilis e länedis, sa pöjutis, ed in lananöp lifi laidüipik.*
31. *Ab balidans mödik obinons lätikans, e lätikans balidans*».
32. Ven äbinoms su veg lü <Hierusalem>, Yesus seimna ägolom föfo, ed oms äsökoms omi go stuno e drede. Äkoedom kömön lä ok degtelanis, ed äprimom ad sagön omes utosi, kelos öjenon ko o_-m:
33. «*Ekö! vegobs lü <Hierusalem> e Son mena polovegivom lekultanes e bibinolavanes. Atans ocödetoms omi ad deadön, ed olovegivoms omi paganes.*

34. *Okofoy omi, olebatoy omi, obespukoy omi, ed odeidoy omi; ab pos dels kil olelifikom».*
35. Seimna <Iacobus> e <Ioannes> : sons ela <Zebedaeus> äkômoms lü om ed äsagoms: «*O Mastan! vilobsöv, das odunolös obes utosi, kelosi obegobs ole!*»!
36. Äsagom omes: «*Kisi vilols-li, das odunob oles?*»?
37. Äsagoms ome: «*Dälolös obes,, das balan obas oseadom detaflanü ol, e balan nedetaflanü ol, in glor olik!*»!
38. Yesus äsagom omes: «*No sevols utosi, kelosi begols. Fägols-li ad vagükön köpi, keli ob ovagükob, u pablunedön me bluned, me kel ob poblunedob?*»?
39. Äsagoms ome: «*Fägobs ad atos*». E Yesus äsagom omes: «*Se köp, se kel odrinob, sio odrinols, e me bluned, me kel pablunedob, poblunedols sio;*
40. *ad lonülön : kim oseadom detaflanü ob, e kim nedetaflano, ye, no labob gitodi. Atos podiiton utanes, keles peblümikon».*
41. Ven votikans deg äliloms atosi, äprimoms ad badocedön osi eles <Iacobus> e <Ioannes>.
42. Yesus ävokom omis lü ok ed äsagom: «*Sevols, das utans, kels palecedons plins netas, reigons onis, e das calans gretik onas plägons nämädi tefü ons.*
43. *Soik ye no binos bevü ols; ab utan bevü ols, kel vilom binön gretik, mutom binön düinan olas valik.*
44. *Ed utan bevü ols, kel vilom binön balidan, mutom binön slafan valikanas.*
45. *Ibä i Son mena no ekömom ad padiünön, ab ad düinön, ed ad givön lifi okik asä säsinamasakrifoti pro mödikans».*
46. Äkômoms ini <Iericho>. E ven älüvom ko tidäbs okik e menamödot mödik eli <Iericho>, son ela <Timaeus> : <Bartimaeus>, lubegan bleinik, äseadom len veg.
47. Ed älilölo, das äbinos Yesus di <Nazareth>, äprimom ad vokädön : «*O Son ela <David>, O Yesus! miserolös obi!*»!
49. E mödikans äblamons omi, ed äbüdons ome ad seilön; ab ävokädöm plüo laodikumo: «*O Son ela <David>, miserolös obi!*»!
49. Yesus ästopom, ed äsagom : «*Vokolsöd omi isio!*»! Ävokons omi ed äsagons: «*Labolöd kuradi- löädolöd! vokom oli*».
50. Atan ädejedom mänedi okik, älöbunom, ed ägolom lü Yesus.
51. E Yesus äsäkom ome: «*Kisi vilol-li, das dunob ole?*»? Bleinan äsagom : «*O <Rabboni>! das okanobös logön!*»!

52. E Yesus äsagom ome: «*Gö! lekred olík esavon oli*». E sunädo ädagetom logami, ed äsökóm omi su veg.

KAPIT : XI

1. Ven änilikoms lü <Hierusalem>, lü <Bethphage> e <Bethania> len Learabel, älesedom teli tidäbas okik,
2. ed äsagom omes: «*Gololsöd lü vilag visü ols, e sosus nüköms ini on, otuvols cuküli pefimatanöl, su kel nog neföro men eseadon. Livükolsöd oni e keblinolsöd oni!*
3. *Ed ifek sagonöv oles: Kikodo dunols-li atosi? Sagolsöd täno: Söl neodom oni; ogesedom oni sunädo*».
4. Ämogoloms, ed ätuvoms cuküli len yan pifimatanöli, plödo su veg, ed äli vükoms oni.
5. E balans utanas, kels ästanons us, äsäkons omes: «*Kisi dunols-li? Kikodo livükols-li cuküli*»?
6. Ägespikoms ones, soäsä Yesus isagom, ed äleadons dunön omis.
7. Äblinoms cuküli lü Yesus, äseitoms klotis oksik sui on, ed äseidom oki sui on.
8. Mödikans täno ätenükons klotis oksik sui veg, votikans ädecöpons tuigis labü bleds de bims ed ästürülons onis sui veg.
9. Ed utans, kels äfogolons, ed utans, kels äsökons, ävokädons: «*<Hosanna>! Pabenedomös utan, kel kömom nemü Söl!*
10. *Pabenedonös regän kömö! Fata obsik : <David>! löpiküno <hosanna>»!*
11. So änikömom ini <Hierusalem>, ed ägolom lü tem, e posä ilogedom vali, e bi ya ivedos latik, älvom ko degtelans zifi ed ägolom lü <Bethania>.
12. Ven äsegoloms tü göd fovik se <Bethania>, äfaemikom,
13. e ven älogom fagao figabimi labü bledem, ägolom lü on, ad logön, va ötuvom bosí len on. Ab ven äkömom lä on, ätuvom nosi, äsä bledis; ibä no äbinos tim figas.
14. Täno äsagom one: «*Nek ofidonöd plu laidüpo flukis de ol*»! E tidäbs omik äniloms atosi.
15. E ven ikömom ini <Hierusalem>, ed inügoloms ini tem, äprimom ad semofön utanis, kels in tem äselons ed äremons, ädojedom tabis monicänanas e bamis pijuniselas.
16. Äletom neki ad polön gefi alseimik da tem,
17. ed älejonom ones: «*No pepenos-li: <Dom obik ponemon plekadom pro pöps valik>? ab ols emekols oni ravanaspadädi*».

18. Ven lekultans e bibinolavans äleliloms atosi, ästeifoms ad päridükön omi. Ibä ädredoms omi, bi menamödot lölik äbluvon dö lejon omik.
19. Ed ün soar latik äsegoloms dönu se zif.
20. Tü göd fovik gölik ägoloms ve figabim, ed älogoms, das isigikon vulao.
21. E <Petrus>, kel ämemom jenoti, äsagom ome: «*O rabinan! logolös! figabim, keli emaleditol, esigikon*».
22. E Yesus ägesagom omes: «*Labolsöd lekredi in God!*
23. *Vö! sagob oles, if ek sagonöv bele ati: Tovolöd oli e sturolöd ini mel! ed if ninälo no dotonöv, das utos ojenon, kelosi sagon, tän atos jenonöv.*
24. *Sekü atos sagob oles: Alutos, kelosi plekols e begols, lekredolsöd te, das ogetols osi, ed atos oledutikon lü ols.*
25. *E ven jäfols me plekam, pardolsöd, if labols bosi ta votikan! dat Fat olsik in süil i pardomös oles nefölotis olsik-*
26. *If no pardols, i Fat olsik in süil no opardom oles nefölotis olsik».*
27. Äkömoms dönu ini <Hierusalem>. Ven nu äzigolom in tem, lekultans, bibinolavans e bäldikünans äkömoms lü om,
28. ed äsagoms ome: «*Sekü gitod kinik dunol-li atosi? e kim egevom-li ole gitodi ad dunön atosi*»?
29. Yesus ägesagom omes: «*I ob osäkob oles dini bal. Gespikolsöd obe! ed osagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi.*
30. *Bluned ela <Ioannes>, äbinon-li se süil u se mens? Gespikolsöd obe!*
31. Nu ävätäloms ninälo: «*If sagobs: se süil, tän osäkom obes: Kikodo üfo no elekredols-li omi?*
32. *Ab if sagobsöv: se mens? ädredoms demü pöp: ibä valans älecedons, das <Ioannes> äbinom jenöfo profetan.*
33. Ägesagoms kludo Yesuse: «*No sevobs osi*». Tän Yesus ägesagom omes: «*Täno i ob no sagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi*».

KAPIT : XII

1. Tän äprimom ad spikön lü ons in parabs: «*Ek iplanom vitidagadi, ibuidom oni, ise bom in on vitidabälipedömi, ed ibumom tümi. Äbailom oni feilanes, ed ämotävom.*
2. Tü tim pötik älesedom lü feilans hidünani ad getön de feilans dili proda vitidagada.
3. Ab ägleipoms ed äflapoms omi, ed älesedoms omi ko nams vagik.
4. Älesedom dönu hidünani lü oms, ab atani ästonoms ed ätomoms, ed ämolesedoms omi peviödöl.
5. E dönu älesedom votani; atani ädeidoms. Nog votanis mödik älesedom, ab de atans äflapoms atanis ed ädeidoms votanis.
6. Nu älabom nog balani : son fa om pelöfö. Fino älesedom i omi lü oms, äcedölo : Ospaloms soni obik.
7. Ab daloatans et äsagoms ninälo : Atan binom geran; gö! deidobsöd omi! e gerot obinon dalabot obas.
8. Klu ägleipoms omi, ädeidoms omi, ed äjedoms omi se vitidagad.
9. Kisi täno dalaban vitidagada odunom-li? Okömom, opäridükom feilanis, ed obailom vitidagadi votanes.
10. No ereidols-li in penäds bibik: <Ston, keli bumans edeimoms, evedon gulaston.
11. Atos ejenon ma vil Söla, e binon milag in logs obsik>».
12. Täno ästeifoms ad bemastikön omi, ab ädredoms demü menamödot. Ibä äsueomoms sio, das izeilom omis me parab at. Äzedoms kludo omi, ed ämogoloms.
13. Seimna älesedoms lü om farisetanis e slopanis di <Herodes> anikis, ad brulälükön omi medü säk böladik.
14. Ven atans äkömoms lü om, äsagoms: «*O Mastan! Sevobs, das binol men stedälik, e das demol neki; ibä binol men neseکیدik, e lejonol ma verat vegami Goda. Pedälos-li ad pelön tripi lampöre, u no? Mutobs-li pelön, u no mutobs-li pelön*»?
15. Ab om, kel äsevom simuli omsik, äsagom omes: «*Kio blufols-li obi? Blinolsöd obe sikuli, dat logob oni*»!
16. Äblinoms ome bali. Ed äsagom omes: «*Kim atan binom-li? Lio nüpenäd tonon-li*»? Äsagoms ome: «*Atan binom lampör*».
17. Tän Yesus äsagom omes: «*Givolsöd lampöre utosi, kelos duton lü lampör, e Gode utosi, kelos duton lü God*»! Ed ästunoms dö om.

18. I sadukans, kels lesagoms, das lelifikam no dabinon, äkômoms lü om, ed äsäkom s ome:
19. «O mastan! <Moyses> ebüdülom obes <das, if blod eka deadom, e posbinükom jimatani nen cils, blod oma osumom jimatani omik, ed ofatom posbinanis blode okik>»,
20. Nu seinma blods vel ädabinoms; balidan äsumom jimatani, e ven ädeadom, no äposbinükom posbinanis.
21. Tän telidan äsumom ofi, ed ädeadom nes posbinükön posbinanis; kilidan leigoso.
22. Valans valik äsumoms ofi, e no äposbinükoms posbinanis. As lätik valanas i vom ädeadof.
23. Pö lelifikam, nu ven olelifikons, de kim omas obinof-li jimatani? Ibä velans valik elaboms ofi asä jimatani».
24. Yesus ägespikom omes: «No pölols-li tefü dinäd at, bi no sevols penädis bibik, ni nämädi Goda?»
25. Ibä, ven lelifikons se deadam, no matikons, ni pamatükons, ab binons äsä silanans in süls.
26. Tefü lelifükam it deadanas, no ereidols-li in buk ela <Moyses>, in konot fotüla brammarubudas, vio God äsagom ome: <Binob God ela <Abraham>, God ela <Isaac>, God ela <Iacob>?»
27. God no binom God deadanas, ab lifölanas. Pölols kludo vemo».
28. E balan bibinolavano, kel ilielom disputön omis, äkômom nilikumo, e bi äsuemom, das igesagom omes gudiko, äsäkom ome: «Kin binon-li veütikiün büededas valik?»
29. Yesus ägesagom ome: «Balid büededas valik binon: «Lilolsöd! O Yisraelänans! Söl : God obsik binom Söl balik.
30. Sötols löfön Söli : God olsik ko ladäl lölik olsik, ko lan lölik olsik, ko täläkt lölik olsik, ko nämäl lölik olsik>! Atos binon büeded balid.
31. E telid ad at leigöl binon: <Sötöl löfön kemeni olik äsä oli it>! Büeded gretikum ka ats no dabinon».
32. Tänäo bibinolavan äsagom ome: «Verätö! O mastan! Bai verat esagol, das binom balikan, e das plä om votikan no dabinom,
33. ed ad löfön omi ko ladäl lölik, ko täläkt lölik, ko lan lölik, ko nämäl lölik, e löfön kemeni okik äsä oki it binos gudikum ka holokosts e sakrifots votik valik».
34. Ven Yesus äküpom, das äspikom täläktiko, äsagom ome: «No binol fagik de regän Goda»! Nek äkünon fovo ad säkön ome bosu.

35. Nu Yesus äprimom ad spikön, ed äsagom, ven älejonom in tem: «*Lio bibinolavans kanoms-li sagön, das Kristus binom Son ela <David>?*
36. *El <David> it esagom ga dub Saludalanal: «Söl esagom Söle obik: Seadolöd detii ob, jüs uvediikob neflenis olik futabami olik>!*
37. *If <David> it nemom omi Söli, lio üfo binom-li son omik»? Menamödot gretik älilon vilöfo omi.*
38. Pö lejon okik äsagom ones: «*Priüdolsöd demü bibinolavans! Löfiloms ad zigolön in klotem gravik, ed ad paglidön su makets,*
39. *ad seadön su stuls föfikün in sünagogs, ed ad labön stimapladis pö fideds;*
40. *oms, kels lushugoms domis jiviudanas, me kodül, das mutoms plekön lunüpo. Odagetoms micödeti plüio gretikumi demü atos.*
41. Seimna Yesus äseadom visü sakrifamonabog, ed älogedom vio menamödot änüjedon kuprinamoni ini sakrifamonabog. E liegans mödik änüjedons moni mödik,
42. e jiviudan pöfik äkömof ad nüjedön fenigis tel, kels labons kobo völadi foldila sulda.
43. Tän ävokom tidäbis okik lü ok, ed äsagom: «*Vö! sagob oles, jiviudan pöfik et enüjedof mödikumo ini sakrifamonabog, ka votans valik.*
44. *Ibä valans egivons de bundan oksik; of egivof de pöf oka vali, keli älabof, monemi lölik okik».*

KAPIT : XIII

1. Ven älüvom temi, balan tidäbas omik äsagom ome: «*O mastan! Logolös! Stons kion, e bumots kion»!*
2. E Yesus ägespikom ome: «*Logol-li bumotis gretik et? No bal stonas onas obleibon seitön su votik; val podistukon».*
3. Ven nu äseadom su Learabel visü tem, <Petrus>, <Iacobus>, <Ioannes> ed <Andreas>, kels äbinoms soeliks lä om, äsäkoms ome:
4. «*Sagolös obes! Kitimo atos ojenon, e dub kis osevobs, das atos valik ofinikon».*
5. Tāno Yesus äprimom ad sagön omes: »*Priüdolsöd, das nek opöladugom olis!*
6. *Ibä mödikans okömoms, ed osagoms, das binoms ob, ed opöladugoms mödikanis.*
7. *If olilos dö krigs, dö sagüds tefü krigs, no fäkikolsöd! ibä atos muton jenön, ed atos no nog binon fin.*

8. *Ibä net ovolutikon ta net, regän ta regän; in topäds difik taladremis odabinons, e faemaditrete e voluts odavedons. Atos binon prim daveda dolas.*
9. *Prüdolsöd! ibä olovegivoy olis lü sanhedrin e lü sünagogs; polebatols e podugols lü provinaguverans e regs demü ob, ad temunön lo oms.*
10. *E büiko gospul muton panotükön netes valik.*
11. *Ven nu modugoms olis ad palovegivön, no kudolsöd dö utos, kelosi osagols, ab sagolsöd atosi, kelos potikodükon oles tü timül at! Ibä ols no binols utan, kel spikon, ab Saludalana.*
12. *Blod bal olovegivom blodi votik deadio, fat cili okik, cils ovolutikons ta pals okik, ed odeidons onis.*
13. *E pohetols fa valikans, demü nem obik; ab utan, kel laidälon jü fin, obleibon padakipön.*
14. *Ven logols distuki ledredodik, (dö kel profetan : <Daniel> espikom) utöpo, kö no dalon binön, (utan, kel reidon atosi, küpälönöd!) das valikans, kels binons in Yudän, fugons lü bels,*
15. *utan, kel binon su nuf no doniogolon ini dom ad kesumön bosu se on,*
16. *utan, kel binon su läned, no gegolon lü utos, kel epoblibon, ad sumön mänedi okik.*
17. *Vi! ün dels et lü voms grodik e sügöls!*
18. *Plekolsöd, das fug olsik no ojenon ün nifüp!*
19. *Ibä dels et obinons tim ditreta, soäsä no edabinon de prim jafotema Goda jü adel, e neai plu odabinon.*
20. *If Söl no obrefükomöv delis et, dabinan nonik obleibonöv dakipön; ab demü väläbs, demü utans, kelis evälo, obrefükom delis et.*
21. *If täno ek sagonöv oles: Ekö! is Kristus binom, ud ekö! us binom; no kredolsöd osi!*
22. *Ibä els Kristus dobik, e profetans dobik osüikoms, ed odunoms malis e milagis ad pöliükön mögiko igo väläbis.*
23. *Küpolsöd gudiko! ekö! ebüsagob oles vali.*
24. *Ab ün dels et, pos ditret, sol odagikon, e mun no ogivon liti okik,*
25. *stels ofalons de sil, e sülanämäds ovakulons.*
26. *Täno oloegoy kömön su lefogs Soni mena ko nämäd gretik e glor,*

27. *Tän olesedom silanans ed okobükom väläbis okik de vienüds fol, de finot tala jü finot sila.*
28. *Lärnolsöd de figabim parabi at: Ven nu tuigs onik müdikons, e blede sprotons, tän sevols, das hitüp binon nilik.*
29. *So i ven loegols jenön atosi valik, osevols, das binos nilik.*
30. *Vö! sagob oles: genäd at no opasetikon, büä atos valik ujenon.*
31. *Sil e tal opasetikons, ab vöds obik no omoikons.*
32. *Ab tefü dels et e düp et nek sevon bosu, igo silanans in sül no sevons osi, ni Son; te Fat sevom osi.*
33. *Klu logedolsöd! Galolsöd e plekolsöd! ibä no sevols, kitimo del et okömon.*
34. *Binos leigoäsä men, kel egolom ad tävön; elovegivom domi okik, ed egevom diinanes okik guvi ona, alane bligädi, e yanane ebüdom ad galön.*
35. *Galolsöd kludo! ibä no sevols, kitimo söl doma okömom, soaro u zeneito, tü tim higokakrava, ud ün göd gölik.*
36. *Kodolsöd, ven kömom süpo, das no tuvom olis slipölis!*
37. *Utosi, kelosi sagob oles, sagob valikanes: Galolsöd»!*

KAPIT : XIV

1. Latikumo mö dels tel öbinos pajad e zäl bodas no pefemükölas. Lekultans e bibinolavans ästeifoms ad fanön käfo omi e deidön omi.
2. Ab äsagoms: «*No tü del zäla, dat pöp bo no volutonös*»!
3. E ven Yesus äbinom tö <Bethania> in dom ela <Simon> : lepradan, ed älenseatom len tab, vom äkömof ko fladil laabatik labü nardaleül rafinik vemo jerik, keli, posä ibreikof fladili, äsegifof sui kap omik.
4. Anans ädabinons, kels äskanons dö atos, ed äsagons ninälo: «*Demü kis zesüdos-li ad spilön benosmelaleüli at?*
5. *Ibä at ikanon paselön tä denars plu kiltums; ed atis ikanoy legivön pöfaness; ed äzunons ta of*».
6. Ab Yesus äsagom «*Leadolsöd takedön ofi! Kikodo töbols-li ofi? Eduinof vobodi gudik kol ob.*

7. *Ibä pöfanis labols ai lä ols, ed okanols benodön onis, if ovilols osi. Ab obi no ai labols.*
8. *Edunof utosi, kelosi äkanof dunön : Büo eleüledofkoapi obik demü sepülam.*
9. *Vö! sagob oles, utöpo in vol lölik kö gospul ponotikon, ospikoy dö utos, kelosi edunof, ad mebön ofi».*
10. *Än tim et el <Iudas Iscariotes> : balan degtelanefa, ägolom lü le kultans, ad lovegivön omi omes.*
11. *Ven atans äililoms atosi, äfredikoms, ed äpromoms ad givön ome moni. Ed äsukom pöti ad loveükön omi.*
12. *Tü del balid delas boda nenlefik, kü äsakrifoy pajadajipüli, tidäbs omik äsagoms ome: «Kiöpo vilol-li, das blümükobs ole pajadafidädi»?*
13. *Täno älesedom telanis tidäbas okik ko komit: «Gololsöd lü zif, ed ek, kel polom vatalufladi okoskömom olis. Sökolsöd omi!*
14. *Uto, kö onügolom, sagolsöd domasöle: Mastal sagom: Kiöpo lecem binon-li pro ob, dat kanobös fidön ko tidäbs obik pajadafidädi?*
15. *Ed ojonom oles fidalecemi pötöfiko peblümüköli. Blümükolsöd us vali pro obs»!*
16. *Tidäbs omik ädegoloms, äkömoms ini zif, ätuvoms osi, soäsä isagom, ed äblümükoms pajadafidädi.*
17. *E ven soar ivedon, äkömom ko degtelanef.*
18. *Ven älenseatoms ed äfidoms, Yesus äsagom: «Vö! sagob oles, das balan olas oträtom obi, balan, kel fidom ko ob».*
19. *Älügikoms, e balan pos votan äprimom ad sagön: «Ob ga no binob-li utan»?*
20. *Äsagom omes: «Balan degtelanas, utan, kel blunüilom ko ob ini bov,*
21. *Son mena omoikom sio soäsä epenoy dö om; ab vi! lü men, fa kel Son mena paträtom! Äbinosöv gudikum pro men et, if no pimotomöv».*
22. *E du äfidoms, Yesus äsumom bodi, äbenedom oni, äbreikom oni, ägivom oni omes, ed äsagom: «Sumolsöd ati, at binon koap obik»!*
23. *Pos atos äsumom köpi, äsagom danamapleki, ed ägi vom oni omes. Valans ädrinoms se at.*
24. *Ed äsagom omes: «At binon blud obik diateka nulik, kel paspilon pro mödikans.*
25. *Vö! sagob oles, odrinob no plu prodoti vitida, jü del ut, tü kel odrinob oni dönu in regän Goda».*

26. Posä ikanitoms lelobakaniti, ägoloms lü Learabel.
27. E Yesus äsagom omes: «*Ols, valik oskanols (ün aneit dö ob), ibä pepenos: «Oflapob galedani, e jips pospearükons».*
28. *Ab posä ulelifikob, ofogolob olis lü Galileyän».*
29. <Petrus> äsagom ome: «*Ifi valans oskanomsöv dö ol, ab no ob».*
30. E Yesus äsagom ome: «*Vö! sagob oles, adelo ün neit ebo at, biüa higok ukravom telna, onoädol kilna obi».*
31. Äsagom nog kazetikumo: «*Ifi mutoböv deadön ko ol, no onoädob oli».* Otosi i votans valik äsagoms.
32. Tän ägoloms lü top <Gethsemani> panemöl, ed äsagom tidäbes okik: «*Bleibolsöd seadön is, jüs uplekob»!*
33. Äkesumom ko ok eli <Petrus>, eli <Iacobus>, ed eli <Ioannes>, ed äprimom ad vedön lejekik ä dredik,
34. ed äsagom omes: «*Lan obik binon mu dibätiko lügik. Blibolsöd is, e galolsöd»!*
35. Ägolom boso fagikumo, ädofalom sui taled, ed äplekom: «*If mögos, leadolös beigolön de ob düpi at»!*
36. Ed äsagom: «*<Abba>! o Fat! Pro ol val binon mögik. Mosumolös köpi at de ob! Ab no soäsä ob vilob, ab soäsä ol vilol.*
37. Nu ägolom, ed ätuvom omis slipölis, ed äsagom lü <Petrus>: «*O <Simon>! Slipolli? No kanol-li üfo galön düp te bal?*
38. *Galolsöd e plekolsöd, das no pablufodols. Lanöf vilöfon sio, ab mid fibon».*
39. Dönu ämogolom ed äplekom me vöds ot.
40. Ven ägekömom, ätuvom omis dönu slipölis, ibä logs omsik äbinons lefeniks, e no äsevoms ad gespikön kisi.
41. Ven ägekömom kilidnaedo, äsagom omes: «*Laislipolsöd e takädolsöd! Epasetikos. Düp enilikon. Ekö! Son mena palovegivom ini nams sinanas.*
42. *Löädolsöd! Golobsöd! Ekö! Utan, kel oträtom obi, binom nilik».*
43. E sunädo, du nog äspikom, <Iudas> : balan degtelanefa, kobü lusog gretik labü säbs e klöbs, demü lekultans, bibinolavans e bäldikünans, äkömom.
44. Trätan omik irajanom ko oms mali: «*Om, keli okidob, binom utan, gleipolsöd omi, e modugolsöd fümiko omi»!*

45. E stedöfiko ägolölo lü om, äsagom: «*O rabinan! O rabinan!*»! ed äkidom omi.
46. Atans nu älenodoms omi ed ägleipoms omi.
47. Balan züölanas ätirom säbi, ädrefom hidünani dalekultana, ed ädecöpom lili omik.
48. Yesus äprimom spikami ed äsagom omes: «*Äsä ta ravan esegolols ko säbs e klöbs ad fanäbükön obi.*
49. *Aldeliko äbinob lä ols in tem ad lejonön, e no egleipols obi. Ab atos jenon, dat penäds profetanas pofölons.*
50. Tän valans äfätükoms omi, ed äfugoms.
51. Ab hiyunan bal äsökom omi, älabom flabi linumastofik zü koap okik, e hiyunans ägleipoms omi,
52. ab äzedom flabi linumastofik, ed äfugom nüdiko.
53. Ädugoms Yesusi lü dalekultan, e lekultans, bäldikünans e bibinolavans valiks äkobikoms domü om.
54. E <Petrus> äsökom omi fagoto jü yad ledoma dalekultana, äseidom oki lä hidünans, ed ävamükom oki lä fil.
55. Lekultans e sanhedrin lölik ästeifons ad dagetön temunodis ta Yesus, ad cödetön deadio omi; ab no ätuvons onis.
56. Ibä mödikans ätemunons dobiko ta om, ab temunods no äbaibinons.
57. Anans älöädons ed ätemunons dobiko:
58. «*Elielobs sagön omi : Odebreikob temi at, kel pemekon dub nams menas ed obumob ünü dels kil votiki, no dub nams menas pemeköli.*
59. I tefü atos temunods no äbaibinons.
60. Pos atos, dalekultan zänodü sog älöädom, ed äsäkom Yesuse: «*No gespikol-li bosi? Kisi atans temunons-li ta ol?*
61. Äbleibom ye seilön, ed ägespikom nosi. Nu dalekultan äsäkom ome dönu, ed äsagom: «*Binol-li Kristus : Son Palelobölala?*
62. E Yesus äsagom: «*Utan binob, ed oloegols seadön Soni mena detü Nämäl, e kömön omi me lefogs sila.*
63. Nu dalekultan äsleitom klotis okik ed äsagom: «*Demü kis neodobs-li nog temunanis?*

64. *Elilols blasfämi. Kis cödot olsik binon-li? Ad atos valans ästetoms omi döbiki ad deadön».*
65. Anans äprimoms ad bespukön omi, ad tegön logodi omik ed ad flapön omi me pun, äsagölo: «*Profetolöd*!» I hidünans ägevoms ome liliflapis.
66. Ven <Petrus> äbinom dono in yad, balan jidünanas dalekultana äkömof,
67. älogof eli <Petrus>, kel ävamükom oki, älülogof omi ed äsagof: «*I ol äbinom lä Yesus di <Nazareth>*».
68. Änoom osi ed äsagom: «*No sevob ni suemob utosi, kelosi sagol*». Tän ägolom plödio lü foyad, e higok äkravom.
69. Ab jidünan, kel älogof dönu omi, äprimof ad sagön lü züölans: «*Atan binom balan omas*».
70. Änoom osi dönu. E boso pos atos züölans äsagons dönu lü <Petrus>: «*Jenöfö! dutol lü oms, ibä binol Galileyänan ma spik ola*».
71. Tän äprimom ad maeditön oki ed ad yulön: «*No sevob meni et dö kel spikols*».
72. Sunädo higok äkravom telidnaedo, e <Petrus> ämemom utosi, kelosi Yesus isagom: «*Büä higok okravom telna, kilna unoädol obi*». Ed äbetikölo atosi, ädrenom.

KAPIT : XV

1. Sunädo ün göd gölik lekultans, ko bäldikünans, bibinolavans e sanhedrin lölik ädakonsäloms. Äjänoms Yesusi, ämodugoms omi, ed älovegivoms omi ele <Pilatus>.
2. Ven <Pilatus> äsäkom ome: «*Binol-li hireg yudanas*»? ägespikom: «*Sagol osi*».
3. Ab ven lekultans äsagoms kusadis mödik,
4. <Pilatus> äsäkom ome dönu: «*No gespikol-li? ekö! kusadis kiomödik sagoms ta ol*»!
5. Yesus ägesagom no plu bosu, sodas <Pilatus> ästunom.
6. Tü zäladel nu äsäfanäböpom fanäbi, balani kela säfanäböpami ädesiroy.
7. Nu in fanäböp el <Barabbas> semik äbinom, ko volutans votik, kels pö volut isasenom eki.
8. E ven menamödot äkömon ad begön ome utosi, kelosi äkösmom ad dunön,
9. <Pilatus> ägesagom omes: «*Vilols-li, das säfanäböpob oles hiregi yudanas*»?
10. Ibä äsevom sio, das lekultans ilovegivoms omi sekü glöt.

11. Lekultans äslüdoms menamödoti ad begön buikumo säfanäböpmi ela <Barabbas>.
12. E ven <Pilatus> äsäkom omes dönu: «*Kisi vilols-li üfo, das dunob ko man, keli nemols hiregi yudanas*»?
13. Äluvokädons: «*Krodolöd omi*»!
14. <Pilatus> äsagom omes: «*Ab badikosi kinik edunom-li üfo*»? ed äluvokädons plüo laodikumo : «*Krodolöd omi*»!
15. Tän gönü menamödot ägevom libi ele <Barabbas>, e posä ibüedom lebatön Yesusi, älovegivom omi ad pakrodön.
16. Soldats nu ädugoms omi lü yad, efe cödöpa, ed äkobükoms kohorti lölik.
17. Älenükoms ome kloti purpurik, äflökoms kroni de spins, ed äpladoms oni sui kap omik,
18. ed äprimoms ad stimodön omi : «*Glidö! O reg yudanas*»!
19. Äflapoms omi me ridastag sui kap omik, äbespukoms omi, äflegoms kienis oksik, ed ädofaloms foi om.
20. Posä ikofoms so omi, ädesumoms de om kloti purpurik, ed älenükoms ome dönu klotis lönik omik. Tän ämodugoms omi ad pakrodön.
21. Ämütoms beigolani seimik : <Simon> di <Cyrene>, kel äkömom de läned : fat elas <Alexander> e <Rufus> ad polön krodi omik.
22. Ädugoms omi lü top : <Golgotha>, kela tradutod binon : kranatop.
23. Ägivoms ome ad drinön vini ko mir pimigöli, ab no älüsumom oni.
24. Posä ikrodoms omi, äseadiloms klotis omik, kubädölo, kisi alan ögetom.
25. Äbinos düp kilid, ven äkrodoms omi.
26. Nüpenäd kusada omik sus om ätonon : Hireg yudanas.
27. Ko om äkrodoms ravanis tel, balani detü om, e balani nedetü om,
- (28. so utos pefölon, kelos pepe non : <Pedütedom midunanes>).
29. Beigolans älukofons omi, älemufons kapis oksik, ed äsagons : «*Fi! ol, kel debreikol temi, e bumol dönu oni ünü dels kil,*
30. *savolöd oli it, e kömolöd de krod*»!
31. Leigoso i lekultans e bibinolavans äkofoms ko ods omi, sagölo : «*Esavom votikanis, oki it no kanom savön,*

32. *Kristus, hireg Yisraeläna, dekömomöd de krod, dat logobsös osi, e vedobsös lekrediks!* I kekrodäbs omik älukofoms omi.
33. Tän de düp mälid dag ädavedon love taled lölik jü düp zülid.
34. E tü düp zülid, Yesus ävokädom me vög laodik : «*Eli, eli, lamma sabacthani?*» kelos petradutöl binon : «*O God obik! O God obik! sekü kis elivol-li obi?*»
35. Ven züölans anik älilons atosi, äsagons : «*Ekö! vokom eli <Elias>*».
36. Balan ägolom ad blunön spogi ini vinig, äpladom oni sui rid ed ädrienom omi, sagölo : «*Stebedobsöd! logobsöd va <Elias> kömom ad desumön omi!*»
37. E Yesus ävokädom me vög laodik, ed ädeadam.
38. Tän körten in tem äsleaton telio de löp jü don.
39. E ven kapiten, kel ägalädom visü om, älogom, vio ideadam ko vokäd somik, äsagom : «*Jenöfö men at äbinom Son Goda*».
40. Us voms anik älülogofs fagao atosi. Bevü ofs äbinofs <Maria> di <Magdala>, <Maria> : mot ela <Iacobus> smalik ed ela <Ioses>. e <Salome>.
41. kels, ven äbinom in Galileyän, isökofs ed idünofs omi, ko mödikans votik, kels igolofs ko om lü <Hierusalem>.
42. Ven ya ivedos soar, bi äbinos fridel; del bü jabat,
43. <Ioseph> di <Arimathaea> : konsälal cädik, kel i äspetom kömi regäna Goda, äkömom, ed äkünom ad golön lü <Pilatus> ad begön ome koapi Yesusa.
44. <Pilatus> ästunom, das ya ideadam. Äbüedom kömön kapiteni, ed äsäkom ome, va äbinom ya lunüpo deadik.
45. E ven ililom osi de kapiten, äletom koapi ele <Ioseph>.
46. Atan äremom diledi linumastofik, ädesumom omi de krod, ed ävilupom omi ini diled linumastofa; äseitom omi ini sepül, kel piseköpon ini klif, ed äjapodom stoni foi yan sepüla.
47. E <Maria> di <Magdala> e <Maria> de <Ioses> älogofs, kö piseitom.

KAPIT: XVI

1. Ven jabat ipasetikon, <Maria> di <Magdala> e <Maria> de <Iacobus> e <Salome> äremofs kebis benosmelik, ed äkömofs ad leüledön omi.
2. Ven äbinos nog vemo gölik tü del balid viga, pö sülöpikam sola, ägolofs lü sepül.

3. Äsagofs ninälo: «*Kim odejapodom-li pro obs stoni de yan sepüla*»?
4. E ven älölogofs, äküpofs, das ston, kel äbinon vemo gretik, ya pidejapodon.
5. E ven änügolofs ini sepül, äloegofs seadön detaflano hiyunani, in klot vietik piklotöli, ed äbluvikofs.
6. Ab äsagom ofes: «*No binolsöd bluviks! Sukols Yesusi di <Nazareth>, kel pekrodom. Elelifikom. No binom is. Ekö! us binon top, kö eseitom omi.*
7. *Ab gololsöd ad sagön tidäbes omik ed ele <Petrus>, das ofogolom olis lü Galileyän. Us ologols omi, soäsä esagom oles*».
8. Äsegolofs se sepül ed ädespidofs. Drem e lejek ifanetons ofis, ed äsagofs neke bosu atosä; ibä ädredofs.
- (9. Ven Jesus ilelifikom ün göd gölik dela balid viga, äpubom balidnaedo lo <Maria> di <Magdala>, se kel isejedom milananis vel.
10. Jiatan ägolof ad nunön osi utanes, kels ibinons lä om, e kels älügons ed ädrenons.
11. Ven atans älilons, das älifom, e pilogom fa ofs, no äkredons osi.
12. Pos atos epubom, in maged votik, lo telans onas, kels äzigolons ed ägolons länädio.
13. I atans ägoloms ad nunön osi votanes, ab i ons no äkredons omis.
14. Poso epubom lo degbalans, ed äriprodom omes nekredi e düfäli omas, bi no ikredoms utanis, kels ilogons omi, pos lelifikam omik.
15. Ed äsagom omes: «*Mogololsöd ini vol lölik ad predön gospuli lifanes valik!*
16. *Utan, kel ulekredon e publunedon, podakipon, ab kel no ulekredon pokondanon.*
17. *Lü utans, kels ulekredons, mals at odutons: Osejedons milananis nemü ob, ospikons pükis nulik.*
18. *Otovons snekis; e no odämükos onis, üf drinons bosu deidöl. Oseidons namis sui malädikans, ed osaunikons*».
19. Tän Söl, posä ispikom lü ons, pelasumom ini sül, e seadom detü God.
20. Oms esegoloms ed epredoms valöpo, e Söl äkeyufom ed äzepom sagodi omas me mals, kels äsökons ati).

GOSPUL MA <LUCAS>

KAPIT : I

1. Bi mödikans esteifüloms ad lautön konoti dö dins, kels ejenons timü obs,
2. baiädü utos, kelosi utans, kels ebinons primao logatemunans e dünans vöda, eloveükons obes,
3. i ob ecedob, posä evestigob primao kuratiko vali, gudiki, ad penetön leodiko osi pro ol, o <Theophilus> süperik!
4. dat seivolös fūmo dinis, kelis etidoy ole!
5. Timü el <Herodes> : hireg Yudäna, hikultan labü nem: <Zacharias> älifom, se kultana-dafamül: <Abia>; jimatan omik äbinof jilicinan de dauts ela <Aaron>, e pänemof <Elisabeth>.
6. Bofikans äbinons ritiks lo God, bi äkondötons neblamabiko ma бүдeds e бүдүls valiks Söla.
7. No älabons cili, bi <Elisabeth> äbinof nefluköfik; e bofikans äbinons ya tibäldiks.
8. Seimna, ven älabom ma jäfotataib turni ad kultön lo God,
9. ed om, ma kösömot kultanefa, pijonädöm dub tired ad blinön bovälasakri foti, änügolom demü atos ini tem,
10. du menamödot timü bovälasakrif äplekon plödo.
11. Us silanan Söla äpubom lo om, stanölo detü bovälalatar.
12. Ven <Zacharias> älogom omi, äbluvikom, e pö om dred äsüikon.
13. Ab silanan äsagom lü om: «*No dredolöd! o <Zacharias>! ibä plek olik pelilidon. Jimatan olik omotof ole soni, keli onemol eli <Ioannes>.*
14. *Obinom pro ol fred e lefred, e mödikans ofredons dö moted oma.*
15. *Ibä obinom gretik lo Söl. No odrinom vini, ni spitini, e ya de vüim mota okik ofulom me Saludalanal.*
16. *Oliüälükom mödikanis sonas Yisraeläna lü Söl: God omas,*
17. *ed om it ofogolom lo om in lüäl e nämäl ela <Elias>, ad lüälükön ladälis fatas lü cils, e nelobedanis lü meug ritanas, ed ad blümükön Söle pöpi beno pelüälüköli».*
18. <Zacharias> äsagom silanane: «*Dub kis osevob-li atosi? Ibä ob binob bäldik e jimatan obik binof vemo tibäldik».*

19. Silanan ägespikom ome: «*Binob <Gabriel>, kel stanob lo God, e pelesedob ad spikön lü ol, ed ad lenunön ole atosi.*
20. *Benö! obinol müätik e no okanol spikön, jü del, tü kel atos ojenon, bi no ekredol vödis, kels pofölons pötatimo».*
21. Pöp ästebedom eli <Zacharias>, ed ästunon, das äblibom so lunüpo in tem.
22. E ven äsekömom se on, no äkanol spikön. Sekü atos äsuemons, das ilabom visioni in tem. Äjästom te, ed älebom müätik.
23. Ven litur omik äfinon, ägolom domio.
24. Pos atos <Elisabeth>: jimatan omik ägrodikof, ed äklänedof oki dü muls lul, sagölo:
25. «*So Söl edunom pro ob, dü tim, das eküpedom obi, ad moükön lunofi obik bevü mens».*
26. Ün mul mälid silanan: «*Gabriel*> pälesedom lü zif in Galileyän labü nem <Nazareth>,
27. lü jivirgan, kel imatirajanof ko man labü nem: <Ioseph>, se dafamül ela <David>. Jivirgan pänemof: <Maria>.
28. Ven silanan inükömom, äsagom ofe: «*Paglidolöd! o jibenädäb! Söl binomös lä ol! Pebenedol bevü voms».*
29. Ven älogof omi, äbluvikof dö vöds omik, ed ävätälof ninälo, kisi lüspikot at äsinifonöv-li?
30. E silanan äsagom ofe: «*No dredolöd, o <Maria>! ibä etuvol göni lä God.*
31. *Ogrodikof, ed omotof soni, keli mutol nemön Yesusi.*
32. *Obinom gretik, e ponemom Son Mulöpala. God ogevom ome troni ela <David>: büröletan omik.*
33. *Obinom laidüpio reg dö dafamül ela <Jacob>; reig omik no olabon fini».*
34. <Maria> äsagof silanane: «*Lio atos kanon-li jenön, bi no labob himatani?*
35. Silanan ägesagom ofe: «*Saludalanal okömon pö ol, e nämäd Mulöpala olovejadon oli; sekü atos Saludan pomotöl ponemom Son Goda.*
36. *Ed ekö! <Elisabeth>: jiröletan ola egrodikof ün bäld okik de son; of, kel pilecedof nefluköfik, binof ün mul mälid.*
37. *Ibä vöd nonik, kel kömon de God, kanon binön nennämik».*

38. Täno <Maria> äsagof: «*Ekö! binob jidiinan Goda, pö ob jenosös ma vöd olik*!» E silanan älvom ofi.
39. Ün dels et, <Maria> ädetevof ed ägolof spido lü belem, lü zif in Yudän.
40. Äkömof ini dom ela <Zacharias> ed äglidof eli <Elisabeth>.
41. Ven <Elisabeth> älifof glidoti ela <Maria>, cilil in bälid ofik älobunom, ed <Elisabeth> äfulikof me Saludalanal,
42. ed ävokädofo ko vög loadik: «*Pebenedol bevü vomis, e pebenedom cil in viim olik*».
43. *Kiöpao jenos-li pö ob, das mot Söla obik kömof lü ob?*
44. *Ibä ekö! ven ton glidota olik ädranon ini lils obik, cilil in bälid obik älobunom sekü fred.*
45. *Leläbof juitan, kel elekredof, das utos, kelos pesagon lü of nemü Söl, pofölon*».
46. Tän <Maria> äsagof: «*Lan obik glorükon Söli,*
47. *lanöf obik fredon in God: Beatükal obik;*
48. *bi edemom bapi jidiunana okik. Ibä ekö! denu menäds valik obeatükons obi,*
49. *bi Nämädal edunom gretikosi pö ob. Nem omik binon saludik,*
50. *e miseri utans ojuitons, kels dredons omi de menäd jü menäd.*
51. *Ejonon nämä lama okik, espearükom utanis, kels pleidälons in ladäl oksik;*
52. *edetronom nämädanis, ed elöpükom donätanis.*
53. *Utanes, kels älabons faemi, elegivom bundano, e liegikanis emosedom me nams vagik.*
54. *Ekudilom Yisraeläni: hidünan okik, betikölo*
55. *utosi, kelosi esagomfates obsik, das ömiserom eli <Abraham> e posbiniükäbefi omik laidüpio*».
56. <Maria> älibof zao dü muls kil lä of ed ägegolof täno lü lom okik.
57. Ven pö <Elisabeth> tüp motama ikömon, ämotof soni.
58. Nilädans e röletans ofik, kels älelilons, miseri vio gretiki Söl ijönülom ofe, äfredons ko of.
59. E ven äkömons tü del jölid demü säprepüdam hicila, ävilons nemön omi, ma nem fata omik, eli <Zacharias>.

60. Ab mot oma ägesagof: «*Nö! ponemom <Ioannes>*».
61. Äsagons ofe: «*Nek in famül olik dabinom, kel panemon so*».
62. Ävinegons nu fati omik ad sagön, lio mutom panemön.
63. Äbegom penamaboedili, ed äpenom sui on: <Ioannes> binon nem omik. E valans ästunons.
64. Tän süpiko mud e lineg omiks älivikons, ed äspikom lobölo Godi.
65. E dred äfaneton nilädanis valik onsik. In belem lölik Yudäna dins valik et päbepikons.
66. Ed alan, kel älilon atosi, äkälälön osi ninälo, ed äsagon: «*Kis cil at ovedom-li? ibü nam Söla äbinon i pö om*».
67. Fat omik: <Zacharias> äfulikom me Saludalanal, ed äspikom profetölo:
68. *Söl: God Yisraeläna palelobomöd. bi edemom pöpi okik, ed elelivüikom oni!*
69. *Ekoedom löädön Sanali nämädik in dafamül ela <David>: hidüinan okik,*
70. *soäsä espikom vönao dub mud profetanas saludik okik.*
71. *Esavom obis se nämäd neflenas obsik, e se nams utanas valik, kels hetons obis;*
72. *emiserombüröletanis obsik, betikölo diateki saludik okik,*
73. *yuli, keli eyulom lo <Abraham>: fat obsik, das ögivom obes garani,*
74. *das obs, se nams neflenas pulibüköls, okultobs nendredo omi,*
75. *relöfo e gido laidüpio lo om.*
76. *Ed ol, o cil obik! ponemol profetan Mulöpala; bi obügolol bü Söl ad kulön ome vegi,*
77. *ad gevön pöpe omik sevi dabena dub pard sinodas onik,*
78. *dub miser Goda, dub kel lit xänöl ostralon löpao love obs,*
79. *ad litastralön sui utans, kels binons in dag e jad deada, ad dugön futis obsik lü veg püda*».
80. Cil äglofom, ed ädagetom lanöfi nämik; äblibom in däsärt, jüs ädajonom oki Yisraeläne.

KAPIT : II

1. Ün tim et nu büd fa lampör: <Augustus> pänotükon, das volanef sevädik lölik ämuton paregistarön.
2. Atos äbinon registaram balid; äjenon, ven <Quirinus> äbinom guveran Suriyana.
3. E valans ädetevons ad paregistarön; alan lü zif lönik okik.
4. I <Ioseph> ädetevom se Galileyän, se zif <Nazareth>, lü Yudän, lü zif di <David>, kel panemon <Bethlehem>, bi älicinom se dafamül ä tribüt ela <David>.
5. ad paregistarön ko el <Maria>: jimatirajanan okik, kel ägrodo.
6. Ven äbinons us, tüp, tü kel ömotof, äkömon.
7. Ämotof balidsoni okik, ävilupülof omi ini flabs, ed äseitof omi ini krib; bi in lulotidöp pro ons plad no ädabinon.
8. Ün neit et in topäd et nu galedans anik äbinoms su fel, ed ägalädoms demü jep omsik.
9. Ed ekö! silanan Söla ästanom lä oms, e glori Söla ästraloni love oms, sodas dred gretik äfaneton omis.
10. Ab silanan äsagom omes: *«No dredolsöd! ibä ekö! lenunob oles fredigretik, kel jonidon pro pöp lölik;*
11. *ibä adelo pro ols in zif di <David> Sanal pemotom, sevabo Kristus: Söl.*
12. *Osevols omi dub atos: otuvols cili, kel pevilupülom ini flabs, e seatom in krib».*
13. E süpo lä silanan lemödot milita sülik äbinon, kel älobon Godi ed äsagon:
14. *«Stim binonöd löpo lü God, e püd su taled; leplüd in menef»!*
15. E ven silanans idegoloms de oms lü sül, galedans äsagoms odes: *«Golobsös lü <Bethlehem>, e logobsös utosi, kelos ejenon, kelosi Söl elenunom obes»!*
16. Tän ägoloms spido usio, ed ätuvoms eli <Maria>, eli <Ioseph> e cili in krib äseatöli.
17. E ven älogoms omi, äkonoms utosi, kelos pisagon omes tefü cil at.
18. E valans, kels älilons atos, ästunoms dö utos, kelosi galedans äsagoms ones.
19. <Maria> ämemidof vödäs valik et, ed ävätälof onis ninälo.
20. Galedans ägegoloms, älobölo ed älelobölo Godi, demü alutos, kelosi ililoms ed ilogoms, soäsä atos pilenunon omes.

21. Ven del jölid, tü kel pösäprepüdom, ikömon, ägetom nemi: Yesus, kel pigivon ome fa silanan, büä idavedom in motavüm.
22. E ven klinikamadels onsik ipasetikons ma lonem ela <Moyses>, äblinons omi lü <Hierusalem>, ad dajonön omi Söle,
23. soäsä pelonos in lonem Söla: <Alutan manik kel maifükom motavümi, ponemom saludik lo Söl>,
24. ed i ad sakrifön utosi, kelos pebüdülom in lonem Söla: pär turturapijunas, u pijunüls tel.
25. Ed ekö! in <Hierusalem> man äbinom, kela nem äbinon: <Simeon>; man at äbinom ritik ä relöfik, ed äspetom trodami Yisraeläna; e Saludalanal äbinom pö om.
26. Dub Saludalanal nu igetom dasevädükami, das no ölogom deadi, büä ülogom Leüledäbi Söla.
27. Dub Lanal äkömom ini tem, e ven pals änüblinons cili: Yesus, ad dunön ko om ma kösömot dub lonem pibüdüöl,
28. äsumom omi ini brads okik, ed älobom Godi äsagölo:
29. *«Nu leadol mogolön hidiünani olik, o Söl! in püid ma vöd olik;*
30. *ibä logs obik elogons dabeni olik,*
31. *keli eblümükol lo nets valik:*
32. *lit ad dasevädükam paganes ed ad gloriükam pöpa olik Yisraeläna».*
33. E <Ioseph> e mot omik ästunons dö utos, kelos pisagon tefü om.
34. <Simeon> äbenedom omi, ed äsagom lü <Maria>: mot cila: *«Ekö! atan jonidom ad fal e dönulifikam mödikanas in Yisraelän, ed ad mal, kel ponoädon,*
35. *si! i da lan olik gläv odaikon, dat se ladäls mödikanas tikods osevädikons».*
36. Us i jiprofetan: <Anna> ädabinof, daut ela <Phanuel> se dafamül <Aser>. Äbinof ya bäldik, ed ilifof de virg okik ko himatan okik dü yels vel,
37. ed iblebof nu jiviudan jü yel jöldegfolid okik. No älüvof temi, kö äkultof Godi me cun e plek dü del e neit.
38. Tü düp ot änilikof, älekoefof leigo lo Söl, ed äspikof dö cil lü valans, kels äspetons libükami ela <Hierusalem>.
39. Posä iledunons vali ma lonem Söla, ägegolons lü Galileyän, lü zif onsik <Nazareth>.

40. Cil nu ädaglofom, ed ävedom nämik ä go sapik, e benäd Goda äbinon pö om.
41. Pals omik ätevons alyeliko demü zäl pajada lü <Hierusalem>.
42. Ven ivedom bäldotik mö yels degtel, ed itevons ma kösömot zäla lü <Hierusalem>.
43. iblibons us jü fin zäladelas; pö gegol onas, cil: Yesus ipoblibom in <Hierusalem>. <Ioseph> e mot omik no äsevons atosi.
44. Äcedölo, das äbinom lä tevanef, älaitevons dü del bal, ed äsukons täno omi bevü röletans e sevädans oksiks.
45. Ven no ätuvons omi, ägegolons dönu lü <Hierusalem> ad sukön omi.
46. Pos dels kil ätuvons in tem omi äseadöl zänodü tidals, ädalilöli omis, ed omes äsäköli.
47. E valans, kels äliloms omi, äbluvoms dö dasev omik e gespikots omik.
48. Ven älogons omi, ästunikons vemo, e mot omik äsagof ome: «*O cil! Kikodo eblinädol-li obes atosi? Fat olik ed ob esukobs dredo oli*».
49. Ab äsagom ones: «*Lio ekanols-li sukön obi? No äsevols-li, das ämutob binön in dom Fata obik*»?
50. Ab no äsuemons utosi, kelosi äsagom ones.
51. Äkegolom ko ons lü <Nazareth> ed äbinom sumätälük kol ons. Mot omik ämemidof in ladäl okik sagodis valik et.
52. E Yesus äprogedom in sap, in daül, ed in benäd lä God e mens.

KAPIT : III

1. Ün yel deglulid reiga lampöra: <Tiberius>, ven <Pontius Pilatus> äbinom guveran Yudäna, e <Herodes> folplinan Galileyäna, e blod omik: <Philippus> folplinan topädas di <Ituraea> e di <Trachonitis>, e <Lysanias> folplinan topäda di <Abilene>.
2. timü dalekultans <Annas> e <Caiphas>, vöd Goda äkömon lü <Ioannes>: son ela <Zacharias> in däsärt.
3. Tän ägolom ad predön in topäd lölik di <Iordanis> blunedi lecena ad dagetön pardi sinodas,
4. soäsä pepenos in penäd ela <Isaias>: <In däsärt vög balana otonon: Blümükolsöd vegi pro Söl! kamükolsöd vegis omik!

5. Gur alik pofulikon; bel e lubel aliks ponivädons; luvegs krugik postedükons, e vegs nesmufik posmufükons,
6. e menef lölik ologon benädi Goda>.
7. Äsagom täno menamödotes, kels äsegolons ad pablunedön fa om: *«O luvipärem! kin esevädiikon-li oles, das öskeapols de cödetam lätik?»*
8. Pololsöd täno flukis, kels pötons lä lecen, e no primolsöd ad sagön ninälo: *Labobs eli <Abraham> as fat! Ibä sagob oles, das God kanom davedükön se stons at cilis ele <Abraham>.*
9. *Ciid ya seaton lä vul bimas, klu bim alik, kel no polon fluki gudik, podocöpon e pojedon ini fil».*
10. Tän menamödots äsäkons ome: *«Kisi mutobs-li täno dunön?»*
11. Ägespikom ones: *«Utan, kel labon niklotis tel, kegivonöd de ats utane, kel no labon onis, ed utan, kel labon zibi, dunonöd leigo»!*
12. I tolädans äkömoms ad pablunedön, ed äsagoms ome: *«O mastan! kisi mutobs-li dunön?»*
13. Äsagom omes: *«No flagedolsöd mödikumosi, ka ut, kel pelonon»!*
14. I soldats äsäkoms ome: *«Ed obs-li, kisi mutobs-li dunön?»* Ägesagom omes: *«Böladolsöd neki, kusadolsöd neki dobiko, e kotenolsöd ko soldatamesed olsik»!*
15. Ven nu pöp äspetäton, e valans ävätälons ninälo, va el <Ioannes> bo no äbinom-la Kristus,
16. <Ioannes> ägespikom valanes: *«Blumedob fe olis me vat, ab balan okömom, kel binom nämädikum ka ob, kela kiiiredis sandalas omik no digädob ad livükön. Oblunedom olis me Saludalanal e me fil.*
17. *Viän binon in nam omik, oklinükom cepagluni oka, obarakom greni ini grenabarak okik, ofilükom lebräni me fil nekvänovik».*
18. So nog ko meibs votik mödik älenunom pöpe gospuli.
19. Ab ven folplinan <Herodes> päblamom fa om demü el <Herodias>: jimatan bloda omik, e demü dins badik votik valik, kelis <Herodes> idunom,
20. äläükom lä ats nog atosi, das äfanäbükom eli <Ioannes>.
21. Ven nu menamödöt lölik, ed i Yesus, päblunedons, äjenos, das sül ämaifikon,
22. e Saludalanal änexänon in maged kopik, as pijun, sui om, du se sül vög ätonon: *«Binol son fa ob pelöföl, leplüdob oli».*

23. Yesus at, nu älabom, ven äbitikom, bäldoti yelas zao kildegas, ed äbinom, soäsa cedoy, son de <Ioseph>: son de <Eli>,
24. son de <Mathat>, son de <Levi>, son de <Melchi>, son de <Ianne>, son de <Ioseph>,
25. son de <Mathathias>, son de <Amos>, son de <Nahum>, son de <Eslï>, son de <Nagga>,
26. son de <Mahath>, son de <Mathathias>, son de <Semei>, son de <Ioseph>, son de <Iuda>,
27. son de <Ioanna>, son de <Resa>, son de <Zorobabel>, son de <Salathiel>, son de <Neri>,
28. son de <Melchi>, son de <Addi>, son de <Cosan>, son de <Elmadan>, son de <Her>,
29. son de <Iesus>, son de <Eliezer>, son de <Iorim>, son de <Mathat>, son de <Levi>,
30. son de <Simeon>, son de <Iuda>, son de <Ioseph>, son de <Iona>, son de <Eliacim>,
31. son de <Melea>, son de <Menna>, son de <Mathatha>, son de <Nathan>, son de <David>,
32. son de <Isai>, son de <Obed>, son de <Booz>, son de <Salmon>, son de <Naasson>,
33. son de <Aminadab>, son de <Aram>, son de <Esron>, son de <Phares>, son de <Iuda>,
34. son de <Iacob>, son de <Isaac>, son de <Abraham>, son de <Thare>, son de <Nachor>,
35. son de <Sarug>, son de <Reu>, son de <Phaleg>, son de <Heber>, son de <Sale>,
36. son de <Cainan>, son de <Arphaxad>, son de <Sem>, son de <Noa>, son de <Lamech>,
37. son de <Mathusala>, son de <Henoch>, son de <Iared>, son de <Malaleel>, son de <Cainan>,
38. son de <Enos>, son de <Seth>, son de <Adam>, son Goda.

KAPIT : IV

1. Yesus fulik de Saludalanal ädegolom de <Iordanis> e pädugom fa Lanal lü däsärt,
2. kö päblufodom dü dels foldeg fa diab. Äfidom ün dels et nosi, e posä ats ipasetikons, äfaemom fino.
3. Tän diab äsagom ome: «*If binol Son Goda, sagolöd stone at ad vedön bod*»!
4. Ab Yesus ägespikom ome: «*Epenoy: <Das men no olifon te de bod, ab de vöds valik Goda>*».
5. Pos atos diab ädugom omi lü bel geilik, ed äjonom ome ünü timül regänis valik vola.
6. E diab äsagom ome: «*Ogivob ole nämädi lölöfik dö ats valik e glori onas; ibä atos pelegivon obe, e givob oni utane, kele vilob.*
7. *If leplekol obi, ats valik oledutons lü ol*».
8. Ab Yesus ägespikom ome: «*Epenoy: <Oleplekolöd Söli: God ola, e te omi okultolöd>*»!
9. Tän äblinom omi lü <Hierusalem>, ed äpladom omi sui kren tema, ed äsagom ome: «*If binol Son Goda, stürolöd oli täno isao donio!*
10. *ibä epenoy: <das okomandom omi silananes okik ad jelön oli,*
11. *e das opoloms oli su nams, dat no joikol futi olik ta ston>*».
12. Ab Yesus ägespikom ome: «*Esagoy: <No sötöl blufodön Söli: God ola>*»!
13. Ven diab ifigebom blufodis valik, älüvom omi büfiko.
14. Yesus ägegolom sekü näm Lanala lü Galileyän; e sagäd tefü om äpakon oki love züamöp lölik.
15. Älejonom in sünagogs omsik, e pälelobom fa valans.
16. Seimna äkömom ini <Nazareth>, kö pidugälom, e ma kösöm okik ägolom tü jabatadel lü sünagog. Älöädöm ad komoreidön,
17. buk de profetan: <Isaias> päblinon ome, ämaipadom oni, ätuvom topi, kö pipenos:
18. <Lanal Söla binon pö ob, sekü atos eleüledom obi ad blinön gospuli pöfikanes, elesedom obi ad sanön utanis, kelas ladäl ebrekon,
19. ad lenunön fanäbes libükami, bleinanes dönulogami, ad gi vön libi utanes, kels petroivons, ad predön yeli plidik Söla>.

20. Posä ifärmükom buki, ed igezivom oni hidünane, äseadikom, e logs valanas in sünagog äliüodons lü om.
21. Nu äprimom ad sagön omes: «*Adelo vöd biba, keli elilols, pefölon*».
22. Valans älobülons omi, ed ästunölo dö vöds löfidik, kels äkömons se mud omik, äsagons: «*No binom-li son ela <Ioseph>?*»?
23. Ed äsagom omes: «*Nendoto osagols obe: O sanan! sanolöd oli it! Utosi valik, kelos ma sagäd ejenon in <Capharnaum>, dunolöd i in lomazif olik!*»!
24. Ab äsagom: «*Vö! sagob oles, das profetan no binom plitik in lomän oka.*»
25. *E sagob oles verato, das jiviudans mödik ädabinofs timü <Elias> in Yisraelän, ven sil äfärmon dü yels kil e muls mäl, sodas faemaditret gretik ädavedon su taled lölik;*
26. *e lü nek ofas <Elias> pälesedom, ab sio lü jiviudan in <Sarephtha> in topäd ela <Sidon>.*
27. *Timü profetan: <Elisa> lepradans mödik ädabinons in Yisraelän, e nek onas päklinükons, ab sio Süriyänan: <Naaman>».*
28. E valans in sünagog äzunikons, ven älilons atosi.
29. Älöädons, äjedons omi se zif, ed ädugons omi lü siem bela, su kel zif onsik pibumon, ad dejedön omi de at.
30. Ab ämogolom zänodo da ons.
31. Ven ikömom ini <Capharnaum>: zif Galileyäna, ätidom onis ün jabatadels,
32. ed äbluvons dö lejon omik, ibä äspikom ko nämät.
33. Seimna in sünagog men äbinon, kel älabon milanani neklinik, ed äluvokädom me vög laodik:
34. «*Ha- Sekü kis mutobs-li demön oli? O Yesus di <Nazareth>! Kömol-li ad päridükön obis? Sevob, kim binol: Saludan Goda!*»!
35. Yesus äblamom omi, ed äsagom: «*Seilolöd e segololöd se om!*»! e diab äjedom omi ini zänod menas, ed ägolom se om, nes dämükön omi.
36. Stun äfaneton valanis, ed äsagons odes: «*Kis vöd at binon-li, me kel biüdom ko nämät e näm so mödiks milanane ad segolön?*»?
37. E sagäd tefü om ästäänikon lü tops valik züamöpa.
38. Nu älüvom sünagogi ed äkömom ini dom ela <Simon>. Lümot ela <Simon> äsufof fifi vemik, ed äbegoy ome yufi pro of.

39. Äblegikom love of, ed äblamom fifi. Fif älüvon ofi, ed älöädof sunädo, ed äbötof omis.
40. Tüi solamadonikam valans äblinons malädanis oksik, kels äsufons malädis valasotik, lü om; äseitom nami okik sui balan pos votikan onas, ed äsanom onis.
41. I de mödikans milanans äsegolons luvokädölo: «*Binol Son Goda*»! Ab äproibom ones ad spikön, bi äsevons, das äbinom Kristus.
42. Ven idelikos, äsegolom ed ägolom lü top soalöfik. Menamödots äsukons omi, äkömons lä om ed ästöpädons omi, das no degolomös de ons!
43. Ab äsagom ome: «*I zifanes votik mutob lenunön gospuli regäna Goda, bi ad dunön atosi pelesedob*».
44. So äpredom kludo in sünagogs Galileyäna.>PP ON

KAPIT: V

1. Seimna, ven menamödot ädränon omi, ad dalilön vödi Goda, äbinom len lak di <Genesareth>.
2. Äloegom seatön nafis tel len jol laka; nafans igoloms se ons, ed älavüloms filätis.
3. Ägolom ini bal nafas, kel äduton lü <Simon>, ed äbegom ome ad fagikön boso de jol. Äseidom oki sui naf, ed älejonom de us menamödoti.
4. Posä ifinükom spikädi okik, äsagom ele <Simon>: «*Fagikolöd de jol, e sädolöd filätis ad päskarön*»!
5. <Simon> ägesagom ome: «*O Mastan! do evobobs töbido dü neit lölik, efanobs nosi; ab ad büd olik osejedob filätis*».
6. E ven idunoms atosi, älöpiotiroms filätis me fits so mödiks fulikis, das filäts äsleatons.
7. Ävinegoms kompenanis okik in naf votik ad yufön omis. Atans äkömoms, ed äfulükoms nafis so vemo, das ats tio äsadons.
8. Ven <Simon Petrus> älogom atosi, ädofalom foi futs Yesusa, ed äsagom: «*Mogolöd de ob! o Söl! ibä binob man sinik*».
9. Ibä lejek ifaneton omi ed utanis, kels äbinoms ko om, demü lemöd fitas, kelis ifanoms.
10. Leigo elis <Iacobus> e <Ioannes>: sons ela <Zebedaeus>, kels i äbinoms bevü kompenans ela <Simon>. E Yesus äsagom ele <Simon>: «*No dredolöd! denu obinol päskaran menas*».

11. Tān äblinoms nafis leni jol, älvoms vali ed äsökom omi.
12. Ed ekö! ven ästebom in bal zifas et, man äbinom, kel äbinom löliko lepradik. Sosus älogom Yesusi, ädofalom lo om, ed älebegom: «*O Söl! if vilol, kanol klinikön obi*».
13. E Yesus ätenükom nami okik, ädoatom omi, ed äsagom: «*Vilob osi, paklinikölöd*»! E sunädo leprad ämoikon de om.
14. Yesus äproibom ome ad konön eke atosi, ab «*dajonölöd oli kultane, e blinolöd sakrifoti demü klinikam olik, soäsä <Moyses> ebüdülom, as temunod omes*».
15. Ab plüo sagäd tefü om ästäänikon, e menamödots mödik äkömons ad lilön omi, ed ad pasanön fa om de maläds oksik.
16. Äsoalükom oki ini soalöp ed äplekom.
17. Tü del seimik äjäfom me tidam, lä atos i äseadoms farisetans e bibinolavans, kels ikömoms se tops valik Galileyäna e Yudäna, e se <Hierusalem>, e God igevom ome fägi ad sanön.
18. Ed ekö! mans anik äblinoms su bed meni, kel äbinom lemik. Ästeifoms ad nüblinön e seitön omi lo om.
19. Ven nu äküpom, das sekü menamödöt no äkanoms nüblinön omi, äxänoms sui nuf, ed äleadoms donikön omi su bedil vü teins zänodü mens foi Yesus.
20. Ven älogom lekredi omsik, äsagom: «*O men! sinods olik pepardons ole*».
21. E bibinolavans e farisetans äprimoms ad säkön ninälo: «*Kim atan binom-li, kel sagom blasfämis somik? Kim fägom-li ad pardön sinodis, plä God*»?
22. Ab Yesus, kel äküpom utosi, kelosi äbetikoms, ägesagom omes: «*Kisi vätälols-li ninälo?*
23. *Kis binon-li fasilikum ad sagön: Sinods olik pepardons, ud ad sagön: Löädolsöd e gololöd?*
24. *Dat osevolsös, das Son mena labom nämädi ad pardön, (äsagom lü lemikan): Sagob ole: Löädolöd, lasumolöd bedili olik, e gololöd lü dom olik*».
25. Sunädo älöädöm lo valans, älasumom bedili, su kel iseatom, ed ägolom, lelobölo Godi, lü dom okik.
26. Valans älejekons, älelobons Godi, ed äsagons mu ädredölo: «*Elogobs adelo dinis nekredovik*».
27. Pos atos äsegolom seimna, ed äloegom seadön in tolädöp tolädani labü nem: <Levi>; ed äsagom ome: «*Sökolöd obi*»!
28. Ed atan älvom vali, älöädöm, ed äsökom omi.

29. Tän <Levi> ämeikom in dom okik daifafidedi gretik pro om, pö kelos tolädans mödik e votikans i älenseatoms ko oms.
30. E farisetans e bibinolavans omsik ämuroms ed äsagoms tidäbes omik: «*Sekü kis fidols-li e drinols-li ko tolädans e sinans*»?
31. E Yesus ägesagom omes: «*Utans, kels saunons, no neodons sanani, ab kels malädons.*
32. *No ekömob ad vokön ritanis, ab sinanis ad lecen*».
33. Äsagoms ome: «*Sekü kis tidäbs ela <Ioannes> cunoms-li suvo, e dunoms-li plekis, leigoäsä utans farisetanas; ab olikans fidoms e drinoms*»?
34. Yesus ye äsagom omes: «*No kanols ga koedön cunön matedizelanis, du higam binom lä ons!*
35. *Dels okömons, dü kels higam pumosumom, tän, ün dels et, ocunoms*».
36. Tän äkonom omes parabi: «*Nek odesleiton diledi se klot nulik, ed opladon oni sui klot bäldik, voto bo usleitom nuliki, e diled se klot nulik bo no pöton ad klot bäldik.*
37. *I nek gifon vini yunik ini saks bäldik, voto vin yunik sleiton sakis, on it omoflumon, e saks onosikons.*
38. *Ab vini yunik mutoy gifön ini saks nulik, e bofiks padakipons.*
39. *I nek, kel kösömon ad drinön vini bäldik, odesiron ad drinön yuniki; ibä osagon: Vin bäldik binon süperik*».

KAPIT : VI

1. Ven ägolom ün jabat seimik da grenaläned, tidäbs omik äplökoms spigis, ädäröboms onis in nams oksik ed äfidoms onis.
2. Farisetans anik äsagoms omes: «*Kikodo dunols-li us bos, keli no dalols dunön ün jabats*»?
3. E Yesus ägesagom omes: «*No ereidols-li utosi, kelosi <David> ädunom, ven om ed omikans äfaemoms?*
4. *Vio ägolom ini dom Goda, äsumom jonetabodedis, äfidom de ons, ed ägivom onis kompenanes okik; do nek ädalon fidön de ons plä teiko kultans*»?
5. Äsagom i omes: «*Son mena binom Mastan jabata*».
6. Ven tü jabat votik äkömom ini sünagog ed ätidom, us men ädabinom, kela nam detik omik äsigon,

7. e bibinolavans e farisetans älükoms, va ösanom tü jabat; ad tuvön kusadi ta om.
8. Ed äsevom utosi, kelosi ävätäloms ninälo, ed äsagom mane, kel älabom nami isigiköl: «*Löädolöd e kömolöd ad stanön is in zänod*»! Atan älöädöm.
9. Tän Yesus äsagom omes: «*Säkob oles: Pedälos-li ad benodunön u midunön tü jabat? ad dakipön u nosükön lifi-li*»?
10. Ed älogedölo valanis, äsagom ome: «*Tenükolöd nami olik*»! Ädunom atosi, e nam änäton, leigoäsä votik.
11. Ed ävedoms go fopiks, ed äbespikoms ko ods, kisi kanomsöv dunön ta om.
12. Ün tim et ägolom seimna lü bel ad plekön, älifädöm neiti lölik in plek lü God.
13. Ven idelikos, ävokom tidäbis okik, ed ävälom se oms degtelis, kelis änemom paostolanis:
14. Simon, keli i änemom eli <Petrus>, e blod omik: <Andreas>, <Iacobus> e <Ioannes>, <Philippus> e <Bartholomaeus>,
15. <Matthaeus> e <Thomas>, <Iacobus>: son ela <Alphaeus> e <Simon> labü näinem: lezilan,
16. <Iudas>: son ela <Iacobus> e <Iudas>: elan di <Kariot>, kel evedom trätan.
17. Änexänom ko oms, ed äblibom su plen kobü trups mödik tidäbas e mödot gretik pöpa se Yudän lölik, se <Hierusalem> e se topäd jolik di <Tyros> e <Sidon>, kels ikömoms ad lilön omi ed ad pasanön de maläds oksik.
18. E ven utans, kels pitomons fa lanans neklinik, päsanons,
19. menamödot lölik ästeifon ad doatön omi, ibä näm äsegolon se om, ed äsanom valanis.
20. Älöükom logis okik, älüödükom onis lü tidäbs okik ed äsagom: «*Beatiks ols: pöfikans binols, ibä regän Goda duton lü ols*.
21. *Beatiks ols binols, kels nu faemons, ibä posatükols. Beatiks ols binols, kels nu drenols, ibä osmilols.*
22. *Beatiks binols, if mens hetons olis, if lesoelükons e lunofons olis, e no vilons lilön nemis olsik, bi lecedons onis mifätikis, demü Son mena.*
23. Ün tim et dalols löbunön fredo, bi mesed olsik obinon gretik in süil; ibä büöröletans onsik ga edunons otosi profetanes.
24. *Ab vi! lü ols: liegans, ibä egetols bläfodi olsik.*

25. *Vi! lü ols, kels nu satols, ibä ofaemols. Vi! lü ols, kels nu smilols, ibä oliügols ed odrenols.*
26. *Vi! lü ols, if mens valik spikons gudiko tefü ols, ibä büüretans onsik edunons otosi tefü luprofetans.*
27. *Ab oles, kels lilols obi, sagob: Löfolsöd neflenis olsik; benodolsöd utanis, kels hetons olis;*
28. *benodolsöd utanis, kels maleditons olis; plekolsöd pro utans, kels tädons olis!*
29. *Lüflekölöd utane, kel flapon oli sui cüg olik, i votiki, e no neletölöd utane, kel mosumon mänedi olik, ad sumön i nikloti!*
30. *Givolöd alane uti, keli begon, e no geflagölöd uti, kel leduton lü ol, de utan, kel emosumon oni!*
31. *E soäsä vilols, das mens dunons oles, leigo, so dunolsöd ones!*
32. *Ed if löfols utanis, kels löfons olis, meritabi kinik atos labon-li? ga sio sinans löfons utanis, kels löfons onis.*
33. *Ed if benodols utanis, kels benodons olis, meritabi kinik atos labon-li? Sinans i dunons otosi.*
34. *Ed if prünols utanes, de kels spetols ad getön bosi, meritabi kinik atos labon-li? I sinans prünons ad gegetön leigikosi.*
35. *Nö! löfolsöd neflenis olsik, benodolsöd e prünolsöd, nes spetön ad gegetön bosi! Tän mesed olsik obinon gretik, ed obinols cils Mulöpala; ibä binom benädik kol nendanans e badans.*
36. *Binolsöd miseriks, soäsä Fat olsik binom miserik!*
37. *No cödetolsöd! tän i ols no pocödetols! No micödolsöd! tän i ols no pomicödols. Pardolsöd! tän i oles opardoy.*
38. *Givolsöd! tän i oles ogivoy: maf beno pefulüköl, pepedöl, pelemufüköl ä tufulik povagükön ini vüm olsik; ibä me maf, me kel mafols, omafoy i oles».*
39. *Äsagom omes parabi sököl: «Bleinan kanon-li dugön bleinani in veg? Bofikans no ofalons-li üfo ini sep?*
40. *Tidäb no pluon tefü tid okik, ab alutan, kel go epreparon oki, leigon ko tidan okik.*
41. *Liö! logol cipi, kel binon in log bloda olik, e no küpol bemi in log lönik olik!*
42. *Lio kanol-li sagön: O blod! dälolös obe, ad setirön cipi se log olik! du no logol bemi in log olik? O simulan! Setirolöd büükumo bemi se log olik! tän kanol logön ad setirön cipi se log bloda olik.*

43. *I no bim saunik dabinon, kel polon flukis malädik, ed i no bim malädik, kel polon flukis saunik.*

44. *Klu bim alik paseivon ma fluk lönik okik. De tils ga no plökoy figis, e de bramarubud no klopoy vitidabälis.*

45. *Men gudik süramenon se divöp gudik ladäle okik gudikosi, e men badik süramenon se divöp badik ladäle okik badikosi, ibä me kelos ladäl fulon, dö utos mud spikon.*

46. *E kikodo sagols-li lü ob: O Söl! o Söl! e no dunols utosi, kelosi sagob?*

47. *Alutan, kel kömon lü ob, e lilon vödis obik, e dunon ma ons, osagob oles, ko kin leigon.*

48. *Binon äsä men, kel äbumon domi, e äsebon, ed ai dibikumo äsebon, jüs äseiton stababumädi sui klif. Ven nu tuvatom äkömon, e flum äleflapon ta dom et, no äfägon ad koedön vakulön oni, bi pistabükon sui klif.*

49. *Ab utan, kel lilon, ab no dunon ma utos, kelosi lilon, binon äsä men, kel bumon domi sui glun nen stababumäd, e ta kel flum leflapon; sunädo dästuron, e failot gretik doma davedon».*

KAPIT : VII

1. *Posä Yesus ifisagom atosi valik lo pöp, ägolom lü <Capharnaum>.*

2. *Hidünan malädik kapitena semik, keli ädigidom vemo, ägaonom.*

3. *Ven nu älilom dö Yesus, älesedom bäldikünanis yudanas lü om, ko beg ad kömön e sanön hidünani omik.*

4. *Ven atans ikömoms lä Yesus, äbegoms ome fefiko, sagölo: «Digädome, das dunol atosi ome,*

5. *ibä löfom pöpi obsik, ed om it ebüedom bumön sünagogi pro obs».*

6. *Yesus nu äkegolom ko oms. Ab ven ädabinom no fago de dom, kapiten älesedom flenis anik oka, ad sagön ome: «O Söl! no töbidölös! ibä no digädome, das kömol disi nuf obik.*

7. *Sekü atos i no ecedob obi it digädiki ad golön lä ol. Sagölös te vödi bal, e hidünan obik osaunikom.*

8. *Ibä i ob binob ek, kel pepladob sumätöfju votan, e labob sumätöfju ob soldatis. If sagob balane: Golölöd! tän golom; votane: Kömolöd! tän kömom; e hidünane: Dunölöd atosi! tän dunom osi».*

9. Ven Yesus äilom vödis at, ästunom dö om, ed äflekölo oki lü menamödot, kel isökon omi, äsagom: «*Sagob oles, igo in Yisraelän no etuvob lekredi so gretiki*».
10. E ven lesedäbs ägekömoms ini dom, ätuvoms hidünani malädik isauniköli.
11. Brefüpo pos atos Yesus ägolom lü zif <Naim> penemöl, e tidäbs mödik oma e menamödot gretik äkegolons ko om.
12. Ven änilikom nilü leyan zifa, äsepoloy ebo ideadölani, soni balik mota omik; äbinof jiviudan; mödot gretik zifanefa ädugädon ofi.
13. Ven Söl älogom ofi, kelied daladöfik äsüikom pö om, ed äsagom ofe: «*No drenolöd!*».
14. Ed änilikölo, ädoatom sarki, polans ästopoms, ed äsagom: «*O hiyunan! sagob ole, galikolöd!*>
15. Tän ideadölan älöädöm ed äprimom ad spikön, ed ägi vom omi mote omik.
16. Dred äfaneton valanis; äglorükons Godi, ed äsagons: «*Profetan gretik esüikom bevü obs! e God eküpälom ad pöp okik!*»
17. E sagod utosa, kelosi ädunom, äpakon oki in Yudän lölik, e valöpo in züamöp.
18. Tidäbs ela <Ioannes> änunoms ome atosi valik.
19. Tän <Ioannes> ävokom telanis tidäbas okik, ed älesedom omis lü Söl ko säk: «*Binol-li utan, kel ökömom, u mutobs-li stebedön votani*»?
20. Ven mans et ikömoms lä om, äsagoms: «*<Ioannes>: blunedan lesedom obis ko säk: Binol-li utan, kel ökömom, u mutobs-li stebedön votani*»?
21. Ün düp et äsanom mödikanis de maläds, de döfs, e de milanans, ed ägevom bleinanes mödik juiti logama.
22. Ägesagom omes: «*Nunolsöd ele <Ioannes> utosi, kelosi elogols ed elilols: bleinans logons dönu, lemikans golons, lepradans paklinükons, sudans lilons, deadans palelifükons, pöfans getons gospuli.*»
23. *Beatik utan binon, kel no skanon dö ob*».
24. Posä nunans ela <Ioannes> idegoloms, äprimom ad spikön menamödotes dö <Ioannes>: «*Ad logön kisi egolols-li ini däsärt? Ridi-li mo e ge pemuföli dub vien?*»
25. *Ad logön kisi egolols-li? Meni-li me klots deköfik pedeköli? Ekö! utans, kels lifons in klots feinik e lüxüödiks, binons in ledoms.*
26. *Ab ad logön kisi egolols-li? Profetani-li? Si! sagob oles: Binom igo gretikum ka profetan.*

27. *Binom utan, dö kel pepenos in penäd profetanas: «Ekö! lesedob bü ol nunani obik ad preparön ole vegi».*

28. *Sagob oles, bevü utans, kels pemotoms fa voms, nek binom profetan gretikum, ka <Ioannes>: blunedan; ab pülikünan in regän Goda binon gretikum ka om».*

29. *Pöp lölik, kel älion atosi, e tolädans ädasevons, das God ägidetom, bi piblunedons me bluned ela <Ioannes>.*

30. *ab farisetans e bibinolavans änedemoms konsäli Goda tefü ons, bi no ikoedoms blunedön okis fa om.*

31. *«Ko kin oleigodob menis menäda et? ed ad kins sümons-li?»*

32. *Sümons ad cils, kels seadons su maket, e liivokädons odes: Eflutobs oles, ab no edaniüdots; eviobs pro ols, ab no edrenols.*

33. *Ibä ven <Ioannes>: blunedan äkömom, e no äfidom bodi, e no ädrinom vini, äsagols: Diabäbom.*

34. *Ven Son mena äkömom, ed äfidom ed ädrinom, äsagols: Ekö! lufidan ä ludrinan, flen tolädanas e sinanas!*

35. *E sap pegidiikon fa cils valik okik.*

36. *Ven seimna farisetan ivüdom omi, ad fidädön, äkömom ini dom farisetana ed älenseatom.*

37. *Ed ekö! vom, kel äsevädof in zif as jisinan, e kel ilelilof, das äbinom len fidatab farisetana, äkömof ko fladil laabatik ko benosmelaleül,*

38. *äpladof oki drenölo poi om lä futs omik, äprimof ad luimöfükön futis omik me drens okik, äsägükof onis me hers kapa okik, äkidof onis, ed äleüledof onis me benosmelaleül.*

39. *Ven farisetan, kel ivüdom omi, älogom atosi, äsagom ninälo: «If atan binomöv profetan, tän sevomöv men kifik ä kisotik vom et, kel doatof omi, binof, ibä binof jisinan».*

40. *E Yesus äsagom as gespik ome: «O Simon>! mutob sagön ole bosì». Äsagom: «Sagolös osi! o Mastan»!*

41. *«Moniprünan semik älabom debanis tel: balan ädebom ome dinaris lultum, e votan luldegi.*

42. *Ven no äfägoms ad gepelön ome debis, ästiamom omes onis. Sagolöd obe: Kim omas olöfom omi mödiküno?»?*

43. *<Simon> ägespikom: «Cedob: utan, kele estiamom mödikünosi. Äsagom ome: «Ecödol so gideto».*

44. Tān äflekomp oki lü vom, ed äsagom ele <Simon>: «*Logol-li vomi et? Äkömob ini dom olik, no egifol vati sui futs obik, ab of eluimöfikof me drens okik futis obik, ed äsägükof onis me hers okik.*
45. *No ägivol obe kidi, ab of de timül nügola ofik ekidof nenropo futis obik.*
46. *No äleüledol kapi obik me leül, ab of äleüledof futis obik me benosmelaleül.*
47. *Sekü atos, sagob ole, sinods mödik ofik pepardons ofe, bi elelöfof mödiko; kele papardos nemödiko, utan löfom nemödiko».*
48. Ed ofe äsagom: «*Sinods olik pepardons ole*».
49. E fidädakompenans äprimoms ad sagön ninälo: «*Kim atan binom-li, kel igo pardom sinodis*»?
50. Äsagom vome: «*Lekred esavon oli. Gololöd in püd*»!

KAPIT : VIII

1. Ven ätävom pos atos de zif e vilag bal lü votik, predölo e lenunölo gospuli regäna Goda, ädugädoms omi degtelans,
2. e voms anik, kels pisanofs de milanans e maläds: <Maria> penemöl: jielan di <Magdala>, se kel milanans vel pisejedons,
3. <Ioanna>: jimatan ela <Chusa>: guvan ela <Herodes>, <Susanna> e jivotans mödik; jiatans äkälofs omis me dalabots lönik okas.
4. Ven menamödot gretik ikobikon, e mens se tops valasotik ikömons lü om, äspikom in parab.
5. «*Sovan äsegolom ad sovön sidi okik. Ven äsovom, dil äfalon sui veg, e pädästepon, e böds lutema äfidons oni.*- 6. *Dil votik äfalon sui klif, e ven äsproton, äsigikon, bi no älabon flumoti.*- 7. *Dil votik äfalon zänodü tils, e tils, kels ädaglofikons leigüpiko, äteifons oni.*- 8. *Dil votik äfalon sui tail gudik, ädaglofon ed ägivon prodi tumnaik. Täno äsevokom: «Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd»!*- 9. Tidäbs omik äsäkoms ome, kisi parab at ga äsinifon.
- 10. Äsagom: «*Oles pegevos ad suemön müsteris regäna Goda. Lü votans spikob in parabs, <dat logölo no logons, e lilölo no suemons*>.
- 11. *Sinifparaba nu binon atos: Sid binon vöd Goda.*

12. *Ut, kel falon sui veg, tefon menis, kels lilons oni, e täno diab kömom, e mosumom vödi se ladäl onsik, dat no posavons dub lekred onsik.*
13. *Ut, kel falon sui klif, tefon utanis, kels, ven lilons vödi, lüsumons fredo oni, ab bi no labons vulis, lekredons oni te dü tim semik, e zedons oni ün tim blufoda.*
14. *Ut, kel falon ini tils, tefon utanis, kels lilons oni, ab lailifölo, pateifons sekü kuds, lieg e juits lifa, e no daseivons oni.*
15. *Ut, kel falon sui tail gudik, tefon utanis, kels lilons vödi, e dakipons oni in ladäl klinik gudik oksik, e flukons in laidäl.*
16. *Nek filidon lampadi, e tegon oni me gef, u pladon oni disi bed, ab pladon oni sui litikipian, dat utans, kels nükömons logons liti.*
17. *Ibä nos peklänedon, kel no onotikon, nos klänik, kel no posäklänädon ed osevädikon.*
18. *Küpolsöd kludo, vio lilols; ibä, kel dalabon, utane pogivos, e kel no dalabon, utos, tefü kelos cedon, das dalabon, pomosumon de on».*
19. *Seimna mot e blods omiks äkömons lü om, e no äkanons rivön omi dub menamödot.*
20. *Änunoy ome: «Mot e blods olik stanons plödo, vilons logön oli».*
21. *Ab ägesagom ones: «Mot e blods obiks utans binons, kels lilons vödi Goda, e dunons ma on».*
22. *Tü bal delas et, äboidom oki ko tidäbs okik ini naf, ed äsagom omes: «Lovenafobsöd! Ädenafoms,*
23. *e dü nafam äslipikom. Ab su lak tep süpik äsüikon, sodas naf äfulikon me vat, ed äreafoms ini ditret.*
24. *Äkömoms lü om, ägalükoms omi, ed äsagoms: «O Mastan! Mastan! päridikobs». Ägalikom, ed äleblamom vieni e veflaflapis vata, ed ätakikons, ed ävedos stilik.*
25. *Tän äsagom omes: «Kiöpo lekred olsik binon-li»? Ab ädredikoms, ed ästunikoms, ed äsagoms odes: «Kim atan ga binom-li, das igo büdom vienis e vati, ed ons lobedons omi»?*
26. *So änafoms lü län elanas di <Gadara>, visü Galileyän.*
27. *Ven ästepom sui jol, se zif äkosgolom omi man, kel ädiabäbom dü lunüp. No äpolom klotis, e no ästebom in dom, ab in sepüls.*
20. *Ven atan älogom Yesusi, ädofalom foi om, ed äluvokädom lelaodiko: «Demü kis mutob-li jäfikön me ol? o Yesus! Son Goda mulöpikün! Lebegob ole, no tomolös obi»!*

29. Ibä ibüdom milanani ad segolön se man. (Ibä atan igleipon suvo omi; tän demü sef, päjänom e päjänädöm; ab ädäbreikom jänädis, e pämofofom fa diab lü däsärts).
30. Yesus äsākom ome: «*Lio panemol-li*»? Äsagom: «*Legion*; ibä diabs mödik inügoloms ini om.
31. Älebegoms ome ad no бүдön omis ad golön ini gufur.
32. Nu us jep gretik svinas ädabinon, kels äyebidons su bel. Ädälom osi omes.
33. Ab ven diabs äsegoloms se men et, ed äninikons ini svins, jep äjutedon ve jol skapik ini lak ed änoyon.
34. Ven galedans älogoms utosi, kelos äjenon, äfugons, ed äkonoms osi in zif e züamöp.
35. Mens nu äsegolons ad logön utosi, kelos ijenon, e ven ikömons lä Yesus, ed älogons, das men, se kel diabs isegoloms, piklotom, älabom tikäli nätik, ed äseadom len futs Yesusa, ädredikons.
36. Logatemunans äkonons ones, vio diabäb pisavom.
37. Tän pöp lölik läna elanas di <Gadara> äbegon ome ad mogolön, ibä dred vemik ifaneton onis. Pos atos äböidom oki ed ägevegom.
38. Man, se kel diabs isegoloms, äbegom ome ad dalön blibön lä om. Ab äleadom golön omi ed äsagom:
39. «*Gegolölöd lü dom olik, e konolöd utosi valik, keli God edunom ole*»! So ägolom ad lenunön in zif utosi valik, kelosi Yesus idunom ome.
40. Pö geköm Yesusa, menamödot ägetedon omi; ibä valans ästebedons omi.
41. Ed ekö! man <Iairus> panemöl, kel äbinom löpal sünagoga, äkömom, ädofalom foi futs Yesusa, ed älebegom ome ad kömön ini dom omik,
42. ibä älabom dauti balik, kela bäldot äbinon yels zao degtel, e kel ädeadikof. Ven ägolom usio, menamödot ädränon omi.
43. E vom, kel äsufof dü yels degtel sekü bludaflum, kel zuo igebädof moni e getotis valik okik, e keli nek äfägom ad sanön,
44. änilikof, ed ädoatof pödao simi klota omik; e sunädo bludaflum äfinikon.
45. E Yesus äsagom: «*Kin edoaton-li obi*»? Ven valans änoons atosi, <Petrus> ed utans, kels äbinons lä om äsagons: «*O Mastan! mens züons nabiko oli, e dränons oli; e sagol: Kin edoaton-li obi*»?
46. Ab Yesus äsagom: «*Ek edoaton obi, ibä eküipob, das näm äsegolon de ob*».

47. Ven vom nu äküpf, das no iblebof klänedik, änilikof dremölo, ädofalof foi om, ed äkonof lo pöp lölik, sekü kod kinik idoatof omi, e vio isaunikof sunädo.

48. Äsagom ofe: «*Binolöd fredöfik! o daut obik! lekred olik esavon oli. Degololöd in püid*»!

49. Du nog äspikom, ek äkömom se dom löpala sünagoga, ed äsagom ome: «*Daut olik edeadof. No töbolös Mastani*»!

50. Yesus, kel älilom atosi, äsagom ye ome: «*No dredolöd! Lekredolöd te! e posavof*».

51. Ven ikömom lä dom, äleadom nügolön neki kobü ok, plä <Petrus>, <Ioannes> e <Iacobus>, e fat e mot jipula.

52. Valans ädrenons, ed älenoidons lügodo demü of. Ab äsagom: «*No drenolsöd! no edeadof, ab slipof*».

53. Äbesmilons omi, bi äsevons, das ideadof.

54. Posä imofom valanis plödio, ägleipom nami ofik, ed ävokädom: «*O cil! löädolöd*»!

55. Tän lanöf ofik ägekömon, ed älöädof sunädo. Pos atos äbüdom ad gi vön ofe bosu ad fidön.

56. Pals ofik äbluvons, ed äproibom ones ad konön eke utosi, kelos ijenon.

KAPIT : IX

1. Posä Yesus ikobovokom degtelani, ägevom omes fägi e nämädi löpü milanans valik, ed ad sanön malädis.

2. Ed älesedom omis ad predön regäni Goda, ed ad saunükön malädanis.

3. Äsagom omes: «*Kesumolsöd nosi dü vegam, ni staf, ni tävasakädi, ni bodi, ni moni; i no labolsöd niktlotis tel!*

4. *If kömols ini dom, blibolsöd us, e degolsöd usao!*

5. *Ed if no getedoy olis, delemufükolsöd, ven mogolols se zif, püfi de futs olsik as temunod ta ons*»!

6. Tän ädetävoms ed ägoloms da vilags, du valöpo älenunoms gospuli, ed äsanoms malädanis.

7. Ven folplinan: <Herodes> älilom dinis valik at, äbluvikom, bi semans äsagons, das <Ioannes> ilelifikom se deadans;

8. votans, das <Elias> ipubom, e dönu votans, das balan profetanas vönädik ilelifikom.

9. <Herodes> äsagom ninälo: «*Ebüedob säkapön eli <Ioannes>; kim üfo atan binom-li, dö kel lilob dinis valik at*»? Sekü atos ästeifom ad logön omi.
10. Ven paostolans igekömoms, änunoms ome utosi valik, kelosi idunoms. Äkesumom omis, ed ädegolom soeliko ko oms lü zif <Bethsaida> penemöl.
11. Ab ven menamödot älelilon atosi, äsökon omi. Ägetedom onis, ed äspikom ones dö regän Goda, ed äsanom utanis, kels äneodons sani.
12. Ven ävedos soar, degtelans äsagoms ome: «*Leadolös degolön menamödoti! Tän kanons golön lü vilags e tops züöls ad dagetön lotidi e viktuali, ibä binobs is in topäd soalöfik*».
13. Ab äsagom omes: «*Givolsöd ols it omes bosu ad fidön*»! Äsagoms: «*No labobs mödikumo ka bodedis lul e fitis tel; ud obs it mutobsöv remön zibi pro pöp valik et*».
14. Ga mans zao lulmil ädabinoms. Äsagom tidäbes okik: «*Koedolsöd seadön omis in grups pösodas luldeg*»!
15. Ädunoms atosi, e mens valik äseidons okis.
16. Tän äsumom bodis lul e fitis tel, älöpiologom äl sül, äbenedom onis, äbreikom onis, ed ägivom onis tidäbes ad foseidön onis menamödote.
17. Äfidons, e valans päsatükons; utos, kelos piretükon, pälasumon, mö bäsets degtel breikotas.
18. Seimna ven äplekom soeliko, tidäbs äbinoms lä om. Äsäkom omes: «*Kim, mens sagon-li, das binob*»?
19. Ägespikoms: «*<Ioannes>: blunedan; votans: <Elias>, votans: das balan profetanas vönädik elelifikom*».
20. Ed äsagom omes: «*Ed ols, kim, sagols-li, das binob*»? <Petrus> ägespikom: «*Kristus Goda*».
21. Äproibom japäliko omes ad sagön eke atosi.
22. «*Ibä*», äsagom, «*Son mena omutom sufön mödiko, podeimön e podeidön fa bäldikünans, lekultans e bibinolavans, ed olelifikom tü del kilid*».
23. Tän äsagom valanes: «*Kel vilon slopön obi, utan noädonöd oki, lasumonöd aldeliko krodik okik, e sökonöd obi*»!
24. *Ibä utan, kel vilon dakipön lifi okik, operon oni; ed utan, kel operon lifi okik demü ob, odakipon oni.*
25. *Ibä fruti kinik men labonöv-li, if gaenonöv voli lölik, e peronöv oki it, u padämiikonöv?*

26. *Ibä, kel jemon demü ob e demü vöds obik, demü utan i Son mena ojemom, ven ukömom ini glor oka, ini ut Fata e silananas saludik.*
27. *E sagob oles verato: Anans utanas, kels binons is, no odeadons, büü ulogons regäni Goda».*
28. Latikumo mö dels zao jöl, posä ispiikom vödis at, äkesumom eli <Petrus>, eli <Ioannes> ed eli <Iacobus>, ed äbexänom beli ad plekön.
29. E ven äplekom, logod omik äcenodon, e klot omik ävedon nidiko vietik.
30. Ed ekö! mans tel äspikoms ko om; äbinoms <Moyses> ed <Elias>.
31. kels äjonoms okis in glor, ed äspikoms ko om dö finikam, kel äspetidon pro om in <Hierusalem>.
32. <Petrus> e kekompenans omik nu pifanetoms dub slip vemik; ven ägalikoms, älogoms glori omik, e manis tel, kels äbinoms lä om.
33. E ven atans äleditoms de om, <Petrus> äsagom Yesuse: «*O Mastan! binos gudik, das binobs is. Omeikobs tänedis kil, bali pro ol; bali pro <Moyses>, e bali pro <Elias>».* No äsevom utosi, kelosi äsagom.
34. Du nog äspikom, lefog ädavedon, kel älovejadon omis. Tidäbs ädredikoms, ven älogoms, das änügoloms ini lefog.
35. E se lefog vög ätonom: «*Atan binom Son palöföf obik. Dalilolsöd omi!*»
36. Ven vög at ätonon, te Yesus iretom. Äbeseiloms jenoti, ed änunoms neke bosu utosa, kelosi ilogoms.
37. Ven änexänoms tü del sököl de bel, menamödot gretik äkosgolon omis,
38. e man se menamödot ävokädom: «*O Mastan! lebegob ole, logolös lü son obik, binom cil balik obik.*»
39. *Ekö! lanan gleipon omi, luvokädon süpiko, tiron omi mo e ge, sodas sköm kömon su mud omik, e töbo finikon ad tomön omi.*
40. *Ebegob tidäbes olik ad sejedön oni, ab no ekanoms dunön atosi».*
41. E Yesus ägespikom: «*O menäd nelekredik ed emivedöl! kilunüpo obinob-li nog lä ols, ed osufälöb-li olis? Blinolöd soni olik isio!*»
42. E du änilikom, milanan äsleiton omi, ed ätiron omi mo e ge. Ab Yesus äblamom oni, äsanom hipuli, ed ägivom omi dönu fate omik.
43. Valans äbluvikons dö mayed Goda. Ven nu valans ästunikons dö utos valik, kelosi ädunom, Yesus äsagom tidäbes okik:

44. «*Memidolsöd gudiko atosi! ibä Son mena polovegivom ini nams menas*».
45. No äsuemoms ye sagodi at, piklänedon pro oms, sodas no äsuemoms oni, ed äplafoms ad säkön ome dö at.
46. Seimna säkäd äsüikon pö oms, kim omas äbinom gretikün.
47. E Yesus, kel äsevom, kisi ävätäloms in ladäls oksik, äsumom cili, ed äpladom oni lä ok,
48. ed äsagom omes: «*Kel ogetedon cili at nemü ob, utan getedon obi, ed utan, kel getedon obi, getedon Lesedani oba; ibä kel binon pülikün bevü ols valik, utan binon gretik*».
49. Tän <Ioannes> ägespikom: «*O Söl! elogobs eki, kel äsejedom milananis nemü ol, ed eproibobs ome atosi, bi no sökom oli kobü obs*».
50. Ab Yesus äsagom: «*No proibolsöd osi! ibä utan, kel no binon ta obs, binon pro obs*».
51. Ven tim, kel ämuton pasetikön bü sülovegam oma, äpaseton tio, äsludom ad golön lü <Hierusalem>.
52. Älesedom fo ok nunanis. Atans ädegoloms, ed äkömoms ini vilag Samaritänanas ad blümükön lotidi pro om.
53. Ab no ägetedoy omi, bi ätävom lü <Hierusalem>.
54. Ven tidäbs <Iacobus> e <Ioannes> älogoms atosi, äsagoms: «*O Söl! vilol-li, das sagobs, das fil odonikon de sil, ed onosükon onis, soäsä i el <Elias> edunom?*»
55. Ab äflekome oki lü oms, ed äblamome omis: «*No sevols lani kisotik labols,*
56. *ibä Son mena no ekömom ad päridükön lanis menas, ab ad savön onis*». Ed ägoloms lü vilag votik.
57. Äjenos, ven ätävons, das dü vegam balan äsagome: «*Osökob oli, alutöpio golol, o Söl!*»
58. E Yesus äsagome: «*Renars labons nimanästis, e böds sila nästis, ab Son mena no labom topi, sui kel kanom seitön kapi okik*».
59. Votane äsagome: «*Sökolöd obi!*» Atan äsagome: «*O Söl! Dälolös obe ad sepülön büükumo fati obik!*»
60. Ab Yesus äsagome: «*Leadolöd deadanis sepülön deadanis onsik! Ab gololöd ol ad predön regäni Goda!*»

61. Dönu votan äsagom: «*Osökob oli, o Söl! ab дәälolös obe ad leditön de lomakompenans*»!

62. Ome Yesus äsagom: «*Ek, kel primon ad plaudön, e logon plödio, no pöton pro regän Goda*».

KAPIT: X

1. Pos atos Söl äcälom nog veldeganis votik, ed älesedom omis a tel fo ok lü zif e top alihs, lü kels ävilom golön.

2. Äsagom omes: «*Klopota binon sio gretik, ab num vobanas binon smalik, plekolsöd kludo Söle klopota ad lesedön vobanis pro klopota omik!*

3. *Degololsöd! Ekö! lesedob olis, äsä jipülis, zänodü lups.*

4. *No pololsöd ko ols böbi, ni tävasakädi, ni sandalis! Glidolsöd neki dü vegam!*

5. *If nütridols ini dom, sagolsöd bü val: Püid dabimonös in dom at!*

6. *If us man püida lödom, tän püid olsik odabinon lä om; if no, tän gekömon lü ols.*

7. *Blibolsöd in dom ot, fidolsöd e drinolsöd utis, kelis bötoy oles! ibä voban digädön mesedi okik. No gololsöd de dom bal lü votik!*

8. *If kömöls ini zif, kö getedoy olis, fidolsöd uti, keli bötoy oles!*

9. *Sanolsöd malädanis, kels binons us, e sagolsöd ones: Regän Goda binon nilik.*

10. *Ab ven kömöls ini zif, kö no getedoy olis, gololsöd lü piad ona, e sagolsöd:*

11. *I püfi zifa olik, kel klebon len futs obsik, delemufükobs ta ols; ab sevolsöd gudiko, regän Goda binon nilik!*

12. *Sagob oles, obinos pro lödants ela <Sodoma> sufovikum, ka pro zif et.*

13. *Vi! lü ol, o <Chorazin>! vi! lü ol, o <Bethsaida>! ibä if in <Tyros> e <Sidon> milags ijenons, kels ejenons in zifs olsik, mens iseidonsöv okis ya lunüpo ini sak e zen, ed ilecenonsöv.*

14. *Obinos pro <Tyros> e <Sidon> sufovikum pö Godacödetam, ka pro ols.*

15. *Ed ol, o <Capharnaum>! kel petovälol ini süil, odoniovegol ini höl.*

16. *Kel dalilon olis, utan dalilon obi; kel deimon olis, utan deimon obi, e kel deimon obi, utan deimon utani, kel elesedom obi».*

17. Fredo veldegans ägekömoms, ed äsagoms: «*I milanans äsumätikons lü obs demü nem olik*».
18. Äsagom omes: «*Äloegob falön diabi äsä leklärastrali se sü.*
19. *Ekö! gevob oles nämädi ad stepön su sneks e skorpions, e tefü näm valik neflena; e no odämükons olis.*
20. *Ab no fredolsöd, das milanans sumätikons lü ols! Fredolsöd, das nems olas pepenetons in sü!*
21. Ün timül et Yesus äfredom in Lanäl Saludik ed äsagom: «*Dasevob, o Fat: Söl süla e tala! das eklänädol dinis at sapanes e täläktanes, ed edasevädükol onis balugälanes. Si! o Fat! ibä so plid olik äbinon*».
22. Ed äflekölo oki lü tidäbs äsagom: «*Val pelovegivon obe fa Fat obik; e nek sevon, kim binom Son, plä Fat, e kim binom Fat plä Son ed utan, kele Son vilom sevädükön osi*».
23. E täno äflekölo oki teiko lü tidäbs, äsagom: «*Beatiks logs binons, kels logons utosi, keli logols!*
24. *Ibä, sagob oles, das profetans e regs mödikis eviloms logön utosi, kelosi elogols, ab no älogoms osi, e das eviloms lilön utosi, kelosi elilols, ab no äliloms osi*».
25. *Ekö! gitavan älöädöm ad blufön omi; äsagom: «O Mastan! Kisi mutob-li dunön ad gerön lifi laidüpiik»?*
26. Ägespikom ome: «*Kis pepenon-li in lonem? Kisi reidol-li us*»?
27. Ägesagom: «*Sötöl löfön Söli: God olik go ladöfo, ko lan lölik olik, ko nämäd valik olik e täläkt valik olik, e nilikünani olik äsä oli it*»!
28. Ed äsagom ome: «*Egespikol verätiko. Dunolöd so, tän olifol*»!
29. Ed atan, kel ävilom gidükön oki, äsagom Yesuse: «*E kin binon-li nilikünan obik*»?
30. Ad atos Yesus äsagom dönu: «*Seimna ek ätävom de <Hierusalem> lü <Iericho>, äreafof ini nams ravanas. Atans äberavoms omi, äflapoms omi vemo, e ven ämogoloms, äleadoms seatön omi tio deadiki.*
31. *Fädo kultan ävegom vei veg et; älogom omi, ab äbeigolom omi.*
32. *Sümo i levitan ädunom; äkömom sui top et, älogom omi, ab äbeigolom omi.*
33. *Ab Samaritänan, kel äbinom pö täv, äkömom usio, älogom omi, ed äkeliedikom.*
34. *Ägolom lü om, äflabülom vunis omik, ed ägïfom leüli e vini ini ons. Ätovom omi sui monitanim lönik okik, ädugom omi lü lulotidöp, ed äkälom omi.*

35. *Ven ädegolom ün del fovik, äsumom denaris tel, ägivom onis lotidane ed äsagom ome: Käledolöd omi, ed uti, keli bo ugebädol pro om, ogegivob ole, ven gekömob.*
36. *Kim manas kil et nu, cedü ol, ebinom nilikünan utana, kel ireafom ini nams ravanas»?*
37. Ägesagom: «*Utan, kel ejoniülom ome miseri*». Yesus äsagom täno ome: «*Gololöd e dunolöd sümo*»!
38. *Dü täv okik äkömom seimna ini vilag seimik. Us vom seimik pänemöl <Martha> ägetedof omi ini dom okik.*
39. *Jiatan älabof söri pänemöl: <Maria>. Äseidof oki leni futs Söla, ed ädalilof vödis omik.*
40. *<Martha> güo äjäföf ziliko me böt mödik; änilikof lä ons ed äsagof: «O Söl! no demol-li, das sör obik letof obe ad bötön? Sagolös üfo ofe ad yufön obi»!*
41. *Ab Yesus ägesagom ofe: «O <Martha>! kudol e jäfol me dins valasotik;*
42. *te din bal zesiüdon. <Maria> evälof dili verätikün, kel no podesumon de of».*

KAPIT : XI

1. *Seimna äjäfom me plekam, e ven äfinom, balan tidäbas omik äsagom ome: «O Söl! tidolös obes ad plekön, soäsä el <Ioannes> etidom tidäbes okik»!*
2. *Äsagom omes: «If plekols, sagolsöd täno: O Fat obas! kel binol in süls! Nem olik pasaludükonöd! Regän olik kömonöd! Vil olik jenonös, äsä in sül, i su tal!*
3. *Givolös obes aldeliko bodi aldelik obsik!*
4. *E pardolös obes sinodis obsik! ibä i obs pardobs utanes valik, kels edöbons kol obs. E no blufodolös obis, ab livükolös obis de bad»!*
5. *Äsagom i omes: «If ek olas labom hifleni, e golom zänodo ün neit lü om, e begom ome: O flen! prüinolös obe bodedis kil!*
6. *ibä flen obik, kel äbinom pö täv, ekömom lä ob, e labob nosi ad bötön ome,*
7. *ogespikom-li täno ninao ome: No töbolöd obi! yan nu pefärmükon, e cils obik, leigoäsä ob, binons in bed. No kanob löädön ad givön onis ole.*
8. *Sagob oles, if no löädömöv e givomöv onis ome, bi binom flen omik, ga olöädöm ad fölön begi miflagälik omik, e givön ome utosi, kelosi neodom.*
9. *So i ob sagob oles: Plekolsöd, ed ogivoy oles! Sukolsöd, ed otuvols! Nokolsöd, ed omaifükoy oles!*

10. *Ibä alan, kel plekon, ogeton; utan, kel sukon, otuvon; ed utane, kel nokon, omaifükoy.*
11. *Fat kimik bevü ols dabinom-li, kel ogivom sone okik stoni, ifbegom bodedi, ud ogivom ome sneki, ifbegom fiti?*
12. *Ud ifbegom nögi, ogivom-li ome skorpioni?*
13. *If üfo ols, kels binols mens sinik, sevols ad givön ciles olsik givotis gudik, plüo mödikumo Fat olsik ogivom Saludalanali utanes, kels plekons ome».*
14. *Seimna äsejedom milanani sudamüätik. E ven milanani pisejedon, sudamüätan äspikom, e menamödot ästunon.*
15. *Ab semans onas äsagons: «Medamü <Beelzebub>: cif milananas sejedom milananis».*
16. *Votans äbegons, ad blufodön omi, mali se sül.*
17. *Om, äsevöl tikodis onsik, äsagom ones: «Regän alik, kel komipon ta ok it, podistukon, dom bal sturon sui votik.*
18. *So i ifdiab komipom ta ok it, lio üfo reigän omik obleibon-li dabinön? ibä ga sagon, das sejedob milananis dub <Beelzebub>.*
19. *Ed if ob sejedob milananis dub <Beelzebub>, dub kin üfo sons olsik sejedoms onis? Sekü atos atans obinoms cödals olas.*
20. *Ab if ob dub doat Goda sejedob milananis, tän regän Goda ya ekömon lü ols.*
21. *If man nämik pevaföl, galedom dalaboti okik, tän val, keli dalabom, dabinon in püid;*
22. *ab if balan, kel binom nämikum ka om, tatakom omi, e vikodom omi, tän odesumom ome vafemi, keli ekonfidom, ed odilom ravoti.*
23. *Utan, kel no binon ko ob, binon ta ob; e kel no kobükon ko ob, utan speariikon.*
24. *If lanan neklinik segolon se men, zitevon da topäds sigik ad sukön takädöpi, ed if no tuvon oni, sagon: Ogegolob lü dom obik, de kel esegolob.*
25. *If kömon us, tän tuvon oni pesvipöli ä peleodüköli.*
26. *Tän segolon ad kesumön ko ok lananis votik vel, kels binons badikums ka on; nükömons ini dom, e blibons us. So finod mena et vedon badikum ka ün prim».*
27. *Du so äspikom, vög voma se menamödot ätonon laodiko: «Beatik vüm binon, kel epolon oli, e beatiks dögs binons, len kels esugol».*
28. *Ab äsagom: «Lesi! beatiks utans binons, kels dalilons vödi Goda, e dakipons oni».*

29. Ven pöp äkobikon draniko, äprimom ad sagön: «Menäd at binon menäd badik; sukön mali, e mal nonik pogivon one, ka mal ela <Ionas>.
30. Ibä, soäsä <Ionas> äbinom mal pro elans di <Ninive>, so Son mena obinom ut pro menäd at.
31. Jireg sulüädäna polelifükof pö cödetam lätik leigüpü mans menäda at, ed okoedof micödetön omis, ibä äkömof de finots taleda ad lilön sapi ela <Salomon>; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka <Salomon>, binom is.
32. Mans di <Ninive> olelifikoms pö cödetam lätik leigüpü menäd at, ed okoedomis micödetön oni; ibä älececoms ad predam ela <Ionas>; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka <Ionas>, binom is.
33. Nek filidon lampadi e pladon oni ini top klänedik u disu grenimaf; ab pladon oni sui litikipian; dat valans, kels nükömons logons liti.
34. Log olik binon lampad koapa. If log olik binon saunik, tän koap lölik olik pelitükön, ab sosus binon nesaunik, koap olik binon in dag.
35. Kälölöd kludo, das lit ninälik olik no binon dag!
36. If täno koap olik pelitükön löliko, e no labon dili dagik anik, tän löl obinon so litik, leigo äsä lampad, kel litükön oli me strals okik».
37. Ven äspikom, farisetan ävüdom omi ad fidedön lä om. Änükömom, ed älenseitom oki.
38. Ven farisetan älogom atosi, ästunikom, das no ilavom büiko namis okik demü fided.
39. Ab Söl äsagom ome: «Ols: farisetans vo klinükols plödaflani köpa e bova; ab ninäl olsik fulon de labiäl e bad.
40. O fopans! utan, kel emekom plödaflani, no emekom-li i ninäli?
41. Givolsöd buikumomo utosi, kelos binon in ols, asä givoti, tän val binon klinik pro ols!
42. Ab vi! lü ols, o farisetans! ibä givols degdilatripi de mäntaplan, de rutad e de härbats valasotik, ab nekälols gidi e löfi Goda. Sötoy dunön dinis at, e no nedunön etis.
43. Vi! lü ols, o farisetans! ibä löfols ad seadön su stimaseadöps in sünagogs, ed ad paglidön su makets.
44. Vi! lü ols, ibä sümols ad sepüls klänedik; mens golons love ons, nes sevön atosi».
45. Nu balan bibinolavanas äsagom ome: «O Mastan! Me utos, kelosi sagol, nofol i obis».
46. Äsagom: «Vi! i lü ols, o bibinolavans! ibä fledols menis me fleds töbo poloviks, nes ols it doatols me doat bal olas fledis et.

47. *Vi! lü ols, ibä löbumols mebamalis profetanes, e büröletans olas edeidoms omis!*
48. *Dub atos temunols, das baivögols ko duns büröletanas olas: oms ädeidoms omis, ols bumols.*
49. *Sekü atos i sap Goda ätonon: Olesedob omes profetanis e paostolanis; e de oms odeidoms ananis, ed omomofoms votanis,*
50. *dat menäde at pavinditon blud profetanas valik, kel pespilon de stabükam levala,*
51. *de blud ela <Abel> jü blud ela <Zacharias>, kel pedeidom vü latar e tabär. Si! sagob oles, povinditon menäde at.*
52. *Vi! lü ols, o bibinolavans! ibä emosumols kiki nola. Ols it no enügolols, ed utanis, kels äniügolons, eneletols».*
53. *Ven äsagom dinis valik at omes, bibinolavans e farisetans äprimoms ad töbön vemo omi, ed ad dasäkön ome dinis valasotik,*
54. *älükölo ad lilön se mud omik bos, demü kel ökanomsöv kusedön omi.*

KAPIT : XII

1. *Vüo, du degmilats menas äkobikons dranölo, sodas ästepons sui futs odik, äprimom ad sagön lü tidäbs okik: «Bü val prüdolsöd demü lefapest farisetanas, sevabo demü simul!*
2. *Ibä petegölos nonik dabinon, kel no posätegon, peklänedölos nonik, kel no posevon.*
3. *Klu alutos, kelosi sagols in dag, polilon in lit, ed utos, kelosi ninü privatacems spikols nelaodiko ini lil, polenunon de nufs.*
4. *Ab lü ols: flens obik sagob: No dredolsöd demü utans, kels deidons koapi, ab kels no kanons dunön mödikumosi!*
5. *Ojonob oles, demü kim mutols dredön. Dredolsöd demü utan, kel fägom, ven udeidom eki, ad jedön oni ini höl! Si! sagob oles, dredolsöd demü om!*
6. *No seloy-li späris lul tä fenigs tel? E no bal onas peglömon pö God.*
7. *Si! i hers valik kapa olsik penumons. No dredolsöd! völadols mödikumo ka spärs mödik.*
8. *Sagob oles: Alan kel lekoefon obi lo mens, oni Son mena olekoefom lo silanans Goda,*
9. *e kel noäidon obi lo mens, utan ponoäidon lo silanans Goda.*

10. *E ven ek sagon bosu ta Son mena, atos popardon one, ab kel slänon Saludalanali, utane atos no popardon.*
11. *Ven kludo pablinols in sünagogs lo cifodans e nämädans, no kudolsöd, vio ojelodols olis, u tefü utos, kelosi osagols!*
12. *ibä Saludalanal otidon oles utosi, kelosi mutols sagön».*
13. *Se menamödot ek äsagom ome: «O Mastan! Sagolös blode obik, das dilomöd geroti ko ob»!*
14. *Ab äsagom ome: «O men! Kim ecälom-li obi as cödal u dilan tefü ols»?*
15. *Tän äsagom ones: «Prüdolsöd e galedolsöd demü labiäl; ibä if laboyöv igo bundani, no laboy in at garani, das okanoyöv lifön de dalabots oka».*
16. *Äsagom ones parabi at: «Län liegana seimik iprodon klopi bundanik.*
17. *Tän ävätälom ninälo: Kisi odunob-li, ibä no labob spadi ad kipedön prodoti läna obik?*
18. *Ed äsagom: Atosi odunob. Odebreikob barakis obik, ed obumob gretikumis, tän oblinob ini ons greni valik e dinis gudik votik obik,*
19. *e sagob lü ob it: Labol nu dinis gudik mödik pekipedölis pro yels mödik, takädolöd, fïdolöd, drinolöd, e fredolöd!*
20. *Ab God äsagom ome: o fopan! Ün neit at oflagoy lifi olik, ed uts, kelis edagetol, pro kin obinons-li?*
21. *So obinos pro utan, kel konleton divis pro ok it, e no binon liegik in dins Goda».*
22. *Tidäbes okik äsagom: «Demü atos sagob oles: no kudolsöd dö lif olsik, kisi ofidols; ni dö koap olsik, me kins oklotols olis!*
23. *Lif olsik völadon plu ka nulüdot, e koap plu ka klotem.*
24. *Küpolsöd rabis! no sovons, ni fodons; no labons stokacemi, ni baraki; e God nulüdom onis. Kio mödikumo völadols ka böds!*
25. *Kim olas ofägom-li me kud lüükön louni bal lunote okik?*
26. *If kludo no fägols ad duinön pülikünosi, sekü kis okudols-li üfo dö dins retik?*
27. *Küpedolsöd lelis, vio glofons! No töbidons, no spulons. Sagob oles, das igo <Salomon> in glor valik oka, no piklotom, äsä bal atas.*
18. *If nu God so dekom yebe, kel lifon adelo su län, e pojedon odelo ini furnod, vio mödikumo okälom täno olis, o smalalekredans!*

29. *Klu no säkolsöd kisi ofidols, kisi odrinols; no binolsöd dredäliks!*
30. *Ibä dinis valik at nets vola desirons. Fat olas sevom, das neodols dinis at.*
31. *Sukolsöd buikummo regäni Goda, e dins valik at olüdütons lü ols!*
32. *No dredolöd, o jep smalik! ibä binos plid Fata ad givön oles regäni.*
33. *Selolsöd dalabotis olsik, e seagivolsöd onis as limuns! Mekolsöd oles sakädis nevorikovik, divi nevagükovik in süls, utöpo, kö tıfan no kanon kömön, tien no dämüikon.*
34. *Ibä utöpo, kö div olsik binon, us i ladäl olsik obinon.*
35. *Loins olsik pezönonsöd e lampads filonsöd!*
36. *Binolsöd äsä mens, kels stebedons söli oksik, ven gekömom lomio de mated, ad maifükön sunädo ome yani, sosus kömom e lennokom.*
37. *Beatiks hidünans binoms, kelis söl tuvom galölis. Vö! sagob oles, ozönom oki, okoedom lenseatön omis, ed obötom omis.*
38. *Üfkömom ün neitogal telid, u kilid, ed otuvom omis so, tän binoms beatiks.*
39. *Suemols sio, das söl doma, if isevomöv tü düp kinik tıfan ökömomöv, das igalädomöv, e no iletomöv, das önübreikoyöv.*
40. *Bliimolsöd i ols! ibä ün düp, kü no üspetols, Son mena kömom».*
41. *<Petrus> äsagom ome: «O Söl! Sagol-li parabi at demü obs, u demü valans»?*
42. *Ed äsagom Söl: «Kim binom-li üfo domiguvan fiedik ä tälänik, keli söl omik ocälom löpü hidünans okik ad givön omes pötatımo dilodi pötik omsik kosida?*
43. *Beatik hidünan binom, keli söl tuvom so dunöli.*
44. *Verato sagob oles, das ocälom omi asä guvani dalabotas valik oka.*
45. *Ab if hidünan sagomöv ninälo: Söl obik ozögom ad kömön, ed om primomöv ad flapön hidünanis e jidiünanis, ad fidön e drinön, ed ad tudrinön,*
46. *söl hidünana et ökömom tü del, kü no spetom omi, e tü düp, keli no sevom, ed odäcöpom omi, ed osufükom omi fäte nelekredanas.*
47. *Hidünan et, kel sevom vili söla okik, e no eblümom, e no edunom ma vil omik, odagetom flapıs mödik.*
48. *Ab utan, kel no sevölo dunon bosi, kel binon pönabik, odageton flapıs nemödik. De alan, kele mödikos pegivon, mödikos poflagon, e de utan, kele mödikos pelüikonfidon, odesiroy plüo mödikumo.*

49. *Ekömob ad jedön fili sui taled, e vio vemo iviloböv, das ya pifilidon!*
50. *Mutob sufön blunedi, e kio padränälob, büä atos upaseton.*
51. *Cedol-li, das ekömob ad blinön püdi sui tal? Nö! sagob oles, ab büükumo teläli.*
52. *İbä denu in dom bal pösods lul obinons ta ods. Kil obinons ta tel, e tel ta kil.*
53. *Fat obinom ta son, e son ta fat; mot obinof ta daut, e daut ta mot; lümot ta lüdaut, e lüdaut ta lümot».*
54. *Äsagom i menamödote: «If loegols löpikön lefogi in vesüd, tän sagols sunädo: oreinos, ed atos jenon.*
55. *Ed if sulüdavien lebladon, sagols: obinos vamik, ed atos jenon.*
56. *O simulans! Sevols sio ad cödön tefü pubods su taled ed in sil; sekü kod kinik üfo no cödols-li tefü tim at?*
57. *Kikodo no cödols-li ols it, va bos binon gidik?*
58. *İbä if golol ko tapalet lü cifod, steifolöd täno dü vegam ad rajanön dini; voto oloveblinoy oli bo cödale, e cödal olovegivom oli gitädane, ed atan ojedom oli ini fanäböp.*
59. *Sagob ole, no segolol usao, büä upelol fenigi lätik».*

KAPIT : XIII

1. *Ün tim ot anans äkomons, kels änunons ome dö Galileyänans, kelas bludi <Pilatus> imigom ko ut sakrifanimas onsik.*
2. *Yesus ägespikom omes: «Cedols-li, das Galileyänans et äbinoms sinans gretikum ka Galileyänans votik valik, bi atos ereifon omis?*
3. *Sagob oles: Nö! Ab if no lecenols, ols valik opäridikols leigo.*
4. *U cedols-li, das degjölans, kels pedeidons dub dästur tüma in <Siloam>, äbinons döbikums, ka lödans votik ela <Hierusalem>?*
5. *Sagob oles: Nö! Ab if no lecenols, ols valik opäridikols leigo».*
6. *Äkonom ones parabi sököl: «Ek älabom figabimi, kel piplanon in vitidagad omik. Ven äkömom ad sukön flukis len on, no ätuvom onis.*
7. *Tän äsagom vitidagadane: Ekö! Dü yels kil nu ekömob ad sukön flukis len figabim at, e no tuvob onis. Docöpolöd oni! Sekü kis olabülon-li nenfrutiko gluni?*

8. *Ab ägesagom: O söl! Leadolös dabinön oni nog dü yel at! tän oliviocöpob züo gluni, ed odönob oni.*

9. *Ba olabon flukis ün oyel. If no, docöpolös täno oni!»!*

10. Seimna ätidom ün jabat in bal sünagogas.

11. Ed us vom ädabinof, kel ädiabäbof dü yels degjöl me malädalanan. Äblegof, ed äkanof no plu löükön oki.

12. Ven Yesus älogom ofi, ävokom ofi, ed äsagom ofe: «*O vom! pelibükol de maläd olik»!*

13. Äseidom namis sui of, e sunädo älöstanof, ed älelobof Godi.

14. Ab cif sünagoga, kel äbadocedom, das Yesus äsanom eki ün jabat, äsagom menamödot: «*Dels mäal dabinons, ad vobön ün ons. Klu kömölsöd ün dels et ad pasanön, ab no tü jabatadel»!*

15. Ab Söl ägesagom ome: «*O simulans! alan olas no livükom-li tü jabat bubi u cuki okik de krib, ad modugön ed ad drienön oni?*

16. *Vom at: daut ela <Abraham>, kel ya pemütöf dü yels degjöl fa diab, no ädalof-li üfo palibükön de müit at tü jabatadel?»?*

17. Ven äsagom atosi, taans valik oma äjemons, ab menamödot lölik äfredon dö dins glorik, kelis ädunom.

18. Äsagom dönu: «*Ad kis regän Goda sümon-li? Lä kis oleigodob-li oni?*

19. *Sümon ad mutarakeril, keli ek äsumon ed äsovon ini gad okik. Ädaglofon ed ävedon bim gretik, e böds sila änidons ini tuigs onik».*

20. E dönu äsagom: «*Lä kis oleigodob-li regäni Goda?*

21. *Sümon ad lefapest, keli vom äsumof ed ämigof ini böjulets kil meila, jüs at ivedon löliko lefik».*

22. Ed älaitevom de zif lü zif, de vilag lü vilag, ai ävegölo lüödü <Hierusalem>.

23. Ed ek äsagom ome: «*O Söl! Utans, kels pasavons, binons-li nemödiks?» Äsagom ones:*

24. «*Komipolsöd ad nügolön da leyan nabik! ibä, sagob oles, mödikans osteifons ad nügolön, e no ofägons.*

25. *Posä söl doma elöädöm, ed efärmükom yani, ed ols stanols plödo e nokols len yan, vokädölo: O Söl! Söl! maifükolös obes yani! tän ogesagom oles: No sevob, kiöpaö kömöls.*

26. *Ed oprimols ad sagön: Efidobs ed edrinobs komü ol, ed etidol su süts obsik.*
27. *Ab osagom: Sagob oles, no sevob, kiöpaö kömöls. Blibolsöd fagü ob, ols valik, kels dunols negidi!*
28. *Viam e knir tutas odabinons, ven ologols eli <Abraham>, eli <Isaac>, eli <Jacob> e profetanis valik in regän Goda, ed ols pusejedols.*
29. *I utans, kels ukömons de lofiid e vesiid, de nolüid e sulüid, olenseatons in regän Goda.*
30. *Ed ekö! Lätikans odabinons, kels obinons balidans, e balidans, kels obinons lätikans».*
31. *Ün tim ot farisetans anik äkömöms lü om, ed äsagoms: «Mogololöd e degololöd isao! ibä <Herodes> vilom deidön oli».*
32. *Ed äsagom omes: «Gololsöd ad sagön renare et: Ekö! sejedob milananis, ed osaunükob adelo ed odelo, e tü del kilid odeadob.*
33. *Ab adelo, odelo e tü del fovik mutob tävön; ibä no mögos, das profetan padeidom plödü <Hierusalem>.*
34. *O <Hierusalem>, <Hierusalem>! Ols, kels deidols profetanis, e stonols utanis, kels pelesedoms lü ols. Vio suvo evilob kobükön cilis olsik, äsä böd konleton bödülis disi flitäms okik, e no evilols.*
35. *Ekö! Dom olsik obleibon binön as failot. Sagob oles, no ologols obi, büä sagols: Pabenedomös utan, kel kömom nemü Söl»!*

KAPIT : XIV

1. Seimna ikömom ün jabat ini dom cifa farisetanas ad fidön bodi, ed äküpedoy omi.
2. Ed ekö! men dropik ästanon lo om.
3. Yesus äprimom spikami ed äsäkom bibinolavanes e farisetanes: «*Pedälos-li ad sanön ün jabat*»?
4. Äseiloms. Ed ägleipom oni, äsanom oni, ed äsägleipom oni,
5. ed äsagom omes: «*Kim olas, if son u bub olik falon ün jabat ini fonäd, no osetirol-li oni sunädo*»?
6. Ad atos no äkanoms taspikön ome bosì.
7. Ven äküpom, das lotans äsukons pladis löpikün, äsagom ones parabi sököl:

8. *«If peviüdol fa ek ad matedazäl, no seidolöd oli sui plad löpikün! mög dabinon, das bo ek peviüdom, kel binom cädikum ka ol.*
9. *Ön jenet at, man, kel eviüdom oli ed omi, kömomöv lä ol e sagomöv: Givolös ome pladi olik! ed ol labülolöv jemo pladi donikum.*
10. *Ab if peviüdol, seidolöd oli täno sui plad donikün, dat hidaifidan, ven kömom, sagomös ole: «O flen! seidolöd oli löpikumo! Tän atos obinon stim ole lo fidädakompenans valik.*
11. *Ibä alan, kel löpiikon oki, podonükon, ed utan kel donükon oki, polöpiikon».*
12. *Äsagom i hidaifidane oka: «If gevol fidedi u sänedi, viüdolöd täno no flenis u blodis olikis, i no röletanis olik u nilädanis liegik! Voto oms pö turn oksik ovüdoms i oli, e dagetol bläfodi.*
13. *Ab if gevol daifafidedi, viüdolöd täno pöfanis, mifomäbis, lemikanis, bleinanis!*
14. *Tän obinol beatik, bi no labons bosi, me kel kanons bläfön ole; ibä atos pobläfön ole pö lelifikam ritanas».*
15. *Ven balan tabakompenanas äлилom atosi, äsagom ome: «Beatik utan binon, kel kompenon pö fided in regän Goda».*
16. *Ab äsagom ome: «Man seimik ämeikom daifafidedi gretik, pö kel ivüdom mödikanis.*
17. *E ven tüp fideda ikömon, älesedom hidüinani, ad sagön viüdäbes: Kömolsöd, ibä val nu binon blümik!*
18. *Ab valans äprimons ad säkusadön baläliko okis. Balidan äsagom ome: Eremob länedi, e mutob zesüdiko logön oni. Begob ole, säkusadolös obi!*
19. *Votikan äsagom: Eremob fimädis lul bubas, ed oblufob onis. Begob ole, säkusadolös obi!*
20. *Dönu votikan äsagom: Ematikob änu, sekü atos no kanob kömön.*
21. *Hidüinan äkömom ad nunön atosi söle okik. Tän söl äzunikom, ed äsagom hidüinane okik: Gololöd suno lü piads e süts zifa, e blinolöd pöfanis, mifomäbis, bleinanis e lemikanis isio!*
22. *Hidüinan äsagom: O sö! utos, kelosi ebüdol, pedunon; ab tops nog dabinons.*
23. *Tän söl äsagom hidüinane: Segololöd lü lesüts e buids, e mütolöd onis ad nükömön, dat dom obik fulikonös!*
24. *Ibä sagob oles, das no balan utanas, kels büiko pivüdots, oguton de daifided»!*

25. Seimna, ven menamödot gretik äkegon ko om, ägüflekom oki ed äsagom one:
26. «Utan, kel kömon lü ob, e no heton fati e moti oka, blodis e söris oka, si! igo lifi lönik oka, no kanon binön tidäb obik.
27. Alutan, kel no polon krodi okik, e kömon po ob, no kanon binön tidäb obik.
28. Kim olas, kel vilol bumön tümi, no oseidol-li oli büiko, ad kalkulön frädis, ed ad vätälön, va labol saidikosi ad fimekön voboti?
29. Voto okanosöv jenön, das, if übumolöv stababumädi, e no öfägolöv ad fibumön bumoti, valans, kels logons atosi, öbesmilonsöv oli,
30. ed ösagonsöv: *Man et eprimom ad bumön, ab no kanom fimekön bumoti.*
31. U hireg kimik, if tevom krigio ta hireg votik, no oseidom-li oki büiko ad konsälön, va okanom kolgolön benoseko ko soldats degmil balani, kel koskõmom ko soldats teldegmil.
32. If no, tän lesedom legätanefi, ven votikan nog binom fagik, e lofom püdamamobis.
33. Leigoso i nek olas, kel no klemon dalabotis valik okik, kanon binön tidäb obik.
34. Klu, sal binon gudik, ab if sal vedon nensmekik, me kin povedükon-li benosmekik?
35. Gudon ni pro län, ni pro dönakum. Mojedoy oni. Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd»!

KAPIT : XV

1. Tolädans e sinans valik nu äkömons lü om, ad lilön omi.
2. Farisetans e bibinolavans ämuroms ed äsagoms: «*Man et getedom sinanis e fidom ko ons*».
3. Tän äsagom omes parabi at:
4. «*Kim de ols, if dalabol jipis tum, e perol bali onas, no olüvol-li züldegzülis in däsärt, ed osukol-li uti, kel peperon, jüs utuvol oni?*
5. *Ed if tuvol oni, tän oseitol oni sui jots olik,*
6. *ed ekömölo lomio okobovokol flenis e nilädanis ola, ed osagol ones: Fredolsöd ko ob! ibä etuvob jipi iperöl obik.*
7. *Sagob oles: So in sül fred mödikum obinon dö sinan bal, kel eleceon, ka dö ritans züldegzül, kels no neodons lecen.*

8. *U vom kifik, kel dalabof dragmadis deg, e perof dragmadi bal, no ofilidof-li lampadi, osvipofof-li domi, ed osukofof-li kälöfiko oni, jüs utuvofoni?*
9. *Ed iftuvofof oni, tän okobovokof jiflenis e jinilädanis, ed osagof ofes: Fredolsöd ko ob! ibä etuvob dragmadi, keli iperob.*
10. *Leigo so, sagob oles, fred odavedon pö silanans Goda dö sinan bal, kel elece non».*
11. *Tän äsagom: «Seiman älabom sonis tel.*
12. *Yunikiunan omas äsagomfate okik: O fat! givolöd obe dili dalabota, kel duton lü ob! Ed äseagivom monemi bevü oms.*
13. *Pos brefüp, son yunikiün äkobosumom vali, ed ädetävom lü län fagik. Us änespälom monemi okik in lifnestönik.*
14. *Posä ifegebom nespälölo vali in län et, faemaditret vemik ädavedon, ed äprimom ad defädön.*
15. *Nu äcalikom lä balan sifanas läna, ed atan älesedom omi lü fel ad galedön svinis.*
16. *Ed ädesirom ad fulükön stomägi okik me nulüdot, kel päfidon fa svins; ab nek ägivon ome oni.*
17. *Ven isevälöfikom, äsagom ninälo: Loatäbs kiomödik fata obik labons bundano bodi! ed ob päridikob is sekü faem.*
18. *Olöädob ad golön lü fat obik, ed osagob ome: O fat! esinob kol süil e kol ol,*
19. *no digädob plu ad panemön son ola, vedükolöd obi balan loatäbas olik!*
20. *Älöädom kludo, ed ägolom lü fat okik. E ven nog äbinom fagik, fat omik älogom omi, ed ämiserom. Äjutedom lü om, äbradom omi, ed äkidom ladöfiko omi.*
21. *E son äsagom ome: O fat! esinob kol süil e kol ol; no digädob plu ad panemön son ola.*
22. *Ab fat äsagom lü hidünans okik: Ramenolsöd vifiko kloti gudikiün, e lenükolsöd oni ome, lenükolsöd lini leni doat omik e jukis leni futs omik!*
23. *Ramenolsöd bubüli pepinädüköl, e pugolsöd oni! Fidobsöd e fredobsöd!*
24. *Ibä son at oba ädeadom, ed elifikom, piperom e pegetuvom. Tän äprimons ad zälizelön.*
25. *Son bäldikiün omik nu äbinom su feled, e ven ägegolom lomio ed änilikom nilü dom, älilom kaniti e danüdi.*
26. *Ävokom balani hidünanas ed äsäkom, kis atos äbinon.*

27. *Atan äsagom ome: Blod olik egekömom, e fat olik epugom pinädabubüli, bi egegetom omi sauniko.*
28. *Tän äzunikom, e no ävilom nügolön. Fat omik äkömom plödio, ed ästigädom omi ad nükömön.*
29. *Ab ägespikom fate okik: Ekö! edünob oli dü yels so mödiks, e neai enefölob büdi olik, ab neai egivol obe kaperili ad zälizelön ko flens obik.*
30. *Nu ye son at ola, kel efegebom monemi olik ko jinepuedans, egekömom, pugol ome pinädabubüli.*
31. *Äsagom ome: O cil! binol ai lä ob, e val, kel duton lü ob, i duton lü ol.*
32. *Sötöl kludo zälizelön e fredön; ibä blod ola äbinom deadik, ed elifkom; piperom e pegetuvom».*

KAPIT: XVI

1. *Äsagom i tidäbes okik: «Seimna man liegik ädabinom, kel älabom guvani; atan päkusadom pö om, das äfegebom nespälölo dalabotis omik.*
2. *Ävokom omi lü ok ed äsagom ome: Kisi lilob-li tefü ol? Gidükolöd guvi olik! ibä no kanol binön lunüipikumo guvan.*
3. *Tän guvan äsagom ninälo: Kisi odunob-li? Söl obik esädünükom obi as guvan. No fägob ad feilön, e jemob ad lubegön.*
4. *Sevob utosi, kelosi odunob, dat, ven pusädünükob as guvan, olesumoms obi ini doms oksik.*
5. *Äkoedom kömön lü ok debanis söla okik balani pos votikan, ed äsagom balidane: Liomödiki debol-li söle obik?*
6. *Äsagom: Tubetis tum leüla. Ed äsagom ome: Sumolöd debazöti olik, seidolöd oli sunädo e penolöd: luldeg!*
7. *Pos atos äsagom votikane: Ed ol, liomödiki debol-li? Atan äsagom: Böjulis tum grena. Ed äsagom ome: Sumolöd debazöti olik, e penolöd: jöldeg!*
8. *E söl älobom guvani negidik, bi idunom vätälo; ibä cils vola at binons prüdikums pö kosäd ko menäd okik, ka cils lita.*
9. *E sagob oles: Davedükolsöd oles flenis me lieg negidik! dat, ven at finedikon, lasumoy olis ini tänads laidüipik.*
10. *Kel binon konfidovik in din pülikün, utan i binon konfidovik in din gretik; kel binon negidik in din pülikün, utan i binon negidik in din gretik.*

11. *If kludo ne ebinolöv konfidovik dinü lieg negidik, kin okonfidon-li ole verätiki?*
12. *If no ebinolöv konfidovik tefü dalabot votikane, kin bevü obs ogivon-li oles obsiki?*
13. *Domadiinan nonik kanon diinön sölis tel; ibä ud oheton balani, ed olöfon votani, ud oslopon balani, ed onestiimon votani. No kanols kultön Godi e monalugodi».*
14. *Atosi valik farisetans, kels binoms moniäliks, äлилoms, ed äkofoms omi.*
15. *Ed äsagom omes: «Bitikols lo mens, äsva binols ritiks, ab God sevom ladäilis olsik; ed utos, kelos binon löpik pro mens, binon lenaud lo God.*
16. *Lonem e penäds profetanas lonöfons jü tim ela <Ioannes>. De tim et regän Goda palenunon, e valans runädons desirölo ad on.*
17. *Binos fasilikum, das süil e tal opasetikons, kas maliül bal lonema omoikon.*
18. *Alutan, kel dejoikom jimatani okik, e matikom ko jivotan, dulterom, ed utan, kel matikom ko jiutan, kel pedejoikoffa himatan okik, dulterom.*
19. *Seimna man liegik ädabinom, piklotom me klots purpurik e binü linumastof feinik, ed äjuitom aldeliko lifi lüxüödik.*
20. *E man pöfik luukik <Lazarus> penemöl, äseatom lä föfaleyän doma omik,*
21. *ädesirölo ad nulüdön oki me bodabreküls de tab liegana pidefalöls; i dogs äkömons ad läkön luukis omik.*
22. *Ab pöfan ädeadam, e päpolom fa silanans lü vüm de <Abraham>. I liegan ädeadam, e päsepülom.*
23. *E ven om labü dols in höl ülölogom, älogom fago eli <Abraham>, ed eli <Lazarus> in vüm omik.*
24. *Ed ävokädom: O fat: <Abraham>! miserolös obi! lesedolös eli <Lazarus>! kodolös, das blunüloom tipoti doata okik ini vat e koldülükom linegi obik! ibä sufob doli in lefil at.*
25. *Ab, <Abraham> äsagom: O cil! memolöd, das egetol gudikosi dü lif olík, e <Lazarus> leigüpo egetom badikosi! Nu patrodom, ed ol sufol doli.*
26. *Zuo gur vidik dabinon vü obs ed ols, sodas utans, kels vilonsöv lovegolön isao lü ols, no kanons dunön atosi, ed oy i no kanoy lovekömön usao lü obs.*
27. *Tän äsagom: Lebegob täno ole, o fat! ad lesedön omi lü dom fata obik;*
28. *ibä labob blodis lul; büedolös omi nunedön omes, dat no i oms kömoms ini datomöp at!*

29. <Abraham> äsagom ome: Laboms penädis ela <Moyses> e profetanas: dalilomsöd omis!

30. Äsagom: Nö! o fat: <Abraham>! te if ek edeadölanas kömonöv lü oms, olecenomsöv.

31. Ab äsagom ome: If no daliloms eli <Moyses> e profetanis, tän i no olobedoms, if ek olelifonöv se deadans».

KAPIT : XVII

1. Äsagom tidäbes okik: «Binos nevitovik, das skäns okömons; ab vi lü men, dub kel kömons.

2. Binosöv gudikum pro on, if mülaston palägonöv zü särvig onik, e pajedonöv ini mel, kas skänon balani smalikanas at.

3. Küpälolsöd! If blod olik sinom, blamolöd omi, ed if lepidom, pardolöd omi!

4. Ed üf igo sinomöv velna dü del ta ol, e gekömomöv velna ad sagön: lepidob osi, opardolöd ome»!

5. Paostolans äsagoms Söle: «Mödükumolös obes lekredi»!

6. E Söl äsagom: «If labolsöv lekredi äs ker mutara, sagolsöv lü murbabim at: Säplanolöd oli, e planolöd oli ini mel! e lobedonöv olis.

7. Kim bevü ols, kel labom hidünani ad plaudön, ud ad galedön jepi, osagom-li ome, ven gekömom domio de läned: Nükömolöd e lenseitolöd oli!

8. No osagom-li buikumo ome: Mökolöd bosi ad fidedön, zömolöd oli, bötolöd obi, jüs ufidob ed udrinob; pos atos ol it kanol fidön e drinön!

9. No obinom ga danöfik kol hidünan, bi edunom utosi, kelos pibüdon ome. Cedob: nö!

10. So i ols mutols sagön, if edunols vali, kel pebligädon oles: Binobs hidünans nenfrutik, edunobs te utosi, kelosi äsötobs dunön».

11. Dü täv lü <Hierusalem>, ätevom da Samaritän e Galileyän.

12. E ven äkömom ini vilag seimik, hilepradans deg äkosgoloms omi. Äbleiboms stanön fago,

13. ed ävokädoms laodiko: «O Yesus! Mastan! miserolös obis»!

14. Ven älogom omis, äsagom omes: «Gololsöd ad dajonön olis kultanes! Dü vegam äklinikoms.

15. Balan omas, älogölo, das äbinom saunik, ägekömom laodiko Godi älelobölo,
16. ed ädofalom ädanölo sui logod okik foi futs omik. Atan äbinom Samaritānan.
17. Nu Yesus ägespikom: «*No degans valik e kliniks-li? Kitopo votans zül binoms-li?*»
18. *E no balan omas egekömom-li ad stimön Godi, äsä fuginānan at?*
19. Tān äsagom ome: «*Löädolöd e degolöd! Lekred olik esavon oli*».
20. Ven päsäkos ome fa farisetans, kitimo regän Goda ökömon, ägesagom omes: «*Regän Goda no kömon paküpedölo;*
21. *No osagoy: Ekö! is binon; ekö! us binon, ibä regän Goda binon zän odü ols*».
22. Tān äsagom tidäbes: «*Dels okömons, ün kels ovipols ad logön tü del seimik Soni mena, e no ologols omi.*
23. *Osagoy oles: Ekö! is binom, ud ekö! us binom; no segolösd demü atos, no sökolsöd omi!*
24. *İbä leigoäsä leklär stralon flamülölo de horit bal jü horit votik, leigoso Son mena obinom tü del okik.*
25. *Ab büükumo omutom sufön mödiko, e padeimön fa menäd at.*
26. *E leigoäsä äjenos ün tim ela <Noe>, leigoso ojenos ün tim Sona mena.*
27. *Äfidons ed ädrinons, ämatikons e pämatükons jü del, ün kel <Noe> ägolom ini rak, e letuvatam äkömon, ed äpäridükon valanis.*
28. *U leigoäsä äjenos ün tim ela <Lot>. Äfidons, ädrinons, äremons, äselons, äplanons, äbumons;*
29. *ab tü del, kü <Lot> äliivom eli <Sodoma>, fil e sulfin äreinons se sil, ed äpäridükons onis valik.*
30. *I so ojenos tü del, kü Son mena opubom.*
31. *Tü del et utan, kel binon su nuf, du konömöm binon ninü dom, no degolonöd, ad kesumön oni; leigo utan, kel binon su fel, no gülogonöd uti, keli posbinükon!*
32. *Betikolsöd jimatani ela <Lot>!*
33. *Utan, kel osteifon ad dakipön lifi okik, operon oni; utan, kel operon oni, odakipon oni.*
34. *Sagob oles, ün neit et pösods tel oseatons su bed bal, balan polasumon, votan poposblikükon;*

35. *voms tel ograinofs len grainöm ot, jibalan polasumof, e jivotan poposblibükof.*

36. *(Pösods tel obinons su läned, balan polasumon, votan poposblibükon)».*

37. Ägespikoms ome: «*Kiöpo-li? o Söl!* Äsagom omes: «*Uto, kö karot dabinon, i vulturs okobikons*».

KAPIT: XVIII

1. Äsagom omes parabi sököl, ad lejonön omes, das ai ämutoms plekön, e no läsikön:

2. «*In zif semik cödal ädabinom, kel no ädredom demü God, e no ädemom meni.*

3. *In zif et i jiviudan ädabinof, kel ägolof lü om, ed äsagof: Gidükolös obi ta taan obik!*

4. *Dü tim semik no ävilom osi; ab pos atos äsagom ninälo: Do no dre dob demü God, e no demob meni,*

5. *ogidükob ofi, bi jiviudan et töbof obi, e bo fino zuo oflapoföv obi in logod obik».*

6. E Söl äsagom: «*Lilolsöd utosi, kelosi cödal negidik sagom!*

7. *God üfo no ogidükomöv-li väläbis okik, kels begons ome dü dels e neits, do labom lunasufäli kol ons?*

8. *Sagob oles, das ogidükom suniko onis. Ab Son mena otuvom-li lekredi su taled, ven kömom»?*

9. Demü semans, kels älecedons okis ritikis, ed äludigidons votanis, äsagom parabi at:

10. «*Mans tel ägoloms lü tem ad plekön; balan äbinom farisetan e votan tolädan.*

11. *Farisetan ästanom ad plekön ninälo: O God! danob oli, das no binob äsä mens votik, ravans, nesnatans, dulterans, ud i äsä tolädan et;*

12. *cunob telna a vig, e givob degdili de val, keli dalabob.*

13. *E tolädan äbleibom stanön fagoto, e no ävilom lölogön äl sül, ab äflapom oki sui blöt ed äsagom: O God! benädolös obi: sinan!*

14. *Sagob oles, atan ägegolom lü dom okik plu pegidükölo ka votan; ibä alan, kel löpükon oki, podoniikon, ed alan, kel doniikon oki, polöpükon».*

15. Seimna äblinoy cilis lü om ko beg ad doatön onis; ven tidäbs älogoms atosi, äblamoms onis.

16. Ab Yesus ävokom onis lä ok ed äsagom: «*Letolsöd kömön cilis lü ob, e no neletolsöd onis! Ibä lü somans regän Goda duton.*

17. *Vö! sagob oles, utan, kel no lasumon regäni Goda äsä cil, no oninikon ini on».*
18. *Cädan seimik äsäkom ome: «O Mastan gudik! Kisi mutob-li dunön ad dagetön lifi laidüipik»?*
19. *Yesus äsagom ome: «Liö! nemol-li obi gudiki? Nek binon gudik plä Balan, sevabo God.*
20. *Sevol büdedis: <No sötöl dulterön, no deidön, no tifön, no temunön dobiko>! <Stimolöd fati e moti olikis>»!*
21. *Äsagom: «Atosi valik edunob ai yunao».*
22. *Ven Yesus älilom atosi, äsagom ome: «Nog din bal defon pö ol. Selolöd vali, keli dalabol, e seagivolöd ati pöfanes, ed odalabol divi in sül; kömolöd täno, e sökolöd obi»!*
23. *Ab ven älilom atosi, ävedom vemo lügik, ibä äbinom vemo liegik.*
24. *Ven Yesus nu älogom, das ivedom vemo lügik, äsagom: «Vio töbik binos pro utans, kels dalabons dalabotis, ad nügolön ini regän Goda!*
25. *Ibä binos fasilikum pro jamod ad golön da hog nada, ka pro liegan ad nügolön ini regän Goda».*
26. *Ad atos lilans äsagons: «Ab kin üfo okanon-li binön sefik»?*
27. *Äsagom: «Utos, kelos binon nemögik pö mens, binon mögik pö God».*
28. *Tän <Petrus> äsagom: «Ekö! eliivobs vali, ed esökobs oli».*
29. *Ed äsagom ome: «Vö! sagob oles, no balan dabinon, kel elivon domi, u palis, u blodis, u jimatani u cilis demü regän Goda,*
30. *kel no odageton mödo mödikumo in vol at, ed in vol fütürik lifi laidüipik».*
31. *Seimna äkobükom degtelanis lä ok, ed äsagom ome: «Detevobs lü <Hierusalem>, e val, kel pepenon fa profetans, podadunon pö Son mena;*
32. *ibä polovegivom paganes, pokofom, pomiträitom e pobespukom;*
33. *olebatoms ed odeidoms omi; e tü del kilid olelifkom».*
34. *Äsueomoms nosi de atos; pisagölos äbinon pro oms klänöfik; no äsueomoms pisagölosi.*
35. *Ven änilikoms nilü <Iericho>, bleinan lubegöl äseadom len veg.*
36. *Ven älielom beigolön menamödoti, äsäkom, kis atos äbinon.*
37. *Änunoy ome, das Yesus: elan di <Nazareth> äbeigolom.*

38. Tān ävokādom: «*O Yesus! Son ela <David>! miserolös obi*»!
39. Ed utans, kels äföfologoms äbüdoms ome ad seilön. Ab ävokādom plüo laodikumo: «*O Son ela <David>! miserolös obi*»!
40. Yesus ästopom, äbüdom ad blinön omi lü om, ed äsäkom ome, ven inilikom:
41. «*Kisi vilol-li, das dunob pro ol*»? Äsagom: «*O Söl! Kodolös, das logob dönu*»!
42. E Yesus äsagom ome: «*Kanolöd logön dönu! Lekred olik esavon oli*».
43. Sunādo ägegetom logami okik, ed äsökom omi, Godi älelobölo. E pöp lölik, atosi älogölo, älelobon Godi.

KAPIT : XIX

1. Yesus nu äkömom ini <Iericho> ed ätevom da on.
2. Ed ekö! us man ädabinom, kel pänemom <Zachaeus>; äbinom letolādan e liegik.
3. Ävilom logön, kis Yesus äbinom, ab dub menamödot no äkanom atosi, bi älabom magedi smalik.
4. Ad logön omi, äbüogolom föfio, ed ägrāmom ini murbabim; ibä us ämutom beigolön.
5. Ven Yesus ikömom tö top et, älölogom, älogom omi, ed äsagom: «*O <Zachaeus>! Kömolöd suniko donio, ibä mutob lotādön adelo ini dom olik*».
6. Änexānom spido se bim, ed ägetedom fredo omi.
7. E valans, kels älogons atosi, ämurons, ed äsagons: «*Elotom lä sinan*».
8. E <Zachaeus> älügolom lü Söl, ed äsagom: «*Ekö! legivob lafi dalabotas obik pöfanes, o Söl! ed ifeciütob flagedo eki, ogegivob ome foliko atosi*».
9. Tān Yesus äsagom ome: «*Daben eledutikon lü dom at; i om binon ga son ela <Abraham>*»;
10. *ibä Son mena ekömom ad sukön ed ad savön utosi, kelos pipäridikon*».
11. Ven älilons atosi, äläükom parabi, bi äbinons nilü «Hierusalem» ed äniludons, das regän Goda öpubon sunādo.
12. Äsagom kludo: «*Man lemotedik ätävom lü län fagik, ad dagetön diniti regik, ed ad gegolön pos atos*».
13. Tān ävokom hidünanis deg okik, ägivom omes pounis deg ed äsagom omes: *Tedolsöd me ats, jüs gekömob*.

14. *Kesifans omik ähetons omi, ed älesedons legätanefi poso po om ko zötam: No vilobs, das vedom reg obas.*
15. *Ven ägekömom, posä idagetob diniti regik, äbüedom kömön hidünanis, keles igivom moni, ad lelilön büsidi kinik alan omas idunom.*
16. *Balidan äkömom, ed äsagom: O söl! poun olik eprodon gaenodi pounas deg.*
17. *Äsagom ome: Gudö! o dünan ritik! Bi ebinol fiedik in büsid vemo smalik, olabol nämädi tefü zifs deg.*
18. *I telidan äkömom ed äsagom: poun olik, o söl! eprodon pounis votik lul.*
19. *I atane äsagom: Labolöd i ol nämädi tefü zifs lul!*
20. *E votan äkömom ed äsagom: O söl! ekö! is poun olik binon. Ekipedob oni in särvätül,*
21. *ibä ädredob demü ol, bi binol men sevärik: sumol uto, kö no ekipidol, e klopol uto, kö no esovol.*
22. *Äsagom ome: Ko vöds lönik olik omicödob oli, o dünan badik! Äsevol-li, das binob men sevärik, kel sumob uto, kö no ekipidob, das klopol uto, kö no esovob?*
23. *Sekü kis üfo no ekipidol-li moni ini banköp? Tän ögesumob oni ko fien, ven ügekömob dönu.*
24. *Tän äsagom züstanölanes: Desumolsöd de om pouni, e givolsöd oni ome, kel labom pounis deg!*
25. *(Äsagons ome: O söl! labom pounis deg).*
26. *ibä sagob oles: Alane, kel dalabon, pogivos; de on, kel no dalabon, utos podesumon, keli dalabon.*
27. *Ab neflenis ut oba, kels no ävilons, das övedob hireg onas, dugolsöd isio, e deiflapsöd onis lo ob»!*
28. *Posä isagom atosi, äfövom tävi okik lü <Hierusalem>.*
29. *Ven ikömom nilü <Bethphage> e <Bethania> len bel, kel panemon Learabel, älesedom teli tidäbas okik,*
30. *äsagölo: «Gololsöd lü vilag visü obs; ven nügolols ini on, otuvols us cuküli pefimatanöl, su kel neföro men eseadon. Livükolsöd oni, e dugolsöd oni isio!*
31. *Ed if ek säkonöv oles: Sekü kis livükols-li oni? mutols sagön: Söl neodom oni».*
32. *Lesedäbs ädegoloms, ed ätuvoms osi, soäsä isagom osi omes.*

33. E ven äli vükoms cuküli, dalabans äsagons omes: «*Sekü kis livükols-li cuküli?*»
34. Äsagoms: «*Söl neodom oni*».
35. Tån ädugoms oni lü Yesus, äjedoms klotis oksik sui cukül, ed äseidoms Yesusi sui on.
36. Ven äläimonitom, äseatenükoms klotis oksik sui veg.
37. Töbo ikömom tö degolöp Learabela, e mödot lölik tidäbas äprimon ad lelobön ko vög laodik Godi, demü milags valik, kelis ilogons.
38. Äsagoms: «*Pabenedomös utan, kel kömom: reg sekü nem Goda! püid binonös in süil, e stüm in top löpikün!*»
39. Farisetans semik se menamödot äsagoms ome: «*O Mastan! blamolöd tidäbis olik!*»
40. Ab ägesagom: «*Sagob oles, ifatans seilomsöv, tån stons ovokädonsöv*».
41. Ven änilikom zifi, ed älogom oni, ädrenom dö on,
42. ed äsagom: «*Dasevolös i ol ün del ola utosi, kelos diinon ad püid olik! Ab nu atos peklänedon pro logs olik.*»
43. *Ibä dels okömons pro ol, ün kels neflens olik olöbumons zü ol daemi, onüfärmükons oli, ed odränälons oli;*
44. *opäridükons oli e cilis in ol, e no oletons stoni bal su votik; bi no edasevol timi, ün kel God evisitom oli.*
45. Ven ikömom ini tem, äprimom ad semofön se on utanis, kels äselons ed äremons.
46. Äsagom ones: «*Epenoy: <Dom oba obinon plekadam>; ab ols emekols oni ravanaspadädi*».
47. Aldeliko älejonom in tem, e lekultans e bibinolavans ästeifoms ad päridükön omi; ed i veütikans pöpa;
48. ab no ätuvoms medi ad dunön bos; ibä pöp lölik äslopikon omi, if ällon omi.

KAPIT : XX

1. Ün bal delas et, ven älejonom pöpe in tem, ed äpredom gospuli, lekultans e bibinolavans äkömoms ko bäldikünans lü om,
2. ed äsagoms ome: «*Sagolöd obes: Sekü gitod kinik dunol-li atos, u kim egevom-li ole gitodi at?*»

3. Ägesagom omes: «*Osäkob oles i bosì, gèspikolsöd obe!*
4. *Bluned ela <Ioannes>, äbinon-li se sül u se mens?»*
5. Äkonsäloms ninälo: «*If sagobs: se sül, tän osäkom: kikodo üfo no ekredols-li omi?*
6. *Ed if sagobs: se mens, tän pöp lölik ostonon obis, ibä lecedon, das <Ioannes> äbinom profetan».*
7. Klu ägespikoms: «*No sevobs osi*».
8. E Yesus äsagom omes: «*Tän i ob no sagob oles, sekü gitod kinik dunob atosì!*
9. Tán äprimom ad konön pöpe parabi sököl: «*Ek ämeikom vitidagadi, äbailom oni feilanes, ed äbllibom lunüpo in fuginän.*
10. *Ed ün tim pötik älesedom lü feilans hidiünani, dat ögìvoms ome dili klopota vitidagada, ab äflapoms omi, ed ämolesedoms omi nen dil klopota.*
11. *Nu älesedom nog hidiünani votik, ab i atani äflapoms ed älukofoms, ed ämolesedoms omi nen dil klopota.*
12. *Kilidnaedo älesedom lü oms lesedäbi, ab i atani ävunoms, ed äsejedoms omi.*
13. *Nu söl vitidagada äsagom: Kisi odunob-li? Olesedob soni palöföf obik; iflogoms omi, bo ospaloms omi.*
14. *Ven feilans älogoms omi, ävätäloms ko ods, ed äsagoms: Atan binom geran. Deidobsöd omi, dat gerot ledutikonös lü obs!*
15. *Äsejedoms omi se vitidagad ed ädeidoms omi. Kisi täno söl vitidagada odunom-li?*
16. *Okömom, odeidom feilanis et, ed ogìvom vitidagadi votanes».* Ven äliloms atosì, äsagoms: «*Atos no jenonös!*
17. Älülogom omis, ed äsagom: «*Kisi täno bibavöd at sinifon-li? <Ston, keli bumans emojedoms, evedon gulaston>».*
18. *Alan, kel falon sui ston et, otrovon; utani, sui kel falon, otroivon».*
19. Tü düp et lekultans e bibinolavans ästeifoms ad bemastikön omi, ab ädredoms pöpi; ibä äsuemoms, das isagom parabi at demü oms.
20. Älükoms kludo omi, ed älesedoms lükanis, kels äbitoms as ritans, ad küpodön sagodi miplitik da om, dat ökanoms lovegìvön omi cifode e nämäde guverala.
21. Äsäkoms ome: «*O Mastan! sevobs, das spikol stedälo, e lejonol no demölo pösodi, ab tidol ma verat vegami lü God;*
22. *pedälos-li, u no pedälos-li obes ad pelön tripi lampöre?»*

23. Ädaseivom diseini lukäfik omsik, ed äsagom omes: «*Kikodo blufodols-li obi?*»
24. *Jonolöd obe denari! Magoti kima, e supenädi kinik, at labon-li?* Äsagoms: «*Lampör*».
25. Tän äsagom omes: «*Givolsöd täno lampöre uti, kel duton lü om, e Gode uti, kel duton lü God*»!
26. So no äfägoms ad küpodön lo pöp sagodi miplitik de om; ed ästunölo dö gesagod omik, äseiloms.
27. Tän anans sadukanas, kels nooms lelifikami, äkömoms lü om, ed älonüloms säki at:
28. «*O Mastan! «Moyses» ebüdülom obes: <If ek kel labom jimatani deadom nencilo, tän blod omik mutom matikön ko vom et, e fatön posbinanis blode okik>*».
29. *Seimna blods vel ädabinoms; balidan isumom jimatani, ed ädeadom nencilo;*
30. *e telidan, kel älabom vom i at, ädeadom nencilo;*
31. *i kilidan elabom ofi; e leigoso velans valik; no äposbinükoms cilis, ven ädeadoms.*
32. *Fino i vom ädeadof.*
33. *Pö lelifikam, kim omas täno olabom ofi as jimatani? Ibä velans valik elaboms vom i at*».
34. Yesus äsagom omes: «*cils vola at matikons e pamatükons;*
35. *ab utans, kels palecedons digädiks ad kompenön in vol votik, e pö lelifikam se deadans, no matikons e no pamatükons.*
36. *Ibä kanons i no deadön; ibä sümedons silanans; e bi binons cils lelifikama, binons cils Goda.*
37. *E das deadans olelifikons, i <Moyses> ejonädom lä fotiil bramarubudas, ven sagom: <Söl: God ela <Abraham>, God ela <Isaac> ä God ela <Jacob>!*
38. *God ga no binom God deadanas, ab lifölanas: ibä valans lifons pro om*».
39. Tän bibinolavans semik ägesagoms: «*O Mastan! esagol verätiko*».
40. E no plu äkünoms ad säkön ome bos.
41. Nu äsagom omes: «*Lio kanoy-li sagön, das Kristus binom Son ela <David>?*»
42. *E <David> it sagom in buk psamas: <Söl esagom söle obik: Seadolöd detii ob,*
43. *jüs useitob neflenis olik äsä futabami pro futs olik*».

44. *<David> nemom kludo omi söli; lio üfo binom-li son omik»?*

45. Lilamü pöp lölik äsagom tidäbes okik:

46. *«Priüdolsöd demü bibinolavans, kels löfiloms ad zispatön in klotem gravik, ed ad paglidön su maket, ad seadön föfo in sinagogs, ed ad labülön pladis löpikiin pö fideds,*

47. kels luslugoms domis jiviudanas, e jino plekoms lunüpo. Odagetoms cödeti plüo gretikumi».

KAPIT : XXI

1. Ven älölogom, älogom lieganis, kels änüjedons legivotis oksik ini sakrifamonabog,

2. ed i jiviudani pöfik, kel änüjedof ini on fenigis tel.

3. Tän äsagom: *«Vö! sagob oles, jiviudan et enüjedof mödikumo ka votans valik;*

4. ibä atans valik egivons ini monabog asä legivoti Gode bosu de bundan oksik, ab of egivof de pöf okik vali, keli älabof, monemi lölik okik».

5. Ven semans äsagons dö tem, das pidekon me stoins jönik e lepromalegivotis, äsagom:

6. *«Tefü uts, kelis logols us, dels ökömons, das ston no bal oblibon su votik, das ston nonik oreton, kel no podebreikon».*

7. Ad atos äsäköy omé: *«O Mastan! kitimo atos ojenon-li? e kis obinon-li mal, das tim ekömon, das atos ojenon»?*

8. Ed äsagom: *«Küpälolsöd, das no pabätodols! ibä mödikans okömoms ko nem obik, ed osagoms: ob binob utan, kel ökömom, e tim binon nilik! No sökolsöd omi!*

9. *Ven olilols dö krigs e voluts, no vedolsöd dredälik! ibä dins valik at mutons jenön büfiko, e nog fin no okömon sunädo».*

10. Tän äsagom ones: *«Net ovolutikon ta net, e regän ta regän.*

11. *Taladremis vemik odabinons in tops mödik, e päst e faemaditret; pubods dredabik e milagamals gretik in sil ojenons.*

12. *Ab büä atos valik jenon, ogleipoy olis, opöjutoy olis, oloveblinoy olis lü sinagogs e fanäböps, ed odugoy olis lo regs e proviniguverans, bi labols nemi obik.*

13. *Fino omutols sagön lekoefi.*

14. *Desinolsöd täno, ad no kudön büo ninälo, vio ojelodols olis!*

15. *ibä ogevob oles fägi e sapi ad jelodön olis, sodas nek taanas olsik oplobon ta atos, ed okanon taspikön oles.*
16. *Sio polovegivol's fa pals, blods, röletans e flens, ed anans olas podeidols,*
17. *e pohetols fa valans, bi labols nemi obik.*
18. *Ab her no bal kapa olsik omoikon;*
19. *dub laidäl olsik odakipols lifi olsik.*
20. *Ven logols, das <Hierusalem> paziön dub milits, tän sevols, das distuk ona binon nilik.*
21. *Täno utans, kels binons in Yudän fugonsöd lü bels; utans, kels binons in zif setevonsöd, ed utans, kels binons in länäd no nütevonsöd ini on!*
22. *Ibä ats binons dels vindita, dat val pafölonöd, kel pepenon in bibapenäds valik!*
23. *Vi! lü voms grodik e sügöls ün dels et! Ibä ditret vemik obinon su taled, e zun dö pöp at.*
24. *Ofalons dub köted gläva, e pomodugons as krigafanäbs lü nets valasotik, e <Hierusalem> podästepon fa pagans, jüs tims paganas upasetikons.*
25. *Mals opubons in sol, in mun, in stels; e su taled pö pagans dredäl obinon, e däsper dub lenoid mela e levefas,*
26. *du mens lienetikons sekü dred e spets utosa, kelos odrefon volanefi; ibä näm's süla ovakulons.*
27. *Tän oloegoy kömön Soni mena su lefog ko nämäd e glor mödiks.*
28. *Ven dins at primons ad jenön, logolsöd täno löpio, e tovülolsöd kapis olsik, ibä libükam olas binon nilik».*
29. *I äsagom ones parabi: «Logolsöd lü figabim e bims votik valik!*
30. *Sosus loegols sprötön onis, suemols ito, das hitüp binon nilik.*
31. *Leigo if logols, das dins et jenons, osevols, das regän Goda binon nilik.*
32. *Vö! sagob oles, menäd at no pasetikon, büä val ujenon.*
33. *Sil e tal opasetikons, ab vöds obik no opasetikons.*
34. *Demolsöd olis it! No belodolsöd ladälis olsik me dajuit, briet e kuds taledik, das del et no kömonöd no pespetölo pro ols!*
35. *Ibä okömon äsä träpakäfod pro mens valik su taled lölik.*

36. *Galedolsöd kludo laiduliko, e plekolsöd, das binolsös digädiks ad skeapön se val at, kel okömon, ed ad dajonön olis lo Son mena»!*

37. Delo älejonom in tem; neito äsegolom ed ästebom su bel, kel panemon Learabel.

38. E pöp valik äkömon gödo lü om in tem ad lelilön omi.

KAPIT : XXII

1. Zäl bodas no pefemükölas, kel panemon pajad, änlikon.

2. E lekultans e bibinolavans äsukoms medi, vio ödeidoms omi; ibä ädredoms demü pöp.

3. Nu diab änügolom ini <Iudas>, kel pänäinemom: di <Iscariot>, balan degtelanas.

4. Äkömom lü lekultans e cifs tema ad bespikön ko oms, vio ölovegivom omi omes.

5. Äfredoms dö atos, ed äsludoms ad gi vön ome moni.

6. Äbävögom ko atos, ed äsukom pöti, ad lovegi vön omi nensevü menamödot.

7. Ven del bodas no pefemükölas ikömon, tü kel pajadajipül ämuton pasakrifön,

8. älesedom eli <Petrus> ed eli <Ioannes>, ed äbüdom omes: «*Gololsöd ad mökön obes pajadi, dat kanobsös fidön»!*

9. Äsagoms ome: «*Kiöpo vilol-li, das blümükobs oni»?*

10. Äsagom omes: «*Ekö! ven nügolols ini zif, ek okosgolom olis, kel polom vatalufladi. Sökolsöd omi lü dom, ini kel nügolom,*

11. *e sagolsöd söle doma: Mastan säkom ole: Kitopo fidalecem binon-li, kö kanob fidön pajadi ko tidäbs obik?*

12. *Ed ojonom oles us löpalecemi peblümüköl. Preparolsöd oni us»!*

13. Ägoloms, ed ätuvoms osi, soäsä isagom osi omes.

15. Ven äbinos düp pötik, älenseitom oki, e tidäbs ko om.

15. Tän äsagom omes: «*Edesirob vemo ad fidön pajadi at ko ols bü suf obik.*

16. *Ibä sagob oles, das no plu ofidob osi, büä pufölon in regän Goda».*

17. Tän äsumom köpi, ädanisagom dö at, ed äsagom: «*Sumolsöd ati, e seagivolsöd oni bevü ols!*

18. *Ibä sagob oles, das no plu odrinob denu de vaet vitidabäla, jüs regän Goda ukömon».*
19. Pos atos äsumom bodi, äsagom dani dö at, äbreikom oni, ägivom oni omes, ed äsagom: «*At binon koap obik, kel pagivon pro ols; dunolsöd atosi, ad mebön obi»!*
20. Leigo äsumom köpi, posä ifidoms, ed äsagom: «*Köp at binon diatek nulik in blud obik, kel paspilon pro ols.*
21. *Ab ekö! nam utana, kel trätom obi, binon ko ob len tab.*
22. *Son mena omogolom sio ma utos, kelos pesludon, ab vi! pro men et, fa kel palovegivom».*
23. Ed äprimoms ad säkön odes, kim omas ödunom atosi.
24. Nu bevü oms feit ädavedon tefü säk, kim omas äbinom gretikün.
25. Ed äsagom omes: «*Regs netas reigoms onis, ed utans, kels laboms nämädi tefü ons, panemons benodans.*
26. *Pö ols no binos so; ab utan, kel binom gretikün bevü ols, binomöd smalikün! e cif binomöd äsä utan, kel bötom!*
27. *Kim binom-li gretikum; utan-li, kel seatom len tab, ud utan-li, kel bötom? Utan, kel lenseatom, vo-li? Ab ob binob bevü ols äsä utan, kel bötom.*
28. *Binols utans, kels ai eplibols lä ob pö blufods obik.*
29. *Gerükotob oli me reig, leigoäsä Fat obik egerükotom obi me on;*
30. *dat dalols fidön e drinön len tab obik in regän obik, e, seadölo su trons, dalols cödön tefü tribüts degtel Yisraeläna».*
31. E Söl äsagom: «*O <Simon>, <Simon>! Ekö! diab esteifom ad sibön olis äsä vuiti;*
32. *ab eplekob pro ol, das lekred olik no leläsikonös, e ven seimna uninälikol, nämükolöd täno svistis olik»!*
33. Äsagom ome: «*O Söl! klienob igo ad fanäbikön e deadön ko ol».*
34. Ab äsagom ome: «*Sagob ole, o <Petrus>! higok no okravom adelo, büä unool kilna, das sevol obi».*
35. Fovo äsagom omes: «*Ven älesedob olis nen böb, nen tävasakäd, nen juks, enelabols-li bosii? Äsagoms: «Nosi».*
36. Tän äsagom omes: «*Ab nu, if labol böbi, kesumolöd oni, leigo tävasakädi, ed if no labol glävi, selolöd kloti olik, e remolöd bali!*

37. *Ibä sagob oles, das utos, kelos pepenon, muton pafölön pö ob: <Pedütedom bevü midunans>. Ibä pö ob fin kömon».*
38. Atans äsagoms: «*O Söl! ekö! is glävs tel dabinons*». Äsagom omes: «*Ats saidons*».
39. Äsegolom se zif, ed ägolom ma kösöm lü Learabel; i tidäbs omik äsökoms omi.
40. E ven ikömom us, äsagom omes: «*Plekolsöd ad no pablufodön*»!
41. Om it äfagikom de oms zao mö fagot stonijeda, äkienom, ed äplekom:
42. «*O Fat! If vilol atosi, leadolös beigolön köpi at de ob! ab no vil obik, ab vil olik jenonös*»!
43. Tän silanan se sül äpubom lo om, kel äkuradükom omi.
44. Pädrefölo dub dadredäl, äplekom ai lefäkälükumo, e suet omik ävedon äsä bludatofs, kels äfalons sui glun.
45. Ven älöädöm pos plekam, ed äkömom lä tidäbs, ätuvom omis äslipölis sekü lüg,
46. ed äsagom omes: «*Lio slipols-li? Löädolsöd, e plekolsöd ad no pablufodön*»!
47. Du nog äspikom, ekö! menamödot älükömon, e man labü nem: <Iudas>: balan degtelanefa, äfögolom, ed älüstepom lü Yesus, ad kidön omi.
48. E Yesus äsagom ome: «*O <Iudas>! trätol-li Soni mena me kid*»?
49. Ven utans, kels äbinoms ko om, älogoms utosi, kelos äjenon, äsagoms: «*O Söl! odaflapobs-li me glävs*»?
50. E balan omas ädrefom hidünani dalekultana, ed ädecöpom lili detik omik.
51. Ab Yesus ägespikom: «*Stopolsöd! no dunolsöd fovo*»!
- Ädoatom lili ed äsanom oni.
52. Lü lekultans, cifs tema, e bäldikünans, kels älügoloms lü om, äsagom: «*Esegolols-li ko säbs e klöbs äsä ta ravan?*
53. *Ven äbinob aldeliko lä ols in tem, no etenükols nami ad gleipön obi. Ab at binon düp pötik olas e nämäd daga*»!
54. Ägleipoms omi, ämodugoms omi, ed äblinoms omi lü dom dalekultana, du <Petrus> äsökom fago omis.
55. Ven ifilidoms fili in yad, ed iseidoms okis lä at, i <Petrus> iseidom oki bevü oms.
56. Jipul, kel äloegof seadön omi lä fil, älülogof omi japäliko, ed äsagof: «*I atan äbinom lä om*».

57. Ab änoom osi, ed äsagom: «*No sevob omi, o vom!*»!
58. Pos brefüp, votan, kel älogon omi, äsagon: «*I ol binol balan omas*». Ab <Petrus> äsagom: «*O men, no binob utan*».
59. Latikumo zao mö düp bal, votan älesiom: «*Veratö! atan äbinom lä om, ibä binom i Galileyänan*».
60. E <Petrus> äsagom: «*O men! no sevob utosi, kelosi sagol*». E sunädo, du nog äspikom, higok äkravom.
61. Söl ägüflekome oki, ed älülogom eli <Petrus>. Tän <Petrus> ämemom sagodi Söla, kel isagom: «*Büä higok kravom, unoädol adelo kilna obi*».
62. Ägolom plödio, ed ädrenom biedäliko.
63. Mans, kels ädakupoms Yesusi, äkofoms ed äflapoms omi.
64. Ätegoms omi me klot, äflapoms sui logod omik, ed äsagoms: «*Profetölöd! Kim eflapom-li oli?*»
65. Ed äsagoms omes slänis votik mödik.
66. E ven del ivedon, bäldikünans pöpa, lekultans e bibinolavans äkobikoms, ädugoms omi ini sanhedrin,
67. ed äsagoms: «*If binol Kristus, sagölöd osi obes!*» Äsagom omes: «*If sagob osi oles, no okredols obi,*
68. *ed if säkob oles bos, no ogespikols obe, u no olivükols obi.*
69. *Denu Son mena oseadom tö flan detik nämäda Goda*».
70. Tän valans äsagoms: «*Binol-li üfo Son Goda*»? Äsagom omes: «*Sagols osi; binob utan*».
71. Tän äsagoms: «*Sekü kis neodobs-li nog temunodi? Obs it elilobs ga osi se mud lönik oma*».

KAPIT : XXIII

1. Pos atos, menamödot lölik älöädon ed ädugon omi lü <Pilatus>.
2. Äprimoms ad kusadön omi; äsagoms: «*Eküpodobs, das pöladugom pöpi, das neletom oni ad pelön tripi lampöre, sagölo, das binom Kristus, reg*».
3. <Pilatus> nu äsäkom ome: «*Binol-li reg yudanas*»? ed ägespikom: «*Sagol osi*».

4. <Pilatus> äsagom tän lekultanes e menamödot: «*No küpob döboti in man at*».
5. Ab älesioms nog dranikum_-o «*Volutikom pöpi dub lejon omik in Yudän lölik, eprimölo in Galileyän jü top at*».
6. Sosus <Pilatus> älihom dö Galileyän, äsākom, va äbinom Galileyānan.
7. E ven älelilom, das äbinom se ziläk ela <Herodes>, älesedom omi lü <Herodes>, kel äbinom ebo ün tim et in <Hierusalem>.
8. Ven <Herodes> älogom Yesusi, äfredom vemo; ibä ya lunüpo idesiro ad logön omi, demü utos valik, kelosi ilelilom dö om, ed äspelom ad loegön duinön omi milagi seimik.
9. Älonülo kludo ome säkis mödik, ab no ägespikom ome.
10. Lekultans e bibinolavans ästanoms us, ed äkusadoms omi vemo.
11. E <Herodes>, ko soldats okik, äkofom ed älukofom omi, ädekom omi me klot nidik, ed ägelesedom omi lü <Pilatus>.
12. Tü del et <Herodes> e <Pilatus> ävedoms flens, ibä ibinoms büikumo nefleniks ta od.
13. Nu <Pilatus> äkobovokom lekultanis, cifodanis e pöpi,
14. ed äsagom ones: «*Eblinols mani at lü ob, asä eki, kel epöladugom pöpi, ab ekö! edasäkob lo ols omi, ab no cedob omi döbiki demü utos, kelosi kusadols ome*».
15. *Ino <Herodes>, ibä elesedob olis lü om, ed ekö! nos pedunon fa om, demü kel döbom ad padeidön.*
16. *Klu posä getom flapemi, ostadükob libio omi*».
- (17. Timü zäladel ämutom gevön plidü pöp libi balane).
18. Ab menamödot ävokādom: «*Moükolöd omi! Gevolöd demü obs libi ele <Barabbas>!*»
19. kel äbinom utan, kel demü volut in zif ijenöl, e demü sasen, pifanäböpom.
20. <Pilatus>, kel äklienom ad stadükön libio Yesusi, älvokādom kludo dönu omes,
21. ab ävokādoms: «*Krodolöd! krodolöd omi*»!
22. Kilidnaedo äsagom omes: «*Badikosi kinik edunom-li üfo? Eküpob döboti nonik in om, sekü kel meritom ad padeidön. Klu posä ugetom flapemi, ostadükob libio omi*».
23. Ab äflagoms aiplu lelaodiko, das ämutom pakrodön, e vokād omas e lekultanas ävedon levemik.

24. Tän <Pilatus> äsludom, ad fölon flagi omsik.
25. Ästadükom libio mani, kel pifanäböpom demü volut e sasen, e kela libükami iflagoms, ed älovegivom Yesusi ma desir omas.
26. Ven äsedugoms omi, ägleipoms eli <Simon> seimik se <Cyrene>, kel äkömom de läned, ed ämütoms omi ad polön krodi po Yesus.
27. Mödot gretik pöpa äsökom omi, bevü kel voms äbinofs, kels äflapofs okis ui blöt, ed äplonofs omi.
28. E Yesus äflekomi lü ofs ed äsagom: «*O dauts di <Hierusalem>! no drenolsöd dö ob, ab drenolsöd dö ols it e dö cils olsik!*
29. *Ibä ekö! dels okömons, ün kels osagoy: beatiks atans binons, kels binons nefluköfik; bälids kels no emotons; dögs, kels no esügons.*
30. Tän osagoy beles: *Falolsöd sui obs! e lubeles: Fegolsöd obis!*
31. *Ibä, if dunoy atosi ko boad grünik, ad kis oreifoy-li täno boadi sigik?»*
32. Nog midunans tel pämodugoms ko om ad padeidön.
33. Ven ikömons tö top, kel panemon kranatop, äkrodoms us omi e midunanis tel; balani detaflanü, e votani nedetaflanü om.
34. E Yesus äsagom: «*O Fat! Pardolös omes atosi! ibä no sevoms, kisi dunoms*». Äseadiloms kübädamo klotis omik.
35. Pöp ästanon ad lülogön atosi, e ko on i cifs äkofoms omi, sagölo: «*Votanis esavom, savomöd nu oki it! if binom-la Kristus Goda, Väläb*».
36. I soldats äkofoms omi, ägoloms lü om, ed äblinoms ome vinigi,
37. ed äsagoms: «*If binol reg yudanas, savolöd oli it!*
38. E sus om nüpenäd ädabinon, pepenöl me tonats Grikänik, Romänik e hebreyik:
ATAN BINOM REG YUDANAS.
39. Balan midunanas pikrodöl äsagom slänölo ome: «*If binol Kristus, savolöd täno oli it ed obis!*
40. Ab votan äblamom omi, ed ägesagom: «*No dredol-li Godi, nu suföl pönodi ot?*
41. *Ed obs gideto; ibä edagetobs mesedi pemitöl, ab om edunom nosi negidöfik*».
42. I äsagom Yesuse: «*Memidolös obi, ven ukömol ini regän olik!*
43. Ed äsagom ome: «*Vö! sagob ole, adelo obinol ko ob in parad*».

44. Äbinos zao düp mälid, e dag ädavedon love taled lölik, jü düp zülid,
45. sol ädagikom, e körten in tem äsleaton zänodo telio.
46. E Yesus ävokädom me vög laodik: «*O Fat! ini nams olik lovegivob lani obik*». E me vöds at ädeadom.
47. Ven kapiten älogom utosi, kelos äjenon, älelobom Godi ed äsagom: «*Jenöfö! man at äbinom ritik*».
48. E posä menamödot lölik, kel ikobokömon ad ogön atosi, elogon utosi, kelos ijenon, ägegolon oki sui blöt äflapölo.
49. Sevädans valik omik, ed i voms, kels isökofs omi de Galileyän, ästanons fagoto ad logön atosi.
50. Ed ekö! man, <Ioseph> penemöl, liman konsälalefa, man gudik ä ritik,
51. (kel no ikompenükom konsälami e dunis omsikis) se <Arimathaea>: zif yudanas, ädabinom; äbinom man, kel i äspetom regäni Goda.
52. Atan ägolom lü <Pilatus>, ed äbegom ome koapi Yesusa.
53. Ädesumom oni, ävilupom oni ini diled linumastofa, ed äseitom oni ini sepül ini klif pesecöpöl, in kel nog nek iseiton.
54. Äbinos fridel; jabat äprimon.
55. Voms, kels ikömofs ko Yesus se Galileyän, äsökofs, älogofs sepüli, e vio koap omik pänüseiton.
56. Posä igegolofs, ämökofs stöfis benosmelik e miri; e tü jabat ätakädots ma büded.

KAPIT : XXIV

1. Tü del balid viga, ägolofs, ko votans anik, mugödo lü sepül ko stöfs benosmelik, kelis imökofs.
2. Ätuvofs stoni pidejapodöli der sepül,
3. e ven inügolofs ini on, no ätuvofs koapi Söla: Yesus.
4. Ed ekö! du nog vätälofs ninälo, kisi ämutofs tikön tefü atos, mans tel in klotem nidik ästanoms lä ofs.
5. Ven ädredikofs vemo, ed äblegükofs logodis oksik taledio, äsagoms ofes: «*Lio sukols-li lifölani bevü deadans*».

6. *No binom is, ab elelifikom. Memolsöd utosi, kelosi esagom oles, ven nog äbinom in Galileyän!*
7. *Son mena mutom palovegivön ini nams menas sinik, e pakrodön, ed olelifikom tü del kilid».*
8. Nu ämemofs vödis omik.
9. Ven igegolofs de sepül, änunofs atosi valik degbalanes e votanes valik.
10. Jiatans äbinofs <Maria> di <Magdala>, <Ioanna> e <Maria>: mot ela <Iacobus>; e jjutans, kels äbinofs ko ofs änunofs osi paostolanes.
11. Älecedoms utosi, kelosi äsagofs, luspikoti vagöfik, e no äkredoms ofis.
- (12. Ab <Petrus> älöädöm ed ägolom lü sepül, äbiegädöm, ed äloegom seatön te flabis linumik; ädegolom ed ästunom ninälo dö utos, kelos ijenon).
13. Ab ekö! Tel omas ägoloms ün del ot lü vilag <Emmaus> penemöl e topöl fagotü hols tel de <Hierusalem>.
14. Äspikoms ko od dö dins valik, kels ijenons.
15. E du äspikoms so, ed äcänoms tikodis, Yesus it äkömom lä oms, ed äkegolom ko oms.
16. Ab logs omsik no äfägons ad memosevön omi.
17. Ed äsagom omes: «*Dö kis spikols-li vegamo so jäfädiko ko od*»? e sekü kis binols-li lügiks»?
18. Balan omas, kela nem binon: <Cleophas>, äsagom ome: «*Binol-li soelan, kel stebol in <Hierusalem>, e no sevol utosi, kelos ejenon us ün dels at*»?
19. Äsagom omes: «*Kis-li üfo*»? Ed äsagoms ome: «*Dins tefü Yesus di <Nazareth>, kel äbinom profetan, e nämöfik me vöds e duns lo God e pöp lölik*;
20. *e jenot, vio lekultans e bäldikünans obsik ecödetoms omi ad deadön, ed ekrodoms omi.*
21. *Äspelobs, das äbinom man, kel ölibükom Yisraeläni. E nu ya dels kil epasetikons, das atos valik ejenon.*
22. *I voms anik se sogod obsik ebluvükofs obis; ebinofs agödo lä sepül,*
23. *no etuvofs funi omik, ed ekömofof ad konön obes, das elabofs igo pubodi silananas, kels äsagoms, das lifom.*
24. *Anans obas egoloms täno lü sepül, ed etuvoms dinis, soäsä voms isagofs; ab omi no elogoms».*

25. Tān äsagomomes: «*O nentäläktans! kels labols ladäli trögik pö lekred utosa, kelosi profetans esagoms.*
26. *Kristus no ämutom-li sufön atosi ad nügolön ini glori okik?*
27. Nu äprimom ad plänön omes de <Moyses> e de profetans valik utosi, kelos pepenon tefü o in penäds valik.
28. Somo änilikoms lä vilag, lü kel ägoloms, ed ädunom, äsva ävilom fövön vegami okik.
29. Ab ävüdoms omi draniko, sagölo: «*Blibolös lä obs! ibä binos tio soar; del ya finikon*». Tān ägolom ninio ad blibön lä oms.
30. E ven älenseatom, äsumom bodi, äbenedom oni, äbreikom oni, ed älovegivom oni omes.
31. Nu logs omsik pämaifükons, ed ämemosevoms omi. Ab änepubom se logam omsik.
32. Äsagoms ode: «*Ladäl obsik no päfäkiikon-li ven äspikom dü vegam ko obs, ed äplänom bibapenädis?*
33. Sunädo älöädoms, ed ägegoloms lü <Hierusalem>, kö ätuvoms degbalanis, ed utanis, kels iläikoms lä oms, du ikobikoms.
34. Äsagoms: «*Jenöfö! Söl elelifikom ed epubom lo <Simon>*».
35. Ed äkonoms utosi, kelos ijenon dü vegam, e vio pämemosevom fa oms dub breik boda.
36. Ven äspikoms dö atos, äbinom zänodü oms, ed äsagom: «*Püd binonös lü ols!*»
37. Äjekoms, ed äcedoms dredo, ad logön späki.
38. Ab äsagom omes: «*Kio ebluvikols! e sekü kis dots valasotik süikons-li in ladäl olsik?*
39. *Logolsöd namis e futis obikis! Binob utan. Doatolsöd obi, e lülogolsöd obi! Ibä späk no labon midi e bomis, äsä logols, das ob labob*».
40. E ven äsagom atosi, äjonom omes namis e futis.
41. E ven sekü fred no nog äkredoms, ed ästunikoms, äsagom omes: «*No labols-li bosi ad fidön?*
42. Ägivoms ome täno diledi fita pibaköl, e mieli mielaziöbema.
43. Äsumom onis ed äfidom onis lo oms.

44. Nu äsagom omes: «*Atos binon utos, kelosi esagob oles, ven nog äbinob lä ols, das val, kel peponon tefü ob in lonem ela <Moyses>, in penäds profetanas, ed in psams, muton pafölon*».

45. Tän äkleilükom dasevi omas, sodas äsuemoms bibapenädis,

46. ed äsagom omes: «*So epenoy, das Kristus ösufom, ed ölelifikom tü del kilid se deadans,*

47. *e das ölenunoy stabü nem omik netes valik, lecen e pardi döbotas valik, äprimölo elanes di <Hierusalem>,*

48. *ols binols temunans atosa.*

49. *Ed ekö! sedob oles promi Fata obik: Oblibols in zif, jüs udagetols löpao nämädi*».

50. Tän äsedugom omis jü <Bethania>, ätovom namis okik ed äbenedom omis.

51. Du äbenedom omis, äleditom de oms, e pälasumom ini sül.

52. Äleplekoms omi, ed ägegoloms ko fred gretik dönu lü <Hierusalem>,

53. ed äbinoms ai in tem, danölo e lelobölo Godi.

GOSPUL MA <IOANNES>

KAPIT : I

1. Primo vöd ädabinon, e vöd äbinon in God, e vöd äbinon God.
2. Si! vöd äbinon primao in God;
3. val edavedon dub on, e nen on nos edavedon uta, kel edavedon.
4. In on lif äbinon, e lif äbinon lit menas.
5. Lit stralon ini dag, e dag no elasumon oni.
6. Man äsüikom; pileseDOM fa God; nem omik äbinom: <Ioannes>.
7. Atan äkōmom ad temunōn; ad temunōn tefü lit; dat valans ölekredons dub om.
8. Om it no äbinom lit, ab ämutom temunōn tefü lit.
9. At binom lit veratik, kel, ini vol ekōmöl, litükom meni alik.
10. Äbinom in vol, vol idavedon dub om, e vol no esevon omi.
11. Äkōmom lü okikans, ed omikans no elasumons omi.
12. Ab valanes, kels elasumons omi, egivom nämädi ad vedōn cils Goda, sevabo utanes, kels elekredons nämätü nem omik;
13. kels no pemotons sekü dabinäd menik, sekü desir mida, sekü vil mana, ab sekü God.
14. Vöd evedon binäd midik, (ed elōdom bevü obs ed elogobs glori omik, asä glori Sona baliko pemotōla Fata) fulü benäd e verat.
15. <Ioannes> etemunom dö om, ed evokädom: «*Om äbinom utan, tefü kel äsagob: Utan, kel kömom pos ob, esüikom bü ob; ibä ädabinom bü ob.*
16. *Ibä se ful oma obs valik egetobs, benädi bal tä votik;*
17. *ibä lonemi egetobs de <Moyses>, benäd e verat edavedons dub Yesus Kristus.*
18. *Nek elogon föro Godi; Son baliko pemotöl, kel binom in vüim Fata, eplänom osi».*
19. So temunod de <Ioannes> äbinon, ven yudans ileseDOMs se <Hierusalem> kultanis e levitanis lü om ad säkōn ome: «*Kim binol-li?*
20. Ädasevom e no änoom; ädasevom: «*No binob Kristus*».

21. Pos atos äsäkoms ome: «*Kis binol-li täno? Binol-li <Elias>»?* ägespikom: «*Nö!*
«*Binol-li profetan*»? Ed ägespikom: «*Nö!*»!
22. Tän äsagoms ome: «*Kis binol-li? Mutobs ga blinön gespiki lü utans, kels elesedom
obis: Kisi sagob-li dö ol it?*»?
23. Äsagom: «*Binob vög utana, kel vokädom in däsärt: <Kamükolsöd vegi pro Söl>!
soäsä profetan: <Isaias> esagom*».
24. Lesedäbs et nu äbinoms farisetans.
25. Ed äsäkoms ome: «*Sekü kis blunedol-li üfo, if no binol Kristus, ni <Elias>, ni
profetan*»?
26. <Ioannes> ägesagom omes: «*Blunedob me vat, ab zänodü obs balan dabinom, keli
no sevol,*
27. *balan, kel kömom pos ob, ab kel pesüikom bü ob, lo kel no digädob ad säsnalön
jukaküiredi omik*».
28. Atos äjenon in <Bethania> votaflanü <Jordanis>, kö <Ioannes> äkösömom ad
blunedön.
29. Ven tü del sököl äloegom kömön Yesusi lü ok, äsagom: «*Ekö! jipül Goda, kel
moiikom sinodis vola.*
30. *Binom utan, dö kel esagob: Pos ob man kömom, kel pesüikom bü ob; ibä üdabinom
büikumo ka ob.*
31. *I ob no äsevob omi; ab, dat pösevädüikom Yisraelänanes, ekömob ad blunedön me
vat*».
32. E <Ioannes> ätemunom: «*Eloegob donikön Lanali asä pijuni se süil, e blibön su om.*
33. *E no äsevob omi, ab utan, kel elesedom obi ad blunedön me vat, esagom obe: Om,
sui kel loegol donikön Lanali, e su kel at blibon, binom utan, kel blunedom me
Saludalanal.*
34. *Elogob osi, e temunob, das atan binom Son Goda*».
35. Tü del sököl, <Ioannes> ästanom dönu us, ko tel tidäbas okik.
36. Ed älogölo lü Yesus, kel äbeigolom, äsagom: «*Ekö! jipül Goda*».
37. E ven tidäbs tel et älieloms omi sagön atosi, äsökoms Yesusi.
38. Ven Yesus nu ägüflekom oki, ed älogom, das äsökoms omi, äsagom omes:
39. «*Kisi sukols-li?*» äsagoms ome: «*O Rabinan! (tradutod atosa binon: <O Mastan!>)
Kitopo lödol-li?*»

40. Äsagom omes: «*Kömolsöd e logolsöd*»! äkömoms kluo, ed älogoms topi, kö älödom, ed äbiliboms dü del et lä om. Äbinos zao düp degid.
41. Balan de tel, kels ililoms osi de <Ioannes>, ed isökoms Yesusi, äbinom <Andreas>: blod ela <Simon Petrus>.
42. Ätuvom balido blodi okik: <Simon>, ed äsagom ome: «*Etuvobs Mäsiati*». (kela tradutod binon: <Kristus>).
43. Ädugom omi lü Yesus. Yesus älülogom omi, ed äsagom: «*Binol <Simon>: son ela <Ioannes>; ponemol: <Cephas>*» (kel petradutöl binon: <Petrus>).
44. Ven Yesus ävilom detevön tü del sököl lü Galileyän, äkolgolom eli <Philippus>, ed äsagom ome: «*Sökolöd obi*»!
45. <Philippus> äbinom se <Bethsaida>: zif elas <Andreas> e <Petrus>.
46. <Philippus> ätuvom eli <Nathanael>, ed äsagom ome: «*Omi, dö kel <Moyses> in nomem e profetans epenoms, etuvobs, sevabo Yesusi: son ela <Ioseph> de <Nazareth>*».
47. <Nathanael> äsagom ome: «*Bos gudik kanon-li kömön se <Nazareth>*»? <Philippus> äsagom ome: «*Kömolöd e logolöd*»!
48. Ven Yesus äloegom kömön lü ok eli <Nathanael>, äsagom dö om: «*Ekö! jenöfo binom Yisraelänan, in kel cüt no dabinon*».
49. <Nathanael> äsagom ome: «*Kiöpaol sevöl-li obi*»? Yesus ägesagom ome: «*Büä <Philippus> ävokom oli, elogob oli, ven äbinol dis figabim*».
50. <Nathanael> ägesagom ome: «*O Rabinan! binol Son Goda; binol hireg Yisraeläna*».
51. Yesus ägesagom ome: «*Evedol-li lekredan, bi äsagob ole, das elogob oli dis figabim? Ologol dinis gretikum*».
52. Äsagom i lü om: «*Vö! vö! sagob oles, denu oloegols maifikön süli, e donikön e löpikön silanani Goda sui Son mena*».

KAPIT: II

1. Tü del kilid matikamazäl ädabinon tö <Cana> in Galileyän; mot Yesusa äkomof us.
2. I Yesus e tidäbs omik pivüdoms ad matikamazäl.
3. Ven vin ädefon, mot Yesusa äsagof ome: «*No labons vini*».

4. E Yesus äsagom ofe: «*Sekü kis mutob-li jäfön me ob? o vom! Düp obik no nog ekömon*».
5. Mot omik äsagof hidünanes: «*Dunolsöd utosi, kelosi osagom oles*»!
6. Nu ädabinons vatagefs bäsinik mäl, ma klinükamabüdüls yudanas us pipladöls, kelas al äninädon zao metretis tel u kil.
7. Yesus äsagom omes: «*Fulükolsöd gefis me vat*». Äfulükoms onis jüi siem.
8. Äsagom omes: «*Kupolsöd nu oni, e blinolsöd oni lebötädale*»! Ed äblinoms oni.
9. Ven nu lebötädal ägutom vati, kel ivedon vin, no äsevom, kiöpaio ikömon, ab hidünans, kels ikupoms vati, äsevoms osi, ävokom higami,
10. ed äsagom ome: «*Alan bötom balido vini gudikün, e ven brietons, vini läs gudiki; ab ol ekipedol gudiküni jünu*».
11. Milagi balid at Yesus äduinom tö <Cana> in Galileyän, ed ädasevädükom so glori okik, e tidäbs äprimoms ad lekredön omi.
12. Pos atos ädegolom ko mot okik, blods okik e tidäbs okik lü <Capharnaum>, kö ästebons dü dels anik.
13. Pajad yudanas äbinon nilik, e Yesus ätevom lü <Hierusalem>.
14. Ven äloegom seadön in tem selanis bubas, jipas e pijunas, e monicänanis,
15. Ämekom de jains lebatu, ed äsemofom omis valik, ko jips e bubs se tem, ämojedom moni monicänanas, ed ädojedom tabis omsik.
16. E pijuniselanes äsagom: «*Moblinolsöd dinis et, e no vedükolsöd domi Fata obik leseladomi*»!
17. Tän tidäbs ämemoms, das epenoy: <Zil pro dom olik luslugon obi>.
18. Yudans ägesagoms täno ome: «*Mali kinik jonol-li obes as blöf, das dalol dunön atosi*»?
19. Yesus ägespikom omes: «*Debreikolsöd temi at, ed olöbumob oni dönu ünü dels kil*».
20. Yudans ägespikoms ome: «*ünü yels foldegmäl ebumoy temi at, ed ol olöbumol-li oni ünü dels kil*»?
21. Ab äspikom dö koap okik as tem.
22. Ven ilelifikom kluo se deadam, tidäbs ämemoms, das isagom atosi; ed älekredoms penädus bibik, e vödi, keli Yesus ispikom.

23. Ven äbinom in <Hierusalem> ün pajad pö zäl, mödikans ävedons lekrediks, bi älogons milagis, kelis äduinom.

24. Ab Yesus no älikonfidom oki ones, bi ädasevom onis valik;

25. ibä no äneodom, das ek ätemunon ome meni; om it vo äsevom utosi, kelos äbinon in men.

KAPIT : III

1. Farisetan seimik ädabinom, kela nem äbinon: <Nicodemus>; äbinom löpal yudanas.

2. Atan äkömom neito lü om ed äsagom ome: «*O Rabinan! sevobs, das ekömol demü God as tidan; ibä nek kanonöv duinön milagis, kelis eduinol, if God no binomöv ko on*».

3. Yesus ägespikom ome: «*Vö! vö! sagob ole, ek, pläsif pamotonöv dönu, no kanon logön regäni Goda*».

4. <Nicodemus> äsagom ome: «*Lio men kanon-li pamotön, ven labon ya bäldoti semik? No kanon ga gegolön dönu ini vüim mota okik, e täno pamotön*!»

5. Yesus ägesagom: «*Vö! vö! sagob ole, if ek no pamotonöv se vat e lanan, no kanon nügolön ini regän Goda*.

6. *Ut, kel pemoton se mid, binon mid: ed ut, kel pemoton se lanan, binon lanan.*

7. *No stunolöd, das esagob ole, mutols pamotön dönu!*

8. *Vien lebladon, kiöpio vilon; sio lilol toni onik, ab no sevol, kiöpao kömon, e kiöpio golon; so jenos pö alan, kel pemoton se lanan*».

9. <Nicodemus> äsagom ome: «*Lio atos kanon-li jenön*»?

10. Yesus äsagom ome: «*Binol tidal Yisraeläna, e no sevol-li atosi?*

11. *Vö! vö! sagob ole, kelosi sevobs, utosi spikobs, e kelosi elogobs, utosi temunobs, e temunodi obsik no lüsumols.*

12. *If no kredols dinis taledik, kelis lenunob oles, lio olekredols-li if lenunob oles dinis sülik?*

13. *Nek elöpiovegom lü süil, äsä utan, kel edoniovegom se süil, sevabo Son mena, kel binom in süil.*

14. *Leigoäsä <Moyses> elöpükom in däsärt sneki, so Son mena muton palöpükön,*

15. *dat alan, kel lekredon omi, no päridikonös, ab labonös lifi laidüipik!*

16. *Ibä so vemo God älöfom volanefi, das egivom Soni baliko pemotöli oka, dat alan, kel lekredon omi, no päridikonös, ab labonös lifi laidüipik!*
17. *Ibä God no älesedom Soni okik lü vol, ad cödön volanefi, ab, dat volanefpösavon fa om.*
18. *Utan, kel lekredon omi, no pacödon, ab utan, kel no lekredon, ya pemicödon, bi no elekredon nämätü Son baliko pemotöl Goda.*
19. *Ibä in atos cödöt binon, das lit ekömon ini vol, e das mens ebuükons dagi; ibä vobods onsik äbinons badiks.*
20. *Ibä alutan, kel dunon badiko, heton liti, e no kömon ini lit, dat vobods onik no klülädons binön nenvöladiks.*
21. *Ab utan, kel dunon veratiko, kömon ini lit, dat sevädikos, das vobods onik pedunons baiädü vil Goda».*
22. *Pos atos Yesus e tidäbs omik ägoloms lü Yudän; ästebom us ko oms, ed äblunedom.*
23. *Ab i <Ioannes> äblunedom, in <Ainon> nilü <Salim>; bi us vat mödik ädabinon. Äkömoy usio, e päblunedoy,*
24. *ibä <Ioannes> no nog pifanäböpom.*
25. *Nu bevü tidäbs anik ela <Ioannes> e yudans feit ädavedon tefü klinikam.*
26. *Äkömoms lü <Ioannes> ed äsagoms ome: «O rabinan! om, lä kel äbinol loveflanü el <Iordanis>, dö kel etemunol, ekö! blunedom, e valans kömons lü om».*
27. *<Ioannes> ägespikom: «Men nonik kanon dagetön bos, pläsif atos pegivon one se süil.*
28. *Ols it binols temunans obik, das esagob: Ob no binob Kristus, ab pelesedob bü om.*
29. *Utan, kel labom jigami binom higam; flen higama, kel stanom ad dalilön omi, fredom vemo ad lilön higami. Atos binon nu fred, me kel fulob.*
30. *Om mutom pluikön, ob läsikön.*
31. *Utan, kel kömom löpao, binom löpü valans; utan, kel licinom se taled, labom natäli taledik, e spikom ma mod taledik; ab om, kel kömom se süil, binom löpü valans.*
32. *Utosi, kelosi elogom ed elilom, temunom, e nek lüsumon temunodi omik.*
33. *Utan, kel lüsumon oni, lesion, das God binom veratik.*
34. *Ibä om, keli God elesedom, spikom vödis Goda; ibä givom Lanali no me maföm.*
35. *Fat löfom Soni okik, ed egivom vali ini nam omik.*

36. *Utan, kel lekredon Soni, labon lifi laidüpiik, ed utan, kel no lekredon Soni, no ologon lifi, ab zun Goda oblibon su on».*

KAPIT : IV

1. Ven Söl nu älelilom, das farisetans ililoms, das Yesus ävedükom tidäbis mödikum, ed äblunedom menis mödikum ka <Ioannes>,

2. (do Yesus it no äblunedom, ab tidäbs omik),

3. Älüvom Yudäni, ed ägegolom lü Galileyän.

4. Demü atos ämutom tevön da Samaritän.

5. So äkömom lä zif <Sichar> pinemöl, nilü läned, keli <Iacob> ilegivom sone okik: <Ioseph>.

6. Us fonäd di <Iacob> ädabinon. Yesus, kel ifenikom dub täv, äseidom oki nu lä fonäd. Äbinos zao düp mälid.

7. Usio vom se Samaritän äkömof ad kupön vati. Yesus äsagom ofe: «*Givolös obe bosu ad drinön*»!

8. Ibä tidäbs omik igoloms lü zif ad remön zibi.

9. Vom Samaritänik äsagof ome: «*Lio-li? ol, kel binol yudan, begol-li obe: ji-Samaritänan bosu ad drinön*»? (Ibä yudans no kosädons ko Samaritänans).

10. Yesus ägesagom ofe: «*If äsevolöv givoti Goda, e kim utan binom, kel ebegom ole: Givolös obe bosu ad drinön, übegolöv ome vati liföl, ed ügivomöv oni ole*».

11. Vom äsagof ome: «*O Söl! no labol böketi, e fonäd binon dibik; kiöpaol labol-li täno vati liföl?*

12. *Ga no binol gretikum ka fat obsik: <Iacob>, kel egivom obes fonädi, e kel it edrinom se on, leigoäsä sons omik e veter omik*»?

13. Yesus ägesagom ofe: «*Alan, kel drinon de vat at, osoafon dönu;*

14. *ab utan, kel drinon de vat, keli ob givob one, laidüpio no plu osoafon, ab vat, keli givob one, ovedon in on fon vata, kel ofonon jü ini lif laidüpiik*».

15. Vom äsagof ome: «*O Söl! givolös obe vati et! dat no plu osoafob, e no plu nedob kömön isio ad kupön*».

16. Yesus äsagom ofe: «*Gololöd ad vokön himatani olik, e kömolöd isio*»!

17. Vom ägesagof ome: «*No labob himatani*». Yesus äsagom ofe: «*Veräto esagol: no labob himatani*,
18. *ibä elabol himatanis lul, ed om, keli nu labol, no binom himatan olik; esagol verato atosi*».
19. Vom äsagof ome: «*O Söl! logob, das binol profetan*.
20. *Fats obsik eleplekoms Godi su bel at, ed ols: yudans sagols, das <Hierusalem> binon top, kö mutoy leplekön omi*».
21. Yesus äsagom ofe: «*O vom! kredolöd obi! düp okömon, kü ni su bel at, ni ün <Hierusalem> oleplekols Fati*.
22. *Leplekols utosi, kelosi no sevols; obs leplekobs utosi, kelosi sevobs; ibä leben binon se yudans*.
23. *Ab düp kömon, e nu binon, ün kel leplekans veratik oleplekons Fati me lan ed in verat. Ibä Fat sukom leplekanis somik*.
24. *God binom Lanal, ed utans, kels leplekons, mutons leplekön me lan ed in verat*».
25. Vom äsagof ome: «*Sevob, das Mäsiat, sevabo Kristus, okömom; ven ukömom, olenunom obes vali*».
26. Yesus äsagom ofe: «*Ob, kel spikob ko ol, binob utan*».
27. Tü timül at tidäbs omik äkömoms, ed ästunoms, das äspikom ko vom. Nek äsagom ye: «*Kisi desirol-li?*» u «*dö kis spikol-li ko of?*»
28. Vom nu äleadof blibön böketi okik, ägolof lü zif, ed äsagof menes:
29. «*Kömolsöd ad logön meni, kel esagom obe utosi valik, kelosi edunob! No binom-li bo Kristus*»?
30. Äsegolons se zif, ed äkömons lü om.
31. Vüo tidäbs ävüdoms omi, ed äsagoms: «*O Rabinan! Fidolös bos!*»!
32. Ab äsagom omes: «*Ob mutob fidön zibi, keli no sevols*».
33. Tidäbs äsagoms täno odes: «*Nek eblinon ga bos ad fidön*».
34. Yesus äsagom omes: «*Zib obik binon ad fölön vili olesedana obik, e ad ledunön vobodi omik*.
35. *No sagols-li odulos nog dü muls fol, büä klopiüp okömon? Ekö! sagob oles, lölogolsöd, logolsöd länedis, binons ya vietiks, bliümons ad paklopön!*

36. *Fodan getom mesedi, e barakom greni pro liflaidüipik; dat e fodan e sovan fredoms kobo.*
37. *Ibä pö atos spiked binon veratik, utan kel sovom, binom votan, äsä utan, kel fodom.*
38. *Elesedob olis ad klopön utosi, pro kelos no etöbidols; votans etöbidons, ed ols edagetols prodi töbidas onsik».*
39. Samaritänans mödik se zif et elekredons omi, nämätü sagod voma, kel ätemunof: «*Esagom obe utosi valik, kelosi edunob*».
40. E mens mödo mödikums älekredons omi nämätü sagod omik;
42. ed äsagons vome: «*Lekredobs no plu nämätü sagod olik; ibä obs it elilobs osi, e sevobs, das atan binom verato Kristus: Sanal vola*».
43. Pos dels tel ädetevom usao, ed ägolom lü Galileyän;
44. ibä Yesus it etemunom, das profetan no pastimom in lomän lönik oka.
45. Ven nu äkömom ini Galileyän, Galileyänans ägetedom omi, bi ilogons vali, keli idunom in <Hierusalem> dü zäl; ibä i ons igolons lü zäl.
46. So äkömom dönu ini <Cana> in Galileyän, kö ivedükom vati ad vin. Nu in <Capharnaum> calan regik ädabinom, kela son äbinom malädik.
47. Ven äliilom, das Yesus ikömom de Yudän lü Galileyän, ägolom lü om, ed äbegom ome ad doniokömön e sanön soni omik; ibä atan ägaonom.
48. Tän äsagom ome: «*If no logols malis e milagis, no lekredols*».
49. Calan äsagom ome: «*O Söl! kömolös, büä cil obik deadom*!»
50. Yesus äsagom ome: «*Degolölöd! son olik lifom*». Man älekredom utosi, kelosi Yesus äsagom, ed ädegolom.
51. Ven nog äbinom su veg lü dom okik, hidünans omik äkosgoloms omi, ed änunoms: «*Cil olik lifom*».
52. Äsäkom nu omes, tü düp kinik isaunikom, ed äsagoms ome: «*Ädelo tü düp velid fif elüvon omi*».
53. Fat ädasevom, das Yesus isagom ome ün düp ebo ot: «*Son olik lifom*». Ed om e famül lölik omik ävedons lekrediks.
54. Milagi telid at Yesus dönu äduinom, ven de Yudän igolom lü Galileyän.

KAPIT : V

1. Pos atos zäl yudanas ädabinon, e Yesus ätevom lü <Hierusalem>.
2. In <Hierusalem> nilü jipaleyan nu lulak ädabinon, kel panemon in hebrey: <Bethesda>, labü leyals lul.
3. In ons lemödot malädanas äseatons: bleinans, boatans, lemikans (kels ästebedons mufikami vata.
4. Seimna silanan idonikom ini lulak, ed ämufikon vati; utan, kel nu pos mufikam vata äkömon balido ini on, äsaunikon, lindifo malädi kinik äsufon).
5. Ed us man ädabinom, kel äbinom malädik dü yels kildegjöl.
6. Ven Yesus äloegom seatön omi, ed äsevom, das iseatom so ya dü tim lunik, äsagom ome: «*Vilol-li saunikön*»?
7. Malädan ägesagom ome: «*O Söl! labob neki, kel blinom obi ini lulak, ven vat mufikon, e du glob usio, votan donikon bü ob ini on*».
8. Yesus äsagom ome: «*Löödolöd, lasumolöd bedi olik e zigololöd*»!
9. Sunädo äsaunikom, älasumom bedi okik, ed äzigolom. Äbinos nu tü del et jabat.
10. Yudans nu äsagoms utane, kel pisanom: «*Binos jabat; no pedälos ole ad polön bedi olik*».
11. Ägesagom omes: «*Man, kel esanom obi, esagom obe: Lasumolöd bedi olik, e zigololöd*»!
12. Äsäkoms nu ome: «*Kim man binom-li, kel esagom ole: Lasumolöd bedi olik, e zigololöd*»?
13. Pisanölan no äsevom, kim äbinom; ibä Yesus idegolom, du lemödot menas äbinon us.
14. Latikumo Yesus ätuvom omi in tem, ed äsagom ome: «*Ekö! esaunikol; sinolöd no plu, dat no bos badikum drefonös oli*»!
15. Tän man ägolom lü yudans ad nunön omes, das Yesus äbinom utan, kel isaunikom omi.
16. Sekü atos yudans äpöjutoms omi, bi äduinom dinis somik tü jabat.
17. Ab Yesus ägespikom omes «*Fat obik ai vobom jünu, ed i ob vobob*».
18. Sekü atos, yudans ästeifoms nog plüo ad deidön omi, bi no te äviodom jabati, ab i änemom Godi Fati lönik okik, e so äleigädom kluo oki Gode.

19. Yesus äsagom kluo omes: «Vö! vö! sagob oles: Son kanom dunön nosi itao, pläsif logom, das Fat dunom osi; ibä kelosi om dunom, utosi Son dunom leigo.
20. Ibä Fat löfom Soni, e jonom ome utosi valik, kelosi om it dunom, ed ojonom ome vobodis nog gretikumis; dat ostunols.
21. Leigoäsä Fat lelifükom e vediükom lifikis deadanis, so Son lelifükom utanis, kelis vilom lelifükön.
22. Si! Fat cödom igo neki, ab elovegivom cödi lölik Sone;
23. das valans stimonsös Soni, leigoäsä stimons Fati. Utan, kel no stimon Soni, no stimon Fati, kel elesedom omi.
24. Vö! vö! sagob oles: utan, kel lelilon vödi obik, e lekredon Lesedani oba, dalabon lifi laidüpick e no okömon lü cödetam lätik, ab ya eloveikon se deadam ini lif.
25. Vö! vö! sagob oles, düp kömon, e ya eprimon, ün kel deadans lelilons vögi Sona Goda, ed utans, kels lelilons oni, olifons.
26. Ibä leigoäsä Fat labom lifi in ok it, so i egivom Sone fägi ad labön lifi in ok it.
27. Ed ägivom ome gitodi ad gitädön, bi binom Son mena.
28. No stunolsöd! ibä düp kömon, ün kel valans, kels seatons in sepüls, olelilons vögi omik,
29. ed osegolons: utans, kels edunons gudi, lü loveikam ini lif; utans, kels edunons badi, lü loveikam ad micöd.
30. No kanob dunön bosi se ob it; cödob ma utos, kelosi lilob, e cödöt obik binom gidik, bi no säkob utosi, kelosi ob vilob, ab utosi, kelosi Lesedan oba vilom.
31. If temunob obi it, tän temunod obik no binon konfidovik.
32. Binos Votan, kel temunom obi, e sevob, das temunod, keli gevom dö ob, binon veratik.
33. Elesedols manis lü <Ioannes>, ed etemunom verati.
34. Ab no lüsumob temunodi mena, e sagob te atosi, dat padakipolsös!
35. Äbinom lampad filöl kleiliko stralöl, in lit kela evilols fredön dü brefüp.
36. Ab labob temunodi, kel völadon mödikumo, ka ut ela <Ioannes>; ibä vobods, kelis Fat ebligädöm obe ad dunön, vobods, kelis dunob, temunons tefü ob, das Fat elesedom obi.
37. E Fat, kel älesedom obi, etemunom obi. Vögi omik neai elilols, magedi omik neai elogols,

38. *e vödi omik no labols ninälo asä dalaboti dulik, ibä no lekredols utani, keli elesedom.*
39. *Vestigols penädis, bi cedols ad labön in ons lifi laidüpiik; e do temunons tefü ob,*
40. *no vilols kömön lü ob ad dalabön lifi.*
41. *No lüsumob stimi de mens,*
42. *ab tefü ols edasevob, das no labols ninälo löfi pro God.*
43. *Ekömob nemü Fat obik, e no lüsumols obi; if votan kömom nemü ok it, sio oliüsumols omi.*
44. *Lio kanols-li lekredön, ven lüsumols de ods stimi; e no desirols stimi de God balik?*
45. *No niludolsöd, das okusadob olis Fate! kusadan olas <Moyses> binom, ad kel elonülols speli olsik.*
46. *If lekredolsöv eli <Moyses>, lekredolsöv i obi; ibä epenom tefü ob.*
47. *Ab if no lekredols penädis omik, lio olekredolsöv-li vödis obik?»?*

KAPIT : VII

1. *Pos atos Yesus äzitevom in Galileyän; ibä no ävilom stebön in Yudän, bi yudans ästeifons ad deidön omi.*
2. *Tabärazäl: zäl yudanas nu änilikon,*
3. *e blods omik äsagoms ome: «Gololöd isao, e gololöd lü Yudän, dat i tidäbs olik logomsös vobodis, kelis dunol!*
4. *Ibä nek, kel steifon ad sevädön notidiko, dunon kläniko bos. If dunol dinis at, dajonolöd oli volanefe»!*
6. *Ibä igo blods omik no älekredoms omi.*
6. *Yesus äsagom omes: «Tim obik no nog ekömon, tim olsik ai komon.*
7. *Volanef no kanon hetön olis, ab heton obi, bi temunob dö on, das vobods onik binons badiks.*
8. *Gololsöd ols lü zäl! Ob no nog golob lü zäl at; ibä tim oba no nog finon».*
9. *Posä isagom atosi omes, äb libom in Galileyän.*

10. Ven ye blods omik idegoloms, i om ägolom lü zäl, no notidiko, ab kläniko.
11. Yudans äsukoms omi pö zäl, ed äsagoms: «*Kiöpo binom-li*»?
12. In menamödots ämuroy mödiko dö om. Anans äsagons: «*Binom man gidik*»; votans güo: «*Nö! bätodom menamödoti*».
13. Ab nek äspikon notidiko dö om, sekü dred pro yudans.
14. Ven laf zäla ya ipasetikon, Yesus ägolom lü tem ed ätidom us.
15. Yudans ästunoms, ed äsagoms: «*Lio mögos-li, das nolom penädis, du no edagetom tidi*»?
16. Yesus ägesagom omes: «*Lejon obik no rigon de ob, ab de om, kel elesedom obi*».
17. *Alutan, kel klienon ad fölön vili omik, osevon, va lejon et binon se God, u va spikob se ob it.*
18. *Utan, kel spikon se ok it, besteifon stimi lönik okik; ab utan, kel besteifon stimi Lesedana okik, binon veratik, e negid no binon in on.*
19. *<Moyses> no egivom-li oles lonemi? E nek olas dunol ma lonem. Sekü kis steifols-li ad deidön obi»?*
20. Menamödot ägesagon: «*Diabäbol! Kin steifon-li ad deidön oli*»?
21. Yesus ägesagom ones: «*Te vobodi bal eduinob, ed ols valik stunols dö atos.*
22. *<Moyses> ebüdülom oles säprepüdami, (at ye no rigikon de <Moyses>, ab de rufats), e säprepüdols meni tü jabat!*
23. *If ek säprepüdom tü jabat, dat lonem no pavidom, vio zunols-li dö ob, bi esanob meni lölik tü jabat?*
24. *No cödolsöd ma jin, ab cödolsöd gidiko»!*
25. Tän anans elanas di <Hierusalem> äsagons: «*Atan no binom-li man, kela deidi besteifoms?*
26. *Ed ekö! spikom notidiko, e no sagoms ome bos. Löpals edasevoms-li bo mögiko, das binom jenöfo Kristus?*
27. *Ab de man at sevobs kiöpao kömom, e ven Kristus kömom, nek osevon, kiöpao kömom».*
28. Yesus nu äpredom laodiko in tem: «*Sevols obi, e sevols kiöpao ekömob, ab no kömob se vil oba it, ab utan, kel elesedom obi; binom veratik, ed omi no sevols.*
29. *Ob sevob omi, ibä kömob de om, ed om elesedom obi».*

30. Tån ästeifoms ad fanön omi, ab nek ägleipom omi; ibä düp omik no nog ikömon.
31. Mödikans se menamödot älekredons omi, ed äsagons: «*If Kristus okömomöv mögädo, no okanom ga duinön milagis mödikum, ka om eduinom*».
32. Ven farisetans äлилoms, das menamödot ämuron so dö om, farisetans e lekultans älesedoms hidünanis ad fanön omi.
33. Yesus äsagom täno: «*Nog dü brefiup binob lä ols, tån golob lü utan, kel elesedom obi*.
34. *Osukols obi, e no otuvols obi, e lü utöp, kö obinob, no kanols golön*».
35. Ad atos yudans äsagons odes: «*Lü top kinik ogolom-li, kö no kanobs tuvön omi? Ovilom ga no golön lü Helänan spearik, e tidön Helänanes*.
36. *Kis utos sinifon-li, kelosi äsagom: Osukols obi, e no otuvols obi, e lü utöp, kö obinob, no kanols golön*»?
37. Tü del lätik: del gretikün zäla, Yesus ästanom ed äsagom laodiko: «*If ek soafon, on kömonös lü ob, e drinonös!*
38. *Dö utan, kel lekredon obi, penäd bibik sagon: <flums vata liföl oflumons se ninäl onik>*».
39. (Me atos ädiseinom Lanali, keli utan, kel lekredonöv omi, ögetonöv; ibä Saludalanal no nog ädabinon, bi Yesus no nog piglorükom).
40. Anans se menamödot äsagons, ven äлилons atosi: «*Atan binom verato profetan*».
41. Votans äsagons: «*Binom Kristus*»; votans: «*Kristus ga no kömom se Galileyän*.
42. *Penäd bibik no sagon-li, das Kristus okömom se posbinanef de <David>, se <Bethlehem>: top kö <David> älödom*»?
43. So in menamödot teläl ädavedon dö om.
44. Anans se ons ävilons fanön omi, ab nek ägleipon omi.
45. E hidünans ägegoloms lü lekultans e farisetans, e ven atans äsäkomms omes: «*Kikodo no ekeblinols-li omi*»?
46. Hidünans ägesagoms: «*Neföro man äspikom, soäsä atan äspikom*».
47. Farisetans ägesagoms omes: «*I ols ga no pebätodols!*
48. *Nek se cifodans ga elekredoms omi, ni bal farisetanas*.
49. *Ab pöp at, kel no nolon lonemi, pemaediton*».

50. Tån äsagom omes <Nicodemus>: bal omas, kel ikömom seimna ün neit lä Yesus:

51. «*Lonem obsik micödeton ga neki, büä edasäkoy omi, e büä evestigoy utosi, kelosi dunom*».

52. Ab ägesagoms ome: «*Ol ga i no ekömol se Galileyän. Vestigolöd ed ologol, das neföro profetan esüikom in Galileyän*».

(53. Tån alan ägolon lü dom okik.

KAPIT : VI

1. Pos atos Yesus ägolom lü votaflan laka Galileyäna, sevabo laka di <Tiberias>.
2. Lemödot gretik menas äsökon omi, bi älogons milagis, kelis äduinom pö malädans.
3. Yesus äbexänom beli, ed äseidom oki us ko tidäbs okik.
4. Äbinos brefüp bü pajad: zäl yudanas.
5. Ven nu älöökum logis okik, ed älogom, das mödot gretik äkömon lü om, äsagom ele <Philippus_-> «*Kiöpo oremobs bodi, dat kanons fidön*»?
6. Äsagom atosi ome, ad blufön omi; ibä äsevom utosi, kelosi ödunom.
7. <Philippus> ägesagom ome: «*Bod tä denars teldeg no saidon, dat alan onas geton diledi smalik*».
8. Tån balan tidäbas omik: <Andreas>: blod ela <Simon Petrus> äsagom ome:
9. «*Is hipul dabinom, kel labom hodabodedis lul e fitis tel. Ab kis ats binons-li pro mens so mödiks*»?
10. Yesus äsagom: «*Leadolsöd doseatön menis*»! Yeb mödik ädabinon in top et. Mans ädoseatoms kluo; num omas äbinon zao lulmil.
11. Nu Yesus äsumom bodis, e posä idanom, äseagivom onis utanes, kels idoseatons; leigo i de fits somödikis, äsä ävilons.
12. Ven äsatons, äsagom tidäbes okik: «*Konletolsöd brekotis eretöl, dat nos moikonös*»!
13. Äkonletoms kluo brekotis, ed äfulükoms bäsetis degtel me brekots hodabodedas lul, kels piretükons fa zibäbs.
14. Ven mens älogons milagi, keli iduinom, äsagons: «*Binom verato profetan, kel ökömom ini vol*»!

15. Yesus, äsevöl, das ökömons ad vedükön omi mekädo regi, ävitom onis, ed äbexänoms go soeliko dönu beli.
16. Ven ivedos soar, tidäbs änexänoms lü lak,
17. Äboidoms oki ini naf, ed änafoms love lak lü <Capharnaum>. Ivedos ga dagik, e Yesus no nog ikömom lä oms.
18. Lak äbinon mäpetik, bi ävienos vemo.
19. Ven inafoms zao mö staidis teldeglul u kildeg, äloegoms golön Yesusi su lak, e nilikön lü naf. Ed ädredikoms vemo;
20. ab äsagom omes: *«Binos ob; no dredolsöd»!*
21. Ven äviloms lasumön omi ini naf, naf äbinon sunädo len jol, ebo us, kö äviloms golön.
22. Tü del sököl mödot menas, kel iblibon su votaflan laka, älogon, das naf votik no äbinon us, äsä ut, in kel Yesus no iboidom oki ko tidäbs okik, ab das tidäbs oma idenafoms soeliko.
23. (Vüo ye nafils se <Tiberias> äkömons nilü top, kö ifidons bodi, posä Söl idanom demü on).
24. Ven menamödot nu älogon, das ni Yesus, ni tidäbs omik äbinoms us, äboidons okis ini nafs ed änafons lü <Capharnaum> ad sukön Yesusi.
25. E ven ituvons omi tö votaflan laka, äsagons ome: *«O Rabinan! kitimo ekömol-li is?»*
26. Yesus ägesagom ones: *«Vö! vö! sagob oles, sukols obi, no bi elogols milagis, ab bi efidols de bodeds, e pesatükols.*
27. *No jafidolsöd zibi nelaidik, ab zibi, kel laidon jü lif laidüüpik, keli Son mena ogivom oles; ibä sui om God: Fat estäpedom snili okik»!*
28. Äsagons täno ome: *«Kisi mutobs-li dunön ad dunön vobodis pro God plitikis?»*
29. Yesus ägesagom ones: *«Atos binon vobod pro God plitik: ad lekredön omi, keli elesedom».*
30. Äsagons ome: *«Milagi kinik duinol-li üfo? dat logobsös oni, e lekredobsös oli! Vobodi kinik dunol-li?»*
31. *Büröletans obsik efidons manadi in däsärt; soäsä pepenos: <Egivom ones ad fidön bodi se sü!».*
32. Tän Yesus äsagom ones: *«Vö! vö! sagob oles, <Moyses> no egivom oles bodi se sü, ab Fat obik givom oles bodi veratik se sü.*

33. *Ibä bod Goda binon ut, kel donikon se süil, e givon vole lifi».*
34. *Tän äsagons ome: «O Söl! givolös obes ai bodi et»!*
35. *Yesus äsagom ones: «Ob binob bod lifa; utan, kel kömon lü ob, no plu ofaemon, ed utan, kel lekredon obi neföro plu osoafon.*
36. *Ab esagob ya oles: Elogols obi, e ga no lekredols.*
37. *Utos valik, kelosi Fat givom obe, okömon lü ob; ed utani, kel kömon lü ob, fimo no odeimob,*
38. *ibä no edonikob se süil, ad dunön vili obik, ab ad dunön vili utana, kel elesedom obi.*
39. *Ed atos binon vil Lesedana oba, das no perob bosi de utos, kelosi egivom obe, ab das olelifükobös osi tü del lätik»!*
40. *Ibä atos binon vil Fata obik, kel elesedom obi, das alan, kel logon Soni, e lekredon omi, labonös lifi laidüpick, ed olelifükob oni tü del lätik».*
41. *Tän yudans ämurons dö om, bi äsagom: «Binob bod, kel edonikob se süil,»*
42. *ed äsagons: «No binom-li Yesus: son ela <Ioseph>, kela fati e moti sevobs? Lio kanom-li üfo sagön: Edonikob se süil»?*
43. *Yesus nu äsagom ones: «No murolsöd ko ods!*
44. *Nek kanon kömön lü ob, pläsif Fat, kel elesedom obi, tirom oni, ed ob olelifükob oni tü del lätik.*
45. *In penäds profetanas pepenos: <E valanes putidos fa God>. Alan, kel lilon, kele petidos dö Fat, kömon lü ob.*
46. *Nek dabinon, kel elogon Fati, äsä utan, kel ekömom de God; te atan elogom Fati.*
47. *Vö! yö! sagob oles, utan, kel lekredon, labon lifi laidüpick.*
48. *Ob binob bod lifa.*
49. *Büröletans olsik äfidons in däsärt manadi, ed edeadons.*
50. *Atos binon bod, kel donikon se süil, dat fidoyös de at, e no deadoyös!*
51. *Ob binob bod liföl, kel edonikon se süil; if ek fidon de bod at, olifon laidüpo. E bodi, keli ogivob, binon mid obik, keli ogivob pro lif volanefa».*
52. *Nu yudans äfeitons bevü ods äsagölo: «Lio kanom-li givön obes ad fidön midi okik»?*

53. Yesus äsagom ones: «Vö! vö! sagob oles, if no fidols midi Sona mena, e no drinols bludi omik, no labols ninälo lifi.
54. Utan, kel fidon midi oba e drinon bludi oba, labon lifi laidüpiik, ed olelifükob oni tü del lätik.
55. Ibä mid oba binon verato zib, e blud oba binon verato drined.
56. Utan, kel fidon midi oba, blibon ninälü ob, ed ob blibob ninälü on.
57. Leigoäsä Fat lifik elesedom obi, ed ob lifob dub Fat, so i utan, kel fidon obi, olifon dub ob.
58. Atos binon bod, kel edonikon se süil, no äsä manad pö büröletans olsik, kels äfidons oni, ed ädeadons; utan, kel fidon bodi at, olifon laidüpio».
59. Atosi äsagom, ven ätidom in sünagog di <Capharnaum>.
60. Ven äläiloms atosi, mödikans tidäbas omik äsagoms: «Vöd at binon düfälik. Kin kanon-li lüilölön oni?»
61. E Yesus, kel äsevom ninälo, das tidäbs ämuroms dö atos, äsagom ones: «Atos skänon-li olis?»
62. Ab lio obinos-li, ven oloegols löpikön Soni mena utöpio, kö äbinom büükumo?
63. Lanöf binon ut, kel jafon lifi; mid binon vero nenfrutik. Vöds, kelis espikob lü ols, binons lanöf, binons lif.
64. Ab bevü ols mens binons, kels no lekredons». Ibä Yesus äsevom primao, kins äbinons utans, kels älekredons, e kim äbinom utan, kel öträtom omi.
65. Ed äsagom: «Sekü atos esagob oles, das nek okanon kömön lü ob, pläsif atos pekodon one fa Fat».
66. De ettim mödikans tidäbas omik ädeflekons okis de om, e no plu äsökons omi.
67. Tän Yesus äsagom degtelanes: «No i ols vilols-li mogolön?»
68. <Simon Petrus> ägesagom ome: «O Söl! lü kim golobsöv-li? Ol labol vödis lifa laidüpiik,
69. ed obs lekredobs e dasevobs, das binol Kristus, Son Goda».
70. Yesus ägesagom ones: «No evälob-li olis degtel? e balan bevü ols binom diab».
71. Atosi äsagom demü <Iudas>: son ela <Simon> di <Kariot>; ibä atan, bal degtelanas, öträtom omi.

KAPIT : VIII

1. Yesus ägolom lü Learabel.
2. Tü göd sököl äkömom dönu ini tem, e pöp lölik äkömon lü om; äseidom oki, ed ätidom onis.
3. Tän bibinolavans e farisetans äblinoms lü om vom, kel ädulteröl piküpodof fa oms; äpladoms ofi zänü mens;
4. ed äsagoms ome: *«O Mastan! vom et duni ädunöl peküpodof, ven ädulterof.*
5. Nu <Moyses> ebüdülom obes in lonem ad stonön vomis somik. Kisi sagol-li dö atos»?
6. Äsagoms atosi ad blufön omi, ad labön kodi ad kusadön omi. Yesus äbiegädom, ed äpenom me doat ini glun.
7. Ven äfovoms ad säkön ome, älöädöm ed äsagom omes: *«Utan olas, kel binom nen sinods, jedonöd stoni balid sui of»!*
8. E dönu äbiegädom, ed äpenom ini glun.
9. Ven äliloms atosi ämogoloms, balan pos votan, äprimölo de bäldikünan. Ed äretom soeliko ko vom, kel ästanof fo om.
10. Posä Yesus ilöädöm, äsagom ofe: *«O vom! Kitopo kusadans ola binoms-li? Nek emicödetom-li oli»?*
11. Äsagof: *«Nek, o Söl»!* Tän Yesus äsagom ofe: *«I ob no micödetob oli. Mogololöd, e sinolöd no plu»!*)
12. Dönu Yesus äspikom lü ons: *«Ob binob lit vola. Utan, kel sökon obi, no ogolon in dag, ab olabon liti lifa».*
13. Tän farisetans äsagoms ome: *«Temunol dö ol it. Temunod olik no binon veratik».*
14. Yesus ägesagom omes: *«Ven temunob dö ob it, temunod obik ga binon veratik, ibä sevob, kiöpao ekömob e kiöpio golob, ab ols no sevols, kiöpao ekömob, u kiöpio ogolob.*
15. *Cödols ma mid; ob cödob neki.*
16. *Ed if cödob obi, cödöt obik binon veratik, ibä no binob soelik; utan, kel elesedom obi, binom ko ob.*
17. *I in lonem olsik pepenos: <Temunod menas tel binon lonöfik>.*
18. *Ob binob utan, kel temunob dö ob it, e Fat, kel elesedom obi, temunom dö ob».*

19. Äsagoms ome: «*Kiöpo fat olik binom-li*? Yesus ägesagom: «*Sevols ni obi, ni Fati obik; if sevolsöv obi, sevolsöv i Fati obik*».
20. Atosi äspikom, ven ätidom in divöp tema; e nek ägleipom omi, ibä düp omik no nog ikömon.
21. Dönu Yesus äspikom lü ons: «*Mogolob, osukols obi, ed odeadols in sinods olsik. Utöpo, kö lügolob, no kanols kömön*».
22. Yudans äsagons täno: «*Ga no odeidom oki it, bi sagom: Utöpo, kö lügolob, no kanols kömön*».
23. Äsagom ones: «*Binols de don, ed ob binob de löp; binols se vol at, ob no binob se vol at*.
24. *Sekü atos, äsagob oles, das odeadols in sinods olsik; ibä if no lekredols, das binob utan, tän odeadols in sinods olsik*».
25. Äsagons lü om: «*Kim binol-li*? Yesus äsagom ones: «*Utan, keli primao esagob oles*.
26. *Binos mödik, kelosi mutob sagön e cödön tefü ols, ab utan, kel elesedom obi, binom veratik; ed utosi, kelosi lilob de om, sagob volanefe*».
27. No äsuemons, das äspikom ones dö Fat.
28. Tän Yesus äsagom: «*If ulöpükols Soni mena, odasevols, das binob utan, e das dunob nosi se ob it, ab das spikob, äsä Fat etidom obe*.
29. *Utan, kel elesedom obi, binom ko ob; no eletom obi soeliki; ibä dunob ai utosi, kelos pliton omi*».
30. Ven äspikom so, mödikans älekredons omi.
31. Tän Yesus äsagom yudanes, kels älekredons omi: «*If bleibols lekredön vödis obik, tän binols verato tidäbs obik*;
32. *odasevols verati, e verat ovedükon olis libikis*».
33. Ägesagons ome: «*Binobs posbinans ela <Abraham>, ed edünobs neai eki; lio sagol-li üfo, das ovedobs libikis*»!
34. Yesus ägesagom ones: «*Vö! vö! sagob oles, alutan, kel sinon, binon slafan sina*.
35. *Slafan no blibon laidüpo in dom, ab son blibom us laidüpo*.
36. *If Son nu ovedükom olis libikis, tän obinols verato libikis*.
37. *Sevob, das binols posbinans ela <Abraham>; ab steifols ad deidön obi, bi vöd obik no evogikon pö ols*.

38. *Utosi, kelosi elogob pö Fat obik, nunob oles; ols ga i dunols utosi, kelosi elilols de fats olsik».*
39. *Ägesagons ome: «Fat obsik <Abraham> binom». Yesus äsagom ones: «If binolsöv cils ela <Abraham>, dunolsöv vobodis ela <Abraham>;*
40. *nu steifols ad deidön obi: men, kel esagom oles verati, keli elilom de God. Atosi <Abraham> no ädunom.*
41. *Dunols vobodis fatas olsik». Äsagons ome: «No pefatobs in nepued; labobs Fati bal: God».*
42. *Tän Yesus äsagom ones: «If God binomöv Fat olas, löfolsöv obi; ibä egolob ed ekömob de God. Ibä no ekömob se ob it, ab om elesedom obi.*
43. *Sekü kod kinik no suemols-li sagodi obik? Bi no fägols ad dalilön vödi obik.*
44. *Binols se fat olsik, se diab, e vilols dunön ma desir fata olsik. Äbinom primao menisasenan, e verat no ädabinon in om. Ven sagom lugi, tän spikom se ok it; ibä binom lukan, e fat luga.*
45. *Ab obi, bi sagob verati, no lekredols.*
46. *Kin olas süadükon-li obi de sinod? If sagob verati, kikodo täno no lekredols-li obi?*
47. *Utan, kel binon se God, dalilon vödis Goda; sekü kod at no dalilols onis, bi no binols se God».*
48. *Yudans ägesagons ome: «No sagobs-li gideto, das binol Samaritänan e diabäbol?»*
49. *Yesus ägesagom: «No diabäbob, ab stimob Fati obik, ed ols sästimols obi.*
50. *No steifob ad pastimön; bal dabinom, kel flagom stimi, e kel cödom.*
51. *Vö! vö! sagob oles, if ek demon vödi obik, laidüpo no ologon deadi».*
52. *Yudans täno äsagons ome: «Nu sevobs, das diabäbol. <Abraham> edeadom, ed i profetans, e sagol: If ek demon vödi obik, laidüpo no ologon deadi.*
53. *Ol ga no binol mödikum, ka fat obsik <Abraham>, kel edeadom; ed i profetans edeadoms. Kimi vedükol-li oli it?»*
54. *Yesus ägespikom: «If gloriükob obi it, glor obik leno völadon; ab binos Fat obik, kel gloriükob obi; om, keli nemols Godi olsik.*
55. *Ols ye no sevols omi; ob sevob omi. If sagoböv, das no sevob omi, binoböv leigo äsä ols, lukan. Ab sevob omi e demob vödi omik.*
56. *<Abraham>: fat olsik äspetom yubölo ad logön deli obik; älogom oni ed äfredom».*

57. Tān yudans āsagons ome: «*Labol no nog lifayelis luldeg, ed elogol-li eli <Abraham>»?*

58. Yesus āsagom ones: «*Vö! vö! sagob oles, büä <Abraham> pämotom, ob ädabinob*».

59. Nu ālasumons stonis, ad jedön onis sui om; ab Yesus äklänedom oki, ed āgolom zānodü mens se tem; e so āskeapom.

KAPIT : IX

1. Äbeigolölo ālogom mani, kel äbleinom motedao.

2. Tidäbs omik āsākoms ome: «*O Rabinan! Kin esinon-li: om-li u pals-li omik, das pemotom bleiniko*»?

3. Yesus āgesagom: «*Ni om, ni pals omik esinons; ab atos ejenon, dat vobods Goda padasevädükonsös in om!*

4. *Mutob dunön vobodis utana, kel elesedom obi, dü tim, das binos del; neit okömon, tü kel nek okanon vobön.*

5. *Dü tim, ün kel binob in vol, ob binob lit vola*».

6. Posä isagom atosi, āspukom sui glun, āmekom de spukot slāmi, ed āseitom slāmi sui logs bleinana,

7. ed āsagom ome: «*Gololöd, ad lavön oli in lulak di <Siloe> (kel sinifon: lesedäb)! ädegolom, ālavom oki, ed āzigolom logölo.*

8. Nilādans omik, ed utans, kels ilogons omi as lubegan, āsagons: «*Atan no binom-li man, kel āseatom ad lubegön*»?

9. Anans āsagons: «*Si! binos om; votans: <Nö! sümedom om>*». Om āsagom: «*Binos ob it*».

10. Äsagoms ome: «*Lio üfo logs olik emañfikons-li*»?

11. Ägesagom: «*Man, kel panemom Yesus, āmekom slāmi ed äniüröbom logis obik me on; āsagom obe: Gololöd lü lulak di <Siloe>, e lavolöd oli! Posä egolob usio, ed elavob obi, kanob logön*».

12. Äsākons ome: «*Kiöpo binom-li*»? āsagom: «*No sevob osi*».

13. Äblinons omi, sevabo utani, kel ibleinom, lü farisetans.

14. Nu del, kü Yesus imekom slāmi ed imaifükom logis omik, äbinon jabatadel.

15. I farisetans älonüloms ome dönu säki ot, vio idagetom logamafägi. Äsagom omes: «Eseitom slämi sui logs obik, elavob obi, e fägob ad logön».
16. Anans farisetanas äsagoms: «Man at no kömom de God; ibä no demom jabati». Votans äsagoms: «Lio man sinik kanom-li duinön milagis somik»? E bevü oms teläl ädavedon.
17. Dönu äsagoms bleinane: «Kisi ol sagol-li dö om, bi emaiükom logis olik»? äsagom: «Binom profetan».
18. Yudans no äkredons ga tefü om, das ibleinom, ed idagetom logamafägi, büä ivokoms palis utana, kel ivedom logöl,
19. ed isäkoms ones: «Atan binom-li son olsik, dö kel sagols, das pemotom bleiniko? Lio kanom-li üfo logön nu»?
20. Pals omik ägesagons: «Sevobs, das atan binom son obsik, e das pemotom bleiniko;
21. vio kanom logön nu, no sevobs; e kin emaiükon logis omik, no sevobs. Binom daiilik, säkolsöd ome; ospikom dö ok it»!
22. Atosi pals omik äsagons, bi ädredons demü oms; ibä yudans isludoms ya, das utan, kel ölekoefon, das om äbinom Kristus, pöxilülön se sünagog.
23. Sekü kod at, pals äsagons: «Binom daiilik. Dasäkolsöd ols it omi»!
24. Ävokoms kluo dönu mani, kel äbleinom, ed äsagoms ome: «Givolöd stimi Gode! Sevobs, das man et binom sinan».
25. Ägesagom: «Va binom sinan, no sevob; dini bal sevob: das äbleinob, e das nu fägob ad logön».
26. Äsäkoms ome dönu: «Kisi edunom-li pö ol? Lio emaiükom-li logis olik»?
27. Ägespikom omes: «Esagob ya osi ole, ab no edalilols obi. Sekü kod kinik vilols-li lilön osi dönu? Vilols ga no vedön tidäbs omik».
28. Tän äzanädoms omi: «Binol tidäb omik! Obs binobs tidäbs ela <Moyses>!
29. Sevobs, das God espikom lü <Moyses>, ab tefü om, no sevobs, kiöpao binom».
30. Man ägespikom omes: «In atos bos bisarik binon, das no sevols, kiöpao binom, du emaiükom ga logis obik.
31. Sevobs, das God no dalilom sinanis, ab dalilom eki, if binom relöfik, e dunon ma vil omik.
32. Nog neföro eliloy, das ek emaiükon logis mena bleiniko pemotöla.
33. If no ikömomöv de God, no öfägömöv ad dunön bosi».

34. Ägesagoms ome: «*Pemotol lölöfiko in sinods, ed ol vilol-li tidön obis*»? ed äsejedoms omi.
35. Yesus älelilom, das isejedoms omi, e ven ätuvom omi, äsagom ome: «*Lekredol-li Soni Goda*»?
36. Ägesagom: «*Kim binom-li utan? o Söl! tän olekredob omi*».
37. Yesus äsagom ome: «*Elogol omi; om, kel spikom ko ol, binom utan*».
38. Äsagom: «*Lekredob, o Söl*!» ed ästimodom omi.
39. E Yesus äsagom: «*Ekömob ini vol at ad cödön: De utans, kels bleinons, logs pamaifükons; ed utans, kels logons, vedons bleiniks*».
40. Farisetans anik, kels äbinoms lä om, äliloms atosi, ed äsagoms ome: «*I obs ga binobs no bleiniks*».
41. Yesus äsagom omes: «*If binolsöv bleiniks, no labolsöv sinodi; ab, bi sagols: logobs, sinod nu blibon pö ols*».

KAPIT: X

1. <Vö! vö! sagob oles: *Kel no nügolom da yan ini lecek jipas, ab nüxänom votöpao, utan binom tifan e ravan;*
2. *kel ye nügolom da yan, utan binom galedan jipas.*
3. *Pro om yanan maifükom yani, e jips lilons vögi omik; vokom jipis lönik okik me nems onsik, e dugom onis plödio.*
4. *Ven esemofom jipis, kels dutons lü om, tän golom fo ons, e jips sökons omi, bi sevons vögi omik.*
5. *Foginani leno osökons, ab ofugons de om, bi no sevons vögi omik*».
6. Parabi at Yesus äsagom ones, ab no äsuemons utosi, kelosi äsagom ones.
7. Tän Yesus äsagom dönu ones: «*Vö! vö! sagob oles, das ob binob yan jipas.*
8. *Valans, kels ekömoms bü ob, binoms tifans e ravans, ab jips no edalilons omis.*
9. *Ob binob yan; if ek nügolon da ob, tän posavon, onügolon ed osegolon, ed otuvon bäläti.*
10. *Tifan kömom te ad tifön, ad deidön, ad rübükön; ob ekömob, dat olabonsöv lifi e bundani!*

11. *Binob galedan gudik. Galedan gudik gividom lifi okik pro jips.*
12. *Ab hüräb, kel no binom galedan, e lü kel jips no dutons, loegom kömön lupi, lüvom jipis e fugom, e lup gleipon jipis e spearükon onis.*
13. *Hüräb fugom, bi binom hüräb e no kälälom jipis.*
14. *Ob binob galedan gudik; sevob obikis ed obiks sevons obi.*
15. *Leigoäsä Fat sevom obi, sevob Fati, e gividob lifi obik pro jips.*
16. *Labob nog jipis votik, kels no binons de lecek at; i onis mutob dugön, olilons vögi obik; ed odavedons jep bal e galedan bal.*
17. *Sekü atos Fat löfom obi, bi gividob lifi obik, ad gesumön dönu oni.*
18. *Nek sumon oni de ob, ab ob it gividob oni; labob fägi ad gividön oni, e labob fägi ad gesumön dönu oni. Büdi at egetob de Fat obik».*
19. *Dönu teläl ädavedon pö yudans dub vöds at.*
20. *Mödans onas äsagons: «Diabäbom, spikom stupädo. Kikodo dalilols-li omi»?*
21. *Votans äsagons: «Ats no binons vöds diabäba. Diab fägom-li ad maifükön logis bleinanas»?*
22. *Täno in <Hierusalem> zäl saludükama tema äkömon. Äbinos nifüp,*
23. *e Yesus äzispatom in tem, in yal di <Salomon>.*
24. *Us yudans äzüoms omi ed äsagoms ome: «Dü tim liomödik spetätükol-li obis? If binol Kristus, sagolöd üfo stedälo osi obes»!*
25. *Yesus ägesagom omes: «Esagob osi oles, e no elekredols osi. Vobods, kelis dunob nemü Fat obik, temunons pro ob.*
26. *Ab ols no lekredols, ibä no dutols lü jips obik. Äsä esagob oles,*
27. *jips obik dalilons vögi obik; sevob onis, sökons obi,*
28. *ed ob givob ones lifi laidüpik; neföro pofätükons, e nek odegleipon onis se nams obik.*
29. *Fat obik, kel egivom onis obe, binom nämädikum ka valans, e nek fägön ad degleipön onis se nams Fata obik.*
30. *Ob e Fat binobs dabinan bal».*
31. *Dönu yudans älasumoms stonis ad stonön omi.*

32. Yesus ägespikom omes: «*Vobodis gudik mödik nämätii Fat obik edajonob oles: demü kin vobodas et stonols-li obi*»?
33. Yudans ägespikoms ome: «*No vilobs stonön oli kodü vobod gudik, ab kodü blasfäm; bi ol, kel binol men, godol oli it*».
34. Yesus ägesagom omes: «*No pepenos-li in lonem olsik: <Esagob: Binols gods>?*
35. *If nu nemon godis utanis, lü kels vöd Goda ekömon, e pepenölos, das no kanon pasälonöfükön,*
36. *sagols-li täno dö utan, keli Fat esaludükom ed elesedom ini vol: Blasfämol; bi esagob: Binob Son Goda?*
37. *If no dunob vobodis Fata obik, tän no lekredolsöd obi!*
38. *Ab if dunob onis, e no lekredols obi, lekredolsöd täno vobodis, dat dasevolsös e lekredolsös, das Fat binom in ob, ed ob binob in om»!*
39. Nu ästeifoms dönu ad gleipön omi, ab äskeapom se nams omsik.
40. Ägegolom nu lü län votaflanü el <Iordanis>, lü top, kö <Ioannes> ün tim büikum äblunedom; ed äblibom us.
41. Mödans äkömons lü om ed äsagons: «<Ioannes> *fe no eduinom milagis, ab val, keli <Ioannes> äsagom dö om, äbinon veratik*».
42. E mödans äprimons ad lekredön omi.

KAPIT : XI

1. Nu man semik ämalädom: <Lazarus> de <Bethania> se vilag de <Maria> e sör ofik <Martha>.
2. (<Maria> äbinof jiutan, kel äleüledof Söli ko mir, ed äsälumükof futis omik me hers okik; kela blod: <Lazarus> äbinom malädik).
3. Sörs äsedofs täno ome nuni: «*O Söl! om, keli löfol, malädom*».
4. Ven Yesus älilom atosi, äsagom: «*Maläd at no kodon deadi, ab jonidon ad gloriükön Godi; dat Son Goda paglorükomös dub on*»!
5. Yesus nu älöfom eli <Martha>, söri ofik, ed eli <Lazarus>.
6. Posä nu ililom, das ämalädom, äblibom nog dü dels tel tö top, kö äbinom,
7. ed äsagom pos atos tidäbes okik: «*Golobsöd dönu lü <Hierusalem>*»!

8. Tidäbs äsagoms ome: «*O Rabinan! bü brefüp yudans ästeifoms ad stonön oli, e golol-li dönu usio*»?
9. Yesus ägesagom: «*Del no labon-li düpis degtel? If ek zigolon, ven binos del, no joikon oki, bi logon liti vola at.*
10. *Ab if ek zigolon dü neit, joikon oki, bi lit no binon in on*».
11. Atosi äsagom, e poso äsagom omes: «*Flen obsik: <Lazarus> eslipikom, ab golob ad galükön omi*».
12. Tän tidäbs omik äsagoms: «*O Söl! if slipom, osaunikom*».
13. Ab Yesus ispikom dö deadam omik, ed oms äcedoms, das ispikom dö slipikam pö slip.
14. Tän Yesus äsagom omes stedälo: «*<Lazarus> edeadom*».
15. *E fredob demü ols dat kredolsös, das no ebinob us! Ab golobsöd lü om!*
16. Tän <Thomas>, <Didymus> penemöl, äsagom ketidäbes okik: «*Golobsöd i obs, dat deadobsöd ko om!*
17. Ven Yesus ilükömom, äküpom, das äseatom ya dü dels fol in sepül.
18. <Bethania> nu topon nilü <Hierusalem> zao mö staid deglul,
19. e yudans mödik ikömons lü <Martha> e <Maria> ad trodön ofis demü blod ofik.
20. Sosus <Martha> älelilof, das Yesus ilükömom, äkosgolof lü om, du <Maria> äblibof in dom.
21. <Martha> äsagof Yesuse: «*O Söl! if ibinolöv is, blod obik no ideadomöv.*
22. *Ab i nu sevob, das God ogivom ole utosi valik, kelosi obegol ome*».
23. Yesus äsagom ofe: «*Blod olik olelifikom dönu*».
24. <Martha> äsagof ome: «*Sevob, das olelifikom pö lelifikam tü del lätik*».
25. Yesus äsagom ofe: «*Ob binob lelifikam e lif. Utan, kel lekredon obi olifon, ifi ideadonöv.*
26. *Ed alutan, kel lifon e lekredon obi, laidüpo no odeadon. Lekredol-li atosi?*
27. Äsagof ome: «*Si! o Söl! elekredob, das binol Kristus: Son Goda, kel ökömom ini vol*».
28. Posä isagof atosi, ädegolof ad vokön söri okik: <Maria> kläniko äsagölo: «*Mastan ekömom e vokom oli*».

29. Ven jiatan älihof atosi, äläädof spidiko ed ägolof lü om.
30. Yesus no nog ikömom ini vilag, ab äbinom nog su top kö <Martha> ikolkömof omi.
31. Ven yudans, kels äbinons in dom ela <Maria> ed ätrodots ofi, älogons, das äläädof spido ed äsegolof, äsökons ofi, äcedölo, das ägolof lü sepül ad drenön us.
32. Sosus <Maria> äkömof ütöpo, kö Yesus äbinom, ed älogof omi, äfalof foi futs omik ed äsagof ome: «*O Söl! if ibinolöv is, blod obik no ideadomöv*».
33. Ven Yesus äloegom drenön ofi e yudanis, kels ikekömons ko of, äfavom ninälo ed äfäkikom;
34. ed äsagom: «*Kiöpo eseitols-li omi*»? äsagons ome: «*O Söl! kömolös e logolös*»!
35. Yesus ädrenom.
36. Tän yudans äsagons: «*Logolsöd! vio löfom omi*».
37. Semans onas äsagons: «*Om, kel emaiükom logis bleinana, no ikanom-li kodön, das i atan no ödeadom*»?
38. Yesus dönu äfavöl ninälo ägolom lü sepül. Äbinon kev, e ston piseiton sui on.
39. Yesus äsagom: «*Moiükolsöd stoni*»! <Martha>: sör edeadölana äsagof: «*O Söl! ya mismelom. Binos üfo del folid*»!
40. Yesus äsagom ofe: «*No esagob-li ole, das if älekredol, ölogol glori Goda*»?
41. Ämoükons täno stoni. Yesus nu älüodükom logis okik sülio ed äsagom: «*O Fat! danob oli, das edalilol obi*».
42. Äsevob ye, das dalilol ai obi, ab demü menamödot, kel züstanon, esagob atosi, dat lekredonös, das ol elesedol obi».
43. Posä isagom atosi, ävokädom ko vög mu laodik: «*O <Lazarus>! segololöd*»!
44. Ed edeadölan äsegolom. Futs e nams omiks pivilupons me flabüls, e logod omik pivealon me särvätül. Yesus äsagom ones: «*Säflabülolsöd omi! e leadolsöd degolön omi*»!
45. Mödans yudanas, kels ikömons lü <Maria> ed älogons utosi, kelosi idunom, äprimons ad lekredön omi.
46. Semans onas ye ägolons lü farisetans, ed änunons omes utosi, kelosi Yesus idunom.
47. Tän lekultans e farisetans äkobükoms sanhedrini, ed äsagoms: «*Kisi mutobs-li dunön? Ibä man et duinom milagis mödik*».

48. *If leadobs laidunön somo omi, valans olekredons omi, ed elans di <Roma> okömoms, ed omosumoms läni e pöpi».*
49. Balan omas: <Caiphas>, kel äbinom dü yel et dalekultan, äsagom omes: «*Suemols nosi,*
50. *no betikols, das binos frutikum pro obs, das men bal deadon benü pöp, adas pöp lölik päridikon».*
51. No äsagom okao atosi, ab bi äbinom dalekultan dü yel et, äprofetom, das Yesus ödeadom benü pöp,
52. e no teiko benü pöp, ab i, dat ökobükom cilis espeariköl Goda.
53. De del et ävätäloms ad deidön omi.
54. Yesus nu no plu äzigolom notidiko bevü yudans, ab ägolom usao lü län nilü däsärt, lü zif <Ephraim> panemöl, ed ästebom us ko tidäbs okik.
55. Pajad yudanas äbinon nilik, e mödikans se län ägolons bü pajad lü <Hierusalem> ad klinükön okis.
56. Äsukons Yesusi, ed äsagons odes, ven äbinons in tem: «*Kisi cedol-li? No okömom-li bo pö zäl»?*
57. Lekultans e farisetans nu inotükoms büdi, das, if ek ösevonöv topi, kö öbinom, ömutonöv nunädön atosi, dat ökanomsöv fanäbükön omi.

KAPIT : XII

1. Tü tim delas mäl bü pajad Yesus ägolom lü <Bethania>, kö äbinom <Lazarus>: ideadölan, keli ilelifükom se deadam.
2. Us äblümükons ome fidädi; <Martha> äbötof, e <Lazarus> äbinom balan utanas, kels älenseatons ko om.
3. <Maria> äsumof pauni nugveta narda rafinik jerabik, äleüledof futis Yesusa, ed äsäluimükof futis omik me hers okik. Dom äfulikon ko benosmel nugveta.
4. Nu balan tidäbas omik: <Iudas> di <Iscariot>: son ela <Simon>, kel öträtom omi, äsagom:
5. «*Kikodo nugvet et no peselon-li tä denars kiltum, e mon pelegivon-li pöfanes»?*
6. Äsagom atosi, no bi äkälälom pöfanis, ab bi äbinom tifan, ed äkibom kädi, ed äsumom uti, kel pistüredon ini on.
7. Ab Yesus äsagom: «*No tupolöd ofi! Ekipedof oni pro del sepülama obik.*

8. *Ibä pöfanis labols ai lä ols, ab obi no labols ai».*
9. Ven mödot gretik yudanas nu älilon, das Yesus äbinom us, äkömon, no teiko demü Yesus, abi ad logön eli <Lazarus>, keli ilelifükom se deadam.
10. Lekultans ävätäloms täno ad deidön eli <Lazarus>,
11. bi yudans mödik äkömons demü om, e täno älekredons Yesusi.
12. Menamödot gretik, kel ikömon demü zäl, älelilon, tü del fovik, das Yesus ökömom lü <Hierusalem>,
13. Äsumons pamatuigis, äkosgolons omi, ed ävokädons: «<Hosanna>! pabenedomöd utan, kel kömom nemü Söl, Reg Yisraeläna»!
14. Yesus ätuvom cukili, ed äseidom oki sui on, äsä pepenos:
15. *<No dredolöd! o daut ela <Sion>! ekö! reg olik kömom seadölo su cukül».*
16. Büiko tidäbs omik no äsuemoms atosi, ab ven Yesus piglorükom, ämemoms utosi, kelos pipenon tefü om, ed utosi, kelosi edunons pro om.
17. Menamödot, kel ädugädon omi, ätemunon, das ivokom eli <Lazarus> se sepül, ed ilelifükom omi se deadam.
18. Ebo demü atos menamödot ikosgolon omi, bi ilelilon, das iduinom milagi at.
19. Farisetans äsagoms täno odes: «*Logols vo, das leno progedols. Ekö! volanef lölik golon po om».*
20. Bevü utans, kels ikömons ad plekön pö zäl, Helänans anik äbinons.
21. Atans ägolons lü <Philippus> se <Bethsaida> in Galileyän, ed äbegoms ome: «*O söl! vilobs logön Yesusi».*
22. <Philippus> äsagom atosi ele <Andreas>, e <Philippus> ed <Andreas> ägoloms täno ad sagön atosi Yesuse.
23. Yesus ägespikom omes: «*Düp ekömon, ün kel Son mena paglorikom.*
24. *Vö! vö! sagob oles, if vuitagran no falon ini tail e deadon, tän blibon te; ab if deadon, tän prodon fluki mödik.*
25. *Utan, kel löfon lifi okik, operon oni, ed utan, kel heton lifi okik in vol at, okipon oni laidüpio.*
26. *If ek diünon obi, omuton sökön obi, e kö ob binob, utöpo i diünan obik obinon; if ek diünon obi, Fat ostimom oni.*

27. *Nu lan obik fäkon, e kisi osagob-li? O Fat, libükolös obi se düp et! Ab ebo kodü atos düp at ekömon lü ob.*
28. *O Fat! glorükolös nemi olik!»! Tän vög se sül ätonon: «Eglorükob oni, ed oglorükob oni dönu».*
29. Menamödot, kel äkomon us ed älilon oni, äsagon, das äbinos tonäratonät; votans äsagons: «*Silanan espikom lü om*».
30. Yesus ägespikom: «*No pro ob vög etonon, ab pro ols.*
31. *Nu cödet dö vol at poledunon; nu löpal vola at posejedom plödio.*
32. *E ven polöpükob de taled, otirädob mödikanis lü ob».*
33. Äsagom atosi ad malön, me deadam kinik ödeadam.
34. Menamödot ägesagon ome: «*Elelilobs se lonem, das Kristus blibom laidüpio; lio kanol-li üfo sagön, das Son mena mutom palöpükön? Kim Son et mena binom-li*»?
35. Yesus täno ägesagom ones: «*Nog dü brefüp lit binon zänodü ols. Zigololsöd in lit, dü tim, das labols oni, dat dag no drefonös süpo olis! Utan, kel zigolon in dag, no sevon, kiöpio golon.*
36. *Lekredolsöd liti, dü tim, das labols oni! dat vedolsös cils lita»!* Atosi Yesus äsagom ones, e ven imogolom, äklänedom oki demü ons.
37. Do iduinom milagis so gretikis lo ons, no älekredons omi;
38. dat vöd profetana: <Isaias> pöfölon: <*O Söl! kin elekredon-li predi obsik, e kine brad Söla pedasevädiikon-li*>?
39. I sekü kod at no äkanons lekredön, äsä <Isaias> äsagom in top votik:
40. <*Ebleinükom logis onsik, ed edüfälükom ladälis onsik, dat no ölogons me logs, e no ösuemons me ladäl, ed öleceonons, ed ob ösaunükob onis*>.
41. Atosi <Isaias> äsagom, ven älogom glori omik, ed äspikom dö om.
42. Too, i se cifodans mödikans älekredoms omi, ab sekü dred demü farisetans, no äkoefoms osi, dat no pöxilomsös se sünagogs!
43. ibä äbuükoms stimi menas bu stim Goda.
44. Yesus äpredom ko vög laodik: «*Utan, kel lekredon obi, no lekredon obi, ab utani, kel elesedom obi,*
45. *ed utan, kel logon obi, logon elesedani oba.*
46. *Ob as lit ekömob ini vol, dat alan, kel lekredon obi, no blibonös in dag!*

47. *Ed if ek lilon vödis obik, e no kipedon onis, ob no cödob oni; ibä no ekömob ad cödön volanis, ab ad savön onis.*

48. *Utan, kel deimon obi, e no zepon vödis obik, labon utosi, kel cödon oni: vöd, keli ob espikob; at ocödeton oni tü del lätik.*

49. *Ibä no espikob se ob it, ab Fat, kel elesedom obi, ebüdülom obe utosi, kelosi mutob sagön e spikön.*

50. *E sevob, das büid omik binon liflaidüpik. Klu, kelosi sagob, utosi sagob, soäsä Fat ebüdom obe».*

KAPIT : XIII

1. Äbinos del bü pajadazäl. Yesus äsevom, das pro om düp ekömon, das ölovegolom se vol at lü Fat, e soäsä ilöfom omikanis in vol at, älöfom onis jü fin.

2. Pö fided, ven diab ya islüdom eli <Iudas> di <Iscariot>: son ela <Simon> ad trätön Yesusi,

3. e Yesus ädasevom, das Fat ige vom vali ini nams omik, das isegolom de God, ed ögegolom lü God,

4. Älöädödom de fided, ädeükom klotis okik, äsumom flabi, ed älenükom oni zü zekoap okik;

5. pos atos ägifom vati ini basin, ed äprimom ad lavön futis tidäbas okik ed ad säluimükön onis me flab, keli ilenükom zü zekoap okik.

6. Ven äkömom lä <Simon Petrus>, atan äsagom ome: «*O Söl! Ol vilol-li lavön futis obik*»?

7. Yesus ägesagom ome: «*Utosi, kelosi dunob, nu no nog suemol, ab osuemol latikumo*».

8. <Petrus> äsagom ome: «*Laidüpo no olavol futis obik*». Yesus ägesagom ome: «*If no lavob futis olik, no dilodol ko ob*».

9. <Simon Petrus> äsagom ome: «*O Söl! No te futis, abi namis e kapi oba*»!

10. Yesus äsagom ome: «*Utan, kel elavon oki, no nedon lavön oki plä futs; binon go klinik. Ed ols binols kliniks, ab no ols valik*».

11. Ibä äsevom trätani omik. Sekü kod at äsagom, das no valikans äbinoms kliniks.

12. Ven ilavom futis omas, ilenükom klotis okik, ed älenseatom dönu, äsagom omes: «*Suemols-li utosi, kelosi edunob oles*»?

13. *Nemols obi Mastani e Söli, e sagols atis gidetiko, ibä binob atans.*
14. *Ven nu ob: Söl ä Mastan elavob futis olsik; i ols labols bligi ad lavön futis odas.*
15. *Ibä egivob oles sami, dat i ols dunols leigo utosi, kelosi edunob oles.*
16. *Vö! vö! sagob oles: Slafan no binom pluik ka mastan okik; lesedäb no pluik ka lesedan oka.*
17. *Ven sevols atosi, tän binols beatiks, ifdunols osi.*
18. *Utos, kelosi sagob, no lonöfon pro ols valik; sevob utanis, kelis evälob; ab pepenölos muton pafölön: <Utan, kel fidom ko ob bodi, etovom hili okik ta ob>.*
19. *Ya nu sagob osi oles, büä jenos, dat, ven jenos, sevolsös, das ob binob utan.*
20. *Vö! vö! sagob oles: utan, kel ogetedon utani, keli olesedob, getedon obi; ed utan, kel getedon obi, getedon omi, kel elesedom obi».*
21. *Ven Yesus isagom atosi, äfäkikom ninälo, ed ätemunom: «Vö! vö! sagob oles, balan olas oträtom obi».*
22. *Tidäbs älülogoms odis bluviko, no äsevölo, kimi ädiseinom.*
23. *Bal tidäbas, keli Yesus älöfom, älenseatom fo Yesus.*
24. *<Simon Petrus> ävinegom omi ad säkön, kim äbinom, keli ädiseinom.*
25. *Äblegikölo po loveo ta blöt Yesusa äsäkom ome: «O Söl! kimi diseinol-li?»*
26. *Yesus ägesagom: «Binom om utan, kele ogivob brekoti boda fa ob publunöli». Äblunom brekoti boda ed ägi vom oni ele <Iudas>: son ela <Simon> di <Iscariot>.*
27. *E ko fidot diab äkömom ini om. Yesus äsagom ome: «Utos, kelosi dunol, dunolöd suniko»!*
28. *Nek älenseatölanas äsuemom, diseinü kis äsagom ome atosi.*
29. *Ibä semans äcedoms, bi <Iudas> älabom kädi, das Yesus äsagom ome: «Remolöd uti, keli neodobs pro zäl»! u, das ämutom gi vön bosu pöfanen.*
30. *Posä ilüsumom fidoti, ägolom sunädo plödio. Äbinos neit.*
31. *Ven isegolom, Yesus äsagom: «Nu Son mena peglorükom, e God peglorükom in om.*
32. *Ven God peglorükom in om, i God oglorükom omi in ok, efe suniko.*
33. *O cils! Nog dü tim brefik binob lä ols. Osukols obi, e leigoäsä esagob yudanes: Utöpio, kö golob, no kanols golön; sagob nu i oles.*

34. *Gevob oles büdi nulik: Löfolsöd odis! äsä elöfob olis, i ols mutols löfön odis.*
35. *Dub atos valans osevons, das binols tidäbs obik, dubä labols löfi kol ods.*
36. <Simon Petrus> äsagom ome: «*O Söl! kiöpio golol-li*»? Yesus ägesagom: «*Utöpio, kö golob, nu no kanol sökön obi; latikumo ye osökol obi*».
37. <Petrus> äsagom ome: *O Söl! kikodo no kanob-li sökön oli? Vilob klemön lifi obik pro ol*».
38. Yesus äsagom: «*Vilol-li klemön lifi olik pro ob? Vö! vö! sagob ole, hi gok no okravom, büä unoädol kilna obi*».

KAPIT : XIV

1. «*Ladäl olsik no fükikonös! Lekredolsöd Godi, e lekredolsöd obi!*
2. *In dom Fata obik löds mödik dabinons. If no binosöv soik, esagoböv osi oles. Degolob ad blümükön oles steböpi.*
3. *E ven udegolob ed ublümükob steböpi, ogekömob dönu ad lasumön olis lä ob, dat i ols binolsös utöpo, kö ob binob!*
4. *Utöpo, kö golob sevols, e sevols vegi lü top et*».
5. <Thomas> äsagom ome: «*O Söl! no sevobs, lü top kinik golol; lio sevobsöv-li vegi*»?
6. Yesus äsagom ome: «*Binob veg, e verat, e lif. Nek kömon lü Fat, äsä dub ob.*
7. *If isevolsöv obi, i isevolsöv Fati obik; denu ye sevols omi, ed elogols omi*».
8. <Philippus> äsagom ome: «*O Söl! jonolös obes Fati; atos saidon pro obs*».
9. Yesus äsagom ome: «*So lunüpo binob ko ols, e no nog sevol-li obi? o <Philippus>! Utan, kel elogon obi, elogom Fati; lio kanol-li sagön: Jonolös obes Fati!*
10. *No lekredols-li, das ob binob in Fat, e das Fat binom in ob? Vödis, kelis spikob oles, no sagob se ob it. Fat, kel binom laiduliko in ob, dunom vobodis.*
11. *Lekredolsöd obi! binob in Fat, e Fat binom in ob; if no, lekredolsöd obi demü vobods et.*
12. *Vö! vö! sagob oles: Utan, kel lekredom obi, odunom i vobodis, kelis edunob, igo gretikumis odunom; ibä golob lü Fat obik,*
13. *ed utosi, kelosi desirols in nem obik, odunob, dat Fat paglorükömös in Son!*
14. *If desirols bosu in nem obik, odunob osi.*

15. *If löfols obi, demolsöd täno büdis obik!*
16. *Obegob Fate ad givön oles yufani votik, kel oblibon laidüpio ko ols,*
17. *veratäli, keli volanef no kanon dagetön, bi no logon oni, ni sevon oni; ab ols sevols oni, ibä obinon in ols e blibon in ols.*
18. *No oposbinükob olis asä nenpalanis. Kömob lü ols.*
19. *Ünü brefüp volanef no plu ologon obi, ab ols logols obi, bi ob lifob, ed ols olifols.*
20. *Ün dels et odasevols, das ob binob in Fat obik, ed ols in ob, ed ob in ols.*
21. *Kel labom büdis obik e demom onis, binom utan, kel löfom obi; ed utan, kel löfom obi, polöfom i fa Fat obik, ed ob olöfob omi, ed odasevädükob obi ome».*
22. *<Iudas>, no elan di <Iscariot>, äsagom ome: «O Söl! kis binon-li kod, das vilol dasevädükön oli obes, e no volanefe»?*
23. *Yesus ägesagom ome: «If ek löfon obi, tän odemon vödi obik, e Fat oba olöfom oni, ed obs okömob ed olotädobs ini on.*
24. *Kel no löfon obi, utan no odemon vödis obis. Vöd, keli lilols, no binon de ob, ab de Fat, kel elesedom obi.*
25. *Atosi esagob oles, du binob lä ols.*
26. *Ab yufan: Saludalanal, keli Fat olesedom oles dub nem obik, otidon oles vali, ed olesevädükön oles utosi valik, keli esagob oles.*
27. *Posbinükob oles püdi, püdi obik givob oles; no givob, äsä volanef givon. Ladäl olsik no fäkikonöd, u dredikonöd!*
28. *Elilols utosi, kelosi esagob oles: Degolob, e gekömob lä ols. If löfols obi, fredolsöv, das golob lü Fat, ibä om binom mödikum ka ob.*
29. *E nu, büä atos ojenon, esagob osi oles, dat, ven atos jenon, olekredolsös!*
30. *No ospikob plu mödik osi ko ols: Cifod volädik kömon; ab in ob no labon bosu, kel duton lü on;*
31. *dat volanefye sevonös, das löfob Fati, e dunob soäsä Fat ebüdom obe: Löädolsöd, degolobsöd isao»!*

KAPIT : XV

1. «Binob vitid veratik, e Fat obik binom vitidagadan.
2. Tuigi alik len ob, kel no polon flukis, moiikom, e tuigi alik, kel polon sio flukis, klinikom, dat polonös flukis mödikum!
3. Ya klinols sekü vöd, keli espikob lü ols.
4. Blibolsöd in ob, ed ob blibob in ols! äsä vitidatuig no kanon polön flukis okao, ab teiko ifblibon len vitid, leigono ols, if no blibols in ob.
5. Ob binob vitid; ols binols tuigs vitida. Kel blibom in ob, du ob blibob in om, utan opolom flukis mödik; ibä nen ob, no kanols dunön bosi.
6. If ek no blibom in ob, tän pajedom plödio, äsä vitidatuig, e sigikon; kobükoy tuigis sigik et, e jedoy onis ini fül, ed ons feñilons.
7. If blibols in ob, e vöds obik blibons in ols, tän alutos, keli odesirols, pofölon.
8. In atos Fat obik pegloriikom, das polols flukis mödik, e vedols züpan's oba.
9. Leigoäsä Fat elöfom obi, i ob elöfob olis. Dakipolsöd löfi obik kol ols!
10. If fölols büdis obik, odakipols fovo löfi obik, leigoäsä ob efölob büdis Fata obik, e bleibob palöfön fa om.
11. Esagob atosi oles, dat kompenolsös in fred obik, e dat fred olsik nedöfikonös!
12. Atos büd obik binon: Löfolsöd odis, äsä elöfob olis!
13. Nek jonülon löfi gretikum, ka utan, kel klemon lifi okik pro flens okik.
14. Binols flens obik, ifdunols utosi, kelosi büdob oles.
15. No nemob olis fovo dünanis; ibä dünan no sevom, kisi söl omik dunom; ab olis enemob flenis, bi enotükob oles utosi valik, keli elilob de Fat obik.
16. No ols evälols obi, ab ob evälob olis, ed ejonidükob olis ad segolön ed ad polön fluki; e fluk et muton binön dulöfik, dat givobös oles alutosi, keli obegols Fate nemü ob!
17. Atosi büdob oles: Löfolsöd odis!
18. If volanef heton oli, sevolsöd täno, das eheton obi büikumo ka olis!
19. If kompenolsöv pö dins volädik, volanef löfonöv dinis, kels pötons lü on, ab bi esevälob olis se voläd, volanef heton olis.
20. Betikolsöd utosi, kelosi esagob oles: Dünan no binom mödikum ka söl okik. Ven epöjutons obi, opöjutons i olis; if demons vödi obik, odemons i vödi olsik.

21. *Ab dinis valik at odunons tefü ols, bi labols nemi obik, e no sevons omi, kel elesedom obi.*
22. *If no ikömoböv, e no ispikeböv oles, no sinonsöv, ab nu no labons kodiili pro midun oksik.*
23. *Utan, kel heton obi, heton i Fati obik.*
24. *If no idunoböv zänodü ons vobodis, kelis votan nonik edunon, no sinonsöv, ab nü i ons elogons onis, hetons ed obi e Fati obik.*
25. *Ab atos jenon, dat utos ojenonös, kelos pepenon in lonem onsik: <Ehetons obi nen kod>.*
26. *Ab ven yufan: veratäl, keli osedob oles nämätü Fat, ukömon, tän on otemunon tefü ob.*
27. *I ols otemunols; ibä de prim ebinols lä ob».*

KAPIT : XVI

1. *«Atosi esagob oles, dat no skanolsös!*
2. *Ojedons olis se sünaogs; si! düp kömon, ün kel ek, kel deidon olis, ocedon, das ujonülon Gode düni.*
3. *Odunons atosi, bi esevons ni Fati ni obi.*
4. *Ab dinis at esagob oles, dat, ven düp ukömon, omemols utosi, kelosi esagob oles. Prima no esagob osi oles, bi äbinob lä ols.*
5. *Nu golob lü om, kel elesedom obi, e nek olas säkol obe: Kiöpio golol-li?*
6. *Ab, bi esagob oles atosi, lüg efulükon ladäli olsik.*
7. *Ab sagob oles verati: binos frutik pro ols, das mogolob. Ibä, if no mogoloböv, yufan no kömonöv lä ols. Ab, ven mogolob, osedob oni oles.*
8. *E, ven kömon, osüadükon volanefi tefü sinod, gid e cödet.*
9. *Tefü sinod, bi no elekredons obi.*
10. *Tefü gid, bi golob lü Fat, e no plu ologols obi.*
11. *Tefü cödet, bi löpan vola at pecödetom.*
12. *Nog dinis mödik mutob sagön oles, ab no nog kanols sufön nu onis.*

13. *Ven ukömon, sevabo veratäl, tän okompenüikon olis ko verat lölöfik; ibä no ospikon okao, ab onotodon utosi valik, keli lilon, ed obüosagon oles dinis, kels okömons.*
14. *Oglorüikon obi; bi osumon dinis de ob, ed onotüikon onis oles.*
15. *Alutos, keli Fat labom, duton lü ob; sekü kod at, äsagob, das osumon dinis valik de ob, ed onotüikon onis oles.*
16. *Pos brefüp no ologols obi, e dönu pos brefüp odönulogols obi, ibä odegolob lü Fat».*
17. *Nu anans tidäbas omik äsagons bevü ods: «Kis utos sinifon-li, kelosi sagom: Pos brefüp no ologols obi, e dönu pos brefüp odönulogols obi, ed i: Ibä odegolob lü Fat»!*
18. *Täno äsagoms: «Kisi diseinom-li me el pos brefüp? No suemobs, kisi sagom».*
19. *Yesus äsevom, kisi äviloms säkön ome, ed äsagom omes: «Bespikols-li ko ods osi, das esagob: Pos brefüp no ologols obi, e dönu pos brefüp odönulogols obi?*
20. *Vö! vö! sagob oles, odrenols ed oyamols, ab volanef ofredon; olabols doli, ab dol olsik ocenon ad fred.*
21. *Vom labof doli, ven motof, bi düp pötik ofik ekömon; ab ven cil pemoton, tän no plu betikof dränäli demü fred, das men ekömon ini vol.*
22. *Nu vo labols doli; ab odönulogob olis, e ladäl olsik ofredon, e nek omosumon fred i et de ols.*
23. *Ün del et no osäkols obe bos i. Vö! vö! sagob oles, ifplekols bos i Fate nemü ob, ogivom osi oles.*
24. *Jünu no eplekols bos i nemü ob; plekolsöd, ed ogetols, dat fred olsik binon ös lölöfik!*
25. *Atosi esagob oles in parabs, ab düp kömon, das no plu ospikob lü ols in parabs, ab das onotükob stedälo oles dö Fat.*
26. *Ün del et oplekols nemü ob, e no sagob oles, das oplekob lü Fat demü ols,*
27. *ibä Fat it löfom olis, bi elöfols obi, ed elekredols, das esegolob de Fat.*
28. *Esegolob de Fat, ed ekömob ini vol; nu lüvob voli e golob lü Fat».*
29. *Nu tidäbs omik äsagoms ome: «Ekö! nu spikol stedälo, e sagol parabi nonik.*
30. *Nu sevobs, das sevol vali, e das no neodol, das ek säkon ole bos i; sekü atos lekredobs, das esegolol de God».*
31. *Yesus ägesagom omes: «Lekredols-li nu?*
32. *Ekö! düp kömon, ed ekömon, das paspearükols, alan lü dom lönik okik, e das posbinükols obi soeliko. Ab no binob soelik; ibä Fat binom ko ob.*

33. *Esagob oles dinis at, dat labolsös püidi in ob! In vol labols dränäli; ab labolsöd kuradi gudik! Evikodob volanefi».*

KAPIT : XVII

1. *Atosi Yesus espikom, ed älüodükom logis okik sülio, ed äsagom: «O Fat! düp ekömon. Glorükolös Soni olik, dat Son glorükomös oli!*
2. *Baiädü nämäd, keli egevol ome tefü mid valik, ad gevön vale, keli egivol ome, lifi laidüpick.*
3. *Atos lif laidüpick binon, das sevons oli asä Godi balik veratik, ed omi, keli elesedol: Yesus Kristus.*
4. *Eglorükob oli su taled, eledunob vobodi, keli ebligädol obe ad dunön.*
5. *E nu glorükolös obi, o Fat! me glor, keli älabob lä ol, büä vol ädabinon!*
6. *Edasevädiükob nemi olik menes, kelis egivol obe se volanef. Ädutoms lü ol, ed obe egivol omis, ed edakipoms vödi olik.*
7. *Nu edasevoms, das alutos, kelosi egivol obe, kömon de ol;*
8. *ibä vödis, kelis egivol obe, egivob omes; elüsumoms onis, ed edasevoms verato, das esegolob de ol, ed elekredoms, das elesedol obi.*
9. *Plekob pro oms; no plekob pro volanef, ab pro utans, kelis egivol obe; ibä dutoms lü ol;*
10. *ed alutos, kel duton lü ob, duton lü ol, ed olikos duton lü ob, ed ob peglorükob in oms.*
11. *Dü tim, das äbinob lä ons su taled, edakipob omis dub nem olik; utanis, kelis egivol obe, ekälälob, e nek epäridikom, pläamü son pärida, dat pepenölos pöfölon.*
12. *Nu golob lü ol, e sagob atosi in vol, dat labomsös lölöfiko fredü, keli labob.*
14. *Egivob omes vödi olik, e volädanef eheton omis; ibä no dutoms lü vol volädik, leigoäsä ob no binob se voläd.*
15. *No plekob ole, das desumulös omis se vol, ab das jelölös omis ta diab!*
16. *I oms no ekömoms se voläd, leigoäsä ob no ekömob se on.*
17. *Saludükolös omis me verat olik! vöd olik binon verat.*
18. *Leigoäsä ol elesedol obi ini volanef, ob elesedob omis ini volanef.*

19. *Saludiikob obi pro oms, dat i oms pasaludiikomsös dub verat!*
20. *Plekob no te pro oms, ab i pro utans, kels lekredons obi dub vöds omsik,*
21. *dat valans binonsös bal! leigoäsä ol, o Fat! in ob, ed ob in ol; dat i ons binonsös bal in obs! dat volanef lekredonös, das ol elesedol obi!*
22. *Egivob omes glori, keli egivol obe, dat binomsös bal, soäsä obs binobs bal!*
23. *ob in oms, ed ol in ob, dat binomsös lölöfiko bal, e dat volanef sevonös, das ol elesedol obi, ed elöfol omis, leigoäsä elöfol obi.*
24. *O Fat! viloböv, das utans, keli egivol obe, obinomsös lä ob utöpo, kö binob; dat logomsös glori obik, keli egivol obe, bi elöfol obi bü daved vola!*
25. *O Fat digik! volanefno esevon oli, ab ob esevob oli, ed atans edasevoms, das ol elesedol obi.*
26. *Esevädükob omes nemi olik, ed obleibob dunön atosi, dat löf, me kel elöfol obi, binonös in oms, ed i ob in oms»!*

KAPIT : XVIII

1. Ven Yesus isagom atosi, ägolom ko tidäbs okik lü votaflan bluka: <Cedron>, kö gad ädabinon. Om e tidäbs omik ägoloms ini on.
2. I <Iudas>: trätan omik, äsevom topi et, bi Yesus ikobikom us suvo ko tidäbs okik.
3. <Iudas> nu äkesumom ko ok trupi soldatas, ed ananis lekultanas e farisetanas, ed äkömom usio ko flamots, lampads e vafs.
4. Yesus, kel äsevom utosi valik, kel ödrefon omi, ägolom plödio, ed äsagom omes: «*Kimi sukols-li*»?
5. Ägesagoms ome: «*Yesusi: elan di <Nazareth>*». Yesus äsagom omes: «*Ob binob utan*». I <Iudas>: trätan omik, äbinom lä oms.
6. Ven äsagom omes: «*Ob binob utan*», ägeyiloms ed äfaloms sui glun.
7. Dönu äsäkom omes: «*Kimi sukols-li*»? ed äsagoms: «*Yesusi: elan di <Nazareth>*».
8. Yesus ägesagom: «*Esagob oles, das ob binob utan. Ven nu sukols obi, koedolsöd mogolön täno omis*»!
9. Atosi äsagom, dat pöfölon utos, kelosi isagom: <Se oms, kelis elesedol obe, eperob neki>.

10. <Simon Petrus>, kel älabom säbi, äsetirom oni, ädrefom hidünani dalekultana, ed ädecöpom ome lili detik omik. Nem dünana et äbinon: <Malchus>.
11. Yesus äsagom ele <Petrus>: «*Steigolöd säbi ini vead! No mutob-li vagükön köpi, keli Fat egivom obe*»?
12. Trup, kapiten e hidünans yudanas nu ägleipoms Yesusi ed äjänädoms omi.
13. Ädugoms omi balido lü <Annas>; ibä äbinom lüfat ela <Caphas>: dalekultana yela et.14. <Caphas> äbinom man, kel ikonsälom yudanes, das plu äfrutos, das man bal ädeadom pro pöp.
15. <Simon Petrus> e tidäb votik nu äsökoms Yesusi. Tidäb at äbinom sevädik pö dalekultana, ed ägolom ko Yesus ini yad dalekultana,
16. du <Petrus> äbleibom stanön plödü yan. Tidäb votik, kel äbinom sevädik pö dalekultana, äkömom plödio, äspikom ko jiyanan, ed änüblinom eli <Petrus>.
17. Täno jidünan: jiyanan äsagof lü <Petrus>: «*No binon-li i ol balan tidäbas mana et*»? äsagom: «*Nö*»!
18. Dünans e calans ästanoms lä kolatafil fa oms pimeiköl, ibä äbinos koldik. <Petrus> äbinom bevü oms, ed ävamükom oki.
19. Dalekultana ädasäkom nu Yesusi dö tidäbs omik e dö lejon omik.
20. Yesus ägesagom ome: «*Espikob stedälo lü volanef; etidob ai in sünagogs ed in tem, kö yudans valik kobikons; kläno esagob nosi*».
21. Kikodo dasäkol-li obi? *Dasäkolöd utanis, kels elilons utosi, kelosi espikob! Ekö! sevons utosi, kelosi esagob*».
22. Ven äsagom atosi, balan hidünanas, kel ästanom nilo, ägivom Yesuse liliflapi, ed äsagom: «*Gespikol-li somo dalekultane*»?
23. Yesus ägesagom ome: «*If esagob bosu badik, sagolöd üfo obe, kisi badik esagob! If esagob bosu gudik, kikodo üfo flapol-li obi*»?
24. Tän <Annas> älesedom omi pejänädöl lü dalekultana: <Caphas>.
25. <Simon Petrus> ästanom us ed ävamükom oki, ed äsagoy ome: «*No binol-li i ol balan tidäbas omik*»? änoom osi, ed äsagom: «*Nö*»!
26. Tän balan hidünanas dalekultana: röletan mana, kela lili <Petrus> idecöpom, äsagom: «*No elogob-li in gad oli kobü om*»?
27. Dönu <Petrus> änoom atosi, e sunädo higok äkravom.
28. Ädugoms nu Yesusi de <Caphas> lü cödöp; äbinos nog gölik. No änügoloms ini cödöp ad no neklinükön okis, dat dalomsös fidön pajadafidädi!

29. Sekü kod at <Pilatus> äkōmom plōdio lū oms ed äsagom: «*Dö kis kusadols-li mani at*»?

30. Ägesagoms ome: «*If no binomöv midunan, no lovegivobsöv omi ole*».

31. <Pilatus> äsagom omes: «*Sumolsöd täno omi, e cōdetolsöd omi ma lonem olsik*»!
Yudans äsagoms ome: «*No pedälos obes ad deidön cōdeto eki*».

32. So äjenos, dat vöd Yesusa päfölon, ven äsagom me deadam kinik ödeadom.

33. <Pilatus> ägolom dönu ini cödöp, ävokom Yesusi lū ok, ed äsagom: «*Binol-li reg yudanas*»?

34. Yesus ägesagom: «*Sagol-li atosi se ol it, u votans esagoms-li atosi ole*»?

35. <Pilatus> ägesagom: «*No binob ga yudan! Pöp olik e lekultans elovegivons oli obe. Kisi edunol-li*»?

36. Yesus ägesagom: «*Regän obik no duton lü vol at; if regän obik binonöv de vol at, hidünans obik ekomipomsöv, dat no pelovegivobös yudanes! Regän obik no binon de vol isik*».

37. <Pilatus> äsagom ome: «*No binol-li ga reg*»? Yesus ägesagom: «*Ol it sagol, das binob reg. Demü at pemotob, e demü at ekōmob ini vol, ad temunön verati. Alan, kel löfon verati, lelilon vögi obik*».

38. <Pilatus> äsagom ome: «*Kis verat binon-li*»/Posä isagom atosi, ägolom dönu plōdio lū yudans, ed äsagom omes: «*Tuvob döboti nonik in om*».

39. *Ab kösöms, das stadiükob libio balani pro ols pö pajad. Vilols-li, das stadiükob libio pro ols regi yudanas*»?

40. Oms valik nu ävokādoms dönu: «*No omi, ab eli <Barabbas>*». <Barabbas> nu äbinom ravan.

KAPIT : XIX

1. Tān <Pilatus> äbüedom lebatön omi.

2. Soldats äflökoms kroni de spins, ed äpladoms oni sui kap omik; äjedoms züi om mänedi purpurik,

3. ed äsagoms: «*Glidö! o reg yudanas!* ed ägivoms ome liliflapis.

4. Tān <Pilatus> äkōmom dönu plōdio, ed äsagom omes: «*Ekö! blinob omi lü ols, dat sevolsös, das no etuvob döboti in om*»!

5. Yesus äkõmom plõdio, äpolõlo spinakroni e mänedi purpurik. Ed äsagom omes: «*Ekö! us men binom*»!
6. Ven lekultans e hidünans älogoms omi, äluvokädoms: «*Krodolöd omi! krodolöd omi*»! <Pilatus> äsagom omes: «*Sumolsöd ols it omi, e krodolsöd omi! ibä ob no tuvob döboti in om*».
7. Ab yudans ägesagoms ome: «*Labobs lonemi, e ma lonem mutom deadön; ibä evedükom oki it Soni Goda*».
8. Ven <Pilatus> älilom atosi, ädredikom nog plu;
9. Änügolom dönu ini cödöp, ed äsagom lü Yesus: «*Kiöpao binol-li*»? Ab Yesus no ägevom ome gespiki.
10. Nu <Pilatus> äsagom ome: «*No spikol-li lü ob? No sevol-li, das labob nämädi ad krodön oli, e nämädi ad stadükön libio oli*»?
11. Yesus ägesagom: «*No labolöv nämädi ta ob, if at no pigevonöv löpao ole. Sekii atos utan, kel elovegivom obi ole, edunom sinodi gretikum*».
12. De timül at <Pilatus> ästeifom ad stadükön libio omi; ab yudans äluvokädoms: «*If stadiükolöv libio omi, no binol flen lampöra. Alan, kel vedükom oki it regi, volutom ta lampör*».
13. Ven <Pilatus> älilom, kisi äsagoms, äblinom plõdio Yesusi, ed äseidom oki sui cödalastul tö top, kel panemon: <lithostrotos>, in hebrey: <gabbatha>.
14. Äbinos preparamadel bü pajad, zao tü düp mälid. Äsagom lü yudans: «*Ekö! is regi olsik binom*».
15. Ab äluvokädoms: «*Moö! moükolöd omi! krodolöd omi*»! <Pilatus> äsagom omes: «*Mutob-li krodön regi olsik*»? Lekultans ägesagoms: «*No labobs regi votik, äsä lampöri*»!
16. Tån älovegivom omi omes, dat pökrodom. Äsumoms Yesusi, ed ämodugoms omi.
17. Ed äpolõlo krodi ägolom lü kranatop sonemik, kel panemon in hebrey: <golgotha>.
18. Us äkrodoms omi, e ko om votanis tel, balani tö flan alik, in zänod Yesusi.
19. <Pilatus> ilautom suspenädi, ed ifimükom oni leni krod; suspenäd ätonon: YESUS DI <NAZARETH>: REG YUDANAS.
20. Yudans mödik nu äreidons suspenädi at, ibä top, kö Yesus pikrodom äbinon nilü zif, e suspenäd pipenon in hebrey, in Grikänapük, ed in latin.
21. Lekultans yudanas nu äsagoms ele <Pilatus>: «*No penolöd: Reg yudanas, ab das esagom: binob regi yudanas*».

22. <Pilatus> ägesagom: «*Kelosi epenob, utosi epenob*».
23. Ven soldats ikrodoms Yesusi, äsumoms klotis omik, ed ädiloms onis ad dils fol, pro soldat alik dil bal, e plä ats nog mäned. Mäned äbinon nenyümetik. Löpao pivi von as lölot bal.
24. Äsagoms bevü ods: «*No sleitobsöd oni, ab fätükobsöd, kim olabom oni*»! Dat pöfölon pepenölos: <Ediloms klotis obik bevü ods, e demü klotem obik etiredoms>. Klu soldats ädunoms atosi.
25. Nilü krod Yesusa ästanofs mot omik; sör mota omik: <Maria>: jimatana ela <Clupas>, e <Maria> di <Magdala>.
26. Ven Yesus äloegom stanön moti okik, e tidäbi, keli älöfom, lä of, äsagom lü mot: «*O vom! logolöd soni olik*»!
27. Pos atos äsagom lü tidäb: «*Logolöd moti olik*»! E de timül at, tidäb älasumom ofi ini dom okik.
28. Pos atos Yesus, kel äsevom, das val nu piledunon, dat pepenölos pöfölon, äsagom: «*Soafob*».
29. Us nu gef ko vinig pifulüköl ädabinon; äblunoy spogi ini vinig, ävouloy oni me hüsop, ed äblinoy oni lü mud omik.
30. Posä Yesus isumom vinigi, äsagom: «*Pefidunos*». Äblegükom kapi okik ed ädeadam.
31. Dat koaps no öbilibons len krods dü jabat, ibä äbinos preparamadel, e jabat et äbinon del mu saludik, yudans äbegoms ele <Pilatus> ad koedön breikön lögis omas, e desumön omis de krods.
32. Nu soldats äkömoms ed äbreikoms lögis balana e votana, kels pikrodoms ko om.
33. Ven ye äkömoms lä Yesus, ed älogoms, das ideadam, no äbreikoms lögis oma.
34. Ab bal soldatas ästeigom spedi okik ini flan, e sunädo blud e vat äseflumons.
35. Utan, kel elogom osi, etemunom osi; e temunod omik binon veratik. Sevom, das spikom verati, dat i ols lekredolsös!
36. Ibä atos ejenon, dat pepenölos pöfölon: <Bon nonik oma pobreikon>.
37. E dönu in saitotapläd votik biba pepenos: <Ologoms sui om, keli esteigoms>.
38. Pos atos <Ioseph> di <Arimathaea>, kel äbinom tidäb Yesusa, kläno, bi ädredom tefü yudans, äsäkom ele <Pilatus>, va ädalom desumön koapi Yesusa. <Pilatus> ädälom ome atosi. Tän ägolom ed ädesumom koapi Yesusa.

39. I <Nicodemus>, kel primo ikömom ün neit lü Yesus, äkömom ko migot mira e laoäda zao mö pauns tum.

40. Ädesumoms koapi Yesusa, ed ävilupüloms oni ko pits raomik ini flabs, ma kösömot yudanas pö sepülam.

41. In top, kö pikrodom, gad ädabinon, ed in gad et sepül nulik, in kel nog neai ek piseiton.

42. Ini at äseitoms Yesusi, bi äbinos preparamadel ad pajad yudanas, e bi sepül äbinon nilik.

KAPIT : XX

1. Tü del balid viga <Maria> di <Magdala> ägolof ün göd gölik, ven äbinos nog dagik, lü sepül, ed älogof, das ston pimoükon de sepül.

2. Tån ägolof spidiko lü <Simon Petrus>, e lü tidäb votik, kel pilöfom fa Yesus, ed äsagof omes: «*Esumoms Söli se sepül, e no sevobs, tö top kinik eseitoms omi*».

3. Tån <Petrus> e tidäb votik äsegoloms, ed äkömoms lä sepül.

4. Bofikans ägoloms kobo, ab tidäb votik ägolom vifikumo, ka <Petrus> ed äkömom as balidan lü sepül.

5. Äblegükölo oki fo loveo äloegom seatön flabis, ab no ägolom ini sepül.

6. E <Simon Petrus> älükömom po om, ed änügolom ini sepül; äloegom seatön flabis;

7. e särvätül, kel ibinon su kap omik, no äseaton lä flabs votik, ab äseaton pinürölölo su top votik.

8. Nu i tidäb votik, kel ikömom as balidan lü sepül, ägolom ninio; älogom onis, ed älekredom.

9. Ibä no nog äsevoms, das pipenos, das ömutom lelifikön se deadam.

10. Tån tidäbs ägegoloms dönu lomio.

11. «Maria» äbleibof stanön ädrenölo plödo lä sepül. Ven nu äblegükof ädrenölo oki love sepül,

12. Äloegof seadön silananis tel in klotem vietik, balani len kapofinot e balani len futofinot plada, kö koap Yesusa iseaton.

13. Atans äsagoms ofe: «*O vom! kikodo drenol-li?*» äsagof omes: «*Bi emosumons Söli obik, e no sevob, tö top kinik eseitons omi*».

14. Posä isagof atosi, ägüflekof oki, ed äloegof stanön Yesusi, ab no äsevof, das utan äbinom Yesus.
15. Yesus äsagom ofe: «*O vom! kikodo drenol-li? Kimi sukol-li? Of äniludölo, das utan äbinom gadan, äsagof: «O söl! ifemosumol omi, sagolös obe, tö top kinik eseitol omi! tän omopolob omi».*
16. Yesus äsagom ofe: «*O <Maria>! ägüflekof oki, ed äsagof ome: «Rabboni»! kelos sinifon: <O Mastan>!*
17. Yesus äsagom ofe: «*No doatolöd obi! ibä no nog elöpiovegob lü Fat. Ab gololöd ad sagön hisvistes obik: Löpiovegob lü Fat obik äd olsik, lü God obik äd olsik».*
18. <Maria> di <Magdala> ägolof ad nunön tidäbes, das ilogof Söli, e das isagom ofe etosi.
19. Ün soar latik dela balid ot viga, ini dom, kö tidäbs ädabinoms, e kela yans pifärmükons sekü dred pro yudans, Yesus äkömom, äpladom oki zänodü oms, ed äsagom omes: «*Püdü binonös lü ols!*
20. Posä isagom atosi, ädajonom omes namis e flani oka. Tidäbs äfredoms, ven älogoms Söli.
21. Dönu Yesus äsagom omes: «*Püdü binonös lü ols! Leigoäsä Fat elesedom obi, lesedob olis».*
22. Posä isagom atosi, äbladom, ed äsagom omes: «*Getolsöd Saludalanali!*
23. *If pardols eke sinodis omik, sinods papardons ome; if leadols dakipön eke sinodis, tän dakipon onis».*
24. <Thomas>: bal degtelanefa, <Didymus> penemöl, no äbinom lä oms, ven Yesus äkömom.
25. Tidäbs votik äsagoms ome: «*Elogobs Söli».* Ab äsagom omes: «*If no logob in nams omik vunis klufas, e pladob doati obik ini vuns, e nami obik sui flan omik, no kredob osi».*
26. Latikumo mö dels jöl, tidäbs äkoboms dönu in cem e <Thomas> äbinom lä oms. Du yans pifärmükons Yesus äkömom, ästanom zänodü oms, ed äsagom: «*Püdü binonös lü ols!*
27. Pos atos äsagom lü <Thomas>: «*Pladolöd doati olik isio, logolöd namis obik; pladolöd nami olik sui flan obik, e no binolöd nenlekredik, ab lekredan»!*
28. <Thomas> ägespikom ome: «*O Söl obik! O God!*
29. Yesus äsagom ome: «*Bi elogol obi, evedol lekredik. Beatiks utans binons, kels lekredons, nes elogons».*

30. Yesus eduinom sio nog milagis votik mödik lo tidäbs okik, kels no bepenons in buk at;

31. ab ats pebeponons, dat lekredolsös, das Yesus binom Kristus, Son Goda, e dat labolsös dub lekred et lifi in nem omik!

KAPIT : XXI

1. Pos atos Yesus ädasevädükom oki dönu tidäbes lä Lak di <Tiberias>. Ädasevädükom oki so:

2. Ven <Simon Petrus>, <Thomas> penemöl <Didymus>, <Nathanael> di <Cana> in Galileyän, sons ela <Zebedaeus> e tidäbs votik tel äkoboms,

3. <Simon Petrus> äsagom omes: «*Golob ad päskarön*». Äsagoms ome: «*Golobs ko ol*». Äsejoloms ed äboidoms okis sunädo ini naf, ab äfanoms ün neit et nosi.

4. Ven göd ya äprimon, Yesus ästanom su jol; tidäbs ye no äsevoms, das äbinos Yesus.

5. Yesus äsagom omes: «*O cils! no labols-li bosì ad fidön*»? ägesagoms: «*Nö!*»

6. Äsagom omes: «*Sejedolsöd filäti tö flan detik nafa! ed ofanols*». Äsejedoms nu oni, e no äfägoms ad löpiotirön oni sekü lemödot fitas.

7. Nu tidäb, keli Yesus älöfom, äsagom ele <Petrus>: «*Binos Söl*». Ven <Simon Petrus> äliilom, das äbinos Söl, älenükom plökloti, ibä äbinom nüdik, ed äbunom ini lak.

8. Tidäbs votik äkömoms in naf, ibä no äbinoms fagiks de län, zao mö louns teltum, ed ätränoms filäti ko fits.

9. Ven ilükömoms sui jol, älogoms kolatafili, bosì fita, e bodi.

10. Yesus äsagom omes: «*Blinolsöd bosì fitas, kelis efanols änu*»!

11. <Simon Petrus> ägolom lü jol, ed ätirom filäti sui län; filät äfulon me fits gretik mö tumluldegkil. E to num gretik at, filät no äsleaton.

12. Yesus äsagom omes: «*Kömolsöd ad janedön*»! Nek tidäbas äkünom ad säkön ome: «*Kim binol-li*»? äsevoms sio, das äbinos Söl.

13. Yesus änilikom, äsumom bodi, ed ägi vom oni omes, e leigo fitis.

14. Atos äbinon ya naed kilid, das Yesus ädasevädükom oki, posä ilelifikom se deadam.

15. Posä ijanedoms, Yesus äsagom lü <Simon Petrus>: «*O <Simon>! son ela <Ioannes>! löfol-li obi mödikumo, ka oms*»? äsagom ome: «*Si! o Söl! sevol, das löfob oli*». Äsagom ome: «*Bälätölöd jipülis obik*»!

16. Telidnaedo äsagom ome: «*O <Simon>! son ela <Ioannes>! löfol-li obi*»? äsagom ome: «*Si! o Söl! sevol, das löfob oli*». Äsagom ome: «*Galedolöd jipis obik*»!
17. Kilidnaedo äsagom ome: «*O <Simon>! son ela <Ioannes>! löfol-li obi*»? <Petrus> ävedom lügik, bi äsagom kilidnaedo ome: «*Löfol-li obi*»? ed äsagom ome: «*O Söl! Sevol vali; ol it sevol, das löfob oli*». Yesus äsagom ome: «*Bälätolöd jipis obik!*
18. *Vö! vö! sagob ole, ven äbinol yunikum, älenükol ol it ole zönüli, ed ägolol utöpio, kö ävilol; ven obinol bäldik, otenükol namis olik, e votan azönom oli, ed odugom oli utöpio, kö no vilol*».
19. Me atos äjonom ome deadami, me kel öglorükom Godi. Posä isagom atosi, äsagom: «*Sökolöd obi*»!
20. Ven <Petrus> ägüflekom oki, älogom, das tidäb, keli Yesus älöfom, äsökom omis; otan, kel pö fided äjokom ta blöt omik, ed isäkom: «*Kim binom-li utan, kel oträtom oli*»?
21. <Petrus>, älogölo omi, äsäkom Yesuse: «*O Söl! Lio fät omik obinon-li*»?
22. Yesus äsagom ome: «*If viloböv, das bleibomöv lifön, jüs okömob, kisi atos tefon-li ole? Sökolöd obi*»!
23. Dub atos sagäd äspearikon bevü svists, das tidäb et no ödeadom; ab Yesus no isagom, das no ödeadom, ab: «*If viloböv, das bleibomöv lifön, jüs okömob, kisi atos tefon-li ole*»?
24. Atan binom tidäb, kel etemunom dinis valik at, ed epenetom onis; e sevobs, das temunod omik binon veratik.
25. Yesus eduinom nog dinis votik so mödikis, das, if pipenetonsöv, igo vol lölik, cedü ob, no kanonöv ninädön bukis, in kels pipenetonsöv.

DUNS PAOSTOLANAS

KAPIT : I

1. Buki balid epenob, o <Theophilus>! dö val, keli Yesus ed edunom, ed etidom primao,
2. jü del, tü kel pälasumom, posä igevom, dub Saludalanal, paostolanes, kelis ivälom, büdülis okik.
3. Ädajonom oki, i pos suf okik dü dels foldeg ön mods süadüköl mödik, lifölo omes, ed äbepikom ko oms dinädis regäna Goda.
4. Ven ikobikom ko oms, äbüdom omes ad no lüvön eli <Hierusalem>, ab ad stebedön promi Fata, keli, äsagom, «*elelilols de ob*;
5. *ibä <Ioannes> äblunedom sio me vat, ab ols poblunedols pos dels no mödiks me Saludalanal*».
6. Utans, kels äbinoms lä om, nu äsäkoms ome: «*O Söl! ofinol-li dönu regäni in Yisraelän*»?
7. Äsagom omes: «*No dutos lü ols ad sevön timis u dinädis, kelis Fat edakipom in nämäd lönik okik*;
8. *ab odagetols nämä, ven Saludalanal okömon sui ols, ed obinols temunans obik in <Hierusalem> in Yudän e Samaritän löliks, si! jü finods taleda*».
9. Posä isagom atosi, äloegoms löpiovegön omi; lefog älasumon omi, ed ämoükon omi se logam omas.
10. Ven nog älogetoms lü sül, du älöpiovegom, ekö! mans tel in klotem vietik ästanoms lo oms,
11. kels äsagoms: «*O mans Galileyänik! lio stanols-li ad logön süllo? Yesus it ogekömom ön mod ot, äsä eloegols löpiovegön süllo omi*».
12. Tän ägegoloms dönu lü <Hierusalem> de bel, Learabel panemöl, kel topon nilü <Hierusalem> tö fagot jabatatäva.
13. Ven ikömoms us, ägoloms lü löpacem, kö äkobikoms kösömiko, sevabo: <Petrus>, <Iacobus>, <Ioannes>, <Andreas>, <Philippus>, <Thomas>, <Bartholomaeus>, <Matthaeus>, <Iacobus>: son ela <Alphaeus>, <Simon>: lezilan, e <Iudas>: son ela <Iacobus>.
14. Atans valik äläidäloms balälo ad plekön kobü voms anik, <Maria>: mot Yesusa e blods omik.
15. Ün bal delas et <Petrus> älöädöm zänodü tidäbs, ed äsagom (us mödot menas zao tumteldeg ädabinon):

16. «O mans, svists! uto, in penäd bibik ämuton pafölön, kelosi Saludalanal dub mud ela <David> ibüosagon tefü <Iudas>, kel ebinom geidan utanas, kels efanoms Yesusi,

17. das ädutom lü obs, ed äkompenom ad diin obas.

18. Atan nu eremom tä ut, keli imeritom me midun okik, länedi, efalom fo loveo, ed emaisleatom, sodas ninäms valik okik äsesturons.

19. Atos evedon sevädik pö lödans ela <Hierusalem>, sodas läned et panemon in dialeg onas: <Akeldamach>, sevabo: bludaläned.

20. Ibä in buk psamas pepenos: <Steböp omik vedonöd soalöp; lödan no binonöd in on>! e <Votan dagetomöd kälädi>!

21. Sekü atos zesüdos, das de mans, kels äbinoms kobü obs dü tim, ün kel Söl Yesus äniügolom ed äsegolom ko obs,

22. primölo de bluned fa <Ioannes> jü del, kü pemosumom de obs, balan omas vedomös ko obs temunan lelifikama omik!

23. Ämoboms täno pösodis tel: <Ioseph> penäinemöl: <Barsabas>, kel i pänemom: <Iustus>, e <Matthias>.

24. Ed äplekoms: «Ol, o Söl! sevol ladälis valik! Jonolös bali pösodas tel at, keli evälol,

25. ad labülön düni e paostoli, se kel <Iudas> edegolom lü top lü om dutöl!»!

26. Pos atos äkoedoms tiredön omis, e benofät ädrefon eli <Matthias>, kel päläkompenükom lä paostolans degbal.

KAPIT : II

1. Ven pintadel ikömon, valans äkoboms balälo.

2. E süpo se sül noid, äsä ut tepa vemik, äsüikon, kel äfulükon domi lölik, in kel äseadoms.

3. I pälogons fa oms linegs pidilädöl äsvo binü fil, kels ädoseidons okis sui alan omas.

4. Valans nu päfulükoms me Saludalanal, ed äprimoms ad spikön pükis foginänik, maä Lanal äkoedon spikön omis.

5. Nu in <Hierusalem> yudans älödoms, mans relöfik se nets valik dis sil.

6. Ven ton at ädavedon, menamödot äkobikon; äbluvons, bi älilons, das äspikoms in dialegs lönik onas.

7. Äbinons nen okreig ed ästunikons, du äsagons odes: «Benö! mans valik et, kels spikoms, no binoms-li Galileyänans?
8. Lio lilobs-li üfo, das spikoms in lomänapük alana obas?
9. Partiyans, Medänans, elans di <Elam>, belödans Mesopotäna, Yudäna, ela <Cappadocia>, ela <Pontus>, ela <Asia>,
10. Frügäna, Pamfüläna, Lägüptäna, topädas Lüböna flanü <Cyrene>; ed i Romänans, yudans e kompenans yudanas, us elomädiköls,
11. Kretiyans e larabans, lio lielobs-li notükön omis in püks obsik vobodis gretik Goda»?
12. Äbinölo nen okreig e no äsüemölo atosi, äsagons odes: «Kisi atos sinifon-li»?
13. Votans ye äsagons kofölo: «Binoms fuliks me vin svidik»!
14. Tän <Petrus>, ko degbalanef, äbitikom ed äsagom omes ko vög laodik: «O mans yudik, ed ols valik, kels lödols in <Hierusalem>! atosi sevolsöd, e demolsöd utosi, kelosi osagob oles!
15. Ibä atans no brietoms, äsä niludols, ibä binos pas düp kilid,
16. ab atos binon utos, kelosi profetan <Io l> esagom:
17. <Ed ün dels lätik ojenos, God sagom, das orestürob de Lanal obik sui mid valik; sons olsik e dauts olsik oprofetons, hiyunans olsik ologoms pubotis, bäldans olsik odrimoms drimis,
18. ed i sui hidünans e jidünans obiks orestürob in dels et de Lanal obik, ed oprofetons.
19. I oduinob milagis löpo in süil, e malis dono sui taled: blud, fil, mismok.
20. Sol odagikon, e mun ocenon ad blud, büä del gretik ü famik Söla okömon.
21. Ed alutan, kel ostimon nemi Söla, podakipon>.
22. O mans Yisraelänik! Dalilolsöd vödis at! Yesusi: elan di <Nazareth>, mani kel, äsä ols it sevols, pejonom oles fa God dub vobods nämöfik, milags e mals, kelis God eduinom dub om bevü ols,
23. omi, kel ma slud Sanhedrina, ko büsev Goda, pelovegivom, eklufols medamü mens, kels no noloms lonemi, leni krod ed edeidols!
24. Ab omi God elivükom de dols deada, ed elelifükom, bi no ämögös, das pädakipom dub dead.
25. Ibä <David> sagom tefü om: «Älogob Söli laiduliko lo ob; binom vo detü ob, dat no vakulobös!

26. Sekü atos ladäl obik äfredon, e lineg obik äyubon; ed i mid oba ostebon spe lo,
27. bi no oprididol lani obik disvole, ni oletol, das Saludal olik ologom distuki.
28. Eseivükol obe vegi lifa, ed ofulükol obi me fred pö logam ola>.
29. O mans, svists! Daloy spikön oles stedälo dö lefatal: <David>; edeadom, e pesepülom; sepül omik dabinon jü del nuik bevü obs.
30. Bi äbinom kludo profetan, ed äsevom, das God epromom yulo ome, das öpladom balani prodas loina omik sui tron omik,
31. om, büologölo, esagom tefü lelifikam Kristusa, das God no öprididom omi disvole, e mid omik no ölogon distuki.
32. Yesusi at nu God elelifükom, dö kelos obs valik binobs temunans.
33. Om, pelöpüköl lü top detü God, egetom de Fat promi tefü Saludalanal, ed esestirom nu oni, äsä logols e lilols.
34. <David> ga no elöpiovegom sülio, ed om it sagom: <Söl esagom söle obik: Seadolöd detü ob,
35. jüs useitob neflenis olik äsä futabami pro futs olik>!
36. So dafamiül lölik: <Isra l> sevonös fümiko, das God evedükom omi Söli ä Kristusi, Yesusi ot, keli ekrodols»!
37. Ven äliloms atosi, äfäkikoms vemo, ed äsagoms ele <Petrus> e paostolanes retik: «Kisi mutobs-li dunön? o mans, svists»!
38. <Petrus> ägesagom omes: «Lecenolsöd! ed alan olas pablunedonöd nämätü Yesus: Kristus, dat sinods olsik papardonsös! tän givot Saludalanala oledutikon lü ols.
39. Ibä lü ols prom duton, e lü cils olsik, e lü valans, kels binons fagiks; somödikans, äsä Söl: God obsik ovokom».
40. Ko vöds votik nog vemo mödiks ätemunom, ed ämeibom omis: «Savolsöd olis se menäd miik at»!
41. Utans, kels nu älüsumons fredon vödi at, päblunedons, e tü del et mens zao kilmil päslöpükons.
42. Äkompenons laiduliko pö lejon paostolanas, pö komotalif, pö breik bodeda e pö pleks.
43. Nu dred äfaneton valanis; milags e mals mödiks päduinons fa paostolans.
44. Valans, kels älekredons, nu älabons vali kobädiko.

45. Äselons dalabotis valik oksik, ed äseagivons prodoti valanes, maä äneodons onis.
46. Älaidälons i ad stebön aldeliko baläliko in tem, ad breikön bodedi in dom pos dom, in kels äfidons zibis freda, e ko balug ladäla,
47. du älelobons Godi, ed älabons göni pöpa lölik. Aldeliko Söl äblinom komote utanis, kels päsavons.

KAPIT : III

1. Seimna <Petrus> e <Ioannes> ägoloms tü plekadüp, sevabo tü düp zülid, lü tem.
2. Usio man pälüpolom, kel äboatom de moted okik. Aldeliko äpladoy omi len temaleyan, kel penemon jönik, ad lubegön limuni utanes, kels änügolons ini tem.
3. Ven älogom eli <Petrus> ed eli <Ioannes>, kels ebo äviloms nügolön ini tem, äbegom limuni.
4. <Petrus>, ko <Ioannes>, älogedom stediko omi, ed äsagom: «*Lülogolöd obis*»!
5. Älüodom logis okik lü oms, äspetölo ad getön bosu de oms.
6. Tän <Petrus> äsagom: «*Largenti e goldi no dalabob, ab uti, keli labob, ogivob ole. Nämätii Yesus: Kristus, elan di <Nazareth>, löädolöd e zigololöd*»!
7. Ed ägleipölo nami detik omik, älöükom omi. Suno futs e maleols omiks änämikons;
8. älobunom ed älöstanom, äzigolom ed änügolom ko oms ini tem; dü gol e bunam älelobölo Godi.
9. Alan pöpa älogon, vio ägolom ed älelobom Godi.
10. Ädasevons, das äbinom man, kel äseadom kösömiko len leyan jönik tema, ad lubegön limuni, ed äfulons me stun e lejek dö utos, kel idrefon omi.
11. Bi äsökom mu nilo eli <Petrus> ed eli <Ioannes>, pöp lölik älügolon in leyal, penemöl ut di <Salomon>, vemiko ästunölo lü oms.
12. Älogölo atosi, <Petrus> äsagom pöpe: «*O mans Yisraelänik! kikodo stunols-li dö atos? u kikodo lülogols-li obis, äsua ekodobs me näm lönik obas, u me relöfobas, das atan kanom golön?*
13. God ela <Abraham>, ela <Isaac>, ed ela <Jacob>, God büüröletanas obsik, eglorükom Soni okik: *Yesus, keli elovegivols, e keli enoädols lo <Pilatus>, ven atan äsludom ad stadiükön libio omi.*
14. *Enoädols Saludali ä Gidali, ed eflagols, das sasanen pöstadiükom libio,*

15. *du edeidols Geidali lifa, keli God elelifikom se deadam, kelosa temunans binobs.*
16. *E dub lekred in nämät omik, nämät at oma enämükon omi, keli logols ä sevols, ed elegivon ome lo ols valik sauni lölöfik at.*
17. *E nu, o svists! sevob, das edunols in nensev, leigoäsä cifodans olsik.*
18. *Ab o_ "n mod at God eföлом utosi, kelosi ebüosagom dub profetans valik, das Kristus ösufom.*
19. *Klu sevälöfikolsöd e lecenolsöd, dat sinods olsik pamoükonsös!*
20. *ven tims stauda kömons de Söl, ven lesedom Yesusi: Kristus, oles pejonidüköli,*
21. *kel mutom stebön in süel, jüs tim nätikama dinas valik ukömon, dö kel God espikom vönao dub profetans saludik okik.*
22. *Ibä, <Moyses> esagombüröletanes: <Söl: God okoedom süikön se svists olsik profetani, sümü ob; omutols dalilön utosi valik, kelosi ospikom lü ols.*
23. *E men alik, kel no odalilon profetani et, podadeidon se pöp>.*
24. *I profetans valik, de tim ela <Samuel> ed utanas, kels esökoms omi; valans, kels espikoms, ebüosagoms delis at.*
25. *Ols binols cils profetanas e diateka, keli God ebligidom ko lefatalis olsik, ven äsagom ele <Abraham>: <In posbinükane folik menäds valik taleda pobenedons>.*
26. *Bü val God elesedom Soni okik, posä ekoedom süikön omi oles, ad benedön olis, if udeflekols olis de bads olsik».*

KAPIT : IV

1. Du äspikoms lü pöp; kultan, cif tema e sadukans äkömoms
2. mu äfäkädölo, bi älejonoms pöpe, ed änotükoms in Yesus lelifikami se deadam.
3. Ägleipoms omis, ed äfanäbükoms omis jü göd fovik; ibä äbinos ya latik.
4. E mödikans utanas, kels idalilons vödi, ävedons lekrediks, e num manas ävedon zao lulmil.
5. Tü del fovik cifodans ko bäldikünans e bibinolavans äkobikoms in <Hierusalem>;
6. i lekultan <Annas> ko <Caiphas>, <Ioannes>, <Alexander> e valikans, kels ädutoms lü tribüt lekultanik.

7. Äpladoms omis zänodü oks ed ädasäkoms: «*Dub näm kinik, u nemü kim, edunols-li atosi*»?
8. Tån <Petrus>, fulik me Saludalanal, äspikom omes: «*O cifodans pöpa, ed o bäldikünans Yisraeläna!*
9. *If nu padasäkobs kodü benod malädane peduinöl, ed obes pasäkös dub kis esaunikom,*
10. *so panotükösös oles valik, e pöpe lölik Yisraeläna, das nämätü Yesus: Kristus, elan di <Nazareth>, keli ols ekrodols, e keli God elelifükom se deadam, das dub om, man at stanom sauniko lo ols.*
11. *Atan binom ston, keli ols: bumans edeimols, ab kel evedon gulaston.*
12. *I in votan nonik beat dabinon; ibä dis süil nem no votik pegevon menes, dub kel mutobs beatikön».*
13. Ven älogoms nenplafi elas <Petrus> e <Ioannes>, ed äsuemoms, das äbinoms mens nennolik ä komuniks, ästunoms; ämemosevoms, das ädutoms lü utans, kels äbinoms lä Yesus,
14. e bi äloegoms stanön lä oms mani pisanöl, no äkanoms taspikön bosì.
15. Äbüdoms omes ad lüvön cödöpi, ed ävätäloms ko ods:
16. «*Kisi odunobs-li ta mens et? ibä, das milag sevädik peduinon fa oms, kleilos pro lödäns valik in <Hierusalem>, e no kanobs noön osi;*
17. *ab, dat atos no papakonös nog mödikumo bevü pöp, mutobs proibön tädo omes, ad spikön mene alseimik nämätü nem at».*
18. Posä igevokoms omis, äproiboms omes kazeto ad spikön plu vödi bal nemü Yesus, ud ad tidön bosì dö om.
19. <Petrus> e <Ioannes> ägesagoms omes: «*Cödolsöd, va binos gidik lo God ad dalilön plu olis ka Godi!*
20. *ibä binos nemögik pro obs ad no spikön dö utos, kelosi elilobs ed elogobs».*
21. Posä itädoms nog mödikumo omis, ästadükoms libio omis; ibä no äkanoms tuvön bosì ad pönön omis demü pöp; bi valans äglorükons Godi demü utos, kelos ijenon.
22. Ibä man, pö kel milag sana ijenon, älabom bäldoti yelas plu foldegas.
23. Ven pistadükoms libio, ägoloms lü oksikans, ed änunoms utosi valik, kelosi lekultans e bäldikünans isagoms omes.
24. Ven äliloms atosi, älölüödükoms vögis oksik lü God, ed äsagoms: «*O Söl! ol binol God, kel emekol süili, tali, meli e vali, kel binon in ons;*

25. *kel dub <David>: hidiinan olik, esagol: Kikodo pagans evutons-li, e pöps edatikons-li vanotis?*
26. *Regs taleda ebütikoms, e cifodans eplotoms ta Söl e ta Kristus oma>.*
27. *Ibä jenöfo in zif at <Herodes> e <Pontius Pilatus>, ko pagans e pöps Yisraeläna, eplotoms ta Son saludik olik: Yesus, keli eleüledol,*
28. *ad dunön utosi valik, kelos sekü büojonidükam dub nam e vil ola, öjenon.*
29. *Benö! o Söl! demolös tädis omsik, e fägükolös diinanis olik ad spikön nenplafo vödi olik!*
30. *dub tenükam nama olik pro sans, milags e mals nämätü nem hidiinana saludik olik: Yesus».*
31. *E posä iplekoms, top, kö ikobikoms, ädremon, valans äfulikons me Saludalanal, ed äspikons nenplafo vödi Goda.*
32. *Mens valik, kels älekredons, äbinons ladälo e lano baläliks: no bal onas äsagon, das ut, keli ädalabon, äduton lü on; dins valik äledutons lü ons kobädiko.*
33. *Ko nämöf gretik paistolans ätemunoms lelifikami Söla: Yesus; e benäd gretik pälegivon omes valik.*
34. *Ibä nek be vü ons äbinon defädik; dalaban alik länedas u domas äselon dalabotis okik, ed äseitons prodi sela foi futs paostolanas;*
35. *at päseagivon täno alane ma neod onik.*
36. *<Ioseph>, pinäinemöl fa paistolans <Barnabas>, (kel petradutöl sinifon: son troda); levitan, licinöl de Sipreän,*
37. *kel ädalabom länedi, äselom oni, äblinom moni, ed äseitom oni foi futs paostolanas.*

KAPIT : V

1. *Man seimik <Ananias> penemöl äselom, ko jimatan okik: <Sapphira>, länedi,*
2. *ed ämidütom oke, ko kesev jimatana okik, dili mona, ed äblinom ed ädoseitom dili ona foi futs paostolanas.*
3. *Täno <Petrus> äsagom: «O <Ananias>! kikodo diab efulükom-li ladäli olik, das vilol cütön Saludalanal, e midütön ole bosu suäma länedi?»*
4. *No äbinon-li, büä iselol oni, dalabot olik, e mon, posä eselol oni, no düton-li lü ol? Lio atos esüikon-li in ladäl olik? No elugol lo mens, ab lo God».*

5. Ven <Ananias> äilom vödis at, ädofalom ed ädeadam. E dred gretik äfaneton valanis, kels älelilons atosi.
6. Tån hiyunans älöädoms, äblümükoms omi pro sepülam, ämopoloms omi, ed äsepüloms omi.
7. Tü tim zao mö düps kil latumik, jimatan omik, kel no äsevof utosi, kelos ijenon, änükömof.
8. <Petrus> nu äsäkom ofe: «*Sagolöd obe! Eselols-li länedi tä mon somödik*»? Äsagof: «*Si! tä somödik*».
9. E <Petrus> äsagom ofe: «*Sekü kis eplotols-li ad blufön Lanali Söla? Ekö! futs utanas, kels esepüloms himatani olik binons fo yan: omopoloms oli*».
10. Tü timül ot ädofalof fo futs omik, ed ädeadof. Hiyunans änükömoms, ätuvoms ofi edeadöli, äsepoloms ofi ed äsepüloms ofi lä himatan ofik.
11. E dred gretik äsüikon pö komot lölik, e pö valans, kels älilons atosi.
12. Dub nams paostolanas mals e milags mödiks päduinons bevü pöp. Valans äkoboms balälo in leyal di <Salomon>.
13. De votans nek äkünön ad slopikön omis, ab pöp äjonülon omes stümi gretik.
14. Num lekredanas in Söl, e manas e vomas, ävedon aiplu gretikum;
15. somo, das äblinoy malädanis lü süts, ed äseitoy onis sui beds e bedils, dat, if <Petrus> öbeigolomöv, jad omik öjadonöv eki onas.
16. E de zifs züamöpa menamödots äkobokömons ini <Hierusalem>, ed äkeblinons malädanis ed utanis, kels pätomons fa milanans. Ons valik päsanons.
17. Nu dalekultan, ed utans, kels äbinoms lä om; atans äbinoms limans sega sadukanas, päfulükoms dub jalud, ed äbitikoms,
18. ägleipoms paostolanis, ed äpladoms omis ini fanäböp zifik.
19. Ab neito silanan Söla ämaifükom yanis fanäböpa, ädugom omis plödio, ed äsagom:
  20. «*Gololsöd, bitikolsöd e notükolsöd in tem pöpe vödis valik lifa at*»!
21. Ven ililoms atosi, ägoloms tüi göd lü tem, ed ätidoms. Vüo dalekultan ed utans, kels äbinoms lä om, äkobovokoms sanhedrini e cämi bäldikünanas Yisraeläna, ed älesedoms hidünanis lü fanäböp ad ramenön omis.
22. Ven hidünans äkömoms ini fanäböp, no ätuvoms omis; ägegoloms ed änunoms atosi,

23. me vöds at: «Ätuvobs, das fanäböp pifärmükon legudiko, e das galädans ästanoms fo yans; ab, ven imañfikobs onis, ätuvobs nino neki».
24. Ven nu dalekultan, cif tema e lekultans äililoms atosi, äkofudikoms tefü oms, ed äsäkoms ninälo, «kis nu ojenon-li?»
25. Ün timül at, ek äkõmom ed änunom: «Ekö! mans, kelis efanäböpols, stanoms in tem e tidoms pöpe».
26. Tån cif tema ägolom ko hidünans ad ramenön omis, ab nen mekäd, ibä ädredoms ad pastonön fa pöp.
27. Posä iramenoms omis, äblinoms omis lo sanhedrin. Dalekultan ädasäkom omes:
28. «No eproibobs-li oles ad tidön nämätü nem et? ed ekö! efulükols eli <Hierusalem> me lejon olsik, e vilols blinön love obs bludi mena et!»
29. Ab <Petrus> e paostolans ägesagoms: «Mutoy plu lobedön Godi ka menis.
30. God lefatalas obsik eleftükom Yesusi, keli edeidols, dubä elägols omi leni krod.
31. Omi God elöpiükom dub detanam okik ad Dugal ä Sanal, ad legivön Yisraeläne lecenì e pardi sinodas.
32. Binobs temunans omik de vöds at, ed i Saludalanal, keli God egivom utanes, kels lobedons omi».
33. Ven äililoms atosi, äbiedälikoms, ed ädakonsäloms ad deidön omis.
34. Nu farisetan: liman sanhedrina <Gamalìel> penemöl; gitavan fa pöp lölik pestümöl, älöädóm, äbüdom ad blinön plödio dü timül manis,
35. ed äsagom omes: «O mans Yisraelänik, vätälolsöd demü demäd lönik olas gudiko utosi, kelosi odunols ta mans et!
36. Ibä bü tim anik, <Theodas> ävolutikom, älesagölo das äbinom man vemo veütik; keli mens zao foltum islopikons. Om pedeidom, e valans, kels edalilons omi, pespearükons ed emoikons.
37. Pos atos Galileyänan: <Iudas> ävolutom ün dels registarama, ed äslopükom menis mödik. I om epäridikom, e slopans valik oma pespearükons.
38. E pö jenet at sagob oles: Klemolsöd ad tadunön manis at, leadolsöd dunön omis! ibä if disein at u vobod at licinon de mens, tån at pobreikon,
39. if at licinon güo de God, tån no okanols nosükön oni, e mögiko okanolsöv palecedön as Godataans!»!
40. Ädaliloms omi, äbüedom kómön paostolanis dönu lo oks, äkoedom lebatön omis, äproiboms omes ad predön nemü Yesus, ed ästadükoms omis libio.

41. Nu ämogoloms de sanhedrin, älefredölo, das picedoms digädiks ad sufön lunofi kodü nem omik.

42. E no änedunoms ad tidön aldeliko in tem ed in dom bal pos votik gospuli Yesusa: Kristus.

KAPIT : VI

1. Ven ün tim et num tidäbas ämödikumon, lekredans Helänik äprimons ad murön ta hebreyiks, das pö stüted aldelik jiviudans oksik päbeiädofs.

2. Sekü kod at degtelans äkobovokoms mödotis tidäbas ed äsagoms: «*No pötos, das obs nekälobs predami vöda Goda demü pöfanikäled.*

3. *Klu sukolsöd, o svists! bevü ols manis benorepütik vel, kels laboms Saludalanali e sapi, kelis ocälobs pro din zesüdik at,*

4. *du obs ofovobs ko plek e diin vöda».*

5. Mob at äpliton mödoti lölik, ed ävälons eli <Stephanus>: man fulü lekred e Saludalanal, eli <Philippus>, eli <Prochorus>, eli <Nicanor>, eli <Timon>, eli <Parmenas>, ed eli <Nicolaus>: kompenan yudik se <Antiochia>,

6. kelis äpladons lo paostolans; atans äplekoms, ed äpladoms namis sui oms.

7. Vöd Goda äglofon; num tidäbas in <Hierusalem> ämödikumon vemo, e mödot gretik kultanas äslopikon lekredi.

8. <Stephanus> fulü benäd e näm äduinom bevü pöp milagis e malis gretik.

9. Semans de sünagogs Lübänanas, elanas di <Cyrene> e di <Alexandria>, ed elanas di <Kilikiyän> e di <Asia> äbitikoms ad disputön ko <Stephanus>,

10. ab no äploboms ta sap e lanäl, ko kels äspikom.

11. Tän älestigädoms manis, kels äsagoms: «*Elielobs sagön omi blasfämis ta <Moyses> e God».*

12. Älestigädoms pöpi, bäldikünanis e bibinolavanis, ätatakoms omi, äketränoms omi, ed äblinoms omi lo sanhedrin.

13. Äoblinoms temunanis dobik, kels äsagoms: «*Man at fovom laiduliko ad spikön vödis slänik ta top saludik at e ta lonem.*

14. *Ibä elielobs sagön omi, das Yesus et di <Nazareth> odäbreikom topi at, ed ovotükom südis, kelis <Moyses> eloveükom obes».*

15. Ven nu valans, kels äseadoms in sanhedrin, älogedoms spetäto lü om; älogoms, das logod omik äsümon ad ut silanana.

KAPIT : VII

1. Dalekultan äsäkom: «*Dins at binons-li soiks*»?
2. Ed äsagom: «*O mans! svists! e fats! dalilolsöd! God glora epubom lo lefatal: <Abraham>, ven äbinom in Mesopotän, büä älomädiikom oki ini <Charan>*,
3. *ed äsagom ome: <Lüivolöd läni olik e röletanefi olik, e gololöd lü län, keli ojonob ole>!*
4. *Tän äsetevom se län kaldeyanas ed älomädikom ini <Charan>. E pos deadam fata omik, God äkoedom fealotädön omi usao lü län, kö nu lödols.*
5. *Ägivom ome in on nosi asä dalaboti, igo no diledi gluna gretotü pied bal, ab äpromom ad dalabükön oni ome e posbinükäbefe omik, du no nog älabom cili.*
6. *God äsagom i, das posbinükäbef omik östebon as foginans in län foginik, das öslafükoy onis ed ömiträitoy onis dü yels foltum,*
7. *<e pöpi, keli odiünons ocödetob>, (God äspikom). <Pos atos osetevons ed okultons obi in top at>.*
8. *I ägevom ome diateki säprepüdama; so <Abraham> äfatom eli <Isaac>, ed äsäprepüdom omi tü del jölid; ed <Isaac> äfatom eli <Jacob>, e <Jacob> lefatalis degtel.*
9. *Atans änebönoms ele <Ioseph>, ed äseloms omi lü Lägüptän; e God äbinom ko om,*
10. *ed älelivükom omi de dränäls omik; ägevom ome göni e sapi lo faraon: reg Lägüptäna; ed atan äcälom omi löpali Lägüptäna e doma lölik okik.*
11. *Nu faemaditret ädavedon in Lägüptän lölik e Kanaän, e dränäl gretik; sodas büröletans obsik no ätuvons nulüdoti.*
12. *Ven <Jacob> älelilom, das gren ädabinon in Lägüptän, älesedom büiko lefatalis obsik.*
13. *Pö naed telid <Ioseph> äsevädiikom oki blodes okik, e faraon äseivom dafamüli ela <Jacob>.*
14. *<Ioseph> nu äkoedom ramenön fati okik: <Jacob> e famüli lölik omik, mö mens veldeglul.*
15. *Somo <Jacob> ägolom lü Lägüptän, ed ädeedom us, e leigo lefatalis obsik.*

16. Pälöveblinoms lü <Sichem>, e päsepüloms ini sepül, keli <Abraham> iremom tä sikul de sons ela <Hemor> in <Sichem>.
17. Maä tim änilikon, tü kel prom, keli God igevom ele <Abraham> pöfölon, pöp ämödikon aiplu in Lägüptän,
18. jüs reg votik äbitikom, kel no isevom eli <Ioseph>.
19. Atan äliüälom käfo päridikami pöpa obsik, ed ämiträitom büroletanis obsik, dubä ämiütom onis ad mojedön putiüis onsik, dat ödadeadons.
20. Ün tim et <Moyses> pämotom, ed äbinom plitik lü God. Päkäledom dü muls kil in dom fata okik.
21. Ven nu pituväbükom, daut faraona älasumof omi, ed ädugälof omi asä soni ofik.
22. <Moyses> pätidom in sap valik Lägüptänanas, ed ävedom nämöfik tefü vöd e vobod.
23. Ven älabom bäldoti yelas foldeg, pö om klien äsüikon ad kälädön svistis okik: cils Yisraeläna.
24. Ed älogölo, das ädunoy negiti kol balan onas, äprotestom ta atos, ed ävinditom utane, kel pimiträitom dub deidön Lägüptänani.
25. Nu äcedom, das svists omik ösuemons, das God ägevom ones medamü om libükami, ab no esuemons osi.
26. Tü del fovik älogom, das äkomipoms. Ästeifom ad rekosilön omis, äsagölo: <O mans, binols svists; kikodo dunols-li negidiko kol ods>?
27. Ab utan, kel ädunom negidiko kol kemen okik, ädejoikom omi, äsagölo: <Kim ecälom-li oli ciñi ä cödali obas>?
28. Vilol-li bo deidön i obi, soäsä edeidol ädelo Lägüptänani>?
29. Sekü sagod at <Moyses> äfugom, ed ätopikom ini län di <Madia>, kö äfatom sonis tel.
30. Ven yels foldeg ipasetikons, in däsärt bela <Sinai> silanan Söla äpubom in flam bramarubuda äfilöl.
31. <Moyses> ästunikom pö logam visiona, e ven äliügolom ad küpedön oni, vög Söla ätonom:
32. <Ob binob God fatas olik; God ela <Abraham>, God ela <Isaac> e God ela <Jacob>. Nu <Moyses> ädremom, e no äkünom ad küpedön oni.
33. Nu Söl äsagom ome: <Sälenükolöd sandalis de futs olik! ibä top, kö stanol, binon glun saludik.

34. *Elogob miträitis pöpa obik in Lägüptän, elilob seifis onik, ed enexänob ad libükön oni. Gö! olesedob oli lü Lägüptän>.*
35. *Eli <Moyses> at, keli änoädons, ven äsagons: <Kim ecälom-li oli cifi ä cödali obas>? God ecälom cifi ä libükani medamü silanan, kel äpubom lo om in bramarubud.*
36. *Om äbinom utan, kel äsedugom onis, du äduinom milagis e malis in Lägüptän, in Redamel, ed in däsärt dü yels foldeg.*
37. *<Moyses> at äbinom utan, kel äsagom ciles Yisraeläna: <Söl God olsik osüüikom lo ols se blods olsik, profetani sümü ob; omi odalilols>.*
38. *Om äbinom utan, kel äbinom zänodü komot, in däsärt, lä silanan, kel äspikom lü om su bel: <Sinai>, e läbüröletans obsik. Om ädagetom vödis lifa, ad givön onis obes,*
39. *omi Büröletans obsik no ävilons lobedön, keli güo ädeimons, ven älüälons ninälo lü Lägüptän,*
40. *ed äsagons ele <Aaron>: <Mekolöd obes godis, kels ofogoloms obis! ibä tefü <Moyses> et, kel esedugom obis se Lägüptän, no sevobs, kis evedom>.*
41. *Ün dels et ämekons bubüli, äblinons sakrifoti lugode, ed äfredikons demü vobots namas oksik.*
42. *Tän God ädeflekom oki de ons, ed älovegivom onis ad dünön militalemödöti sülik, äsä pepenos in buks profetanas: <No esakrifols-li obe sakrifotis difik dü yels foldeg in däsärt? o dafamül Yisraeläna?*
43. *Si! elasumols tänadi ela <Moloch>, e steli Goda olsik: <Rempham>; magotis, kelis emekols, ad leplekön onis. Ed omodugob olis lü top bei <Babylon>>.*
44. *Büröletans obsik älabons bevü oks in däsärt tabäri temunoda, soäsä om, kel äspikom lü <Moyses>, ibüdom ad mekön ma samot, keli ilogom.*
45. *Posä Büröletans obsik ilovesumons oni, äblinons oni ko <Iosue> lü läns paganas, kelis God ämomofomfo logod Büröletanas obsik jü dels ela <David>,*
46. *kel ätuvom göni pö God, ed ädesirom ad tuvön domi pro God ela <Jacob>.*
47. *<Salomon> äbumom pro om domi.*
48. *Ab Mulöpal no lödom in doms dub nams pemeköls, äsä profetan sagom:*
49. *<Sül binon tron obik, e tal futabam futas obik; domi kisotik obumolsöv-li pro ob? Söl sagom, u top kinik obinon-li takädöp obik?*
50. *Nam obik no emekon-li vali at>?*
51. *O fümädälans e milaidikans ladäla e lilama! tadunols ai Saludalanali! Leigoäsä Büröletans olsik, i ols dunols.*

52. *Kimi profetanas büröletans olsik no epöjutons-li? Edeidons omis, kels enotükoms kömi Ritala, kela trätans e sasenans evedols,*
53. *ols, kels egetols lonemi medamü silanans, e no edemols oni»!*
54. Ven äлилoms atosi, ävedoms lezuniks, ed ätutakniroms ta om.
55. Ab om fulik me Saludalanal älöpiologölo lü sül, älogom glori Goda, e Yesusi stanöl detü om,
56. ed äsagom: *«Ekö! logob süli emafiköl, e loegob stanön Soni mena detü God»!*
57. Ab äluvokädoms lelaodiko, äfärmedoms lilis oksik ed äjutedoms baläliko ta om,
58. äsejedoms omi se zif, ed ästonoms omi. Temunans ädeükoms klotis oksik, ed äseitoms onis foi futs hiyunana, <Saulus> penemöla.
59. Ästonoms eli <Stephanus>, du äluvokom Söl: *«O Söl: Yesus! lasumölös lani obik»!*
60. Ed äfalölo sui kiens, ävokädom lelaodiko: *«O Söl! No kalükölös omes sinodi at»!* E posä isagom atosi, ädeadom.

KAPIT : VIII

1. <Saulus> äplidom cödetadeidi. Ün tim et pöjut vemik ädavedon ta komot di <Hierusalem>; valans päspäarükons love topäds Yudäna e Samaritäna, pläämü paostolans.
2. Mans relöfik äsepüloms eli <Stephanus> ed älügodoms demü om.
3. <Saulus> äpöjutom komotanis, änüdranom ini doms, äketränom manis e vomis, ed äjedom onis ini fanäböp.
4. Utans, kels nu päspäarükons, äzitevons ed änotükons gospuli.
5. Somo <Philippus> ätevom lü zif <Samaria>, ed äpredom lödanes tefü Kristus.
6. Menamödots ädalilons baläliko utosi, kelosi <Philippus> äsagom; efe demü utos, keli älilons, e demü milags, kelis äloegons dunön omi.
7. Ibä se mödikans, kels älabons lananis neklinik, atans äsegolons lelaodiko äluvokädölo, e lemans e boatans mödiks i päsanons,
8. sodas in zif et fred gretik ädareigon.
9. In zif et, nu man <Simon> penemöl, äbinom, kel ya büikumo imagivom, ed istunükom pöpi di <Samaria>, dubä äsagom, das äbinom pösod veütik.

10. Valans, de smalikünan jü gretikünan, äslopons omi, ed äsagons: «*Atan binom nämäd gretik Goda*».
11. Äslopons nu omi, bi ya dü lunüp istunükom onis me magivams.
12. Ab, nü älekredons eli <Philippus>, kel änotükom gospuli regäna Goda e nema Yesusa: Kristus; mans e voms äleadons blunedön okis.
13. Ed i <Simon> it ävedom lekredik, ed äblibom, posä piblunedom, laiduliko in nil ela <Philippus>; e ven älogom milagis e dunis gretik, äbluvikom.
14. Ven paostolans in <Hierusalem> nu äliloms, das elans di <Samaria> izepons vödi Goda, älesedoms lü ons eli <Petrus> ed eli <Ioannes>.
15. Atans älükömons ed äplekoms ones, dat ögetonsös Saludalanali!
16. ibä at no nog idonikon sui ek onas; dub bluned piblinons te ad nem Söla: Yesus.
17. Nu äpladoms namis sui ons, ed ägetons Saludalanali.
18. Ven <Simon> älogom, das dub namisupladam paostolanas Saludalanal pägi von ones, älofom omes moni,
19. ed äsagom: «*Givolsöd i obe fägi, das utan, kele supladob nami, geton Saludalanali*»!
20. Ab <Petrus> äsagom ome: «*Mon olik ko ol päridikonös! bi ecedol, das givot Goda binon dagetovik tä mon.*
21. *Labol kompeni vero noniki in din at; ibä ladäl olik no binon stedälik kol God.*
22. *Lecenolöd kluo de bad at ola, e plekolöd Söle, va ba papardonös ole utos, kel esüikon in ladäl olik!*
23. *Ibä logob, das ladäl olik fulon me bil biedik, e pefaneton dub negid*».
24. Nu <Simon> ägesagom: «*Plekolsös pro ob Söle! dat nos utosa, kelosi esagols, drefonös obi*»!
25. Ven nu isagoms temunodi oksik, ed inotükoms vödi Söla, ägegoloms lü <Hierusalem>, ed äblinoms gospuli nog ini vilags mödik Samaritänanas.
26. Silanan Söla nu äsagom ele <Philippus>: «*Blümikolöd, e gololöd sulüidio su veg, kel donio zugon de <Hierusalem> lü <Gaza>! Binon soalöfik*».
27. Äblümükom oki ed ädetävom. Ed ekö! Lätiopänani, cemahidünan cädik jiela <Candace>; jireg Lätiopäna, kel äbinom di vileguvan ofik, e kel igolom lü <Hierusalem> ad leplekön,
28. äbinom su geveg, ed äseadölo su vab äreidom buki profetana: <Isaias>.

29. E Lanal äsagon ele <Philippus>: «*Gololöd nilo näi vab*»!
30. Ven <Philippus> ikömom nilü om, älielom reidön omi laodiko buki profetana <Isaias>, ed äsagom: «*Suemol-li sio utosi, kelosi reidol*»?
31. Äsagom: «*Lio kanoböv-li atosi, if nek jonon obe vegi verätik*»? Ävüdom täno eli <Philippus> ad xänön sui vab, ed ad seidön oki näi om.
32. Bibasaitot, keli äreidom, äbinon atos: «*Äsä jip pedugom lü pugöp, ed äsä jipül binom müätik lo jimans okik, somo no maifükom mudi okik.*
33. In bapükam omik, cödet oma panosükon; e posbinükäbef-li omik, kin onumon-li oni? Ibä lif omik palöpükon de taled».
34. Nu cemahidünan äsäkom ele <Philippus>: «*Begob ole, dö kim profetan sagom-li atosi? dö om it-li, u dö votan-li*»?
35. Tän <Philippus> ämaifükom mudi okik, ed äprimölo de bibasaitot at, änotükom gospuli de Yesus.
36. E ven äfövoms vegami, äkömoms lä vat, e cemahidünan äsagom: «*Ekö! us vat dabinon. Kis neleton-li obi ad pablunedön*»?
37. (E <Philippus> äsagom: «*If lekredol ko ladäl lölik olik, atos pedälon*». Ed ägesagom: «*Lekredob, das Yesus: Kristus binom Son Goda*).
38. Äkoedom stöpön vabi, e bofikans: e <Philippus> e cemahidünan, änexänoms ini vat, ed äblunedom omi.
39. Ven ixänoms se vat, Lanal Söla ämodugom eli <Philippus>; cemahidünan no plu älogom omi, ed äfövom fredö vegami okik.
40. <Philippus> nu pätuvom tö <Azot>; äzitevom, ed änotükom gospuli in zifs valik, jüs äkömom tö <Caesarea>.

KAPIT : IX

1. <Saulus> nog äbruvölo sekü täd e sasen ta tidäbs Söla, ägolom lü dalekultan,
2. ed äbegom de om penedis pro sünagogs in <Damascus>, ko disein, if ötuvomöv menis, e manis e vomis, kels ideikons de veg, ad dugön onis pejänädöl lü <Hierusalem>.
3. Dü vegam, ven änilikom lü <Damascus>, äjenos, das se sül süpo lit äzüstralon omi;
4. äfalom sui glun, ed älilom vögi, kel äsagon ome: «*O <Saulus>, <Saulus>! Sekü kis pöjutol-li obi*»?

5. Äsagom: «*Kim binol-li? o Söl!*» E Söl äsagom: «*Binob Yesus, keli pöjutol. Obinos fikulik pro ol ad flapön me hils olik ta stigs.*»
6. Ed om ädremölo ed äbluvölo äsagom: «*O Söl! Kisi vilol-li, das odunob?*» E Söl äsagom ome: «*Löädolöd, e gololöd lü zif! ed ole posagos, kisi mutol dunön.*»
7. Mans, kels ätävoms ko om, äbleiboms ämüätikölo stanön; sio äliloms vögi, ab älogoms neki.
8. <Saulus> älöädöm de glun, e ven ämaifükom logis okik, älogom nosi. Ädugädoy len nam omi ed ädugoy omi lü <Damascus>.
9. Dü dels kil no äkanom logön; no äfidom, e no ädrinom.
10. In <Damascus> nu tidäb <Ananias> penemöl äbinom. In vision Söl äsagom ome: «*O <Ananias>! Äsagom: <Is binob, o Söl!*»
11. Söl äsagom ome: «*Löädolöd e gololöd lü süit, kel panemon Stedik, e sukolöd in dom ela <Iudas> eli <Saulus> seimik se <Tarsus>! Ibä nu plekom,*
12. *ed in vision eloegom nükömön mani <Ananias> penemöli, e supladön omi namis sui om, dat öfägomös dönu ad logön!*»
13. <Ananias> ägespikom: «*O Söl! elelilob de mödikans, badikosi viomödik man et eduinom kol saludikans olik in <Hierusalem>,*
14. *e das labom de lekultans dälädi ad fanäbükön valanis, kels vokädons nemi olik.*»
15. E Söl äsagom ome: «*Gololöd ga! ibä binom pro ob dünan pevälöl ad blinön nemi obik paganes, reges e ciles Yisraeläna.*»
16. *Ibä ojonob ome, viomödiko omutom sufön demü nem obik.*»
17. Tän <Ananias> ägolom usio, änügolom ini dom, äpladom sui om namis okik, ed äsagom: «*O svist: <Saulus>! Söl: Yesus, kel epubom su veg, ve kel ekömol, elesedom obi, dat gegetolös logami, e pefülükolös me Saludalanal!*»
18. E sunädo äbinos äsva jals ädefalons de logs omik; äfägom dönu ad logön; älöädöm, e päblunedom;
19. e posä ifidom bosu, ägegetom nämi okik. Äbinom dü dels anik ko tidäbs in <Damascus>,
20. e sunädo äpredom in sünagogs, das Yesus äbinom Son Goda.
21. Valans, kels äliloms atosi, äbluvikons, ed äsagons: «*Atan no binom-li utan, kel ästeifom in <Hierusalem> ad päridükön utanis, kels ävokädons nemi omik, e kel ekömom isio, ko disein ad fanäbükön onis, e blinön onis lü lekultans?*»

22. <Saulus> ävedom aiplu nämöfikum, ed äbluvükom yudanis, kels älödons in <Damascus>, dubä äblöfom, das Yesus äbinom Kristus.
23. Posä dels mödik ipasetikons, yudans äplotoms ad deidön omi.
24. Ab <Saulus> ävedom sevik dö desin omsik. Dü dels e neits ägalädons lä leyans ad deidön omi.
25. Tidäbs omik äkesumoms omi neito, ed äsädoms omi in bäset love zifamön.
26. Ven ikömom ini <Hierusalem> ästeifom ad yumön lä tidäbs; ab valans ädredoms pro om, bi no äkredoms, das äbinom tidäb.
27. Tän <Barnabas> ämiserom omi, äblinom omi lü paostolans, ed äkonom omes, vio ilogom vegamo Söli, ed om ispikom lü om, e vio ipredom in <Damascus> stedälo nämätü Yesus.
28. Pos atos äsegolom ed änügolom ko oms in <Hierusalem>, ed änotükom stedälo Söli: Yesus.
29. Äspikom ed ädisputom ko Helänans, ab atans ästeifoms ad deidön omi.
30. Ven svists ävedoms seviks dö atos, äblinoms omi lü <Caesarea>, ed älesedoms omi usao lü <Tarsus>.
31. Komot in Yudän, Galileyän e Samaritän löliks nu älabom püdi, e pälebumon, dub dajäf onik in dred tefü Söl, e päpakon dub stigädam de Saludalanal.
32. Seimna <Petrus> äzitevom da topäds valik et, ed äkömom i lä saludans, kels älödons in <Lydda>.
33. Us ätuvom mani <Aeneas> penemöli, kel iseatom lemiko ya dü yels jöl in bed.
34. <Petrus> äsagom ome: «*O <Aeneas>! Yesus: Kristus sanom oli; löädolöd, e seatenükolöd ol it bedi olik*»! E sunädo älöädom.
35. Lödans valik de <Lydda> e <Saron> älogons omi, ed älecebons ad Söl.
36. In <Ioppe> nu jitidäb äbinof, penemölo <Tabitha>, kel petradutöl binon: <Dorcas>; äduinof vobodis gudik mödik, ed ägi vof limunis mödik.
37. Ün dels et ämalädikof ed ädeadof; älavoy ofi, ed äseitoy ofi ini löpacem.
38. Bi <Lydda> ätopon nilü <Ioppe>; tidäbs, kels ililoms, das <Petrus> äbinom us, älesedoms manis tel lü om, ko beg, ad kömön suniko lü oms.
39. <Petrus> älöädom ed äkegolom ko oms. Sosis ilükömom, äblinoms omi ini löpacem. Us jiviudans valik ägolofs ad stanön lä om, ädrenölo ed äjonölo plöklotis e nıklotis, kelis <Dorcas> imekof, ven nog äbinof lä ofs.

40. Ab <Petrus> äleadom segolön valanis se cem, äkienom ed äplekom. Tän äflekom oki lü koap, ed äsagom: «*O <Tabitha>, löädolöd!*»! Ämaifükof logis, ed älogölo eli <Petrus>, älöseidof oki.

41. Nu ätenükom ofe nami, ed äkoedom löädön ofi. Tän ävokom saludanis e jiviudanis, ed äpladom ofi äliföl lo ons.

42. Atos ävedon sevädik in <Ioppe> lölik, e mödikans ävedons lekrediks in Söl.

43. Nog dü lunüp <Petrus> äblibom in <Ioppe> in dom ela <Simon> semik: taenan.

KAPIT: X

1. In <Caesarea> man älödom labü nem <Cornelius>: kapiten se kohort sonemiko Litaliyänik,

2. man relöfik ä, leigoäsä famül lölik omik, Godadredik, kel ägivom pöpe limunis mödik, ed äplekom laiduliko lü God.

3. Atan älogom tü düp zao zülid in vision kleiliko, das silanan Goda änükömom lä om, kel äsagom: «*O <Cornelius>!*»

4. Dredäliko älogetom lü om ed äsagom: «*Kis dabinon-li? O Söl!*» Äsagom ome: «*Pleks e limunams oliks elöpikons lü God, ed om kälälom onis.*»

5. *Enu lesedolöd manis anik lü <Ioppe>, e leadolöd kömön eli <Simon>, kel panäinemom: <Petrus>!*

6. *Atan lotedom lä taenan: <Simon>, kela dom topon nilü mel.*

7. Sosus silanan, kel ispiikom ko om, imogolom, ävokom se utans, ko kels mu äkosädom, hidünanis tel e soldati relöfik,

8. änumom omes vali, ed älesedom omis lü «Ioppe».

9. Ün del fovik, ven äbinoms pö täv, ed änilikoms lü zif, <Petrus> äxänom, tü düp zao mälid, sui nuf ad plekön.

10. Ävedom faemik, ed ädesirom ad fidön bosi. Du ämökoy zibi, äreafom ini stäat.

11. Älogom, das sül ämaifikon, e yeg ad stofed linumik gretik äsümöl äsadon, kela tipüls fol pitanons, e kel pädonükon sui taled.

12. In on äbinons nims follögik e kripöls valiks taleda e böds sila.

13. E vög ätonon lü om: «*Löädolöd! o <Petrus>! pugolöd e fidolöd!*»!

14. Ab, <Petrus> äsagom: «*Atosi no odunob, o Söl! ibä neai efidob bos, kel binon miotik u neklinik*».
15. Tän vög ätonon dönu lü om: «*Kelosi God eklinikom, utosi no olecedol nekliniki*».
16. Atos äjenos kilna, posä yeg pälöpükon sunädo lü sül.
17. Ven nu <Petrus> bluvo äsäkom ninälo, kisi vision, keli ilogom, bo äsinifon; mans, kelis <Cornelius> ilesecom, älükömoms ebo. Posä isäkoms nüni tefü dom ela <Simon>, ästanoms len nügolöp doma,
18. ed äsäkoms laodiko, va el <Simon> labü näinem: <Petrus> ästebom us.
19. Ven <Petrus> ämeditom visioni, Lanal äsagom ome: «*Ekö! us mans kil binoms, kels sukoms oli*».
20. *Benö! löädolöd, gololöd donio, e kegololöd nendodo ko oms! ibä ob elesedob omis*».
21. <Petrus> änexänom lü mans, ed äsagom: «*Ekö! ob binob utan, keli sukols. Sekü kis ekömols-li*»?
22. Äsagoms: «*Kapiten: <Cornelius>, man ritik ä Godadredik, ko benorepüt pö pöp Yudänik lölik, egetom de silanan saludik büdi Goda, ad vüdüön oli ad kömöön ini dom omik, ed ad dalilön utosi, kelosi sötöl sagön ome*».
23. Posä ibegom omis ad nükömöön, ägetedom omis. Tü del fovik ädegolom ko oms, e svists anik de <Ioppe> äkegoloms ko oms.
24. Tü del fovik älükömoms ini <Caesarea>. <Cornelius> ästebedom omis, ed ikobovokom röletanis e flenis nätimik okikis.
25. Ven nu <Petrus> änükömom, <Cornelius> äkosgolom omi, ed ädofalom dalestümo foi futs omik.
26. Ab <Petrus> älöükom omi, ed äsagom: «*Löädolöd! i ob binob te men*».
27. Ed äspikölo ko om änügolom, ed ätuvom ikobikölanis mödik.
28. Äsagom ones: «*Sevols, das peproibos yudane ad kosädön ko fuginänan, ud ad kömöön ini dom onik; ab God ejonom obe, das no sötob lecedön eki nekliniki u nesaludiki*».
29. *Sekü atos ekömob nentaduno, ven päviüdob ad kömöön. Klu säkob: Demü kod kinik ebegol-li obe ad kömöön*»?
30. <Cornelius> äsagom: «*Bü dels fol icunob jü del et, ed äplekob tü düp zülid; ed ekö! man in klot nidik ästanom lo ob,*
31. *ed äsagom: O <Cornelius>! plek olik pelilidon, e limunam olik penunon Gode.*

32. Sedolöd kludo nuni lü <Ioppe>, e begolöd ele <Simon> penäinemöl <Petrus> ad kömön lä ol. Stebom in dom taenana: «Simon> nilü mel, kel is ukömöl, ospikom lü ol.
33. Sunädo elesedob kludo manis ad vokön oli. Edunol gudiko ad kömön isio. Nu obs valik kobobs komü God ad dalilön utosi valik, kelosi God ebiüdom ole».
34. Pos atos <Petrus> ämaifükom mudi okik ed äsagom: «Nu dasevob jenöfiko, das God dunom nendemo kol ek,
35. ab das alutan, kel dredon omi, e dunon gidiko, lindifo lü net kinik duton, binon plitik lo om.
36. Atos binon vöd, keli esedom ciles Yisraeläna: notükam püda dub Yesus: Kristus, (ibä om binom Söl valanas).
37. Sevols utosi, kelos ejenon in Yudän lölik, de prim in Galileyän, pos bluned, keli <Ioannes> äpredom,
38. e tefü Yesus di <Nazareth>, vio God eleüledom omi me Saludalanal e nämäd, e vio äzitevom äbenodölo ed äsanölo valanis, kels pibemekädons fa diab; ibä God äbinom ko om.
39. (Ed obs binobs temunans de utos valik, kelosi edunom, ed in län yudanas, ed in <Hierusalem>). Omi edeidoms, dubä elägoms omi leni krodabem.
40. God nu elelifükom omi tü del kilid, ed egevom ome fägi ad dajonön logädiko oki,
41. no lo pöp lölik, ab lo obs, kels pebüojonidükobs fa God ad binön temunans atosa, e kels efidobs ed edrinobs ko om, posä ilelifikom se deadam.
42. Ed obes ebligädom ad predön pöpe ed ad temunön, das binom cödal fa God pejonidüköl lifölanas ed edeadölanas.
43. Profetans valik etemunoms tefü om, das dub nem omik, alan, kel lekredon omi, odageton pardi sinodas».
44. Du <Petrus> nog äspikom vödis at, Saludalanal ädonikon sui valans, kels ädalilons atis.
45. E lekredans pisäprepüdöl, kels ikekömoms ko <Petrus>, äbluvikoms, das legiv Saludalanala pisestüron i sui pagans;
46. ibä älieloms spikön onis pükis foginänik, e glorükön Godi. Tän <Petrus> ägesagom:
47. «Ek nu kanon-li neletön vati, e taön, das ons, kels, leigoäsä obs, egetons Saludalanali, pablunedons»?
48. Ed äbüdom ad blunedön onis nämätü nem Yesusa: Kristus. Tän äbegoms ome ad blibön dü dels anik.

KAPIT : XI

1. Paostolans e svists in Yudän älliloms, das i pagans elüsumons vödi Goda.
2. Ven <Petrus> ilügolom lü <Hierusalem>, lekredans pisäprepüdüöl ädisputoms ko om,
3. ed äsagoms: «*Egolol domü mans no pisäprepüdüöls, ed efidol ko oms*».
4. Nu <Petrus> äkonom omes primao jenädi jenota, ed äsagom:
5. «*Äjäfob me plekam in zif: <Ioppe>, ed in stäat älabob visioni: yeg äsümöl ad stofed linumik gretik epädonüköl len tipüls fol, äsodon se sül, ed äkömon ini nil obik*.
6. *Ven älogedob gudiko lü on, älogob nimis follögik, nimis sovadik e kripölis, e bödis sila.*
7. *Tän ällilob vögi, kel äsagon obe: Löödolöd! o <Petrus>! pugolöd e fidolöd!*
8. *Äsagob ye: Atosi no dunob, o Söl! Neai esumob bosi ini mud obik, kel äbi non miotik u neklinik.*
9. *Dönu vög se sül ägesagon obe: Utosi, kelosi God eklänikom, no sötöl lecedön nekliniki.*
10. *Atos äjenon kilna; posä val pälöpiotiron dönu lü sül.*
11. *Ed ekö! tü timül ot mans kil ästanoms lä dom, in kel äbinobs, kels pülesedoms lü ob se <Caesarea>.*
12. *E Lanal äsagon obe ad kegolön nendodo ko oms. Svists mäl at ägoloms i ko ob. Ed enügolobs ini dom mana.*
13. *Änunom obes, vio iloegom stanön silanani in dom okik, ed atan isagom ome: Lesedolöd eki lü <Ioppe>, e begolöd ele <Simon>, kel panäinemom <Petrus>, ad kömön lü ol!*
14. *Ospikom vödis ole, dub kels posavol, e lomaneff lölik olik.*
15. *Ven äprimob ad spikön, Saludalanal ädonikon sui ons, leigoäsä primo sui obs.*
16. *Memob vödis Söla, vio äsagom: <<Ioannes> blunedom sio me vat, ab ols poblunedols me Saludalanal>.*
17. *Ven God nu elegivom ones givoti leigik, äsä uti obes, kels elekredobs Söli: Yesus Kristus, lio äfägoböv-li ad neletön Godi?»*
18. *Ven älliloms atosi, äsufodoms, äleloboms Godi ed äsagoms: «Klu i paganes God elegivom lecenı ad lifön»!*

19. Vüo utans, kels ispearikoms demü dränäl, kel idavedon sekü bitikam de <Stephanus>, itevoms da län jü Fönikiyän, Sipreän ed <Antiochia>, änotükölo vödi neke votik, äsä yudanes.
20. Bevü oms mans se Sipreän e se <Cyrene> ädabinoms, kels, ven ikömoms in <Antiochia>, i äspikoms lü Helänans, ed äblinoms omes gospuli Söla: Yesus.
21. E nam Söla äbinon ko oms, sodas num gretik ävedon lekredik, ed älece non ad Söl.
22. Ven komot in <Hierusalem> älelilon ätosi dö oms, älesedoy eli <Barnabas> lü <Antiochia>.
23. Ven atan us ekömöl älogom benädi Goda, äfredom, ed ästigädöm omis ad bleibön slopikön Söli, ko ladäl lölik oksik,
24. ibä äbinom man leguik, fulik me Saludalanal e lekred. E num gretik menas päslöpükon pro Söl.
25. Tän <Barnabas> ägolom lü <Tarsus> ad sukön eli <Saulus>; ätuvom us omi, ed ädugom omi lü <Antiochia>.
26. Ästeboms kobo dü yel lölik in komot at, ed ätidoms mödoti gretik menas. Balidnaedo änemoy in <Antiochia> tidäbis kritanis.
27. Ün dels et profetans anik de <Hierusalem> äkömoms ini <Antiochia>.
28. Balan omas labü nem: <Agabus> äbitikom, ed äbüosagom dub tikodükam de Lanal, das faemaditret gretik ökömon ini vol lölik. At ekömon timü <Claudius>.
29. Tän tidäbs äsludons, das alan onas ma fäg okik ösedon as stüted bosu svistes, kels älödons in Yudän.
30. Ädunoms i atosi, ed äsedons dinis medamü <Barnabas> e <Saulus> bäldikünanes.

KAPIT : XII

1. Zao ün tim ot reg: <Herodes> älengleipom ananis komota, ad miträitön onis.
2. Äbüedom säkapön eli <Iacobus>: blod ela <Ioannes>.
3. Ven älogom, das atos äpliton yudanis, äfovom, ed äfanäböpom i eli <Petrus>. (Äbinos ün dels boda no ko femapest pimököla).
4. Äkoedom kludo fanön omi e pladön omi ini fanäböp, kö älovegiovom omi galädanefes fol, al binädöl me soldats fol, ad galedön omi, ko desin ad blinön omi pos pajad cödalefe pöpa.
5. So <Petrus> pägaledom in fanäböp, du komotanef äplekon laiduliko Gode demü om.

6. Ven nu <Herodes> ävilom fodugön omi, <Petrus> islipom ün neit et, pijänädölo me jänäds tel, vü soldats tel, du galädanef fo yan ägaledon fanäböpi.

7. Ed ekö! us silanan Söla ästanom, e lit änidon in steböp. Äjoikom eli <Petrus> ta flan oma, sodas ägalikom, ed äsagom: «*Löödolöd suniko*»!

E jänäds ädofalons de nams omik.

8. Silanan äsagom ome: «*Zönlöd oli me zönül, e lenükolöd sandalis*»!

Ädunom atosi. Nu äsagom ome: «*Züükolöd mänedi olik, e sökolöd obi*»!

9. Äsökölo silanani äsegolom. No äsevom, das utos, kel äjenom dub silanan, äbinom jenöfik; äcedom, das älogom visioni.

10. Ägoloms bei galädanef balid e bei telid, ed äkómoms len yan ferik, kel ädugon lü zif; at ämaifikon ito; ägoloms plödio, ed äfövoms vegami oksik ve süt bal, e süpo silanan ädegolom de om.

11. <Petrus> nu äsevälöfikom, ed äsagom ninälo: «*Nu sevob jenöfiko, das Söl elesedom silanani okik, ed elibükom obi se nam ela <Herodes> e se utos valik, kelos öjenon ma spet pöpa yudanas*».

12. Posä ivätälom dini, ägolom lü dom ela <Maria>: mot ela <Ioannes>: <Marcus> pinäinemöla, kö mödikans ikobikons ed äplekons.

13. Ven änokom len yan nügolöpa, jidünan labü nem: <Rhode> ägolof föfio ad lelilön, kin äbinon us;

14. ab ven ämemosevof vögi ela <Petrus>; sekü fred no ämaifükof yani, ab änügolof ed änunädof, das <Petrus> ästanom fo nügolöp.

15. Äsagons ofe: «*Deliol*». Ab äläidälof, das äbinos so. Tän äsagons: «*Binos silanan oma*».

16. Ab <Petrus> äbleibom nokön; e ven ämaifükons yani, ed älogons omi, äbluvons vemo.

17. Ävinegom me nam onis ad seilön, ed änunom ones, vio Söl idugom omi se fanäböp. Äsagom: «*Nunolsöd atosi ele <Iacobus> e svistes*»! Pos atos ädegolom, ed ätevom lü top votik.

18. Ven ädelikos, soldats äbluvoms no püliko: «*Kis ejenon-li tefü <Petrus>*»!

19. <Herodes> äkómom ad sukön omi, ab no ätuvom omi e posä idasäkom galädanis, äbüedom moblinön omis. Pos atos ädetevom se Yudän lü <Caesarea>, ed äblibom us.

20. Äbinom in komip biedälik ta elans di <Tyros> e <Sidon>; atans äkómoms kobiko lü om, äsevoms ad süädükön eli <Blastus>: kameran rega, ed älebegoms püdi, bi äsivoms viktualis se län rega.

21. Tü del pilonöl <Herodes> älenükom klotemi regik, äseidom oki sui cödalastul, ed äspikädom lü pöp.
22. Ad atos pöp älüvokädon ome: «*So God spikom, no men*».
23. Tü timül ot silanan Söla ädrefom omi, bi no igevom Söle stimi; päfefidom dub vums, ed ädeadom.
24. Vöd Goda päpakon, ed ästäänikon.
25. E <Barnabas> e <Saulus>, posä iföloms bligädi oksik, ägegoloms se <Hierusalem>, ed äkesumoms eli <Ioannes>: (<Marcus> pinäinemöli).

KAPIT : XIII

1. Tö <Antiochia> in komot, kel äbinon us, profetans e tidans aniks ädabinons, sevabo: <Barnabas>, <Simeon>: <Niger> pinäinemöli, <Lucius> di <Cyrene>, <Manahen>: hikesügäb folplinana: <Herodes>, e <Saulus>.
2. Ven äplägons seimna ad kultön Godi ed äcunons, Saludalanal äsagon: «*Deditükolsöd pro ob eli <Barnabas> ed eli <Saulus> demü vobod, ad kel evokob omis*»!
3. Posä icunons, iplekons, ed isupladons namis sui oms, äleadons detevön omis.
4. Oms nu pilesedöls fa Saludalanal, ädoniotevoms lü <Seleucia>, änafoms usao lü Sipreän,
5. e, ven ikömoms ini <Salamis>, äpredoms in sünagogs yudanas vödi Goda. Älaboms eli <Ioannes> as keyufan.
6. Ven idutevoms da nisul lölik jü <Paphos>, ätuvoms us luprofetani yudik: <Bariesu>.
7. kel ädutom lü sökanef proviniguverana: <Sergius Paulus>: man täläktik. Atan äkoedom kömön eli <Barnabas> ed eli <Saulus>, ed ädesirom ad lilön vödi Goda.
8. Büosagan: <Elymas> (ibä at binon tradutod nema omik), ätadunom ta oms, ed ästeifom ad neklienükön guverani de lekred.
9. <Saulus>, kel i panemom <Paulus>, fulik me Saludalanal, älogedom omi dudraniko,
10. ed äsagon: «*Ol, o men fulik me cüt e badöfs valasotik, cil diaba, neflen gida valik! no ofinükol-li ad sästedükön vegis stedik Söla?*
11. *Ekö! Söl flekom nami okik ta ol: obinol bleinik, no ologol soli dü tim semik*». Sunädo fog e dag ädrefons omi; ed äsenidölo züo äsukom nami, kel ökanonöv dugön omi.
12. Atosi älogölo guveran ävedon lekredik, pivoätükom vemo dub lejon Söla.

13. De <Paphos>, <Paulus> ädenafom ko utans, kels äbinoms lä om, lü <Perge> in Pamfülän. Us <Ioannes> äleditom de oms, ed ägegolom lü <Hierusalem>.
14. Oms ye ätevoms de <Perge> da län jü <Antiochia> in Pisidän. Tü jabatadel ägoloms lü sünagog ed äseidoms okis.
15. Pos loreid lautotas lonema e profetanas, cifodans sünagoga älesedoms eki lü oms ad begön: «*O mans, svists! if labols vödi troda pro komotanef, spikolsöd täno*»!
16. Nu <Paulus> älöädom, ävinegom me nam, ed äsagom: «*O mans Yisraelänik ed ols, kels dredols Godi! dalilolsöd!*
17. *God pöpa Yisraelänik evälombüröletanis obsik, enämöfükom menis, ven älifons as fuginänans in Lägüptän, esedugom onis ko brad pelöököl se on,*
18. *ed esufälom dü yels zao foldeg kondötis onsik in däsärt.*
19. *Edadeidom in Kanaän netis vel, ed eledutükom länis onsik ones*
20. *dü yels zao foltumluldeg. Pos atos elegivom cödalıs jü profetan: <Samuel>.*
21. *De tim et ädesirons regi, e God ägıvom ones eli <Saul>: son de <Cis>: man se tribüt: <Benjamin>, kel äregom dü yels foldeg.*
22. *Posä isäcälom omi, ävedükom eli <David> ad reg onas. Dö om ätemunom: <Etuvo eli <David>: son de <Iesse>; binom man ma ladäl obik, kel oföloom vili lölik obik>.*
23. *Se posbinükäbef omik God edabinükom ma prom okik pro Yisraelän Savali, Yesus;*
21. *posä ya bü köm omik <Ioannes> inotükom blunedi ad lecen pöpe lölik Yisraeläna.*
25. *Ven <Ioannes> irıvom finodi kariera okik, äsagom: <No binob utan, keli lecedols obi, ab ekö! pos ob ek kömom, kela sandalis no digädob ad liviükön>.*
26. *O mans, svists, cils ela <Abraham> ed utans bevü ols, kels dredols Godi! lü obs vöd at benäda pesedon.*
27. *Ibä lödans di <Hierusalem> e cifodans onsik emisevons omi, e dubä emicödetons omi, efölonıs utosi, kelosi profetans, kelas lautots paloreidons ün jabat alik, ebıosagoms.*
28. *Do no ätuvons bosı, kel ämeriton deadapönodi, äbegons ele <Pilatus> ad deidön omi.*
29. *Ven iledunons vali, kel pepenon tefü om, edesumons omi de bim kroda, ed eseitons omi ini sepül.*
30. *Ab God elelifükom omi se deadans.*

31. *Dü dels mödik epubom lo utans, kels ikegolons ko om se Galileyän lü <Hierusalem>, kels nu binons pro pöp temunans atosa.*
32. *Ed obs loveblinobs oles promi fredüköl, kel penotükon büroletanes obsik,*
33. *ibä God ejenöfikom oni ciles obsik dub lelifikam Yesusa; soäsä i pepenos in psam telid: <Binol Son obik, edavedükob adelo oli>.*
34. *Das elelifükom omi se deadans, dat no ösufom plu rüvikami, so esagom: <Ogivob oles saludadinis ela <David>, kels binons konfidoviks>.*
35. *Sekü atos esagom i in saitotatop votik: «No oleadol logön saludani olik rüvikami>.*
36. *<David> ga, kel eledunom ün tim okik vili sapik Goda, edeadom, e pekobükom lä büroletans okik, ed esufom sio rüvikami,*
37. *ab om, keli God elelifükom, no esufom rüvikami.*
38. *Sevolsöd kluo, o mans, svists! das medamü om pard sinodas panotükon,*
39. *e de val, de kel no äkanols pagidetükön dub nomem ela <Moyses>, lekredan alik pagidetükön fa om.*
40. *Kälälolsöd kluo, das no padrefols fa utos, kelos pepenon in buks profetanas:*
41. *<Logolsöd! o nestümans! stunikolsöd, e nepubolsöd! Ibä odunob ün dels olsik vobodi, keli no okredols, if ek konon atosi oles>».*
42. *Ven ämogoloms, äbegoy omes, das tü jabat balidfovik, vöds ot pöspikons lü ons.*
43. *Ven ilüvoy sünagogi, yudans e yudanakompenans mödiks äsökons eli <Paulus> ed eli <Barnabas>, kels älüspikoms lü ons, ed äsüadükons onis ad bleböen slopan benäda Goda.*
44. *Tü jabat fovik, elans tio valiks zifa äkömons ad dalilön vödi Goda.*
45. *Ven yudans älogoms menamödotis et, ävedoms fuliks me glöt, ed ätaspikoms älundölo utosi, kelos päragon fa <Paulus>.*
46. *Nu stedälo äspikölo, <Paulus> e <Barnabas> äsagoms: «Äbinos zesüdik, das vöd Goda pänotükon büiko oles; ab bi deimols oni, e bi no cödols olis digädikis ad labön lifi laidüvik, flekobs obis lü pagans.*
47. *Ibä so Söl ebüdom obes: <Ecälob oli asä liti pro pagans, dat binolös savan jü finods taleda>»!*
48. *Ven pagans älilons atosi, äfredons, ed älelobons vödi Söla; e somödikans ävedons lekrediks, äsä äjonidons pro lif laidüvik.*
49. *E vöd Söla ästäänikon da län lölik.*

50. Ab yudans ästigädoms vomis relöfik veütik e cädanis zifa, ädavedükoms pöjuti ta <Paulus> e <Barnabas>, ed ämomofoms omi se ziläk zifa.

51. Atans ädelemufükoms ta ons püfi de futs oksik, ed ägoloms lü <Iconium>.

52. E tidäbs äfuloms me fred e Saludalanal.

KAPIT : XIV

1. Ma kösöm änügoloms tö <Iconium> ini süagog yudanas, ed äspikoms so, das yudans e Helänans mödiks ävedons lekrediks.
2. Ab yudans nelecenovik ästigädoms ed äbiedälükoms paganis ta svists.
3. Sio ästeboms us nog dü tim lunik, äspikölo stedälo in konfid ad Söl, kel äfümükom vödi benäda okik, dubä äjenükom malis e milagis dum nams omsik.
4. Pöp zifa nu älabon meugis distik: palet bal äbinon pro yudans, e votik pro paistolans.
5. Ven nu äküpoms, das bevü pagans e yudans ko cifodans onsik klien neflenik ädavedon ad miträitön e stonön omis,
6. posä ivätäloms vali, äfugoms lü zifs Lükaonäna: <Lystra> e <Derbe> e züamöp,
7. ed änotükoms us gospuli.
8. In <Lystra> nu man äseadam, kel no älabom nami in lögs okik; älemom motedao, neai äkanom golön.
9. Älielom spikön eli <Paulus>; atan älülogom lü om, e ven älogom, das älabom kredi, dub kel ökanomöv pasanön,
10. Äsagom ko vög laodik: «*Löädolöd ad stanön stediko sui futs olik*»! Älöbunom ed äzigolom.
11. Ven menamödot älogon utosi, kelosi <Paulus> ädunom, ävokädons in Lükaonänapük: «*Gods edonikoms lü obs in maged menik*».
12. Änemoms eli <Barnabas> eli <Zeus>, ed eli <Paulus> eli <Hermes>; äbinom utan, kel äspikom.
13. E kultan ela <Zeus>, kela tem äbinin plödü zif, äblinom toris, e kronülis lü leyans, ed ävilom blinön ko pöp sakrifoti.
14. Ab ven paistolans: <Barnabas> e <Paulus> äliloms atosi, äsleitoms klotis oksik, äbunoms zänodü menamödot, ed ävokädoms:

15. «*O mans! kisi dunols-li? Binobs mens labü natäl ot olas; predobs, das mutols deflekön olis de dñs vanik et, e flekön olis lü God liföl, kel emekom sili, tali e meli, e vali, kel binon in ons.*
16. *In menäds büikum eleadom bevegön netis valik vegis lönik onsik,*
17. *do no enedunom ad benodön, ad givön oles de sil reini e timis fluköfik, ed ad satükön ladäli olsik me zib e fred».*
18. Dub spikam somik äneletoms töbo menamödoti ad blinon omes sakrifotis.
19. Ab se <Antiochia> ed <Iconium> yudans äkómoms, kels äslüdoms menamödotis; ästonoms eli <Paulus>, ed äcedölo, das äbinom deadik, ätränoms omi plödiü zif.
20. Ab ven tidäbs äzüstanoms omi, äöädóm ed ägolóm ini zif. Tü del fovik ädegolóm ko <Barnabas> lü <Derbe>.
21. Posä ipredoms in zif et, ed islopükoms tidöbis mödik, ägególoms lü <Lystra>, <Iconium> ed <Antiochia>.
22. Äkuradükoms us tidäbis, ästigädoms omis ad laidälön in lekred, ed äpredoms: «*Dub dränäls mödik mutobs nügolön ini regän Goda*».
23. I äcäloms omes in komot alik me löpiotenükam namas bäldikünanis, e ko plek e cun älükonfidoms omis Söle, keli älekredoms.
24. Somo ädutevoms da Pisidän, äkómoms ini Pamfülän,
25. e, posä inotükoms vödi in <Perge>, ädoniovegoms lü <Attalia>.
26. Usao änafoms lü <Antiochia>, in kel pivokoms ma benäd Goda, ad dunön vobodi, keli nu iledunoms.
27. Pos lüköm äkobükoms komotanis ed änunoms ones dinis, kelis God idunóm dub oms, e vio imaifükoms paganés yani lekreda.
28. Ed ästeboms nog dü tim ze lunik lä tidäbs.

KAPIT : XV

1. Mans anik, kels äkómoms se Yudän, älejonoms svistes: «*If no pasäprepüdols ma kösöm ela <Moyses>, no kanols vedön beatiks*».
2. Ven nu <Paulus> e <Barnabas> äprotestoms ta atos, e feit no pülik ädavedon bevü oms, äsludoy ad leadön golön eli <Paulus> ed eli <Barnabas> ko votikans anik lü <Hierusalem> ad konsälidön tefü säkäd at paostolanis e bäldikünanis.

3. Klu oms, pisedugädöl fa komotanef, ädutevoms da Fönikiyän e Samaritän, ed änunoms dö lecen paganas, dub kelos äfredükoms vemo svistis valik.
4. Ven ilükömoms ini <Hierusalem>, pägetedoms fa komot, paostolans e bäldikünans, ed änunoms utosi valik, kelosi God idunom dub oms,
5. e das anans sega farisetanas, kels ivedoms lekrediks, ibitikoms ed isagoms, das ämutoy säprepüdön omis, e бүдүлөн ad fölön lonemi ela <Moyses>.
6. Paostolans e bäldikünans äkobikoms kludo ad jäfikön me din at.
7. Ven nu disput ävedon liföfik, <Petrus> älöädöm ed äsagom omes: «*O mans, svists! Nolols, das God evilom primao, das pagans ölilons de mud obik gospuli ed övedons lekrediks.*
8. *E God: Seval ladälas etemunom pro ons, dubä egivom ones Saludalanali, leigo äsä obes,*
9. *no evedükom disti bevü ons ed obs, bi äklinükom dub lekred ladälis onsik.*
10. *Benö! demü kis oblufols-li Godi, dub suseitön sui nüik tidäbas yoki, keli ni бүрөлетans obsik, no obs, ekanobs polön?*
11. *Güo kredobs ad ovedön beatiks dub benäd Söla Yesus ön mod ot, äsä ons».*
12. Nu komot lölik äseilon, ed älielon nunön eli <Barnabas> ed eli <Paulus> dö mals e milags, kelis God edunom dub oms bevü pagans.
13. Ven ifispikoms <Iacobus> ägespikom: «*O mans, svists! dalilolsöd!*
14. *<Simeon> enunom, vio God evisitom бүikiino paganis ad dagetön se ons pöpi pro nem okik.*
15. *Ko atos vöds profetanas baivögons, soäsä pepenos:*
16. *<Pos atos ogegolob ed odönubumob tänadi pedofalöl di <David>, ed onätükob de on utosi, kel pidistukon, ed olöodob dönu oni,*
17. *dat mens retik sukonsös Söli, e pöps valik, love kels nem obik pesevokon! So Söl sagom, kel dunom vali at>.*
18. *(Vobod vönao sevädik fa Söl pedunöl).*
19. *Sekü atos cedob, das no mutoy töbön paganis lü God elecenölis,*
20. *ab das mutoy бүдүлөн ones ad klemön vali dub lugods pemiotöli, nepuedi, miti nima dub stran pedeidöla, e bludi.*
21. *Ibä <Moyses> labom vönao menis, kels predons omi; in sünagogs penäds omik tü jabatadel alik paloreidons».*

22. Tān paostolans e bāldikūnans ko komotanef lölik ācedons, das ābinos gudik ad vālön se okans manis anik, e lesedön omis ko <Paulus> e <Barnabas> lü <Antiochia>. Äbinoms <Iudas> labü näinem: <Barnabas> e <Silas>: mans, kels ābinoms dugans bevü svists.
23. Äpenoms penedi labü ninād sököl: <Paostolans, bāldikūnans e svists, vipoms svistes se pagans in <Antiochia> e Süriyān e Kilikiyān beni.
24. Bi elelilobs, das semans obas ebluvükoms olis me vöds oksik, ed efäkükoms lanis olsik, dubā esagoms, das mutols pasāprepūdön e fölön lonemi, kelosi no ebūdülobs,
25. ecedobs baläliko, das binos gudik ad lesedön oles manis demü atos pevälölis ko <Barnabas> e <Paulus> fa obs palöföls.
26. Binoms mans, kels dedietoms lifis oksik neme Söla: Yesus Kristus.
27. Lesedobs kluo eli <Iudas> ed eli <Silas>, kels onunoms oles mudöfo otosi.
28. Ibä e Saludalanal ed obs ecedobs, das binos gudik, ad no bligādön oles mödikumo, ka dinis zesüdik at:
29. das mutols klemön utosi, kelos pesakrifon lugodes, e bludi, e miti nima pestranöl, e nepuedi. If demols dinis at, odunols gudiko. Adyö!
30. Posä ileditoms, ägoloms lü <Antiochia>, kö äkobovokoms komotanis, ed älovegivoms ones penedi.
31. Äreidons oni, ed äfredikons dö stigādām at.
32. <Iudas> e <Silas>, kels it ābinoms profetans, ästigādoms ed äkuradükoms svistis prolidiko.
33. Posä isteboms us dü tim anik, äleditoms püdo de svists, ed ägegoloms lü lesedans oksik.
34. (Ab <Silas> älecedom, das ābinos gudik ad blibön us).
35. <Paulus> e <Barnabas> äbliboms in <Antiochia>, ed älejonoms ed änotükoms kobü votans mödik vödi Söla.
36. Pos dels anik, <Paulus> äsagom ele <Barnabas>: «*Gegolobsös e visitobsös svistis obsik in zifs valik, in kels enotükobs vödi Söla, ad logön, vio stadons*»!
37. <Barnabas> nu ävilom kesumön eli <Ioannes>: <Marcus> penäinemöli.
38. Ab <Paulus> ācedom, das ābinos no vipabik, ad kesumön eki, kel ilüvom omis de Pamfülän, e no ikegolom pro vobod.
39. Tefü atos nu feit äsplodülon, sodas äseagoloms. <Barnabas> äkesumom eli <Marcus>, ed ānafom lü KÜpreän,

40. ab <Paulus> ävälom eli <Silas>, ed ädegolom, fa svists benäde Söla pikomandölo.
41. Ädutevom da Süriyän e Kilikiyän, kuradükölo komotanefis.

KAPIT: XVI

1. Äkömom i ini <Derbe> ed ini <Lystra>. Ed ekö! us tidäb älödom, kel panemom <Timotheus>: son voma yudik lekredik, e fata Helänik,
2. pekomandölo fa svists in <Lystra> ed <Iconium>.
3. <Paulus> ävipom, das äketevom ko om, ed äkoedom säprepüdön omi demü yudans in zif et, ibä valans äsevons, das fat omik äbinom Helänan.
4. In zifs valik, da kels ädutevoms, äbüdoms ad demön sludis fa paostolans e bäldikünans in <Hierusalem> pilonülölis.
5. Komotanefs änämikons aiplu in lekred, e num limanas ävedon aldeliko gretikum.
6. Ädutevoms i da topäds: Frügän e Galatiyän, du Saludalanal äneleton omis ad notükön vödi in <Asia>.
7. Ven ikömoms ini Müsiyän, ästeifoms ad golön lü Bitüniyän, ab Lanal Yesusa no äleton omes osi.
8. Klu, ven ibei vegoms Müsiyäni, ädoniovegoms lü <Troas>.
9. Ün neit <Paulus> älabom visioni: Makedonänan ästanom fo om ed älebegom: «*Kömolöd isio lü Makedonän e yufolöd obis*»!
10. Posä ilogom visioni et, ästeifobs ad detevön sunädo lü Makedonän, äkludölo se atos, das God ävokom obis ad blinön omes gospuli.
11. Ädenafobs kluo de <Troas>, ed ävegobs stediko lü <Samothracia>; tü del fovik äkömöbs ini <Neapolis>,
12. ed usao ini <Philippi>: zif veütik in Makedonän: garnisunöp Romänik. In zif et ästebobs dü dels anik.
13. Tü del jabata ägolobs plödü zif, lü top len flumed, kö äkömöy ad plekön. Us äseidobs obis, ed äspikobs ko voms, kels ikobikofs us.
14. Vom seimik <Lydia> penemöl: purpurajitedan se zif: <Thüatira>, kel ädredof pro God, ädalilof, e God ämaifükom ladäli ofik, sodas ädemof utosi, kelosi <Paulus> äsagom.
15. Ven of e lomanef ofik piblunedons, äbegof obes: «*If cedols, das binob fiedik kol Söl, kömölsöd täno ini dom obik, e blibolsöd us*»! Ed äslüdof obis.

16. Seimna, ven ägolobs lü pleköp, äkolkömf obis jidünan labü milanan büosagöl, kel dub büosag äblinof söles okik gaenodi gretik.

17. Äpogolof eli <Paulus> ed obis, ed ävokädo: «*Mens et binoms hidünans Goda mu löpikäina, kels notükoms obes vegi lü ben*».

18. Atosi ädunof dü dels mödik. Ab <Paulus>, keli atos ämipliton, ägüflekom oki, ed äsagom lanane: «*Büdob ole nemü Yesus: Kristus ad segolön se of*». E tü timül ot äsegolon se of.

19. Ab ven söls ofa älogoms, das spel omsik gaenoda imoikon, ägleipoms eli <Paulus> ed eli <Silas>, ätränoms omis lü maket lo cifodans,

20. äblinoms omis lü lebüdans, ed äsagoms: «*Mens at volutükoms zifanis obsik; binoms yudans,*

21. *e notükoms südis, kelis obs: Romänans no dalobs lüsumön u fölön*».

22. I menamödot äbiton ta oms. Tän lebüdans äbüedom desleitön omes klotis, e gevön omes stafaflapis.

23. Posä igevoms omes stafaflapis mödik, äjedoms omis ini fanäböp, ed äbüdoms fanäböpagaledane ad daküpedön gudiko omis.

24. Ven atan igetom büdi at, äblinom omis ini dil ninikün fanäböpa, ed äpladom lögis omsik ini blögot.

25. Ab ti zeneit <Paulus> e <Silas> äplekoms, ed äkanitoms hümi stimü God, e fanäböpans ädalilons omis.

26. Süpo taladrem vemik äjenon, sodas stababumäds fanäböpa älemufons; ün tim ot yans valik ämaifikons, e de valans jänäds älivikons.

27. Fanäböpagaledan ägalikom, älogom, das yans fanäböpa ämaifons, ed äramenom säbi okik ad deidön oki; ibä äcedom, das fanäböpans ifugons.

28. Ab <Paulus> älüvokädom ome ko vög laodik: «*No dämükolöd oli it! ibä obs valik binobs is*».

29. Äbegom liti, äjutedom ninio, ed ädofalom dremölo foi <Paulus> e <Silas>.

30. Ädugom omis plödio, ed äsagom: «*O söls! kisi mutob-li dunön ad vedön beatik*»?

31. Äsagoms: «*Lekredolöd Söli: Yesus Kristus! ed ol e lomanef olük obeatols*».

32. Ed änotükoms vödi Söla ome e valanes, kels äbinons in dom omik.

33. Ün düp ot neita äkesumom omis, ed älavom flapastripis omsik; ed om ed omikans valik päblunedons sunädo.

34. Nu äblinom omis ini dom okik, äbötom omes, ed äfredom ko famül lölik okik, das igetons lekredi in God.
35. Ven idelikos, lebüdans älesedoms gitädanis ad sagön: «*Stadiükolöd libio manis et*»!
36. Fanäböpagaledan änunom vödis at ele <Paulus>: «*Lebüdans esedoms büdi ad stadiükön libio olis. Fövolsöd kluo püdo vegami olsik*»!
37. Ab <Paulus> äsagom ome: «*Nencödeto ebüedoms lebatön notido obis, ed efanäböpoms obis, kels binobs sifans Romänik, e nu vilomsöv leadön mogolön obis kläniko. Nö! oms it mutoms kömön e sedugön obis*».
38. Gitädans äloveblinoms nuni et lebüdanes. Atans ävedoms drediks, ven äliloms, das äbinoms Romänans.
39. Äkömoms ed äspikoms lü oms; äsedugoms omis plödio ed äbegoms omes ad lüvön zifi.
40. Älüvoms kluo fanäböpi, ed ägoloms lü Lüdän. Älogoms svistis, äspikoms ko oms, ed ädetevoms.

KAPIT : XVII

1. Ädutevoms ve <Amphipolis> ed <Apollonia>, ed älükömons ini <Thessalonica>, kö sünagog yudanas ädabinon.
2. Ma kösöm <Paulus> ägolom lü ons, ed äspikom dü jabats kil ko ons se penäds bibik.
3. Äplänom ed äkleilükom ones, das Kristus ämutom sufön e lelifikön se deadam, e das Yesus, keli änotükom, äbinom Kristus.
4. Anans onas päsiädükons, ed äslopikons eli <Paulus> ed eli <Silas>; i mödot gretik Helänanas relöfik, e voms cädik no nemödiks.
5. Ab yudans äglötöl äkodoms. ko yuf manas badik anik se pöp maketik. runädi; sodas zilanef lölik äbluvülikon; ätatakoms domi ela <Iason>, ed ästeifoms ad dugön omis foi pöp.
6. Ven no ätuvoms omis, ätränoms eli <Iason> e svistis anik lü cifodans zifa, äluvokädölo: «*Atans, kels ebluvülikoms voli lölik, i ekömons isio*».
7. <Iason> egetedom omis; tadunoms ta büds lampöra, dubä sagoms, das hireg votik dabinom: *Yesus*».
8. So äbluvükoms menamödoti, e zifacifodi, kel älilon atosi.
9. Ab ven <Iason> e votikans ikotenükoms omis, äleadoy bitön omis leliviko.

10. Svists älesedoms nog ün neit ot eli <Paulus> ed eli <Silas> lü <Berea>. Ven ilükömoms usio, ägoloms lü sünagog yudanas.
11. Atans ämeugons gudikumo ka elans di <Thessalonica>. Älüsumons vödi ko klien lölik, ed ävestigons aldeliko penädis, va dins äbinons soiks.
12. So mödikans onas ävedons lekrediks, ed i no nemödikans vomas e manas Helänikas cädikas.
13. Ab ven yudans de <Thessalonica> äküpoms, das vöd Goda i pänotükon fa <Paulus> in <Berea>, äkómoms i usio ad lestigädön menamödoti.
14. Nu svists äkoedom detevön sunädo eli <Paulus> lü jol mela, du <Silas> e <Timotheus> äbliboms us.
15. Utans, kels ädugädoms eli <Paulus>, ädugoms omi lü <Athenae>, e ven igetoms komiti pro <Silas> e <Timotheus> ad kömön mögiküno suniko lü om, ägegoloms.
16. Du <Paulus> ästebedom omis in <Athenae>, äskanom vemo, ven älogom, vio zif äfulon me magots lugodas.
17. Nu äspikotom aldeliko in sünagog ko yudans e relöfans, e su maket ko utans, kelis ätuvom us.
18. Sapans peikurik e stoitiks aniks äbefeitoms omi; anans äsagoms: «*Kisi spikodan et vilom-li ga sagön*»? Votans: «*Jinos, das binom notükan godas föginänik*» - Atos, bi äpredom dö Yesus e lelifikam.
19. Tän äkesumoms omi, ädugoms omi lü <Areopagus>, ed äsagoms: «*No kanobs-li seivön, kis lejon nulik binon, keli predol?*»
20. *Ibä koedol lilön obes dinis bisarik. Vilobs seinna sevön, kis atos sinifon.*
21. Elans valik di <Athenae> e foginans, kels stebons us, labons timi pro nos votik, äsä pro sagön u lilön nulodis.
22. Tän <Paulus>, ästanölo zänodo su <Areopagus>, äsagom: «*O mans di <Athenae>! Logob, das binols in tefs valik relöfiks.*»
23. *Ibä ven ädugolob da zif olsik, ed älogedob salutotis olsik, älogob i latari labü suspenäd: GODE NESEVÄDIK. Benö! utani, keli no äsevölo kultols, no tükob oles.*
24. *God, kel emekom levali, ed utis valik, kels binons in on, no lödom in tems dub menanams pemeköls,*
25. *e no padüinom dub nams menas, äsva neodom bos, du om it givom alane lifi, natemoti, vali.*
26. *I emekom se tribütafat bal netis valik menefa ad leadön lödön onis sui sürfat taleda lölik, posä ilonom büo säsunis e miedis lödöpas onsik;*

27. *dat ösukonsös Söli, u bo senidölo ötuvonsös omi, do no binom fagik de bal obas!*
28. *Ibä in om lifobs, mufobs e binobs; ed äsä anans poedanas olsik esagoms: <Ibä binobs igo de tribüt omik>.*
29. *Ven nu binobs de tribüt Goda, no mutobs cedön, das Godikos sümon ad gold, largent u ston, ad vobot kaena u datika menikas.*
30. *God, kel eneküpom timis nenseva, nu notükom valöpo menes valik ad lecenön.*
31. *Sekü atos elonom deli, kü ocödom gido voli medamü man pro atos pejonidöl. De atos egivom fümü, dubä elelifükom omi se deadam».*
32. *Pö lilam lelifikama deadanas, balans äkofoms, e votans äsagoms: «Tefü atos vilobs lilön latikumo mödikumosi de ol».*
33. *So <Paulus> ämogolom se zänod onas.*
34. *Ab mans anik äslopikoms omi, ed ävedoms lekrediks: bevü ons äbinons <Dionysius>: reopagan; vom <Damaris> penemöl, ko votans anik.*

KAPIT : XVIII

1. *Pos atos <Paulus> ädegolom se <Athenae> ed ägolom lü <Corinthus>.*
2. *Is ätuvom yudani <Aquila> penemöli, ed älicinöli se <Pontus>, kel ebo ikömom ko jimatan okik: <Priscilla> se Litaliyän, bi <Claudius> ibüdom, das yudans valik ämutons lüvön eli <Roma>. Äsogom oki lä ons,*
3. *e bi älaboms cali ot, äbinoms tänadels, äblibom lä om, ed ävoboms kobo.*
4. *Tü jabatadel alik äspikom in sünagog, ed äsüadükom yudanis e Helänanis.*
5. *Ven <Silas> e <Timotheus> ikömoms se Makedonän, <Paulus> äjäfom löliko me predam, ed ätemunom, das Yesus äbinom Kristus.*
6. *Ven äbefeitons kofölo omi, ädelemufükom klotis okik, ed äsagom ones: «Blud olsik binonös su kap olsik! No gididob demü atos. Denu ogolob lü pagans».*
7. *Ädegolom usao ed älotom ini dom seimana: <Iustus>, kel ädredom pro God, e kela dom ämiedon sünagogi.*
8. *<Crispus>: cifodan sünagoga, ko famül lölik okik, ävedom lekredik kol Söl, e mödans de <Corinthus>, kels älilons omi, ävedons lekrediks, e päblunedons.*
9. *Seimna ün neit Söl äsagom in vision ele <Paulus>: «No dredolöd, ab spikolöd, no seilolöd!*

10. *ibä binob lä ol, nek olenodon oli, ed omidunon ta ol, bi in zifat mödikans binons pro ob».*

11. Ästebom kluo us dü yel bal e muls mäl, ed äpredom ones vödi Goda.

12. Ven <Gallio> äbinom leguveran Lagayäna, yudans ävolutoms balälo ta <Paulus>, ed ädugoms omi foi cödalastul,

13. ed äsagoms: «*Atan slüidom menis ad kultön Godi ma mod ta lonem taöl*».

14. Ven <Paulus> ävilom maifükön mudi okik, <Gallio> äsagom yudanes: «*O yudans! If tefosöv negidi u miduni, tän daliloböv klüliko olis,*

15. ab if tefos säkädis dö predam, dö nems, dö lonem olsik, tän ols it mutols bejäfön onis. Ibä no vilob binön cödal dinas somik».

16. Ed ämofom omis de cödalestul okik.

17. Nu Helänans valik ägleipoms eli <Sosthenes>: cifodan sünagoga, ed äge voms ome flapemi fo cödalestul; ab <Gallio> leno äjäfikom me atos.

18. Posä <Paulus> istebom us dü dels mödik, äleditom de svists, ed änafom lü Süriyän, kobü <Priscilla> ed <Aquila>. In <Cenchreae> ikoedom jeifön kapi okik, bi idunom lepromi.

19. Älükömons ini <Ephesus>, kö äleadom poblibön votanis, ed om it änügolom ini sünagog ad spikön ko yudans.

20. Ven äbegoms ome ad blibön us nog dü tim anik, no äsiom atosi.

21. Äleditom de ons ed äsagom: «*Mutob binön dü zäl lölik in <Hierusalem>. Ab odönukömob lä ols, if God vilom osi*». Ed ädenafom de <Ephesus>.

22. Ven ilükömom ini <Caesarea>, ägolom ini zif, äglidom komotanis, ed ägolom lü <Antiochia>.

23. E posä ibinom us dü tim anik, ädegolom dönu, ed ädute vom da Galatiyän e Frügän, änämöfükölo tidäbis valik.

24. Ini <Ephesus> nu yudan <Apollo> penemöl, ed in <Alexandria> pemotöl, äkömom; äbinom man spiköfik ä vemo nolik tefü penäds bibik.

25. Atane vegam lü Söl pitidom; äspikom mu lanäliko, ed ätidom kuratiko utosi, kelos ätefon Yesusi, du te ä nolom blunedi ela <Ioannes>.

26. Äbitom nenplafiko in sünagog. Ven <Aquila> e <Priscilla> ye älilons omi, äsumons omi lü oks, ed äplänons ome kuratikumo vegami lü God.

27. Ven nu ävilom laitevön lü Lagayän, s vists ästigidons omi ad dunön atosi, ed äpenons tidäbes, ad getedön omi gudiko. Ven ikömom us, ästütom me tälenüls okik onis, kels ivedons lekrediks,

28. ibä ko näm gretik äbefeitom yudanis, ed äblöfom notido me penäds bibik, das Yesus äbinom Kristus.

KAPIT : XIX

1. Du <Apollo> äbinom in <Corinthus>, <Paulus> ädutevom da topäds nilänik, ed äkömom ini <Ephesus>. Us ätuvom tidäbis anik,

2. ed äsagom omes: «*Egetols-li Saludalanal, ven ivedols lekrediks*»? Äsagoms ome: «*No elilobs igo, das Saludalanal dabinon*».

3. Tän äsagom: «*Me bluned kinik täno peblunedols-li*»? Ägesagoms: «*Me bluned ela <Ioannes>*».

4. <Paulus> äsagom: «*<Ioannes> äblunedom me bluned lecena, du äjonom pöpe utani, kel ökömom pos om, keli ämutons lekredön, sevabo Kristusi: Yesus*».

5. Utans, kels äliloms atosi, päblunedoms nämätü nem Yesusa: Kristus,

6. e ven <Paulus> äsupladom omes namis okik, Saludalanal äkömon sui oms, ed äspikoms pükis fuginänik, ed äprofetoms.

7. Num omas äbinon: mans degtel.

8. Dü muls kil äkömom ini sünagog, nenplafo äspikölo, äblöfädölo ed äsiädükölo dö regän Goda.

9. Ab ven anans ätadunoms, ed in neleked oksik äslänoms lo menamödot vegami Söla, äsoalükom oki, ed äkobükom tidäbis ini jul ela <Tyranus>, kö äspikom aldeliko ko oms.

10. Atos äjenon dü yels tel, sodas lödans valik di <Asia>, e yudans e Helänans, älilons vödi Söla.

11. I milagis nekomunik God äduinom dub nams ela <Paulus>,

12. sodas igo, ven äpladoy särvätülis e lebavetis de koap omik sui malädans, maläds ämoikons de ons, e milanans äsegolons.

13. Tän anans sädiabanas yudik äzitevöl ästeifüloms ad sespikön nemi Söla: Yesus love utans, kels älabons milananis. Äsagoms: «*Magivülob oli nämätü Yesus, keli <Paulus> predom*».

14. Utans, kels ädunoms atosi, äbinoms sons vel lekultana yudik: <Scevas>.

15. Ab milanan ägespikon: «*Yesusi sevob, ed i eli <Paulus>, ab kins ols binols-li*»?
16. E men, in kel milanan äbinon, ätatom omis bofik, äbemastikom omis, ed ävikodom omis, sodas oms nüdik e pevunöls äfugoms se dom.
17. Ven atos ävedon sevädik pö yudans e kelänans valiks, kels älödons in <Ephesus>, dred äfaneton onis valik, e nem Söla: *Yesus ägretikumon.*
18. Si! mödikans utanas, kels ivedons lekrediks, äkömons ad koefön e nunön midunis, kelis idunons.
19. Alans, kels ijäfons me magivs, äblinons bukis, ed äfilükons onis lo valans. Äkalkuloy völadi onas, ed ätuvoy, das äbinon sikuls lulmil.
20. So nämöfo vöd Söla äglofon, ed ävedon nämädik.
21. Posä dins at ipasetikons, <Paulus> ädesinom ninälo ad dutevön da Makedonän e Lagayän lü <Hierusalem>, ed äsagom: «*Posä ubinob us, mutob i logön eli <Roma>*».
22. Tän <Paulus> älesedom teli yufanas okik, eli <Erastus> ed eli <Timotheus>, lü Makedonän, du om it ästebom nog dü tim anik in <Asia>.
23. Zao ün tim ot muif no smalik ädavedon tefü vegam Söla.
24. Ibä <Demetrius> seimik: largentismitan, kel ämekom temilis largentik di <Artemis>, äblimom kaenanes vobi no püliki.
25. Atanis, ko vobans in febäd at, äkobükom, ed äsagom omes: «*O mans! sevols, das debobs beni obsik vobe at,*
26. *e logols e lilols, vio <Paulus> et noe in <Ephesus> abi in <Asia> tio lölik esäslopükom blöfädo menamödoti gretik, dubä sagom, das gods dub nams menik pemeköls no dabinons.*
27. *Noe riskädikobs, das jäfüd obsik omirepiütikon, abi das tem jigoda gretik: <Artemis> pocedon as nenvölad. Si! mayed ofa, kel pastimof in <Asia> lölik ed in vol, onosikon».*
28. Ven äliloms atosi, äfäkädikoms ed ävokädoms: «*El <Artemis> elanas di <Ephesus> binof gretik*»!
29. In zif lölik runäd ädavedon; äjutedoy as lölot bal lü teatöp, ed äketränoy Makedonänanis: <Caius> ed <Aristarchus>: tävakompenans ela <Paulus>.
30. Ven <Paulus> ävilom golön lü pöp, tidäbs äneletoms ome atosi.
31. I mans se sog guverana, kels äbinoms benomeugiks kol om, äbegoms ome draniko ad no golön lü teatöp.

32. Us balan ävokädon atosi, e votikan etosi, ibä kobikam äbinon brulik: dil gretikün kobanefa no äsevom, demü kis ikobikons.
33. Nu äleadoy fokömön eli <Alexander>, fa yudans föfio päpedöli. <Alexander> ävinegom me nam ed ävilom spikön ad gidükön oki lo pöp.
34. Ab ven äküpoj, das äbinom yudan, de valans vokäd bal ätonon; dü düps tel äluvokäday: «*El <Artemis> elanas di <Ephesus> binof gretik*»!
35. Sekretan zifa äsevom ad stilükön menamödoti, ed äsagom: «*O mans di <Ephesus>! Men dabinon-li, kel no sevon, das zif: <Ephesus> binon galedan tema de <Artemis> gretik, e de magot se süil efalöl*»?
36. *Bi atos binon nebefeitovik, mutols binön takediks, e no dunön nesüenikos.*
37. *İbä eblinols isio manis at, kels no binoms temijemodans, e no lunofoms jigodi obsik.*
38. *If <Demetrius> e kegildans omik laboms kusadi seimik ta ek, benö! cödaseadods pakibons, e guverans dabinoms: lofädomsöd kusadi!*
39. *If labolsöv nog vipi votik, at kanon pavätälön in pöpalasam lonöfik.*
40. *İbä riskädikobs ad pakusadön demü volut, sekü utos, kelos jenon adelo, bi kod atosa no dabinon, e no fägobs ad gidükön obis demü runäd at». Me vöds at äfinükom kobikami.*

KAPIT : XX

1. Ven runäd istilikon, <Paulus> ävokom lü ok tidäbis, äleditom de oms, ed äsegolom ad tävön lü Makedonän.
2. Ädute vom da topäd et, ästigädöm menis me spikäds mödik, ed ägolom lü Helän.
3. Äblibom us dü muls kil, e bi yudans äplotoms ta om, ebo ven ävilom denafön lü Süriyän, äsludom ad gegolön da Makedonän.
4. Omi dugädoms lü <Asia> <Sopater>: son ela <Pyrrhus> se <Berea>, elans di <Thessalonica>: <Aristarchus> e <Secundus>, e <Caius> se <Derbe> e <Timotheus>, e se <Asia> <Tychicus> e <Trophimus>.
5. Atans äbüogoloms, ed ästebedoms obis in <Troas>.
6. Ädenafobs pos dels bodedas nenfemik de <Philippi>, ed äkömobs ünü dels lul lä oms in <Troas>, kö ästebobs dü dels vel.
7. Ven äkobobs tü del balid viga ad breikön bodi, <Paulus>, kel ödetevom tü del fovik, äspikom ko oms, ed älaispikom jü zeneit.

8. Lampads mödik ädabinons in löpacem, kö äkobobs.
9. Hiyunan semik: <Eutychus>, kel äseadom in fenät, äreaфом, ven <Paulus> äspikom lunüpo, ini slip lölöfik, ed ädofalom de tead kilid, e pätovädом deadiko.
10. Ab <Paulus> änexänom, äjutedom lü om, ed äbradölo omi, äsagom: «*No jovolsöd! ibä lan omik nog binon in om*».
11. Ägolom dönu löpio, äbreikom bodi, äfidob bosu ata, ed äspikotom nog lunüpo jü prim dela, ed ädetevom.
12. Ämodugoms hipuli äliföl, e pitrodoms no püliko.
13. Äboidobs obis büo, ed änaфobs lü <Assus>. Us ölasumobs eli <Paulus>, ibä so ibüdom osi, du om it ävilom futogolön.
14. Ven isogom oki lä obs, äboidobs omi, ed äkömobs ini <Mitylene>.
15. Usao ädenafobs tü del fovik, ed äkömobs visü <Chios>. Tü del telid älovenafobs lü <Samos>, ästebobs in <Trogullion>, e tü del fovik äkömobs ini <Miletus>.
16. Ibä <Paulus> isludom ad beinaфön eli <Ephesus>, ad no stebön tu lunüpo in <Asia>; ibä äspidom ad binön mögiko ün pint in <Hierusalem>.
17. De <Miletus> älesedom nunani lü <Ephesus>, ad leadön kömön bäldikünanis komota.
18. Ven ikömoms lä om, äsagom lü oms: «*Ols it sevols, vio de del balid, tü kel ekömob ini <Asia>, ai ekosädob bevü ols*»:
19. *vio edünob Söli mu mükiko, ko drens, e pö pöjuts obi edreföls dub plots yudanas;*
20. *vio no eklänädob bosu utosa, kelos binon frutik, ab, das enotükob osi oles, ed elejonob osi oles, e notido e lomo;*
21. *e das estigädob e yudanis e Helänanis ad lecenön ad God, ed ad lekredön Söli obsik: Yesus.*
22. *Ed ekö! pebligölo dub Lanal, nu binob su veg lü <Hierusalem>, nes sevön, kis odrefon us obi,*
23. *pläs Saludalanal lesion obe in zifalik, das jänäds e dränäls odrefons obi.*
24. *Ab no kudob dö dins at, e lecedob lifi obik nenvöladiki, if te finükob lifi obik, e fölob bliğädi, keli Söl: Yesus egevom obe: temunön gospuli benäda Goda.*
25. *Benö! sevob, das ols valik, keles, äzitevölo, enolükob regäni Goda, no odönulogols obi.*

26. *Demü atos stetob oles adelo, das no gididob demü utos, kelos kanon drefön bali olas,*
27. *ibä, nes klänädön bosì, enotiikob oles konsäli lölik Goda.*
28. *Kälälolsöd kluo olis it e jepi lölik, de kel Saludalanal ecälon olis Cälädanis ad käledön komoti Goda, keli edagetom oke ko blud lönik okik!*
29. *Sevob, das pos degol obik lups sovadik onüdranons lä ols, e no ospalons jepi.*
30. *Si! se ols it mans osüikoms, kels osagoms dinis neverätik, ad ketränön tidäbis ko oks.*
31. *Demü atos galädolsöd, e memolsöd, das ob dü yels kil no estopob ad nunedön ko drens alani olas tü del e neit!*
32. *E nu, o svists! komandob olis Söle e vöde benäda omik, kel fägon ad lebumön olis, ed ad givön geroti saludükäbes valik.*
33. *Largenti, goldi, klotis neka edesirob.*
34. *Ols it sevols, das dub vob me nams lönik obik edagetob neodotis pro ob it e pro utans, kels äbinons ko ob.*
35. *In tefs valik ejonob oles, das me vobod somik mutobs yufön malädanis, e memön vödis Söla: Yesus; ibä esagom: <Binos beatikum ad givön, ka ad getön>».*
36. *Posä isagom atosi, äkienom, ed äplekom ko oms valik.*
37. *E valans äsplodüloms me drenam vemik, äjutedoms lü om ad bradön särvigi omik, ed äkidoms omi.*
38. *Äglumoms mödiküno kodü vöds, kelis isagom, das no ödönulogoms omi. Tän ädugoms omi lü naf.*

KAPIT : XXI

1. Ven ileditobs de oms, ed idenafobs, änafobs stedo lü <Cos>, tü del fovik lü <Rhodus>, ed usao lü <Patara>.
2. Is ätuvobs nafi, kel ölovenafon lü Fonikiyän, äboidobs obis ed ädenafobs.
3. Ven idagetobs logami Küpreäna, äbeinafobs oni nedetü obs, ävegobs lü Süriyän, ed äjolobs tö <Tyrus>; ibä us naf ämuton pasäfledön.
4. Ävisitobs us tidäbis, ed äblibobs us dü dels vel. Änunedons dub Lanal eli <Paulus> ad no golön lü <Hierusalem>.

5. Ab posä istebobs us dü dels et, ädegolobs ed äfövobs tävi obsik, posä valans ko voms e cils isedugädons obis jü plödü leyan zifa. Posä ikienobs, äplekobs,
6. äleditobs de ods, ed äboidobs obis; ed ons ägegolons lü doms oksik.
7. De <Tyrus> äfinükobs melatävi obsik, ed älükömbobs tö <Ptolemis>. Us äglidobs svistis, ed äbilibobs dü del bal lä ons.
8. Tü del fovik ädegolobs, ed äkömbobs ini <Caesarea>, kö älotobs ini dom gospulana: <Philippus>, bal velanas. Äbilibobs lä om.
9. Älabom dautis fol: jivirgans, kels äbinofs jiprofetans.
10. Ven ästebobs us dü dels anik, hiprofetan se Yudän, <Agabus> penemöl, äkömom;
11. äninikom lä obs, äsumom zönüli ela <Paulus>, ätanom me on namis e futis okikis, ed äsagom: «*So Saludalanel spikon: Mani, lü kel zönüil at duton, yudans in <Hierusalem> otanoms so, ed olovegivoms omi paganes*».
12. Ven älilobs atosi, obs ed utans, kels älödots us, äbegobs ome ad no golön lü <Hierusalem>.
13. Ab <Paulus> ägesagom: «*Sekü kis mutols-li drenön, e fükükols-li ladäli obik? ibä binob klienik, noe ad leadön tanön obi, abi ad deadön frutü nem Söla: Yesus*».
14. Ven no äleadom slüdön oki, älonülobs ad atos, ed äsagobs: «*Vil Söla jenonös!*»
15. Pos dels et äblümükobs obis pro täv, ed ädegolobs lü <Hierusalem>.
16. Tidäbs anik se <Caesarea> äkegoloms ko obs, ed äblinoms obis lä <Mnason> semik se Küpreän: tidäb bäldik, lä kel ölotedobs.
17. Ven ikömbobs ini <Hierusalem>, svists ägetedons obis frediko.
18. Tü del fovik <Paulus> ägolom ko obs lü dom ela <Iacobus>, kö i bäldikünans valik äkömoms.
19. Posä iglidom omis, äkonom veitöfiko utosi valik, kelosi God edunom pö pagans medamü om.
20. Ven äliloms atosi, äglorükoms Godi, ed äsagoms ome: «*Logol, o svist! milats viomödik yudanas evedons lekrediks, ed ons valik binons lezilans lonema*».
21. *Nu enunoy dö ol, das tidol yudanes valik, kels lifons zänodü pagans, ad säslopeön eli <Moyses>, me sag, das no labons bliki ad säprepidön cilis oksik, ed ad fölön kösömotis pöpik.*
22. *Kisi kluo odunobs-li? Vero zesüdos, das mens kobokömons, ibä oleliloy, das eliükömol.*

23. *Klu dunolöd utosi, kelosi osagobs ole! Bevü obs mans fol dabinoms, kels edunoms lepromi.*
24. *Lasumolöd omis, rafinükolöd oli kobü oms, e pelolöd omes frädi, dat okanomsös leadön jeifön kapis oksik! Tän alan osevon, das utos no binon veratik, kelosi sagoy dö ol, ab das güo kondötöl as balan, kel fölon lonemi.*
25. *Tefü pagans, kels evedons lekrediks, esludobs ed enotükobs, das no nedons fölon somikosi, ab das mutons demön ad no fidön miti nimas lugodes pesakrifölas, bludi, miti nima pestranöl, ed ad nedunön nepuedi».*
26. Sekü atos <Paulus> älüyumom lü mans et, e posä ileadom rafinükön oki tü del fovik, änügolom ko oms ini tem, älonölo timüli, kü dels rafinükama öpasetikons, jü del, tü kel pro alan omas sakrif pödunon.
27. Ven dels vel tio ipasetikons, yudans se <Asia> älogoms omi in tem. Äkobovokoms menamödoti lölik, ed älenodoms omi,
28. äluvokädölo: «*O mans, Yisraelänans! yufö! Atan binom man, kel predom valöpo e lü alan ta pöp, ta lonem, e ta top at. I eblinom Helänanis ini tem, ed esäsaludükom topi saludik at».*
29. Ilogoms sevabo in zif eli <Trophimus> se <Ephesus> kobü om, ed äcedoms, das <Paulus> iblinom omi ini tem.
30. Zifanef lölik ämuifikon, e pöp ärunädon. Ägleipoy eli <Paulus>, ätränoy omi plödiü tem, ed äfärmükoy sunädo yanis.
31. Ven ästeifoy ad deidön omi, lebüdan kohorta ägetom nuni, das <Hierusalem> lölik ävoluton.
32. Sunädo äkobükom soldatis e fiziris anikis, ed älügolom ta oms. Ven älogoms lebüdani e militanis, äfinikoms ad flapön eli <Paulus>.
33. Tän lebüdan änilikom, äfanäbükom omi, äbüedom jänädön omi me jänäds tel, ed ädasäkom ome, kim äbinom, e kisi idunom.
34. Ab se menamödot balan ävokädon atosi, e votan etosi. Ven no äkanom dasäkön verati dub lunoid, äbüdom ad blinön omi lü kaser.
35. E su tridem ad jelön omi, <Paulus> ämutom papolön fa soldats sekü lüdran mödota.
36. Ibä menamödot äsökon omi, äluvokädölo: «*Moïkolöd omi!*»
37. Ven äprimikom ad pablinön ini kaser, <Paulus> äbegom lebüdane: «*Dalob-li sagön ole bosi*»? Äsagom: «*Nolob-li Helänapüki?*»
38. *No binol-li Lägüptänan, kel bü dels anik evolutükom banditanis folmil, ed e sedugom omis lü däsärt»?*

39. <Paulus> äsagom ome: «Nö! binob yudan se <Tarsus>: zif no nenfamik Kilikiyana. Ab begob ole, dälolös obe ad lüspikön lü pöp»!

40. Ven ädälom ome atosi, <Paulus> su tridem ästanöl, ävinegom me nam pöpe; e ven ivedos vemo stilik, äsagom in hebrey:

KAPIT : XXII

1. «O mans, blods e fats! Dalilolsöd tü timül at gidükami obik lo ols»!
2. Ven äliloms, das älüspikom omes in hebrey, äseiloms plüo. Äsagom:
3. «Binob yudan, pemotöl in <Tarsus> in Kilikiyän, ab pedugälob in zif at futü <Gamaliel>, ma flags sevärik lonema rufatik; binob lezilan pro God, soäsä ols valik nu binols.
4. Epöjutob deadio utanis, kels ebevegons dabenavegi, etanob ed elovegivob fanäböpes e manis e vomis.
5. Dalekultan e konsälane flölik kanons temunön atosi. Ägetob igo penedis pro svists, ven ätävob lü <Damascus>, ädesinölo ad jänädön utanis, kels äbinons us, ed ad blinön onis lü <Hierusalem>, dat pöpönonsös!
6. Ab ven ätävölo änilikob nilü <Damascus> tü zedel, süpo se süil lit kleilik ästralon zü ob.
7. Äfalob sui glun, ed älilob vögi, kel äsagon obe: <O <Saulus>, <Saulus>! Sekü kis pöjutol-li obi>?
8. Ägesagob: <Kim binol-li? o Söl>! Söl äsagom obe: <Binob Yesus: elan di <Nazareth>; utan, keli pöjutol>.
9. Utans, kels äbinons lä ob älogons sio liti, ed ädredikons vemo, ab no älilons vögi, kel äspikon obe.
10. Äsagob: <Kisi mutob-li dunön? o Söl>! Söl äsagom obe: <Löädolöd e gololöd lü <Damascus>! ed us posagos ole dö utos valik, kelos pebüdon ole ad dunön>.
11. Bi no äkanob logön sekü glor lita et, pädugob len nam fa utans, kels äbinons ko ob, e so äkömob ini <Damascus>.
12. <Ananias> semik: man ma lonem relöfik ä benorepütik pö yudans valik us älädöls,
13. äkömom lü ob, ed äsagom obe, ven ästanom näi ob: <O svist: <Saulus>! logedolöd>! E tü timül ot älogedob omi.
14. Äsagom: <God fatas obsik evälom oli ad seivön vili omik, ad logön Ritali, ed ad lilön vögi omik.

15. *İbä obinol temunan omik lo mens valik tefü utos, kelosi elogol ed elilol.*
16. *E nu, sekü kis zogol-li? Löadolöd! leadolöd blunedön oli, e molavön sinodis olik, du vokädol nemü omik>!*
17. *Ven igekömob ini <Hierusalem>, ed äplekob in tem, äreafof ini stäat.*
18. *Älogob omi, ed äsagom obe: <Spidolöd e degololöd suniko se <Hierusalem>! ibä no olüsumoms temunodi olik tefü ob>.*
19. *Äsagob: <O Söl! oms it sevoms, das ob äbinob utan, kel äfanäböfob utanis, kels älekredons oli, e kel älebatob onis in sünağogs;*
20. *e ven blod ela <Stephanus>: martüran ola päspilon, ob it ästanob lä atos, äplidob osi, ed äkipedob klotis utanas, kels ideidoms omi>.*
21. *Ab äsagom obe: <Degololöd! ibä olesedob oli fagio lü pagans>».*
22. *Jü vöds at idaliloms omi, ab pö atos äsplodüloms me luvokäd:*
- «Moükolsöd mani somik de taled! No dalom bleibön lifön»!*
23. *Ven äluvokädoms so, ädejedom klotis oksik, ed äjedoms püfi ini lut;*
24. *lebüdan äbüdom ad nüdügön omi ini kaser, ed äsagom ad koedön koefön omi me lebatam, dat ösevoyös sekü kis, äluvokädoy so ta om!*
25. *Ven ätenükoy omi me küireds, <Paulus> äsagom fizire, kel ästanom lä atos: «Pedälos-li oles ad lebatön elani di <Roma>, efe utani, kel no nog pedasäkom»?*
26. *Ven fizir älılom atosı, ämogolom ad nunön lebüdane osi; äsagom: «Kisi vilol-li dunön? Man et binom sıfan di <Roma>».*
27. *Nu lebüdan äkömom, ed äsagom ome: «Sagolöd obe! Binol-li sıfan di <Roma>»? Äsagom: «Si»!*
28. *Lebüdan ägesagom: «Tä mon mödik ob egetob sıfagiti at». <Paulus> äsagom: «Ab ob binob utan motedo».*
29. *Sunädo utans, kels ödasäkoms ome, nu äzedoms omi, e lebüdan ävedom dredik, nü äsevom, das äbinom elan di <Roma>, e das ikoedom jänädön omi.*
30. *Bi ävilom sevön veräto, de kis päkusadom fa yudans, äsäjänädom omi tü del sököl, äbüdom lekultanes e sanhedrine lölik ad kobikön, ed äbüedom doniodugön eli <Paulus> e blinön omi lo oms.*

KAPIT : XXIII

1. <Paulus> älogedom lü sanhedrin ed äsagom: «*O mans, blods! ekultob jü del at ko konsien go rafinik Godi*».
2. Ab dalekultan <Ananias> äbüdom utanes, kels ästanoms zü om ad flapön sui mud omik.
3. Tän <Paulus> äsagom ome: «*God oflapom oli, o mön pegüpädöl! seadol-li us ad cödön obi ma lonem, e büedol-li flapön obi ta lonem*»?
4. Züstanölans äsagoms: «*Lunofol-li dalekultani Goda*»?
5. <Paulus> äsagom: «*No äsevob, o blods! das binom dalekultan. Ibä pepenos: <No sötöl maleditön cifodani pöpa olik>!*
6. <Paulus>, äsevölo, das sanhedrin äbinädon dilo me sadukans e dilo me farisetans, ävokädom: «*O mans, blods! binob farisetan, son farisetana, mutob gidükön obi demü spel e lelifikam se deadam*».
7. Ven äsagom atosi, feit ädavedon be vü sadukans e farisetans, e mödot äteilikon ad palets tel.
8. Ibä sadukans sagoms, das lelifikam no dabinon, ed i no silanans e lanans; farisetans lekoefoms bofis.
9. Jov ävedon vemik; bibinolavans anik, kels ädutoms lü palet farisetanas, älöädoms ed ädisputölo äsagoms: «*No tuvobs kodädi anik in man at, if lanan u silanan ispikonöv lü om*».
10. Ven nu feit ävedon vemik, lebüdan ädredom, das <Paulus> pödäsleitom fa oms, ed äbüdom soldates ad doniokömön, modugön omi se zänod omas, e blinön omi ini kaser.
11. Ün neit fovik Söl ästanom lä <Paulus> ed äsagom: «*Kuradö! ibä äsä etemunol pro ob in <Hierusalem>, so mutol i temunön in <Roma>*».
12. Ven idelikos, yudans äplotoms ed äbligidoms ko yul ad no fidön ni drinön, büä üdeidoms eli <Paulus>.
13. Num yulakompenanas äbinon plu foldeg.
14. Ägoloms nu lü dalekultan e bäldikünans ed äsagoms: «*Ebligidobs ko yul vemöfik ad fidön e drinön nosi, büä üdeidobs eli <Paulus>*».
15. *Begolsöd nu, kobü sanhedrin, lebüदानe ad lovegivön oles eli <Paulus>, dat kanolsös seivön kuratikumo cödädadini omik! Obs blümobs ad moükön omi, büä obinom lä ols*».
16. Ab son söra ela <Paulus> ällilom ploti at, ägolom lü kaser, ed änunom atosi ele <Paulus>.

17. Atan äkoedom kömön bali fiziras, ed äsagom: «*Blinolöd hiyunani at lü lebüdan; labom bosì ad nunön ome*».
18. Äkesumom omi, ädugom omi lü lebüdan, ed äsagom: «*Fanäböpan: <Paulus> eleadom kömön obi lü ok, ed ebegom ad dugön hiyunani at lü ol, bi labom bosì ad nunön ole*».
19. Lebüdan äsumom omi len nam, ägolom ko om flanio, ed äsäkom ome: «*Kisi labol-li ad nunön obe*»?
20. Äsagom: «*Yudans erajanoms ad begön ole, ad dugön eli <Paulus> lü sanhedrin, ko kodül, das viloms vestigön kuratikumo cödädadini omik*.
21. *Ab no mutol kredön omis; ibä mans plu foldeg eplotoms ta om. Ebolidoms ko yul ad no fidön u drinön, büä üdeidoms omi; binoms nu blümiks e stebedoms däli olik*».
22. Lebüdan äleadom mogolön hiyunani pos atos, ed äproibom ad seluspikön eke utosi, kelosi inunom ome.
23. Tän äbüedom kömön fiziris tel kompaina ed äsagom: «*Blümükolsöd tüi düp kilid neita soldatis teltum pro malek lü <Caesarea>, e monitanis veldeg e leitöfavafäbis teltum*,
24. *e kälolsöd demü lodotanimis, ad loveblinön sefiko eli <Paulus> lü guveran: <Felix>*».
25. Äpenom penedi labü ninäd sököl:
26. <Claudius Lysias> glidom guverani mu nämädiki: <Felix>.
27. Ven man at pigeipom fa yudans, ed äprimikom ad padeidön, ejutedob ko soldats obik, ed esavob omi, bi elelilob, das binom elan di <Roma>.
28. Bi ävilob sevön, dö kis äkusadoms omi, eblinob omi lü sanhedrin omsik.
29. Ätuvob täno, das kusad ätefon säkädis lonema omsik, du no kusad pänüblinon ta om, demü kel ömutom papönön me deadapönod u fanäböpamapönod.
30. Nü penunos obe, das plot yudanas dabinon ta man at; elesedob omi sunädo lü ol, du ebüdob kusadanis ad spikön ko ol dö om. Benlös>!
31. Soldats nu ma бүd omes pigevöl äkesumoms eli <Paulus>, äblinoms omi neito lü <Antipatris>,
32. ed äleadoms tü del fovik laitevön monitanis ko om, du oms ägegoloms lü kaser.
33. Monitans älükömoms ini <Caesarea>, ägivoms guverane penedi, ed älovegivoms ome eli <Paulus>.

34. Äreidom penedi, äsäkom, se provin kinik äbinom, e ven älilom, das äbinom se Kilikiyän,

35. äsagom: «*Odasäkob oli, ven i kusadans olik uläkömoms*». Pos atos, äbüdom ad fanäböpon omi ini cödöp di <Herodes>.

KAPIT : XXIV

1. Pos dels lul dalekultan: <Ananias> äkömom, ko bäldikünans anik, e lavogan semik: <Tertullus>, ini <Caesarea>; änuöblinoms lü guveran kusadi oksik ta <Paulus>.

2. Ven atane pibüdos ad kömön, <Tertullus> äprimom ad kusadön omi so:

3. «*Bi juitobs dub ol püdi gretik, e pro pöp at dins mödik pamenodons dub töd olik, o <Felix> mu nämädik! dasevobs atosi ai e valöpo ko danöf gretikiün.*

4. *Ab ad no tupön oli tu lunüpiko, begob ole ad lülilön obis brefiko ko vilöf sevädik ola.*

5. *Etuvoobs, das man at binom päst, e muifükom yudanis in vol lölik; das binom proan sega elanas di <Nazareth>,*

6. *kel esteifom igo ad säsaludükön temi. Sekü atos egleipobs omi, (ed evilobs cödetön omi ma lonem obsik,*

7. *ab lebüdan: <Lysias> emosumom omi mekädo se nams obsik,*

8. *ko büd ad nüblinön lü ol kusadis ta om). Okanol ol it dasäkön omi, e lelilön de om dinis valik, dö kels kusadobs omi».*

9. Yudans ästütoms kusadi me sag, das din äbinon so.

10. Ad vineg de guveran, das ädalom spikön, <Paulus> ägesagom: «*Bi sevob, das eguverol ya dü yels mödik pöpi at, gidükob obi benoladälo.*

11. *Kanol sevön, das dels no plu degtel epasetikons, sisä äkömob ini <Hierusalem> ad plekön.*

12. *I no etuvoy obi disputöl ko ek in tem, ud etuvoy, das ävolütükob pöpi, efe ni in sünagogs, ni in zif.*

13. *I no kanoms blöfön utosi, dö kelos nu kusadoms obi.*

14. *Ab koefob atosi lo ol, das kultob Godi rufatas ma benädaveg, keli nemoms häretiki, e das lekredob utosi valik, kelos baivögon ko lonem, e ko utos, kelos pepenon in bibapenäds profetanas,*

15. *e das labob speli ot in God, äsä oms, das lelifikam gudikanas e badikanas obinon.*

16. *Sekü atos töbidob ad labön ai konsieni klinik lo God e mens.*
17. *Pos yels mödik ekömob isio ad givön pöpe obik limunis e sakrifotis.*
18. *Ven pusaludükob pö atos, yudans anik se <Asia> etuvons obi in tem, du runäd u jov leno äjenons.*
19. *Mans et emutoms pubön lo ol e kusadön obi, if elabonsöv bosu ta ob.*
20. *U sagomsöd is, negidi kinik etuvoms, das ekodädob, ven ästanob lo sanhedrin,*
21. *plä vöd bal at, keli ävokädob, ven äbinob bevü oms: Gidiükob obi nu lo ol demü lelifikam se deadam».*
22. *<Felix>, kel äsevom kuratiko benädavegi, äzögom cödädi, äsagölo: «Ven lebüdan: <Lysias> ukömom is, ojäfikob fovo me kusad olsik».*
23. *Äbüdom fizire ad kipedön omi in fanäböp, ad trätön omi neseväriko, ed ad no neletön eki flenas omik, ad jonülön ome plitodi.*
24. *Pos dels anik <Felix> äkömom ko jimatan okik: <Drusilla>, kel äbinof jiyudan, ed äbüedom kömön eli <Paulus>, ed älielom spikön omi dö lekred in Kristus Yesus.*
25. *Ab ven äspikom dö gid, okreig, e Godacödetam fütürik, <Felix> ävedom dredik, ed ägespikom: «Mogolöd nu! if olabob timi pro atos, ovokob oli dönu».*
26. *Leigüpo äspelom, das mon pögivon ome fa <Paulus>. Demü atos äleadom kömön dönuamo omi ed äspikom täno ko om.*
27. *Ab ven yels tel ipasetikons, <Felix> älabom asä fovani eli <Porcius Festus>; e bi <Felix> ävilom plitön yudanis, äposbinükom eli <Paulus> as fanäböpan.*

KAPIT : XXV

1. *<Festus> ägolom pos dels kil, posä ikömom ini provin, de <Caesarea> lü <Hierusalem>.*
2. *Us dalekultans e yudans cädikün ädunidükoms dini ela <Paulus>, ed äbegoms ome*
3. *as gön ad lesedön omi lü <Hierusalem>, me atos äpladölo träpi ad deidön omi dü vegam.*
4. *<Festus> nu äsagom, das <Paulus> pifanäböpom in <Caesarea>, e das om it ämutom golön suno usio.*
5. *«Leadolsöd kluo», äsagom, «kegolön utanis, kels fägons ad dunön atosi, ed, if man emidunom bosu, kusadön omi»!*

6. Posä istebom dü dels no plu jöl u deg bevü oms, ägegolom lü <Caesarea>; tü del fovik äseidom oki sui cödalastul, ed äbüdom ad fodugön eli <Paulus>.
7. Ven pifodugom, yudans, kels ikömoms se <Hierusalem>, ästanoms zü om, ed äsagoms kusadis mödik e vemikis ta om, kelis no äkanoms blöfön,
8. du om, ägidükölo oki, äsagom, das no elenodom lonemi yudanas; ni temi, ni lampöri.
9. Ab <Festus>, kel ävilom plitön yudanis, ägesagom ele <Paulus>: «*Vilol-li golön lü <Hierusalem> e gidükön oli us, komü ob, ta dins at*»?
10. Tän <Paulus> äsagom: «*Binob is fo cödalastul lampöra, e fo on mutob pacödön. Ta yudans no edunob badikosi anik, soäsä sevol vemo gudiko.*
11. *If emikondötob, ed edunob bosi, demü kel meritob ad padeidön, no refudob ad deadön. Ab if nos binon veratik de utos, dö kel kusadoms obi, tän nek kanon prididön obi plidü oms. Yufidob lampöri.*
12. Tän <Festus> äsagom, posä ivätälom ko limans konsälalefa okik: «*Bi eyufidol lampöri, ogolol lü lampör*».
13. Posä dels anik ipasetikons, hireg <Agrippa> e <Bernice> äkömons ini <Caesarea> ad davisitön eli <Festus>.
14. Ven istebons us dü dels ze mödiks, <Festus> äloseidom rege so dini tefü <Paulus>: «*Is man dabinom, kel peposbinükom fa <Felix> as fanäböpan,*
15. *ta kel dalekultans e bäldikünans yudanas, timü steb obik in <Hierusalem>, enüblinoms kusadis, älebegölo ad cödetön omi.*
16. *Omes egesagob, das Romänans no laboms kösömi ad prididön eki, büä kusadäb labon fo ok kusadanis, ed egeton pöti ad gidükön oki ta kusads.*
17. *Ven kluo ikömoms isio, eseidob obi suniko tü del fovik sui cödalastul, ed ebüdob ad fodugön mani.*
18. *Kusadans omik enüblinoms täno ta om nosi, in kel, cedü ob, äbinom bos badik.*
19. *Älaboms ko om säkädis tefü lukred lönik oksik, e tefü Yesus semik, kel edeadom, dö kel <Paulus> lesagom, das lifom.*
20. *Ven äditretülob pö vestig atosa, äsäkob ome, va ävilom golön lü <Hierusalem>, e gidükön oki us in säkäd at.*
21. *E ven <Paulus> älapelom, ed äbegom ad bleibön pafanäböpön pro cöd dina okik fa himayedal, äbüdob, das öblibom in fanäböp, jüs ölesedob omi lü lampör*».
22. <Agrippa> ägesagom ele <Festus>: «*Ob it viloböv bo lilön mani et*». Äsagom: «*Odelo olilol omi*».

23. Tü del fovik <Agrippa> e <Bernice> äkömons ko magif mödik, änüstepons ini lecem kobü fizirals e cädikünans zifanefa. E büdü <Festus>, <Paulus> nu päfodugom.

24. <Festus> äsagom: «*O reg: <Agrippa>, ed ols valik, kels komols i ko obs! Logols lo ols mani, dö kel pöp lölik yudanas espikon lü ob, ed in <Hierusalem> ed is, vokädölo, das no sötom bleibön lifön.*

25. *Etuvob, das no edunom bos, demü kel meritom deadapönodi, e bi om it eyufidom himayedali, esludob ad lesedön omi usio.*

26. *Nu no sevob ad givön pline nunodi konfidovik dö om. Sekü atos efodugob omi foi ols, pato foi ol, o reg: <Agrippa>! dat pos dasäk osevobös, kisi omutob penön!*

27. *Ibä cedob osi negidiki, ad lesedön fanäböpani, nes plänön me pened kusadi».*

KAPIT : XXVI

1. Pos atos <Agrippa> äsagom lü <Paulus>: «*Dalol pläidön oli*». Tän <Paulus> ätenükom nami okik ed ägidükom oki so:

2. «*Cedob obi läbiki, o reg: <Agrippa>! das dalob gidükön obi adelo lo ol demü val, de kel yudans ekusadoms obi,*

3. *pato bi sevol gudiko südis e säkädis valikis yudanas. Demü atos begob ole ad dalilön lunasufäliko obi.*

4. *Tefü lif obik timaü cilüp obik, primao ebelifob oni bevü pöp obik in <Hierusalem>; yudans valik sevons oni.*

5. *Sevons sio, if vilons temunön atosi, das elifob primao ma seg sevärikün paletas relöfik obsik, as farisetan.*

6. *E nu gidükob obi e pacödob, bi spelob promi, keli God edunom büroletanes obsik,*

7. *föli kela tribüts degtel obsik, kultölo dü del e neit ziliko Godi, spelons ad dagetön. Demü spel at, o reg: <Agrippa>! pakusadob.*

8. *Lio-li? cedols-li osi nekredoviki, das God lelifükom deadanis?*

9. *Ob äcedob, das älabob bligi ad bitikön nämöfiko ta nem Yesusa: elan di <Nazareth>.*

10. *Atosi edunob üfo in <Hierusalem>; e posä igetob dälädi ad atos de lekultans, efanäböbob mödikis saludanas et. E ven pädeidons, älobülob atosi.*

11. *E suvo, dub pönön onis in süinagogs valik, emütob onis ad blasfämön, e tuvemo ävutölo ta ons, äpöjutob onis igo in zifs selänik.*

12. *Pö atos ätävob seimna ko däläd e bligäd de lekultans lü <Damascus>.*

13. *ed älogob dii vegam zänodo ün del liti nidikum ka ut sola, kel äzüstralon obi ed utanis, kels ätävoms ko ob.*
14. *Ven obs valik ifalobs sui glun, äli lob vögi, kel äsagon obe in hebrey: <O <Saulus>, <Saulus>! Kikodo pöjutol-li obi? Dolos oli ad flapön me hils ta stigs>.*
15. *Äsagob: <Kim binol-li? o Söl>! Äsagom: <Binob Yesus, keli pöjutol.*
16. *Ab löädolöd! Stanolöd su futs olik- ibä pro atos epubob lo ol, bi ejonidükob oli, ad binön dünan ä temunan utosa, kelosi elogol, ed utosa, keli nog ologol de ob.*
17. *Evälob oli se pöp e se pagans, lü kels lesedob oli,*
18. *ad maifükön logis onsik, ad leceinön onis de dag ad lit, se nämäd diaba lü God; dat dagetonsös dub lekred in ob, pardi sinodas, e dili gerota saludanas>!*
19. *Sekü atos, o reg: <Agrippa>! no äbinob nelobedik kol vision sülik,*
20. *ab änotükob büikiino elanes di <Damascus>, di <Hierusalem> ed utanes valik, kels äbinons in Yudän, ed i paganes, das mutons lecenön, e flekön okis lü God, dub dunön vobodis, kels dutons lü lecen.*
21. *Kodü atos yudans egleipoms obi in tem, ed esteifoms ad deidön obi.*
22. *Ab God eyufom obi jü del et, e somo stanob is, ad temunön smalanes e gretanes, das no etidob votikosi, äsä utosi, kelos, ma sag profetanas ed ela <Moyses>, öjenon,*
23. *e fe, das Kristus ösufom, ed as balidan ölelifom se deadans, ed önotükom liti pöpe e paganes».*
24. *Ven ägidükom so oki, <Festus> äsplodülom me sag laodik: «Deliol, o <Paulus>! nol gretik olik lienetükon oli».*
25. *Ab <Paulus> äsagom: «No deli rob, o <Festus> nämädik! ab spikob vödis verata e süena.*
26. *Ibä hireg, lü kel spikob notodälo, sevom dinis at. No kredob, das bos atosa binon klänedik lü om; ibä atos no ejenon in spadül nesevädik.*
27. *Lekredol-li profetanis? o reg: <Agrippa>! Sevob, das lekredol omis».*
28. *<Agrippa> äsagom ele <Paulus>: «Süadükol tio obi ad vedön Kritan».*
29. *E <Paulus> äsagom: «Viloböv bo plekön Gode, das, e tio e löliko, no te ol, ab i valans, kels dalilons obi adelo, vedolsös, äsä ob binob, nen jänäds at»!*
30. *Nu hireg, guveran, <Bernice> e valans, kels iseadoms lä om, älöädons,*
31. *ed äsagons odes pö mogol: «Man et no edunom bos, kel meriton deadami u fanäbami».*

32. <Agrippa> äsagom lü <Festus>: «*Man at kanomöv pastadükön libio, if no iyufidomöv lampöri*».

KAPIT : XXVII

1. Ven isludoy, das ödenafobs lü Litaliyän, <Paulus> e fanäbs votik anik pälo vegivoms ele <Iulius>: fizir kohorta lampörik.

2. Äboidoms kludo okis ini naf di <Adrumetum>, kel äjonidon pro jolazifs ela <Asia>, ed änafoms melio. Lä obs äbinom <Aristarchus>: Makedonänan se <Thessalonica>.

3. Tü del fovik äjolobs tö <Sidon>, kö <Iulius> sekü flenöf kol <Paulus> ädäлом ome ad golön lü flens omik, ad pakälälön fa ons.

4. Usao ädenafobs, ed äsailobs nilo ve jol Küpreäna, bi vien äbinon taik.

5. Ädunafobs meli ve Kilikiyän e Pamfulän ed älükömbos tö <Myra> in Lüzän.

6. Us fizir ätuvom nafi di <Alexandria>, kel änafon lü Litaliyän, ed äloveblinom obis sui on.

7. Ven inafobs nevifiko dü dels mödik, ed ikömbos töbido nilü <Cnidus>, no äleadölo vien fövön obis, älainafobs nilo ve Kriteän, nilöpü <Salmon>.

8. äzünafobs töbido oni, ed äkömbos ini top Pofs Jönik penemöl, nilü zif: <Lasea>.

9. Bi nu tim mödik ipasetikon, e nafam ävedon riskädik, bi cunüp ya äpaseton, <Paulus> änunedom omis:

10. «*O mans! logob, das binos riskädik ad fövön tävi, e das olabobs dämi, noe de lodot e naf, abi igo so, das lifs obsik riskädikons*».

11. Ab fizir ädalilom plu utosi, kelosi stiran e kaptän äsagoms, ka vödis ela <Paulus>.

12. Bi pof no äbinon pötik ad lifädön us nifüpi, mödikünans äkonsäloms ad denafön usao, ed ad rivön mögiko eli <Fenix>: pof Kriteäna, kel ätopon maifiko älsulüdavesüd e nolüdavesüd ad nifüpilifädön us.

13. Bi sulüdavien sofik älebladon, äcedoms, das ökanoms ledunön desini at; ätovedoms naki ed äsailoms ve Kriteän.

14. Ab no lunüpo pos atos vien letepik äsplodon, kel panemon: <auraquilo>.

15. Äföfiomofon nafi; bi no äfägobs ad tadunön bosi ta vien, äklemobs atosi, ed äleadobs sveimön obis.

16. Ven änafobs nelufo nilü nisul smalik: <Clauda>, äfägobs töbido ad bemastikön dönu nafi.

17. Äliödükoy oni, e sefükamio äzüözönoy kabo nafasiemi. Sekü dred ad fimikön sui el <Syrtris>, ädonükoy jainodi, ed äleadoy so sveamön oki.
18. Bi pätomobs levemiko dub tep, äsejedoy ün del fovik lodoti,
19. e tü del kilid äjedobs me nams lönik nafastömeme ini mel.
20. Bi dü dels mödik ni sol ni stels älogädons, e tep levemik ätomon obis, spel valik obsik sava pämosumon.
21. Ven ilifädoy delis mödik nen fid, <Paulus> äpladom oki ini zänod omas, ed äsagom: «*O mans! imutoy dalilön obi, e no denafön de Kriteän; tän ibüoneletoy luküni e dämi atis.*
22. *Ab nu stigädob olis ad dakipön kuradi, ibä nek olas operom lifi okik, te naf poperon.*
23. *Ibä äneito silanan Goda, lü kel dutob, e keli stimob, ästanom lä ob.*
24. Äsagom: <No dredolöd! o <Paulus>! mutol dajonön oli lampöre, ed ekö! God elegivom ole valanis, kels binoms ko ol in naf>.
25. *Kodü atos dakipolsöd kuradi! o mans! ibä lekredob Godi, das ojenos, soäsä pesagos obe.*
26. *Ab mutobs fimikön sui nisul seimik».*
27. Ün neit degfolid, ven äzisveamobs in mel di <Adria>, tü zeneit matrods äniludoms, das änilikobs lü län.
28. Äsejedoms dipotaplumbi ed ätuvoms diboti fetas teldeg; boso fagikumo äplumbomafoms dönu ed ätuvoms diboti fetas deglul.
29. Sekü dred ad jokön seimöpo ta klif, äsejedoms de pödastev nakis fol, du ädesiroms vemo, das ödelikosös.
30. Ven matrods ästeifoms ad fugön se naf, ed ädonükoms boti ini mel, äkodülölo ad vilön seblinön nakis i de föfastev,
31. <Paulus> äsagom fizire e soldates: «*If no bliboms in naf, ols no kanols pasavön».*
32. Tän soldats äducöpoms jainis bota, ed äkoedoms falön oni.
33. Tüi delaprim <Paulus> ästigädom valanis ad fidön bofi, äsagölo: «*Binos adelo del degfolid, das estebedols lespetölo nen fid, das efidols nosi.*
34. *Kodü atos konsälob oles ad fidön bofi; ibä atos zesüdon pro dakip olas. Ibä her no bal kapas olik poperon».*
35. Posä isagom atosi, äsumom bodi, ädanom Godi lo valans, äbreikom oni, ed äprimom ad fidön.

36. Valans ädagetoms nu kuradi, ed äsumoms i nulüdoti.
37. Num obas, kels äbinobs in naf, äbinon teltumveldegmäl.
38. Posä isatükoms okis, äjedoms greni ini mel ad leitükön nafi.
39. Ven idelikos, no ämemosevoms läni, ab älogoms lebugi ko sabajol, ed äsludoms, if ömögosöv, ad leadön fimikön sui on nafi.
40. Äliviocöpoms nakis, ed äleadoms seatön onis in mel, älivükoms leigüpo küiredis stiröma, älöpükoms föfasaili, ed äsailölo ko vien, änafoms lüodü jol.
41. Ab äreafoms sui länalineg dis sürfat vata, ed äleadoms fimikön nafi sui on; föfastev ävedon fimik, ed äblebon nenmufik; pödastev pädäflapon ye dub mekad vefas.
42. Soldats ädesinoms ad deidön fanäbis, dat no ökanomsöv fugön svimölo;
43. ab fizir, kel ävilom savön eli <Paulus>, äneletom omis ad dunön atosi, ed äbüdom, das utans, kels äfägoms ad svimön, büüküno öbunoms ini mel, ad rivön läni,
44. e das pos atos retans ögeboms boedis e diledis votik nafa. So valans äkömoms beniko sui län.

KAPIT : XXVIII

1. Ven nu pisavobs, älelilobs, das nisul pänemon <Melita>.
2. Lödans äjonülons obes flenöfi plödakösömik. Ibä ven imeikons fili gretik, äblinons obis valik lä on demü rein, kel ädrefon süpiko obis, e demü kold.
3. Ven <Paulus> äkobükom tufi tuigülas, ed äjedom oni ini fil, sekü hit vipär äsejutedon, kel äfimiobeiton oki len nam omik.
4. Ven lödans älogoms lagön nimi len nam omik, äsagons odes: «*Man et binom bo sasanan; do pesavom se mel, gid no leadon lifön omi*».
5. Ab ädemüfom nimi ini fil, ed äblebom nenviodik.
6. Äspetons, das ösvelikom, ud ödeifalom süpo. Ven nu älogons, pos stebed lunüpi, das nos badik ädrefon omi, älevotikons, ed äsagons, das äbinom god.
7. In züamöp topa et, man veütikün nisula: <Publius> penemöl, ädalabom länilaboti. Ägetedom obis, ed älotidom obis mu flenöfiko dü dels kil.
8. Fat de <Publius> nu äseatom malädiko demü fif e rur in bed. <Paulus> ägolom lü om, äpladom äplekölo namis okik sui om, ed äsanom omi.
9. Pos atos i lödans malädik votik äkömons lü om, e päsanons.

10. Äjonülons obes stimi valasotik, e ven ädetävobs, äblünons obes neodotis valik.
11. Pos muls kil ädenafobs in naf di <Alexandria>, kel inifüpilifädon su nisul; älabon mäki de els <Dioscuri>.
12. Änünafobs ini <Syracusae>, ed äblibobs us dü dels kil.
13. Usao äzünafobs, ed äkömöbs tö <Rhegium>. Ven, pos del bal, vien älebladom sulüdao, ärivobs tü del telid eli <Puteoli>.
14. kö ätuvobs svistis, fa kels pävüdoobs ad stebön lä ons dü dels vel. Somo ägolobs lü <Roma>.
15. Hisvists, kels äleliloms tefü obs, äkömömöms obis in el <Forum Appii> ed el <Tres Tabernae>. <Paulus> ädanom Godi, ven älogom omis, ed ädagetom kuradi.
16. Ven ilükömöbs ini <Roma>, fizir älovegivom fanäbis lebüdane legionä. Ele <Paulus> pädälös ad lödön in löd lönik ko soldat, kel ägaledom omi.
17. Pos dels kil äkobovokom veütikünanis yudanas, kels älödons us, ed äsagom omes, ven äköböms: *«O mans, svists! nendas edunob bosu ta pöp u ta süds büröletanas, ob, pejänädöl, pelovegivob Romänanes.*
18. *Ven idasäkoms obi, äviloms stadiükön libio obi, bi idunob nosi, kel ädigädon deadapönodi.*
19. *Ab ven yudans äprotestoms ta atos, pämitob ad yufidön lampöri, do no älabob kusadi alseimik fa pöp obik.*
20. *Demü kod at evüdob olis ad logön olis, ed ad lüspikön oles; ibä demü spel Yisraeläna pejänädob me jänäd at».*
21. Atans äsagoms ome: *«No egetobs penädi dö ol se Yudän; i nek svistas, kels ekömöms is, enunom ud esagom bosu badik dö ol.*
22. *Desirobs kludo ad lilön de ol, tikodis kinik labol. Ibä dö seg et sevobs, das pataspikon valöpo».*
23. Älonoms kludo ko om deli, ed äkömöms täno mö num gretik ini löd omik. Äplänom ed ätemunom omes regäni Goda, ed ästeifom de göd jü soar ad blöfön me lonem ela <Moyses> e penäds profetanas verati tefü Yesus.
24. Anans älekredons sagodi, votans no älekredons,
25. e nebaläliko äseaditons, ven <Paulus> isagom atosi: *«Gideto Saludalanal espikon lü büröletans olsik dub profetan: <Isaias>:*
26. *<Gololöd lü pöp at, e sagolöd: Me liläm olilols, ab no osuemols; me logäm ologols, ab no odasevols.*

27. *Ibä ladäl pöpa at edölikon; me lils älilons töbo, logis oksik äfärmükons; dat no ölogonsös me logs, e no ölilonsös me lils, e no ösuemonsös me ladäl, e no ölecebonsös, ed ob ösanobös onis>!*

28. *Klu sevolsös! das benäd Goda posedon paganes; atans sio odalilons».*

29. Posä isagom atosi, yudans bevü ods vemo ädisputölo, ämogoloms.

30. Älibom dü yels lölik tel in löd fa ok piloatöl, kö ägetedom valanis, kels äkömons lü om,

31. ed om, no peneletöl, äpredom ko notodäl lölöfik dö regän Goda e Yesus: Kristus.

PENEDS DE <PAULUS>

PENED DE <PAULUS> ELANES DI <ROMA>

KAPIT : I

1. <Paulus>: hidünan Yesusa Kristus; paostolan vokedöl, fa God pevälöl ad notükön gospuli Goda, –
2. gospuli, keli epromom büo dub profetans okik in penäds saludik omsik,
3. dö Son okik, kel edavedom mido se posbinükäbef ela <David>;
4. dö utan, kel pejonom lanöfo nämiko as Son Goda dub salud lelifikama se deadans, sevabo Yesus: Kristus, Söl obsik,
5. fa kel edagetobs benädi e paostoli, ad blinön netes valik lobedi lekreda stimü nem omik;
6. lü kels i ols, fa Yesus: Kristus pevälöls, dutols, -
7. valanes fa God palöföles in <Roma>, saludanes vokedöl: Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obsik, e Söl: Yesus Kristus!
8. Bü val danob Godi obik medamü Yesus: Kristus, demü ols valik, das lekred olsik panunon in vol lölik.
9. God, keli dünob in lanöf obik ma gospul Sona omik, binom temunan oba, vio betikob nenropo olis,
10. ed ai elebegob in pleks obik, das ma vil Goda oplöpobös seimna ad kömön lü ols!
11. Desirob vemo ad logön olis ad blinön tökio oles givoti lanöfik ad nämükön olis,
12. sevabo, das i ob pakuradükobös zänodü ols dub lekred odsik; lekred olsik ed obik!
13. No vilob, das nesevols, o svists! das suvo ediseinob ad golön lü ols, (ab peneletob jünü ad dunön atosi), dat labobös fruti seimik bevü ols, e leigo i bevü nets votik!
14. Labob bligis kol Helänans e no-Helänans, kol sapans e no-sapans.
15. Sekü atos senälob dranäli ad notükön i oles in <Roma> gospuli.
16. Ibä no jemob demü gospul: ibä binon ga nämäd Goda ad savön lekredanis valik: balido yudanis, täno Helänanis.
17. Ibä dub on gid Goda padasevädükon, dub lekred lü lekred, äsä pepenos: <Ritan odakipon dub lekred lifi>.

18. Ibä zun Goda onotikon se sül dö nenlekred e negid valiks menas, kels klänedons dub negid verati.
19. Bi utos, kelosi sötoy sevön dö God, binon sevädik pö ons; ibä God edasevädikom atosi ones.
20. Ibä dins nelogädik oma, e näm laidüpiik omik, e Godäl omik padasevons dub täläkt; de jaf levala jü jaf binädas; klu ons no binons säkusadoviks.
21. Ibä, do sevons Godi, no eglorükons ed edanons omi asä Godi, ab evedons fopiks dub vätäls oksik; ladäl nensapik onsik edölikom;
22. lecedölo, das binons sapiks, evedons fopiks,
23. ed ecänidons glori Goda laidüpiik ko bos, kel sümon ad men deadöfik, böd, follögaf u kripanim.
24. Sekü atos God elovegivom onis ma desirs ladälas onsik nepuede, dat ömiotons rezipiko koapis oksik;
25. verati Godik eplaädons dub lug, jafäbi estimons ed edünons, plas Godi, kel palelobomös laidüpio! So binosös!
26. Sekü atos God elovegivom onis lefäkes jemodik; ibä voms eplaädofs dunis natik dub nenatiks.
27. Leigoso i mans, kels, äklemölo kosädi natik ko vom, edagetoms ledesiri kol ods: mans nepuedoms ko mans, e getoms ito äsä sötos, bläfodi demü deikam oksik.
28. Bi erefudülons ad kipedön sevi Goda, God elovegivom onis kliene fopik ad dunön dinis negidöfik;
29. bi fulons ga me negid valasotik, me nepued, bap, labiäl, bad; me glöt, sasen, feit, käfod, badöf;
30. binons slänans, mispikans, Godihetans, dädükiälans, rogans, pleidülans, datikans dinas badik, nelobediks kol pals;
31. nensüeniks, nekonfidoviks, nenlöfiks, nerekosiloviks, nenniseriks.
32. Do sevons cödeti Goda, ma kel, utans, kels dunons dinis somik, binons döbiks ad deadam, no te dunons dinis et, ab lobülons igo utanis, kels dunons onis.

KAPIT : II

1. Sekü atos, o men! kin binolöv, no binol säkusadovik, if cödetol. Ibä, du cödetol votani, micödol ol it. Ibä ol, kel cödetol, mikondötöl leigo tefü dins ot.
2. E sevobs, das cödöt Goda drefon veräto utanis, kels so mikondötöns.
3. Cedol-li jenöfo, o men! kel cödetol utanis, kels so dunons, du ol it leigo mikondötöl, das oskeapol pö cödet Goda?
4. U labol-li fomäli pölik dö bundan guda, sufäda e lunasufäla omikas, dubä no demol, das gud Goda lüälön ad leceinön oli?
5. So kumul dub fümädäl e nepönidiäl ladäla olik ole it zuni pro del zuna e paokalüpa cödetama gidik Goda,
6. kel obläfom alane ma vobods onik.
7. Sio olegivom utanes, kels benodons laidälo, e steifons ad stim e nekorupi, lifi laidüpik;
8. ab utans, kels binons zaniäliks, kels no dunons ma verat, ab dünons negidi, podrefons fa zun, fa lezun.
9. Dränäl e dredäl lü men alik, kel dunon badikosi, balido lü yudan, täno lü Helänan;
10. glor, stim e püd lü alan, kel dunon gudikosi, balido lü yudan, täno lü Helänan.
11. Ibä paletöf no dabinon pö God.
12. Ibä utans so mödik, kels nen lonem esinons, i nen lonem opäridikons, ed utans so mödik, kels, lonemi sevöls, esinons, pocödöns ma lonem.
13. Ibä no utan, kel dalilon lonemi binon ritik cedü God, ab utan, kel dunon ma lonem, polecedon ritik.
14. (If pagans, kels no labons lonemi, ga dunons oksao ma lonem, do no labons lonemi, tän binons pro oks it lonem.
15. Alseimans blöfons, das бүдүлs lonema pepenons in ladäls omsik, du konsien onsik temunon atosi, ed ons in vätäls oksik lobülöns u micödons dinis);
16. ün del, kü God ocödom utosi, kelos binon klänik in mens medamü Yesus: Kristus ma gospul obik.
17. Ven nemol oli yudani, konfidol lonemi, e pleidülol demü pladät olik kol God,
18. ven sevol diseini, e ma utos, kelosi elärnol se lonem, gudi e badi;
19. ven cedol, das binol geidan bleinanas, lit pro utans, kels binons in dag,

20. dugälan nentäläktanas, tidan tütäböfanas, bi labol ninälo löloti nola e verata in lonem;
21. ol, kel nu tidol votanes, no tidol-li ole it? ol, kel predol, das no sötoy tifön, no tifol-li?
22. ol, kel refudol dulteri, no dulterol-li? ol, kel naudol magotis lugodas, no beravol-li temi?
23. ol, kel pleidülol demü dalab lonema, no läsükol-li stimi Goda, dubä nefölol lonemi?
24. <Ibä nem Goda paslänon fa ols bevü pagans>, epenoy in bibapenäds.
25. Ga säprepüdam labon fruti, if kondötol ma lonem; ab if binol nefölan lonema, tän säprepüdam olik evedon nenvöladik.
26. If ek, kel labol prepüdi, nu kondötom ma lonem, no polecedom-li üfo säprepüdäb?
27. So utan, kel no pesäprepüdom, ab fölom lonemi, obinom cödal dö ol, kel, do sevol lonis, e pasäprepüdol, binol nefölan lonema.
28. Ibä yudan legik no utan binom, kel binom logoto yudan, u kel esufom säprepüdami,
29. ab utan, kel binom ninälo yudan, kel esufom ladälo, lanöfo, no tonatiko, säprepüdami. Atan labom lobi, no de mens, ab de God.

KAPIT : III

1. In kis üfo buam binälon-li? u kis frut säprepüdama binon-li?
2. At binon mödik in tefs valik. Ibä bü val, vöds Goda pelükonfidons ones.
3. Ibä kis din binon-li? Ven semans evedons nenlekrediks, nenlekred onas enosükon-li üfo fiedi Goda?
4. Nö! lenö! God blebom veratik, e men alik lugan, soäsä pepenos: <Dat pagidükolös dub vöds olik, e vikodolös in cödäd seimik>!
5. Ven nu negid obsik jonon gidi Goda, kisi täno osagobs-li? God (spikob, äsva tefos meni) no binom-li negidik, if lezunom?
6. Lenö! ibä lio kanomöv-li cödön volanefi?
7. Ven nu veratäl Goda lelogädon sekü lugäl oba, kikodo üfo ob nog palecedob-li sinan?
8. E kikodo no siobsöv-li utosi, kelosi semans slänölo sagonis, das tidobs ad dunön badikosi, dat gudikos süikonös se atos! Gideto pamicödons.

9. Kis-li üfo? Buobs-li? No löliko. ibä ya büo ekusadobs e yudanis valik e Helänanis valik, das binons sinans.
10. Äsä pepenos in penäds bibik: <Ritan no dabinon, igo no bal;
11. nek binon täläktik, nek sukon Godi.
12. Valans edeikons e leigo rübons; nek dabinon, kel tugöfon, igo no bal>.
13. <Cav onsik binon sepül pemaifüköl, ko linegs oksik spikons cütiko>. <Vipäravenen binon dis lips onsik>.
14. <Mud onsik fulon me maledits e biedäl>.
15. <Futs onsik binons vifiks ad spilön bludi;
16. distuk e yam dabinons su vegs onsik;
17. e vegami lü püd no sevons>.
18. <Dredi kol God no demons>.
19. Nu sevobs, das alutos, keli lonem büdülon, pasagon utanes, kels binons sumätöfü lonem; dat mud alik paseilükon, e volanef lölik döbon lo God.
20. Sekü atos men nonik binon gidik lo God dub vobods lonema; ibä dub lonem sevoy sinodis.
21. Ab nu ebo gid Goda, keli lonem e profetans temunons, pasevädükon,
22. efe gid Goda dub lekred in Yesus: Kristus lü valans e dö valans, kels lekredons. Ibä dist no dabinon.
23. Valans ga esinons e nelabons glori Goda,
24. du paträitons, nen dün anik okas, gidiko sekü benäd Goda dub libükam fa Kristus: Yesus;
25. omi God eprididom as pönid tä lekred in blod omik, as blöf gida omik, pö pard omik sinodas menädas büik,
26. timü sufäl Goda, as blöf gida omik ün tim at, ad jonön, das binom gidik, e träitom gidiko utani, kel lekredon Yesusi.
27. Kiöpo täno fam binon-li? Peplödükon. Ma mafäd kinik-li? Ma mafäd-li vobodas? Lenö! ab ma mafäd lekreda.
28. Ibä vätälobs, das men binon ritik demü lekred okik, nen vobods ma lonem.
29. God binom-li nu te God yudanas; no binom-li i God paganas? Si! i paganas,

30. bi ga God bal dabinom, kel gidükom e säprepüdäbis demü lekred, e prepüdilabani demü lekred.

31. Finidobs-li üfo lonemi dub lekred? Lenö! Fümükobs lonemi.

KAPIT : IV

1. Benö! kisi osagobs-li, das <Abraham>: fat obas edagetom ma mid?
2. Ibä if pegidükom dub vobods okik, tän labom bosu, demü kel kanom pleidülön, ab no lo God.
3. Ibä kisi penäds bibik sagons-li? <<Abraham> elekredom Godi, ed atos pekalükon ome as gid>.
4. Nu mesed no pakalükon utane, kel vobon sekü benäd, ab sekü ut, keli deboy one.
5. Ab utane, kel no vobon, ab lekredon utani, kel träitom gidiko nenlekredani, lekred okik pakalükon as gid;
6. leigoäsä i <David> spikom dö beat mena, kele God ekalükom gidi plödü kondöt onik:
7. <Beatiks utans binons, kelas negidöfots pepardons, e kelas sinods petegons;
8. beatik man ut binom, kele Söl no kalükom sinodi»!
9. Beataspikam nu demon-li säprepüdäbi, ud i prepüdilabani-li? Ibä sagobs, das ele <Abraham> lekred pekalükon as gid.
10. Ön mod kinik nu atos pekalükon-li ome: ven pisäprepüdom-li, u ven älabom-li prepüdi? No posä pisäprepüdom, ab ven älabom prepüdi.
11. Egetom mali säprepüdama, asä snili gidama demü lekred. So evedom fat, e lekredanas valik, kels no pesäprepüdoms, e keles i gid pekalükon,
12. e fat säprepüdäbas, sotefä no te pesäprepüdoms, ab i dunoms ma sam fata obsik: <Abraham>, kel älekredom, du nog no pisäprepüdom.
13. Ibä prom ele <Abraham>, u posbinükäbefe oma, das ögerom voli, no sekidon de lonem, ab de gid demü lekred.
14. Ibä if binomsöv gerans sekü lonem, tän lekred binonöv nenvöladi, e prom penosükonöv.
15. Lonem süükon ga zuni; utöpo, kö lonem no dabinon, nefölot i no dabinon.

16. Sekü atos gid sekidon de lekred, dat binonös sekü benäd, e prom binonöv lonöfik pro posbinükäbef lölik, no te pro utans, kels slopons lonemi, ab i pro utans, kels labons lekredi ela <Abraham>!
17. Soäsä pepenos: <Ecälob oli ad fat netas mödik>; bi elekredom Godi, kel lelifükom deadanis, e kel jafom dabinoti se ut, kel no dabinon.
18. Ibä pö dinäds nenspelik elekredom spelo, das övedom fat netas mödik ma prom: <Somödik posbinükäbef olik obinon>.
19. Nen läsükam lekreda, no edemom koapi lifovorik okik, älabom ya bäldoti yelas zao tum, e lifovori vüma ela <Sara>.
20. Ga no edotom tefü prom Goda dub nenlekred, ab güo edagetom nämi dub lekred; egivom Gode stimi,
21. ed äsüadom lölöfiko, das äfägom ad jenöfükön promi.
22. Sekü atos pekalükos ome as gid.
23. Das pepenos, das pekalükos ome as gid; no tefon te omi,
24. ab i obis, keles pokalükos, das lekredobs omi, kel lelifükom Yesusi: Söl obas se deadans,
25. kel demü nefölots obsik pelovegivom, e pelelifükom ad gidükön obis.

KAPIT: V

1. Bi nu pegidükobs sekü lekred, labobs püdi lo God, medamü Söl obsik: Yesus Kristus,
2. medamü kel dub lekred peletobs lü benäd oma, in kel fümobs, e pleidobs, ön spel ad kompenön in glori Goda.
3. Pleidobs no te dö atos, ab i dö dränäl, bi sevobs, das dränäl vedükon obis sufäliks,
4. e sufäl kodon rafinikami, ed at gevon speli.
5. Spel nu no pasäspetükon, bi löf Goda pesestüron ini ladäls obsik dub Saludalanal obes pelegivöl.
6. Züo ga Kristus edeadom ün tim pötik pro nen-Godikans, ven nog äbinobs fibiks.
7. Töbo ek ga oblümon ad deadön pro gidan; pro gudan ye ek olabon bo kuradi ad deadön.
8. Ab God eblöfom löfi okik pro obs, das Kristus edeadom pro obs, ven nog äbinobs sinans.

9. Kludo, nü pegidükobs dub blud omik, plü posefükobs ta zun.
10. Ven nu obs, du äbinobs neflens, perekosilobs ko God dub dead Sona omik, vio mödikumo obs perekosilöl posefükobs dub lif omik.
11. E no te atos, ab pleidülobs i in God, das edagetobs dub Söl obsik: Yesus Kristus rekosili.
12. Sekü atos, leigoäsä dub men bal sinod ekömon ini volanef, e dub sinod dead, i so dead ekömon ini menef lölik, bi valans esinons.
13. Büä lonem ädabinon, sinod äbinon in vol, ifi sinod no pakalükon, if lonem no dabinon.
14. Ab dead edareigon de <Adam> jü <Moyses>, ed i dö utans, kels no esinons ön mod ot, äsä <Adam>, kel äbinom saman utana, kel ökömon.
15. Ab ko sinod legivot benäda no leigäton; ibä if sekü sinod mena bal valans edeadons, mödo mödikum benäd Goda e legivot benäda dub men bal: Yesus Kristus pegevons bundano lü mödikans et.
16. I legivot benäda no baiädon ko jenöfot, das te balan äsinom; ibä micödet pelonon demü nefölot bal, ab benäd: gidükam pelegivon pos sinods mödik.
17. Ibä ven sekü sinod balana dub om dead edareigon, vio mödikumo utans, kels edagetons benädi e legivoti gidükama odareigons in lif dub balan et: Yesus Kristus.
18. Klu leigoäsä dub sinod bal mens valik pemicödetons, so dub legivot bal benäda, mens valik kanons lifön gido.
19. Ibä leigoäsä sekü nelobed mena bal menamödot pevedükon sinans, so sekü lobed balana menamödot et povedükon gidik.
20. Ab vüo lonem ekömon ad gretükön neföloti, e kö sinod egretikon, uto i benäd evedon nog gretikum;
21. dat, leigoäsä sinod edareigon ed ekodon deadi, i benäd dareigonös dub gidükam ad lif laidüpick medamü Yesus: Kristus, Söl obas!

KAPIT : VI

1. Kisi osagobs-li täno? Olaidälobs-li in sin, dat benäd binonös gretikum?
2. Atos no jenonös! Lio obs, kels edeadobs tefü sin, kanobsöv-li nog lifön in sin?
3. U no sevols-li, das obs valik, kels peblunedobs in Kristus: Yesus, i peblunedobs in dead omik?

4. Dub bluned in dead pekesepülobs äsvo ko om, dat, leigoäsä Kristus pelelifükom se deadam dub glor Fata, i obs kondötobs in lif nulik.
5. Ibä, if evedobs äsvo kompetiks pö deadam omik, tän i obinobs kompetiks pö lelifikam oma.
6. Sevobs ga, das men vönädik in obs pekekrodon ko om, dat koap sinik panosükonös, ed obs no plu slafobsös de sin!
7. Ibä utan, kel edeadon, pegidükon de sinod.
8. If nu edeadobs ko Kristus, tän kredobs, das i olifobs ko om,
9. bi sevobs, das Kristus se deadam elelifiköl, no plu deadom: dead no plu reigon omi.
10. Ibä dubä edeadom, edeadom fifümiko tefü sinod; bi nu lifom, lifom pro God.
11. So i ols lecedolsöd olis it deadikis tefü sin, ab lifikis pro God in Kristus: Yesus!
12. Klu no leadolsöd reigön sini in koap deadöfik olsik, dat no lobedolsös ledesiris ona!
13. No gebidükolsöd limedis olsik asä vafis negidik sinode, ab dünolsöd Godi, asä utans, kels elelifikols se deadam, e gebidükolsöd limedis olsik asä vafis gidik Gode!
14. Ibä sin no oreigon olis, bi no binols sumätöfö lonem, ab sumätöfö benäd.
15. Kisi-li kluo? Osinobs-li üfo, bi no binobs sumätöfö lonem, ab sumätöfö benäd? Vo lenö!
16. No sevols-li, das, if vedükols olis it slafanis eka, ad lobedön oni, binols jenöfo slafans utana, keli lobedols, efe u deadio dub sinods, u dub lobed lü gid?
17. Dani Gode! Fe äbinols büikumo slafans sinodas, ab efölols ladöfo diseinäti lejona.
18. Du elibükols olis de sinods, evedols dünans gida.
19. (Gebob magi menik demü fib midik olas). Ibä leigoäsä egebidükols limedis olsik nepuede e nentütede, ed evedols nentütediks, leigoso ogebidükols limedis olsik nu gide, kel dugon ad saludikam.
20. Ibä ven äbinols slafans sinodas, äbinols liviks de gid.
21. Fluki kinik elabols-li de atos? Flukis, dö kels nu jemols; ibä fin onas äbinon dead.
22. Ab nü evedols liviks ä dünans Goda, labols fluki, kel dugon ad saludikam, e fino ad lif laidüplik.
23. Ibä mesed sinoda binon dead; legi vot Godik benäda lif laidüplik in Kristus: Yesus, Söl obsik.

KAPIT : VII

1. No sevols-li, o svists! (spikob ga lü mens, kels nolons lonemi), das lonem reigon meni dü tim, kü lifon?
2. Ibä vom matöl petanätof dub lonem himatane liföl; ven himatan ye edeadom, tän pesätanätof lonemo de himatan okik.
3. Sekü atos panemof jidulteran, if odutof lü man votik dü lif himatana okik; ab if himatan ofik edeadom, tän binof lonemo livik, sodas no binof jidulteran, if odutof lü man votik.
4. Leigoso, o svists obik! edeadols lo lonem dub koap Kristusa, ed odutols lü votan, sevabo lü utan, kel pelefükom se deadam; dat vedolsös flukiks pro God.
5. Ibä dü tim, das ädünobs midi, lefäks sinik, dub lonem pesüüköls, ävobedons in limeds obsik, sodas äbinobs flukiks pro dead.
6. Ab nu pelivükobs de lonem, binobs deadiks lo ut, kel äbligon obis; sodas nu kultobs ma lanöf nulik, e no ma penäd e vönädiköl.
7. Kisi osagobs-li üfo? Lonem binon-li sin? Lenö! Ab no äsevob, kis sin äbinon, äsä dub lonem. Ibä no äsevoböv desiri, if lonem no ibüdülön: <No sötöl desirön>!
8. Sin, ägebölo pöti dub бүдүл piloföli, äsüükon in ob lefäkis valasotik; ibä nen lonem sinod binon nosik.
9. Vönädo, ven lonem no ädabinon, ob äbinob utan, kel älifob; ab, nü бүдүл ekömon, sin evedon lifik,
10. ed ob edeadob. So бүдүл, kel ödugon ad lifön, evedükon obi deadiki.
11. Ibä sin, ägebölo pöti dub бүдүл piloföli, ecüton obi, ed edeidon dub atos obi.
12. So lonem binon ga saludik, e бүдүл binon saludik, gidik ä gudik.
13. Tän bos gudik evedon-li deidovik pro ob? Lenö! ab sin, e dub atos sin ekleilikon, evedükon obi deadiki dub gud, dat sin vedonös dub бүдүл sustämo kleilik!
14. Ibä sevobs, das lonem binon lanöfik, ab ob binob midik, e pereifob ini nämäd sina.
15. Ibä no sevob utosi, kelosi dunob: ibä, kelosi no vilob, utosi dunob, ab kelosi hetob, utosi dunob.
16. If nu dunob utosi, kelosi no vilob, tän dase vob, das lonem binon gudik.
17. Nu ob no plu binob utan, kel dunob atosi, ab sin, kel binon in ob.
18. Ibä sevob, das in ob, sevabo in mid, bos gudik no dabinon; sio vil in ob dabinon, ab no dun gudikosa.

19. Ibä no dunob gudikosi, keli vilob, ab dunob badikosi, keli no vilob.
20. If nu dunob utosi, kelosi no vilob, tän ob no plu binob utan, kel dunob osi, ab sin, kel binon in ob.
21. Tuvob kludo lonedi at: du ob vilob dunön gudikosi, badikos davedon.
22. Ibä plidob ninälo lonemi Goda;
23. ab in limeds obik logob dareigi loneda votik, kel komipon ta loned tikäla obik, e kel kipon obi asä fanäbi dub loned sina, kel binon in limeds obik.
24. O ob, men miserabik! Kim olibükom-li obi se koap at, in kel dead binon?
25. Dani Gode! fa Yesus: Kristus, Söl obsik polibükob! Klu ob it kultob sio ko tikäl obik lonemi Goda, ab ko mid oba lonedi sina.

KAPIT : VIII

1. Klu nu micödet no plu dabinon pro utans, kels binons in Kristus: Yesus. [pro utans, kels no bitons ma mid, ab ma lanöf].
2. Ibä loned lanöfik lifa in Kristus: Yesus elivükon obi de loned sina e deada.
3. Ibä utosi, kelos änemögon pro lonem, bi at äbinon nefägik ad atos dub mid, God edunom me lesed Sona okik in maged mida sinik, e dubä emicödom sini in mid,
4. dat gidükam lonema pafölonös in obs, kels no bitobs ma mid, ab ma lanöf!
5. Ibä utans, kels lifons ma mid, betikons midikosi, ed utans, kels lifons ma lanöf, lanöfikosi.
6. Ibä utos, kelos pabetikon ma mid dugon lü dead, ed utos, kelos pabetikon ma lanöf, lü lif e püd.
7. Ibä betik midikosa binon neflenam ta God, ibä no fölon loni Goda, i no fägon ad dunön atosi;
8. utans, kels lifons ma mid, no kanons plitön Godi.
9. Ols nu no lifols ma mid, ab ma lanöf, if nemu lan Goda binon in ols. Utan, kel no labon lani Kristusa, no duton lü om.
10. Ab if Kristus binom in ols, tän koap olsik binon deadik sekü sin, e lanöf lifon sekü gid.
11. If ye lanal oma, kel elelifükom Yesusi se deadam, binon in ols; om, kel elelifükom Yesusi se deadam, i olelifükom koapi deadöfik olsik dub lanal, kel binon in ols.

12. Klu, o svists! no labobs mide bligi ad lifön ma mid.
13. Ibä, if lifols ma mid, odeadols; ab if deidols dub lanöf vobis koapa, olifols.
14. Ibä alutans, kels padugons fa lanal Goda, i binons cils Goda.
15. Ibä no egetols lani slafa, kel odugon lü dred, ab lani cilama, kel kodon, das vokobs: <Abba>, o Fat!
16. Lanal it eti temunon, kobü lan obsik, das binobs cils Goda.
17. If nu binobs cils, tän binobs i gerans: gerans Goda, kegerans Kristusa; if nemu sufobs kobü om, ad paglorükön i kobü om.
18. Ibä cedob, das suf in lif at läs völadon tä glor, keli olabobs.
19. Ibä jafäbs stebedons lespetiko dasevädükami cilas Goda.
20. Ibä jafäbs pesumätöfükons nelaide, no libavilo, ab fa utan, kel esumätöfükom onis ate, spelölo,
21. das jafäbs it polibükonsös se slaf päridikama lü lib glora cilas Goda-
22. Ibä sevobs, das jafäb alik jünü keyamon e kesufon.
23. E no te atan, ab i obs, kels edagetobs legivotis balid Lanala, seifobs ninälo, du lespetobs cilami, libükami koapa obsik.
24. Ibä pelibükobs spelo. Nu spel palogöl no binon spel, ibä kikodo ospeloy-li utosi, kelosi ya logoy?
25. If nu spelobs utosi, kelosi no logobs, tän stebedobs osi sufädiko.
26. Leigo i Lanal okeyufon pö fibäls obsik. Ibä no sevobs, kisi mutobs plekön pötöfiko; ab Lanal medon pro obs pö seifs nenvödik;
27. ed utan, kel vestigom ladälis, sevom utosi, kelosi Lanal tikon, ven medon ön mod Godi plitöl pro saludans.
28. Sevobs, das val benikon pö utans, kels löfons Godi, kels pedavälons ma desin omik.
29. Ibä, utanis, kelis esevom büo, edavälom ad vedön sümiks äs mag Sona omik, dat atan binomös balidan blodas mödik!
30. Ed utanis, kelis edavälom, i evokom, ed utanis, kelis evokom, i evedükom gidikis, ed utanis, kelis evedükom gidikis, i eglorükom.
31. Kisi nog osagobs-li lä atos? If God binom pro obs, kin üfo obinon-li ta obs?

32. Vio om, kel no espalom Soni lönik okik, ab elovegivom omi pro obs valik, no elegivomöv-li obes me om vali?
33. Kin okusadon-li daväläbis? God binom utan, kel libocödetom obis.
34. Kim binom-li cödal, kel micödetom? Kristus binom utan, kel edeadom pro obs; nog plu binom utan, kel elelifikom, kel seadom detü God, e kel i pläidom obis.
35. Kin olivükon-li obis de löf Kristusa? Sumätükam-li, dränäl-li, pöjut-li, faem-li, nüd-li, riskäd-li, gläv-li?
36. Soäsä pepenos in bibapenäd: <Demü ol padeidobs dü del lölik, palecedobs äs jips pugabik>!
37. Ab pö dins valik at vikodobs dub om, kel elöfom obis.
38. Ibä süadob, das ni dead, ni lif; ni silanans, ni magitans; ni dins atimik, ni dins otimik; ni nämäds,
39. ni löpikünos, ni donikünos; ni jafot votik alseimik, okanon livükön obis de löf Goda, kel binon in Kristus: Yesus, Söl obas.

KAPIT : IX

1. Sagob verati, as balan, kel binob in Kristus, e no lugob; dub Saludalanal i konsien obik temunon,
2. das labob glifi gretik, e liedi laidulik ladäla.
3. Viloböv igo pedeteilön de Kristus frutü gems obik: röletans midik obik,
4. kels binons Yisraelänans, kels dalabons gemami, glori, diatekis, lonemi, kulti e promis,
5. lü kels rufats dutoms, e de kels ma mid Kristus licinom, löpü kels valik God binom, kel palelobomöd laidüpio! So binosös!
6. Atos leno sinifon, das prom Goda pefinidon. Ibä no valans, kels licinons se Yisraelän, binons Yisraelänans veratik.
7. Do binons posbinükäbs ela <Abraham>, no ons valik binons cils Yisraeläna; ab in bibapenäds pepenos: <De <Isaac> odagetols posbinükäbis, kels labons nemi olsik>.
8. Atos sinifon: No cils midik binons cils Goda, ab cils, kels pefatons ma prom palecedons binükäbef.
9. Ibä atos binon vöd proma: <Zao ün tim at okömob, e <Sara> olabof soni>.

10. Ed atos no binon teik; i <Rebecca> pegrodükof fa man bal: <Isaac>, hibüröletan obsik.
11. Ibä, ven cils no nog pimotoms, ed idunoms ni gudikosi ni badikosi, dat büjonid pivälöl ölonöfonös, e no öjenonös ma merit, ab ma vil oma, kel älevokom,
12. päsgos ofe: <das bäldikünan odünom yunikünani>,
13. balädü vöd bibapenäda: <Elöfob eli <Jacob>, ed eli <Esau> eheto>.
14. Kisi osagobs-li tefü atos? Negid binon-li üfo in God? Leno.
15. Ibä ele <Moyses> sagom: <Obenodob utani, keli vilob benodön, ed omiserob utani, keli vilob miserön>.
16. Klu bos no sekidon de utan, kel vilon bos, u kel töbidon - ab de God miseröl.
17. Bibapenäd sagon ibo faraone: <Ad atos ekoedob bitön oli, ad jonön in ol nämädi obik, ed ad sevädükön nemi obik love tal lölik>.
18. Klu miserom utani, keli vilom miserön, e düfälükom utani, keli vilom düfälükön.
19. Nu osagol obe: Kisi täno riprodome-li? Ibä kin etadunon-li föro ta vil omik?
20. Kin ga binol-li, o men! das taspikol Gode? Knidot ga no osagon knidane oka: Kikodo emekol-li so obi?
21. U skalel no labom-li gitodi ad fomön se blög ot taima, e gefi pro geb nobik, e gefi pro geb nenobik?
22. So nu God, ävilöl jonön zuni okik, e sevädükön nämädi okik, esufälom lunasufälo menis, kels esüükons zuni omik, e kels äjonidons ad päridikön,
23. ed ad sevädükön bundani glora okik tefü mens, kels pämisersons, ed äjonidons ad paglorükön;
24. no elevokom-li i obis, no te se yudans, ab i se pagans?
25. Soäsä i esagom in el <Osee>: <Onemob utanis, kels no dutons lü pöp obik, pöpi obik, ed utani, kel no palöfon, löfäbi>;
26. <ed in top, kö pesagos ones: No binols pöp obik, us ponemons cils Goda liföl>.
27. Ed <Isaias> vokädome tefü Yisraelän: <Igo if num cilas Yisraeläna binonöv äsä sab mela, te ret onas posavon>;
28. Söl oföloom ed obrefükome gido vödi okik, bi oledunom vödi pubrefüköl okik sui tal>.

29. Soäsä i <Isaias> ebüosagom: «*If Söl ela <Sabaoth> no iposbinükom obes posbinükäbis, üvedobs äsä <Sodoma> ed üsümob ad <Gomorrha>*».

30. Kisi osagobs-li täno? Atosi, das pagans, kels no ebesteifons gidükami, edagetons gidükami, efe gidükami se lekred,

31. du elans Yisraeläna, kels ebesteifons lonemi gidükama, no erivons lonemi gidükama.

32. Kikodo-li? Bi ävilons pagidükön no se lekred, ab se vobods oksik. Ed ejokons ta ston skäna,

33. soäsä pepenos: <Ekö! pladob in Siun stoni, len kel jokoy, e blögi klifa skäna. Ed utan, kel lekredon in om, no pojemükon>.

KAPIT : X

1. O svists! ladäl obik plidon onis, e plekob lü God pro ben onas.

2. Ibä temunob pro ons, das labons lezili pro God, ab no ko dasev.

3. Ibä, bi no sevons gidükami Goda, e steifons ad dagetön oni ma mod lönik okas, no esumätöfükons okis lü gidükam Goda.

4. Ibä lonem efinikon, dubä Kristus elonülom gidükami alane, kel lekredon.

5. <Moyses> penom ga tefü gidükam se lonem: <Men, kel dunon ma on, olifon dub on>.

6. Gidükam se lekred sagon güo: <No sagolöd ninälo: Kin olöpikon-li sülio?> (Sevabo ad doniodugön Kristusi);

7. u: <Kin odonikon-li lü gufur?> (Sevabo ad lelifükön Kristusi se deadam).

8 Ab kisi sagon-li? <Vöd binon nilü ol, in mud olik, ed in ladäl olik>. (Sevabo vöd lekreda, keli predobs).

9. Ibä, if lekoefol ko mud olik Söli: Yesus, e lekredol in ladäl olik, das God elelifükom omi se deadans, obeatol;

10. Ibä me ladäl lekredoy, sodas pagidükoy, e me mud lekoefoy, sodas pabeatükoy.

11. Bibapenäd ga sagon: <Alan, kel lekredon in om, no pojemükon>.

12. Ibä distid no pavedükon vü yudans e Helänans; ibä otan binom Söl valanas, e legivom benedi bundanik valanes, kels lebegons ome.

13. <Ibä alutan, kel vokädon nemi Söla, obeatikon>.

14. Lio nu oplekons-li ome, in kel no elekredons; lio okredons-li in om, dö kel elilons nosi; lio olilons-li dö om, nendas ek epredon dö om?
15. E lio öpredonsöv-li, if no pileседons? Soäsä pepenos: <Kio plitiks futs utanas binons, kels notädons püdi, kels notädons gospuli>!
16. Ab no valans elilons gospuli. Ibä <Isaias> sagom: <O Söl! kin elekredon-li predi obsik>?
17. Klu lekred davedon sekü pred, e pred jenon sekü komit Goda.
18. Ab sagob: No elilons-li bo oni? Ab no binos, das no elilons oni: <Lü tal lölik vög omsik egolon, lü finods vola vöds omsik ekömons>.
19. U sagob: Elans Yisraeläna no edasevons-li ba oni? Ab balido <Moyses> sagom: <Ojaludükob olis dö utans, kels no binons net; ozunükob olis ta pöp nen dasev>.
20. Tän <Isaias> riskom ad sagön: <Petuvob fa utans, kels no esukons obi, ed esevädikob pö utans, kels no eseividons obi>.
21. Lü elans Yisraeläna sagom ye: <Dü del lölik etenükob namis obik kol pöp nelobedik ä tadunöl>.

KAPIT : XI

1. Nu sagob: God edeimom-li täno pöpi okik? Vero no. Ibä ob it binob yudan, de posbinükäbef ela <Abraham>, se tribüt ela <Benjamin>.
2. God no edeimom pöpi okik, keli evälo. U no sevols-li, kisi bibapenäd sagon in konot ela <Elias>, ven äplonom lü God dö elans Yisraeläna?
3. <O Söl! Edeidoms profetanis olik, edistukoms lataris olik; te ob eretob, e viloms deidön obi>.
4. Ab lio gеспik Goda tonon-li? <Eretükob obe manis velmil, kels no ekienoms lo el <Baal>!
5. Leigoso i nu ret eblibon, kel pevälön benädo.
6. If atos nu jenon sekü benäd, tän no jenon demü vobod, voto benäd no plu binonöv benäd; ed if atos jenonöv demü vobod, tän no plu binonöv benäd, bi vobod no plu binonöv vobod.
7. Kis üfo-li? Utosi, kelosi Yisraelänanef esukon, no edageton; ab väläbs edagetons oni; votans pedüfälükons;

8. soäsä pepenos: <God egivom ones tikäli dölik; logis, kels no logons; lilis, kels no lilons>, jü del adela.
9. I <David> sagom: <Tab onsik vedonös lü ons snal, träp, skänaston, mibläfod!
10. Logs onsik dagikonsös, sodas no logonsös, e bäk onsik pablegükonös>!
11. Sagob kludo: Ga no ejokons-li, dat öfalons? Vero no. Ab sekü midunot onas, i pagans pekompentükons pö beat, ad jaludükön onis.
12. If nu midunot onas eblinon vole beni, e num nefulik onas beni paganes, vioplu num fulik onsik blinonöv benedi.
13. Ibä lü ols, o pagans! spikob; ebo bi binob paostolan paganas, ledigidob cali obik,
14. spelölo ad jaludükön pöpakompenanis obik, e dakipön ananis onas.
15. Ibä if deim onas binon rekosil volanefa, kis lüsum onas binon bos votik, äsä lelifikam se deadans?
16. If nu balidgren binon saludik, tän i pest binon saludik; ed if vul binon saludik, tän i tuigs binons saludiks.
17. If nu tuigs anik pedebreikons, ed ol, sprotian leara natädik, pegrifol pla ons, e so frutidol de vul e binäl leara,
18. tän no pleidülolöd lo tuigs! If ga vilol pleidülön, betikolod täno, das no ol polol vuli, ab vul polon oli!
19. Nu osagol: Tuigs et pedebreikons, dat ob pögrifob.
20. Gudö! Pedebreikons demü nelekred oksik, ed ol stanol demü lekred. No lecedolöd oli tu löpiki, ab labolöd dalestümi!
21. If nu God no espalom tuigis legik, bo i no ospalom oli.
22. Logolöd kludo benädi e seväri Goda! seväri tefü utans, kels efalons, e benädi kol ol, if pö benäd nemu olaidälol; voto i ol podecöpol.
23. E votans nu, if no baidälons pö nelekred oksik, pogrifons dönu, ibä God labom nämädi ad dönugrifön onis.
24. If nu ol pedekötöl de bim, kel binon natälo lear natädik, e pegrifol ta natäl olik sui lear legik, vioplu uts, kels dutons natälo lü ons, pogrifons sui lear lönik oksik.
25. Sekü atos, no vilob, o svists! das no sevols müsteri at, dat no binolsös fatüitabapiks! das düfäl ekömon ad dil Yisraelänanas, jüs pagans valik uslopikons;
26. e so Yisraelän lölik podakipon, soäsä pepenos: <Se Siun savan okömom, ed odeflekom dunis nen-Godik de <Iacob>,

27. ed in atos diatek oba ko ons dabinon, das omoükob sinodis onsik>.
28. Ma meug onsik tefü gopul binons neflens olsik, ma väl onas binons ye demü rufats löfäbs;
29. ibä benädagi vots e lüvok Goda binons nepidabiks.
30. Ibä leigoäsä i ols ebinols seimna nelobediks kol God, nu pemiserols dub nelobed onas,
31. so i ons nu evedons nelobediks, dat i pomiseronsös!
32. Ibä God ekobokipom onis valik, dat ölobedonsöv, ed om ömiseromös onis valik!
33. Kio dibätiks bundan sap e sev Goda binons! kio nedaseivoviks cödets oma! kio netüvoviks vegams oma!
34. <Ibä kim esevom-li lüäli oma? U kim ebinom-li dakonsälan oma>?
35. <U kim egivom-li büo bosu ome, sodas at muton pabläfon ome>?
36. Ibä se om, dub om, lü om dins valik binons. Stim binonös laidüpio lü om! So binosös!

KAPIT : XII

1. Dabegob kludo oles, o svists! nämätü miser Goda, ad dedietön koapis olsik, asä sakrifoti lifik saludik lü God plitiki; me atos kult tikälik olsik binädon.
2. No leigafomolsöd olis ad volanef at, ab feafomolsöd olis dub nulul ladäla olsik, dat dasevolsös, kis vil Goda binon; kis gud, plit, lölöf binons!
3. Nämätü benäd obe pelegivöl komandob alane olas, ad no digidön mödikumo okis, kas binos gidöfik, ab ad digidön süeniko okis; alan ma mafäd lekreda, keli God elüdutükom one.
4. Ibä leigoäsä labobs in koap bal limedis mödik, limeds valik kelik no dunons vobodi ot,
5. so obs valik binobs kobo koap bal in Kristus, ed alans obas binons limeds odsik,
6. kels labons, ma benäd obes pelegivöl, tälenis distik. If labol täleni profetama, gebolöd oni baiädü lekred olik!
7. ud uti düna, zeilolöd ad dünön! ud uti tida, tidolöd!
8. ud uti predama, predolöd! If labol bosu ad paseagi vön, dunolöd osi balugiko! If binol dugan, binolöd atan ziliko! If miserol, dunolöd osi fredaladälo!

9. Löff binonöd stedälik! Naudolöd badi! Löffolöd gudi!
10. Löffolsöd ladöfiko odis, äsä blods! Jonülolsöd odes stimi!
11. No trögolsöd, ab binolsöd ziliks, lanälik! Dünolsöd Söli!
12. Binolsöd fredaladälik sekü spel, e sufodolsöd pö dränäl! Laidälolsöd in plek!
13. Fölolsöd neodis saludanas! Zeilolsöd ad binön lotidiälik!
14. Benedolsöd utanis, kels pöjutons olis! Benedolsöd, ab no maleditolsöd!
15. Fredolsöd ko utans, kels fredons, e drenolsöd ko utans, kels drenons!
16. Binolsöd balälik bevü ods, no labolsöd tikodis pleidik, ab lönülolsöd ad mükikans!
No binolsöd fatüitasapiks!
17. No bläfolsöd eke badi me bad, ab binolsöd flenöfiks kol mens valik!
18. Dakipolsöd ma fäg olsik mögiküno püdi ko mens valik!
19. No vinditolsöd! o löfäbs! ab letolsöd osi ome, kel dalom zunön! Ibä pepenos:
<Vindit duton lü ob; obläfob osi, Söl spikom>.
20. Güö! if neflen olik faemon, zibolöd oni! if soafon, givolöd one bosu ad drinön! Ibä somo, kumol kolatis filik sui kap onik.
21. No letolöd, das bad vikodon oli, ab vikodolöd badi medü gud!

KAPIT : XIII

1. Alan sumätikonöd lo nämädans, kels pepladoms löpü on. Ibä nek labon nämädi, äsä dub God; e nämäds dabinöl pestidons fa God.
2. So kludo alutan, kel tadunon cifodi, taon ta büdül Goda; e taans et okodädons okes micödeti.
3. Ibä no nedol dredön demü cifodans, if kondötöl gudiko, ab sio, if kondötöl badiko. If nu no vilol dredön demü cifod, kondötölöd täno gudiko! e polobol fa on.
4. Ibä binon dūnan Goda, ad ben ola. Ab if kondötöl badiko, tän dredolöd! ibä no polon säbi nenzeilo, ab bi binon dūnan Goda, kel ledunon pönodi midunane.
5. Sekü atos zesüdos ad sumätöfön, no te demü pönod, ab i demü konsien.
6. Sekü atos i mutols pelön tripis, ibä utans, kels jäfoms laidulo me atos, binoms dūnans Goda.

7. Givolsöd kludo valanes uti, kel duton lü ons! Tripi, if debols tripi; toli, if mutols tolön; dredü, if dredols; stimi, if mutols jonülön stimi.
8. No debolsöd eke bosü, äsä löfi odes! ibä utans, kels löfons odis, efölons lonemi.
9. Ibä büded: <No sötöl dulterön! no sötöl deidön! no sötöl tifön! no sötöl ledesirön! u büded alseimiko votik, pekobosumons in büded bal at: <Sötöl löfön kemeni olik, äsä oli it>!
10. Löf no blinädön dämi kemene; klu löf binon föl lonema.
11. Betikolsöd pö atos, das sevols timadinädi! das binons pro obs pötatim, ad galikön se slip; ibä beat binon nu nilikum lä obs, kas tü tim, kü älüsumobs lekredi.
12. Neit epasetikon gretadilo, del binon nilik. Klemobsöd kludo vobodis daga, e klotobsöd obis me vafem lita!
13. Kondötobsöd ai gidöfiko, äsä kösömobas ad dunön dü del! no in ludrinakobikams e briet, no in nepued e nestön, no in komip e jalud!
14. Ab dütolasöd oles binäli Söla: Yesus Kristus, e no kälolsöd midi ad süükön in on ledesiris!

KAPIT : XIV

1. Lasumolsöd ini komot utani, kel binon fibälik in lekred, ab no ad disputön tefü ladäladods onik!
2. Balan lekredon, das dalon fidön vali, e fibälan fidon härbatis.
3. Utan, kel fidon vali, no ludigidonöd utani, kel no fidon vali, ed utan, kel no fidon vali, no micödonöd utani, kel fidon vali! ibä God elüsumom oni.
4. Kin binol-li, kel cödol dünani votana? Atan ye stanon u falon ma meug söla lönik okik. Ab oblebon stanön, ibä God labom nämädi ad koedön stanön oni.
5. Atan lecedon deli bal löpikumi ka votiki; etan lecedon onis valik leigavöladikis. Alan labonöd in ladäl lönik okik süadi fulik!
6. Utan, kel distidon delis, dunon atosi stimü Söl, ed utan, kel no distidon delis, i dunon atosi stimü Söl. Ed utan, kel fidon vali, dunon atosi stimü Söl, ibä danon Godi; ed utan, kel no fidon vali, dunon atosi i stimü God, e danon i Godi.
7. Ibä nek obas lifon demü ok it, e nek deadon demü ok it.
8. Ven lifobs, lifobs in kult Söla, e ven deadobs, deadobs pro Söl. Klu, va lifobs, u va deadobs, dutobs lü Söl.

9. Ibä demü atos Kristus edeadom ed elelifikom, dat öreigom deadanis e lifölanis.
10. Ed ol-li, kikodo cödol-li svisti olik, ud ol-li, kikodo ludigidol-li oni? Obs valik popladobs ga foi cödalastul Kristusa.
11. Ibä pepenos: <Dü tim, kü lifob, Söl sagom, alan obiegon kieni okik lo ob, e nets valik olekoefons Godi>.
12. Klu alan obas ogidükon oki lo God.
13. No cödobsöd kludo plu odis, ab betikobsöd buikumo ad no tupön u skänön svisti!
14. Sevob, e sekü kosäd ko Söl: Yesus süadob, das nos binon okao neklinik; ab pö utan, kel lecedon bosu nekliniki, atos binon neklinik.
15. If svist olik paliedükon dub zib seimik, tän no kondötöl löfo. No päridükölöd dub zib olik eki, pro kel Kristus edeadom!
16. Klu no mirepütükolsöd dini gudik olsik!
17. Ibä regän Goda no binädon me zib e drined, ab me gid, püd e fred dub Saludalanal.
18. Ibä utan, kel dünön me atos Kristusi, pliton Godi, e pastimon fa mens.
19. Steifobs kludo ad dagetön püdi e devodükön odis.
20. No rübükölöd demü zib vobodi Goda! Val binon klinik; ab vi! lü men, kel skänön dub fid okik.
21. Binos lobabik ad no fidön miti, ad no drinön vini, ud ad no dunön bosu, kel tupon, u skänön svisti olik, u fibälükon oni.
22. Dakipolöd lekredi ninälo, jonolöd oni te Gode! Beatik utan binon, kel no cödon oki ma utos, keli elecedon gudiki.
23. Ab utan, kel doton, ven fidon, ya pemicödon, bi no dunon ma lekred; ibä val, kel no binon sekü lekred, binon sinod.

KAPIT : XV

1. Obs, kels binobs nämäliks, labobs bligi ad sufälön fiböfis fibälanas, e no mutobs plitön obis it.
2. Balan obas plitonöd kemeni okik ad benükön e devodükön oni!
3. Ibä i Kristus no eplitom oki it, ab binos, äsä pepenos: <Lukofs utanas, kels ekofons oli, edrefons obi>.

4. Ga val, kel pepenon büikumo, pepenon ad tidam obas, dat dub sufäd obsik, e sekü stigäd dub bibapenäds pegivöl, labobsös speli!
5. God nu, de kel sufäd e stigäd süikons, kodomös oles, das labols bevü ods meugi ot, äsä Kristus: Yesus älabom!
6. dat glorükolsös balälo, äsä se mud bal, Godi ä Fati Söla obsik: Yesus Kristus!
7. Lüsumolsöd kludo odis! äsä i Kristus elüsumom obis, ad glorükam Goda.
8. Nu sagob: Yesus: Kristus evedom dünan säprepüdama demü verat Goda, ad lesiön promis rufates pidunölis,
9. e dat pagans oglorükons Godi demü miser pedagetöl, soäsä pepenos: <Sekü atos oleadob lekoefön oli bevü pagans, e psamikanitön stimü nem ola>.
10. Ed in top votik bib sagon: «Fredolsöd, o nets! ko pöp omik»!
11. Ed in top votik: <Lobolsöd ols valik, o nets Söli! e nets valik lobonsöd omi»!
12. Ed in top votik <Isaias> sagon: <Vul ela <Isai> odabinon, ed utan odabinom, kel oreigom netis; ed omi nets ospelons>.
13. God nu, de kel spel kömon, fulükomös olis me fred e püd valiks dub dalab lekreda; dat labolsös bundano speli dub nämäd Saludalanala!
14. Ob it süadob, o svists! das i ols fulols me gud, labols bundano nolis valasotik, e fägols ad meibön odis.
15. Penäd obik binon dilo boso künik, o svists! bi ävilob mebön oles bosi sekü benäd obe fa God pigivöl,
16. sevabo, das binob dünan Kristusa: Yesus pro pagans, kel dunob vobodi saludik demädü gospul Goda, dat sakrifot paganas binonös plitik, ä pasaludükonös dub Saludalanal!
17. So labob fami dub Kristus: Yesus dö dins Godi teföls.
18. Ibä no okünob ad spikön dö din votik seimik, äsä dö utos, keli Kristus edunom medamü ob ad koedön lobedön paganis me vöd e vobod,
19. me näm malas e milagas, me nämäd Saludalanala; sodas enotükob fuliko gospuli Kristusa ini topäds valik de <Hierusalem> jü Lilürän,
20. du ästeifob lezilo ad notükön gospuli us, kö no nog ispikey dö Kristus, dat no öbumob su stababumäd votanas,
21. ab dat öjenos ma pepenölos in bibapenäd: <Utans, keles nos penotükon dö om, ologons omi, ed utans, kels elilons nosi, osuemons osi>.

22. Sekü atos i peneletob ad golön lü ols;
23. ab bi nu no plu labob spadi ad vobön in topäds at, e dü yels mödik edesirob ad logön olis,
24. so ogolob lü ols, ven otävob lü Spanyolän, ibä spelob ad logön olis pötü dutäv obik, ed ad pasedugädön fa ols, posä ujuitob büiko boso komi olas.
25. Ab nu tävob lü <Hierusalem>, ad dünön saludanis;
26. ibä elans Makedonäna e Lagayäna eplidons ad givön läükoti pro pöfans bevü saludans in <Hierusalem>.
27. Eplidons ga ad dünön atosi, e labons i bligi ad atos. Ibä, if pagans kompenons pö duns lanöfik onas, tän i labons bligi ad dünön onis me legivots stöfik.
28. Posä ufidunob atosi, ed uloveblinob sefiko ones legivoti at, otävob kludo vegü zif olas lü Spanyolän;
29. e sevob, das, ven kömob lü ols, okömob ko bened bundanik Kristus.
30. Begob kludo vemo oles, o svists! nämätü Söl obsik: Yesus Kristus, e löf Lanala, ad kekomipön ko ob dub plekön Gode pro ob,
31. dat posavobös se nams nelekredanas in Yudän, e das dün, keli mutob jonülön elanes di <Hierusalem> obinonös benik lü saludans!
32. dat, if God vilom, olükömobös fredö lü ols, ed otakädobös lä ols!
33. God püda binomös lä ols valik! So binosös!

KAPIT: XVI

1. Komandob oles jisvisti obsik: <Phoebe>, jidiakan komota in <Cenchreae>;
2. dat getedolsös ofi asä jilekofani Söla, äsä pötös kol saludans, e yufolsös ofi pö din alik, in kel oneodof bo yufi olsik! Ibä ebinof jiyufan pro ömans, i pro ob.
3. Glidolsöd elis <Prisca> ed <Aquila>, kevobanis obik in Kristus: Yesus,
4. kels eriskons särvigis oksik pro lif obik, lü kels no te ob, abi komots valik paganas, danöfobs!
5. Glidolsöd i limanis komota, kels kobikons in dom onsik! Glidolsöd i eli <Epaenetus> fa ob palöföli, kel äbinom in el <Asia> balidan, kel äslopikom Kristusi.
6. Glidolsöd eli <Maria>, kel etöbidof vemo pro ols!

7. Glidolsöd elis <Andronicus> e <Iunia>, röletanis ä kefanäbis obikis, kels äfamons pö paostolans, e kels eslopikons bü ob Kristusi!
8. Glidolsöd eli <Ampliatius>, fa ob in Söl palöföli!
9. Glidolsöd eli <Urbanos>, kevobani obik in Kristus, ed eli <Stachys>, palöföli obik!
10. Glidolsöd eli <Apelles>, dünani konfidovik Kristusa, ed utanis, kels dutons lü famül ela <Aristobulus>!
11. Glidolsöd eli <Herodio>, röletani obik! Glidolsöd slopanis Kristusa, kels binons in dom ela <Narcissus>!
12. Glidolsöd elis <Tryphaena> e <Tryphosa>, kels vobofs in dün Söla! Glidolsöd eli <Persis>, jilöfäbi, kel evobof mödiko in dün Söla!
13. Glidolsöd eli <Rufus> fa Söl pevälöli, e moti omik äd obiki!
14. Glidolsöd elis <Asyncritus>, <Phlegon>, <Hermes>, <Patrobas>, <Hermas>, e hisvistis, kels binons lä oms!
15. Glidolsöd elis <Philologus> e <Julia>, eli <Nereus> e söri omik, ed i eli <Olympias> e saludanis valik, kels binons lä ons!
16. Glidolsöd odis ko kid saludik! Komots valik Kristusa glidons olis.
17. Konsälob oles, o svists! ad küpedön utanis, kels süükons pö ols teläli e skani ta lejon, keli edagetols. Deflekolsöd olis de ons!
18. Ibä somans no dünons Söli obsik: Kristus, ab bälidi oksik, e cütöns me vöds svidik e spikods jönik oksiks ladälis nenbadiniludik.
19. Ibä lobed olsik esevädikon pö valans; sekü atos fredikob dö ols, e vilob, das binols sapiks, e dunols gudi, e binols neblamabiks ta bad.
20. E God püda otroivom suno diabi dis futs olsik. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonös lä ols!
21. Glidoms olis el <Timotheus>: kevoban obik, ed els <Lucius>, <Iason>, e <Sosipater>: röletans obik.
22. I ob: <Tertius>, kel epenob in dün Söla penedi, glidob olis.
23. Glidom olis <Gaius>: lotidan oba e komota lölik. Glidoms olis el <Erastus>: guvan zifa, e <Quartus>: blod omik.
24. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonös lä ols valik! So atos binonös!
25. Lü om nu, kel fägom ad nämükön obis, ma lejon fa ob penotüköl, e penotüköl fa Yesus: Kristus, e ma dasevädükam müstera, dü tumyels klänika,

26. kel nu pesevädikon, e sekü büd Goda laidüpiik pesevädikon dub penäds profetik lü nets valik, ad palobedön;

27. lü om, lü God sapik balik, dub Yesus: Kristus glor duton laidüpio. So atos binonös!

----- oOo -----

[Pepenöl in <Corinthus> lü elans di <Roma> e peloveblinöl fa <Phoebe>: jdünan komota in <Cenchreae>].

PENED BALID DE <PAULUS> ELANES DI <CORINTHUS>

KAPIT : I

1. <Paulus>: sekü vil Goda paostolan vokedöl Yesusa: Kristus e hisvist: <Sostenes>,
2. komote Goda: utanes, kels pesaludükons in Kristus: Yesus, saludanes pevälöl, ed i valanes in tops valik, kels lüvokädons nemi Yesusa: Kristus, Söl onas ed obas.
3. Benäd e püd binonsös lü ols dub God: Fat obas e Söl: Yesus Kristus!
4. Danob ai Godi obik dö ols demü benäd Goda oles pegivöl in Kristus: Yesus,
5. das in tefs valik eliegikols in om, in spikam, ed in nol alik.
6. Temunod dö Kristus efümikon so pö ols,
7. das pö nek nepluols demü legivot alseimik, ön spet dasevädükama Söla obsik: Yesus Kristus,
8. kel okoedom fümön olis jü fin, sodas obinols neblamabiks ün del Söla obsik: Yesus Kristus.
9. God fiedom, fa kel pevälols ad kompen ko Son omik: Yesus Kristus, Söl obsik.
10. Lebegob oles, o svists! nämätü nem Söla obsik: Yesus Kristus, das ols valik binolsös baläliks, das lekredaslit no binonös bevü ols, das laidolsös in siäm ot e meug ot!
11. Ibä tefü ols, o svists! fa domakompenans ela <Chloe> penunos obe, das teläl dabinon be vü ols.
12. Sevabo, das seimans olas sagon: Dutob lü <Paulus>, dutob lü <Apollo>, dutob lü <Cephas>, dutob lü Kristus.
13. Kristus pedilom-li? <Paulus> ga no pekrodom pro ols; ols ga no peblunedols ön nem ela <Paulus>!
14. Danob Godi, das eblunedob neki olas, plä el <Crispus> ed eli <Gaius>.
15. Voto ek bo sagonöv, das eblunedob-la ön nem obik.
16. Eblunedob i nog domanefi ela <Stephanas>; fovo no sevob, das eblunedob votani.
17. Ibä Kristus no elesedom obi ad blunedön, ab ad predön gospuli; no me vöds letäläktik, dat krodam Kristusa no ovanikon.
18. Ibä pred krodama binon fop pro utans, kels opäridikons, ab binon pro obs, kels podakipobs, näm Goda.

19. Ibä pepenos: <Onosükob sapi sapanas, ed odistukob täläkti täläktanas>.
20. Kiöpo sapan binom-li? Kiöpo bibinolavan binom-li? Kiöpo vestigan nolik säkädas levala binom-li? God no evedükom-li fopiki sapi volanefa?
21. Bi nu sekü sap Goda, volanef pö sap okik no edasevon Godi; God esludom ad savön lekredanis me fop predama.
22. Du nu yudans desirons milagis, e Helänans sukons sapi,
23. obs predobs Kristusi pekrodöl; skäni lo yudans, fopi lo pagans,
24. ab väläbes: e yudanes e Helänanes, predobs Kristusi as näm Goda e sap Goda.
25. Ibä fop Goda binon sapikum ka sap menas, e fib Goda binon nämikum ka näm menas.
26. Ibä küpälotsöd, o svists! ad voked olsik! No mödikans olas binons ma mafäd menik sapanas, nämädans, u lemotedäbs.
27. Ab God evälom utosi, kelos binon fopik lo volanef, ad jemükön sapanis, ed utosi, kelos binon fibik lo volanef, God evälom ad jemükön nämädanis,
28. ed utani, kel binon lumotedik lo volanef, ed utosi, kel paludigidon, God evälom, ed utosi, kel no dabinon, ad nennämükön utosi, kel dabinon,
29. dat jafäb nonik pleidülönös lo God-
30. Ibä dub om binols in Kristus: Yesus, kel evedom pro obs demü God sap, gid, saludükam, e libükam;
31. dat, soäsä pepenos: <Utan, kel pleidülön, pleidülönöd demü Söl>!

KAPIT : II

1. I ob, o svists! ven äkömob lü ols, no ekömob ad notükön oles ko bundan vödas e sapa temunodi Goda;
2. ibä isludob ad sevön bevü ols no bos, äsä Yesusi: Kristus; omi, kel pekrodom.
3. I äbinob bevü ols in fib, in dred, ed in drem mödik;
4. e spikäd e pred obiks no äbinädons me vöds süadüköl sapa, ab me jon lanöfa e nämä,
5. dat lekred olsik no pöstabon sui sap menik, ab sui näm Goda.
6. Ga notükobs sapi bevü daülans, ab sapi, kel no binon de vol at, ni de cifodans vola at, kels ponosükoms;

7. ab notükobs sapi müsterik Goda, kel piklänedon, e pibüojonidon fa God laidüpio ad glor obas.
8. Nek cifodanas vola at edasevom osi, (ibä, if idasevomöv osi, no ükrodomöv Söli glorik).
9. Ab atos ejenon, soäsä pepenos: <Utos, kelosi log no elogon, kelosi lil no elilon, kelos no esüikon in ladäl menik, kelosi God epreparom utanes, kels löfons omi>.
10. Ab obes God esevädükom osi dub Lanal okik; ibä Lanal davestigon vali, igo dibätis Goda.
11. Kin menas ga sevon-li utosi, kelos binon in men, plä lanöf, kel binon in on? Somo i nek edasevon utosi, kelos binon in God, plä Lanal Goda.
12. Obs nu no edagetobs lanöfi vola, ab lanöfi, kel kömon de God, dat ösevobsöv legivotis benädik Goda lü obs.
13. Dö atos no spikobs in vöds dub sap menik petidöls, ab in vöds, kelis lanöf tidon obes, du plänobs dinis lanöfik utanes, kels lüälons lanöfiko.
14. Men dinöfälik ye no lüsumon utosi, kelos kömon de Lanal Goda; ibä atos binon lü on fopik. I no fägon ad suemön osi, bi atos muton pacödön lanöfiko.
15. Men lanöfiko lüälöl cödon sio vali, ab on it kanon pacödön fa nek.
16. <Ibä kin esevon-li lüäli Söla, ad suemön omi>? Obs ye dalabobs lüäli Kristusa.

KAPIT : III

1. Ed ob, o svists! no äkanob spikön lü ols, asä lü mens lanöfiko lüälöls, ab asä lü mens midik, asä lü cils lo Kristus.
2. Enulüdob olis me milig, no me zib solidik; ibä no äfägols ad sufidön oni. Igo nu no fägols ad sufidön oni,
3. bi nog binols midiks. Ibä, dü tim, das jalud, feit e teläl nog dabinons bevü ols, no binols-li üfo midiks, e no dunols-li üfo asä mens talediko lüälöls?
4. Ibä, if balan sagon: Ob dutob lü <Paulus>, e votan: Ob dutob lü <Apollo>; no binols-li üfo mens midik?
5. Kis nu <Apollo> binom-li? Kis <Paulus>-li? Binoms dünans, dub kels edagetols lekredi; alan, maä Söl egivom oni ome.
6. Ob eplanob, <Apollo> ebeginfülom, ab God ekoedom glofön.

7. Klu no utan, kel planom, binom bos; ni utan, kel begifülom, ab God, kel koedom glofön.
8. Ed utan, kel planom, ed utan, kel begifülom dutoms lü od, ed alan omas ogetom mesedi okik ma töbid okik.
9. Ibä binobs kevobans Goda, ed ols binols feilaläned Goda, bumot Goda.
10. Ma benäd fa God obe pegivöl ebumob, äsä bumavan täläktik, stababumädi, e votan bumon su at. Alan nu küpälonöd, vio bumon!
11. Ibä nek kanon seitön stababumädi votik, äsä uti, kel peseiton, sevabo Yesus: Kristus.
12. Aluti, keli ek bumon su stababumäd at, va binon: gold, largent, stons jerabik, boad, stol, stagod;
13. völad voboda alana osevädikon; ibä del cödetama lätik okleilükon osi; bi dub fil atos posevädükon, e fil at oblufon
kalieti voboda alana.
14. If vobod eka sufidon blufi, tän ogeton mesedi.
15. If vobod eka fefilon, tän olabon dämi; on it ye podakipon, do poviodon dub fil.
16. No sevolis-li, das binols tem Goda, e das Lanal Goda lödon in ols?
17. If ek peridükon temi Goda, tän God operidükom oni; ibä tem Goda binon saludik, ed at ols binols.
18. Nek cütonöd oki it! If ek bevü ols cedonöv, das binon sapik in vol at, tän vedonöd fopik, ad vedön sapik!
19. Ibä sap vola at binon fop lo God. Ga pepenos: <Utan, kel gleipon sapanis in lekäf onsik>.
20. Ed in top votik: <Söl sevom, das vätäls sapanas binons vaniks>.
21. Nek pleidülönöd kludo ad mens; ibä val duton lü ols:
22. el <Paulus>, el <Apollo>, el <Cephas>, vol, lif, dead, dins nuik, dins fütürik, val duton lü ols;
23. ab ols dutols lü Kristus, e Kristus lü God.

KAPIT : IV

1. Klu lecedoyöd obis hidünanis Kristusa, e guvanis müsteras Goda!
2. Fovo, de guvans paflagos, das pacedoms fiediks.
3. Ob nu cedob mu püliki, va pacödetob fa ol u fa cödalef menik seimik. Si! no cödetob i obi it.
4. Sio no sevedob, das edunob bosü badik, ab dub atos no pegidükob; Söl binom utan, kel cödetom obi.
5. No cödetolsöd kludo tu suniko, no büä Söl kömom, kel osäklänedom utosi, kel peklänedon in dag, ed osevädükom vätälis ladäla; ed alan ogeton de God lobi, kel duton lü on.
6. Atosi, o svists! egebädob pö ob it e pö <Apollo> demü ols; dat lärnolsös dub obs, ad no niludön olis löpü utos, kelos pepenon, e dat nek olas pleidülölös lo votan demü seiman!
7. Ibä kin givon-li ole buami at? Kisi dalabol-li, kelosi no egetol? Ed if binos bos, kelosi egetol, sekü kis täno pleidülol-li demü atos, äsva no pigeton?
8. Lesi! ya satols; ya liegols; ereigols plödü obs; vö! ivilob-la, das äreigols, dat i obs ökereigobs ko ols.
9. Ibä cedob, das God edajonom obis, paostolanis lätik, äsä pecödetölanis ad deadam; ibä evedobs jonetot pro volanef, pro silanans e mens.
10. Obs binobs fopiks lo Kristus, ed ols dasevols Kristusi; obs binobs fibiks, ols binols nämiks; ols paglorükols, obs panestimobs.
11. Jü atim faemobs, soafobs, nüdobs, paflapobs e no labobs fimalödis.
12. Töbidobs me namavob. If palunofobs, benedobs; if papöjutobs, sufälobs;
13. if paslänoobs, trodobs. Evedobs äsvo sinodahikapars vola, jünü moükabot valanas.
14. No penob atosi ad jemükön olis, ab ad nunedön olis, as cils palöföf obik.
15. Ibä if älabolsöv dugälanis mu mödikis in Kristus, tän ga no älabols fatis mödik; ibä dub gospul ob evedükob olis slopanis Kristusa: Yesus.
16. Klu stigädob olis ad vedön züpans oba.
17. Ebo demü atos elesedob oles eli <Timotheus>, kel binom son palöföf ä fiedik obik in Söl. Omebom oles, vio ekondötob in dün Kristusa, ed in mod kinik etidob valöpo in komot alik.
18. Äcedölo, das no ökömob, alans evedons pleidäliks.

19. Okömob ye suno lü ols, if God vilom osi, tän no oseivob vödis menas pleidälük et, ab utosi, kelosi fägons ad dunön.
20. Ibä regän Goda no binädon me vöds, ab me näm.
21. Kisi vilol-li? Okömob-li lü ols ko dabat, u ko löf e sofäl?

KAPIT: V

1. Liloy valemo, das nepued dabinon be vü ols, ed igo nepued somik, kel no dabinon bevü pagans, sevabo, das ek labom jimatani fata okik.
2. E binols igo pleidälüks, plas lügols, dat utan, kel edunom somikosi pamosumomös se zänod olas!
3. Fe äfabinob koapo, ab lanöfo äkomob lä ols, ed ob, äsva äbinob lä ols, ya esludob tefü utan, kel so edunom,
4. das obs, nämätü Söl obsik: Yesus Kristus, posä ukobikobs ko näm Söla obsik: Yesus Kristus,
5. lovegivobs omi ad päridikön koapo diabe, dat lan omik padakiponös ün cödetamadel Söla!
6. Pleidül olsik no binon gudik. No se vols-li, das lefapest nemödik koedon lefön pesti lölik?
7. Moükolsöd kludo femapesti vönädik! dat binolsös pest nulik, äsä binols jenöfo bod nenfemik. Ibä pajatajipül i pepugon pro obs: Kristus,
8. Klu no zälizelobsöd in femapest vönädik, ed i no in ut bada e bapa, ab in ut klina e verata,
9. Epenob oles in pened obik ad no kosädön ko nepuedans.
10. Klülüko no ediseinob nepuedanis vola at, ni vukanis, ni ravanis, ni lugodikultanis; ibä täno omutolsöv segolön se vol at.
11. Ab nu epenob oles ad no kosädön ko ek, kel panemon svist ä binon nepuedan, u vukan, u lugodikultan, u slänan, u ludrinan, u ravan; ko somans igo no mutols fidön.
12. Ibä sötob-li cödön utanis, kels binons plödü sog obsik? No sötols-li cödön utanis, kels binons in sog olsik?
13. Utanis, kels dabinons plödo, God ocödom. Moükolsöd ols badani se komot olsik!

KAPIT : VI

1. If balan olas labol ta votan feitadini, künol-li täno ad cödädön demü at lo nenlekredans, e no lo saludans?
2. No sevols-li, das saludans ocödons voli? Ed if fägols ad cödön voli, no gitodol-li täno ad cödön dinis pülik?
3. No sevols-li, das ocödobs silananis? Vio plu-li üfo dinis volädik?
4. If nu labols cödädadinis volädik, cälols-li täno limanis läs völadikis asä cödalis?
5. Ad jemükön olis sagob: Bevü ols täno man no bal dabinom-li, kel binom saidiko sapik, ad kanön cödön bevü svists okik?
6. Pla atos svist cödädön ta svist, efe lo nenlekredans.
7. Jenöfo leno pötös, das feitadins dabinons bevü ols, das labols cödädis ta ods. Kikodo no buükols-li ad sufön negidi? Kikodo no buükols-li ad sufön dämi?
8. Pla atos dunols negidi, e blinols votanes dämi, ed atosi fe svistes!
9. U no sevols-li, das negidans no okompenons pö regän Goda? No cütolsöd olis it: Ni nepuedans, ni lugodikultans, ni dulterans, no otgenageniälans, ni päderastans,
10. ni tifans, ni vukans, ni slänans, ni ravans okompenons pö regän Goda!
11. Ed atans anans olas äbinols; ab peklinükols, pesaludükols, pegidükols nämätü nem Söla: Yesus e Lanal Goda obsik.
12. Dins valik pedälons obe, ab no dins valik frutons; dins valik pedälons obe, ab no oleadob reigön obi dub din seimik.
13. Zibs binons pro bälid, e bälid binon pro zibs; e God onosükon bofis. Koap ye no binon pro nepued, ab duton lü Söl, e Söl dutom lü koap,
14. e God elelifükom Söli, ed olelifükom i obis dub näm okik.
15. No sevols-li, das koaps olsik binons limeds Kristusa? Osumob-li nu limedis Kristusa, ed ovedükob-li onis limedis nepuedana? Atos leno jenonös!
16. U no sevols-li, das utan, kel kosädöm ko jinepuedan, binom ko of koap bal? <Ibä bofikans obinons mid bal> bibapenäd sagon.
17. Ab utan, kel slopikon Söli, vedon ko om lanan bal.
18. Befugolsöd nepuedi! Sinod alik, keli men dunon, no tefon koapi, ab utan, kel nepuedon, sinon ta koap lönik okik.

19. No sevols-li, das koap olsik binon tem Saludalanala in ols, keli egetols de God, e das no lüdotols lü ols it?

20. Ibä peremols jeriko. Klu gloriükolsöd Godi me koap olsik [e lan olsik, kels dutons lü God]!

KAPIT : VII

1. Tefü utos, nu, dö kelos epenols obe: binos gudik pro man, ad no kontagön vom;

2. ad vitön nepuedi, man alik sötom labön jimatani lönik okik, e vom alik sötöf labön himatani lönik okik.

3. Man fölomöd matabligi kol jimatani okik, e leigo i vom kol himatani okik!

4. Vom no laböf dagebi lelivik koapa lönik okik, ab himatani; leigo i man no labom dagebi lelivik koapa okik, ab jimatani.

5. No stönolsöd odi, bisä ma plüd rezipik dü tim anik, dat kanols dedietön olis pleke, e täno kobokömön dönu lü od, efe dat diab no bätodomös olis demü juitiäl olsik!

6. Sagob atosi oles sekü däläl, no as бүd.

7. Viloböv ga sio, das mens valik binonsöv äsä ob binob, ab alan edageton de God tälenüli lönik okik; atan ati, etan eti.

8. Noematölanes e jiviudanes sagob, das binos gudik pro ofs ad blebön äsä ob binob.

9. Ab if no kanofs reigön okis, tän matöfsöd! ibä binos gudikum ad matön, kas ledolön sekü ledesir.

10. Ematölanes pabüdos, no ob dunob atosi, ab Söl, das vom no dalöf teilön oki de himatani,

11. (if ga dunöf atosi, tän sötöf blebön nenmatik, u rekosilön ko himatani okik), e man no dalom dejoikön jimatani okik.

12. Votanes ob sagob, no Söl: If hisvist labom jimatani nenlekredik, ed of plidof ad kobolifön ko om, tän no dejoikomöd ofi!

13. Ed if vom laböf himatani nenlekredik, ed om plidom ad kobolifön ko of, tän no dejoiköföd omi!

14. Ibä man nenlekredik pesaludükom dub jimatani okik, e vom nenlekredik pesaludükof dub his vist; voto ga cils binonsöv nenkliniks, e jenöfo binons saludiks.

15. If nenlekredan vilon teilön de votan, tän teilonöd! Pö jenets at, hisvist u jisvist no binons bligöfiks. God evokom ga obis ad бүd.

16. Ibä lio sevol-li, o vom! va odakipol himatani olik? U lio sevol-li, o man! va odakipol jimatani olik?
17. Ab alan kondötonöd, soäsä Söl elonom pro on, e ma stad, in kel God evokom oni. So ebüdülob in komots valik.
18. If ek pevokom, ven pisäprepüdom, tän no sädunomöd atosi!
- If ek pevokom, ven no pisäpredüdom, tän no pasäprepüdomöd!
19. Säprepüdam no veüton, e lab prepüda no veüton, ab föl büdedas Goda binon veütik.
20. Alan blebonöd in stad, in kel pevokon!
21. If pevokol, ven äbinol slafan, no kudolöd demü atos! Igo if kanolöv vedön libik, blebolöd buiko atan!
22. Ibä slafan, kel pevokon in Söl, binon libükäb Söla. So leigo liban pevoköl binon dünan Söla.
23. Peremols jeriko; no vedolsöd slafans menas!
24. Alan olas, o svists! blebonöd lo God in stad, in kel pevokon!
25. Tefü jivirgans, no labob büdi Söla, ab givob cedi obik asä utan, kel sekü miser Söla binob konfidovik.
26. Cedob nu, das demü ditret kömöln binos gudikün pro men ad dunön so:
27. If labol bligöfi kol vom, tän no steifolöd ad matiteilön; if no labol bligöfi kol vom, tän no sukolöd vomi!
28. If matikol, tän no dunol sinodi, ed if jiyunan matikof, tän no dunof sinodi. Ab utans, kels dunons osi, osufons dadränäli koapik, ed atosi vilob spälön oles.
29. Atosi nu sagob oles, o svists: das tim binon brefik; e fovo, das utans, kels laboms jimatani, sötoms dunön, äsva no laboms ofi;
30. das utans, kels drenons, äsva no drenons; kels fredons, äsva no fredons; kels remons, äsva no odakipons bos;
31. e kels bitons in vol, äsva no jäfons me on; ibä maged vola at opasetikon.
32. Nu vilob, das obinols nenkudiks. Utan, kel no matom, kudom dö dins Söli teföls; dö säkäd, vio oplitom Söli;
33. ab utan, kel matom, kudom dö dins volädik; dö säkäd, vio oplitom jimatani okik.

34. So kuds dabinons. So leigo vom e jiyunan, kels no matofs, kudofs dö dins Söli teföls, dat binofsös saludiks koapo e lanöfo! e jiutan, kel matof, kudof dö dins volädik; dö säkäd, vio oplitof himatani.

35. Atosi sagob oles ad ben olsik, no ad tröpön olis, ab dat ols pötöfiko, fiediko e nentupiko slopolsös Söli!

36. Ab if ek cedom, das dunom nepötöfiko kol jigam okik, bi geniäl o mik vedon tu nämöfik, e dun muton jenön, dalom dunön utosi, kelosi vilom, no dunom sinodi. Leadolsöd matikön onis!

37. If ye fümön in ladäl okik, e zesüd no dabinon, e kanom dunön utosi, kelosi vilom, e fümälom ad kipedön virgi jigama okik, tän dunom gudiko.

38. Klu utan, kel matikom ko jigam okik, dunom gudiko, ab utan, kel no matikom, dunom gudikumo.

39. Vom binof bligöfik dü tim, das himatan ofik lifom; if himatan ofik edeadom, tän binof lelivik ad matikön ko utan, ko kel vilof matikön, ab teiko nämätü Söl.

40. Ab cedü ob binof läbikum, if blebof jiviudan, e cedob, das i ob labob lanöfi Goda.

KAPIT : VIII

1. Tefü mit nimas lugodes pesakrifölas: sevobs, das obs valik labobs sevi veratik, (ab sev pleidükön, e löf devodükön;

2. if ek cedon, das labon sevi, tän no nog sevon, lio söton sevön bosì;

3. ab if ek löfon Godì, atan pase von fa om).

4. Tefü fid mita nimas lugodes pesakrifölas nu: sevobs, das in vol lugods no dabinons, e das God nonik dabinom plä God bal.

5. Ibä ifi in sül e su taled gods sonemik dabinons, äsä jenöfiko gods e söls mödiks dabinons;

6. pro obs ye God te bal: Fat dabinom, se kel val ekömon, ed obs pro om; e Söl te bal: Yesus Kristus, dub kel dins valik ed obs dabinobs.

7. Ab no mens valik labons sevi; mens nog dabinons, kels labons sevälöfi lugodas, e fidons sakrifotamiti, kelas sevälöf fibälik kludo pemioton.

8. Zib no nilükön obis lü God; if fidobs, no obinobs pluiks, ed if no fidobs, no obinobs läsiks.

9. Demolsöd kludo, das leliv olsik no binonös joikaston lü ons, kels binons fibäliks.

10. Ibä if ek logon oli, kel binol men täläktik, lenseatöli in lugodatem, tän sevälöf fibälik onik, no olabon-li drani ad fidön sakrifotamiti?
11. So svist fibälik, demü kel Kristus edeadom, päridikon dub sev olik.
12. Ad sinön so ta svists, e viodön konsieni fibälik onsik, sinols ta Kristus.
13. Klu if zib seimik skänon svisti obik, tän laidüpio no plu ofidob miti, dat no skänobös svisti obik!

KAPIT : IX

1. No binob-li paostolan? No binob-li livätik? No elogob-li Yesusi: Kristus, Söl obsik? No binols-li as slopans Söla vobod obik?
2. Ven no binob paostolan lo votans, ga binob paostolan pro ols; ibä ols as slopans Söla binols snil paostola obik.
3. Gidükam obik lü utans, kels dasäkons obi, binon atos.
4. No labobs-li gitäti ad fidön e drinön?
5. No labobs-li gitäti ad kesumön jisvisti, jimatani leigoäsä paostolans votik, e hisvists Söla, e <Cephas>?
6. U te ob e <Barnabas> no labobs-li gitäti ad nedunön febodi?
7. Kim dünädom-li föro tä mesedam fa ok it? Kim planom-li vitidagadi, e no juitom prodi ona? U kim galedom-li jepi e no juitom miligi ona?
8. Sagob-li atosi ma dasev menik, u lonem no i sagon-li atosi?
9. In lonem di <Moyses> ga pepenos: <No sötöl musulön hobubi cepöl>! God kälälom-li hobubis?
10. U sagon-li osi teiko demü obs? Ibä demü obs pepenos, das plaudan mutom plaudön, e cepan mutom cepön, in spel, das ogetom dilodi atosa.
11. If esovobs oles dinis lanöfik, binos-li üfo veütik, das klopobs de ols dinis stöfik?
12. If votans kompenons pö utos, ad kel gitätols, tän no labobs-li gitäti mödikum ad atos? Ga no egebobs gitäti et, ab sufälobs vali, dat no kodobsös neletiani alseimik gospule Kristusa-
13. No sevols-li, das temadünans pakosididoms se legivots teme, e das utans, kels käloms latari, getoms dili sakrifota?
14. Leigo Söl ebüdülom, das predans gospels okosidons se predam ata.

15. Ab egebob nosi dinas at. E no penob atosi, dat pagebadosös kol ob; ibä buükoböv ad deadön, kas ek vanükonöv utosi, dö kelos pleidülöb.

16. Ibä, das predob gospuli, atos no binon bos, dö kel kanob pleidülön; labob bligi ad dunön atosi. Vi! lü ob, if no predoböv.

17. Benö! if dunoböv libaviliko atosi, tän laboböv flagodi ad mesed; if no libaviliko, tän binob äs ek, keke guv pelükonfidon.

18. Ab kis nu mesed obik binon-li? Atos, das dunob predami glato, das no gebob gitäti ad pamesedön demü predam gospula.

19. So livätiko lo valans, e vedükons obi dünani valanas, ad gaenön numi gretik onas.

20. Pro yudans evedob as yudan ad gaenön yudanis, do ob it no binob sumätöfö lonem, ad gaenön utanis, kels binons sumätöfö lonem evedob, as ek, kel binob sumätöfö lonem;

22. pro utans, kels no labons lonemi, evedob as ek, kel no labob lonemi, do binob lo God sumätöfö lonem, bi labob bligi sekü lonem Kristusa ad gaenön utanis, kels no labons lonemi.

22. Pro fibälans evedob as fibälän ad gaenön fibälänis; pro valans evedob as balan valanas ad savön ananis onas.

23. Dunob vali demü gospul, dat i ob it vedobös kekompenan ona!

24. No sevols-li, das valans, kels kompenoms in stadion pö mätarön, rönoms; ab das te bal dagetom premi? Rönolsöd so, dat dagetolsös oni!

25. Ed alan mätanäs stönom dinis valasotik: Atans dunoms atosi ad dagetön kronüli nelaidik; obs ad dagetön laidiki.

26. Ob nu no golob, äsä utan, kel golom nefümiko; no komipob, äsä utan, kel flapom ini lut,

27. ab lebatob koapi obik, e damütob oni, dat no ob it, du predob votanes, sukubobös!

KAPIT: X

1. No vilob, o svists! das binols neseviks, das büröletans valik obsik äbinons dis lefog e das valans ätevons da mel,

2. e valans peblunedons in lefog ed in mel pro <Moyses>.

3. Ons valik efidons zibi lanöfik ot,

4. e valans edrinons drinedi lanöfik ot (ibä ädrinons se klif lanöfik, kel äketevon ko ons, e klif et äbinon Kristus).

5. Ab God no eplidom mödikünanis onas, ibä pedeifälons in däsärt.
6. Atos nu ejenon as sams pro obs, dat no ödesirobs dinis badik, äsä ons edunons.
7. I no vedolsöd lugodidünans, äsä anans onas! soäsä pepenos in bibapenäds: <Pöp äseidon oki ad fidön e drinön, ed älöädon ad pledön>.
8. I no dunobsöd nepuedi! äsä anans onas enepuedons, ed ün del bal mens teldegkilmil efalons.
9. I no blufodobsöd Kristusi! äsä anans onas eblufodons omi, e päpäridükons dub sneks.
10. I no murolsöd! äsä anans onas emurons, e pädeidons fa silanan rübükama.
11. Atos valik edrefon onis as sams, e pepenon as nuned pro obs, kels lifobs ün finod tima.
12. Klu utan, kel cedon, das stanon, kälonöd, das no falon!
13. No blufod votik, äsä ut, kel pötöfon pro men, edrefon olis; e God binom fiedik; no odälom, das pasufodols löpü fägs olsik, ab ogevom oles leigüpü sufod i säditretavegi, sodas ofägols ad sufidön ta on.
14. Sekü atos, o löfäbs obik! fugolsöd de lugodidün!
15. Spikob lü ols, asä lü mens täläktik; cödolsöd ols it utosi, kelosi sagob!
16. Köp, keli benedobs pö danisag, no magon-li kobädi ko blod Kristusa? Bod, keli breikobs, no magon-li kobädi ko koap Kristusa?
17. Ibä binobs boded bal, koap bal, vio mödiks binobs; obs valik kompenobs ga pö bod ot.
18. Logolsöd lü Yisraelänans stöfiko lüäliks! Utans, kels fidons de sakrifots, no kompenons-li pö latar?
19. Sagob-li nu, das lugod, ud ut, kel pasakrifon lugode, binon bos?
20. Nö! ab das utis, kelis sakrifons, sakrifons diabetes, e no Gode, e no vilob, das olabols kobädi anik ko diabs.
21. No kanols drinön se köp Söla, e se köp diabetes; no kanols kompenön len tab Söla, e len tab diabetes.
22. U vilobs-li jaludükön Söli? Binobs-li bo nämikums ka om?
23. Val binon dälik, ab no val binon frutik; val binon dälik, ab no val devodükon.
24. Nek sukonöd demädi lönik okik, ab uti votana!

25. Fidolsöd vali, kel paselon su mitamaket, nendas konsien vestigon, va atos dalon!
26. <Ibä tal e ful onik dutons lü Söl>.
27. If nenlekredan vüdon olis, e labols klieni ad golön, fidolsöd vali, kel paböton oles, nendas vestigols, va konsien dälon atosi!
28. Ab if ek sagon oles: At binon mit sakrifota; tän no fidolsöd de on, demü utan, kel enunädon atosi oles, e demü konsien!
29. Sagob: demü konsien, ab no diseinob konsieni olsik, ab uti votana. Ibä sekü kis livät obik mutonöv-li pacödön dub konsien votana?
30. If kompenob danöfo pö bos; sekü kis palukofob-li täno demü ut, demü kel danisagob?
31. Klu, va fidols, va drinols, va dunols bosu votik, dunolsöd vali stimü God!
32. No skänolsöd yudanis, ni Helänanis, ni komoti Goda!
33. leigoäsä i ob steifob ad plitön valanis, no demü demäd lönik obik, ab demü ut valanas, dat padakiponsös!

KAPIT : XI

1. Binolsöd züpan oba, soäsä i ob binob züpan Kristusa!
2. Lobülob olis, o svists! das pö dins valik betikols obi, e das kipedols lovegivotis, soäsä elovegivob onis oles.
3. Nu vilob, das sevols, das Kristus binom Söl mana alik, man binom söl voma, God binom Söl Kristusa.
4. Man alik, kel pö plekam u pö profetam labom bosu su kap jemükom kapi okik.
5. Ab vom alik, kel plekof u profetof ko kap no petegöl, jemükof kapi okik; ibä leigos, äsva herem ofik pideköton.
6. If ga vom no tegof oki, leadoföd täno deköton heris okik! If nu vom binof nejönik, if herem ofik pedeköton u pedejeifon, leadoföd täno tegön kapi okik!
7. Ibä man no labom bligi ad tegön kapi okik, bi binom mag e glori Goda; du vom binof glori mana.
8. Ibä man no edavedom se vom, ab vom edavedof se man.
9. Ibä man i no pejafom demü vom, ab vom pejafof demü man.

10. Sekü atos vom mutof labön nämäta medömi su kap demü silanans.
11. Soeliko in komot ko Söl ni vom nen man binof bos, ni man nen vom;
12. Ibä ebo asä vom edavedof se man, i man edavedom se vom, ab val edavedon se God.
13. Ols it cödolsöd! Binos-li gidöfik, das vom plekof lü God ko kap no petegöl?
14. Nat no tidon-li oles, das, if man labom heremi lunik, atos binon nenstimik lü om?
15. Ab, if vom labof heremi lunik, atos binon stim lü of, bi herem lunik pegivon ofe as mäned.
16. If ek nu vilon feitön tefü atos: obs no labobs kösömoti somik, ni komots Goda.
17. Du nu gi vob oles nomis, no lobülob, das no kobikols ad vedön gudikums, ab ad vedön badikums.
18. Ibä, balido lelilob, das if kobikols in komot, das feits dabinons bevü ols, e dilo kredob osi sio.
19. Ga lüäls difik bevü ols i zesüdons, dat sevädikosös, kins bevü ols binons plobiks!
20. If nu kobikols in komot, atos no binon säned Sölik,
21. Ibä alan sumon dü fid uti, keli on it ekeblinon, e balan blebon faemik, e votan brietikon.
22. No labols-li üfo lödis ad fidön e drinön in ons? U nestümols-li komotis Goda, e jemükols-li utanis, kels no dalabons? Kisi osagob-li oles? Olobob-li olis? Demü atos no lobob olis.
23. Ibä ob it elelilob de Söl, kelosi i elovegivob oles, das Söl: Yesus, ün neit, kü päträtom, äsumom bodi,
24. e posä idanisagom, äbreikom oni, ed äsagom: [*«Sumolsöd, fidolsöd!» at binon koap obik, kel pabreikon pro ols. Dunolsöd otosi mebü ob»!*]
25. Leigo i äsumom köpi pos fided, ed äsagom: «*Köp at binon diatek nulik dub blud obik. Dunolsöd ai otosi, ven drinols se on mebü ob».*
26. Ibä alna, das fidols bodi at, e drinols se köp, notükols deadami Söla, jüs kömom.
27. Klu utan, kel fidon bodi, u kel drinon se köp Söla ön mod nedinitik, viodon koapi e bludi Söla.
28. Vestigoyöd oki it, e fidoyöd so bodi, e drinoyöd so se köp!

29. Ibä utan, kel fidon e drinon träitölo nensiko koapi Söla, kodädon oke micödeti me fid e drin oka.

30. Sekü atos fibikans e malädikans so mödiks dabinons, ed ömans edeadons.

31. If obs it idunobsöv dase vo, no pimicödetobsöv.

32. Bi nu pamicödobs fa Söl, dagetobs blami, dat no pamicödetobsös ko volanef!

33. Klu, o svists obik! if kobikols ad fidön, stebedolsöd odis!

34. If ek faemon, tän fidonöd lomo! dat, ven kobikols no kodädolsös oles micödeti! Dinis votik oleodükob, ven ukömob lä ols.

KAPIT : XII

1. Tefü tälenüls, o svists! no vilob, das binols neseviks tefü ons.

2. Sevols, das, ven äbinols pagans, pämfols äsvo lü lugods müätik.

3. Sekü atos sevädükob oles, das nek, kel spikon nämätü Lanal Goda, kanon nemön Yesusi blasfämi, e das nek kanon sagön, das Yesus binom Söl, äsä dub Saludalanal.

4. Nu tälenüls distik dabinons, do Lanal binon ot;

5. i düns distik dabinons, do Söl binom ot;

6. i duns distik dabinons, do binos God ot, kel koedom dabinön vali in valans.

7. Alane dase vädükam Lanala pagi vom ad frut valemik.

8. Ibä balane dub Lanal vöd sapa pagi von, votane vöd nola dub Lanal ot,

9. e votane lekred dub Lanal et, dönu votane tälenül sana dub Lanal bal et;

10. votane ad duinön milagis, votane ad profetön, votane ad distidön lanis, votane ad vögön in püks distik, votane ad plänön pükis.

11. Atosi valik Lanal baläd ot dunon, du seagi von alane ma plid okik tälenüli patik onik.

12. Leigoäsä koap ga binon lölot bal, e labon limedis mödik, e limeds valik, vio gretik num onas binon, fomons koapi bal, so i Kristus binom.

13. Ibä ad koap bal obs valik peblunedobs dub Lanal: yudans e Helänans, slafans e lelivans. Obs valik peprägenobs me Lanal bal.

14. Ibä koap i no binädon me limed bal, ab me limeds mödik.

15. Ifi fut sagonöv: <bi no binob nam, no dutob lü koap>; duton too lü koap.
16. Ed ifi lil sagonöv: <bi no binob log, no dutob lü koap>; duton too lü koap.
17. If koap lölik binonöv log, kiöpo täno liläm binonöv-li? If lölot binonöv liläm, kiöpo täno smeiläm binonöv-li?
18. Nu God epladom limedis, ali onas patiko ini koap, soäsä ävilom.
19. If ons valik binonsöv limed bal, kiöpo täno koap binonöv-li?
20. Ab nu limeds mödik sio dabinons, e koap te bal.
21. Log no kanon sagön names: <No neodob olis>; ni kap futes:
<No neodob olis>.
22. Güo limeds jiniko fibiküns koapa binons zesüdiks;
23. ed utis, kelis lecedobs limedis läs stimabikis, stimobs plüo bundaniko; ed utis, kelis lecedobs läs gidöfikis, träitobs plüo gidöfiko;
24. limeds gidöfik obas no neodons atosi. God ekobopladom ye koapi so, das ägivom limede läsöfik stimi plüo gretiki;
25. dat teläl no ödavedon in koap, e dat limeds ökälons balälo odis.
26. If ga limed bal sufon, limeds valik kesufons; ed if limed bal geton stimi, tän limeds valik kefredons.
27. Ols nu binols koap Kristusa, ed alans olas patiko limeds oma.
28. Bu votans God epladom in komot atanis asä paostolanis, telido etanis asä profetanis, kilido votanis asä tidalis, fovo utanis, kels duinons milagis, kels labons tälenüli sana, kels kanons yufön, kels kanons guvön, kels vögons in püks distik.
29. Valans fägons-li ad binön paostolans? u profetans-li? tidals-li? milagiduinans-li?
30. u valans labons-li tälenüli sana? u tälenüli ad spikön-li pükis distik? ud ad plänön-li onis?
31. Steifolsöd ad dagetön tälenülis löpikün! Ed ojonob oles vegi nog sublimikumi.

KAPIT : XIII

1. If spikoböv pükis menas e silananas, e no laboböv löfi, so evedoböv trompet tonädöl u sämbal noidülöl.
2. If laboböv tälenüli profetama, ed if noloböv müsteris valik e nolavi valik, ed if laboböv lekredi valik, sodas kanoböv feapladön belis, e no laboböv löfi, so binoböv nos.
3. Ed if seagivoböv dalabotis valik obik ad kosididön pöfanis, ed if lovegivoböv koapi obik, dat pofilükoböv, e no laboböv löfi, so atos no frutonöv obi.
4. Löf binon lunasufälik, binon benädik; löf no jaludon; löf no pleidülon; no binon lurogik;
5. no dunon negidöfiko, no diseinon gaenäti okik, no biedälikon, no cedon bosu badiki;
6. no fredon in negid, ab fredon in verat;
7. säkusadilon vali; kredon vali; spelon vali; sufälon vali.
8. Löf pasetikon neföro; profetams, ats no ojenöfikons; püks, ats ofinikons; nol, at onosikon.
9. Ibä nol obsik binon nelölöfik, e profetam obsik binon nelölöfik;
10. ab ven lölöf ukömon, tän nelölöf ponosükon.
11. Ven äbinob cil, äspikob äsä cil; ämeugob äsä cil, ätikob äsä cil; ab nü e vedob man, emoükob utosi, kelos äbinon cilik.
12. Ibä logobs nu da lok, äsä in fogs; ab täno ologob de logod lü logod; nu se vob nelölöfiko, ab täno osevob, äsä i ob pasevob.
13. E nu kil at: lekred, spel e löf blibons; ab gretikün atas, löf binon.

KAPIT : XIV

1. Besteifolsöd löfi, e steifolsöd ad dagetön tälenülis lanöfik, pato ad profetön!
2. Ibä utan, kel spikon püki nesevädik, no spikon menes, ab Gode; ibä nek suemon oni, ab lanöfo spikon vödis müsterik;
3. ab utan, kel profeton, sagon menes vödis devodükama, troda e stigädama.
4. Utan, kel spikon püki nesevädik, devodükon oki it; utan, kel profeton, devodükon komotanefi.

5. Viloböv, das ols valik spikons pükis nesevädik, ab buikumo, das profetols; ibä utan, kel profeton, binon völadikum, ka utan, kel spikon püki nesevädik, pläsif plänon oni, dat komotanef padevodükonös!
6. Benö! o svists! if kömoböv lü ols, e spikoböv püki nesevädik, fruti kinik blinoböv-li oles, if no sagoböv oles plao vödi dasevädikama, u vödi nola, u profetami, u lejoni?
7. Leigo atos tefon yegis nenlifik, kels tonons: flut u zitar; if no tononsöv me vögäds distik, lio sevoyöv-li, va flutoy u va ziteroy?
8. Ed if trompet tononöv me ton nekleilik, kim täno oblümükomöv-li krigio?
9. Leigo if me pük no spikolsöv spikädi suemovik, lio suemoyöv-li utosi, kelos pasagon? Ibä binolsöv, äsä mens, kels spikons in vien.
10. So bo sots mödik pükas dabinons in vol, e non onas no labon vögädi lönik okik.
11. If nu no nolob sinifi püka et, binoböv lo utan, kel spikon, barbaran, e spikölan lo ob barbaran.
12. Klu i ols, if steifols ad dagetön tälenülis lanöfik, steifolsöd täno ad beno distükön olis pö devodükam komota!
13. Demü atos utan, kel spikon püki nesevädik, plekonöd, das fägonös ad plänön oni!
14. Ibä if plekob in pük nesevädik, tän lan obik sio plekon, ab täläkt obik no komponon pö atos.
15. Lio nu din stodon-li? Vilob plekön me lan obik, ab vilob i plekön me täläkt obik; vilob psamikanitön me lan obik, ab vilob i psamikanitön me täläkt obik.
16. Ibä, ven sagol me lan olik benedi, lio täno utan, kel pladülön topi komunana, osagon-li eli <so binosös>! pos danisag? bi no sevon utosi, kelosi sagol.
17. Sio sagol verätiko benedi, ab votan no pade vodükon.
18. Danob Godi, das spikob pükis mödikum ka ols,
19. ab in komot vilob spikön buikumo vödis lul me täläkt obik, ka milis in pük nesevädik.
20. O svists! no vedolsöd täläktö cils! ab binolsöd lo bad as cils, e vedolsöd täläktö daülans!
21. In lonem pepenos: <Dub mens, kels spikons pükis votik, e dub lips votik ospikob lü pöp at, ed igo so no odalilons obi, Söl sagom>.
22. E so püks binons mal no pro utans, kels lekredons, ab pro utans, kels no lekredons; profetam ye no binon pro nenlekredans, ab pro lekredans.

23. If nu komotaneſ lölik kobikon, e valans spikons pükis neſevädik, tän utans, kels binons komuniks u nenlekrediks e nükömons, no osagons-li, das spikols äſä lienetans?
24. If ye valans profetonsöv, tän nenlekredan u komunan, kel nükömon, paſüadükon fa valans, e pacödon fa valans;
25. utos, kelos peklänedon in ladäl onik, onotikon, e ſo ofalon ſui logod okik, ed okulton Godi, bi daſevon, das God binom jenöfiko in zänod olas.
26. Lio nu din binon-li? o ſvists! If kobikols, tän alan olas labol psami, lejoni, püki, paokalüpi, pläni; val binonöd ad devodükön!
27. If spikoy in pük neſevädik, tän atos jenonöd fa pösods tel u mödiküno kils, turniko, e bal plänonöd oſi!
28. If plänan no dabinon, tän ſeilonöd in komot, e spikonöd pro ok it e pro God!
29. Profetans tel u kils spikonsöd, e retans cödonsöd verati vödäſ onsik!
30. If bos padäſevädükon eke, kel komon, tän balidan ſeilonöd!
31. Ibä ols valik, bal poſ votik, kanols profetön, dat valans lärnonsös e patrodonsös!
32. E lans profetanas binons ſumätöfü profetans,
33. ibä God no binom God brula, ab püda, äſä in komots valik ſaludanas.
34. In komots voms olſik mutofs ſeilon, ibä ſpikam no pedälon ofeſ; mutofs ſumätöfön, ſoäſä i lonem büdülon.
35. If vilofs lärnön boſi, tän mutofs begön oſi lomo himataneſ lönik okſik. Ibä binos nepötöfik lü voms ad ſpikön in kobikams komota.
36. U vöd Goda ekömon-li de ols, ud ekömon-li lü ols?
37. If ek lecedon oki profetani u menilanöfik, tän daſevonöd, das utos, keloſi penob oles, binon büd Söla!
38. If nu ek no ſevon oſi, tän bleibonöd no ſevön oſi!
39. Klu, o ſvists! beſteifölsöd profetami, e no neletölsöd ad ſpikön in püks neſevädik!
40. Val jenonöd pötöfiko e leodiko!

KAPIT : XV

1. Nu notükob oles, o svists! gospuli, keli epredob oles, keli i elüsumols, ed in kel laidälols,
2. dub kel i padakipols, if ekipedols vio epredob oni oles, pläsif elekredols vaniko.
3. Ibä bu val elovegivob oles utosi, kelosi elelilob, sevabo das baiädü penäds bibik Kristus edeadom pro sinods obsik,
4. das pesepülom, e baiädü penäds elelifikom tü del kilid,
5. das epubom lo <Cephas>, e fovo lo degtelanef.
6. Pos atos epubom leigüpiko lo svists plu lultum, kelas mödikünans nog lifons, ed anans edeadons.
7. Pos atos epubom lo <Jacobus>, fovo lo paostolans valik,
8. e fino, äsva lo tusuniko-pemotölan, i lo ob.
9. Ibä binob pülikün paostolanas, kel no digädob ad panemön paostolan, bi epöjutob komoti Goda.
10. Ab dub benäd Goda binob utan, kel evedob, e benäd obe pelegivöl no ebinon vanik, alo etöbidob mödikumo, ka oms valik, sevabo no ob, ab benäd Goda, kel äbinon ko ob.
11. U va ob, u va votans, obs epredobs so, ed ols elüsumols osi lekrediko.
12. If nu papredos, das Kristus pelelifükom se deadam, lio semans olas kanons-li sagön, das lelifikam se deadam no dabinon?
13. If lelifikam se deadam no dabinon, tän Kristus i no pelelifükom,
14. ed if Kristus no pelelifükom, tän ga pred obsik no labon siämi, ed i lekred olsik binon täno vanik.
15. Tän i klülädos, das äbinobs temunans dobik ta God, bi etemunobs dö God, das elelifükom Kristusi, keli no elelifükom, üf deadans no palelifükons.
16. Ibä if deadans no palelifükons, tän i Kristus no pelelifükom,
17. ed if Kristus no pelelifükom, tän lekred olsik binon vanik, tän nog stadols in sinods;
18. tän i utans epäridikons, kels edeadons in lekred Kristusa.
19. If spelobs te pro lif at in Kristus, tän binobs miserabiküns menas valik.
20. Nu ye Kristus pelelifükom se deadans; e vedom balid deadanas at.

21. Leigoäsä dead edavedon dub men, i lelifikam se deadam edavedon dub men.
22. Ibä leigoäsä valans, as posbinans de <Adam> deadons, i valans lü Kristus dutöls olelifikons.
23. Alan ma kedot okik. Bu val Kristus, täno utans, kels dutons lü Kristus timü köm omik;
24. pos atos fin obinon, ven ulovegi vom regäni Goda ä Fate, posä unosükom reigi, nämädi e nämädi alikis.
25. Ibä mutom regön <jüs udoseitom neflenis valik disi futs okik>.
26. Neflen lätik, kel panosükon, dead binon.
27. <Ibä edoseitom vali disi futs okik>. Ven sagom, das val binon sumätöfü om, tän kleilos, das om, kel esumätöfikom ome vali, pepläom se atos valik.
28. E ven val usumätöfon lü om, tän i Son it osumätöfikom lü om, kel esumätöfikom vali lü om, dat God binomös val in dins valik.
29. Kisi üfo utans ojäfädons-li, kels ekoedons blunedön okis demü edeadölans? If deadans leno palelifükons, sekü kis pablunedons-li üfo demü deadans?
30. Pro kis riskädikobs-li üfo tü düp alik?
31. Deadob vo tü del alik, if dalob pleidülön dö kobäd ko ols in Kristus: Yesus, Söl obsik.
32. If ob, ma ced menik, ekomipob in <Ephesus> ta nims sovadik, fruti kinik atos givon-li obe? If deadans ga no palelifükons, <tän fidobsöd e drinobsöd, ibä odelo odeadobs>!
33. No pölolsöd! <spikots badik rübükons südis gudik>.
34. Gebädolsöd pötiko tikäli saunik olsik, e no sinolsöd! Semans ga nelabons sevi Goda; sagob osi ad jemükön olis.
35. Ab osäkoy: Lio deadans polelifükons-li? Ko koap kinik osüikons-li?
36. O ol: fopan! i ut, keli sovol, no lifikon dönu, pläsif edeadon,
37. ed ut, keli sovol, no binon koap, kel odavedon, ab teiko gran grenä seimik,
38. e God givom nu one koapi ma plid okik, efe side alik koapi lönik onik.
39. No mit alik binon ot, ab mit menä binon distik de mit nima, e mit fita binon distik de mit böda.
40. So i koaps sülik dabinons e koaps talik, ab glori koapas sülik diston de taliks.

41. Glor sola diston de ut muna, e de ut stelas. Igo glor stela bal diston de ut votika.
42. Soik i lelifikam deadanas binon. Bos, as koap nelaidik pasovon, ed as koap laidik palelifükon.
43. Bos, kel binon necädik pasovon, e bos, kel binon glorik lelifikon; bos, kel binon fibik pasovon, e bos, kel binon nämik lelifikon.
44. Koap sänsüelik pasovon; koap lanöfik palelifükon. Äsä koap sänsüelik dabinon, i koap lanöfik dabinon.
45. So i pepenos in bibapenäd: <Men balid: <Adam> ävedom lan äliföl> (ed <Adam> lätik lanöf lifüköl);
46. lanöf no davedon balido, ab ut, kel binon sienovik, pos atos lanöf kömon.
47. Men balid se tal binom talik; men telid: Söl binom se sül.
48. Äsä talikan binon, talikans binons, ed äsä sülukan binon, i sülükans binons.
49. Leigo äsä epolobs magi talik, opolobs i magi sülük.
50. Atosi sagob oles, o svists! das mid e blud no kanons gerön regäni Goda, e das nelaid no geron laidi.
51. Ekö! sagob oles müsteri, no obs valik odeadobs, ab obs valik poceinobs,
52. ün timül nedilovik, pö tonäd lätik posuna. Ibä posun otonon, e deadans olelifikons laidio, ed obs poceinobs.
53. Ibä nelaid muton klotön oki me laid, e deadöf muton klotön oki me nedeadöf.
54. Ven nu nelaid at ukloton oki me laid, e deadöf at ekloton oki me deadöf, tän vöd pepenöl ojenöfikon: <Dead peslugon pro vikod>.
55. <O dead! kiöpo stigäd olik binon-li? O höl! kiöpo vikod olik binon-li?>
56. Stigäd deada nu sinod binon, e näm sinoda lonem.
57. Dan binonös lü God, kel givom obes vikodi dub Söl obsik: Yesus Kristus!
58. Klu, o svists palöföf obik! Binolsöd laidälik, nemufiks ed ai töbidiks pö vobod Söla, bi sevobs, das vob olsik in kobäd ko Söl no binon vanik.

KAPIT : XVI

1. Tefü käded nu pro saludans, mutols dunön, äsä ebüdülöb pro komots Galatiyäna.
2. Tü del balid viga alan olas spälölöd e kipedölöd ma benastad olik bos, dat käded no nog jenonös, ven kömob!
3. Ven ukömob lä ols, olesedob utanis, kelis konfidols ko peneds lü <Hierusalem> ad loveblinön usio givotis olsik.
4. If digädos töbi, das ob it golob, tän ogoloms kobü ob.
5. Okömob lä ols, ven udutävob Makedonäni, ibä otävob da Makedonän.
6. Ostepob bo lä ols, ud igo olifädob nifüpi. So kanols dugädön obi utöpio, kö otävob.
7. Ibä nu no vilob logön olis te beigolölo, ab spelob ad stebön dü tim anik lä ols, if Söl dälom osi.
8. Blibob in <Ephesus> jü pint.
9. Yan gretik e nämöfik vo maifon pro ob, e taans mödik dabinons.
10. Ven nu <Timotheus> kömom, kudolsöd täno, das senälom lomöfi lä ols, ibä dunom vobodi Söla, äsä ob;
11. tän nek ludigidonöd omi! Sedugädolsöd omi püdo, dat kömomös lü ob! ibä spetob omi ko svists.
12. Tefü <Apollo>: hisvist, estigädob omi vemo ad golön ko svists lü ols; ab no labom veriko klieni ad golön nu lü ols; okömom, ven plidom osi.
13. Galolsöd, laidälsöd in lekred, binolsöd manöfiks e nämiks!
14. Utos valik, kelosi dunols, jenonöd in löf!
15. Sevols, o svists! domi ela <Stephanas>, kel äbinom balidan in Lagayän, e kel egebidükom oki düne saludanes. Nu lebegob oles,
16. das sumätöfukols olis lo mens somik, e lo utans valik, kels kevobons e ketöbidons ko ons.
17. Nu fredob dö kom ela <Stephanas>, ela <Fortunatus> ed ela <Achaicus>; ibä eläfulükoms utosi, in kelos äläsols.
18. Ibä eklietoms e lani obik e lanis olsik. Digidolsöd kludo menis somik!
19. Komots ela <Asia> glidons olis. <Aquila> e <Prisca> ko komotans, kels kobikons in dom onsik, sedons oles glidis mödik nämätü Söl.

20. Svists valik glidons olis. Glidolsöd odis ko kid saludik!

21. Glid patik de ob: <Paulus>.

22. Malediti utane, kel no löfon Söli: Yesus Kristus! <Marana tha>! [O Söl obas, kömolös!]

23. Benäd Söla: Yesus Kristus binonös ko ols!

24. Löf obik nämätü Kristus Yesus binon lä ols valik! So binosös!

----- oOo -----

(Pened balid at elanes di <Corinthus> peponon in <Philippi> fa <Stephanas>, <Fortunatus>, <Achaicus> e <Timotheus>).

PENED TELID DE <PAULUS> ELANES DI <CORINTHUS>

KAPIT : I

1. <Paulus>: ma vil Goda paostolan Yesusa: Kristus, e hisvist: <Timotheus> komote Goda in <Corinthus>, ed i saludanes valik in Lagayän lölik.
2. Benäd e püd binonsöd lü ols dub God: Fat obas e Söla: Yesus Kristus!
3. Palelobomöd God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus, Fat miseröl ä God mu trodöl,
4. kel trodom obis pö dränäl valik obsik, sodas kanobs trodön utanis, kels sufons dränäli alseimik me trod, me kel obs it petrodobs fa God.
5. Ibä, leigoäsä suf Kristusa edrefon bundano obis, so i petrodobs bundano fa Kristus.
6. Va nu padränälobs, binos ad trod e beat olas, kelos davedon in sufäl sufa ot, keli mutobs sufön, e spel obsik in ols binon fümik; u va patrodobs, binos ad trod e beat olas,
7. bi sevobs, das leigoäsä kompenols pö suf, so i kompenols pö trod.
8. Ibä no vilobs vedükön olis nesevikis, o svists! dö dränäl obas in <Asia>; bi us pefledobs me töb mu vemik, kel ätuikon tefü näm obsik, sodas ädäspereobs, va ökanobs dakipön lifi.
9. Si! ispetob ya ninälo deadacödeti, dat no ökonfidobs obis it, ab Godi, kel lelifükom deadanis,
10. kel esavom obis se deadamariskäd so gretik, e nog ai savom, ed obs de om spelobs, das osavom fovo obis,
11. du i ols kevobols benü obs dub plek olsik, dat demü legivot benädik obes pegevöl, mödikans danonsös gönü obs!
12. Ibä pleidülobs ga, das konsien obsik temunon, das ekosädobs balugiko e ko stedäl lo God, no ko sap midik, in vol, e pato ko ols.
13. Ibä no penobs oles bosu, äsä utosi, kelosi sevols e suemols, e spelob, das osuemols osi lölöfiko;
14. leigoäsä ya esuemols obis diliko: das pleidülols demü obs, leigoäsä pleidülobs demü ols ün del Söla: Yesus.
15. E pö konfid at, ävilob büiko kömön lü ols, dat dagetolsös legivoti benädik telid,
16. e dutevön ve zif olsik lü Makedonän, e täno golön dönu lü ols, ad posedugädön fa ols lü Yudän.
17. Ebinob-li tän läcerik, ven ävilob dunön atosi? ud edesinob-li atosi, soäsä dunoy suvo osi; das ädesinob ninälo nu ad dunön, täno ad no dunön osi?

18. Äsä God binom fiedik, i vöd obsik lü ols no äbinon nu: si! e täno: nö!
19. Ibä pö Son Goda: Yesus Kristus, kel penotükom bevü ols fa ob, <Silvanus> e <Timotheus>, no äbinos sio e no, ab pö om äbinos ai sio.
20. Ibä proms valik Goda binons in om siiks, e sekü atos sagobs: So binosös! stimü God.
21. Utan, kel nu yümätom obis ko ols in Yesus, e leüledom obis, binom God,
22. ed estäpedom sui obs snili okik, ed egivom ladäles obsik as penot Lanali okik.
23. Nu lüvokob Godi asä temunani lo lan obik, das ad spalön oles,
no nog egolob lü <Corinthus>;
24. efe no ad bemastön lekredi olsik; binobs güo kekompensans pö fred olsik; ibä laidälols in lekred.

KAPIT : II

1. Nu isludob ad no kömön dönu glumo lü ols.
2. Ibä if glümükob olis, kin dabinon-li üfo, kel kanon fredükön obi, äsä utan, kel peglumükon fa ob?
3. Ed atosi epenob ebo oles, ad no tuvön pö köm obik glumi de utans, kels mutons fredükön obi, bi labob konfidi in ols valik, das fred obik i binon fred olas valik.
4. Ibä epenob oles ko drengs mödik, se dränäls e töböfs valasotiks ladäla, no dat glumikolsös, ab dat sevolsös löfi gretik, keli senälob pro ols!
5. If ek nu ekodon glumi, tän no eglümükon te obi, ab i dilo (ad no tuükön) olis valik.
6. Pro soman blam de pluamanum saidonös!
7. sodas nu güo pardolsös e trodolsös buikumo oni, dat no päridikonös sekü glum tu gretik!
8. Sekü atos konsälob oles ad gevön one löfi olsik.
9. Ibä diseinü atos epenob oles, dat sevobös natäli olsik, va binols lobediks in dins valik!
10. Kine pardols bosi, ome i ob pardob osi; ibä if epardob bosi, tän edunob atosi demü ols, äs va stadob lo Kristus;
11. dat no pabemastobsös fa diab! ibä no nesevobs zeilis omik.

12. Ven äkömob ini <Troas> ad notükön gospuli Kristusa, e do yan pimaifükon obe fa Söl, ninälo no älabob takedi, bi no ätuvob us blodi obik: <Titus>,

13. e, posä ileditob de elans di <Troas>, ädetävob lü Makedonän.

14. Dani lü God, kel koedom levikodön obis nämätü Kristus, e sevädükom valöpo dub obs benosmeli lejona omik!

15. Ibä binobs benosmelasakrifot Kristusa lü God pro utans, kels padakipons, e pro utans, kels päridikons;

16. pro atans benosmel deada pro deadam, e pro etans benosmel lifa pro lifans. E kin fägon-li ad atos?

17. Obs, ibä no selobs, äsä mödikans dunons, vödi Goda, ab spikobs stedäliko, äsvo se God, lo God, in Kristus.

KAPIT : III

1. Primobs-li dönu ad komandön obis it? U neodobs-li bo, äsä mens semik, komandapenädis pro ols u de ols?

2. Penäd obsik ols binols; penäd, kel peponon ini ladäls obsik, kel sevädön pö mens valik e pereidon fa valans.

3. Vö! kleilos, das binols penäd Kristusa, kel pelauton in dün obsik, kel no peponon me nig, ab me Lanal Goda lifik; no sui stons, ab sui stons midik ladäla.

4. Konfidi at nu labobs dub Kristus pö God.

5. No binos, das fägobs se obs it ad datikön bosi, äsva atos süikon se obs it, ab fäg obsik kömon se God,

6. kel efägükom obis ad binön dünans diateka nulik, no diateka tonatas, ab lana; ibä tonat deidon, lan lifükon.

7. Ven nu dün bosa deadöfik me tonats sui stons peglivöla evedon bos glorik, sodas cils Yisraeläna no äkanons sufidön logami logoda ela <Moyses>, demü nid logoda omik, kel omoikon;

8. dün lana no obinon-li täno nog glorikum?

9. Ven ga dün bosa, kel pemicödon, binon glorik, vio plüo bundaniko dün bosa gidik opluon leigodü on in glor!

10. E glor et igo omoikon demü glor mu gretikum at.

11. Ven nu nelaidikos binon glorik, vio plüo mödikumo laidikos binon glorik!

12. Bi nu labobs speli somik, spikobs vemo nenplafiko,
13. e no dunobs, äsä <Moyses>, kel äpladom veali sui logod okik, dat cils Yisraeläna no ölogons, ad kis nelaidikos öfinikon.
14. Ab tikäl onsik edölikon. Ibä jü atim pö reid diateka vönik veal ebleibon seatön, no pemoükon, ibä pas pali vükon fa Kristus.
15. Ab jü atim, ven el <Moyses> paloreidon, veal seaton su ladäls onsik:
16. Ven äflekome oki lü Söl, veal pämotovon.
17. Söl nu binom Lanal, ed utöpo, kö Lanal Söla binon, lib dabinon.
18. Obs valik nu, kels labü logod pesävealöl logobs äsä in lok glori Söla, cenobs mago de glori bal ad glori votik dub näm Lanala Söla.

KAPIT : IV

1. Demü atos, nü pemiserobs e labobs düni at, no säkuradikobs,
2. ab eklemobs dinis jemodik, ad duinön käfodis ud ad dobükön vödi Goda, ab komandobs obis, dubä notükobs verati, yufidölo konsienis valik menas lo God.
3. Ed if gospul obsik binon klänedik, tän binon klänedik pro utans, kels opäridikons,
4. pö nenlekredans kelik god timäda at ebleinälükon täläktis onas, dat no ölogonsös nidi gospula glori Kristusa, kel binom mag Goda.
5. Ibä no predobs obis it, ab Kristusi: Yesus, Söli, du obs binobs dünans olsik demü Yesus.
6. Ibä God, kel esagom, das se dag lit ostralon, estralom ini ladäls obsik, dat ölogobsös glori Goda in logod Yesusa: Kristus!
7. Ab dalabobs di vi at in gefs taimik, dat klülädosös, das näm plödakösömik obsik binon se God, e no se obs!
8. In dins valik padränälobs, ab no peditretülükobs; no sevobs säditretamedi, ab no däsperobs;
9. papöjutobs, ab pö riskäd no palüvobs; padojedobs, ab no paperädükobs;
10. ai labobs deadi Yesusa in koap obsik, dat i lif Yesusa sevädikonös in koap obsik!
11. Ibä, du lifobs, palovegivobs demü Yesus laiduliko deade, dat i lif Yesusa sevädikonös in mid deadöfik obas!

12. Somo dead vobedon in obs, e lif in ols.
13. Bi nu labobs lüäli ot lekreda ma utos, kel pepenon in bibapenäd: <Elekredob, sekü atos espikob>, i obs lekredobs, e spikobs sekü atos,
14. bi sevobs, das om, kel elelifükom Yesusi, i olelifükom obis ko Yesus, ed opladobs obis ko ols lo om.
15. Ibä val jenon demü ols, dat dub benäd bundanik mödikanes, dan gretikumonös ad glorükam Goda!
16. Sekü atos no säkuradikobs, alo, ifi men plödik obas päridikon, men ninälik nulikon aldeliko.
17. Ibä dränäl leitöfik atimik prodon mödoti laidüpiik mu bundaniki glora,
18. bi no demobs dinis logädik, ab nelogädikis, ibä dins logädik binons nelaidiks, e dins nelogädik laidüpiiks.

KAPIT: V

1. Sevobs, das ven tänad taledik obsik pasäregulon, labobs de God lödi laidüpiik no me nams pebumöli in süls.
2. E du nog binobs in at, seifobs sekü desir ad paklotön me löd sülik,
3. bi jenöfo i dub klotam at no obinobs nüdikis.
4. Ibä obs, kels binobs in tänads, seifobs vemo, bi no vilobs pasäklotön, ab paklotön, dat deadöf paslugonös dub lif!
5. Utan, kel epreparom obis ad atos binom God, kel egivom obes i panoti lanana.
6. Sekü atos labobs ai kuradi gudik, ifi sevobs, das dü tim, kü stebobs in koap, stebobs plödü Söl;
7. (ibä zigolobs in lekred, ab no in logamov),
8. labobs nu kuradi gudik, e buükobs ad segolön se koap e lügolön lü Söl.
9. Demü atos labobs stimiäli, va binobs in lomän u plödü lomän, ad plitön omi.
10. Obs valik mutobs ga dajonön obis foi cödalastul Kristusa, dat alan obas dagetonös dilodi okik, ma utos, kelosi edunon in stad koapik, va atos binon gudik u badik.
11. Bi kludo sevobs dredü Söla, süadükobs menis, ed obs pasevädükobs fa God; e nu spelob, das pasevädükobs i in konsien olas.

12. No komandobs obis it dönu oles, ab givobs oles pöti ad pleidülön demü obs, dat labolsös bosi ad sagön utanes, kels pleidülons demü dins logamovik, ab no demü uts ladöfa!
13. Ibä if stadobs plödü tikäl, atos jenon stimü God; ed if binobs süeniks, atos binon frütü ols.
14. Ibä löf Kristusa müton obis ad tikön, das if balan edeadom pro valans, tän valans edeadons.
15. Ed edeadom pro valans, dat utans, kels lifons, no olifonsöv pro oks it, ab pro om, kel edeadom, ed elelifikom pro ons.
16. Klu denu no sevobs plu eki ma mid; e do esevobs Kristusi ma mid, nu no plu dunobs atosi.
17. Klu, if ek binon in Kristus, evedon täno jafäb nulik: vönäd epasetikon, e val vo evedon nulik.
18. Atos valik edavedon se God, kel erekosilom obis ko ok dub Yesus: Kristus, kel ekonfidom obes düni rekosila,
19. bi God erekosilom dub Kristus volanefi, dubä no äkalükom one midunis onik, ed egevom obes vödi rekosila.
20. Dub Kristus nu binobs lesedäbs, äsva God it medamü obs meibom olis. Lebegobs oles nämätü Kristus: Rekosilolsöd olis ko God!
21. Om, kel no esinom peträitom demü obs, äsva esinom; dat pögidükobs fa om lo God.

KAPIT : VI

1. Bi nu binobs kevobans, dabegobs, das no egetols vaniko benädi Goda.
2. (Ibä sagom: <Ün tim plitik elilidob oli, e tü del dabena eyufob olis>. Ekö! nu binos tim plita; ekö! nu binos del dabena).
3. Kodobs pö dinäd no bal skäni anik, dat kultipläg no pablamonös!
4. ab in dins valik kondötobs as dünans Goda: pö sufäl mödasotik, dränäl, ditret, teifül,
5. batams, fanäbams, volut, letöbid, neitogal, cun,
6. medü pued, nol, lunasufäl, flenöf, lüäl saludik, löf stedälük,
7. dub predam verata, dub näm Goda, ko vafs, me kels komipoy pro gid, e demü tatak e demü jelod,

8. zänodü stim e lunof, blam e lob, va palecedobs as cütans ud as veratiälans,
9. as nesevädans ud as sevädans, as deadölanas ud, ekö! äs obs, kels lifobs, kels palepönobs e ga no pedeidobs,
10. kels glumobs, e ga ai fredobs, kels binobs pöfiks, e ga liegükobs mödikanis, kels binobs nedalabans e ga labobs vali.
11. Emaifükobs mudi pro ols, o elans di <Corinthus>! spad dabinon in ladäl obsik.
12. No labols spadi nabik in obs, ab ols binols smalaladäliks.
13. Bläfölsöd nu atosi! (spikob oles äsä lü cils obsik); spadölsöd i ols pro obs in ladäl olsik!
14. No balädölsöd ko nenlekredans! ibä komun kinik dabinon-li bevü gid e negid? rölet kinik dabinon-li bevü lit e dag?
15. Kisi Kristus ed el <Beliar> laboms-li kobädiko? U kisi lekredan e nenlekredan labons-li kobädiko?
16. Lio nu tem Goda lönedon-li lä lugods? Binobs ga tem Goda liföl, äsä God sagom: <Olödob in ons, ed okosädob ko ons; obinob God onas, ed ons obinons pöp obik>.
17. <Segolölsöd kludo se zänod onas, soalükölsöd olis! Söl sagom, no doatölsöd neklinikosi! ed olasumob olis>.
18. <Ed obinob Fat pro ols, ed ols obinols sons e daus pro ob, Söl: Valanämädal sagom>.

KAPIT : VII

1. Bi nu labobs promis at, o löfäbs! klinükölsöd obis it de miot alik mida e lanöfa, e lölöfükölsöd saludükami obas in dred Goda!
2. Spadölsöd pro obs in ladäl olsik! Eträitobs neki negidiko, epäridükobs neki, ecütobs neki tuflagedo.
3. No sagob atosi ad micödön olis; ibä ya büo esagob, das binols in ladäls obsik ad deadön kobo ud ad lifön kobo.
4. Spikob vemo stedäliko lü ols, pleidülob vemo dö ols; fulob me trod, e fred bundanon in obs pö dränäl valik obas.
5. Ibä ven ikömobas ini Makedonän, leno elabobs takedi, ab äteafülobs in tefs valik: plödo komip ädabinon, e ninälo dred.
6. Ab God, kel trodom mükikanis, ägevom obes trodi dub köm de <Titus>;

7. e no te dub kōm omik, ab i dub trod, keli etuvom lä ols, du änumom obes dö desir olsik, dö viam olsik, dö lanäl olsik demü ob, sodas äfredob plüo mödikumo.
8. Das eglumükob olis dub pened obik, atosi no lepidob; ed ifi ilepidob osi (ibä logob, das pened et eglumükon olis, ifi atos ejenon pro tim brefik),
9. nu fredob, no bi peglumükols, ab bi dub glum et edagetols dasevi; ibä eglumikols ma plid Goda, sodas leno elabols dämi kodü obs.
10. Ibä glum ma vil Goda dugon ad lecen nenlepidik lü beat, du glum volädik kodon deadi.
11. Ibä ekö! kiogretik glum at ma vil Goda esüükon pö ols! paologi, skani, dredi, desiri, zili, pönidi! Pö val ejonols, das binols kliniks in din at.
12. Nu no epenob oles ad spikön dö utan, kel enegidükon, ni dö negidükäb, ab ad notükön lo God kälöfi, ko kel edunols gönü obs.
13. Sekü atos petrodobs. E lä trod at obas, fredob nog mödikumo dö fred ela <Titus>, bi lanöf omik piklieton fa ols valik.
14. Ibä, if epleidülob lä om boso dö ols, tän nu no binob jemik, bi leigo val, keli esagobs oles ebinon veratik, so i pleidül obsik lä <Titus> eklülädon binön veratik.
15. E meugom plüo lü ols, nü memom lobedi olas valik, vio egetedols ko dred e drem omi.
16. Fredob, das dalob konfidön olis in dins valik.

KAPIT : VIII

1. Sevädükobs nu oles, o svists! benädi kinik God egivom komotes Makedonäna:
2. pö dadämükam gretik dub dränäl, äfredons bundaniko, e to pöf susgretik okas ejonülons liegöfi ladäla stedälük okas;
3. ma fäg, si! (dalob sagön) sus fäg, oksao
4. ebegons mu draniko obes göni, ad dalön kompenön pö yuf pro saludans,
5. e no edunons te utosi, kelosi äspelobs, ab egivons okis it, büiko Söle, täno obes ma vil Goda.
6. So estigädobs eli <Titus> ad lölöfükön göni et, keli primo igivom oles.
7. Klu leigoäsä bundanols in dins valik, in lekred, in vöd, in sev, in kälöf pö dins valasotik, in löf olsik pro obs, spelob, das bundanols i pö givot at.

8. No sagob atosi as бүд, ab te ad bluföfükön, leigodü zil votanas, stedäli löfa olsik.
9. Sevols ga benädi Söla obsik: Yesus Kristus, das om, kel äbinom liegik, evedom pöfik demü obs, dat liegikolsös dub pöf omik!
10. Gevob te cedi obik in din at, ibä atos binon frutik lü ols, kels pas bü yel bal eprimols no te ad dunön osi, abi ad vilön osi!
11. Benö! ledunolsöd nu duni, dat ledun baiädonös ko klien vila olsik, efe se ut, keli dalabols!
12. Ibä if klien dabimon, tän gi vot ma ut, keli dalaboy, binon benokömik, no ma ut, keli no dalaboy.
13. Ibä no jenosös, das säditretikam binon pro votan, e ditret pro ols, ab das dalab binon liegik, e das ut, keli labols ün tim gönik bundaniko, pagebon pro def votanas!
14. dat i bundan votanas, pagebädonös pro def olsik, sodas leig davedonös!
15. Soäsä pepenos: <Utan, kel älabon mödiko, no älabon tu mödiko, ed utan, kel älabon nemödiko, no älabon tu nemödiko>.
16. Danob nu Godi, das egevom zili ot pro ols ini ladäl ela <Titus>,
17. sodas äлилidom dabegi obik, ed ätävom okao leziliko lü ols.
18. Ko om elesedobs hisvisti, kel palobom in komots valik demü predam omik gospula.
19. (E no te atos. Pedavälom i fa komots as ketävan obsik pö löfavobod, keli dunobs ad glorükam Söla it, e bai vip obas).
20. Dunobs so, dat nek miniludükonös obis demü givots bundanik, kelis loveblinobs.
21. Ibä kälobs benorepüti obas, no te lo Söl, ab i lo mens.
22. Elesedobs ko oms i hisvisti votik obsik, keli eseivobs suvo pö jenets mödik as man zilik, kel nu binom nog mödiko zilikum sekü konfid gretik okik in ols.
23. Va tefos eli <Titus>: kekompenan obik ä kevoban pro ols, u va tefos hisvistis obsik: lesedäbs komotas, binoms glor Kristusa.
24. Jonülolsöd täno lo komotans löfi olsik, e blöfi, das epleidülobs gideto lo oms demü ols!

KAPIT : IX

1. Binos ga nezesüdik lü ob ad penön oles tefü yufiduin pro saludans.

2. Ibä sevob klienöfi olsik, demü kel epleidülob tefü ols lo Makedonänans. Äsagob ones, das Lagayän ya äblümon bü yel bal; e zil olsik estigädon mödikanis.
3. Lesedob kluo hisvistis, dat pleidül obsik tefü ols no binonös nenkodik in dinäd at, e dat jenöfo, äsä esagob, blümolsös!
4. Voto, if Makedonänans anik okömonsöv bo ko ob, e no otuvonsöv, das binols blümiks, obs (u buikumo: ols) pojemükobsöv dinädü konfid at obas.
5. Demü atos ecedob osi zesüdiki ad stigädön hisvistis ad büogolön lü ols, ed ad koedön blümükön legivoti benedik büo pinotädöli, sodas binon blümik as givot benedik e no as givot lavarana.
6. Betikolsöd: Utan, kel sovon späliäliko, oklopom i späliäliko; utan, kel sovon giviäliko, oklopon i giviäliko!
7. Ek dunonöd kludo, soäsä edesinon ninälo, no ko pid u sekü müt! <ibä God löfom givani fredaladälik>.
8. God fägom ad gevön oles bundaniko gönodi alik, sodas ols it, in tefs valik dalabölo saidiko, labols bundani pro vobod gudik alik.
9. Soäsä pepenos: <Eseastürülom, ed egivom pöfanes; gid omik dulon laidüpio>.
10. Om, kel blünom sovane sidi, e givom one bodi as zib, olegivom oles sidi, omödükumom oni, ed obundanükom sekis gida olsik.
11. So obinols in tefs valik saidiko liegiks pro benods valik, kels ovobedons medamü obs danöfi lü God.
12. Ibä föl kultiduina at no binon te läfulükam defa saludanas, ab labon sinifi gretikum dub danems mödik lü God.
13. Ibä dubä ebenosufols blufi pö yufiduin at, lelobons Godi, demü lobed olsik lü lekoef olsik gospula Kristusa, e demü stedäl olsik in kompen ko ons e ko valans.
14. Ed in pleks pro ols, ledesirons lü ols demü benäd susgretik Goda lü ols.
15. God padanomöd demü legivot nesagovik oka!

KAPIT : X

1. Ob it, <Paulus>, kel binob-la mükik komü ols, e kuradik fagü ols, nämätü sofäl e däläl Kristusa,
2. lebegob oles ad no mütön obi ad jonülön kuradi, ven binob lä ols, keli desinob ad gebön kol semans, kels cedons, das bitob ma mid.

3. Ibä, ifi dunobs midiko, no komipobs me meds midik.
4. (Vafs, me kels komipobs ga no binons midiks, ab pö God saidiko nämiks ad däbreikön fortifis).
5. Me ons däbreikobs blöfädis e möni alik, kel palöodon ta nol Goda; dugobs tikodis valik lü lobed Kristusa,
6. e blebobs blümiks ad pönön duni nelobedik alik, ven lobed olsik uvedon valemik.
7. Demolsöd utosi, kelos binon klülik! If ek cedon, das duton lü Kristus, tän betikonös ninälo, das leigo, äsä on it duton lü Kristus, i obs dutobs lü om!
8. Igo if pleidüloböv nog mödikumo demü nämäd, keli Söl egevom obe ad devodükön olis, e no ad päridükön olis, no jemoböv;
9. voto süükoböv jini, das ästeifob ad jeikön vemo olis medü peneds.
10. Ga sagoy: Peneds binons sio mu veütiks ä seväriks, ab bit pösodik omik binon fibik, e vöd omik no labon völad.
11. Utan, kel sagon somikosi, betikonös, das binob man ot, kel fagobinöl lüspikob oles in peneds, e kel komöl bitob dunölo!
12. No künobs ad dütedön obis it somanes, kels komandons okis, ud ad leigodön obis ko ons; ab bi cödon okis ma oks it, e leigodons okis ko oks it, no binons täläktiks.
13. Leno vilobs pleidülön demü obs susmafiko, ab ma mafäd, äsä God egevom obes ad kömön lü ols.
14. Ibä no sustöbidobs, äsva no kanobs rivön olis; ibä jenöfo ekömob lä ols dub predam gospula Kristusa.
15. No pleidülobs susmafiko demü utos, kelos pedunon fa votans, du labobs speli, das dub gloy lekreda olsik, olabülobs pladi mu gretiki bevü ols,
16. ad notükön gspuli ini tops bei ut olas, no ad pleidülön demü utos, kelos ya pedunon fa votans.
17. <Utan, kel pleidülön, pleidülönöd demü Söl>!
18. Ibä no utan, kel komandon oki it digädon lobi, ab utan, keli Söl komandom.

KAPIT : XI

1. Viloböv, das sufälols bosu fopa de ob! Ab sio bo sufälols atosi de ob.

2. Vö! jaludob demü ols, äsä God jaludom, ibä eyümätob olis ko man bal, ad blinön olis, as jigam puedik, lü Kristus.
3. Dredob ye, das, äsä snek ecüton eli <Eva> dub lekäf okik, i meug olsik leigo orübikon ed odeikon boso de balug, kel binon in Kristus.
4. Ibä if ek kömomöv e notükomöv Yesusi votik, keli no enotükobs, u dagetolsöv Lanali votik, keli no edagetols, u gospuli votik, keli no elüsumols, ols sufälolsöv osi mu gudiko.
5. Ga cedob, das no läsob-la leigodü paostolans mu gretiks ets.
6. Ifi binob neskilik pö spikam, sevi labob saidiko; alo esevädükobs obis oles in dins valik.
7. Ud edunob-li sinodi, ven ädonükob obi, dat älöpikolsös, dubä epredob glato gospuli Goda?
8. Komotis votik eberavob, bi elüsumob mesedi ad kanön dünön olis, e ven äbinob lä ols, ed äneodob bosi, eböladob neki demü atos,
9. ibä uti, keli äneodob, hisvists eblinoms, kels äkömoms se Makedonän. So ekälälob in tefs valik ad no belodön olis, e so obleibob dunön.
10. So fümiko äsä verat Kristusa binon in ob, so fümiko no oleadob moükön de ob pleidüli at oba in topäds Lagayäna.
11. Kikodo-li? Bi no löfob-li olis? God sevom osi.
12. Kelosi dunob, utosi obleibob dunön, ad mosumön dinädi de utans, kels sukoms dinädi ad kanön pleidülön, das binoms-la leigans oba.
13. Ibä somans binoms paostolans dobik, vobans cütik, kels bitoms, äsya binoms paostolans Kristusa.
14. Atos no binon stunidabik; ibä i diab lasumom logoti silanana lita.
15. Klu no binos bos patik, das i dünans oma bitoms äsä dünans gida; fin omas ye obinon ma vobods omsik.
16. Dönu sagob: Nek lecedonöd obi fopani! If no, benö! lecedolsöd täno obi fopani! dat i ob kanobös pleidülön boso!
17. Kelosi nu osagob, utos no binon ma suem Söla, ab äs va sagob as fopan, bi tefos nu pleidüli.
18. Bi mödikans pleidülons ma mid, nu i ob odunob atosi.
19. Ibä sufälols blesiro fopanis, bi binols sapiks.

20. Ibä sufälols, if ek sumätükom olis, slugom olis, fopülükom olis, träitom ludigidälo olis, flapom sui logod olas.
21. Jemo mutob sagön, das äbinobs tu fibiks pro atos. Ab demü utos, demü kelos votan künon ad pleidülön (spikob as fopan), i ob künob ad pleidülön.
22. Binons-li hebreyans, i ob binob utan. Binons-li Yisraelänans, i ob binob utan. Binons-li posbinükäbs de <Abraham>, i ob binob utan.
23. Binons-li dünans Kristusa, (spikob as fopan) ob binob mödikumo utan; evobob töbikumo, esufob lebatamis bundaniko, estebob in fanäböps mödik, dönuamo ebinob in deadamariskäd.
24. (De yudans egetob lulna flapis foldeg nä bal,
25. kilna stafaflapemis, balna pestonob, kilna enafädob, balna elifädob deleneiti in gufur).
26. Pö tävs mödik obik ebelifob riskädis: su flumeds, dub ravans, de kelomänans, de pagans, in zif, in däsärt, su mel, bevü s vists dobik;
27. pö vobod töbik e ditret, pö neitogals ömik, pö faem e soaf, pö cuns suvik, pö kold e nüd.
28. Zuo labob aldeliko bundano kudis demü komots valik.
29. Kin binon-li so fibik, äsä ob binob? Kin skanon-li, äsä ob dunob? Nö! binob mu leskanik!
30. If mutob pleidülön, tän vilob pleidüön demü fib obik.
31. God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus; om, kel palelobomöd laidüpio! sevom, das no lugob.
32. In <Damascus> seimna provinaguveran hirega <Aretas> äbüedom galädön zifi: <Damascus> ad fanön obi,
33. e da fenät in mön päsädob in bäset, ed äskeapob so se nams oma.

KAPIT : XII

1. If mutob pleidülön, do atos no fruton obi, tän nu kömob ad visions e dasevädükams Söla.
2. Sevob mani: Kritan, kel bü yels degfol (va atos ejenon in koap u plödü koap, no sevob; God sevom osi), pedugom lü sül kilid.
3. Sevob tefü man at (va atos ejenon in koap u plödü koap, no sevob; God sevom osi),

4. das pedugom lü parad ed äilom us vödis nesagovik, kelis men no dalon notodön.
5. Demü somans opleidülob; demü ob it no opleidülob, pläsif in fibäl.
6. Ibä if viloböv pleidülön, no binoböv fopan, bi sagoböv täno verati. Onedunob ye atosi, dat nek dacedonös plu obi, äsä decedon obi ma utos, kelosi logon u lilon.
7. E dat no pleidobös demü veüt dasevädükamas, spin pegivon obe in mid, silanan diaba ad lebatön obi, dat no vedobös tu pleidik!
8. Demü atos ebegob kilna Söle, dat at moikonös!
9. Ed obe esagom: Benäd obik saidonös pro ol! ibä näm obik paduion in fib. Sekü atos opleidülob plu in fibäl obik, dat näm Kristusa binonös in ob!
10. Sekü atos plidob fibälis, miträitis, mekädis, pöjutis e teifülastadis demü Kristus; ibä if binob fibik, tän binoböv nämik.
11. Evedob fopan, ols emütols obi. Imutoböv palobön fa ols, ibä leno läsob leigodü paostolans mu gretiks, do binob i nos.
12. Val, dub kel paostolan binom sevädovik, peduion be vü ols ko sufäd gretik: mals, milags, näm.
13. Ibä in kis ebinols-li läsiks leigodü komots retik, pläs no ebelodob olis pro ob it? Säkusadolsös obe negidi at!
14. Ekö! kilidnaedo blümob ad kömön lü ols, e dönu no obelodob olis; ibä no sukob uti, kel duton lü ols, ab olis. Ibä cils no sötöns spälön pro pals, ab pals pro cils.
15. Nu plidoböv ad pelön frädis, ed igo sakrifön obi it pro lans olsik, ifi, dubä löfob olis mödikumo, palöfoböv nemödikumo.
16. Binosös-la soik! No obelodob olis, ab bi binob jäpan voik, lukäfo eslopükob olis.
17. Ga no etuflagob-li de ols dub balan lesedäbas obik?
18. Edabegob eli <Titus>, ed elesedob hisvisti et ko om. El <Titus> ga no etuflegom-li bosu de ols? No ekondötöbs-li in lüäl ot? No ebegolöbs-li vegi ot?
19. Cedols ya, das jelodobs obis lo ols. Spikobs ye lo God nämätü Kristus. Val, o löfäbs! jenon ad de vodükön olis.
20. Ibä dredob, das, ven ukömob seimna, no otuvob olis so, äsä viloböv, ed ob no potuvob fa ols so, äsä ols vilölsöv. No dabinönsöd feits, jaluds, lezuns, teläl, slän, mispikam, pleidäl, brul!
21. dat, ven kömob, God no mükükomös dönu obi lo ols, ed ob no lügabös demü mödikans, kels esinons büikumumo, e no edeflekons okis de nepued, dulter e nestön, demü kels ädöbikons!

KAPIT : XIII

1. Klu binos nu naed kilid, das kömob lü ols; cödäd alik pefidunon ma temunods temunanas tel u kilas.
2. Äsä esagob büo, ven äbinob pö naed telid lä ols, sagob nu dönu büo, du fabinob, utanes, kels esinons büiko, e votanes valik, das, ven kömob dönu no ospalob ones bosì,
3. bi flagols blöfi, das dub ob Kristus spikom, kel no binom fibik cedü ols, ab kel dunom nämiko be vü ols.
4. Ibä, do pekrodom, bi äbinom fibik, lifom ga sekü näm Goda; so i obs binobs fibiks in om, ab dub näm Goda olifobs ko om pro ols.
5. Blufolsöd olis it, va binols in lekred, xamolsöd olis it! No küpols-li in ols it, das Yesus: Kristus binom in ols? Pläsif bo no binols bluföfiks.
6. Spelob ye, das osevols, das no binobs nebluföfiks.
7. Nu lebegob Gode, das no dunolsös badi anik, no dat klülädotsös, das ebenosufobs blufi, ab dat dunolsös jöni, ifi binobsöv nebluföfiks!
8. Ibä no fägobs ad dunön bosì ta verat, ab sio gönü verat.
9. Ibä fredobs, if binobsöv fibiks, ed ols binolsöv nämiks; demü atos ga lebegobs gudikumami olas.
10. Demü atos penob oles, du fabinob, dat no ozesüdosös, ad bitön seväriko, ven binob lä ols! ma gitod, keli Söl egivom obe, ad de vodükön e no ad dämükön.
11. Fovo, o svists! fredolsöd, gudikumolsöd, petrodolsöd, balälolsöd, kipedolsöd püdi! e God löfa e püda obinom lä ols.
12. Glidolsöd odis ko kid saludik! Saludans valik glidons olis.
13. Benäd Söla: Yesus Kristus, löf Goda, e kobäd Saludalanala binonsös lä ols valik!

----- oOo -----

(Pened telid at elanes di <Corinthus> pepenon in <Philippi> in Makedonän fa <Titus> e <Lucas>)

PENED DE <PAULUS> GALATIYÄNANES

KAPIT : I

1. <Paulus>: paostolan no pevoköl ma vil menas, ni fa men, ab fa Yesus: Kristus e God: Fat, kel elelifükom omi se deadam,
2. e svists valik, kels binons lä om, komotes Galatiyäna.
3. Benäd binonös lü ols e püd Goda: Fat e Söla obsik: Yesus Kristus,
4. kel egivom oki it demü sinods obsik, ad lelivükön obis se vol badik atimik ma vil Goda ä Fata obas!
5. Lü om glor binonös jü ün laidüp valik! So binosös!
6. Stunob, das edeflekols olis so suniko de utan, kel evokom olis in benäd Kristusa, ad slopön gospuli votik.
7. Gospul votik no dabinon. Ab somans dabinons, kels kofudükons olis, e vilons miükön gospuli Kristusa.
8. Ab, va obs u va silanan se sül binobsöv utan, kel predom oles gospuli, kel deikon de ut, keli obs epredobs, pamaleditomöd!
9. Äsä enotükobs büiko, e nu dönusagob, if ek predomöv oles bosu votik, äsä uti, keli egetols, pamaleditomöd!
10. Konfidob-li nu menis u Godi? u steifob-li ad plitön menis? If plitoböv menis, tän no binoböv dünan Kristusa.
11. Lesiob oles, o svists! das gospul fa ob pepredöl no licinon de men;
12. no elovesumob, ud elärnob, ga oni de men, ab dub dasevädukam Yesusa: Kristus.
12. Elilols ga, vio ekondötob, ven nog älifob in yud, das epöjutob tuvemo komotis Goda, ed epäridükob onis;
14. e das ob as yudan äpluob leigodü mödikans timakompenanas pöpa obik, bi äbinob lezilan nog gretikum stidas büroletanik obik.
15. Ven nu God, kel evälo ed evokom in benäd okik obi de vüm mota obik, äplidom
16. ad dasevädukön Soni okik in ob, dat öpredob omi paganes, no edunob sunädo ma lüäl ninälik oba,
17. e no egolob lü <Hierusalem> lü utans, kels äbinoms paostolans bü ob, ab edegolob lü Larabän, ed egegolob usao lü <Damascus>.

18. Latikumo pos yels kil egolob lü <Hierusalem> ad visitön eli <Petrus>, ed estebob lä om dü dels deglul.
19. No elogob paistolani votik, ab sio eli <Iacobus>: blod Söla.
20. Ekö! tefü utos, kelosi penob oles, temunob lo God, das no lugob.
21. Pos atos egolob lü topäds Süriyäna e Kilikiyäna.
22. Pösodiko no äbinob sevädik pö komots Kristusa in Yudän;
23. ililons te, das utan, kel ipöjutom onis büiko, nu äpredom lekredi, keli ettimo isteifom ad päridükön,
24. ed äglorükons Godi in ob.

KAPIT : II

1. Latikumo mö yels degfol egolob dönu ko <Barnabas> lü <Hierusalem>, du i äkesumob eli <Titus>.
2. Ägolob sekü dasevädükam, ed äloseidob gospuli, keli notükob paganes, lü mens, pato lü mans cädik; dat no kömobös, ud ekömobös vaniko!
3. Ab igo <Titus>: Helänan, kel äbinom lä ob, no pämutom ad leadön säprepüdön oki.
4. Toä his vists dobik pinüdugöl ädabinoms, kels inükömoms ad vestigön libi obsik, keli labobs in Kristus: Yesus, ad sumätükön obis.
5. No eyilidobs ye dü timül demü oms, no esumätükobs obis, dat binäl voik gospula pokipedonös pro ols!
6. Tefü utans, kels cedoms okis cädikis, kis ebinomsöv büikumo, atos lindifon pro ob; (God no demom logoti mena). Mans cädik et igo no ebligädoms obe bos.
7. Güö! ven älogoms, das notükam gospula prepüdilabanes pilükonfidon obe, äsä ut säprepüdäbes ele <Petrus>,
8. (ibä om, kel egivom ele <Petrus> nämi pro paistol bevü säprepüdäbs, egivom i obe nämi pro paistol bevü pagans),
9. ed ädasevoms benädi, kel pigivon obe; <Iacobus>, <Cephas> e <Ioannes>, kels palecedoms stabakölüms, etenükoms detanami oksik lü ob e <Barnabas> as mal kobäda, das obs ögolobs lü pagans, ed oms lü utans, kels pesäprepüdoms;
10. te obs ödesinobs ad mebön pöfanis: bos, keli ai edunob leziliko.

11. Ven nu <Petrus> ikömom ini <Antiochia>, äbitikob notidiko ta om, bi äbinom blamabik.
12. Ibä büä lesedäbs anik de <Iacobus> ikömoms usio, äkefidob ko pagans, ab ven atans ikömoms, äsoalükom oki ed äsoelikom, bi ädredom demü säprepüdäbs,
13. e yudans votik äkesimuloms ko om, sodas igo <Barnabas> päketirom dub simul omsik.
14. Ab ven älogob, das no äkondötoms ma binäl voik gospula, äsagob lo valans ele <Petrus>: If ol, kel binol yudan, lifol ma süds pagik, e no ma yudiks, lio kanol-li mütön paganis ad lifön as yudans?
15. Obs, kels binobs motedo yudans, e no sinans de licin pagik,
16. sevölo, das men no pagidükon dub näm lonema, ab dub lekred in Yesus: Kristus, elüsumobs lekredi in Yesus: Kristus, dat pagidükobsös se lekred Kristusa, e no se näm lonema; bi nek kanon pagidükön dub näm lonema!
17. If obs, steifölo ad pagidükön in Kristus, ga klülädobs binön sinans, Kristus üfo binom-li bo dünan sinoda? Fümiko nö!
18. Ibä, if löbumob dönu uti, keli edistukob, tän sevädükoböv obi it asä nefölani.
19. Ibä sekü lonem edeadob lo lonem, ad lifön in God. Ko Kristus pekekrodob.
20. Nu ob no plu lifob, ab Kristus lifom in ob. Dü tim, kü lifob in mid, lifob in lekred Sona Goda, kel elöfom obi, ed egivom oki pro ob.
21. No nestümob benädi Goda; ibä if gid padagetonöv dub lonem, tän Kristus edeadomöv-la vaniko.

KAPIT : III

1. O Galatinänans fopik! Kin ebemagivon-li olis, [das no kredols verati], ols, keles Yesus: Kristus pebepenom as krodäb fo logs olsik?
2. Dini bal at vilob lelilön de ols: Egetols-li Lanali dub vobods olsik ma lonem, u dub lüsum lekreda?
3. Binols-li üfo so fopiks? Posä eprimols ko Lanal, finikols-li nu ko mid?
4. Eplakols-li vaniko dini so gretiki? Ifi ibinosöv vanik.
5. Benö! om, kel eblinom oles Lanali, e kel eduinom milagis pö ols, dunom-li atosi dub vobods lonema, u dub predam lekreda?
6. Leigo äsä <Abraham> «elekredom Godi, ed atos pekalükon ome as gidükam».

7. Sevols kludo, kels binons in lekred, utans binons cils ela <Abraham>.
8. E bibapenäd, äbüologöl, das God ögidükom paganis sekü lekred, egevom büo ele <Abraham> promi: «In ol nets valik pobenedons».
9. So utans, kels slopons lekredi, pobenedons ko <Abraham> lekredöl.
10. Ibä valans, kels slopons lonemi, sumätöfons lü maledit. Ibä pepenos: «Alan pamaleditonöd, kel no fölon utosi valik, kelos pebüdülon in buk lonema»!
11. E das nek pagidükon fa God nämätü lonem binon kleilik, ibä «gidan olifon sekü lekred».
12. Lonem no demon lekredi, ab «utan, kel dunon dinis at, olifon dub ats».
13. Kristus eliviozemom obis de sumätöf lü maledit, dubä e vedom maleditüb demü obs, (ibä pepenos: «Alan pamaleditonöd, kel palägon len stafäd»!)
14. dat bened, kel pegevon ele <Abraham> pareifonös me Kristus: Yesus paganes, dat getobsös dub lekred promi Lanala!
15. O svists! spikob nu ma geböf menik, binos äsä baläd menik pezepöl, nek kanon nelonöfükön oni, u läükön bosu lü on.
16. Proms nu pegevons ele <Abraham> e posbinükäbe omik. No pesagos: «e posbinükäbefe», äsä: mödikanes, ab balane: «e posbinükäbe omik», sevabo: Kristuse.
17. Nu lesagob atosi: baläd, kel pezepon büo fa God lü Kristus, no kanon pasälonöfükön dub lonem, kel edavedon pos yels foltumkildeg, sodas prom pöfinidonöv.
18. If nu gerot sekidonöv de lonem, tän no plu sekidonöv de prom. God nu egevom promi benädiko ele <Abraham>.
19. Kisi täno lonem sinifon-li? Pelasumon demü lonam nefölotas, jüs posbinükäb ükömom, keke prom pigevon, pebüdülon fa silanans, e pegivon medamü medan.
20. Nu medan no biton pro pösod bal, e God binom Dabinal bal.
21. Lonem taon-li üfo ta proms Goda? Lenö! Ibä if lonem pigivonöv as ut, kel fägonöv ad jafädön lifi, tän jenöfo gid sekidonöv de lonem.
22. Ab bibapenäd ekobosumon vali, kel binon sinik, dat prom sekü lekred in Yesus: Kristus öduton lü lekredans.
23. Büä lekred äkömon, pipladobs e pikipobs sumätöfü lonem pro lekred, kel pönotükon;
24. so lonem ebinon dugälan obas, ad dugön obis lü Kristus, dat pögidükobsös dub lekred!

25. Nü lekred ekömon, no plu binobs sumätöfö dugälan.
26. Ibä ols valik binols cils Goda dub lekred in Kristus: Yesus.
27. Ibä dubä peblunedols in Kristus, evedükols olis kritanis.
28. Lindifo va binol yudan u Helänan, slafan u liban, man u vom; ols valik binols bal in Kristus: Yesus.
29. Ed if dutols lü Kristus, tän i binols posbinükäbs de <Abraham>, e sekü prom gerans.

KAPIT : IV

1. Nu sagob: dü tim, das geran binom tütäbik, leno distom de slafan, do binom söl vala,
2. binom ga sumätöfö tütans e guvans jü timül fa fat büo pelonöl.
3. So i obs, ven äbinobs tütäböfiks, päträitobs as slafans pö runäms levala.
4. Ven nu tim pötik ikömon, God elesedom Soni okik, pemotöl fa vom, kel äbinof sumätöfö lonem,
5. dat öliviooremomös utanis, kels binons sumätöfö lonem, ed obs ödagetobsös cilami!
6. Bi nu binols cils, God elesedom Lanali Sona okik ini ladäls obsik, kel vokon: <Abba>! o Fat!
7. Klu binol no plu slafan, ab cil, ed as cil geran [Goda dub Kristus].
8. Sio büükumo, ven no äsevols Godí, edünols natanämis, ab ats no binons gods.
9. Nü eseivols Godi, si! nog plu! nü pedasevols fa God, lio kanols-li geflekön olis lü runäms fibik ä pöfädiks ets, e vilön dünön, äsä ün tim büik, dönu onis?
10. Demols kuratiko delis, mulis, pötatimis, yelis.
11. Dredob demü ols, das ga etöbidob vaniko pro ols.
12. Lebegob oles: Vedolsöd äsä ob! o svists! bi ebinob i äsä ols. Kol ob it no enegidols.
13. Sevols ga, das pö naed balid, enotükob oles gospuli, ven äbinob malädik,
14. e to stad koapik obik, kel äblufon olis, no enestümols ni enaudols obi, ab elasumols obi, äsä silanani Goda, si! äsä Kristusi: Yesus.
15. Kiöpo beat, keli äsenälols, eblibon-li? ibä kanob temunön tefü ols, das, if atos äbinonöv mögik, isetirolsöv logis olsik, ed igivolsöv onis obe.

16. Evedob-li üfo neflen olsik, dubä enotükob oles verati?
17. Leziloy mi pro ols, viloy fakipön olis de obs, dat lezilolsös pro ons!
18. Binos gudik ad lezilön ai pro din gudik, e no te, ven binob lä ols.
19. O cils obik! demü kels sufob dönu ledoli, jüs Kristus udagetom dönu magedi in ols.
20. Viloböv ebo nu binön lä ols, e spikön lü ols me vögäd votik; ibä binob lebluvik tefü ols.
21. Sagolsöd obe, ols, kels vilols binön sumätöfö lonem! No dalilols-li lonemi?
22. Pepenos ga, das <Abraham> älabom sonis tel, bali lä jidünan, e bali lä jili ban.
23. Ab utan se jidünan pemotom komuno ma mid, e votan sekü prom.
24. Atos muton pasuemön sümboliko. Ibä sinifos diatekis telsotik; bal licinom de bel: <Sinai>, kel prodon sumätöfanis; atos <Agar> binof.
25. Jiatan [<Agar>] nu binof el <Sinai>: bel in Larabän, kel baibinon ko el <Hierusalem> nuik, kel ko cils okik binon sumätöfik.
26. Ab el <Hierusalem> sülik binon libik; at binon mot obas.
27. Ibä pepenos: «Fredolöd! o nefluköfan! kel no motof; yubolöd, vokädolöd! ol, kel no labol doledis! ibä num cilas lüväba binon gretikum, ka ut jiušana, kel labof himatani».
28. Obs, nu, o svists! binobs cils proma, äsä <Isaac>.
29. Ab leigoäsä ettimo, utan, kel komuno ma mid pefatom, äpöjutom utani, kel pefatom ma lanöf, so jenos ün atim.
30. Ab kisi bibapenäd sagon-li? «Mofolöd jidünani e soni ofik! ibä son jidünana no obinom kegeran sona jilibana.
31. Klu, o svists! no binobs cils jidünana, ab jilibana.

KAPIT : V

1. Kristus elibükom obis lölöfiko; klu laidälolsöd, e no pladolsöd olis dönu disi yok sumätöfa!
2. Ekö! ob: <Paulus> sagob oles, if leadols säprepüdön olis, tän Kristus no ofrutom olis.
3. Dönu lesagob mene alik, kel leadon säprepüdön oki, das labon bliği ad fölon lonemi lölik.

4. Ols valik pelivükols de Kristus, kels cedols olis pegidükölis in lonem. Benädi eperols.
5. Ibä spetobs dub Lanal speli gidükama sekü lekred.
6. Pro utans, kels lekredons in Kristus: Yesus, säprepüdam no lonöfon, i no prepüdilab, ab lekred, kel notädon löfi.
7. Eprimols gudiko dajäfi. Kin estöpädon-li olis, sodas no plu dunols ma verat?
8. Das no dunols atosi, no evedos dub om, kel vokom olis.
9. Mödot smalik lefapesta züdöfikon pesti lölik.
10. Nämätü Söl konfidob, das bai vögols ko ob. Alutan, lindifo kin binonöv, kel kofudükon olis, opolon micödeti.
11. Obo, o svists! if predoböv dönu säprepüdami, sekü kis üfo nog papöjutob-li? Tän skän krodama pemoükon.
12. Panegenükomsöd utans, kels volutükoms olis!
13. Ibä pe vokols libio, o svists! Ab no gebädolsöd libi demü desirs midik, ab dünolsöd ko löf odis!
14. Ibä lonem lölik binädon me vöd bal at: «Sötol löfön kemeni olik, äsä oli it»!
15. If beitol e slugols odis, kälälolsöd täno, das no päridikols dub ods!
16. Sagob kluo: Kondötolsöd lanöfiko! e no fölolsöd desiri mida!
17. Ibä desirs mida taöfons ta uts lanöfa, ed uts lanöfa ta uts mida; ats taons ta ods, sodas no dunols utosi, kelosi vilols.
18. If padugols dub lanöf, tän no binols sumätöfü lonem.
19. Vobeds mida nu binons kleiliks, sevabo: dulter, nepued, nesüdöf, nestön,
20. Iugodikult, magivam, neflenam, zan, jalud, zun, mäted, teläl, paletöf,
21. glöt, sasen, briet, zäls nestönik, e somiks. Tefü atos büosagob oles, äsä ya ebüosagob oles büikummo, das utans, kels dunons dinis somik, no odagetons regäni Godik.
22. Ab prod lanöfa binon: löf, fred, püd, sufäd, flenöf, gud, konfidov,
23. sofäl, okreig. Pro utans, kels labons atis, lonem no dabinon.
24. Utans nu, kels dutons lü Kristus, ekrodons midi ko lefäks e desirs oniks.

25. If lifobs lanöfiko, tän i dajäf obsik binonöd lanöfik!

26. No binobsöd lupleidiks, no letodobsöd odis, no nebönobsöd odes bos!

KAPIT : VI

1. O svists! if ek paküpodon pö nefölot, tän ols, kels binols lanöfiks, mutols jonön one ko sofäl vegi verätik, kälälölo, das ol it no pasufodolös!

2. Pololsöd fledis odsik, e fölolsöd so lonemi Kristusa-

3. Ibä if ek lecedon oki, das binon bos, do binon nos, tän cüton oki it.

4. Alan xamonöd dunis lönik okik, e pleidülönöd demü ats lo ok it, e no lo votan!

5. Alan polonöd ga fledi lönik okik!

6. Utan, kele vöd patidon, kompenükonöd nu pö dins valik utani, kel tidon one!

7. No pölolsöd! God no leadom kofön oki. Ibä kelosi ek sovon, utosi ofodon.

8. Kel sovon midiko, utan ofodon sekü atos päridikami; kel sovon lanöfiko, utan ofodon sekü atos lifi laidüpik.

9. No slapobsöd pö dun gudikosa; ibä ofodobs pötatimo, if no trögobs.

10. Dunobsöd kludo gudikosi valanes, nü nog labobs timi, ab mödiküno lekredakompenanes!

11. Logolsöd, ko tonats vio gretiks epenob oles lönanamiko!

12. Utans, kels viloms labön logoti gudik mütoms olis ad leadön säprepüdön olis, efe te ad no papöjutön demü krod Kristusa.

13. Ibä mans pesäprepüdöl et it no föloms lonemi, ab viloms, das pasäprepüdols, dat kanomsös pleidülön demü atos!

14. Obo, leno vilob pleidülön demü bos votik, äsä demü krod Söla obsik: Yesus Kristus, demü kel, vol pekrodon lo ob, ed ob lo vol.

15. Ibä pro Kristus: Yesus ni säprepüdam, ni prepüdilab labon völad i anik, ab sio dabinan nulik.

16. E pro valans, kels kondötons ma nomem at, püd e miser binonsös, ed i pro Yisraelän Goda!

17. Fovo nek töbonös obi! bi polob skaris Yesusa in koap obik.

18. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd in lanöf olsik! o svists! So binosös!

----- oOo -----

(At peponon Galatijänanes se <Roma>)

PENED DE <PAULUS> ELANES DI <EPHESUS>

KAPIT : I

1. <Paulus>, sekü vil Goda paostolan Yesusa: Kristus, saludanes in <Ephesus> e fiedanes in Kristus: Yesus.
2. Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obsik e de Söl: Yesus Kristus!
3. Palelobomöd God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus, kel ebenedom obis in Kristus me beneds lanöfik valasotik in sül!
4. Leigo evälom obis, bü stid levala, in om, ad binön saludiks e neblamabiks in löf lo om.
5. Ebüojonidom obis dub Yesus: Kristus ad binön ma plid vila okik cils okik,
6. ad lob glora benäda, me kel ebenädom obis in palöfölan,
7. in kel dalabobs libükami dub blud omik, e pardi sinodas, ma bundan benäda omik.
8. Bundaniko ejonülom obes atosi, dubä ko sap e dasev,
9. änunom obes kläni sluda okik. Ma plid okik edunom osi
10. ad leodükön ün tim pötik ini Kristus kobosumi vala, kel binon in süls e su taled.
11. Dub om evedobs i kekompenans pebüojonidöl gerota sekü slud utana, kel vobädome vali ma slud fümik okik.
12. So fägobs ad lelobön glori omik; obs, kels büo ya espelobs kömi Kristusa.
13. I ols, posä elilols vödi verata, gospuli beata olsik, ed evedols lekrediks, pesnilols me Saludalanal pipromöl,
14. kel binon panot, das ogerobs dakipi dagetota ad lelobön glori omik.
15. Bi elilob dö lekred olsik in Söl: Yesus, e dö löf olsik kol saludans,
16. no stopedob ad betikön danölo olis in pleks obik,
17. dat God Söla obsik: Yesus Kristus: Fat glorik, givomös oles lüäli sapa e sevädikama dub sev fulik oka.
18. Litükomöd logis ladälas olsik, dat sevolsös utosi, me kelos spel vokeda obik binädon, e vio liegik glor binon, keli vilom gerükön obes bevü saludans,
19. e vio susgretik ma vobed nämäda nämä omik näm binon, keli gebädome pro obs: lekredans!

20. Nämi gretik ot egebädöm, dubä elelifükom Kristusi se deadans, ed epladom omi detü ok in sü!,

21. suslöpü valiks reig, nämäd, näm e dinit, löpü gredät alik, kel panemon no te in vol atimik, ab i in vol okömöl,

22. vali eseitom disi futs omik, ed egivom omi as cif löpikün komote.

23. At binon koap oma, kel binon in val e fulükom vali,

KAPIT : II

1. ed olis, kels äbinols deadiks demü nefölots e sinods olsiks,

2. kelis edunols büiko, ma lifamod in vol at, du äbinols sumätöfö plin lutema, sevabo sumätöfö lüäl, kel nog ai dareigon in meug cilas volutik.

3. I obs ädutobs lü ons, älifobs büikumo ma desirs mida obsik, ädunobs ma vil mida e sienas, ed äbinobs klülo, äsä votans, cils zuna.

4. Ab God, kel binom liegik in miser, elelifükom in löf gretik, keli labom pro obs, obis,

5. kels äbinobs äsvo deadiks sekü sinods, ko Kristus (pedakipols sekü benäd).

6. Elelifükom obis, ed egivom obes pladi in sü!, bi dutobs lü Kristus: Yesus,

7. dat osevädikon fütüro lieg susgretik benäda omik in gud omik kol obs demü Kristus: Yesus.

8. Ibä demü lekred pedakipols dub benäd; no edagetols atosi dub ols it; (atos binon legivot de God);

9. no binon prod vobodas olsik, dat no kanolsös pleidülön demü atos!

10. Ibä binobs mekot omik; pejafobs pro duns gudik in Kristus: Yesus, kels peblümükons büo fa God, dat jäfobsös me ons!

11. Betikolsöd, das äbinols büikumo logoto pagans, kels pänemols prepüdilabans fa utans, kels esufoms säprepüdami: kötet me nams pedunöl;

12. das äbinols ettimo nen Kristus, plödü sif Yisraelänik, plödü diatek proma, nen spel, nen God in vol!

13. Ab nu, nü ols, kels ädabinols ettimo in fagot gretik, eslopikols Kristusi: Yesus, enilikols dub blud Kristusa.

14. Om binom ga püd obsik, ebalom paletis bofik, emoükom vümöni, neletiani,

15. neflenami, enosükom tä lif okik stidi büdedas in lekredalesets, dat jafomös dub balam paletas tel ko ok meni nulik, e so kodomös püdi!
16. dat rekosilomös dub krodam paletis bofik ko God ad koap bal, e deidomös dub atos neflenami!
17. Ekömom ed epredom püdi oles, kels äbinols fagiks; utanes, kels äbinons niliks,
18. so dub om obs: palets tel, labobs balälo lügoli lü Fat.
19. Klu binols no plu foginans e lälödans, ab kesifans bevü saludans, domakompenans Goda,
20. Ebumols sui stab paostolanas e profetanas bumädi, kela gulaston Yesus: Kristus binom,
21. in kel bumäd lölik pestukon gudiko, e pelöödon ad tem saludik dub kobäd ko Söl.
22. In om i ols pabumols ad tem lanöfik Goda.

KAPIT : III

1. Demü atos ob: <Paulus> binob fanäb Kristusa: Yesus pro ols: pagans.
2. Bo elelilols dö büad Goda, das ditib benädas pege von obe pro ols;
3. das müster pesevädukön obe in dasevädukam, äsä epenob löpo oles brefiko.
4. Ven reidols etosi, kanols suemön dasevi obik tefü müster Kristusa;
5. das timü menäds votik, at no so pesevädukön ciles menas, äsä at nu pedasevädukön fa Lanal paostolanes saludik e profetanes;
6. sevabo, das pagans binons kegerans, limans koapa ot, e kekompenans proma in Kristus sekü gospul,
7. kela dünan evedob sekü benäd, keli God egevom obe dub näm nämäda okik.
8. Obe, pülikünane saludanas valik, pegevon benäd at: sevädükön paganes liegi nedaseivovik Kristusa,
9. e sevädükön kleiliko binäli müstera laidüpiko iklänöli in God, kel ejafom levali,
10. dat nu pasevädukönös fa komot cifodes e nämädes sülük sap mödaflanik Goda,
11. ma desin laidüpik, keli eledunom dub Kristus: Yesus, Söl obsik,
12. dub kel obs ko lekred in om labobs nenplafi ad nilikön mu konfidiko lü God.

13. Demü atos plekob, das no säkuradikolsös dub dränäls, kelis sufob pro ols; ats binons glor olas.
14. Demü atos blegükob kienis obik lo Fat Söla obsik: Yesus Kristus,
15. ma kel tribüt alik in sül e su taled panemon,
16. dat nämükomös ma bundan glora okik olis ninälo dub Lanal okik!
17. sodas dub lekred Kristus lödomös in ladäls olsik; e bi vulols in löf e labols stabi in on,
18. ofägols ad suemön ko saludans valik, kis binons vidot, lunot, dibot e geilot ona,
19. e sevön löfi susgretik Kristusa, dat fulolsös me ful lölik Goda!
20. Lü om, kel fägom ad dunön dub näm, kel binon in obs, mu mödikumo, kas plekobs u cedobs,
21. lü om glor in komot ed in Kristus: Yesus binonös pro menäds valik, e pro tim laidüpa ai kömöla! So binosös!

KAPIT : IV

1. Ob: fanäb in dün Söla nu stigädob olis ad kondötön digiko, dat digädolsös vokedi, ad kel pevälols,
2. mu mükiko e sofäliko, sufädiko, benokosädölo löfaliegiko ko ods,
3. steifölo ad kipedön balbini meuga dub tanät püda!
4. Binosöd koap bal e lanöf bal, äsä dub voked olsik spel bal esüikon;
5. Söl bal, lekred bal, bluned bal;
6. God bal ä Fat valanas, kel binom löpü val, dub val ed in val.
7. Alane obas benäd pegivon ma mafäd, sekü kel Kristus elegivom oni.
8. Sekü atos pepenos: <Ven äxänom löpio, elefanom lefanäbis, ed egivom menes legivotis>.
9. El <äxänom löpio> kanon-li sinifön bosi votik, äsä: das i enexänom lü topäds donikum taleda?
10. Om, kel enexänom binom i otan, kel exänom löpio sus süls valik, ad fidunön vali.

11. Ecälom atanis paostolanis, etanis profetanis, votanis gospulanic, e dönu votanis galedanis e tidalis,
12. ad skilükön saludanis pro dün onsik, e pro lebum koapa Kristusa,
13. jüs obs valik reafobsös ad balät lekreda, ed ad dasev Sona Goda, vedobsös daülans, e dagetobsös mafi lölik fula Kristusa!
14. So obinobs no plu cils, kels pamufükons e pazidugons ma lüäl alik lejona pö votäl menas edavedöla, kel mikäfiko pedatikon ad pölükön obis,
15. ab, dub dakip verata in löf, vilobs bo vedön in tefs valik, äsä om, kel binom cif: Kristus.
16. Se om koap lölik pekoboyümon e pekobokipom; e bi lim alik in koboyum dunon ma näm okik, koap daglofon ad lebumön oki it in löf.
17. Atosi sagob kludo kazetiko oles nämätü Söl, ad no kondötön fovo, äsä pagans labü meug vanik onas,
18. bi täläkt onsik binon dölik, bi binons foginiks ta lif Goda, bi binons neseviks, e bi ladäls onsik binons düfälik.
19. Eperölo süeni oksik, eslafükons okis de nestön, sodas dunons ko desir ai gretikumöl nepuedis valasotik.
20. Ab so no etidoy oles Kristusi.
21. If ols ga elelilols dö om, ed elärnols tefü Yesus utosi, kelos binon veratik,
22. mutols klemön kondöti büikum olsik, e deükön meni bäldik, kel päridikon dub desirs cütik,
23. e das mutols nulükön ninälo olis,
24. e lenükön meni nulik, kel pejafon in gid e salud ma mag Goda.
25. Demü atos deükolsöd lugi, alan spikonöd ko kemen okik verati! Binobs ga lims odas.
26. If zunikols, no sinolsöd! Sol no donionepubonöd du nog zunols!
27. No givolsöd diabe mögodi!
28. Tifan no plu tifonöd, steifonöd buikumo ad jafädön me namavob gudikosi, dat labonös bos, keli kanon i givön utane, kel neodon oni!
29. Spikod miotik nonik kömonöd se mud olsik, ab vöd gudik seimik, kel devodükon utöpo, kö at paneodon, dat givonös benädi utanes, kels lilons oni!

30. No liedükolsöd Saludalanali Goda, dub kel pesnilols jü del libükama!
31. Biedäl alik, lezun, zun, luvokäd, mispik fagonsöd de ols, ed i bad valik!
32. Binolsöd kol ods flenöfiks ä ladöfiks, pardolsöd odes, äsä i God epardom oles dub Kristus!

KAPIT: V

1. Binolsöd kludo züpans Goda, as cils palöföls!
2. e kondötolsöd löfo! äsä i Kristus elöfom olis, ed egivom oki as legivot e sakrifot obes, ed as smel löfidik Gode.
3. Nepuedi, miotäli alseimik, labiäli no daloy igo betikön tefü ols, äsä sötos binön pö saludans,
4. leigo no badikosi, ni luspikoti, ni böfi, kels binons negidöfiks; binos gudikum ad sagön vödi danöfa.
5. Ibä sevolsöd, nepuedan nonik, ni miotälan, ni labiälan, kels binons äsvo lugodikultans, odageton dilodi in regän Kristusa e Goda!
6. Nek cütonöd olis me vöds vanik! ibä demü dins somik God zunom ta utans, kels binons nelobediks.
7. Klu no vedolsöd kekodädans onas!
8. Ibä, do ädutols ettimo lü dag, nu dutols lü lit in kobäd ko Söl. Kondötolsöd as cils lita!
9. (Prod lita binädon ga me dins gudik valasotik, gid e verat).
10. Vestigolsöd utosi, kelosi Söl plidom,
11. e no kompenolsöd pö vobods nenfrutik daga! blamolsöd buikumo onis!
12. Ibä utos, kelos padunon kläno fa ons, binon tu jemodik ad pasagön.
13. Alutos nu, kelos pasevädükon dub lit, vedon kleilik; e val, kel evedon kleilik, binon ga lit.
14. Demü atos pepeños: <Galikolöd ol, kel slipol! e lelifikolöd se deadans! e Kristus ostralom love ol>.
15. Küpälolsöd kludo bo kuratiko ad kondöt olsik! No dunolsöd as fopans ab as sapans!
16. Gebädolsöd mu frutiko timi, bi dels binons badiks!

17. Demü atos no binolsöd nentäläktiks, ab suemolsöd kis vil Söla binon!
18. No brietükolsöd olis me vin, atos kodon nestöni, ab fulikolsöd me Lanal!
19. Spikolsöd ko ods me psams, lelobakanits, lids relöfik, kanitölo e yubölo in ladäls olsik ad lelobön Söli,
20. e bü val danisagolsöd Gode ä Fate nämätü Söl obsik: Yesus Kristus!
21. Vedükolsöd olis sumätöfü ods in dalestüm kol Kristus!
22. Voms binofsöd sumätöfiks lü himatans oksik, äsä lü Söl!
23. Ibä man binom cif voma, äsä Kristus binom cif komota; binom savan koapa.
24. Soäsä komot sumätöfon lü Kristus, voms sumätöfofs in dins valik lü himatans oksik.
25. O mans! löfolsöd jimatani olsik, äsä i Kristus elöfom komoti, ed elovegivom oki demü on!
26. ad saludükön oni, posä eblunedom oni dub vöd,
27. ad pladön komoti gloriko foi ok, nen sten, u fron, u bos votik somik, ab dat binonös saludik ä rafinik!
28. So i mans sötoms löfön jimatani oksik äsä koapis lönik oksik. Utan, kel löfom jimatani okik, löfom oki it.
29. Ibä nek ehedom föro midi lönik okik, ab kälom e käledom oni, äsä Kristus komoti.
30. Ibä binobs lims koapa omik, e se mid e se boms oma.
31. <Demü atos man olüvom fati e moti okikis, ed oslopom jimatani okik, e bofikans obinons mid bal>.
32. Münster at binon gretik; pö atos betikob Kristusi e komoti.
33. Alo alan olas sötöl löfön jimatani olik, äsä oli it, e vom sötöf dalestümön himatani okik.

KAPIT : VI

1. O cils! Lobedolsöd palis olsik nämätü Söl! ibä atos binon gidik.
2. <Stimolöd fati olik e moti olik>! atos binon büded mu veütik, äsä klülädos se prom,
3. <dat benolös, e lifolös lunüpo su taled>!

4. Ed ols, o fats! No skänolsöd cilis olsik, ab dugälolsöd onis ko tüted e tidod Söla!
5. Ols, o dünans! Lobedolsöd balugiko ma ladäl olsik, dredo e dremo, sölis taledik olsik, äsä Kristusi;
6. no as lusumätans, as utans, kels vilons plitön menis, ab as dünans Kristusa, kels fölons ladöfo vili Goda!
7. klu dünölo vilöfiko, äsva dünols Söli e no menis,
8. bi sevols, das alan, kel edunon gudiko, lindifo va binon dünan u liban, pomesedon fa Söl.
9. Ed ols, o mastans! kondötolsöd leigo so kol ons, e nedunolsöd tädi! bi sevols, das labols Söli ot in süls, e das atan no binom paletöfik.
10. Fino, o svists obik! nämükolsöd olis in Söl, e dub näm nämäda omik!
11. Lenükolsöd vafemi Goda, dat kanolsös laidälön ta käfods diaba!
12. bi no mutobs komipön ta mid e blud, ab ta reigs, ta nämäds, ta volareigans daga, ta lanans badöfik in lutem.
13. Demü atos lüsumolsöd vafemi Goda, dat kanolsös tadunön ün del badik, e posä ufikomipols, kanolsös laidälön!
14. Blümükolsöd kludo olis ad tadun ko loin olsik pezönöl me verat, penüsteigölo ini harnad gida,
15. e ko futs pejuköl me klienöf ad blinön gospuli püda,
16. ai dakipölo jelädi lekreda, me kel kanols kvänön sagitis filöl valik badalanana.
17. Sumolsöd lehäti beata, e glävi lanöfik (sevabo, vödi Goda)!
18. Plekolsöd pö pöt alik lanöfo me plek e lebeg ziliks, e galolsöd pö atos laidälo e lebegölo demü saludans valik!
19. ed i demü ob, dat in mud obik vöds pasüükonsös ad sevädükön nenplafiko müsteri gospula!
20. demü kelos binob lesedäb in jäns, dat spikobös nenplafiko dö atos, soäsä pötos.
21. Dat i ols sevolsös, lio stadob e dajäfob, <Tychicus>: hisvist palöföf ä dünan fiedik Söla,
22. keli elesedob demü atos lü ols onünom oles lölöfiko atosi. Somo osevols, lio stadobs, ed okuradükom ladälis olsik.
23. Püd binonöd lü svists! ed i löf e lekred de God: Fat, e Söl: Yesus Kristus!

24. Benäd binonöd laidüpiko lü utans, kels löfons Söli obsik: Yesus Kristus!

----- oOo -----

(At peponon se <Roma> lü elans di <Ephesus> fa <Tychicus>)

PENED DE <PAULUS> ELANES DI <PHILIPPI>

KAPIT : I

1. <Paulus> e <Timotheus>: dünans Yesus: Kristus lü saludans valik in Kristus: Yesus tö <Philippi> ko kälädans e diakans onsiks.
2. Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obsik, e de Söl: Yesus Kristus!
3. Danob Godi obik alna, kü betikob olis.
4. Pö plek alik, keli dunob, ai plekob fredö pro ols valik,
5. das de del balid jü timül at kompenols pö gospul.
6. Süadob, das om, kel eprimom vobodi gudik at in ols, ofidunom oni jü del Yesusa: Kristus,
7. ibä binos ga gidik, das tikob so tefü ols valik, bi polob in ladäl obik olis, kels valik, e ven pijänädob, e pö paolog obik, e pö fümükam gospula, binols kekompenans benäda obe pelegivöla.
8. Ibä, God binom temunan oba, das desirob lü ols valik ko leladöf Yesusa: Kristus.
9. Ed atosi plekob, das löf olsik bundanikonös dub dasev e plaks lanöfik valasotik!
10. das daseivolsös disti vü gud e bad ad binön rafiniks e neskäniks jüi del Kristusa!
11. e das fulolsös me gid dub Yesus: Kristus pedagetöl, ad glor e lelob Goda!
12. Vilob, das sevol, o svists! das utos, kelosi eplakob, evedon föd gospula,
13. sodas legalädanef e votans valik sevons, das fanäbob demü Kristus,
14. e hisvists mödikün dub fanäbam oba edagetoms konfidi in Söl ad spikön nenplafo vödi Goda.
15. Semans dunoms fe atosi sekü glöt e feitiäl, ab votans sevädükoms plidiko Kristusi,
16. semans sekü löf, bi sevoms, das pecälob ad jelodön gospuli;
17. ab votans sevädükoms Kristusi sekü feitiäl, no ko disein klinik, cedölo ad vemükön dub atos fanäbam obik.
18. Ab demädi kinik atos labon-li? alo, va jenos ko kodül ud in verat, Kristus pasevädükom; demü atos fredob, ed obleibob fredön.
19. Ibä sevob, das atos ofinikon ad beat oba dub plek olsik e keyuf lanana Yesusa: Kristus.

20. Ledesiro logob lü fütür, e spelob, das spet leno paläseton, ab das Kristus, äsä büikumo i nu, paglorükom in nenplaf lölöfik dub pösod obik, lindifo va atos ojenon dub lif u dub dead oba.

21. Ibä lif binon pro ob Kristus, e dead gaen.

22. If mutob bleibön lifön, tän atos binon pro ob: vobön frutiko. Klu no sevob, kisi mutob välön.

23. Padränob lü flans bofik; desirob ad mogolön ad binön ko Kristus, bos kel binon vipabikün,

24. ab bleibön lifön binos zesüdikum demü ols.

25. Bi cedob, das atos binon soik, sevob, das oblibob, si! oblibob lä ols valik, demü föd e fred lekreda olsik,

26. dat glorükolsös bundaniko Kristusi: Yesus lo ob, ven okömob dönu lü ols!

27. Ab demolsöd dini bal! Kondötolsöd dinitiko me gospul Kristusa, dat, va kömob e logob olis, va mobinob e lelibob dinis tefü ols, sevobös, das laidälols in lüäl bal, das binols baläliks in lekred gospula!

28. e das leno pabluvükols fa taans (atos obinon lü ons malot päridikama, e lü ols ut sava, efe de God).

29. Täno ga benäd pelegivon oles demü Kristus, no te lekred in om, ab i däl ad sufön pro om,

30. ed omutols komipön in komip ot, in kel eloegols komipön obi, e tefü kelos nu lelibols, das komipob.

KAPIT : II

1. If nu be vü ols trod in Kristus, kuradükam dub löf, svistam lanöfik, ladöf e miser dabinons,

2. vedükolsöd täno fredü obik lölöfiki me baläl, me löf ot, as mens labü lan bal, labü lüäl bal,

3. kels no lülogons odis ko zaniäl u magifiäl, ab kels lecedons ko mük odis asä utanis, kels pluons leigodü oks it,

4. e no demölo demädi lönik, ab i uti votana.

5. In ols meug ot binonöd, kel i äbinon in Kristus: Yesus!

6. kel, do älabom magedi Goda, no äzeilom ad lüsumön leigi oma,

7. ab änoädrom oki, dub lasum mageda hidünana, ed ad vedön logoto men.
8. Ed om, petuvöl in maged mena, ädonükrom oki, ed ävedrom sumätöfan jü deadam, si!
jü deadam len krod.
9. Sekü atos God mu elöpükrom omi, ed egivrom ome nemi, kel binon löpikum ka nems
votik valik,
10. dat pö lüvok nema omik kiens paflegons alutanas, kels binons in süls, su taled e dis
taled,
11. e dat lineg alik lekoefon, ad glor Goda: Fat, das Yesus: Kristus binom Söl.
12. Klu, o palöfölan obik! Äsä ai binols lobedik, no te pö kom oba, ab igo nog
mödikumo pö nekom oba, vobädolsöd ko dred e drem beati lönik olsik!
13. Ibä God binom utan, kel vobedom in ols, fe ed ad vilön ed ad vobön, dat plitolsös
omi!
14. Dunolsös vali nen mur e nen vätäl!
15. dat binolsös neblamabiks e kliniks, as cils nendodik Goda zänodü menäd ne veratik e
tanatik, in kel nidolsös äsä lits in volanef!
16. bi laidälols pö lifavöd, demü kelos pleidülob ün del Kristusa, e bi no edunob ed
etöbidob vaniko.
17. Ed üf pö sakrif e kult lekreda olsik, blud obik pagifonöv, ob fredoböv, si! fredoböv
ko ols valik.
18. Fredolsöd i ols demü atos, fredolsöd ko ob!
19. Konfidü Söl: Yesus, spelob ad lesedön suno eli <Timotheus> lü ols, dat i ob
pokuradükobös, ven ogetob nunis de ols!
20. Ibä labob neki, kel baicedrom ko ols, ed okälälom so fiediko demädis olsik, äsä omi.
21. Ibä valans demons dinis lönik oksik, e no utis Yesusa: Kristus.
22. Sevols konfidovi omik, pö predam gospula eyufom obi, äsä cil fati okik.
23. Spelob kludo ad lesedön omi, sosus osevob fümiko vio stad obik obinon.
24. Nu konfidob Söli, das i ob it okömob suniko.
25. Ecedob osi zesüdiki ad lesedön lü ols eli <Epaphroditus>: hisvistan, kevoban ä
kekomipan obik, lesedäbi olsik ä kultihidünani, keli äneodob,
26. bi ädesirom vemo lü ols valik; äbinom vemo netakedik, bi elilols, das äbinom
malädik.

27. Ed ebinom i malädik, nilü deadam; ab God emiserom omi, e no te omi, abi obi, dat no ölabob liedu pos lied.

28. Sekü atos elesedob plüo sunikumo omi, dat fredolsös ad logön omi dönu e dat ob binobös nenkudik!

29. Getedolsöd kluo ko fred gretikün omi in Söl, e labolsöd laido stimi pro somans!

30. Ibä sekü vobod Kristusa ereafom ini deadariskäd; eriskom lifi okik, pö läfulükam utosa, kelosi enedunols pö kultidün lü ob.

KAPIT : III

1. Fovo, o svists obik! fredolsöd in Söl! Ad penön oles otosi no binos neplitik lü ob, ed oles atos gevon fümi.

2. Küpälolsöd ad dogs! küpälolsöd ad vobans badik! küpälolsöd ad säprepüdam no voik!

3. Ibä obs binobs säprepüdübs voik, kels dub Lanal Goda dünobs omi e pleidülobs demü Kristus: Yesus, e no stutobs su buamagitods plödik,

4. do ob labob buamagitodis plödik somik. If ek cedonöv, das kanonöv konfidön buamagitodis okik, tän ob kanob dunön atosi ön mafäd mödikum.

5. Pesäprepüdob tü del jölid; licinob se Yisraelän, se tribüt di <Benjamin>; binob rigao hebreyan; ma lonem farisetan;

6. tefü relazil, ebinob pöjutatan komota; e tefü gid ma lonem neblamabik.

7. Ab alutosi, kelos äbinon frutik lü ob, elecedob bosu dämüköl demü Kristus.

8. Si! lecedob fümiko vali dämüköli leigodü süper seva Kristusa Yesus, Söl obik. Demü om elecedob vali bosu dämüköl, mioti, if ob te dalob gaenön Kristusi,

9. e patuvobös, das dutob lü om, e das no dunob ma gid lönik sekü lonem, ab ma gid sekü lekred in Kristus, fa God ebo demü lekred pegevöl.

10. So seivobös omi, nämi lelifikama omik, kobädi sufa omik, e labobös deadami sümik,

11. dat bo oreafobös ad lelifikama se deadam!

12. No binos, das ya erivob atosi, u das ya perafinükob, ab steifob ad dagetön osi, bi i pegleipob fa Kristus.

13. O svists! ob no cedob, das ya egleipob osi;

14. ab dini bal dunob: glömob utosi, kel epasetikon, lüälöb lü utos, kel binon fo ob, dayagob zeili ad dagetön premi sülik dub vok Goda in Kristus: Yesus pelonülöli.
15. Tikobsöd so, maä udagetobs süeni! If nu tikolsöv votiko dö din seimik, tän God osevädukombosi oles.
16. Alo, kondötobsöd e tikobsöd ma utos, ad kel ekömbos!
17. Binolsöd züpanso ba! o svists! e logolsöd lü utans, kels kondötöns ma sam, keli labols de obs!
18. Ibä mödikans, binos bos, keli esagob suvo oles, e sagob drenölo i nu, kondötöns as neflens kroda Kristusa.
19. Ab fin onas obinon päridikam; bälid binon god onas; jemod binon stim onas, e tikons te dö dins taledik.
20. Lomän obsik ga sül binon, se kel spetobs as savan Söli: Yesus Kristus,
21. kel oceinom koapi läsofik obsik ad somik, kel sümon ko koap glorik omik, dub näm, me kel fägombad sumätükön vali.

KAPIT : IV

1. Klu, o svists palöföli ä padesiröls oba! fred ä kron oba! laidälölsöd so in Söl! o palöfölan!
2. Stigädob eli <Evodia> ed eli <Syntyche> ad binön baläliks in Söl.
3. Si! obegob ole, o flenädan fiedik! yufolöd ofis. Ofs ga eyufofs obi pö predam gospula ko <Clemens> e kevobans votik, kelas nems pepenöns ini buk lifa.
4. Fredölsöd ai in Söl! dönuob: fredölsöd!
5. Sufäl olsik sevädönös pö mens valik! Söl binom nilik.
6. No kudölsöd! ab sevädükölsöd utosi valik, kelosi begols, ai me plek e lebeg ko danisag Gode!
7. e püd Goda, kel pluon leigodü täläkt valik, okipedon ladälis e tikodis valikis olas in Kristus: Yesus.
8. Fino, o svists! kelos binon veratik, stimabik, gidik, klinik, löfidik, benorepütik, tugöfik, lobabik: betikölsöd atosi valik!
9. Kelosi elärnols, ed elüsumols, ed elogols in ob, dunölsöd atosi! e God püda obinom lä ols.

10. E fredob vemo in Söl, das ebetikols dönu seimna obi, sevabo: ebetikols sio obi, ab no elabols pöti.
11. No sagob atosi, bi defädob; ibä obo, elärnob ad binön kotenik pö dinäds valik.
12. Sevob ad lifön mükiko, ed i in bundan. Eplakob vali e dinis valasotik, ed esevob sati, ed esevob faemi, ed ejuitob bundani, ed esufob defädi.
13. Fägob ad sufön vali dub om, kel nämükom obi.
14. Ab edunols gudiko ad jonülön obe kesenäli, ven pädränälob.
15. Ols it, o els di <Philippi>! sevols, das ün prim predama gospula, ven ädetävob se Makedonän, plä ols, komot nonik äyumäton ko ob tefü giv e get.
16. Ibä ya in Tesalän esedols obe telna bosü demü neod obik.
17. Pö atos no zeilob givoti, ab zeilob fruti, kel kömon bundano ini kal olsik.
18. Egetob nu vali, e labob bundani. Dalabob bundano, nü egetob dub <Epaphroditus> uti, keli esedols, as smel löfidik, as sakrifot Godi plitöl.
19. Ab God obik oföлом bundaniko neodis valik olas, ma lieg okik dub glor in Kristus: Yesus.
20. Lü God ä Fat obsik glor binonöd ün laidüp valik! So binosös!
21. Glidolsöd saludanis valik in Kristus: Yesus! Ols svists valik glidons, kels binons lä ob.
22. Saludans valik glidons olis, pato utans, kels dutons lü kur lampörik.
23. Benäd Söla: Yesus Kristus binonöd ko lan olsik! So binosös!

----- oOo -----

(At pepenon elanes di <Philippi> in <Roma> fa <Epaphroditus>)

PENED DE <PAULUS> ELANES DI <COLOSSAE>

KAPIT : I

1. <Paulus>, sekü vil Goda paostolan Yesusa: Kristus, e hisvist: <Timotheus>,
2. svistes saludik ä fiedikes in Kristus tö <Colossae>. Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obas e de Söl: Yesus Kristus!
3. Ai plekölo demü ols danobs Godi: Fat Söla obsik: Yesus Kristus,
4. bi elelilobs lekredi olsik in Kristus: Yesus, e löfi olsik pro saludans valik,
5. demü spel pro ols in süls pekipedöl, e dö kel büiko elilols dub predam verata gospula,
6. kel ekömon lü ols, leigoäsä ini vol lölik, e kö fruton e progedon, leigoäsä bevü ols, de del, kü elilols oni ed edasevols verato benädi Goda.
7. Leigoso elärnols oni fa <Epaphras>: hikedünan palöföl obsik, kel binom pro ols hidünan fiedik Kristusa,
8. keli enunom obes löfi olsik fa Lanal pelanälüköli.
9. Sekü atos de del, kü elilobs atosi, no estopedobs ad plekön e lebegön pro ols, dat fulikolsös me sev vila omik in sap valik e dasev lanöfik,
10. dat kondötolsös digädiko lo Söl, ad plitön omi in tefs valik, ko vobods gudik frutöl e sev ai gretikumöl Goda,
11. dat nämikolsös mu vemo ma näm glora omik, ad lesufön freda valiko sufäd e lunasufäl,
12. dat danöfolsös lü Fat, kel efägükom olis ad kompenön pö gerot saludanas lita;
13. kel eramenom obis se nämäd daga, ed epladom obis ini regän Sona palöföl omik,
14. in kel labobs lelivükami, stiami de sinods,
15. kel binom mag Goda nelogädik, balidmotäb jafotema lölik,
16. bi in om val pejafon, kel binon in süls e kel binon su taled, dins logädik e nelogädiks, lindifö va binons trons, reigs, cifods u nämäds; val pejafon fa om e lü om,
17. edavedom bü dins valik, e val dabinon in om,
18. binom i kap koapa, cif komota. Binom prim, balidmotäb se deadans, dat öbinom tefü dins valik balidan,
19. ibä God äplidom ad leadön stebön fuli lölik okik in om,

20. ed ad rekosilön dub om ko ok vali, dubä kodom püdi dub blud omik len krod, si!
dub om rekosilom vali, kel binon su taled ed in süls.
21. I olis, kels äbinols ettimo foginiks e ma meug olsik e kodü vobods badik olsik,
nefleniks,
22. in koap midik omik dub krodam, dat dajonolsös olis saludiko, kliniko e
neblamabiko foi om,
23. if nemu tefü lekred bleibols pastabön fimiko, e no perols speli in gospul, keli elilols,
kel penotükon jafäbes valik dis sül, kelas ob: <Paulus> evedob hidünan.
24. Nu fredob, das sufob pro ols, e läfulükob me suf obik dränäli Kristusa demü koap
omik, kel binon komot.
25. Evedob hidünan oma ma büad Goda, cal kelik pegivon obe demü ols ad fölön
predami vöda Goda:
26. müster dü tumyels pö menäds valik peklänedöl, kel nu ye pesevädükon saludanes
okik.
27. Ones God evilom ga notükön, kis lieg glorik müstera binon pro pagans, sevabo, das
Kristus binom bevü ols: spel in beat.
28. Predobs omi, stigädobs meni alik e tidobs mene alik sapi valik, dat pladobsös alani
onas lölöfiko in Yesus lekredöli lo God!
29. Pro atos töbidob, komipölo ma näm omik, kel vobedon nämädiko in ob.

KAPIT: II

1. Vilob ga, das sevols, me komip viogretik komipob pro ols, pro elans di <Laodicea>, e
pro utans, kels no elogons obi pösodiko,
2. dat ladäls olsik patrodonös, dat ols dub löf pebalöls süadolsös susliegiko tefü sev
lölöfik e dasev müstera Goda: Kristus,
3. in kel divs valik sapa e seva peklänedons.
4. Sagob atosi, dat nek olas pakofudükönös dub spikäds bätodik!
5. Ibä do binob koapiko fagik de ols, lanöfiko ye binob lä ols, du fredob, ven logob
jästädi pötöfik olsik e fümü lekreda olsik in Kristus.
6. Kondöt olsik binonöd kludo baiädü utos, kelosi elüsumols de Söl: Yesus Kristus!
7. Bleibolsöd labön vulis e stabi in om, binolsöd fümiks in lekred, baiädü utos, kelosi
elärnols, e danolsöd ai bundaniko!

8. Kūpälolsöd, das nek midugon olis dub filosof, e dub lugs cütik, kels stabons su vönaoloveikods menas, e natanäms, e no su lejon Kristusa!
9. Ibä ful lölik Godäla lödon koapiko in om,
10. ed ols kompenols pö ful Godälik oma, kel binom sus reig e nämäd aliks.
11. I pesäprepüdols in om, fe me säprepüdam no dub nams pedunöl; dub klem koapa midik esufols säprepüdami in Kristus.
12. Dub bluned pesepülols ko om, e pelefifükols i ko om dub lekred in näm Goda ad lelifükön omi se deadans.
13. I olis, kels äbinols deadiks demü nefölots olsik, e no säprepüdam midik olsik, ekelelifükom ko om; epardom obes nefölotis valik.
14. Eduliunom debaröti negönü obs labü büdüls onik, kels äneletons obis. Enosükom oni, dubä efimaklufom oni leni krod.
15. Esäklänedom reigis e nämädis, ed edajonädöm onis notidiko, e dub atos evikodom onis.
16. Nek cödonöd kludo olis tefü fid e drin, ni tefü zel zäla, u nulamuna, u jabbatas !
17. Atos valik binon jadamagots dinas fütürik; koap voik binon Kristus.
18. Kälälolsöd, das nek desumon mätapremi de ols, dubä steifon ad dagetön ati me mük e kult silanas, dubä stäatikon sekü dins, kelis no elogon, du svolükon vaniko oki in meug midik okik,
19. nes dakipön kapi, se kel koap lölik me yoins e tans ad lölot gudik pekoyümöl glofon me glof Godik!
20. Ven nu edeadols ko Kristus ed evedols livätiks de natanämäds, sekü kis leadols-li täno, äsva lifols in vol, bligädön oles büdülis,
21. No gleipolöd! no gutolöd! no doatolöd!
22. (atos valik opäridikon dub geb). Binons büds e tidods menas.
23. Dins valik at binons cedisag, kel labon fe sapi tefü kult lönik, mük, e nespäläl koapa, ab no labons völadı anik pö föl desira midik.

KAPIT : III

1. Ven nu pelelifükols ko Kristus, sukolsöd täno utosi, kelos binon löpo, ütöpo, kö Kristus binom, seadölo detü God!
2. Betikolsöd utosi, kel binon löpo, no utosi, kelos binon su taled!
3. Ibä edeadols, lif olsik peklänedon ko Kristus in God.
4. If nu Kristus, kel binom lif obsik, odasevädikom, tän i ols odasevädikols ko om in glor.
5. Deidolsöd kludo utosi, kelos binon in limeds taledik olsik: nepued, neklin, lefäk, desir badik, e labiäl, kel binon lugodikult.
6. Atos valik süükon pö God zuni ta utans, kels binons nelobediks.
7. So i ols äkondötols, ven nog älifols in döfäds at.
8. Ab nu i ols klemolsöd atosi valik: zun, vut, badäl, slän; vöd bapik no sekömonöd se muds olsik!
9. No lugolsöd ta ods! bi edeükols meni büik sa dunis onik,
10. ed elenükols meni nulik, kel penululon ad dasevön ma mag jafala okik.
11. Tän no dabinons Helänans e Yudänans, säprepüdäbs e prepüdilabans, barbarans e Skütänans, slafans e libans, ab Kristus binom val ed in val.
12. Klu lüsumolsöd, as saludans pevälöl ä palöföls Goda, ko ladäl keliedöl flenöfi, müki, sofäli, lunasufäli!
13. Sufälolsöd odis, e pardolsöd odes, if ek labon blameti ta votan! (äsä Kristus epardom oles, dunolsöd i so)!
14. Ab bü val labolsöd löfi, kel binon tan nendöfa!
15. E püd Kristusa dareigonöd in ladäls olsik, ad kel pevokols as dils koapa bal! E binolsöd danöfik!
16. (Vöd Goda stebonöd bundano in ladäls olsik)! Tidolsöd e devodükolsöd odis sapo, e kanitolsöd ko plid in ladäls olsik stimü God psamis, hümis e lidis relöfik!
17. Ed alutosi, kelosi dunols ma vöd e vobod, dunolsöd vali nämätü Yesus, medamü kel danolsöd Godi: Fat!
18. O voms! binolsöd sumätöfikis lü himatans olsik, soäsä sötos me büad Söla!
19. O mans! lelöfölsöd jimatanis olsik, no biedälolsöd ta ofs!

20. O cils! lobedolsöd palis olsik in dins valik! ibä atos pliton Söli.
21. O fats! no skänolsöd cilis olsik, dat no peronsös kuradi!
22. O slafans! lobedolsöd in dins valik mastanis taledik olsik, no äsä lusumätans ad plitön menis, ab in balug ladäla, sekü dalestüm lü Söl!
23. Kelosi bo dunols, dunolsöd utosi ladöfo, äsva dunols osi pro Söl e no pro mens!
24. Bi sevol, das ogetols de Söl as bläfod geroti; binolsöd slafans Söla: Kristus!
25. Ibä utan, kel dunon negidiko, ogegeton mesedi negida okik. Paletöf no dabinon.

KAPIT : IV

1. O mastans! Dunolsöd gidiko e nepaletöfiko kol slafans olsik, sevölo das i ols labols mastani in sül!
2. Laidälsöd in plek ko galäl e danöf!
3. Plekolsöd leigüpiko pro obs, dat God maifükömös obes yani demü predam, dat notükobsös müsteri tefü Kristus, demü kelos pejänädob!
4. dat sevädükobös oni, soäsä mutob sagön oni!
5. Kondötolsöd sapiko kol utans, kels binons plödü komot! frutidolsöd pöti alik!
6. Spikam olsik binonöd ai plitik! sevol, vio mutols gespikön alane!
7. Lio ob stadob, atosi valik <Tychicus>: hisvist palöföf, hidünan fiedik ä kedünan in Söl, onunom oles.
8. Ebo demü atos elesedob omi lü ols, dat sevol, vio mutols gespikön alane!
9. Ko om lesedob eli <Onesimus>: hisvist fiedik ä palöföf, kelomänan olsik. Onünoms oles vali, kel jenon is.
10. Ols glidoms <Aristarchus>: kefanäb obik, e <Marcus>: hinef ela <Barnabas>, tefü kel egetols büdülis. (Ven kömom lü ols, getedolsöd täno gudiko omi)!
11. e <Jesus>, penäinemöl: <Iustus>; atans binoms kevobans teik pro regän Goda, kels pesäprepüdoms; äbinoms trod pro ob.
12. Ols glidom <Epaphras>: kelomänan olsik, hidünan Kristusa, kel ai pläidom olis in pleks okik, dat ols, as mens nendöfik äd edaglöföls, laidälsöd in utos valik, kelosi God vilom!

13. Ibä temunob tefü om, das bligädöm oke töbi mödik demü ols, demü elans di <Laodicea> e di <Hierapolis>.
14. Olis glidoms flen obik: <Lucas>: sanan palöfö! e <Demas>.
15. Glidolsöd svistis in <Laodicea>, ed eli <Nympha> ko komot, kel kobikon in dom ofik!
16. Ven pened at puloreidon lä ols, koedolsöd täno loreidön oni in komot elanas di <Laodicea>, e kudolsöd, das i ols dagetolsös reidio penedi se <Laodicea>!
17. Sagolsöd ele <Archippus>: Kälälölöd, das fölol gudiko cali, keli ebligädol ole in dün Söla!
18. Getolsöd patiko glidi de ob: <Paulus>! Betikolsöd jänädis obik! Benäd binonöd lä ols!

----- oOo -----

(At pepenon in <Roma> lü elans di <Colossae> fa <Tychicus> ed <Onesimus>)

PENED BALID DE <PAULUS> ELANES DI <THESSALONICA>

KAPIT : I

1. <Paulus>, <Silvanus> e <Timotheus> komote elanas di <Thessalonica> in God: Fat, e Söl: Yesus Kristus binonsöd lä ols!
2. Danobs ai Godi demü ols valik, ven mäniotobs olis in pleks obsik.
3. Nenropo ga mebobs lo God ä Fat vobodis olsik lekreda, zili olsik pö löfagivots, e laidäli olsik tefü spel ad Söl obsik: Yesus Kristus;
4. Ibä sevobs, o svists fa God palöföls! das pedavälols.
5. Ibä gspul obsik no ekömon lü ols te me vöds, ab i ko näm e Saludalanal, e ko fümäl gretik. E sevols ga, vio ebitobs bevü ols demü ols it.
6. Evedols züpan de obs e de Söl, bi elüsumols vödi in dränäl mödik ko fred Saludalanala,
7. sodas evedols samans pro lekredans in Makedonän e Lagayän.
8. Ibä dub ols vöd Söla etonon no te in Makedonän e Lagayän, ab i in tops valik lekred olsik in God esevädikon, sodas no änedobs sagön bosu dö atos.
9. Ibä oksao mens nunons dö obs, vio ätuvobs dalilami fa ols, e vio edeflekols olis de lugods lü God, ad dünön Godi liföl ä voiki,
10. ed ad stebedön se sül Soni omik, keli elelifükom se deadam: Yesus, ad jelön obis ta zun okömöl.

KAPIT : II

1. Ols it sevols ga, o svists! das köm obsik lü ols no ebinon nenfrutik;
2. ab posä, äsä sevols, esufobs e pelunofobs in <Philippi>, epredobs oles ko nenplaf, keli God ägevom obes, e pö komip mödik gspuli Goda.
3. Ibä notükam obsik no äjenon sekü cüt, ni sekü dobäl, ni sekü käfod,
4. ab leigoäsä God ecedom obis digädikis, ed ekonfidom obes gspuli, epredobs oni; no ad plitön menis, ab Godi, kel blufom ladälis obsik.
5. Ibä neai ebitikobs ko flät, äsä sevols, ni ko diseins labiälik. (God binom temunan obik).
6. I no esteifobs ad dagetön stimi de mens, ni de ols, ni de votans; do obs as paostolans Kristusa äkanobs koedön senälön nämädi obsik.

7. Nö! ebinobs bevü ols sofäliks, äsä mot, kel kälof cilis okik.
8. Pö löf gretik obsik pro ols, edesirobs no te ad blinön oles gospuli Goda, ab i lifi lönik obas, sovemo evedols löfiks pro obs.
9. Memols ga, o svists! vobi e töbidi obas; du ävobobs dü del e neit ad no böladön bali olas änotükobs oles gospuli Goda.
10. Ols binols temunans, ed i God, vio saludiko, gidiko e ritiko ekondötobs kol ols: lekredans.
11. Äsä sevolts, asä fat cilis okik, estigädobs ed ekuradükobs alani olas,
12. ed elebegobs vemo oles ad kondötön gidöfiko lo God, kel evokom olis lü regän e glor oka.
13. Sekü atos i danobs laiduliko Godi, das, posä egetols vödi Goda, keli epredobs, elüsumols oni no as vöd menas, ab, äsä binon verato, as vöd Goda, kel i vobedon in ols, kels lekredols.
14. Ibä, o svists! evedols in Kristus: Yesus züpans komotas Goda in Yudän. I ols ga esufols otosi dub kelomänans olsik, äsä ons dub Yudänans,
15. kels igo edeidoms Söli: Yesus e profetanis, ed epöjutoms obis. No plitoms Godi e neflenoms ta mens valik,
16. dubä neletoms obis ad predön paganes, sekü kelos övedonsöv beatiks. So lölöfükoms mödoti sinodas oksik. E jü fin zun ekömon love oms.
17. Obs nu, o svists! posä fagobs dü tim bo lunik, pösodo ab no ladälo, de ols, esteifobs leziliko ko desir gretik ad logön dönu olis.
18. Sekü atos obs evilobs kömön lü ols, ob: <Paulus> igo pö naeds anik, ab diab eneletom obis ad dunön atosi.
19. Ibä kim votik, äsä ols, binon-li spel e fred e kron obas, dö kel kanobs pleidülön lo Söl obsik: Yesus Kristus pö köm omik?
20. Ibä ols binols glor e fred obas.

KAPIT : III

1. Bi no plu äsufidobs osi, äsludobs ad poblübön soeliko in <Athenae>,
2. ed älesedobs eli <Timotheus>, hisvisti obsik, hidünani Goda [ä kevobani obsik] pö predam gospula Kristusa, ad nämükön e stigädön olis in lekred olsik,

3. dat nek olas panefümälükolös dub dränäls at! Ibä ols it sevol, das mutobs sufön onis.
4. Ibä ven äbinobs lä ols, ya ebüosagobs oles, das pödränälobs: bos, keli ejenon, äsä sevol.
5. Demü atos, ven no plu äsufidob atosi, elesedob omi ad sevön, vio lekred olsik stadon, va blufodan bo no eblufodom olis, e vobod obsik evedon vanik.
6. Nü anu <Timotheus> egekömom de ols lü obs, ed eblinom obes nuni gudik tefü lekred e löf olas, das kipedols ai memoti gudik de obs, e leigo desirols ad logön obis, äsä obs olis,
7. dub atos pö ditret e dränäl valiks obas pekuradükobs, o svists! dönu dub lekred olsik.
8. Nu vo lifobs, if laidälols in Söl.
9. Lio ga kanobs-li bläfön demü ols me dan Gode, fredri valik, me kel fredobs lo God obsik tefü ols?
10. Dü del e neit plekobs mu bundaniko ad dalön logön dönu olis pösodo, ed ad lölöfükön utosi, kelos defon nog in lekred olsik.
11. God ä Fat obsik it e Söl obsik: Yesus Kristus dugomsöd vegami obas lü ols!
12. Söl koedomöd glofön e mödikumön in ols löfi kol ods e kol valans, leigoäsä obs löfobs olis!
13. Nämükomöd ladälis olsik, dat binonsös nensteniks in salud lo God ä Fat obsik timü köm Söla obsik: Yesus Kristus ko saludans valik oma!

KAPIT : IV

1. Fovo, o svists! nu begobs oles e stigädobs olis nämätü Söl: Yesus ad kondötön vemikumo, soäsä ya dunols ma бүдүлс, kelis egetols de obs, vio sötols kondötön ad plitön Godi.
2. Ibä sevolс бүдүлс kinik egevobs oles nämätü Söl: Yesus.
3. Vil Goda binon ga saludikam olas, dubä stönols nepuedi,
4. dubä alan olas sevol ad dagetön jimatani lönik in stim e salud,
5. no in ledesir sänsüelik, äsä pagans, kels no sevonс Godi.
6. Nek deikonöd e cütönöd tuflagedo svisti okik pö büsid! ibä Söl binom vinditan dinas valik at, äsä esagobs ed etemunobs бүикumo oles.
7. God ga no evokom obis ad nepuedön, ab ad saludön.

8. Klu utan, kel deimon atosi, no deimon meni, ab Godi, kel egivom oles Saludalanali okik.
9. Tefü svistilöf no nedob penön oles, ibä ols it elärnols de God ad löfön odis.
10. Ibä jonülols atosi i svistes valik in Makedonän lölik. Klu komandobs oles, o svists! ad dunön nog bundanikumo atosi,
11. ed ad cedön osi lü ols it stimi ad lifön takedo, ad dunön dinis lönik olsik, ed ad jäfön me febod lönik olsik, äsä ebüdülobs oles,
12. dat kondöt olsik binonös gidöfik lo utans, kels binons plödü komot, ed ols no neodolsös bosu de ek!
13. Nu no vilobs, o svists! das binols neseviks tefü edeadölans, dat no labolsös lügi, äsä votans, kels no labons speli!
14. Ibä, äsä lekredobs, das Yesus edeadom ed elelifikom, so God i okedugom ko Yesus utanis, kels edeadons in om.
15. Ibä atosi sagobs oles nämätü Söl: obs, kels lifobs e posbinobs jü köm Söla, no obuobs bu edeadölans.
16. Ibä sekü büd, sekü vögam silanala e sekü tonäd posuna Goda, Söl it odonikom se sül; tän büiko utans, kels edeadons in Kristus, olelifikons;
17. e pos atos, obs, kels retobs lifölo, pomodugobs ko ons su lefogs in lutem lü Söl, ed obinobs so laiduliko lä Söl.
18. Trodolsöd kludo odis me vöds at!

KAPIT : V

1. Tefü tim, ün kel, e tefü dinäds, pö kels atos ojenon, o svists! no zesüdos ad penön oles;
2. ibä sevols vemo gudiko, das del Söla okömon, leigoäsä tifan ün neit.
3. Tü timül, das mens osagons: «*Binos püed, riskäd no dabinon*», päridikam odrefon süpiko onis, leigoäsä doleds vomu grodik; fümü no oskeapons de on.
4. Ab ols, o svists! no lifols in dag, sodas pö ols del et no kanon kömön süpiko äsä tifan.
5. Ibä ols valik binols cils lita e cils dela. No dutobs lü neit u lü dag.
6. Klu no slipobsöd, äsä mens votik, ab galobsöd e binobsöd tämäliks!
7. Ibä utans, kels slipons, slipons neito, ed utans, kels brietükons okis, brietons neito;

8. ab obs, kels dutobs lü del, binobsöd tämaliks, e peklotobsöd me harnad lekreda e löfa, e me lehät spela beata!
9. Ibä God no ejonidükom obis ad pazunükön, ab ad getön beati fa Söl obsik: Yesus Kristus,
10. kel edeadom pro obs, dat, va galobs, u va slipobs, olifobsös kobo ko om!
11. Demü atos, stigädolsöd odis, e devodükolsöd odis, äsä fe dunols!
12. Begobs oles, o svists! ad dasevön utanis, kels vobons sumätöfü ols, ed utanis, kels binoms dugans olsik pö dins Söla e lejonodoms oles,
13. Jonülolsöd omes löfi gretik demü vobod omsik! Kipedolsöd püdi kol ods!
14. Fovo komandobs oles, o svists! küpälolsöd ad nensüenans, kuradükolsöd smalakuradanis, yufolsöd fibanis, sufädolsöd pro valans!
15. Küpälolsöd, das nek bläfon eke badi me bad! ab sukolsöd valöpo gudi pro ods e pro valans!
16. Fredolsöd valüpo!
17. Plekolsöd nenropo!
18. Danolsöd demü dins valik! ibä atosi God flagom de ols in Kristus: Yesus.
19. No kvänolsöd Lanali!
20. No ludigidolsöd profetamis!
21. Xamolsöd vali, e dakipolsöd gudikosi!
22. Klemolsöd badi valasotik!
23. God it püda saludükomöd lelölisko olis! e lanöf e lan löliks olas, e koap olas pakipedonsös nensteniko pro köm Söla obsik: Yesus Kristus!
24. Om, kel vokom olis, binom fiedik, ed oledunom osi.
25. O svists! plekolsöd pro obs!
26. Glidolsöd svistis valik ko kid saludik!
27. Lebegob vemo oles nämätü Söl, ad koedön loreidön penedi at lo svists saludik valik.

28. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd lä ols! So binosös!

----- oOo -----

(Pened balid elanes di <Thessalonica> se <Athenae>)

PENED TELID DE <PAULUS> ELANES DI <THESSALONICA>

KAPIT : I

1. <Paulus>, <Silvanus> e <Timotheus> komote elanas di <Thessalonica>, komote in God: Fat obas e Söl: Yesus Kristus.
2. Benäd e püd page vonsöd oles fa God: Fat obas e Söl: Yesus Kristus!
3. Labobs bligi ad danön nenropo Godi demü ols, o svists! Atos binon gidik, bi lekred olsik glofon aiplu, e löf olas valik pro ods gretikumon laiduliko;
4. sodas obs it pleidülobs dö ols in komots Goda demü sufod e lekred olsiks pö pöjuts e dränäls valiks, kelis sufols.
5. Atos binon blöf cödota gidik Goda, dat padigädolsös pro regän Goda, demü kel i sufols!
6. Ibä binos gidik, das God blöfom utanis, kels dränälons olis ko dränäl,
7. e givom oles, kels padränälols ko obs klieti, ven Söl Yesus opubom se sül ko silanans nämädik oka
8. in flam fila, ed oblinom bläfodi utanes, kels no sevons Godi, e no zepons gospuli Söla obsik: Yesus Kristus.
9. Popönons me pärid laidüplik fago de logod Söla e glor nämä omik,
10. ven ukömom ün del et, e poglorükom in saludans okik, e postunidom fa lekredans valik; ibä predam obsik pelekredon fa ols.
11. Ad atos i plekobs laiduliko pro ols, dat God obsik lecedomös olis digädikis pro voked olsik, e lölöfukomös dub nämäd okik plidi olsik in val, kel binon gudik, e vobodi olsik pro lekred!
12. dat nem Söla obsik: Yesus Kristus paglorükonös in ols, ed ols in om, ma benäd Goda obsik e Söla: Yesus Kristus!

KAPIT : II

1. Nu begobs oles, o svists! tefü köm Söla obsik: Yesus Kristus, e kobikam obas ko om,
2. das no perols sunädo süeni olsik, e no padredükols, ni sekü süikam lanöfa, ni sekü vöd seimik, ni sekü pened seimik, kel dobiko petikodükon, das ekömon de obs, äsva del Söla binon nilik.
3. No letolsöd, das ek cüton olis ön mod seimik; ibä del et no kömon, büä paostat ukömon büiko, e man sinoda, son pärida, upubom:

4. taan, kel volutom ta utos valik, kel panemon God u salutot; sodas oseidom oki ini tem Goda, ed obitikom, äsva binom God.
5. No memols-li, das esagob atosi oles, ven nog äbinob lä ols?
6. Nu sevols utosi, kelos neleton omi; tü timül pötik opubom.
7. Ibä müster negida ya dunon vobodi okik; te utan, kel nog neletom, mutom pamoükön büiko.
8. E täno negidan opubom, keli Söl: Yesus odeidom me natemot se mud okik, ed onosükom me nid köma okik:
9. Om, kel okömom ko mekäd diaba, ko duns nämik valasotik, mals, e milags dobik,
10. e ko duns negidik valasotik, dub kels utans pocütons, kels opäridikons; bi no elasumons lifi pro verat, dub kel posavonsöv.
11. Sekü atos God äsedom lü ons vobedi põla, dub kelos äkredons lugi,
12. dat valans, kels no elekredons verati, ab äplidons negidi, pömicödonsös!
13. Obs nu, o svists fa Söl palöföls! mutobs ai danön Godi demü ols, das God edavälom olis primaö ad beat dub salutükam lanöfa e lekred verata,
14. ad kel evokom olis dub predam obsik gospula, dat kompenolsös põ glor Söla obsik: Yesus Kristus!
15. Klu laidälölsöd, o svists! e fölölsöd vönaoloveikodis, kelis elärnols, u dub vöd u dub pened, de obs!
16. Söl obsik it: Yesus Kristus e God: Fat obas, kel elöfom obis, ed egivom trodi laidüpik e speli gudik,
17. trodomöd ladälis olsik, e nämükomöd olis põ vobods e vöds gudiks valasotiks!

KAPIT : III

1. Fovo, o svists! plekolsöd pro obs, dat vöd Söla vogikonös e pastimonös, leigoäsä lä ols!
2. e das palivobsös de mens fopik e badiks! ibä no valans labons lekredi.
3. Ab Söl binom fiedik, onämükom olis ed ojelom olis ta diab.
4. E konfidobs olis in Söl, das fölöls ed ofölöls utosi, kelosi bütölöbs oles.
5. Söl vedükomöd ladälis olsik klienikis ad löfön Godi ed ad sufälön, äsä Söl!

6. E nu бүдүлөбс олес, о свистс! нәмәтү Сөл обсик: Yesus Kristus ad vitön svisti alik, kel lifon трөгико, e no fölon vönaolveikodis, kelis egetols de obs.

7. Ibä ols it sevols, vio mutols зүпөн обис, bi no ekondötobs трөгико bevü ols,

8. neai efidobs glato bodi de ek, ab dü del e neit evobobs töbidiko pö vobod fikulik ad no belodön eki olas.

9. No edunobs so, bi no älabobs gitäti seimik, ab bi ävedükobs obis samani, keli ösötols зүпөн.

10. Ven äbinobs ga lä ols, ebүдүлөбс олес, das utan, kel no vilon vobön, i no söton fidön.

11. Ibä lelılobs, das semans bevü ols lifons трөгико; no vobons, ab dunons dinis vanik.

12. Somanes nu бүдүлөбс, e stigädobs onis, ad vobön takediko, ed ad fidön bodi ito pemeritöli.

13. Ed ols, o svists! no nedunolsöd, ad dunön gudiko!

14. If ek nu no fölon utosi, kelosi бүдүлөбс in pened at, küpälolsöd täno oni, no kosädolsöd ko on, dat jemikonös!

15. No träitolsöd ye oni asä nefleni, ab meibolsöd one asä sviste.

16. Söl it püda gevomöd oles püdi ün tim valik e pö dinäds valik! Söl binomöd lä ols valik!

17. Glid at pepenon me nam lönik oba: <Paulus>. At binon nemapenät obik peneda alik. So dispenob.

19. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd lä ols valik! So binosös!

----- oOo -----

(Pened telid elanes di <Thessalonica> se <Athenae>)

PENED BALID DE <PAULUS> ELE <TIMOTHEUS>

KAPIT : I

1. <Paulus>: paostolan Yesusa: Kristus, komitü God: Saludükal obas e Kristus: Yesus
2. ele <Timotheus>: hicil veratik in lekred. Benäd, miser e püd pagevonsöd ole fa God: Fat obsik e Kristus: Yesus, Söl obsik!
3. Äsä ekomandob ole, ven ätävob lü Makedonän, mutol blibön in <Ephesus>, ad büdülön menes semik ad no notükön lejoni distik,
4. ed ad no jäfikön me fabs e tribütabims nenfinik, kels kodons buikummo disputis, kas blinons leodi Godik in lekred dabinöli.
5. Disein notükama nu binon: löf se ladäl rafinik, konsien klinik, e lekred nensimulik,
6. de kels semans edeikons, e jäfikons me bespikam dinas vanik,
7. du vilons binön bibinolavans, nes suemön ito utosi, kelosi sagons, ni utosi, kelosi lesions.
8. Sevobs, das lonem binon gudik, if gebädooy pötiko oni,
9. e suemoy, das lonem no pelonon pro mens ritik, ab pro midunans e nentütedans, nenrelans e sinans; utans, kels lecedons nosi saludiki e säsaludükons vali; sasenans fata, mota, e votanas;
10. nepuedans, päderastans, luslopükans, lugans, miyulans, ed utans, kels dunons ta lejon voik
11. ma gospul glora Goda beatik, kela notükam pelükonfidon obe.
12. Binob danöfik kol om, kel enämükom obi, sevabo Söl obsik: Kristus Yesus, das elecedom obi fiediki, ed ecälom obi as hidünan oma,
13. du äbinob büikummo slänan, pöjutan ä mekädan; ab edagetob miseri, bi, no älabölo lekredi, nensevo edunob osi,
14. bi Söl obsik egevom obe bundano benädi dub lekred, e löf, kel binon in Kristus: Yesus.
15. Konfidovik e vero kredabik vöd binon, das Kristus: Yesus ekömom sui taled ad savön sinanis; de ons ob binob vo sinan gretikün.
16. Ab demü atos, edagetob miseri, dat Yesus: Kristus büiküno öjonüломöv obe lunasufäli lölöfik okik, as sam pro utans, kels olabons lekredi in om, ed odagetons lifi laidüpik.

17. Laidüpio stim e glor binonsöd lü Reg laidüpick, lü God laidüpick, nelogädik, balik! So binosös!

18. Ole, o hici! obik <Timotheus>! komitob ad predön atosi, ma profetam büiko tefü ol penotodöl, dat ol, dub on penämüköl, komipolös in komip gudik,

19. kipedölo lekredi e konsieni klinik! Mens semik, kels edeimons atosi, elabons neseki in lekred.

20. Bevü ons <Hymenaeus> ed <Alexander> binons, kelis elovegiov diabe, dat lärnomsös ad no slänön!

KAPIT : II

1. Nu, komandob bu val ad begön, ad plekön, ad lebegön, ed ad sagön dani pro mens valik,

2. pro regs valik, e pro valans, kels binons geilätiks, dat labobsös lifi stilik ä takediki in relöf e puedäl!

3. Ibä atos binon gudik e pliton Godi: Beatükal obas,

4. kel vilom, das mens valik beatikons e dagetons dasevi verata.

5. Ibä balan binom God, e balan binom Medan vü God e mens: Kristus Yesus: men,

6. kel egivom oki as livioremamon pro valans: kelos petemunon ettimo,

7. e demü kelos ob pecälob as heroldan e gospulan, e (sagob verati, no lugob) as tidan paganas in lekred e verat.

8. Vilob kluo, das mans valik plekoms in tops valik ko tov namas saludik nen zun e feit,

9. leigo, das voms dekofis okis me klotem gidöfik, ko puedöf e puedäl, no me heraflokots, goldots, pärlats u klotem jerabik,

10. ab. soäsä sötos pö voms, kels flagodofs, das binofs relöfikis, me vobods benodik.

11. Vom getoföd seilölo tidodi, in sumätöf lölöfik!

12. Ad tidön, ud ad reigön mani, no dälob vome; sötof jäfön seilölo.

13. Ibä büiko pejafom <Adam>, e pos atos <Eva>.

14. E no <Adam> päbätodom, ab vom äleadof bätodön oki, ed äsinikof.

15. Ab pobeatükof dub motam cilas, if laidof in lekred, löf e saludikam, pö puedöf.

KAPIT : III

- 1, Vöd at binon verätik: If ek desirom ad binön kälädan, tän desirom bligädi jönik.
2. Kälädan komota nu mutom binön man neblamabik, himatan voma bal, nebrietik, süenik, puedöfik, lotidiälik, tidafägik,
3. no driniälan, no komipiälan, ab flenöfik, püdiälik e nemoniälik,
4. käledan gudik doma okik, man, kel tütedom dinitiko cilis okik.
5. (If ek no fägom ad cifön domi lönik okik, lio okäledom-li üfo gudiko komoti Goda?)
6. No binomöd nulan, dat no vedomös pleidälik, e no drefonös omi cödet, kel ädrefon diabi!
7. Mutom labön güo benorepüti pö utans, kels binons plödü komot, dat no pakofomös, e no reafomös ini tröp diaba!
8. Leigo diakans mutoms binön gidöfiks, no mans tellinegik, no mans, kels slafäloms de vin, kels binoms lugaenodiälikis,
9. ab mans, kels kipedoms müsteri lekreda in konsien klinik.
10. Mutoms pablufön i büiko. e pos atos. ven binoms neblamabiks, mutoms primön cali oksik.
11. Leigo i jimatans mutofs binön gidöfiks, no jislänans, ab süeniks e konfidoviks in dins valik.
12. Diakans binomsöd himatans, alan kelas labom vomu te bali, e mutoms cifön gudiko cilis e domanefis oksikis!
13. Ibä utans, kels caloms gudiko as diakans, dagetoms gredäti gudik e nenplafi gretik dub lekred in Kristus: Yesus.
14. Penob atosi oles spelölo ad kömön suniko lü ols,
15. e dat, if blebob nog dü tim anik fagik de ols, sevolsös, vio mutols kondötön in dom Goda, sevabo in komot Goda liföl: kölüm e stababumäd verata!
16. E netablöfoviko müster relöfa binon gretik: God edasevädükom oki in mid, pegidükom fa Lanal, pelogom fa silanans, penotükom bevü pagans, pelüsumom in lekred volanefa, pelöpükom in glor.

KAPIT : IV

1. Lanal nu sagon kazeto, das ün tim lätik anans osäslopons de lekred, dubä lilidons pösodis pöladugöl e lejonis milananas.
2. Sekü simul lugispikanas, kels efäiflamädons äsva me glutafer konsieni lönik okas,
3. proibons ad matikön, e büdülons ad stönön zibis semik, kelis God ejafom ad pagebön pos danisag fa lekredans ed utans, kels sevons verati.
4. Ibä uts valik, kelis God ejafom, binons gudiks, nos atas binon deimabik, if pagebons ko danisag;
5. ats ga pasaludükons dub vöd Goda e plek.
6. If stäpodol dinis at svistes, tän binol hidünan legudik Yesusa: Kristus, nulüdöl oli me vöds lekreda e lejona süperik, keli slopol.
7. Ab deimolöd luspikotis no saludikis voma bäldik! Plägolöd ad binön relöfik!
8. Skilükam koapa fruton ga nemödiko; ab relöf binon frutik in tefs valik, bi one prom e lifa atimik e lifa otimik petanäton.
9. Vöd at binon konfidovik e digädon ad palüsumön mu takediko.
10. Ibä demü atos töbidobs e palunofobs, bi spelobs Godi liföl, kel binom saval menas valik, pato lekredanas.
11. Büdülolöd e tidolöd atosi!
12. Nek ludigidonöd yuni olik! ab binolöd saman pro lekredans in vöd e kondöt, in löf, in lanöf, in lekred ed in pued!
13. Dediätolöd oli, jüs kömob, loreide, stigädane, tide!
14. No nekälolöd tälenüli ole pelegivöli! At pelegivon ole pö profetam, ven bäldikünans äsupladoms namis oksik sui ol.
15. Kälälolöd dinis et, e jäfolöd me ets, dat proged olik kleilikonös lü valans!
16. Küpälolöd ad ol it ed ad lejon, laidälolöd pö atos! Ibä if dunol so, osavol ed oli it, ed utanis, kels dalilons oli.

KAPIT : V

1. No blamolöd groböfiko mani bäldik, ab bekonsälolöd omi, äsva binom fat olik; manis yunikum, äsä blodis,
2. vomis bäldik, äsä motis, vomis yunik, äsä söris in klin lölöfik!
3. Stimolöd jiviudanis, kels binofs jenöfiko jiviudans!
4. If jiviudan labof cilis u poscilis, atans lärnonsöd täno bü val ad lestümön domakompenanis oksik, ed ad bläfön ones utosi, kelosi egetons de menäds büikum! ibä atos pliton Godi.
5. Vom, kel binof jenöfiko jiviudan, e peposbinükof soeliko, ebleibof labön speli in God, e laidälof in lebegs e pleks dü del e neit.
6. Ab vom, kel lifof lasiviko, binof lifölo deadik.
7. Küpälolöd valanis ad atos, dat binonsös neblamabiks!
8. Utan, kel no kälon okikanis, pato no domakompenanis okik, noädon lekredi, e binon badikum, ka nenlekredan.
9. Jiviudan, kel labof bäldoti yelas läs mäldegas, no paregistaroföd! Mutof binön vom, kel elabof himatani te bali,
10. e tefü of mutoy temunön, das edunof bundano vobodis gudik: emutof dugälön gudiko cilis okik, binön lotidiälik, lavön futis saludanas, yufön utanis, kels ditretons, binön zilik pö vobod gudik alik.
11. Deimolöd jiviudanis yunik! ibä if sänsüel kodon, das deflekofs okis de Kristus, tän vilofs dönu matikön,
12. e kodädofs okes micödeti, bi eludigidofs fiedi balid okas.
13. E bi no labofs vobodis dunabik, leigo kösöfikofs ad visitön domi bal pos votik, no te as jinosdunans, ab i as jiluspikans e jilujäfikans, kels spikodofs spikodis no gidöfikis.
14. Desirob kludo, das voms yunik matikofs, motofs cilis, konömos in doms oksik, e no kodofs ad skänön paleti votik.
15. Semans ya edeflekofs okis, e sökofs diabi.
16. If hilekredan u jilekredan labon in famül okik jiviudanis, tän kälonöd ofis, dat komot no pafledonös dub atos, e kanonös kälön utanis, kels binofs jenöfiko jiviudans!
17. Bäldikünans, kels cifoms gudiko, mutoms padigädükön me stim telik, pato utans, kels voboms pö predam e tid.

18. Ibä bibapenäd sagon: «*No sötöl musulön hobubi cepöl!*» e «*voban digädon mesedi okik*».
19. No lüsumolöd kusadi ta bäldikünan, if no patemunon fa temunans tel u kils!
20. Blamolöd onis, kels sinons komü valans, dat i votans vedonsös drediks!
21. Nu lebegob ole lo God e lo Kristus: Yesus, e lo silanans pevälöl, das pö dins at demol nepaletöfi, das dunol nosi paletöfiko gönü alseiman.
22. No supladolöd tuspido namis sui ek, e no kompenükolöd oli pö sinods votanas! Blebolöd ol it klinik!
23. Drinolöd no plu te vati, ab drinolöd i bosi vina demü stomäg e malädils oliks!
24. Sinods dila menas binons notidiks, e pacödetons sunädo; uts dila votik sevädikons pas latikumo.
25. Leigoso vobods gudik i binons notidiks; if atos no binon so, ga no kanons blebön kläniks.

KAPIT : VI

1. Alutans, kels polons slafayoki, lecedonsöd sölis oksik digädikis ad pastimön, dat nem Goda e lejon no palunofonsös!
2. Utans, kels labons lekredanis as mastans, no dalons läs stimön omis, bi binoms svists, ab mutons plüo dünön omis, bi binoms lekredans e palöfölan, kels dunoms leziliko benodis. Atosi mutol tidön e konsälön.
3. If ek tidom lejoni votik, e no lobülom vödis saunik Söla obsik: Yesus Kristus, e lejoni, kel no lönedon pö relöf,
4. tän fatüitom, suemön nosi, e labom klieni malädik pro disputs e feits, se kelos davedons glöt, zan, slän, miniluds badik,
5. zans nenfinik menas korupik, kels eperons dasevi verata, bi cedons, das kanons dagetön gaenodi dub relöf. Vitoyöd somanis!
6. Benö! gaenod gretik kanon padagetön ko relöf, if peyümäton ko koten.
7. Ibä ekeblinobs nosi ini vol, klülädo bi i kanobs kesumön nosi se on.
8. If nu labobs nulüdoti e nufädi, tän okotenobs ko ats.
9. Ab utans, kels vilons liegön, güo pablufodons, falons ini tröp, e dagetons desiris stupik e dämabikis, kels päridükons menis, e vedükons onis korupikis.

10. Moniäl binon vul bada valik. Dub sufodikam lü on semans edeikons de lekred, ed eblinädons okes dolis mödik.

11. Ab ol, o man Goda! vitolöd atosi! Besteifolöd gidi, relöfi, lekredi, löfi, sufädi, sofäli!

12. Komipolöd komipi gudik lekreda, dagetolöd lifi laidüpik, ad kel pevokol, soäsä elekoefol, ven änotodol lekoefi gudik lo temunans mödik!

13. Lo God, kel givom lifi dabinädes valik, e lo Kristus: Yesus, kel enotodom lekoefi gudik lo <Pontius Pilatus>, büdob ole

14. ad fölon nensteniko e neblamabiko büdi obik jü pub Söla: Yesus Kristus,

15. kel podajonom pötatimo fa Reigal beatik ä balik: Reg regas ä Söl sölas,

16. kel soeliko dalabom nedeadofi, belödom liti nelügolovik, keli men nonik elogon ud ekanon logön föro, lü kel stim e nämäd laidüpik dutons. So binosös!

17. Konsälolöd lieganes vola atimik, ad no pleidälön ed ad no lonülön speli oksik in lieg nesefik, ab in God liföl, kel givom obes bundaniko vali ad juitön;

18. konsälolöd ones ad dunön benodis, ad binön liegiks pö dun vobodas gudik, ad binön giviäliks ed ad kompenükön volanis pö dalabot oksik!

19. ad spälön okes somo divi jönik pro fütür, ad dagetön lifi veratik.

20. O <Timotheus>! kipedolöd panoti lü ol pelükonfidöli, e deflekolöd oli de luspikot stupädik nesaludik, e de lusagats gnosida sonemik!

21. keli semans elüsumons, ed ereafons dub atos sui pölaveg dinü lekred. Benäd binonöd lä ols!

----- oOo -----

(Pened balid ele <Timotheus> pepenon in <Laodicea>: cifazif in Frügän sulüdik)

PENED TELID DE <PAULUS> ELE <TIMOTHEUS>

KAPIT : I

1. <Paulus>, sekü vil Goda paostolan Yesusa: Kristus bai prom lifa, kel binon in Kristus Yesus,
2. ele <Timotheus>: cil palöfö. Benäd, miser, püd page vonsöd ole fa God: Fat e Kristus: Yesus, Söl obsik!
3. Danob Godi, keli dünob ko konsien klinik, leigo äsäbüröletans obik edunons, ven betikob oli nenropo dü del e neit in pleks obik;
4. e memölo drenis olik, desirop vemo ad logön oli, dat fredikobös!
5. Ekesumob de ol memi lekreda nesimulik olik, äsä at ebinon büikumo in lemot olik <Lois>, ed in mot olik <Eunice>, e, maä süadob, i binon in ol.
6. Demü atos memükob oli, das mutol liföfükön lezili olik pro tälenül Goda, keli labol sekü supladam namas fa ob.
7. Ibä God no egevom obes ladäli dreda, ab uti näma, löfa e süena.
8. Klu no jemolöd ad temunön dö Söl obsik, i no dö jenöfot, das pefanäböpop pro om, ab kesufolöd demü gospul, me näm, keli God gevom!
9. God, kel esavom obis, ed evokom obis ko voked saludik, no stabü vobods obsik, ab stabü büojonid omik e benäd, kel pegevon obes laidüpio in Kristus: Yesus,
10. e kel esevädikon nu dub pub Savana obsik: Kristus Yesus, kel ed enenämükom deadi, ed esevädükom lifi e laidüpi dub gospul,
11. de kel pecälob as heroldan, gospulan ä tidal lä pagans.
12. Kodü atos nu sufob doli; ab no jemob demü atos, ibä sevob, ad kim elonülob konfidi obik, e süadob, das fägom ad galedön divi obe pelükonfidöli jü del gretik.
13. Demolöd pö lekred in Kristus: Yesus, e ko löf pro om, sami fa ob pegivöli me vöds saunik, kelis elilol!
14. Kipedolöd bijuti süperik me Saludalanal, kel binon in obs!
15. Sevol fümiko, das elans valik di <Asia> edeflekons okis de ob, bevü ons <Phygellus> e <Hermogenes> binons.
16. Söl labomöd miseri pro domanef ela <Onesiphorus>, bi eklietom suvo obi, e no ejemom dö jänäds obik,
17. ab, ven ikömom ini <Roma>, esukom lezilo obi, ed i etuvom obi.

18. Söl kälälomöd, das tuvomös miseri Söla ün del gretik! E dünis kinik edunom in <Ephesus>, ol it sevol gudiküno.

KAPIT: II

1. Ol nu, o cil obik! binolöd nämik dub benäd, kel binon in Kristus: Yesus!
2. Kelosi elilol de ob komü temunans mödik, lükonfidolöd utosi manes lekredik, kels binoms skiliks ad tidön i votanes!
3. Ol nu, sufolöd i, as krigan gudik Yesusa: Kristus!
4. Nek, kel tevom krigio, nedom kudön demü kosid, dat kanomös kotenükön utani, kel ehürom omi!
5. Ed if ek mätom demü mätaprem, no odagetom kronüli, if no emätom ma mätanoms.
6. Feilan, kel vobon töbiko, muton getön bü votans dili proda.
7. Suemolöd utosi, kelosi sagob! Söl ogevom ga ole dasevi pö dins valik.
8. Betikolöd Yesusi: Kristus, kel pelelifükom se deadam, e kel binom licinan de <David>, äsä enotükob.
9. Demü atos mutob sufön igo jü jänädam, äs va binob midunan; ab vöd Goda no pejänädon.
10. Sekü atos sufälob vali pro väläbs, dat dagetonsös beati e glori laidüpik dub Kristus: Yesus!
11. Vöd at binon konfidovik, ibä, if edeadobs ko om, i olelifikobs ko om.
12. If sufidobs blufi, tän i oreigobs ko om; if noädobs omi, tän i onoädöm obis.
13. If nefiedobs, om ga oblebom fiedik, ibä no kanom noädön oki it.
14. Mebolöd dinis at, e lebegolöd menes nämätü Söl ad no disputön, kelos fruton neki, e dämükon dalilanis.
15. Lezilolöd ad stanön lo God as man bluföfik, as voban, kel no nedom jemön, kel notükom stedälo vödi verata!
16. Vitolöd luspikotis stupädik nesaludik! ibä utans, kels jäfons me ats, ovedons aiplu nen-Godiks,
17. e vöd onsik olailufidon, äsä kanser. Lü somans <Hymenaeus> e <Philetus> dutoms.

18. Atans edeikoms de verat, bi sagoms, das lelifikam ya ejenon, ed ekodoms dub atos, das anans eperons lekredi.

19. Stababumäd bumota Goda binon ye mu fimik, e labon as stäpedot suspenädi: «*Söl sevom okikanis*»; e: «*Alan, kel vokon nemi Söla, blebonöd fagik de negid*»!

20. In dom gretik nu, no te yegs binü gold e binü largent dabinons, abi yegs bi_ "n boad e binü taim, de kels ats dünons pro geb nobik, ed ets pro geb nenobik.

21. If ek nu klinükon oki de uts, kels binons nekliniks, tän obinon yeg labü jonid nobik, pesaludüköl, frutik pro Söl, e pötöfik pro vobod gudik alik.

22. Vitolöd desiris yunöfik, dayagolöd gidi, lekredi, löfi, püdi ko utans, kels lüvokons Söli se ladäl klinik!

23. Vitolöd feitadinis fopik e stupädikis, bi sevol, das kodons feiti!

24. Dünan Söla no feitomöd! ab mutom binön flenöfik kol valans, binön skilik ad tidön, binön lunasufälük,

25. mutom dugälön sofälo taedanis, dat God ceinomös bo so onis ad dasevön verati!

26. Somo esüenikölo, oskeapons se tröp diaba, kel efanom onis ad sumätöfükön onis vile okik.

KAPIT : III

1. Sevolöd! das ün dels lätik, tims fikulik okömons,

2. ibä mens obinons okiälüks, moniälüks, pleidülans, pleidälüks, slänans, nelobediks kol pals oksik, nedanöfiks, nesaludälüks,

3. nenlöfiks, nefiediks, mispikiälüks, nestöniks, groböfiks, nengudiälüks,

4. trätiks, nesüeniks, fopiks; olöfons plu juiti, ka Godi,

5. e labölo jini relöfa, onoons utosi, kelos binon näm onik. Deflekolöd oli i de somans!

6. Ibä be vü ons mans binoms, kels kömoms ini doms e fanoms vomilis, kels pebelodofs ko sinods, e pamüfofs dub desirs mödasotik,

7. kels ai lärnofs, e no fägofs ad dagetön dasevi verata.

8. Leigoäsä <Iannes> e <Iambres> ätaoms ta <Moyses>, atans taoms ta verat; binoms mens ko ladäl rübik e lekred no bluföfik.

9. Ab no odagetoms mödikosi; ibä fop omsik osevädikon pro valans, äsä ejenos pö etans.

10. Ol ye ezüpol obi in lejon, in kondöt, in lonam desinas, in lekred, in lunasufäl, in löf, in sufäd,

11. in pöjuts, in dols, äsä uts, kelis esufob in <Antiochia>, <Iconium> e <Lystra>. Pöjutis kio vemikis esufob, e se valiks Söl esavom obi!

12. Leigoso valans, kels vilons lifön relöfiko in Kristus: Yesus, popöjutons.

13. Ab mens badik e cütans olabons fäti ai badikumöli. Opöladugons votanis, e popöladugons ito.

14. Ab ol bleibolöd slopön utosi, kelosi elärnol, ed in kelos edagetol konfidi, bi sevol, de kims elärnol atosi!

15. E yunao sevol bibapenädis saludik, kels kanons vedükön oli sapiki pro beat dub lekred in Kristus: Yesus.

16. Bibapenäd lölik petikodükon fa God, e fruton tidi, tablöfami, menodami, dugäli ad gid,

17. dat men Goda binonös lölöfik e fägik pro vobod gudik valik!

KAPIT : IV

1. Lebegob ole lo God e lo Kristus: Yesus, kel ocödetom lifölanis ed edeadölanis nämätü köm oma e regän omik:

2. Predolöd vödi, laidälolöd pö tim pötik e nepötik, blöfolöd, nunedolöd, stigädolöd ko lunasufäl gretik e tidam!

3. Ibä tim okömon, ün kel no okanoy sufidön lejoni saunik, ab das bai desirs lönik okik, osukoy kumi tidanas, kels sevoms ad tirädön keino oyi.

4. Oklemons lilami verata, ed odalilons fabis.

5. Ol ye, binolöd süenik pö dins valik, lärnolöd ad sufön, dunolöd vobodi gospulana, fölolöd dünis valik cala olik!

6. Obo, ob ya pasakrifob, e tim moikama obik binon nilik.

7. Ekomipob in komip gudik, efidunob lifajenädi obik, edakipob lekredi.

8. Nu kronül gida pakipedon obe, keli Söl: Cödal gidik, ogivom obe tü del gretik, e no te obe, ab i valanes, kels elöfons kömi oma.

9. Töbidolöd ad kömön suno lü ob!

10. Ibä <Demas> elüvom obi, bi elöfikom volädi; edetävom lü <Thessalonica>; <Crescens> lü Galatijän; <Titus> lü Dalmatän.
11. Te <Lucas> eblibom lä ob. Kesumolöd eli <Marcus>, e blinolöd omi isio! ibä pö dün binom vemo frutik pro ob.
12. Eli <Tychicus> elesedob lü <Ephesus>.
13. Ven kömol, keblinolöd mänedi, keli eleadob seatön in <Troas> lä <Carpus>, ed i bukis, pato pärgamenis!
14. Smitan: <Alexander> ekodom kol ob badikosi mödik; Söl obläfom ome utosi, kelosi edunom.
15. Galedolöd i ol oli demu om! ibä ebefeitom vemo vödis obsik.
16. Pö jelod balid obik nek eyufom obi; ün timül et valans elüvoms obi. (Atos no pakalükonös omes!)
17. Ab Söl äyufom ed änämükom obi, dat predam fa ob ösüadükonös, e pöps valik ölilonsös oni! So päsavob se lumud leona.
18. Söl oskeipom obi se jenots badik valik, ed osavom obi pro regän okik in sül. Lü om laidüpio glor duton. So binosös!
19. Glidolöd eli <Prisca>, eli <Aquila>, e domanefi ela <Onesiphorus>!
20. <Erastus> eblibom in <Corinthus>; eli <Trophimus> malädik eleadob posbinön in <Miletus>.
21. Töbidolöd ad kömön bü nifüp! <Eubulus>, <Pudens>, <Linus>, <Claudia> e svists valik glidons oli.
22. Söl: Yesus Kristus binomöd ko lan olik! Benäd binonöd ko ols!

----- oOo -----

(Pened telid ele <Timotheus>: bijop pedavälöl balid komota elanes di <Ephesus> pepenon in <Roma> ven <Paulus>: päkomükom pö naed telid lo lampör: <Nero>)

PENED DE <PAULUS> ELE <TITUS>

KAPIT : I

1. <Paulus>, hidünan Goda ä gospitalan Yesusa: Kristus ma lekred väläbas Goda e nol verata in relöf,
2. pö spel lifa laidüpiik laidüpio pepromöla fa God, kel no lugom,
3. e kel esevädükom tü timül pötik vödi okik, kela predam pelükonfidon obe komitü God: Saval obas,
4. ele <Titus>: hicil voik sekü lekred kobädik. Benäd, miser e püd page vonsöd ole fa God: Fat e Söl: Yesus Kristus, Saval obas!
5. Kod, sekü kel eposlibükob oli in Kriteän, äbinon, das ölölfükol utosi, kelosi no efidunob, e das öcalol in zif alik bäldikünanis, äsä ekomitob ole.
6. Alan omas mutom binön benorepütik, himatan voma bal, labön cilis lekredik, kels no kanons pakusadön demü nestön u nentüted.
7. Ibä bäldikünan komota mutom binön neblamabik, bi binom guvan doma Goda, no rogik, no fäkädälik, no ludrinan, no flapädan, no lugaeniälan,
8. ab mutom binön lotidiälik; man, kel löfom gudi, süenik, gidik, saludälik, okreigik;
9. man, kel laidälom pö vöd veratik ma lejon petidöl, dat fägomös ad meibön ko lejon saunik, ed ad tablöfädön ta taans!
10. Nentütedans mödik dabinoms, luspikans, bätodans; badiküns säprepüdäbs binoms.
11. Mutoy seilükön omis; bluvükoms famülis lölik, dubä demü lugaenod tidoms dinis negidöfik.
12. Bal omas: profetan lönik omsik esagom: «*Kriteänans ai binons lugans, nims badik, mödifidans trögik*».
13. Temunod at binon veratik. Demü atos mutol blamön onis seväriko, dat dagetonsös lekredi saunik.
14. e no digidonsös fabis yudik, e büdülis menas, kels deflekons okis de verat!
15. Pro utans, kels binons kliniks, dins valik binons kliniks; pro utans, kels pemiotons ed utans, kels binons nelekrediks, nos binon klinik, ab e täläkt e konsien onas binons miotiks.
16. Lekoefons, das sevons Godi, ab noädons omi me duns oksik; bi binons naudodiks, nelobediks, nefägiks ad dunön vobodi gudik anik.

KAPIT : II

1. Ol nu, spikolöd utosi, kelos binon gidöfik pro lejon saunik!
2. Sagolöd manes bäldik, das mutoms binön nebrietiks, stimabiks, süeniks, sauniks in lekred, löf e sufäd!
3. Leigoso vomes bäldik, das mutofs kondötön äsä jikultans, no mispikön, no slafälön de vin; mutofs binön jidugälans dö dins gudik valasotik,
4. dat vedükofsös vomis yunik süenikis, sodas löfofs himatanis e cilis oksikis!
5. dat binofsös täläktiks, puediks, konömiks, legudiks, sumätöfiks lü himatans oksik, dat vöd Goda no paslänonös!
6. Stigädolöd leigoso manis yunikum ad binön süeniks!
7. Ed ol it, binolöd saman pö vobods gudik valik, e jonolöd in tidam olik nedobi e stimabi!
8. Predam olik binonöd saunik ä nebefeitovik, dat ek tapaleta kofudikomös, bi no kanom sagön bosu badik dö obs!
9. Tidolöd i dünanes, das mutons binön sumätöfiks lü söls oksik pö dins valik, plitons omis, e no taspikons omes!
10. das no midütöns bosu omas, ab das jonülons fiedi lölöfik, dat dekonsös so in dins valik lejoni Goda: Saval obas!
11. Ibä benäd Goda, kel beatükon menis valik, ekömon,
12. tidölo obes, das pö deim nen-Goda e desiras volädik, mutobs lifön süeniko, ritiko e relöfiko in vol atimik,
13. pö stebed speta beatik e köma glora Goda gretik e Savala obsik: Yesus Kristus,
14. kel egivom oki pro obs, ad liviosemön obis de negid valik, ed ad dalabön pöpi klinik, kel lezilön ad dunön vobodis gudik.
15. Sagolöd dinis valik at, tidolöd e blamolöd mu seväriko! Nek nestümolöd oli!

KAPIT : III

1. Meibolöd ones ad sumätöfön lü cifodans e nämädans, ad lobedön omis, ed ad klienön ad dunön vobodi gudik alik;
2. das no dalons slänön eki, das mutons vitön komipi, das dälälons, e das träitons mu sofälo menis valik!

3. Ibä i obs äbinobs büikumo nesapiks e nelobediks, äpölobs, äslafobs de desirs e ledesirs valasotiks, älifobs in bad e glöt, äbinobs hetabiks ed ähetobs odis.
4. Ab ven gud e menät Goda: Saval obas, ikömons,
5. esavom obis, no demü vobods gidik fa obs pidunöls, ab sekü miser, dub ban dönumoteda e nulula dub Saludalanal,
6. keli esestürom bundano sui obs medamü Yesus: Kristus, Saval obas,
7. dat obs, dub benäd omik pegidüköls, övedobsös spelölo gerans lifa laidüplik!
8. Vöd at binon konfidovik, e vilob, das lesiol nämöfiko atosi, dat utans, kels lekredons Godi, kälälonsös ad jäfikön me vobods gudik. Dins valik at binons jöniks e frutiks pro mens.
9. Vitolöd disputis fopik e vestigis genealogik, feitis e komipis tefü lonem! ibä ats binons nenfrutiks e vaniks.
10. No jäfikölöd fovo me häretan, posä enunedol oni balna u telna!
11. bi sevol, das soman egüükon löliko oki, e sinon, du pemicödon dub konsien lönik oka.
12. Ven lesedob eli <Artemas> ud eli <Tychicus> lü ol, kömolöd täno suniküno lü ob in <Nicopolis>, ibä esludob ad lifädön us nifüpi!
13. Kälälölöd gudiko eli <Zenas>: bibinolavan ed eli <Apollo>, dat no nelaboms bosu, keli neodoms pö detäv oksik!
14. Koedölöd lärnön obsikanis ad jafädön dinis, kels binons mu zesüdiks, dat no binonsös nenfrutiks!
15. Valans, kels binons lä ob, glidons oli. Glidölöd valanis, kels löfons lekredo obis! Benäd binonös lä ols valik!

----- oOo -----

**(At peponon ele <Titus> komota Kriteänanas: bijop pedavälöl balid,
se <Nicopolis> in Makedonän)**

PENED DE <PAULUS> ELE <PHILEMON>

1. <Paulus>: fanäb demü Kristus: Yesus, e hisvist: <Timotheus> ele <Philemon>: hisvist palöfö! ä kevoban obsik,
2. jiele <Apphia> palöfö!, ele <Archippus>: kekomipan obsik, e komote in dom olik.
3. Benäd e püd page vonsöd oles fa God: Fat obsik e Söl: Yesus Kristus!
4. Danob alna Godi, ven lememob oli in pleks obik,
5. bi lelib lob löfi olik pro saludans valik, e lekredi olik in Söl: Yesus.
6. Kobäd olik in lekred vedonös nämöfik pö dasev guda, kel binon in obs stimü Kristus: Yesus!
7. Fredob ga vemo, e patrodob dub löf olik, o svist! bi ladäls saludanas paklietons fa ol.
8. Do sekü yumät ko Kristus labob gitodi ad bütülön ole utosi, kelos binon pötöfik,
9. cedob, bi löfobs odi, osi gudikumi, ad begön ole. Klu nu ob <Paulus>, bäldan äd igo fanäb demü Yesus: Kristus
10. begob ole gönü cil obik, keli efatob in jänäds obik: <Onesimus>,
11. kel äbinom büikumo nefrutik lü ol, ab nu binom frutik e lü ol e lü ob, e keli gelesedob ole.
12. Lüsumolöd nu omi, äsva binom dil oba!
13. Ivilob labön omi pro ob it, dat ödünomös obi pla ol, bi binob fanäb demü gospul!
14. Ab no ävilob dunön bosi nen sev olik, dat vobod gudik olik no pödunonös müto, ab libavilo!
15. Bo emogolom demü atos dü timül de ol, dat ölabolös laidüpio omi!
16. efe no plu asä hidünani, ab asä utani, kel binom löpikum ka hidünan, asä hisvisti palöfö!. Pro ob atan ya binom ön mafäd gretik, vio plüo obinom atan pro ol, e sekü yumät volädik ko ol, e sekü kobäd in Söl.
17. If nu cedol obi flenädani ola, lüsumolöd täno omi, äsva ob binob utan!
18. If ekodädöm ole dämi, u debol ole bosi, kalükolöd obe atosi!
19. Ob: <Paulus> penob osi lönanamiko: Opelob atosi. Do kanoböv sagön ole, das i ol debol obe oli it.
20. Si! o svist! Dub kobäd obsik ko God, frutidobös obe oli! Klietolöd ladäli obik in Kristus!

21. Konfidölo lobedi olik penob ole, bi sevob, das odunol mödikumosi, kas sagob ole.

22. Blümükolöd leigüpo oli ad lotidön obi; ibä spelob, das dub pleks olsik, pogegevob oles.

23. Glidom oli <Epaphras>: kefanäb obik demü Kristus: Yesus,

24. ed i <Marcus>, <Aristarchus>, <Demas> e <Lucas>: kevobans obik.

25. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd ko lanöf olas! So binosös!

----- oOo -----

(At peponon ele <Philemon> se <Roma>, medamü domakompenan: <Onesimus>)

PENED DE <PAULUS> HEBREYANES

KAPIT : I

1. Posä God espikom ün tims vönädik mödikna ed ön mods mödik lü büröletans dub profetans,
2. ün fin delas at espikom lü obs dub Son, keli ecälom as geran vala, e dub kel emekom i volis.
3. Atan, genid glora Goda ä mag binäla omik, kel polom vali dub vöd nämädik okik, e kel dub ok it esäsinodom obis, eseidom oki detaflanü Mayedal in sül löpikün.
4. Pluom so vemo leigodü silanans, das edagetom nemi, kel binon mu veütikum, ka ut onas.
5. Kime silananes esagom-li ga föro: *«Binol Son obik, efatob adelo oli»* e dönu: *«Ob obinob pro om Fat, ed om obinom pro ob Son»?*
6. E dönu, ven nüdugom Balidmotäbi ini vol, sagom: *«Silanans valik Goda biegonöd lo om».*
7. E dö silanans sagom: *«Ovedükom silanans oma vienis, e diinans omas flamis fila».*
8. Ab dö Son: *«Tron olik, o God! odabinon ün laidüp valik; skäptron gida binon skäptron regama olik.*
9. *Elöfol gidi ed ehetol negidi; sekü atos God, - God olik, eleüledom oli ko leüled freda bu kompenans olik».*
10. I *«Primo ol, o Söl! estabol tali, e süls binons vobots namas olik,*
11. *ats opäridikons, ab ol bleibol dabinön; ets valik ovorikons, äsä klot,*
12. *äsva binons mäned, onürölol onis, ed ovotikons, ab ol blebol otan, e yels olik no labons fini».*
13. Kime silananas esagom-li föro: *«Seadolöd detü ob, jüs upladob neflenis olik as futabam futas olik»!*
14. Valans et no binons-li lanans dünöl, kels pelesedons ad yufön onis, kels jonidons ad gerön libükami?

KAPIT : II

1. Sekü atos mutobs plüo demön pelilölosi, voto mosveamobs.
2. Ibä if vöd fa silanans pespiköl binon fümik, e nefölot e nelobed aliks egetons bläfodi gidik,
3. lio oskeapobs-li täno de atos, if no demobs beatükami so gretiki? Beatükam kelik pepredon büükumo fa Söl, e pelesion poso obes fa utans, kels elilons omi,
4. kel i petemunon fa God ma vil omik medü mals e milags, dasevädukams nämä, e sestürs Saludalanala.
5. Ibä no esumätöfikom silananes voli fütürik, dö kel spikobs.
6. Seimöpo ga ek esagon: *«Kis men binon-li, das betikol oni, u son mena, demü kel kudol?»*
7. *Ecedol omi dü brefüp nemödikum ka silanans, ed ekronülol omi me glor e stim, ed epladol omi löpü vobots namas olik,*
8. *vali epladol disi futs omik». Pö pladam vala sumätöfü om, ga no eneletom ad sumätöfikön bosü. Nu ga logobs, das val no nog pesumätöfon ome,*
9. ab logobs, das Yesus, kel dü brefüp pecedom nemödikum ka silanans, sekü suf deadama oka, pekronülom me glor e stim; atos ejenon dat om, ma plid Goda, pro alan oseivom deadami.
10. Ibä pötos lü om, demü kel, e dub kel val dabinon, das, ad blinön lü glor sonis mödik okik, nedöfikom dub lesuf geidani onas lü beatikam.
11. Utan ga, kel saludükom, ed utans, kels pasaludükons, ons valik licinons de fat bal. Sekü kod at no jemom ad nemön onis blodis,
12. sagölo: *«Onotükob nemi olik blades obik, ed obekanitob oli in komotanef»,*
13. e dönu: *«Si! oliikonfidob obi ome»,* e dönu: *«Ekö! is binob ko cils, kelis God egivom obe».*
14. Kludo, bi nu cils dub blod e mid okas binons kompenans, i om ebinom leigo kompenan; efe, dat önosükom dub deadam okik utani, kel labom nämädi tefü deadans, sevabo diabi,
15. ed ölibükom valanis, kels, sekü dred demü dead, äbinons lifüpo in slafam.
16. Ibä, cedü ob, no kudom dö fät silananas, ab dö ut posbinükäbefa ela <Abraham>!
17. Sekü atos ämutom vedön leigik, äsä blodis okik; dat öbinom dalekultan miserik ä fiedik lo God, ad rekonsilön sinodis pöpa.

18. Ibä bi om it esufom e peblufodom, fägom ad yufön utanis, kels pasufodons.

KAPIT : III

1. Demü atos, o svists saludik, kels kompenols pö levok sülik! küpälolsöd ad gospulan ä dalekultan lekoefa obsik: Yesus,

2. kel binom fiedik lü Jafal okik, leigoäsä i <Moyses> äbinom in dom lölik okik!

3. Ibä digädome glori so mödo gretikumi, ka <Moyses>, äsä utan, kel bumom domi, dagetom stimi gretikum, ka dom;

4. bi dom alik pebumon fa ek, (ab utan, kel ebumon vali, God binom).

5. E <Moyses> äbinom fiedik in dom lölik okik, äsä hidünan, ad temunön utosi, kelos pönotükon latikumo;

6. ab Kristus binom, as Son, cif doma; ed obs binobs dom oma, stipä dakipobs jü fin fümiko nenplafi e speli, demü kels pleidülobs.

7. Klu, äsä Saludalanal sagon: «*Adelo, nü lilols vögi omik,*

8. *no düfälikolsöd ladälis olsik, äsä ün tim biedälama, ün dels blufoda in däsärt,*

9. *kö büroletans olsik eblufodons obi ad blufön obi, ed elogons vobodis obik dü yels foldeg!*

10. *Sekü atos ezunob dö menäd et, ed esagob: Ai pölons in ladäls oksik. No edasevons vegis obik,*

11. *sodas äyulob zunölo: Neai onükömonsöd ini takäd oba»!*

12. Kälälolsöd, o svists! das in nek olas ladäl badik ä nenlekredik binon, e das no säslöpols Godi liföl!

13. ab meibolsöd odes aldeliko, dü tim, das nog binos «*adel*», das nek olas padüfälikol dub blufod sina!

14. Ibä evedobs kompenans Kristusa, if dakipobs fümiko de prim jü fin konfidi.

15. Esagoy ga: «*Adelo, nü lilols vögi omik, no düfälikolsöd ladälis olsik, äsä ün tim biedälama*»!

16. Kins nu utans äbinons-li, kels äbiedälikons? Ons valik no äbinons-li utans, kels emogolons se Lägüptän cifamü <Moyses>?

17. Ta kins ezunom-li dü yels foldeg? No äbinos-li ta utans, kels isinons, kelas koaps ifalons in däsärt?

18. Ta kins eyulom-li, das no önükömons ini takäd omik? No äbinos-li ta utans, kels änelobedons?

19. E logobs, das no ekanons nükömön demü nenlekred oksik.

KAPIT : IV

1. Dalobs kludo dredön, das seimna, dü tim, das prom tefü nüköm ini takäd, lonöfon, ek olas klülädol nesaidön.

2. Ibä atos penotikon, äsä ones, i obes. Ab vöd, keli älilons, no äfruton onis, bi lilans no älabons pö at lekredi.

3. Obs ga nükömobs ini takäd, bi elüsumobs lekredi, maä esagom: «*Äsä eyulob zunölo: No önükömons ini takäd obik*», do vobots valik omik de jaf levala ya ädabinons.

4. Ibä esagoy seimöpo dö del velid: «*E tü del velid God ätakädöm de vobots valik okik*».

5. E tö top votik: «*No önükömons ini takäd obik*».

6. Bi nu pelonos, das semans önükömons ini takäd, ed utans, kels egetons büikumo nuni, no enükömons kodü nenlekred,

7. dönu elonom deli, sevabo: «*adel*», bi pos lunüp sagom dub <David>, äsä pesagos löpo: «*Adelo, nü lilols vögi omik, no düfälikolsöd ladälis olsik*»!

8. Ibä, if <Iosue> igivom ones takädi, no ispikomöv dö del votik latikum.

9. Klu takäd bleibon dabinön pro pöp Goda.

10. Ibä utan, kel nükömon ini takäd Goda, takädon ito de vobots okik, lei goäsä God de löniks oka.

11. Lezilobsöd kludo ad nükömön ini takäd et, das no reafobsös ini sam ot nelobeda!

12. Ibä vöd Goda binon lifik ä nämöfik, japikum ka gläv telkötik alseimik, dudranik jü teil vü lan e lanöf, vü yoin e pif; binon cödal tikodas e vätälas ladäla.

13. Somo dabinäd nonik binon nelogädik lo om; val binon nüdik, e penetegon lo om, keli mutobs demön.

14. Nü labobs dalekultani gretik, balani, kel edutevom sülis: Yesus, Son Goda, dakipobsöd lekoefi!

15. Ibä no labobs dalekultani, kel no kanom kesenälön ko fibäls obsik, ab balani, kel, lölöfiko sümo äsä obs, peblufodom, efe nen sinods.

16. Klu golobsöd nenplafo lü tron benäda, ad dagetön miseri e benädi pro yuf ün tim pötöfik!

KAPIT : V

1. Ibä dalekultan alik, kel pasumom se mens, pacälom gönü mens ad sakrifön Gode legivotis e sakrifotis demü sinods onas.
2. Kanom labön senäli däläla pro nennolans e pölans, bi om it suföfom fibäli.
3. Demü atos labom bligi, ad blinön i pro ok it, äsä pro pöp, sakrifotis demü sinods.
4. E nek sumom itao diniti at, ab utan, kel palevokom fa God, äsä el <Aaron>.
5. Leigo i Kristus no eglorükom oki me dinit dalekultana, ab om, kel äsagom ome: «*Binol Son obik, adelo efatob oli*».
6. Äsä tö top votik sagom: «*Binol laidüpio kultan ma lonül ela <Melchisedech>*».
7. Ün dels, ven äbinom midik, eplekom ed elesagom me pleks vemik e drens ome, kel äfägom ad savön omi de deadam, e pelilidom e pelibükom de dredäl omik.
8. So, do äbinom Son, elärnom dub suf okik lobedi,
9. ed evedom, ven irivom zeili okik, kodan sava laidüpiik valanas, kels lobedons omi,
10. e pestetom fa God dalekultan ma lonül de <Melchisedech>.
11. Dö atos mutobs sagön mödikosi, ab plän binon fikulik, bi evedols trögiks pö lilam.
12. Ibä du imutols binön tidans, bi binols ya dü lunüp lekredans, neodols dönu primatidi vödas Goda; neodols miligi, no zibi solidik.
13. Alutan, kel gebon miligi, ga no suemon gidi, bi nog binon äsä cil.
14. Ab zib solidik binon pro daülans, pro utans, kels eskilükons sienis oksik dub plek, ad distidön gudi e badi.

KAPIT : VI

1. Klu nedemobs primotis gospula Kristusa, ab pladobs obis sui tikädöp daülanas, nes stabükön dönu lecenis de vobots deadik lü lekred in God;
2. lejon bluneda e namisupladama, lelifikam deadanas e cödet laidüpiik.
3. Atosi odunobs, if God dälom osi.

4. Ibä binos nemögik ad leceinön dönu utanis, kels seimna pikleilükons ed egutons legivoti sülik, ekompenons pö Saludalanal,
5. ed egutons vödi glorik Goda, e nämis vola fütürik,
6. e täno esäslopikons; bi ekrodons tiko dönu Soni Goda, ed ekofons omi.
7. Ibä glun, kel drinon reini bundano sui on falöli, e prodon planemi frutik utanes, kels ebefeilons oni, dageton benedi de God;
8. ab glun, kel prodon spinabimülis e tilis, pesufükon maledite; e fin bonon, das ats pafefilükons.
9. Ab tefü ols, o palöföls! süadobs, do spikobs so, das binols gudikums ed odagetols beati.
10. Ibä God no binom negidik. No glömom vobodis olsik: löfi, keli ejonülols pro nem omik, e dünis, kelis egevolts saludanes e nog gevols ones.
11. E desirops, das alan olas jonülol zili ot, dat labolsös jü fin speli lölöfik!
12. dat no vedolsös trögiks, ab züpolsös utanis, kels gerons dub lekred e lunasufäl promis!
13. Ibä ven God äge vom promis ele <Abraham>, e no äkanom yulön nämätü ek, kel äbinom gretikum, äyulom nämätü ok it,
14. ed äsagonm: «*Vö! obenedob bundano oli, ed omödükob oli vemo*»,
15. ed estebedölo sufädiko, <Abraham> egetom föli proma.
16. Mens yulons ga nämätü ek, kel binon gretikum; yul dünon ad lesiön bos, e taspik alik binon deimik.
17. Bi God nu ävilom lesiön kazetiko geranes proma, vio fümädik slud omik äbinon, ägebädöm yuli,
18. dat obs, dub lesags fümädik bofik, tefü kels, binos nemögik, das God älugom, labobsös meibi nämöfik ad dakipön speli, ad kel dalobs konfidön!
19. Dalabobs oni, asä naki fümädik ä dulöfik pro lan obsik, kel äsvo binon in top po körten,
20. lü kel Yesus gönü obs ebügolom; om, kel ma lonül ela <Melchisedech> evedom dalekultan laidüpik.

KAPIT : VII

1. Ibä el <Melchisedech> at äbinom hireg di <Salem>, kultan Goda mu löpiküna; äkosgolom eli <Abraham>, ven atan ägegolom de vikod okik hiregas, ed äbenedom omi,
2. ed <Abraham> ägi vom ome degdili vala. Balido nu, tradutod nema omik binon: hireg gida, täno i äbinom hireg di <Salem>, kel sinifon: hireg püda;
3. älabom ni fati, ni moti, dafamüla registari nonik; lif omik älabon ni primi, ni fini. So peleigükölo Sone Goda, eblebom laidüpio kultan.
4. Logolsöd seimna! vio veütik äbinom! Lefatal: <Abraham> ägi vom ome degdili lefanota.
5. Nu, sons ela <Levi>, kels edagetoms kultanami, egetoms büdi ad nüflagön ma lonem degdili de pöp, sevabo de blods oksik, do atans elicinoms de <Abraham>.
6. Ab om, kel no ädutom lü dafamül omsik, egetom degdili de <Abraham>, kel idagetom promi, e päbenedom fa om.
7. Benö! nen taspikot, ek, kel labon gredäti bapik pabenedon fa utan, kel binon löpikum.
8. Is nu mens deadöfik lüsumons degdili, ab us balan, kel ma temunod lifom.
9. Si! kanoy äsvo sagön, <Levi>, kel getom degdilis, egivom ito dub <Abraham> degdilis;
10. ibä, äbinom nog in loins fata okik, ven <Melchisedech> äkosgolom omi.
11. Benö! if nu levit (ibä in at lonem stabon, keli pöp egeton) fölonös lölöfiko diseini okik, sekü kis tän ebinos-li zesüdik, ad cälön kultani votik ma lonül ela <Melchisedech>, e no ma lonem ela <Aaron>?
12. Ibä, if kultanam pavotükön, tän zesüdiko lonem muton pavotükön.
13. Ibä utan, keli pepenölos löpik zeilon, äbinom se tribüt votik, se kel nek edünom latari.
14. Binos ga lölöfiko kleilik, das Söl obsik licinom se Yudän, e tefü tribüt at <Moyses> esagom nosi dö kultans.
15. Ed atos binon nog mödo kleilikum, ven kultan votik pacälom ma lonül ela <Melchisedech>,
16. sevabo balan, kel evedom kultan, no ma lonül stabü licin midik, ab ma lonül stabü lif laidüpiik.
17. Ibä temunod tonon: «*Binol laidüpio kultan ma lonül ela <Melchisedech>*»,

18. Büd büikum ga pafinidon, ven evedon nennämik ä nenfrutik,
19. (lonem ga evedükon nosi lölöfiki); pla on spel gudikum ekömon, dub kel nilikobs lü God.
20. E zuo, atos no ejenon nen yul,
21. (ibä etans evedoms kultans nen yul, ab atan egetom kultanami de om, kel äsagom ome: «*Söl efümükom osi yulo, e no olepidom osi: Binol laidüpio kultan ma lonül ela <Melchisedech>*»).
22. So Yesus evedom garanen diateka gudikum.
23. Ön num gretik etans evedoms kultans, bi päneletoms dub dead ad blebön kultans;
24. om ye, dubä bleibom dabinön laidüpio, dalabom kultanami, kel no loveikon ad votan.
25. Sekü atos ai kanom beatükön utanis, kels dub om kömons lü God, bi ai lifom ad bitikön gönü ons.
26. Lekultani somik äneodobs: saludik, nenbadik, nenmiotädik, ededitöl de sinans, e stadöl löpikumo ka süls;
27. balani, kel no nedom sakrifön büiko demü sinods lönik okik, e poso demü uts pöpa; ibä atosi edunom pö naed ai lonöfik bal, ven äsakrifom oki it.
28. Lonem cälon ga dalekultanis menis fibälis labölis; ab vöd me yul pefümüköl, kel äkömon pos lonem, äcälon Soni, kel enendöfikom laidüpio.

KAPIT : VIII

1. Ledin pepenölosa binon, das labobs dalekultani so gretiki, kel eseidom oki detaflanü tron Mayedala in süls,
2. asä dünan kulta e tabära veratik, keli Söl efünom, e no men.
3. Ibä dalekultani alik pecälom ad blinön legivotis e sakrifotis; sekü atos i om ämutom labön bosu, keli äkanom sakrifön.
4. If nu binomöv su taled, tän igo no binomöv kultan, bi us kultans dabinoms, kels blinoms sakrifotis ma lonem.
5. Atans ye dünoms lä lokot e jadot dinas sülik, bai kels <Moyses>, äsä ägetom komiti, ömekom tabäri. («*Kälälölöd*»! God äsagom, «*das mekol vali ma sam, kel pejonon ole su bel*».)

6. Ab nu Kristus egetom düni veütikum, bi i binom Medal diateka gudikum, kel pelonon dub proms gudikum.

7. Ibä if diatek balid ebinonöv neblamabik, tän no esukoyöv telidi.

8. Pro etans ga binos blam, ven sagom: «*Ekö! dels okömons, Söl sagom, das lonülob ko dafamül Yisraeläna e ko dafamül Yudäna diateki nulik,*

9. no kel binon leigik lü diatek, keli elonülob ko büröletans onas, tü dels, kü ägleipob namis onsik, ad dugön onis se Lägüptän; ibä no eblebons fiediks lü diatek obik, ed efätükob onis, Söl sagom.

10. At binon diatek, keli olonülob pos dels at ko dafamül Yisraeläna, Söl sagom. Ostäpodob ones lonis obik, ed onüpenob onis ini ladäls onsik. Obinob pro ons God, ed ons obinons pro ob pöp.

11. E no plu sifan alik otidon kesifane okik e blode okik: Seivolöd Söli! ibä valans osevons obi, e smalans onas e gretans onas.

12. Obinob miserik pö negid onas, e no plu omemidob sinodis e nefölotis onsikis».

13. If nu spikom dö diatek nulik, tän cedom diateki balid evönädiköli; benö! bos, kel evönädikon ed e vorädikon, primikon ad nepübön.

KAPIT : IX

1. So i diatek balid älabon büdülis lonik okik pro kult, e saludöpi talik.

2. Dil balid tabära pästiton so: in on ädabinons litikipian, tab e jonetabodeds; at pänemon: saludöp.

3. Po körten telid nu dil tabära äbinon, kel pänemon: Musaludöp;

4. at äninädon bovälalitari goldik e büdedastonabogi löliko ko gold peramatöli, in kel äbinons luflad goldik ko manad, staf di <Aaron>, kel ifloron, e büdedastons,

5. sus ats kerubs glora äjadons rekosilategoti. Dö ats nu no osagobs patis.

6. Posä val so pistiton, ini dil balid tabära kultans ün del alik änügoloms ad plägön kult;

7. ab ini dil telid te dalekultan äkömom balna a yel, no nen blud, keli äsakrifom demü nefölots nenvilik oka ed uts pöpa;

8. me kelos Saludalanal sevädükon, das veg lü Musaludöp no nog binon notidik, dü tim, das dil balid tabära nog dabinon.

9. Atos binon sümbol pro atim, ün kel legivots e sakrifots pablinons, kels no fägons ad kontenükön konsieni utana, kel dunom kult,

10. e kels te binädons me zibs, drineds e lavs difik, sevabo büdils midi teföls, kels pelonons jü tim votastida.
11. Kristus güo bitiköl as lekultan dinas fütürik, ekömom te balna ini saludöp, da tabär gudikum ä lölöfikum, kel no pemekon me nams, sevabo, kel no duton lü jafot at,
12. e no ko blud hikaparas e bubülas, ab ko blud lönik okik, ad tuvön beatükami laidüplik.
13. If ya blud toras e hikaparas, e zen kunüla, kel pagifülon ad klinükön koapi, saludükön profenanis,
14. vio mödikumo blud Kristusa, kel ededietom oki dub Lanal laidüplik nenmiotädiko Gode, oklinükön konsieni obsik de vobots deadik, ad kultön Godi liföl.
15. Sekü atos binom Medal diateka nulik; dat, nü edeadom ad rekosilön nefölotis timü diatek balid pedunölis, utans, kels pevokedons, dagetonsös föli proma gerota laidüplik!
16. Ibä utöpo, kö tästum dabinon, zesüdos, das dead tästumana pakonstaton;
17. ibä tästum te lonöfon, if deadans dabinons, neai ga labon lonöfi timü lif tästumana.
18. Sekü atos i diatek balid no pesaludükön nen spil bluda.
19. Ibä, posä büdedes valik piloreidons ma lon fa <Moyses> lo pöp lölik, äsumom bludi bubülas e hikaparas ko vat, lain karminik e hüsop, ed äbegifüлом me ats e buki it e pöpi lölik,
20. äsagölo: «*Atos binon blud diateka, keli God ebligädом oles*»!
21. Leigo äbegifüлом me blud tabäri e stömis valik kulta.
22. Ma lonem dins ze valiks päklinükons me blud; nen spil bluda pard no jenon.
23. Klu äzesüdos, das mags dinas sülik päklinükons me meds at, ab dins sülik it me sakrifots, kels ävöladons plu ka ats.
24. Ibä Kristus no enügolom ini saludöp me nams pemeköl: kopied voikosa, ab ini süll it, ad dajonön oki lo God demü obs.
25. I no änedom sakrifön suvo oki it, äsä dalekultan, kel nügolom alyeliko ini Musaludöp ko blud no okik;
26. voto, de prim levala imutomöv sufön suvo; ab nu pos pasetikam pötik tima epubom te balna, ad moedön sinodis dub sakrif oka it.
27. Leigo äsä binos fümik, das mens mutons deadön balna, e pos atos cödet kömon,
28. so i Kristus, posä pesakrifom balna ad moedön sinodis mödikanas, opubom pö naed telid, ye no demü sinods menas, ab ad beatükön utanis, kels spetons omi.

KAPIT : X

1. Bi ga lonem binon te jad saludadinas okömöl, e no mag voik onas, at fägon nemögiko ad nedöfükön medü sakrifots, kelis blinoy laiduliko alyeliko, utanis, kels nilikons so lü God.
2. If atos binonöv soik, sakrifans no ifinükomsöv-li ad sakrifön, bi, dubä ya seimna piklinükoms, no plu älabomsöv sevedi sinodas?
3. Güo in sakrifots at alyeliko mem sinodas dabinon.
4. Blut toras e hikaparas ga nemögiko fägon ad moükön sinodis.
5. Demü atos sagom pö köm oka ini vol: *«Sakrifoti e legivoti no desirol; ab koapi eblümükol obe.*
6. *Holokostis e sakrifotis demü sinods no plidol.*
7. *Täno äsagob (in bukaruläd epenoy dö ob): Ekö! kömob, o God! ad dunön vili olik».*
8. Büiko äsagom: *«Sakrifoti e legivoti, holokostis e sakrifotis demü sinods no desirol e no plidol»,* ats binons sakrifots, kels pablinons ma lonem;
9. pos atos äsagom: *«Ekö! kömob ad dunön vili olik».* So mopladam balidi ad givön pladi telide.
10. Stabü vil at pesaludükobs förio dub sakrif koapa Yesusa: Kristus.
11. Is kultan alik stanom ad dunön aldeliko kulti okik ed ad blinön ai dönu sakrifotis ot, kels ga neai fägons ad moükön sinodis,
12. ed us om, posä eblinom demü sinods sakrifoti balik bal, eseidom oki laidüpio detaflanü God,
13. fovo stebedölo, *«das neflens omik popladons as futabam pro futs omik».*
14. Ibä me sakrifot bal at enedöfükom laidüpio saludükäbis.
15. Atosi i Saludalanal temunon obes, ibä posä esagon:
16. *«At binon diatek, keli elonülob pro ons pos dels et, sagom Söl: Ostäpodob lonis obik ini ladäls onsik, ed onüpenob onis ini täläkts onsik,*
17. *e sinodis e nefölotis onsikis no plu omemidob».*
18. Benö! nü ats pepardons, sakrifots demü sinods no plu binons zesüdiks.
19. Bi nu labobs gitäti, o svists! ad nügolön dub blod Yesusa ini Musaludöp,
20. ekulom ga obes vegi nulik lifik da körten, sevabo, da mid okik,

21. e labobs kultani gretik pepladöl ini dom Goda;
22. lüköombsöd ko ladäl stedälik, ko konfid fulik in lekred, bi ladäls obsik peklinükons de konsien badik, e koaps obsik pelavons me vat rafinik.
23. Kipedobsöd lekoefi fümädik spela! (bi om, kel egivom promi, binom fiedik).
24. E demobsöd odis, e stigädotsöd odis ad löfön ed ad dunön vobodis gudik,
25. ad no blebön fagiks de kobikams olsik, äsä semans kösömons ad dunön, ab meibobsöd obes, fe plüo, plü del gretik nilikon!
26. Ibä, if sinobs sevediko, posä edagetobs dasevi verata, sakrifot demü sinods no plu ereton,
27. ab spet jeiköl cödeta e fila flamöl, kel onosükon taanis.
28. If ek nestümon lonemi di <Moyses>, odeadon nenmisero nämätü temunod temunanas tel u kilas,
29. pönodi lio vemikumi cedols-li täno, das utan meriton, kel dästepon Soni Goda, ludigidon bludi diateka, dub kel pesaludükon, e viodon Lanali benäda?
30. Sevobs ga, das pepenos: «*Vindit duton lü ob, obläfob, Söl sagom*», ed in top votik: «*Söl ocödom pöpi okik*».
31. Binos jeikik ad reafön ini nams Goda liföl.
32. Memolsöd paseti, ün kel, posä pekleilükols, esufols komipi ninälik mödik!
33. dilo bi ols it äbinols yegs riprodas e dränälas, dilo bi ekompenols ko utans, kels esufons träiti ot.
34. Ibä äkeliedols ko fanäböpan, ed äsufols freda ravi dalabotas olsik, bi äsevols, das labols dalabi gudikum ä fümiki in süls.
35. Klu no deimolsöd nenplafi olsik! at blinon bläfodi gretik.
36. Ibä neodols sufäli, dat, posä ufölols vili Goda, dagetolsös promoti!
37. «*Klu stebedolsöd nog dü brefüp, ed om, kel okömom, odabinom, no oblebom fagik.*
38. *Gidan olifon in lekred, ed if yilidon sekü dred, tän lan obik no plidon oni*».
39. Ab bligäd obsik no binon: yilidön, kelos kodon päridikami, ab: lekredön, ad savön lani.

KAPIT : XI

1. Lekred nu binon konfid fümik dinas paspelöl, ä süad dö dins, kels no binons logamoviks.
2. Demü lekred oksik ga büans egivons temunodi stimik.
3. Dub lekred dasevobs, das leval pejafädon dub vöd Goda; klu, das dabinots logädik no edavedons se logamovikos.
4. Dub lekred <Abel> eblinom Gode sakrifoti jerabikum, ka uti ela <Cain>; dub lekred at dö om petemunos, das äbinom ritan; kodü legi vots oma God it etemunom atosi; e dub lekred at nog spikom pos deadam okik.
5. Dub lekred <Henoah> pämosumom nes logön deadi; no pätuvom, bi God imosumom omi. Bü mosum okik ädagetom ga temunodi, das God äplidom omi.
6. Nen lekred nu no binos mögik ad plitön Godi. Ibä utan, kel nilikon lü God, muton lekredön, das dabinom, e das benobläfom utanes, kels sukons omi.
7. Dub lekred <Noe>, penunedöl tefü dins, kels no nog äbinons logädiks, ädemom atosi, ed äbumom raki, ad savön famüli okik. Dub atos emicödom volanefi, ed evedom geran gida lekreda.
8. Dub lekred <Abraham>, ven pävokom, äsetevom lobediko lü top, keli ögetom as gerot; äsetevom, nendas äsevom, kitopio ägolom.
9. Dub lekred älomädükom oki ini län pepromöl, äsä ini län foginik, bi älödom us in tänads ko <Isaac> e <Iacob>, kels igeroms promi ot.
10. Ibä ästebedom zifi labü stababumäds, kela bumavan ä jafädan God binom.
11. Dub lekred igo <Sara> edagetof fägi ad pafekunön, do bäldot pötik ad atos ipasetikon; bi älecedof omi, kel ipromom atosi, konfidoviki.
12. Sekü atos i de balan, kel ya ilifovorikom, posmenef pemoton so mödik, äsä stels len sil, ed äsä sab jola mela, kel binon nenumovik.
13. Atans valik edeadons in lekred, nendas edagetons promotis, ab elogons ed eglidons onis fagao, älekoefölo, das äbinons foginans e lotans su taled.
14. Ibä utans, kels sagons dinis at, sevädükons kleiliko, das sukons lomäni.
15. Ed if ibetikonsöv pö atos läni, keli ilüvons, tän ilabonsöv pöti ad gegolön usio.
16. Ab nu äledesirons lomäni gudikum, sevabo süliki. Demü atos God no äjemom ad panemön God onas; ibä efünom ones zifi.
17. Dub lekred esakrifom <Abraham> eli <Isaac>, ven päblufom; om, kel egetom promi, esakrifom soni balik okik;

18. tefü om ga pisagos: *«In <Isaac> olabol posbinükäbis, kels olabons nemi olik».*
19. Äspetom, das God älabom nämädi ad lelifükön deadanis. So äsvo egegetom omi.
20. Dub lekred <Isaac>, äsagöl dinis ökömö, ebenedom eli <Jacob> ed eli <Esau>.
21. Dub lekred <Jacob>, ädeadölo, äbenedom alani sonas ela <Ioseph>, ed oki ästütölo su gnob stafa okik, ästimodom omis.
22. Dub lekred <Ioseph> äbetikom pö deadam okik setevi cilas Yisraeläna, ed ägevom büdülis tefü boms okik.
23. Dub lekred <Moyses>, pos moted okik mö muls kil, päklänedom fa pals okik, bi atans älogons, das cil äbinom jönik, e no ädredons pro büd hirega.
24. Dub lekred <Moyses>, ven i vedom gretik, ärefudom ad panemön son dauta faraona,
25. bi äbuüikom ad kesufön ko pöp Goda, kas labön fruti nelaidüpik sekü sin.
26. Äcedom lunofi demü Kristus liegi gretikum, ka di vis Lägüptäna; ibä ädemom bläfodi.
27. Dub lekred älüvom Lägüptäni, nes dredön tefü zun hirega; ibä äläidälo, äsva ilogom Nelogädali.
28. Dub lekred ästidom pajadi e begifüli bluda, dat päridükan balidmotäbas no doatonös onis!
29. Dub lekred ätevons love Redamel, äsva ägolons love län sägik, du Lägüptänans, ven äriskoms otosi, änoyoms.
30. Dub lekred möns ela <Iericho> äfalons, posä izügoloms dü dels vel zü ons.
31. Dub lekred jinepuedan: <Rahab> no epäridikof ko nelobedans, bi igetedof püdo spionanis.
32. Kisi osagob-li nog plu? ibä tim odefonöv, if okonoböv dö <Gedeon>, <Barac>, <Samson>, <Iephtha>, <David>, <Samuel> e profetans,
33. kels evikodoms dub lekred regänis, eplägoms gidi, edagetoms promis, efärmükoms lemudis leonas,
34. ekvänoms vemi fila, eskeapoms de köted gläva, de fib evedoms nämiks, ebinoms nämiks in komip, efügoms militis neflenik.
35. Voms ägegetofs se lelifükam deadanis oksik. Votans ädabinons, kels pädatomons, e no älüsumons libükami ad dagetön lelifükami gudikum.
36. Dönu votans esufons kofi e lebatami, ed i jänädami e fanäböpami,

37. pestonons, pedusaovons, petomons me datomöms, pesasenons me gläv, äzitevons in jijipaskins e jikaparaskins, pö nelabs, dränäls e miträits.
38. Vol no ädigädon ad labön onis: ezitevons da däsärts, love bels, in lekevs e slitods.
39. Etans valik, kels ebinons temunans lekreda, no edagetons föli proma,
40. bi God ijonidükom obes gudikumosi, dat no önedöfikonsös nen obs!

KAPIT : XII

1. Benö! i obs, pezüöl dub lefog so gretik temunodas, vilobs kludo deseitön fledi alik e sini obis tädöli, e belifön sufälo karieri obes pebüojonidüköli;
2. du demobs Geidani ä Lölöfükani lekreda: Yesus, kel, demü fred oke pebüojonidüköl, älüdigidölo jemodi, epolom krodi, ed eseidom oki detaflanü tron Goda.
3. Betikolsöd ga omi, kel esufälom, das sinans etaspikons so vemo ome, dat ols, eperölo kuradi, no fenikolsös!
4. No nog etadunols bludamio pö komip olsik ta sin.
5. Ed eglömols meibi, keli esagom oles asä sonis: *«O son obik! no lutäxetolöd lepöni Söla, e no nenkuradolöd, if papönol fa om!*
6. *Ibä Söl lepönom utani, keli löfom, lebatom soni alik, keli lüsumom».*
7. Sufälolsöd lepöni! God träitom olis asä sonis. Ibä son vo dabinom-li, keli fat no lepönom?
8. If ublebolsöv nen lepön, pö kel valans ekompenons, tän binolsöv bastars, no sons voik.
9. Ven nu obs, do pelepönobs fa fats lönik obsik, ga stimobs omis, no mutobsöv-li sumätöfükön plüo obis Fate lanas, e so lifön?
10. Etans ga elepönoms obis dü brefüp ma plid oksik, ab om lepönom obis ad frut obas, dat okompenobsös pö salud omik!
11. Lepön alik jinon binön büfiko no din freda, ab lüga; ab latikumo prodon fruti gida e püda utanes, kels eskilükons okis dub on.
12. Demü atos, löükolsöd namis trögik e kienis fiböfik!
13. Kamükolsöd vegis pro futs olsik, dat bos, kel binon lemik no pamiyoinonös, ab buikumo panätükonös!

14. Steifolsöd ad kipedön püdi ko valans, ed ad dagetön saludikami, nen kel nek ologon Söli!
15. Kälolsöd, das nek peron benädi Goda, das no vul biedäla löikon e kodon töbi, e dub atos mödikans pamiotons!
16. das nek binon nepuedan, u nensaludan äsä <Esau>, kel äklemom tä zib bal balidmotedagitäti okik.
17. Ibä nolols, das, ven ävilom gerön latikumo benedi, pädeimom; no ätuvom pöti pro lepid okik, do ästeifom ko drens ad dagetön benedi.
18. Ibä no enilikols lü bel doatamovik, [<Sinai>] pelivupöl in fil flamöl, dag, jad e tep,
19. tonäd posunas e vög vödas. Utans, kels älilons atosi, älebegons ad no plu vögön lü ons.
20. (Ibä no äkanons sufälön utosi, kelos päbüdon ones: «*Igo ifnim doatonöv beli, pöstonöv*»).
21. E pubod äbinon so jeikik, das <Moyses> äsagom: «*Fulob me dred, e dremob*»).
22. Nö! ekömols lü bel: <Sion> e lü zif Goda liföl, lü el <Hierusalem> sülik, e lü degmilats silananas,
23. lü zälakobikam e komot balidmotäbas, kels peregistarons in sül, lü God: Cödal valanas, e lananas ritanas enedöfiköl,
24. lü Yesus: Medal diateka nulik e blod pespilöl, kel spikon nämöfikumo ka ut ela <Abel>.
25. Kälälolsöd, das no deimols omi, kel spikom lü ols! ibä utans no eskeapons de pön, kels ädeimons omi, ven änunedom su taled; vio plüo täno obs, ven deflekobs obis de om, kel spikom se sül.
26. Ifi vög omik edremükon ettimo tali, nu enunom: «*Nog balna odremükob no te tali, ab i süli*».
27. Vöd at: «*Nog balna*» zeilon dädukami bosa mufovik, bosa pejaföl, dat utos, kel no binon mufovik, bleibonös dabinön!
28. Danöfobsöd kludo, das kompenobs pö regän nemufovik, e dünobsöd so plitiko Godi, ko dalestüm e relöf!
29. Ibä God obsik binom fil nosüköl.

KAPIT : XIII

1. Svistilöf blibonöd in ols!
2. No glömolsöd lotidiäli! Dub on semans, nes äsevons osi, elotidons silananis.
3. Betikolsöd fanäböpanis asä kefanäböpanis, miträitābis, āsva koaps olas it esufons miträitis!
4. Mat binonöd puedālik ön tef alik! Matabed binonöd nenstenik! Nepuedanis e dulteranis God ocödetom.
5. Kondöt olsik binonöd nen moniäl! Kotenolsöd ko utos, kelosi dalabols! ibä God it esagom: «*No ofätükob olis, no oliüvob olis*».
6. Kanobs kludo sagön kurado: «*Söl binom yufan obas, no odredob. Kisi men oblinädon-li obe*»?
7. Betikolsöd büanis olsik, utanis, kels enunoms oles vödi Goda; züpolsöd lekredi omsik, küpolsöd seki kondöta omsik!
8. Ed ädelo ed adelo Yesus: Kristus äbinom e binom otan, ed obinom otan laidüpio.
9. No leadolsöd pöladugön olis dub lejons mödasotik e foginiks! ibä binos gudik, das ladäl panämöfikon dub benäd, no dub zibs, de kels gebölans no labons fruti.
10. Labobs latari, de kel utans, kels dünoms tabäri, no daloms fidön.
11. Ibä koaps nimas, kelas blud pablinon ini Musaludöp fa dalekultans demü nosükam sinodas, pafefilükons plödü tänadöp.
12. Demü atos i Yesus, ad saludükön pöpi me blud lönk okik, esufom plödü leyan.
13. Segolobsöd kludo se tänadöp lü om, ad sufön lunofi omik!
14. Ibä no labobs is zifi bliböl, ab sukobs fütüriki.
15. Vilobs kludo blinön dub om Gode laidulo sakrifoti leloba; sevabo fruti lipas, kels lekoefons nemi omik.
16. No glömolsöd ad benodön ed ad kekompenükön! ibä God plidom sakrifotis somik.
17. Lobedolsöd duganis olsik e sumätöfikolsöd olis omes! ibä as mens, kels omutoms gidükön seimna, galedoms lanis olsik. Kälälolsöd, das dunoms atosi fredö e no seifölo! ibä atos no binon frutik pro ols.
18. Plekolsöd pro obs! ibä lecedobs, das labobs konsieni klinik, bi vilobs ön tefs valik kondötön gudiko.
19. Plüo kazetiko lebegob oles ad dunön atosi, dat pagegi vobös oles plüo büikummo!

20. God püda, kel elelifükom nu se deadans galedani gretik jipas, Söli obsik: Yesus Kristus, dub blud diateka laidüpick,

21. blinädömöd oles dinis valik, kels binons gudiks, sodas fölols vili omik, du süükom in ols utosi, kel pliton omi dub Yesus: Kristus, lü kel glor binonöd laidüpio! So binosös!

22. Lebegob oles, o svists! lüsumolsöd vödi stigäda! ibä me vöds nemödik epenob osi oles.

23. Sevolsöd! das hisvist obsik: <Timotheus> pestadükom libio. If kömom suniko, spelob ad logön ko om olis.

24. Glidolsöd duganis valik olsik e saludanis valik! Litaliyänans glidons olis.

25. Benäd binonöd lü ols valik! So binosös!

----- oOo -----

(Peponon lü hebreyans se Litaliyän dub <Timotheus>)

PENEDS VOTIK

PENED DE <IACOBUS>

KAPIT : I

1. <Iacobus>: dünan Goda e Söla: Yesus Kristus, glidom tribütis spearik degtel:
2. Leecedolsöd kodi freda gretik, o svists! if reafols ini blufods mödasotik!
3. bi sevol, das, if lekred olsik benosufon blufi, vedükons olis sufädikis.
4. Sufäd binonöd ye lölöfik, dat binolsös lölöfiks ä nendöfiks, e tefü nos nesaidolsös!
5. If ek olas labonöv defi sapa, begolöd täno oni Gode, kel givom oni valanes balugiko e nenleblamo; ed at polegivon ole.
6. Ab begolöd oni lekredölo, nen dot alseimik! ibä utan, kel doton, sümon ad levef mela, kel pamüfon mo e ge dub vien.
7. Soman no cedonöd, das odageton bosu de Söl!
8. Binon men miladälik, nefümik in kondöt okik.
9. Lobolsöd svisti bapik in utos, in kel stadon löpiko!
10. ab liegiki in bapikam omik! ibä, leigoäsä flor in yeb, opasetikon.
11. Ibä, if sol esülöpikon glutiko, ed esigükon ye bi, täni i flor in on edofalon, e logot jönik okik emoikon. Leigoso liegikan ofainikon dü vegam okik.
12. Beatik man binom, kel benosufom blufodi; ibä if klülädos, das sufidom ta on, täno ogetom kronüli lifa, keli Söl epromom utanes, kels löfons omi.
13. Nek sagonöd, if pablufodon, das pablufodon fa God! ibä God no pablufodom dub bad, ed om it no blufodom eki.
14. Nö! alan pablufodon dub desir lönik okik, kel midugon e bätodon oni.
15. If poso desir pafölon, täni kodon sinodi, ed if sinod peduinon, täni oprodon deadi.
16. No pölolsöd, o svists palöfölo obik!
17. Givot gudik alik, legivot lölöfik alik, kömon löpao de Fat litas, in kel ni votikam, ni jad güikama dabinon.
18. Ma vil okik ejafädöm obis dub vöd verata, dat öbinobsös äsvo balidans jafäbas okik!
19. Kludo, o svists palöfölo obik! men alik binonöd vifik ad lilön, nevifik ad spikön, nevifik ad zunön!

20. Ibä zun mana no jenöfikon gidi Goda.
21. Detükolsöd kludo miotädi valik e seglofoti valik zuna, e lüsumolsöd sofälo vödi, kel pestäpodon oles, e kel fägon ad savön lanis olsik!
22. Binolsöd fölans vöda, e no te lilans, cütölo olis it!
23. Ibä if ek lilon vödi e no dunon ma on, tän sümon ad utan, kel logon in lok logodi voik okik,
24. ibä, if elogon oni, eglömon, vio elogoton, sosus emogolon.
25. Ab utan, kel eküpedon lonemi lölöfik, lonemi liba, e dunon laiduliko ma on; kel no binon lilan glömälük, ab ek, kel dunon, atan obinon beatik dub kondöt okik.
26. If ek pölacedon oki relöfik, du no müton linegi okik, ab cüton oki it, tän relöf onik no labon völädi.
27. Relöf rafinik ä nenstenik kol God ä Fat binädon me stütedön nenpalanis e jiviudanis pö dränäls onsik, e me kipedön okis it no pemiotölis dub volanef.

KAPIT : II

1. O svists obik! no labolsöd pö lekred in Söl glorik obsik: Yesus Kristus, buükami pösoda alseimik!
2. If nu ini kobikam olsik man nükömom, kel labom linis goldik len doats e klotemi magifik, ed i pöfan nükömom in klotem pöfädik,
3. e lölogols vemo polani klotema magifik, e sagols: <Siedolöd oli sui seadöp gudik at>! e sagols pöfane: <Bleibolöd stanön us>! u:
- <Seidolöd oli us lä futabam obik>!
4. No edistidols-li üfo ninälo, e cödöt olsik no perübükon-li dub vätäls badik?
5. Dalilolsöd, o svists palöföl obik! God no evälom-li pöfanis vola ad binön liegiks in lekred, e gerans regäna, keli epromom utanes, kels löfons omi?
6. Ed ols ludigidols pöfani! Liegans no binons-li utans, kels bemastons olis? Ons no binons-li utans, kels sitatons olis lü cödöp,
7. e kels slänons nemi jönik, me kels panemols?
8. If too fölols lonemi regöfik ma vöd bibik: «*Sötöl löfön kemeni olik äsä oli it*»! tän dunols gudiko.
9. If ye buükols balani bu votan, tän duinolts sinodi, e papönols ma lonem as nefölans.

10. Ibä utan, kel fölon lonemi lölik, ab nefölon büdedi bal, e vedon pönovik.
11. Ibä, om kel esagom: «*No sötöl dulterön*»! i esagom: «*No sötöl deidön*»! If nu no dulterol, ab deidol, tän evedol nefölan lonema.
12. Spikolsöd e dunolsöd as mens, kels pacödons ma lonem liba!
13. Ibä cödet nemmiserik palonülon tefü utan, kel no ejonülon miseri; miser pluon leigodü cödet.
14. Kisi frutos-li, o svists obik! va ek sagon, das labon lekredi, if dunon nosi? Lekred at kanon-li savön oni?
15. If nu hisvist u jisvist binon nüdik, e nelabon nulüdoti aldelik,
16. ed ek olas sagol: <Golölöd püdo, pavamükolöd e pasatükolöd>! e no givol one uti, keli koap neodon; kisi atos fruton-li?
17. So i lekred, kel no peyümäton ko duns, binon ito deadik.
18. Ud ek osagon: <Labol lekredi, ed ob dunob>. Jonolöd nu obe lekredi olik, nen duns olik! ed ob ojonob ole lekredi obik me duns obik.
19. Lekredol, das God balik dabinom. Dunol gudiko. I diabs lekredoms atosi, e dremoms sekü dred.
20. Ab vilol-li sevön, o men fopik! das lekred nen duns binon nenvöladik?
21. <Abraham>: lefatal obsik, no pegidükom-li dub duns okik, ven ävilom sakrifön su latar soni okik: <Isaac>?
22. Logol kludo, das lekred äkobovobon ko duns omik, e lekred omik pälölöfükon dub duns omik.
23. So vöd bibik päfölon, kel tonon: «<Abraham> *älekredom in God, ed atos pelecedon gidik ome*», e pänemom flen Goda.
24. Logols kludo, das men pagidükon dub duns okik, e no te dub lekred.
25. E jinepuedan: <Rahab> no pegidükof-li i leigoso dub duns okik, ven ägetedof lesedäbis ini dom okik, ed äkoedof mogolön onis ve veg votik?
26. Ibä leigoäsä koap nen lanöf binon deadik, lekred nen duns binon deadik.

KAPIT : III

1. No tidals mödik binomsöd bevü ols, o svists obik! ibä sevols, das pacödobs sevārikumo!
2. Ibä pö dins mödik obs valik tifalobs. If ek no tifalon pö spikam, tän binon men nendöfik, e fāgon ad stirön koapi lölik okik.
3. Ekö! if lenükobs mütömis ini muds jevodas, dat lobedonsös obis! tän stirobs i koapis lölik onsik.
4. Logolsöd i nafis! Ifi binons vemo gretiks, ed ifi paföfiomufükons dub viens vemik, padugons medü stiröm pülik ütöpio, kö stiran vilom ma plid okik.
5. Leigo i lineg binon limed smalik, e ga plunämädon. Logolsöd, vio fil smalik filidon kumi gretik boada!
6. So i lineg binon fil, fonät negida. Lineg biton bevü limeds obsik as cif, mioton koapi lölik obsik, e filidon goli menäda, e pefilidon it dub höl.
7. Natäli kinik sügafs e böds, kripafs e melafs bo labons, nims valik pateimons e peteimons fa menef;
8. ab linegi men nonik ekanon teimön: binon bad nemütovik, fulik me venen deidöl.
9. Me on lelobobs Godi ä Fati, e me on maleditobs menis ma mag Goda pejafölis.
10. Se mud ot bened e maledit kömons. O svists obik! atos no sötonöd binön so!
11. Fonons-li bo se hog ot fona vats svidik e biedik?
12. O svists obik! Figabim kanon-li prodön learaflukis? u vitid-li figis? So i fon salöfavata no prodon flifavati.
13. Kin olas binon-li sapik e täläktik? Jononöd atosi dub kondöt gudik, dub duns in sofäl sapik!
14. If labols jaludi biedälik e zuniäli in ladäls olsik, tän no pleidolsöd e no lugolsöd ta verat!
15. Ibä sap et no kömon löpao, ab binon taledik, sänsüelik, diabälik.
16. Ibä ütöpo, kö jalud e zuniäl dabinons, i brul e duns badik valasotik dabinons.
17. Sap, kel kömon löpao binon güo bü val rafinik, täno püdiälik, pötik, süadöfik, fulik me miser e duns gudik, nepaetik, nensimulik.
18. Sek gida nu jenon in püd, e fruton onis, kels kipedons püdi.

KAPIT : IV

1. Kis binon-li kod, das feits e komips dabinons bevü ols? No binos-li, bi in limeds olsik desirs valasotik komipons?
2. Desirols, e no labols; sasenols e jaludols, e no fägols ad dagetön; feitols e komipols, no getols, bi no plekols;
3. plekols e ga no getols. Kod atosa binon, das plekols badiko, bi desirols te ad fölon desiris olsik.
4. O hidulterans e jidulterans! no sevolis-li, das löf dinas volädik binon nenlöf Goda? Klu utan, kel binon flen voläda, bitikon as neflen Goda.
5. U cedol-li, das utos binon vanik, kelosi bibapenäd sagon: «*Lezilo Lanal, keli God ekoedom binön in obs, desiron obis*».
6. Ab gevon obes benädi gretikum, demü atos sagon: «*God taom ta pleidälans, ab gevom benädi mükanes*».
7. Sumätükolsöd olis kludo Gode, e tadunolsöd diabi, ed ofugom de ols!
8. Nilikolsöd lü God, ed onilikom lü ols. Klinükolsöd namis olsik, o sinans! e rafinükolsöd ladälis olsik, o miladälans!
9. Bitolsöd as miserabans, lügodolsöd e violsöd! Smil olsik cenonöd ad lügod, fred olsik ad nenkurad!
10. Donükolsöd olis lo Söl! ed olöpükom olis.
11. No slänolsöd odis, o svists! Utan, kel slänon svisti okik, kel cödon svisti okik, slänon lonemi, e cödon lonemi. If nu cödon lonemi, no binon fölan lonema, ab cödal ona.
12. Bal binom Lonilonal ä Cödal; om, kel kanom savön e päridükön. Ab ol, kis binol-li, kel vilol cödön kemeni olik?
13. Benö! ols, kels sags: <Adelo ud odelo otävobs lü zif at ud et, oblibobs us dü yel bal, otedobs us, ed odagetobs gaenodi>.
14. (Ols sevolis nosi odela. Kis ga lif olsik binon-li? Binon vap, kel jonon oki dü timül, e täno nepubon dönu).
15. Plas sags: <If Söl vilom, ed if obleibobs lifön, odunobs atosi ud etosi>.
16. Ab nu pleidülols me pleidül olsik. Pleidül somik valik binon badik.
17. Klu pro utan, kel sevon, das söton dunön gudiko, e no dunon osi, atos binon sin.

KAPIT: V

1. Benö! o liegans! Drenolsöd e yamolsöd dö mijenots, kels tädons olis!
2. Lieg olsik epuridikon, klots olsik pedälufidons dub tiens,
3. goldots e largentots olsik eruilons, e ruil at otemunon ta ols, ed okonsumon as fil midi olsik. Espälols onis ün dels lätik.
4. Ekö! mesed fa ols pegekipöl vobanas, kels ebefodons länedis olsik, flagon laodiko vinditi, e vokäd fodanas erivon lilis Söla milita lemödotas.
5. Elüxüödols su taled, ed enestönols, ladäls olsik edajuitons, äsä ün del puga.
6. Ecödetols, esasenols ritani, nendas etadunom olis.
7. Binolsöd kludo lunasufäliks, o svists! jü köm Söla! Ekö! feilan stebedom prodoti jerabik tala sufädölo, jüs udageton reini gölayelik e latayeliki.
8. Binolsöd i ols sufädiks, kuradükolsöd ladäls olsik! ibä köm Söla binon nilik.
9. No seifolsöd lo ods, o svists! dat no pecödolsös, ekö! Cödal stanom fo yan.
10. Züpolsöd, o svists obik! sami profetanas pö suf e sufäl omas, kels äspikoms nämätü Söl!
11. Ekö! nemobs beatikis utanis, kels ejonons sufäli. Elilols dö sufäl ela <Iob>, e sevolts, vio Söl ekoedom fijenön fäti; ibä Söl fulom me kelied e miser.
12. Bü val, o svists obik! No yulolsöd! ni nämätü sül, ni nänätü tal, ni me yul votik alseimik: el si! olsik binonöd: si! El nö! olsik: nö! dat no reafolsös ini cödäd!
13. If ek bevü ols binon neläbik, tän plekonöd! if binon fredaladälik, tän kanitonöd psamis!
14. If ek bevü ols binon malädik, tän vokonöd bäldikünanis komota! Leadolsöd plekön omis pro on, posä eleüledoms oni nämätü Söl me leül!
15. E plek lekredik osavon malädani, e Söl okoedom löädön oni; ed if eduinon sinodis, tän ats popardons one.
16. Koefolsöd odes midunotis olsik, e plekolsöd pro ods, dat saunikolsös! Plek nämöfik ritana binon nämädik.
17. <Elias> äbinom men labü natäl, äsä ut obas. Äplekom, dat no reinosös! e sui taled no äreinos dü yels kil e muls mäl.
18. Ed äplekom dönu, e sil ägivon reini; e taled ädaglofükon prodi okik.
19. O svists! if ek bevü ols edeikon de verat, e votan leceinon oni,

20. sevolšöd täno, das utan, kel leceinon sinani de pöl onik, osavon lani atana de deadam, ed otegon mödoti gretik sinodas!

----- oOo -----

PENED BALID DE <PETRUS>

KAPIT : I

1. <Petrus>: paostolan Yesusa: Kristus väläbes, kels stebons as fuginänans speariko in Pontän, Galatijän, Kapadokän, Lasiyän e Bitüniyän,
2. kels pevälons ma büsev Goda: Fat dub saludükam me Lanal, ad lobedön Yesusi: Kristus ed ad kompenön pö spil bluda omik. Benäd e püd binonsöd aiplu lä ols!
3. Palelobomöd God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus! kel in miser mu gretik okik ekodom, das ädagetobs dönumotedi e speli lifik dub lelifikam Yesusa: Kristus se deadam,
4. dat getobsös geroti nerübik, nenstenik, nefainovik, kel blümon lü ols in sül!
5. kel pakipedon dub nämäd Goda in lekred, ad daget beata, kel osevädikon ün tim lätik.
6. Fredols demü atos, do ebo nu lügols, bi atos zesüdon demü dränäls valasotik.
7. If lekred olsik benosufon blufi, kelos labon völadi gretikum, ka gold nelaidik, do at peblufon in fil, tän atos ovedon lob, stim e glor pö pub Yesusa: Kristus.
8. Nendas elogols omi, löfols omi; nendas nu logols omi, lekredols in om, e fredols me fred nesagovik ä mu glorik,
9. bi nu edagetols zeili lekreda olsik: sav lanas olsik.
10. Savi at profetans esukoms ed evestigoms, ven äprofetoms, das benäd pögevon oles,
11. du ävestigoms ad tim e pöts kiniks, lanal Kristusa, kel äbinon in oms, äjonon ed ätemunon lesufi Kristusa e glori pos atos.
12. Pidasevädikos omes, das utos no äjonidon pro oms, ab pro ols, kelos nu papredon oles fa utans, kels egetoms dasevädikami dub Saludalanal, kel pelesedon de sül, ed ini kelos silanans desirons ad jedön logedi.
13. Demü atos kälälolsöd tälätko e nebrietiko, ad blümükön olis, e spetolsöd fūmo benädi, kel pogevon oles pö pub Yesusa: Kristus!
14. Binolsöd äsä cils lobedik, no kondötolsöd, äsä ün tim büikum, kü nog äbinols nenseviks, ed äslafols de desirs olsik!
15. Vedolsöd ye nu saludiks dub kondöt lölik olsik, leigoäsä om, kel evälom olis, binom saludik.
16. Ibä in bibapenäd pepenos: «*Vedolsöd saludiks, ibä ob binob saludik*»!
17. If lüvokols omi asä Fati, kel cödom nenpaletiko alani ma kondöt onik, lifädolsöd täno dredo timi dü steb olsik!

18. bi sevols, das no pelevivükols se dajäf vanik vönaoloveik olsik dub bos nelaidüpiik:
largent u gold,
19. ab dub blod jerabik Kristusa, äsä dub ut jipüla neblamabik ä nenstenika;
20. kel sio pesevom bü jaf levala, ab pas nu, ün fin timas, pedasevädükom demü ols,
21. kels edagetols dub om lekredi in God, kel elelifükom omi se deadans, ed egevom
ome glori; sodas lekred olsik binon leigo spel in God.
22. Posä nu eklänikols lanis olsik dub lobed verata pro svistilöf stedälik, sötols löfön
odis leladöfiko,
23. as mens, kels dönu pemotols, no dub menäd nelaidüpiik, ab dub vöd liföl ä laidüpiik
Goda.
24. Ibä *«mid valik binon äsä yeb, e glor valik ona äsä flor in yeb; yeb efainikon, e flor
in yeb edefalon;*
25. *ab vöd Söla blibon laidüpio»*. Ed at binon vöd, keli predobs oles.

KAPIT: II

1. Klemolsöd kludo badi valik, cüti valik, simuli, glöti, mispiki valik,
2. e desirolsöd äsä nulomotäbs miligi tikälik ä rafiniki, dat daglofolös ad beat olsik!
3. if nemu egutols, das Söl binom benädik.
4. Kömolsöd lü om, lü ston lifik, kel fe pedeimom fa mens, ab pevälom e pestimom fa
God,
5. e leadolsöd febumön olis it, asä stonis lifik, ad dom lanöfik, ad kultanam saludik, kel
blinon sakrifotis lanöfik, kels plitons Godi dub Yesus: Kristus!
6. Ibä in bibapenäd pepenos: *«Ekö! seitob in Siun gulastoni pevälöl ä jerabiki; utan, kel
labon konfidi in on, no posäspetükon»*.
7. Pro ols, kels lekredols, atos binon stim, ab pro nenlekredans: *«ston, keli bumans
edeimoms, evedon gulaston»*,
8. e *«ston, ta kel jokoy, e klifskäna»*. Jokons ta on, bi no lekredons vödi.
9. Ad atos i pejonidons. Ab ols binols menäd pevälöl, kultanef regik, net saludik, pöp
patiko pejonidöl ad sevädükön tugis oma, kel evokom olis se dag olas lü lit milagik
okik.

10. Ols, kels seimna no äbinols pöp, nu binols pöp Goda; ols, kels seimna no äsufols miseri, nu pamiserols.
11. O palöfölan! lebegob oles, asä foginanes e lälödanes, ad no slafön de ledesirs midik, kels komipons ta lan,
12. ab ad kondötön gudiko zänodü pagans; dat ons tü del cödetama olelobonsös Godi, ven oseivons gudikumo dajäfi olsik, tefü kel nu mispikons as tefü ut midunanas, dub vobods gudik olsik!
13. Sumätöfükolsöd kludo olis бүдүлес меник валик, ma vil Söla, rege asä cifätane,
14. guveranes asä lesedäbes omik ad pönön midunanis, ed ad lobön brafanis!
15. Ibä atos binon vil Goda: seilükön dub vobods gudik spikoti fopik menas nentäläktik,
16. efe as mens libik, kelas lib no binon tegamäned bada, ab as dünans Goda.
17. Gevolsöd menes valik stimi, kel duton lü ons, löfolsöd svistefi, dredolsöd pro God, stimolsöd regi!
18. O dünans! sumätolsöd ko dred lü mastans olsik, no te lü utans, kels binons gudiks e sofäliks, ab i lü sevärikans!
19. Ibä atos vedon benäd, ven ek, sevedölo, das binon dünan Goda, sufälon dolis no pameritölis.
20. Ibä lobab kinik dabinon-li if blebols sufädiks, if paflapols demü miduns olsik? Nö! if blebols sufädiks, if mutols sufön, du edunols gudiko, atos binon lo God benäd.
21. Lü atos ga pevokols, bi i Kristus esufom pro ols, eposbinükölo sami, dat ödunolsös me sam omik!
22. *«No edunom sinodis, e cüt nonik ekömon se mud omik».*
23. Ga no ägezanädom, ven päzanädom, e ven äsufom, no ätädöm, ab älovege vom osi ome, kel cödom gidiko.
24. Epolom om it sinodis obsik in koap okik sui boad kroda, dat obs de sinods eliviköls ölifobsös pro gid! Pesaunükols dub flapastrips omik.
25. Ibä äpölavegols as jips, ab eflekols nu olis lü galedan ä dalogal lanas olsik.

KAPIT : III

1. Leigo i ols, o voms! mutols sumätöfön lü himatans lönik olsik, dat i semans, if no lobedoms vödi, dub kondöt jimatanas oksik nen vöd podivodükoms,
2. if logoms kondöti puedik dalestümik olsik.
3. Dek olsik no binädonöd me dins logotik; flök heras, züläg ko goldots, lenükam klotas,
4. ab dub ladäl ninälik, ko dek nerübik binäla sofälik ä takedika, kel binon völadik pö God!
5. Ibä so ettimo voms saludik edekofs okis, kels äspelofs ad God: äbinofs sumätöfiks lü himatans lönik oksik,
6. äsä <Sara> äsumätöfof lü <Abraham>, ed änemof omi söli. De of evedols jicils, if dunols gudiko nen dred alseimik.
7. Leigo i ols, o mans! kosädolsöd sapo ko jimatanas olsik, asä ko menefadil fibikum, jonülolsöd stimi ofes, asä utanes, kels i binofs kegerans benäda lifa, dat no patupolsös pö plekam!
8. E fino, binolsöd baläliks, baisenäliks, fuliks me svistilöf, keliediks, flenöfikis!
9. No bläfolsöd badi me bad, zanädi me zanäd, ab güo benedolsöd! Ibä demü atos pevokols, dat ols it gerolsös benedi!
10. *«Ibä utan, kel vilon löfön lifi, e logön delis läbik, stöpädonöd linegi okik de bad, lipis okik de spik cütöl!*
11. *Klemonöd badi, e dunonöd gudi; sukonöd püdi, e dayagonöd oni!*
12. *ibä logs Söla pelüodükons lü ritans, e lils omik lü plek, ab meug Söla binon ta utans, kels midunons».*
13. E kin omiträiton-li olis, if steifols ad gudön?
14. Ab ifi mutolsöv sufön sekü gid, ga binols beatiks. No dredolsöd demü ons, e no pajeikolsöd!
15. Saludükolsöd Söli: Kristus in ladäls olsik! e klienolsöd, ad gidükön alane, kel flagon atosi, speli olsik, efe sofälo e stimölo,
16. e ko konsien gudik! dat utans, kels lunofons kondöti kritik gudik olsik, jemikonsös demü släns oksik!
17. Binos ga gudikum, das ols, if God vilom atosi, sufols, do dunols gudiko, kas dunols badiko.

18. Ibä i Kristus esufom seimna demü sinods; om, kel binom gidik, pro utans, kels negidons, ad blinön olis lü God. Mido vo pedeadom, ab pelelifükom lanöfo.

19. Lanöfo esevädükom igo menes in fanäböp sludi Goda

20. utanes, kels ibinons ettimo nelobediks, ven ün dels timü <Noe>, God pö lunasufäl okik ästebedom jüs rak pübumon, in kel anans, sevabo, mens jöl, pesavons de vat.

21. Gemag atosa nu bluned binon, kel savon obis, kel no binädon me moükam miota de koap, ab me lebeg Gode konsiena gudik dub lelifikam Yesusa: Kristus,

22. kel evegom sülio e binom detü God, e lü kel silanans, nämä e nämäds sumätöfons.

KAPIT : IV

1. Bi nu Kristus esufom koapo pro obs, i ols mutols vafön olis ko tikod ot, das utan, kel esufon koapo, edeimon sinodis,

2. dat lifonös me lif taledik okik no lunüpikumo ma ledesirs menik, ab ma vil Goda!

3. Ibä edulos saidiko lunüpo, das elifols ma meug paganas, das eslafikols de nestön, ledesirs, briet, lefideds, lebötids, e lugodikults sinik.

4. Nü no plu kekompenols in fiv et nestöna, efoginikons de ols, e slänons olis.

5. Ab ogidükons okis ome, kel blümom ad cödön lifölanis ed edeadölanis.

6. Ibä demü atos gospul i pepredon deadanes, dat, posä pemicödetons su taled ma mens, olifons as lanans ma God.

7. Fin vala binon nilik. Binolsöd kludo süeniks e nebrietiks, sodas kanols plekön!

8. Bu valikos löfolsöd odis ladöfiko, ibä löf tegon sinodis mödik!

9. Binolsöd lotidiälik kol ods, nen mur!

10. Maä alan olas edageton tälenüli oka, dünönöd me at odis, as guvans gudik benäda difik Goda!

11. If ek spikon, spikonöd, äsva vöds binons de God! If ek dünön, dünönöd atosi, äsva näm kömon de God! dat God in val paglorükom fa Yesus: Kristus, kel dalabom mu laidüpo glori e nämädi! So binosös!

12. O palöfölanis! No stunikolsöd, if fil bluföl drefon olis, äsva padrefols dub bos foginik!

13. Fredolsöd, maä kompenols pö sufs Kristusa, dat i yubolsös fredo pö dasevädükam glora omik!

14. Beatols, if palunofols demü nem Kristusa, ibä täno glor e lanan Goda binons in ols. Fe panofom fa ons, ab paglorükom fa ols.

15. Nek olas ga sufolöd as sasenän, u tifan, u midunan, u blamiälan dunas votanas!

16. Ab if sufols as kritans, tän no jemolsöd, ab glorükolsöd Godi, kodä polols digädiko nemi et!

17. Ibä tim ekömon, das cödetam oprimon in dom Goda; ed if at primon pö obs, lio täno fin obinon-li utanas, kels no elobedons gospuli Goda?

18. Ed if ritan pasavon töbo, lio täno utans, kels no lekredons Godi, e sinans, ovedons-li?

19. Klu utans, kels sufons ma vil Goda, lovegi vonsöd lanis oksik Jafale fiedik e kondötolsöd gudiko!

KAPIT: V

1. As kebäldikünan ä temunan lesufas Kristusa, ed i as kompenan glora podasevädüköl, lebegob bäldikünanes bevü ols:

2. Galedolsöd jepi Goda, zänodü kel binols, e kel pelükonfidon oles, no pemütölo, ab libaviliko, no demü lugaenod, ab sekü di vod;

3. no as reigans komota, ab as samans jepe!

4. Tän ogetols, ven legeledan kömom, kronüli nefainovik stima.

5. Leigo ols, o yunikumans! sumätolsöd sumätöfö bädikumans; binolsöd ai mükiks kol ods; ibä «*God taom ta pleidälans, ab gevom gönödis okik mükikanes*».

6. Donükolsöd kludo olis sumätöfö nam nämik Goda, dat löpükomös olis pötatimo!

7. Jedolsöd kudis valik olas sui om, ibä kälälom olis!

8. Binolsöd nebrietiks e galäliks! Taan olas, diab, zitevom as leon leroröl, sukölo utanis, kelis kanom slugön.

9. Tadunolsöd omi, binölo nämiks dub lekred, e sevölo, das suf ot i pebligädon svistes olsik in vol lölik!

10. God benäda valik, kel evokom olis ad glor laidüpi in Kristus: Yesus, posä usufols dü tim brefik, om it oblümükom, ostütom, onämükom, ofümükom olis.

11. Glor e näm binonsöd mu laidüpio lü om! So binosös!

12. Dub <Silvanus>: svist fiedik olsik, cedob, epenob oles brefo atosi, stigädölo olis, e temunölo, das benäd, in kel binols, binom benäd veratik Goda.

13. Kesaludans in <Babylon> [= el <Roma> pagik] e son obik: <Marcus> glidons olis.

14. Glidolsöd odis me kid löfa! Püd binonöd lä ols valik, kels slopols Kristusi: Yesus!

----- oOo -----

PENED TELID DE <PETRUS>

KAPIT : I

1. <Simon Petrus>: hidünan ä paostolan de Yesus: Kristus utanes, kels edagetons lekredi ko ut obas leigavöladiki dub gid Goda obsik e Saval: Yesus Kristus.
2. Benäd binonöd lä ols, e püd pagevonöd oles dub sev Goda e Yesusa: Söl obsik!
3. Utosi valik, kelos binon zesüdik pro lif e relöf, näm Godik omik elegivon obes dub sev oma, kel evokom obis dub glor e tug okiks;
4. dub kels proms gretikün e veütiküns pegevons obes, dat övedolsös kekompenans de natäl Godik, ed öskeapolsös de korup sekü ledesir in vol dabinöl!
5. E demü atos mutols jäfön me töbid valik, ad läükön lä lekred olsik tugi, lä tug sevi,
6. lä sev okreigi, lä okreig laidäli, lä laidäl relöfi,
7. lä relöf svistilöfi, e lä svistilöf benodäli.
8. Ibä if atos valik binon, efe bundaniko, pö ols, tän atos no obinon lindifik e nenfrutik lü ols pro dasev Söla obsik: Yesus Kristus.
9. Utan, pö kel atos no binon, binon bleinik, binon lusuemik, bi eglömon, vio peklinükon de sinods vönädik okik.
10. Klu, o svists! töbidolsöd plüo mödikumo ad fümükön vokedi e väli olas! ibä so dunölo neai otifalols.
11. Somo poletols bundano ad nügolön ini regän laidüpek Söla obsik ä Savala: Yesus Kristus.
12. Kodü atos no vilob nedunön ad meibön oles ai dönu dinis valik at, do sevols onis, e binols fümäliks tefü verat, kel binon pö ols.
13. Ab lecedob osi bligi obik, dü tim, das binob in tänad at, ad koedön galön olis, dub meib atas oles;
14. bi sevob, das lüv tänada obik ojenon suniko, äsä Söl obsik: Yesus Kristus, esevädükom obe.
15. Osteifob ad kudön, das pos movegam obik, ofägols ai dönu ad memön atosi.
16. Ibä no esöspikobs märis käfo pedatikölis, ven esevädükobs oles nämädi e kömi Söla obsik: Yesus Kristus, ab posä ivedobs logamatemunans mayeda omik.
17. Egetom ga stimi e glori de God: Fat, ven vög äkömon lü om de Gloral sublimik: «*Atan binom Son palöföf obik, keli plidob vemo*».

18. E vögi at se sül äkömöli obs it elilobs, ven äbinobs ko om su bel saludik.
19. Labobs i vödi profetik dub atos fümikumi evedöli, tefü kel binos gudik, das demols oni asä liti, kel stralon in top dagik, jüs del oprimon e gödastel osülöpikon in ladäls olsik.
20. Bü val sevols, das profetam nonik penäda bibik leton pläni oknämätik,
21. ibä neföro profetam edavedon ettimo dub vil menas, ab pinügi völo fa Saludalanal, pesagon dub mens saludik nämätü God.

KAPIT: II

1. Bevü pöp i luprofetans ebinoms, äsä i bevü ols lutidals obinoms, kels onüdugoms kläno häretis dämüköl e kels onoädoms Mastani, kel eremom omis, e kels blinädoms okes päridikami sunik.
2. Mödikans osödunons nestönis omsik, e dub flun omas, vegam verata poslänon.
3. Ko labiäl oksik ocütoms tuflagedo olis me vöds käfik okas; ab sis lunüp cödet omas ya pelonon, e päridikam omas no omoblibon.
4. Ibä, ven God no espalom silanans esinöl, ab ejedom onis ini höl lü jänäds daga ad lovegivön onis lü cödetam lätik,
5. e no espalom volanefi vönik, ab ekipedom jölati di <Noe>: heroldan gida, ven äblinom letuvatami love vol nen-Godanas;
6. ven äcödetom zifis: <Sodoma> e <Gomorrha> ad päridikam, ed äzenolefilükom onis, älonülölo so onis as sam pro nen-Godans tima fütürik,
7. du äjelom eli <Lot>, kel pätomom dub dajäf nestönik nentütedanas,
8. (ibä man ritik at, kel älödom zänodü ons, pätomom aldeliko dub logam e lilam vobodas midunik onsik);
9. atos sinifon, das Söl sevom ad savön relöfanis se blufod, ed ad kipedön neritanis pönamio pro del cödetama,
10. pato utanis, kels, desirölo miotami, fölons ledesiris mida e nestümons reigi. Fopölo e rogölo, no geyilons ad lunofön gloris,
11. du silanans, kels binons ga nämädikums ä nämädikums ka ons no riskons ad sagön Söle tefü glors et cödoti lunoföl.
12. Ab ons it, äsä nims nentikälik, labölo lüäli ad fanön e distukön, e lunofölo utosi, kelosi no sevons, opäridikons in korup oksik,

13. dub atos getölo mibläfodi negida. Lecedons lüxüödi dü del juiti, binons miotälik ä blamabiks, e nestönons ven lefidedons kobü ols.
14. Logs onas fulons me dulter, sinons nenropo; bätodons menis fibälik; ladäls onsik binons labiälik; binons cils maledita.
15. Bi edeikons de vegam verätik, epölagolons, ed esuimons vegami ela <Balaam>: son ela <Beor>, kel älöfom mesedi negidik,
16. ab kel ägetom blami demü nefölot okik; lodotanim müätik, äspikölo ko vög menik, äneleton fopi profetana.
17. Binons fons nen vat, fogs dub tepavien pemoföls; dag dagikün pekipedon pro ons.
18. Ibä, bi luspikons püki pleidülik nensiämik, bätodons dub ledesirs midik e nepued onsik utanis, kels eskeapons töbo de mens pölagolöl et.
19. Promons ones libi, du ons it binons slafans korupa. Ibä binoy slafan de utos, dub kelos pekonkeroy.
20. If utans ga eskeapons dub sev Söla ä Savala: Yesus Kristus de miots volanefa, e pafanetons dönu dub ats, dubä pakonkerons, tän fät latikum onsik vedon badikum ka büik onsik.
21. Ibä binosöv gudikum pro ons ad no esevön vegi gida, ka, posä eseivons oni, deikons dönu de бүд sanik peloveüköl.
22. Lü ons spiket pötöfon gideto: Dog, kel geflekon oki lü spukot lönik okik, e: Svin, posä pelavon, rölon oki dönu in släm.

KAPIT : III

1. At nu binon pened telid, keli penob oles, o palöfölan! In peneds bofik meibob oles ad kipedön meugi rafinik,
2. ed ad betikön vödis büikumo oles fa profetans saludik pesagölis, e бүdi fa paostolans olsik peloveblinöli de Söl ä Saval.
3. Bü val ga sevols, das ün dels lätik kofans adabinons, kels okondötons lecäriko ma ledesirs oksik,
4. ed osagons kofölo: <Kiüpo nu prom köma omik ojenon-li? Ibä sis fats edeadoms, val bleibon binön, soäsä äbinon de prim jafa>.
5. Ibä utans, kels vilons sagön dinis somik, no küpons, das süls ädabinons vönao, e das tal pestukon de vat e me vat sekü vöd Goda,
6. e das vol ettimik dub vat petuvatöl epäridikon.

7. Süls e tal atimiks ye pespälons dub vöd ot pro fil, e pakipedons pro del cödetama e päridikama menas nen-Godik.
8. Ab dini bal, o palöföls! no neküpölsöd, das pro Söl del bal binon äsvo yels mil, e yels mil binons äsvo del bal!
9. Söl no trögom pö föl proma okik, äsä semans cedons, ab binom lunasufälük kol obs, bi vilom, das anans no päridikons, ab das valans ovotükons meugi oksik.
10. Del Söla okömon äsä tifan, tü kel süls omoikons noidiko; binets posärobotükons dub lefil; tal e vobots valik, kels binons su on, ofefilons.
11. If val nu padistukons so, viogretiks üfo dajäf saludik e relöf olsiks mutons-li binön,
12. ven stebedols ledesiro kömi dela Goda, ün kel süls omoikons in fil, e binets ofefilikons ed ofesmetons?
13. Ma prom omik ye spetobs sülis nulik e tali nulik, in kels gid odareigon.
14. Demü atos, o palöföls! bi spetols atosi, steifölsöd mögiküno, das otuvom olis nenstenikis e neblamabikis in püd!
15. E dasevölsöd, das lunasufäl Söla obsik dünön ad beatükam olas, äsä i hisvist palöföl obsik: <Paulus> ma sap ome pegivöl epenom oles!
16. In peneds valik okik bsepikom yegädi at; ab in ons dins fikuliko suemoviks dabinons; netäläktans e fibälans miükons siämi onas, äsä edunons tefü penäds votik, ad päridikam okas it.
17. Ols nu, o palöföls! kels sevols büo atosi, kälälölsöd, das no paketirädols dub pöls nenlekredanas, e das no deikols de fümäl lönik olsik!
18. Ab daglofölsöd aiplu in benäd e sev Söla ä Savala obsik: Yesus Kristus! Glor binonöd, e nu, e laidüpio lü om! So binosös!

----- oOo -----

PENED BALID DE <IOANNES>

KAPIT : I

1. Kelos ädabinon de prim, kelosi elilobs, kelosi elogobs me logs obsik, kelosi elelogobs e nams obsik edoatons, tefü vöd lifa,
2. (ibä lif edasevädikon; elogobs oni, temunobs e dasevädükobs oles lifi laidüplik; äbinon lä Fat, e pedase vädükon obes);
3. kelosi elogobs ed elilobs, utosi nu sevädükobs i oles, dat labolsös kompeni ko obs, du obs i labobs kompeni ko Fat e Son omik: Yesus Kristus!
4. Penobs oles atosi, dat fred olsik binonös lölöfik!
5. E nun, keli elilobs de om, e keli sevädükobs oles, binon: God binom lit, e püliot nonik daga binon in om.
6. If nu sagobsöv, das labobs kompeni ko om, e dajäfobs in dag, tän lugobsöv, no sagobsöv verati,
7. ab if dajäfobs in lit, äsä om binom in lit, tän labobs kompeni ko ods, e blud Yesusa: Kristus, Son omik klinükon obis de sinods valik.
8. If sagobsöv, das no labob sinodis, tän cütobsöv obis it, e verat no binonöv in obs.
9. If lekoejobsöv sinodis obsik, tän om, kel binom fiedik ä gidik, opardom sinodis obsik, ed oklinükon obis de negids valik.
10. If sagobsöv, das no esinobs, tän vedükobsöv omi lugani, e vöd omik no binonöv in obs.

KAPIT : II

1. O cils oba! penob oles atosi, dat no sinolsös! Ed if ek sinonöv, tän labobs lä Fat proani: Yesus Kristus, ritan.
2. Binom rekosil pro sinods obsik, e no te pro obsiks, ab i pro uts volanefa lölik.
3. E dub atos sevobs, das esevobs omi, if fölobs büdedis omik.
4. Utan, kel sagon: <Sevob omi>, e kel no fölon büdedis omik, binon lugan; in on verat no dabinon.
5. Ab pö utan, kel demon vödi omik, löf kol God evedon jenöfiko lölöfik. Dub atos sevobs, das binobs in om.
6. Utan, kel sagon, das blibon in om, kondöt onik muton binön äsä et oma.

7. O palöföls! no penob oles büdedi nulik, ab bäldiki, keli elabols de prim; büded bäldik binon vöd, keli elilols.
8. Dönu penob oles büdedi nulik, kel binon veratik in om ed in ols, ibä dag pasetikon, e lit veratik ya stralon.
9. Utan, kel sagon, das binon in lit, e kel heton svisti okik, nog ai dabinon in dag.
10. Utan, kel löfon svisti okik, stebon in lit, nos in on skänon.
11. Ab utan, kel heton svisti okik binon in dag, e zigolon in dag; no sevon utöpio golon, ibä dag ebleinükon logis onik.
12. Penob oles, o svists! bi sinods pepadons oles nemü om.
13. Penob oles, o fats! bi esevols omi, kel dabinom de prim. Penob oles, o yunans! bi ekonkerols diabi.
14. Epenob oles, o cils! bi esevols Fati. Epenob oles, o fats! bi esevols omi, kel dabinom de prim. Epenob oles, o yunans! bi binols nämiks, bi vöd Goda blibon in ols, e bi ekonkerols diabi.
15. No löfölsöd volädi, ni utosi, kelos binon in voläd! If ek löfonöv volädi, tän löf pro Fat no binon in on.
16. Ibä utos valik, kelos binon in voläd: ledesir mida, ledesir logas e pleidül lifa, no licinon de Fat, ab duton lü voläd.
17. E voläd, ko utos, kelos binon desirabik in on, pasetikon; ab utan, kel dunon vili Goda, blibon laidüpio.
18. O cils! binos düp lätik; äsä elilols, das Kristusitaan kömom, nu Kristusitaans mödik esüikoms. Sekü atos sevobs, das binos düp lätik.
19. Esegoloms se zänod obas, ab no ädutoms lü obs. Ibä üf ädutomsöv lü obs, tän iblibomsöv lä obs. Ab atos ejenon, dat kleilikosös, das no valans dutons lü obs.
20. Egetols leüledami de Saludal, e sevols dinis valik.
21. No epenob oles, bi no sevols verati, ab bi sevols oni, e bi lug nonik binon se verat.
22. Kin binon-li lugan, if utan no binon lugan, kel noon, das Yesus binom Kristus? Atan Kristusitaan binom, kel noädöm Fati e Soni.
23. Alutan, kel noädön Soni, i no labon Fati; alutan, kel kulon Soni, labon i Fati.
24. In ols utos blibonöd, kelosi elilols primao! If utos, kelosi elilols primao, blibon in ols, tän obleibols i dutön lü Fat e lü Son.
25. Ed atos binon prom, keli egevom obes: lif laidüpick.

26. Atosi epenob oles demü utans, kels põladugons olis.

27. E leüledam, keli egetols de om, blibonöd in ols! No neodols, das ek lejonon olis, ab äsä leüledam omik elejonon olis dö dins valik, ed atos binon verat, no lug, ed äsä etidom oles, so bleibolsöd dutön lü om!

28. E nu, o cils! blibolsöd in om! dat, ven kömom, labobsös nenplafi, e no nedobsös yilidön jemiko põ köm oma!

29. If sevolts, das binom gidik, tän sevolts i, das alutan, kel dunon gidiko, edavedom se om.

KAPIT : III

1. Logolsöd, löfi viogretik Fat egevom obes, das panemobs cils Goda! e so binobs. Sekü atos volanef no sevon obis, bi no eseivon omi.

2. O palöfölan! nu binobs cils Goda, e kis obinobs no nog pesevädükos; sevolts ye, das, ven pasevädükos, obinobs sümiks äs om, bi ologobs omi, soäsä binom.

3. Ed alutan, kel labon speli at in om, klinükon oki, äsä om binom klinik.

4. Alutan, kel sinon, nefölon lonemi, ibä sinod binon nefölot lonema.

5. E sevolts, das ekömom ad mosumön sinodis, ed in om sinod no dabinon.

6. Alutan, kel blibon in om, no sinon; alutan, kel sinon, no elogon omi, no eseivon omi.

7. O cils! nek põladugonöd olis! Utan, kel dunon gidiko, binon gidik, leigoäsä om binom gidik.

8. Utan, kel dunon sinodi duton lü diab; ibä de prim diab sinom. Demü atos Son Goda ekömom ad distukön vobodis diaba.

9. Alutan, kel edavedon se God no dunon sinodi; ibä lüäl omik blibon in om; no kanon sinön, bi edavedon se God.

10. Dub atos, e cils Goda, e cils diaba binons sevädoviks: alutan, kel no dunon gidiko, no duton lü God, ed i no utan, kel no löfon svisti okik.

11. Ibä atos binon nun, keli elilobs primao, das sötobs löfön odis.

12. No binobsöd äsä <Cain>, kel ädutom lü diab, ed ädeidom blodi okik! e sekü kis ädeidom-li omi? Bi vobods omik äbinons badiks, ed uts bloda omik gudiks.

13. No stunolsöd, o svists! das volanef heton olis!

14. Obs sevobs sio, das eloveikobs de deadam ad lif, bi löfobs svistis. Utan, kel no löfon, blibon in deadam.
15. Alutan, kel heton svisti okik, binon sasenän, e sevols, das sasenän alik no labon dulöfiko lifi laidüpiik.
16. In atos eseivobs löfi omik, das eklemom demü obs lifi okik. So i obs labobs bligi ad klemön demü svists lifis obsik.
17. If nu ek dalabon dabinotis volädik, e, du logon, das svist onik defädon, färmükon ladäli okik pro on, lio täno pö on löf pro God kanonöv-li binön dulöfik?
18. O cils! löfobsöd no me vöd e lineg, ab me dun e verato!
19. Dub atos osevobs, das kondötobs verato, ed okanobs takedükön ladälis obsik lo God,
20. bi, ifi ladäl micödon obis, God binom mödikum ka ladäls obsik, e sevom vali.
21. O palöfölan! if ladäl obsik no micödon obis, tän labobs nenplafi lo God,
22. e getobs de om utosi valik, kelosi begobs; bi fölobs büdedis e dunobs utosi, kelos pliton omi.
23. Ed atos binon büded omik, das lekredobs in nem Sona omik: Yesus Kristus, e löfobs odis, äsä ebüdom obes.
24. Utan, kel fölon büdedis, blibon in om, ed om in on. E sevobs, das blibom in obs, dub Lanal, keli egivom obes.

KAPIT : IV

1. O palöfölan! no kredolsöd lanani alik, ab vestigolsöd lananis, va dutons lü God! ibä luprophetans mödik esüikoms in vol.
2. In atos memosevols lani Goda: lanan alik, kel lekoefon, das Yesus: Kristus ekömom in mid duton lü God,
3. e lanan alik, kel no lekoefon Yesusi, no duton lü God; atan duton lü Kristusitaan, dö kel elelilols, das ökömom; e nu ye binom in vol.
4. Edavedols se God! o cils! ed ekonkerols onis; ibä om, kel binom in ols, binom nämädikum, ka on, kel binon in vol.
5. Dutons lü utans, kels binons volädiks; sekü atos spikons püki voläda, e volanef dalilon onis.

6. Licinobs de God, ed utan, kel sevon Godi, dalilon obis; utan, kel no licinon de God, no dalilon obis. Dub atos sevobs, va duton lü utans, kels sevons verati, u lü utans, kels pölon.
7. O palöfölan! löfobsöd odis! ibä löf kömon se God, ed alan, kel labon löfi, edavedon se God, e sevon Godi.
8. Utan, kel no löfon, no eseivon Godi; ibä God binom löf.
9. In atos, löf Goda esevädikon lü obs, das elesedom Soni baliko pemotöli oka lü vol, dat lifobsös dub om!
10. In atos löf dabinon, no das elöfobs Godi, ab das elöfom obis, ed elesedom Soni okik ad rekosil sinodas obsik.
11. O palöfölan! ven God älöfom obis so vemo, tän i obs labobs bliigi ad löfön odis.
12. Nek elogon föro Godi; if löfobs odis, tän God blibom in obs, e löf omik elölöfikon in obs.
13. Dub atos sevobs, das blibobs in om, ed om in obs, bi egivom obes dili Lanala okik.
14. Ed obs elogobs e temunobs, das Fat elesedom Soni okik as Saval lü vol.
15. Klu if ek lekoefon, das Yesus binom Son Goda, tän God blibom in on, ed on in God.
16. Ed obs eseivobs löfi, keli God labom pro obs, ed elekredobs oni. God binom löf, ed utan, kel blibon in löf, blibon in God, e God in on.
17. E so löf elölöfikon in obs, dat labobsös nenplafi ün del cödetama, ibä soäsä om binom, obs binobs in vol at.
18. Dred no yumäton ko löf; ab löf lölöfik möikon dred; bi dred labon bosi pöna. Utan, kel dredon, no labon kludo löfi lölöfik.
19. Löfobs omi, bi om büikumo elöfom obis.
20. If ek sagon, das löfom Godi, e hetom svisti okik, tän binon lugan. Ek ga, kel no löfon svisti okik, keli elogon, no kanon löfön Godi, keli no elogon.
21. Büdedi at egetobs de om: «*Utan, kel löfon Godi, söton löfön i svisti okik*».

KAPIT : V

1. Alutan, kel lekredon, das Yesus binom Kristus, edavedon se God, ed alutan, kel löfon davedükani, löfon i utani, kel pedavedükon se om.
2. Dub atos sevobs, das löfobs cilis Goda, das löfobs Godi e fölobs бүededis omik.
3. Ibä me atos löf kol God binädon, das fölobs бүededis oma. E бүededs oma no binons fikuliks,
4. bi alutos, kelos edavedon se God, konkeron voli, ed atos binon vikod; utos, kel ekonkeron voli, lekred obas binon.
5. Kin votik binon-li vikodan vola, äsä utan, kel lekredon, das Yesus binom Son Goda?
6. Om binom utan, kel ekömom me vat e blud, Yesus: Kristus, no te me vat, ab e me vat e me blud; e Lanal binon temunan, das Lanal binon verat.
7. Ibä temunans kil dabinons, [in sül: Fat, Vöd e Saludalanal, e kil at binons: bal;
8. e temunans kil dabinons su taled,] Lanal, vat e blud, e kil at binons: bal.
9. If lüsumobs temunodi menas, temunod Goda labon völadi gretikum. Ibä at binon temunod, keli God egivom tefü Son oka.
10. Utan, kel lekredon Soni Goda, labon temunodi in ok it. Utan, kel no lekredon Godi, vedükon omi lugani, bi no elekredon temunodi, keli God egivom tefü Son oka.
11. E me atos temunod binädon: God elegivom obes lifi laidüplik, e lif at binon in Son oka.
12. Utan, kel labon Soni, labon lifi; utan, kel no labon Soni Goda, lifi no labon.
13. Atosi epenob oles, kels lekredols nemi Sona Goda, dat sevolsös, das labols lifi laidüplik, e dat lekredolsös nemi Sona Goda!
14. Me atos nenplaf binädon, keli labobs lo om, das, if begobs bosu ma vil omik, dalilom obis.
15. Ed if sevobs, das dalilom obis, ven begobs ome bosu, tän sevobs, das i dagetobs utosi, kelosi ebegobs ome.
16. If ek logon, das svist onik dunon sinodi, kel no binon dasinod, tän obegom, das givomös one lifi, sevabo, if no edunon dasinodi. Dasinod dabinon, e tefü at no sagob das mutoy plekön.
17. Negid alik binon sinod, ab sinods dabinons, kels no binons dasinods.
18. Sevobs, das alan, kel edavedon se God, no sinon, ab utan, kel edavedon se God, bleibon slopön omi, e diab no fägom ad gleipön oni.

19. Sevobs, das obs dutobs lü God, e volanef lölik stodon sumätöfö flun diaba.

20. Sevobs nu, das Son Goda ekömom, e das egevom obes dasevi, dat sevobsös Veratali, e dat dutobsös lü Veratal: Son omik: Yesus Kristus! Om binom God veratik e lif laidüpic.

21. O cils! prüdolsöd demü lugods!

----- oOo -----

PENED TELID DE <IOANNES>

1. Bäldikünan vome pevälöl e ciles ofik, kelis löfob in verat, e no te ob, ab i valans, kels eseivons verati,
2. demü verat, kel binon in obs, ed oblibon laidüpio in obs.
3. Benäd, miser, püd de God: Fat e de Yesus: Kristus, Son Fata binonsöd verato e löfo lä ols!
4. Efredükos obi vemo, das eplakob, das anans cilas olik kondötons in verat ma büded, keli egetobs de Fat.
5. E nu begob ole, o vom! no äsva penob ole büdedi nulik; binon büded, keli ya labobs primao, das löfobsöd odis!
6. E löf binädon me atos, das kondötobs ma büdedi omik. Atos binon büded, keli elilols primao, das dajäfols ma ons.
7. Ibä midugans mödik esüikoms in vol, kels no lekoefoms, das Yesus: Kristus ekömom mido. Atan binom midugan ä Kristusitaan.
8. Prüdolsöd, das no perobsös utosi, kelosi edagetobs dub vobods obsik, ab das getobsös mesedi fulik!
9. Alan, kel deikon de lejon Kristusa e no bleibon slopön oni, no duton lü God; utan, kel blibon in lejon Kristusa labon e Fati e Soni.
10. If ek kömon lü ols, e no slopon lejoni at, no getedölsöd oni ini dom olsik, e no sagolsöd one benokömaglidi!
11. ibä utan, kel sagon one benokömaglidi, kompenon pö vobods badik onik.
12. Labob nog dinis mödik, kelis mutob penön oles, ab no vilob dunön atosi me papür e nig; spelob ye ad kömön lü ols ed ad spikön mudöfo ko ols, dat fred obsik binonös lölöfik!
13. Cils söra pevälöl olik glidons oli.

----- oOo -----

PENED KILID DE <IOANNES>

1. Bäldikünan ele <Gaius> palöfö! keli löfob in verat.
2. O palöfölan! plekob demü ol, das ön tef alik stadolös beniko e binolös saunik, leigoäsä lan olik binon!
3. Ibä efredob vemo, ven svists äkömons ed ätemunons tefü verat olik, vio kondötöl in verat.
4. No sevob fredü gretikum, ka lilami, das cils obik lifons in verat.
5. O palöfölan! dunol fiediko bligi me utos, kelosi dunol pro svists, ed igo pro foginänans.
6. Etemunoms kluo lo komotane! tefü löf olik. Odunol gudiko ad kälälön tävi omsik ön mod pro God digädik.
7. Ibä demü nem Kristusa esetävoms e lüsumoms nosi de pagans.
8. Labobs bligi ad lasumön fäti somanas, dat binobsös kevobans omas pro verat!
9. Epenob komote. Ab <Diotrephes>, kel vilom binön balidan be vü ons, no vilom getedön obis.
10. Sekü atos, ven kömob, oblamob omi demü utos, kelosi dunom, bi snätörom me vöds badik ta obs, e no kotenükölo oki ko atos, no getedom svistis ini dom okik, e neletom utanis, kels vilons dunön atosi, e sejoikom igo onis se komot.
11. O palöfölan! no södunolöd badi, ab gudi! Utan, kel dunon gudiko, duton lü God; utan, kel dunon badiko, no elogon Godi.
12. <Demetrius> egetom temunodis gudik tefü valans e tefü verat it. I obs temunobs atosi, e sevols, das temunod obsik binon verätik.
13. Mutob penön ole mödikosi, ab no vilob penön ole me nig e pen.
14. Spelob ad logön suno oli. Täno ospikobs mudöfo odes.
15. Püd binonöd lü ol! Flens glidons oli. Glidolöd flenis, alanis patiko!

----- oOo -----

PENED DE <IUDAS>

1. <Iudas>: hidünan de Yesus: Kristus ä blod ela <Iacobus>, väläbes, kels pesaludükons fa God: Fat e pekipedons pro Yesus: Kristus.
2. Miser, püd e löf binonsöd lü ols bundaniko!
3. O palöfölan! bi nu steifob mu fefo ad penön oles dö beat kobädik oksik, lecedob osi zesüdiki ad penön oles stigädami, efe das mutols komipön pro lekred fifümiko saludanes pelovegiöl.
4. Ibä mens anik enüdranons smugo, kels ya peregistarons sis lunüp ad pacödetön, nen-Godans, kels migebons benädi Goda oksik ad nestön e noädons Mastali teik ä Söli oksik: Yesus Kristus.
5. Nu vilob memükön olis, du ya sevols fifümiko atosi valik, das Söl, posä esavom pöpi okik se Lägüptän, epäridükom pos atos utanis, kels no älekredons;
6. ed ekipedom silananis, kels no ekälälons reigi oksik, e kels elüvons lödöpis lönik oksik, pro cödetam tü del gretik pö dag in jänäds laidüplik;
7. äsä i els <Sodoma> e <Gomorra>, e zifs zü ons topöls, kels leigoäsä ons edunons nepuedi, ed efölon ledesiris tanatik mida; us binons as sams pöna me fil laidüplik.
8. Ön mod ot i ons, in drimäl oksik, vo miotons midi oksik, nedemons diniti e lunofons gloris.
9. Silanal: <Michael> nu, kel feiton ko diab dö koap ela <Moyses>, no äkünon ad sagön cödöti slänöl, ab äsagon «*Söl pönömöd oli*»!
10. Ons nu slänons utosi, kelosi no sevons, e me utos, kelosi, äsä nims nentikälük, sevons nato, päridükons onis it.
11. Vi! lü ons, ibä ebevegons vegi ela <Cain>, ädesirölo mesedi, esuimons pölagoli ela <Balaam>, ed epäridükons dub todäl äsä ut ela <Corach>.
12. Etans binons jemodastens pö löfafideds oksik, kefidedans nenplafik, kels bälätöns okis it; binons lefogs nenvatik dub viens pazimoföls; binons bims ün fluküp nen fluks, kels edeadons telna e pesäplanons;
13. binons levefs vutik mela, kels löpiojedons as sköm jemodis oksik; binons stels zivegöl, pro kels tops dagikün pakipedons laidüpio.
14. Dö etans, i <Henoah>: velidan de el <Adam>, esagom profetölo: «*Ekö! Söl ekömom ko milats saludik okik,*
15. *ad cödön valanis, ed ad pönön nen-Godanis demü vobods nen-Godik valik, kelis eduinons nen-Godiko, e demü vöds groböfik valik, kelis ons, as sinans nen-Godik, espikons ta om*».

16. Etans binons murölans, kels plonons fäti oksik, kels dajäfons ma ledesirs oksik, kelas mud spikon pleidülo, e kels flätöns votanis, kelis vilons frutidön okes.

17. Ab ols, o palöfölan! memidolsöd vödis, kelis büikumo paostolans Söla obsik: Yesus Kristus espikoms oles,

18. ibä äsagoms oles: «*Ûn dels lätik kofans obinons, kels okondötons ma ledesirs sinik lönik oksik*».

19. Atans binons utans, kels deteilons okis, binons mens sänsüelik, kels no labons Lanali.

20. Ab ols, o palöfölan! lebumolsöd olis in lekred mu saludik olsik; plekolsöd in Saludalanal!

21. Kipedolsöd olis in löf Goda, spetölo miseri Söla obsik: Yesus Kristus ad lif laidüpi!

22. Sio keliedolsöd ko utans, kels dotons!

23. Savolsöd boso ko dred onis dub tirön onis se fil, bi mutols igo hetön kloti dub dun midik pemiotöli.

24. Lü om, kel fägom ad neletön, das tifalols, ed ad pladön olis neblamiko e ko yub lo glor omik,

25. lo God balik, Saval obas dub Yesus: Kristus, Söl obsik, glor, e mayed, e näm, e nämäd binonsöd bü laidüp, e nu e laidüpio! So binosös!

----- oOo -----

PAOKALÛP DE <IOANNES>

KAPIT : I

1. Dasevädükam Yesusa: Kristus, keli God egevom ome, ad jonön dünanes okik utosi, kelos ojenon suniko, e keli dub silanan okik, keli elesedom demü atos, enunom hidünane okik: <Ioannes>.
2. Atan esevädükom vali, keli elogom dö vöd Goda e dö temunod tefü Yesus: Kristus.
3. Beatik utan binon, kel loreidon, ed utans, kels lilons vödis profetama, e kels demons utosi, kelos pepenon in at; ibä tim binon nilik.
4. <Ioannes> komotes in Lasiyän: benäd e püd binonsöd lü ols de om, kel binom, ed äbinom, ed obinom, de lanans vel, e kels binons fo tron omik,
5. e de Yesus: Kristus, temunan fiedik, balid-motäb se deadans ä plin regas tala; de om, kel esavom obis de sinods obsik dub blud okik,
6. e kel evedükom obis regäni e kultanis pro God ä Fat okik. Lü om glor e nämäd ai binonsöd laidüpio! So binosös!
7. Ekö! kömom me lefogs, log alik ologon omi, ed i utans, kels edusteigoms omi. Tribüts valik tala olügodons demü om. Si! so binosös!
8. «*Binob el <Alpha> ed el <Omega>*» [prim e fin] Söl: God sagom: «*om, kel binom ed äbinom, ed obinom, Valanämädal*».
9. Ob, <Ioannes>, hisvist olsik ä kekompenan olsik pö dränäl, e regam, e sufäl in kobäd ko Yesus: Kristus, äbinob su nisul: <Patmos> demü vöd Goda e temunod tefü Yesus: Kristus.
10. Ven äbinob seimna tü del Söla [sudel] in on in stäat, äli lob po ob vögi so laodiki äsä uti posuna,
11. kel äsagom: »*Penolöd utosi, kelosi logol ini buk e sedolöd oni lü komots vel: <Ephesus>, <Smyrna>, <Pergamum>, <Thyatira>, <Sardis>, <Philadelphia> e <Laodicea>*».
12. Ad atos ägüflekob obi ad logön, kiöpao vög äkömon, e ven igüflekob obi, älogob litikipianis goldik vel,
13. e zänodü litikipians vel eki labü logot Sona mena, peklotöla me klot jü futs dolagöl, e kela blöt pizönon me zönül goldik;
14. kap e herem omiks äbinons vietiks, äsä lain nifavietik; logs äsümons ad filaflam,
15. futs omik äsümons, äsva äbinons de bronsöt in furnod peglütöl, e vög omik äbinon äsä lenoid vatas mödik;

16. nam detik omik äkipon stelis vel, e se mud omik gläv telkötik japik äkömon, e logot omik äbinon äs ut sola, ven nidon mu nämöfiko.

17. Älogölo omi, ädofalob, äsva ideadob, foi futs omik; äseitom ye nami detik sui ob, ed äsagob: «*No dredolöd! binob balidan ä lätikan,*

18. *e lifölan; äbinob deadik, ed elifikob, ekö! ai lifob laidüpio, ed ob dalabob kikis e deada e disvola.*

19. *Penetolöd kludo utosi, kelosi elogol, e kelos ojenon poso!*

20. *Klän stelas vel, kelis elogol in nam detik obik, e litikipianas goldik vel atos binon: stels vel binons silanans komotas vel, e litikipians vel binons komots vel».*

KAPIT : II

1. «*Penolöd silanane komota di <Ephesus>: Atosi om spikom, kel kipom stelis vel in nam detik okik, kel zivegom zänodü litikipians goldik vel:*

2. *Sevob vobodis olik, vobi töbik olik, sufäli olik, i das no kanol sufälön badanis, das eblufol utanis, kels sagoms, das binoms paostolans, ab no binoms utans, e das eplakol, das binoms lugans;*

3. *binol sufälik, ed esufällob mödiki demü nem obik, nes fenikön.*

4. *Ab labob dodu ta ol, das eklemol löfi balid olik.*

5. *Betokolöd nivodi löpik, de kel efalol, votükolöd meugi olik e dunolöd vobodis ettimik! If no, tän kömob lü ol e sumob litikipiani de top onik, pläsif lecenol.*

6. *Ab labol dini gudik bal, das hetol vobodis elanas di <Nicolaus>, kelis i ob hetob.*

7. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes: Utane, kel vikodon, ogivob ad fidön de lifabim, kel binon in parad Goda.*

8. *Penolöd silanane komota di <Smyrna>: Atosi om spikom, kel binom balidan ä lätikan, kel äbinom deadik, ed evedom lifik:*

9. *Sevob vobodis olik, e dränäli, e pöfi (ab binol liegik), e släni utanas, kels sagons, das binons yudans, e kels no binons utans, ab sünagog diaba.*

10. *No dredolöd demü utos, kelosi omutol sufön! Ekö! diab ojedom ananis olas ini fanäböp, dat pablufolsös! ed olabols dränäli dü dels deg. Binolöd fiedik deadio! tän ogivob ole kronüli lifa.*

11. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes: Utan, kel vikodon, no olabon dämi sekü deadam telid.*

12. *Penolöd silanane komota di <Pergamum>: Atosi om spikom, kel labom glävi telkötik japik:*
13. *Sevob vobodis olik, ed utöpi, kö lödol, kö tron diaba binon. Ekipedol fümiko nemi obik, e no änoädol lekredi in ob, igo no dü dels, ün kels el <Antipas>: temunan fiedik obik pedeidom lä ol, kö diab lödom.*
14. *Ab labob dodis anik ta ol, sevabo, das labol us menis, kels bleibons slopön lejoni di <Balaam>, kel ätidom ele <Balac> ad seitön joikastoni lo cils Yisraeläna: fid sakrifota mita e nepuedam.*
15. *Somo labol i pösodis, kels slopons lejoni elanas di <Nicolaus>.*
16. *Votükolöd kludo meugi olik! If no, tän kömob suno lü ol ed okomipob ta ons me gläv muda obik.*
17. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes: Utane, kel vikodon, ogivob bosu manada peklänedöl; i ogivob one gronastoni vietik, e su gronaston at nem nulik pepenon, keli nek sevon, äsä utan, kel geton oni.*
18. *Penolöd silanane komota di <Thyatira>: Atosi Son Goda sagon, kel labom logis äsä filaflamis, e futis, äsua binons de bronsöt:*
19. *Sevob vobodis olik, löfi olik, lekredi olik, benodis olik, e sufäli olik; e vobods lätik olik binons gudikums ka büiks.*
20. *Ab labob dodi ta ol, das letol jäfön vomi <Iezabel>, kel nemoj oki it jiprofetani, e kel tidof dünanes obik, e bätodof onis ad nepuedön ed ad fidön miti lugodes pesakriföli.*
21. *Egevob ofe timi ad lecenön, ab no vilof deflekön oki de nepued.*
22. *Ekö! ojedob ofi sui bed, ed odränälob utanis, kels odulteroms ko of, if no deflekoms okis de vobods ofik,*
23. *e cilis ofik odeidob. Somo komots valik osevons, das ob binob utan, kel zamob roinis e ladälis, ed obläfob alane olas ma vobods onik.*
24. *Oles, votanes in <Thyatira>, kels no dunols ma lejon ofik, e kels no sevols dibätis diaba (äsä nemoy atis); oles sagob: No ofledob olis me bligäd votik;*
25. *kipedolsöd te utosi, kelosi labols, jüs kömob!*
26. *Utane, kel vikodon e demon jü fin vobodis obik, ogevob nämädi löpü nets,*
27. *ed obäläton onis me staf ferik; podäbreikons äsä gefs taimik; nämädi kelik i ob egetob de Fat obik;*
28. *ed ogivob one gödasteli.*
29. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes»!*

KAPIT : III

1. «Penolöd silanane komota di <Sardis>: Atosi om spikom, kel labom Lananis vel Goda, e stelis vel: Sevob vobodis olik; labol repüti, das lifol, e binol deadik.
2. Galolöd, e nämükolöd reti, kel odeadon! Ibä etuvob, das vobods olik no binons lölöfiks lo God obik.
3. Memolöd nu, vio egetol ed elilol vödi; kipedolöd oni e lecenolöd! If no galikol, okömob lü ol äsä tıfan; e no sevol, tü düp kinik okömob lü ol.
4. Ab labol in <Sardis> pösodis nemödik, kels no emiotons klotis oksik. Ozivegons ko ob in klots vietik, bi digädons atosi.
5. Utan, kel vikodon, poklodon so in klots vietik, e no oduliunob nemi onik in buk lifa; olekoefob ye nemi onik lo Fat obik e lo silanans omik.
6. Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes!
7. Penolöd silanane komota di <Philadelphia>: Atosi Saludal, Veratal, spikom, kel labom kiki de <David>: om, kel maifükom, e nek ofärmükon; om, kel färmükom, e nek omaifükon.
8. Sevob vobodis olik. Ekö! ekälälob, das yan maifon lo ol, keli nek kanon färmükön; ibä, do labol nämü pülik, ekipedol vödi obik e no enoädol nemi obik.
9. Ekö! lovegivob ole ananis se sünaog diaba, kels lesagons, das binons yudans, e kels no binons utans, ibä lugons osi. Ekö! okodob, das prostärmons foi ol; osevons, das elöfob oli.
10. Bi ekipedol fiedo büdi ad sufälön ma sam obik, i ob okipedob oli ed osavob oli se blufod, kel okömon love vol lölik ad blufodön belödanis taleda.
11. Kömob suno. Dakipolöd utosi, kelosi labol, dat nek desumonös kronüli olik!
12. Utani, kel vikodon, ovedükob kölümi in tem Goda obik, e neföro olüvon oni; openob sui on nemi Goda obik, e nemi zıfa Goda obik: <Hierusalem> nulik, kel odonikon se süll Goda obik, e nemi nulik oba.
13. Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanal sagon komotes!
14. Penolöd silanane komota di <Laodicea>: Atosi Zepal, Temunal fiedik ä veratik, Jafäb balid jenotema Goda, spikom:
15. Sevob vobodis olik, sevob, das binol ni koldik ni hitik. Iviloböv, das binol u koldik u hitik.
16. Bi nu binol nelanälik; ni hitik ni koldik, ospukob oli se mud obik.

17. *Bi sagol: Binob liegik, peliegükob, no labob defi bosa; no sevol, das ga binol miserabik e yamabik, e pöfik, e bleinik, e nüdik;*
18. *so konsälob ole ad remön de ob goldi in fil perafinüköli ad vedön liegik, e klotis vietik ad palenükön, dat jemod nüda olik no notikonös, e nugveti, ad nugvetön me at logis olik, dat logolös!*
19. *Kelis löfob, utanis pönob e lepönob; binolöd khudo zilik e lecenolöd!*
20. *Ekö! stanob len yan e nokob. If ek lilon vögi obik e maifükob yani, tän onükömob lä on, osänedob ko on, ed osänedon ko ob.*
21. *Utani, kel vikodon, okoedob seadön ko ob sui tron obik, leigoäsä i ob evikodob, ed eseidob obi lä Fat obik su tron omik.*
22. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes»!*

KAPIT : IV

1. Pos atos, ekö! älogob yani maifik in sül, e vög balid, keli ilielob spikön lü ob ko vög so laodik äsä ut posuna, äsagon: «*Xänolöd isio! ed ojonob ole utosi, kelos muton jenön pos atos*».
2. Sunädo äreafob ini stäat, ed ekö! in sül tron ästanon, e su tron balan äseadom,
3. ed om, kel äseadom su on, äsümom ad yaspid e karneol, e zü tron reinabob äbinon, kel äsümon ad smaragoïn.
4. Zü tron trons teldegfol ädabinons, e su trons teldegfol at bäldikünans teldegfol äseadoms, kels piklotoms in klots vietik, e kels älaboms kronis su kaps.
5. De tron leklärastrals, vögs e tonäratonäts äsejutons, e fo tron lampads flamöl vel äfilons; ats binons lanans vel Goda.
6. Fo tron bos, äsä mel glätik, ad kristad sümöl, ädabinon. E zänodü tron, e züo zü tron nims fol äbinons, kels äfulons föfo e pödo me logs.
7. Nim balid äsümon ad leon, telid ad bubül, kilid älabon logodi äsä uti mena, e folid äsümon ad kvil flitöl.
8. Al nimas fol älabon flitämis määl, ed äfulon züo e nino me logs. Nenropo dü del e neit äsagons: «*Saludik, saludik, saludik Söl: God, Valanämädal binom. Om, kel äbinom, e binom, ed obinom*».
9. E ven nims ägevons glori, stimi e dani ome, kel seadom su tron, kel ai lifom laidüpio,
10. bäldikünans teldegfol ädofaloms loi om, kel seadom su tron, ed äprostärnoms foi om, kel ai lifom laidüpio, ed ädojedoms kronis oksik foi tron, äsagölo:

11. «O Söl ä God obsik! digädol ad getön glori, stimi e nämi, ibä ejafol levali; sekü vil olik ädabinon e pijafon».

KAPIT: V

1. Älogob in nam detik oma, kel äseadom su tron, buki plödo e nino pibepenöli, kel pisonon me snils vel.
2. Ed älogob silanani nämädik, kel ävokon me vög laodik: «*Kim digädol-li ad maifükön buki ed ad breikön snilis vel ona*»?
3. E nek in sül, u su taled, u dis taled äfägom ad maifükön buki ed ad logön in on.
4. Ed ädrenob vemo, bi nek pälecedom digädik ad maifükön buki, ed ad logön in on.
5. E bal bäldikünans äsagom obe: «*No drenolöd! Ekö! leon se tribüt: <Iuda>, sprotan de <David>, evikodom, sodas kanom maifükön buki e snilis vel ona*».
6. Tän älogob zänodü tron e nims fol, e zänodü bäldikünans hijipüli, kel älabon logoti, äsva pipugom, älabom honis vel e logis vel; ats binons lanans vel Goda, kels pelesedons lü läns valik.
7. Äföfiogolom ed älüsumom buki se nam detik oma, kel äseadom su tron.
8. E ven ilüsumom buki, nims fol e bäldikünans teldegfol äprostärnons loi hijipül, alan labü hap e köps goldik me boväl pifulüköls, ats binons pleks saludanas,
9. ed äkanitons hümi nulik ed äsagons: «*Binol digädik ad lüsumön buki, ed ad breikön snilis onik, ibä pepugol, ed eremol pro God obsik tä blud olik menis tribütas, pükas, pöpas e netas valikas*,
10. *ed evedükol onis regis e kultanis pro God obsik, ed oreigons su taled*».
11. Älülogob, ed älielob sagön silanani mödik zü tron, e nimis, e bäldikünanis, num onas äbinon degmils degmilatas e mils milatas,
12. ko vög laodik: «*jipül pepugöl digädol ad getön nämädi, liegi, sapi, nämi, stimi, glori e lelobi*»!
13. Ed älielob sagön jafoti alik, kel binon in sül, su taled, dis taled e su mel, e vali, kel binon in on: «*Lü om, kel seadom su tron, e lü Jipül lelob, stim, glor, e näm ai binonsöd laidüpio*»!
14. E nims fol äsagons: «*So binosös*»! e bäldikünans äprostärnoms.

KAPIT : VI

1. Tān ālogob, das Jipül āmaifükom bali snilas vel, ed ālielob sagön bali nimas fol me vög tonārik: «Gö»!
2. Älülogob, ed ekö! jevod vietik ādabinon; ed utan, kel āseadom su on, ālabom cari, ed ome kronül pägi von; ābitom as vikodan ad vikodön nog mödikumo.
3. Ven āmaifükom snili telid, ālielob sagön nimi telid: «Gö»!
4. E jevod votik āsüikon, kel ābinon filaredik; ed utane, kel āseadom su on, fäg pigevon ad mosumön püdi de taled, dat mens deidonsöd odis! Ome gläv gretik pägi von.
5. Ven āmaifükom snili kilid, ālielob sagön nimi kilid: «Gö»! Älülogob, ed ekö! jevod blägik ādabinon; ed utan, kel āseadom su on, ālabom in nam okik vätömi.
6. E se zānod nimas fol ālilob āsä vögi, kel āsagon: «*Grenamaḡ bal vuīta tā denar bal, e grenamaḡs kil hoda tā denar bal! No dāmükolöd leari e viti di*»!
7. Ven āmaifükom snili folid, ālilob vögi nima folid, kel āsagon: «Gö»!
8. Älülogob, ed ekö! jevod faalik ādabinon, ed utan, kel āseadom su on, pānemon: Deadalanan, e disvolanef āsökon omi. Ed ones nāmād pigevon, ad päridükön foldili bal belödanas taleda dub gläv, dub faem, dub peideim, e dub nims sovadik.
9. Ven āmaifükom snili lulid, ālogob dis latar lananis utanas, kels pideidons demü vöd Goda, e demü temunods, kelis ilekoefons.
10. Ävokons me vög laodik: «*Lio lunüpo nog, o Söl saludik ä veratālik! onedunol-li ad gidükön obis, ed ad vīnditön bludi obsik utanes, kels lödons su taled*»?
11. Ed alane onas klot vietik pägīvon, ed ones pāsagos ad stebedön takediko nog dü brefüp, jüs num zesüdik kedūnanas e svīstanas onsiks, kels leigo āsä ons āmutons padeidön, pūdaḡeton.
12. Ven āmaifükom snili mälid, ālogob, das taladrem vemik ādavedon; sol āvedon blägik āsä sak herik, e mun lölik āvedon blodaredik.
13. Stels sila āfalons sui tal, āsä figabim dub vien nāmöfik pelemufüköl dejedon flukis nemadik okik.
14. Sil āyilidon, āsä buk, kel panürölon, e bels e nisuls valiks pämotīrons de tops oksik.
15. E regs tala, cādans, lebūdans, liegans, nāmādans, e slafans e lelivans valiks āklānedons okis in lekevs e slitods belas,
16. ed āsagons beles e klīfes: «*Falolsöd sui obs, e klānedolsöd obis demü om, kel seadom su tron, e demü lezun Jipūla!*
17. *Ibā del gretik lezuna omsik kömon, kin üfo okanon-li laidülön*»?

KAPIT : VII

1. Pos atos äloegob stanön su guls fol taleda silanani fol, kels ädakupons vienis fol tala, dat ni su län, ni su mel, ni ta bim seimik vien ölebladonös!
2. Ed äloegob süikön lofüdao silanani votik, kel älabon snili Goda lifik. Ävokädon me vög laodik lü viens fol, keles fäg pigevon ad dämükön läni e meli:
3. *«Dämükolsöd ni läni, ni meli, ni bimi, büä emäkobs me snil diinani Goda obsik su floms onsik»!*
4. Tän älelilob numi utanas, kels pimäkons me snil: mens baltumfoldegfölmil se tribüts valik cilas Yisraeläna pimäkons me snil.
5. Se tribüt di <Iuda> degtelmil, se tribüt di <Ruben> degtelmil, se tribüt di <Gad> degtelmil,
6. se tribüt di <Aser> degtelmil, se tribüt di <Nephthali> degtelmil, se tribüt di <Manasses> degtelmil,
7. se tribüt di <Simeon> degtelmil, se tribüt di <Levi> degtelmil, se tribüt di <Issacher> degtelmil,
8. se tribüt di <Zabulon> degtelmil, se tribüt di <Ioseph> degtelmil, se tribüt di <Benjamin> degtelmil pimäkons me snil.
9. Pos atos äloegob stanön lo tron Goda e lo Jipül lemödi so gretiki menas de nets, tribüts, pöps e püks valiks, das nek äkanon numön onis; piklotons in klots vietik, ed älabons pamatuigis in nams oksik.
10. Ävokädons me vög laodik: *«Beat binonöd lü God obsik, kel seadom su tron, e lü Jipül»!*
11. E silanans valik ipladons okis stanölo züo zü tron, bäldikünans e nims fol, äprostärnons su logods oksik lo tron ed äleplekons Godi,
12. äsagölo: *«So atos binonöd! Lelob, glor, sap, dan, stim, näm e nämäd ai dutonsöd lü God obsik laidüpio»!*
13. Bal bäldikünanas äprimom spikami, ed äsagom obe: *«Utans, kels peklotons me klots vietik, kins binons-li e kiöpao ekömons-li»?*
14. Äsagob ome: *«O söl! sevol osi»*. Ed äsagom obe: *«Atans binons utans, kels ekömons se dränäl gretik; elavons klotis oksik ed evietükons onis me blud Jipüla .*
15. *Demü atos dabinons lo tron Goda, e diinons omi dü del e neit in tem omik; ed om, kel seadom su tron, oregulom ones tänadis.*
16. *Leneföro ofaemons ud osoafons; ni vam sola, ni hit alseimik odrefons onis;*

17 ibä Jipül, kel binom zänodü tron, obälätom onis ed odugom onis lü fons vatas lifa. E God odekluinom drenis valik de logs onsik».

KAPIT : VIII

1. Ven Jipül ämaifükom snili velid, stil ädavedon in sül dü za düp lafik.
2. Älogob silananis vel, kels ästanons lo God, e posuns vel pägi vons ones.
3. Tän silanan votik äkömon ed äpladon oki ko bovälaskal goldik stanölo nilü latar, ed one boväl mödik pägi von, ad paseitön pro pleks saludanas valik sui latar goldik, kel äbinon fo tron.
4. E smok boväla älöpikon se nam silanana pro pleks saludanas lü God.
5. Tän silanan äsumon bovälaskali, äfulükon oni me fil latara, ed äjedon oni sui tal; e lenoid, tonär, leklär e taladrem ädavedons.
6. E silanans vel, kels älabons posunis vel, äblümükons okis ad posunön.
7. Balidan äposunon; e gräl e fil, pemigöls ko blud, ädavedons, e päjedons sui tal. Kildil bal gluna äfefilon, kildil bal bimas äfefilon, e yeb grünik valik äfefilon.
8. Silanan telid äposunon; e bos äsümöl ad bel gretik filöl päjedon ini mel, e kildil bal mela ävedon blud,
9. kildil bal jafotas liföl in mel ädeadon, e kildil bal nafas änafädons.
10. Silanan kilid äposunon; e se sil stel gretik äfalon, äsä flamot, sui kildil bal flumedas e sui vatafons.
11. Stel et pänemon Basänt, e kildil bal vatas ävedon basänt, e mens mödik ädeadons dub vat et, bi ibiedikon.
12. Silanan folid äposunon; e kildil bal sola, kildil bal muna e kildil bal stelas pädäflapons, dat kildil bal onas ödagikonös, e del mö kildil bal no ölitonös, e leigoso neit!
13. Tän äloegob ed älielob flitön in zänod sila kvili, kel ävokädon me vög laodik: «Vi! vi! vi! lü belödans taleda demü posunaton retik de silanans kil, kels nog oposunons»!

KAPIT : IX

1. Silanan lulid äposunon. Äloegob falön steli de sil lü tal, ed one kik fonäda gufura pägi von.
2. Ämaifükon fonädi gufura, e smok älöpikon se fonäd, äsä smok de furnod gretik. Sol e lutem pädagükons dub smok fonäda.
3. E se smok et carads äkömons sui taled, ed ones fäg pigevon, keli skorpions taleda labons.
4. Ones päbüdos ad no dämükön yebe, ni kebis, ni bimis, ab te menis ut, kels no älabons su floms oksik snili Goda.
5. Ones no nämäd pägevon ad deidön onis, ab sio ad tomön onis dü muls lul. E dol, keli kodons, sümon ad ut skorpiona, if stegülön meni.
6. Ün dels et mens osukons deadi, ab no otuvons oni; odesirons ad deadön, ab dead defugon de ons.
7. Carads älogotons äsä jevods krigio pevaföls, su kaps oksik älabons äsvo kronülis binü gold, logods onsik äsümons ad uts menas,
8. älabons heremi äsä uti vomas; tuts onsik äbinons äsä uts leonas,
9. älabons äsvo blötaharnadis ferik, e noid flitāmas onsik äsümon ad vabs mödik ko jevods pebefimädöls, kels setevons krigio,
10. älabons göbis e stigāmis äsä utis skorpionas; ed in göbs onsik fäg ädabinon ad dämükön menis dü muls lul.
11. Älabons as cif silanani gufura; nem onik in hebrey binon: <Abaddon>, ed in Helänapük: <Apollyon> (= distukan).
12. El vi! balid nu epasetikon; ekö! els vi! tel nog okömons.
13. Silanan mälid äposunon. Ed äлилob vögi bal, kel äkömon se guls fol latara goldik fo God;
14. at äsagon silanane mälid labü posun: «*Livükolöd silananis fol, kels pefimatanons lä flumed gretik: <Euphrates>*»!
15. Tān silanans fol pälivükons, kels pikipons blümo jü düp, del, mul e yel, kü ödeidonsös kildili bal menas!
16. Num kavidanas, me kels milits äbinādons, äbinon: teldegmilna degmil. Älielob nunön numi.

17. So älogob visiono jevodis ed utanis, kels äseadoms su ons; äpoloms harnadis filaredik, hüasenakölik e sulfinakölikis; kaps jevodas äsümons ad kaps leonas, e se muds onsik fil, smok e sulfin äkömons.
18. Dub tomods kil at, fil, smok e sulfin, kels äkömons se muds onsik, kildil bal menas pädeidon.
19. Ibä nämäd jevodas äbinon in muds e göbs onsiks; ibä göbs onsik äsümons ad sneks labü kaps, e me ats äkodons dämi.
20. E mens retik; utans, kels no pideidons dub tomods et, no ädeflekons okis de vobots namas oksik; ab äbleibons kultön diabīs e lugodis goldik, largentik, kuprinik, stonik e boadikis, kels kanons ni logön, ni lilön, ni golön;
21. i no äklemons sasenis oksik, ni magivadrinedis, ni nepuedi, ni tifi.

KAPIT : X

1. Älogob donikön se sül silanani nämik votik, pi vilupöl in lefog; sus kap onik reinabob äbinon, logod onik äsümon ad sol, e lögs onik ad kölüms fila;
2. in nam okik äkipon bukili pimaifüköl. Äpladon futi detik okik sui mel, e nedetiki sui län,
3. ed ävokädon me vög laodik, soäsä leon roron. E ven ävokädon, tonärs vel ävögons.
4. Ven tonärs vel äspikons, ävilob penetön päspikölosi; ab älielob sagön vögi se sül: «*Snilolöd utosi, kelosi tonärs vel äsagons, ab no penetolöd osi*» !
5. E silanan, keli älogob stanön su mel e su län, ätovon nami detik okik lü sül,
6. ed äyulon nämätü om, kel lifom laidüpio, e kel ejaфом süli ko val, kel binon in on, tali ko val, kel binon su on, e meli ko val, kel binon in on: «*Tim no plu obinon*»;
7. *ab ün dels, ün kels silanan velid ovögon, ven oposunon, müster Goda pufölon, keli enotükom hidünanes okik, profetanes*».
8. E vög, keli ililob de sül, äspikon dönu lü ob ed äsagon: «*Gö! sumolöd buki pemaifüköl, keli silanan, kel stanon su mel e su län, labon in nam*».
9. Tän ägolob lü silanan ed äsagob one ad givön obe bukili. Äsagon obe: «*Sumolöd oni, e fifidolöd oni! obinon biedik in bälid olik, ab svidik äsä miel in mud olik*».
10. Äsumob kluo bukili se nam silanana, ed äfifidob oni, ed äbinon in mud obik so svidik äs miel; ab ven ififidob oni, ävedon biedik in bälid obik.
11. Tän äsagoy ob_-e: «*Mutol dönu profetön lü pöps e nets e püks e regs mödiks*».

KAPIT : XI

1. Nu rid, kel äsümon ad staf, pägivon obe, ko vöds: «*Löädolöd! e mafolöd temi Goda, latari, ed utanis, kels kultons us!*
2. *Ab pläolöd foyadi plödik tema; no mafolöd oni! ibä at pelovegivon paganes, kels obestepons zifi saludik dü muls foldegtel.*
3. *Ed ogevob temunanes tel oba pöti ad profetön, peklotölo in lügodaklotem, dü dels balmilteltummäldeg.*
4. *Atans binoms lears tel e litikipians tel, kels stanoms lo Söl taleda.*
5. *If ek vilon blinädön omes badi, tän fil kömon se muds omsik, e konsumon neflenis omsik. If ek vilon blinädön omes badi, tän muton padeidön.*
6. *Laboms nämädi ad färmükön sili, sodas no reinos dü dels, ün kels profetoms; i laboms nämädi ad ceinön vatis ad blod, ed ad tomön läni me tomods valasotik so suvo, äsä viloms.*
7. *E ven ufidunoms temuni oksik, tän lunim osükömon se gufur, okrigon ta oms, okonkeron omis, ed odeidon omis.*
8. *Funs omsik oseatons su piad zifa gretik, kel panemon nevoiko: <Sodoma> e Lägüptän, kö i Söl omas pekrodom.*
9. *E mens pöpas, tribütas, pükas e netas valasotikas oloegons seatön funis omsik dü dels kil e lafik, e no oletons, das pasepülons.*
10. *E belödans taleda ofredons tefü oms, ozelons, ed osedons odes legivotis, bi profetans tel et itomoms belödanis taleda.*
11. *Pos dels kil e lafik lifalanan de God äkömon ini oms, ed ästanoms su futs oksik; e dred gretik ädavedon pö utans, kels älogons osi.*
12. *Äliloms täno vögi laodik se sül, kel ävokädon lü oms: Löpikolsöd isio! id in lefog äläpikoms sülio, du neflens omsik älogons omis.*
13. *Ün düp ot taladrem vemik ädavedon, e degdil bal zifa ädofalon, e mens velmil pädeidons dub taladrem et, e votans ävedons vemo drediks, ed äjonülons stimi Gode süla.*
14. *So el vi! telid epasetikon. Ekö! el vi! kilid okömon sunädo».*
15. *Nu silanan velid äposunon, ed in sül vögs laodik ätonons, kels äsagons: «Regän vola evedon regän Söla obsik e Kristusa omik. Oreigom ai laidüpio».*
16. *E bäldikünans teldegfol, kels seadoms su trons lo God, äprostärnoms ed äleplekoms Godi,*

17. äsagölo: «*Danobs oli, o Söl: God ä Valanämädal! kel binol, e kel äbinol, das elasumol nämädi gretik olik ed eprimol regami.*

18. *Pöps äzunikons, ab zun olik äkömon e tim ad cödön deadanis, ed ad mesedön dūnanis olik, profetanis, saludanis, ed utanis, kels dalestümons nemi olik, e smalikanis e gretikanis, ed ad päridükön utanis, kels epäridükons taledi».*

19. Tān in sül tem Goda ämaifikon, e büdedastonabog in tem omik ävedon logädik; e leklärs, e vögs, e tonärs, e taladrem, e gräls mu gretiks ädavedons.

KAPIT : XII

1. Milagamal gretik pälogon len sil: vom pevilupöl me sol, dis futs ofik mun äbinon, su kap älabof kronüli stelas degtel.

2. Ägro dof ed äluvokädof, bi älabof doledis sekü motam.

3. E mal votik len sil pälogon. Ekö! drak filaredik gretik, kel älabom kapis vel e honis deg, e su kaps okik diadis vel;

4. göb omik ämotiron kildili bal stelas sila, ed äjedom onis sui taled. Drak ästanom fo vom, kel primikof ad motön, ad slugön cili, sosus pūmoton.

5. Ämotof soni, kel öbälätom netis valik ko staf ferik; e cil ofik pädugom spido lü God e tron omik.

6. Vom äfugof lü däsärt, kö top piblumükon ofe fa God, ad kosidön us dü dels balmilteltummäldeg.

7. Tān in sül komip ädavedon; <Michael> e silanans omik äkomipoms ta drak, e drak i äkomipom ko silanans okik,

8. ab atans no äbinoms saidiko nämiks, e no älaboms plu topi in sül.

9. Drak gretik, snek vönik, kel panemom diab ä <Satanas>, bätodan volanefa lölik, päjedom sui taled, e silanans omik ko om.

10. Ed äililob vögi laodik in sül, kel äsagon: «*Nu beat, e näm, e regän Goda obsik, e nämäd Kristusa omik ekömons; ibä kusadan svistas obsik, utan, kel äkusadom onis dü del e neit lo God obsik, pedojedom.*

11. *Ons ekonkerons omi dub blud Jipüla e vöd temunodas oksik; eklemons löfi pro lif oksik deadamio.*

12. *Fredolsöd kluo! o süls ed ols, kels stebols in ons! Vi! lü tal e lü mel! ibä diab edonikom lü ols in vut gretik, bi sevom, das labom timi te brefiki».*

13. Ven drak älogom, das pidojedom sui taled, äpöjutom vomi, kel imotof soni.

14. E vome flitäms tel kvila gretik pägivons, ad flitön lü top in däsärt, kö ökosidof dü yel bal sa yels tel sa yel lafik plödü mögov sneka.
15. E snek äjedom se mud okik, sökolo po vom, vati äsä flumedi, ad koedön ketränön ofi dub flumed.
16. Ab tal äyufon vomi, ämaifükon oki, ed änüslugon flumedi, keli drak ijedom se mud okik.
17. E drak äzunikom ta vom, ed ädegolom ad krigön ta votans dafamüla ofik, sevabo ta utans, kels fölons büdedis Goda, e kipedons temunodi tefü Yesus.
18. Ästanob su sabajol mela.

KAPIT : XIII

1. Ed äloegob süikön se mel lunimi labü hons deg e kaps vel; su hons onik diads deg äbinons e su kaps onik nems blasfämik.
2. Lunim, keli älogob, äsümon ad pantär, lögs onik äsümons ad uts bera, e mud onik ad mud leona. Drak ägevom one nämä okik, troni okik e nämädi gretik.
3. Ed älogob, das bal kapas onik pi vunon deidoviko, e vun deidovik onik päsaunükon. E volanef lölik ästunikon ed äsökon lunimi,
4. ed äleplekon draki, bi igivom lunime nämä, ed äleplekon i lunimi, sagölo: «*Kin süimon-li ad lunim, e kin kanon-li komipön ta on*»?
5. E lunime mud pägi von ad pleidülön ed ad blasfämön, e nämäd pägevom one ad dunön atosi dü muls foldegtel.
6. Tän ämaifükon mudi okik ad blasfämön ta God, dubä äslänon nemi oma, steböpi oma, ed utanis, kels stebons in sül.
7. I pädälos one ad krigön ta saludans, ed ad konkerön onis. One nämäd pägevom löpü tribüts, pöps, püks e nets valiks.
8. E lödans valik taleda oleplekons oni, sotefä nems onas no pepenetons ini buk lifa Jipüla, kel pesakrifom bü fün vola.
9. Utan, kel labon lilis, lilonöd!
10. If ek dugom fanäbis lü fanäböp, tän i om pofanäböpom; if ek deidom me gläv, tän i om mutom padeidön me gläv. Pö atos sufäl e lekred saludanes sevädikons.
11. Äloegob sükömön lunimi votik, nu se län; älabon honis tel, kels äsümons ad uts jipüla, ed äspikon, äsä drak.

12. Äduinon nämädi valik lunima balid lo on. Äkodon, das taled lölik ed utans, kels äbelödons oni, äleplekons lunimi balid, kela vun deidovik pisaunükon.
13. Äduinon milagis gretik, bi äkoedon donikön lo mens i fili se sil sui taled.
14. Äbätodon belödannis taleda dub milags, kelis äduinon lo lunim sekü fäg one pigevöl; äslüdon belödannis taleda ad meköm magoti pro lunim, kel ilabon vuni gläva ed ibleibon lifön.
15. One i fäg pigevon ad lanön magoti lunima, sodas magot lunima äprimon ad spikön, ed äkodon, das alutan, kel no äleplekon magoti lunima, pödeidon.
16. I äkodon, das valanes: e smalikanes e gretikanes, e liegikanes e pöfikanes, e lelivanes e slafanes, mäk pägi von su nam detik u su flom onas,
17. dat nek ökanonöv remön u selön, pläsif älabon mäki et, u nemi lunima, u numi nema onik.
18. Is sap zesüdon. Utan, kel labon täläkti, kalkulonöd numi lunima! ibä binon num mena, e num onik binon: mältummäldegmäl.

KAPIT: XIV

1. Älülogob, ed ekö! su bel: <Sion> Jipül ästanom, e lä om mens baltumfoldegfolmil, su floms kelas nem oma ed ut Fata omik pipenons.
2. Ed älilob se sül vögi, kel äsümon ad lenoid vatas mödik e tonära vemik; e vög, keli älilob äsümon ad ton hapas, kels päbepläyons fa hapans.
3. Äkanitons kaniti nulik lo tron, lo nims fol e lo bäldikünans. E nek äkanon lärnön kaniti, pläs mens baltumfoldegfolmil, kels pilivioremons de taled.
4. Atans binoms utans, kels no ekosädoms ko voms, ibä binoms virgiks. Binoms utans, kels sökoms Jipüli utöpo, kö golom. Peremoms se mens, binoms balidfluks pevälöl pro God e pro Jipül,
5. e se muds omsik lug no kömon; binoms neblamabiks.
6. Äloegob flitön silanani votik löpo in lutem; älabon gospuli laidüpik, keli äblinon valanes su taled, lü pöps, tribüts, püks, nets valiks.
7. Äspikon me vög laodik: «*Dredolsöd demü God, stimolsöd omi! ibä düp cödetama omik ekömon. Leplekolsöd Jafali süla, e tala, e mela, e vatafonas*»!
8. Silanan votik, silanan telid, äsökon oni ed äsagon: «*Edofalof, edofalof jiel <Babylon> gretik, kel ebrietükofpöpis valik me vin dranäla nepuedik okik*».

9. E silanan votik, silanan kilid, äsökon onis, ed äsagon me vög laodik: *«If ek leplekon lunimi e magoti onik, e lüsumon mäki sui flom u sui nam okik,*
10. *tän odrinon vini lezuna Goda, keli no pemigöli enügifom ini köp zuna okik, e podatomon dub fil e sulfin lo silanans saludik e Jipül.*
11. *E smok datoma onsik olöpikon laidüpio; utans, kels leplekons lunimi e magoti onik, ni dü del ni dü neit, olabons staudi anik, igo ifi ek te eliüsumon mäki nema onik».*
12. Is sufäl saludanas fruton; utanas, kels kipedons büdedis Goda e lekredi in Yesus.
13. Nu äлилob vögi se sül, kel äsagon: *«Penolöd! Beatiks deadans binons, kels deadons denu in Söl».* «Si»! Lanan sagon, *«takädonsös de töbs oksik e vobods onsik okegolons ko ons»!*
14. Älülögob, ed ekö! us lefog vietik ädabinon, e su lefog ek äseadom, kel äsümom ad Son mena; älabom su kap okik kroni goldik ed in nam okik fodüli japik.
15. E se tem silanan votik äkömon, kel ävokädon me vög laodik lü om, kel äseadom su lefog: *«Gebolöd fodüli olik, e klopölöd! ibä klopüp ekömon, klopot taleda binon madik».*
16. Tän om, kel äseadom su lefog ägebom fodüli okik su taled, e taled pädefodon.
17. Dönu silanan äkömon se tem in sül; älabon i fodüli japik.
18. E silanan votik äkömon de latar, kel älabon nämädi tefü fil, ed ävokädon me vög laodik lü silanan, kel älabon fodüli japik: *«Gebolöd fodüli japik olik, e klopölöd bälemis vitida su taled! ibä bäls onik binons madiks».*
19. Tän silanan ägebon fodüli okik su taled, ed äklopon vitidabälis taleda, ed äjedon onis ini vitidabälipedöm lezuna Goda.
20. Vitidabälipedöm päfuton plödü zif; e blud äseflumon se bälipedöm, jüs ärivon fränis jevodas, love spad staidas balmilmältum.

KAPIT : XV

1. Älogob täno milagamali gretik stunüköl votik in sül, sevabo silananis vel ko tomods lätik vel, ibä me ats lezun Goda püfölon lölo.
2. Nu älogob bosi, kel äsümon ad mel glätik ko fil pimigöl; su mel glätik utans ästanons, kels äbinons vikodans in komip ta lunim, magot onik, e num nema onik, ed äkipons hapis Goda.
3. Äkanitons kaniti ela <Moyses>: hidünan Goda, e kaniti Jipüla, äsagölo: *«Gretiks ä stunidabiks vobods olik binons, o Söl: God! o Valanämädal! Gidiks ä veratiks vegams olik binons, o God netas!*

4. *Kin no dredonöv-li? o Söl! Kin no gloriikonöv-li nemi olik? Ibä te ol binol saludik, e nets valik okömons ed oprostärnons lo ol, bi cödets olik esevädikons».*

5. Pos atos älogob, das saludöp tabära temuna in sül pämaifükon,

6. e das silanans vel, piklotöls in linum rafinik nidik, e keles blöts pizönons dub zönüls goldik, äsetridons se saludöp, ed älabons tomodis vel.

7. E bal nimas fol ägivon silananes vel skalis goldik vel, kels äfulons me lezun Goda, kel ai lifom laidüpio.

8. Saludöp päfulükon me smok demü glor e nämäd Goda, e nek äkanon nüstepön ini saludöp, büä tomods vel silananas vel üjenons.

KAPIT : XVI

1. Tän äliilob se saludöp vögi laodik, kel äsagon silananes vel: *«Gololsöd e vagükolsöd skalis vel ko lezun Goda sui taled»!*

2. Balid nu ägolon ed ävagükon skali sui taled. E luuks badik ä venenöfiks ästükons pö mens, kels älabons mäki lunima, e kels äleplekons magoti.

3. Silanan telid ävagükon skali okik sui mel, ed at ävedon blud äsä ut deadana, e dabinäds liföl valik in mel ädeadons.

4. Silanan kilid ävagükon skali okik sui flumeds e vatafons, ed ats ävedons blud.

5. Tän älielob sagön silanani vatas: *«Gidik binol, kel binol ed äbinol, ol: Saludal pö lonam cödeta at.*

6. *Bi espilons bludi saludanas e profetanas; egivol ones bludi, ad padrinön. Bläfodi at emeritons»!*

7. E de latar äliilob vögi, kel äsagon: *«Si! o Söl: God! o Valanämädal! cödets olik binons veratiks ä gidiks»!*

8. Folid ävagükon skali okik sui sol, ed one pädälos ad sufükön menis hite fila.

9. E ven mens päzufükons hite vemik, äslänons nemi Goda, kel labom nämädi tefü tomods et, e no äleceonons ad stimön omi.

10. Lulid ävagükon skali okik sui tron lunima, e regän onik pädagükon; e mens äbeitons linegis oksik sekü dol.

11. Äslänons Godi süla demü dols e luuks oksiks, e no äleceonons de vobods oksik.

12. Mälid ävagükon skali okik sui flumed gretik: *«Euphrates»*, ed on äsägikon, sodas veg äblümon pro regs, kels äkömoms se lofüd.

13. Tän äloegob kömön se mud draka, se mud lunima e se mud luprofetana, lananis neklinik kil, äsä frogis.
14. Ats binons lanans diabas, kels duinons milagis, kels segolons lü regs vola lölik, ad kobükön onis pro komip tü del gretik Goda: Valanämädal.
15. (Ekö! kömob äsä tifan. Beatiks utans binons, kels galons, e kipedons klotis oksik, dat no zigolonsös nüdiko, e logoyös jemodi onsik!)
16. E päkobükons su top, kel panemon in hebrey: <Armagedon>.
17. Velid ävagükon skali okik ini lutem, e vög laodik äkömon se saludöp süla de flan trona, kel äsagon: «*Ejenos*».
18. Tän ädavedons leklärastrals, tons valasotik, tonäratonäts, e taladrem gretik; taladrem so vemik ä so gretik ädavedon, äsä nog neföro ijenon, sis mens binons su taled; so mu vemöfik taladrem äbinon.
19. Zif gretik päteilon ad dils kil; zifs paganas ädofalons. E God ämemom jieli <Babylon> gretik, ed ägivom ofe ad drinön se köp labü vin lezuna vemik okik.
20. Nisuls valik äfugons, e bels änepubons.
21. In grälastom vemik grälagrans so gretiks äsä talänts äfalons se sil sui mens; e mens äslänons Godi pö grälatomod, ibä tomod at äbinon plödakösömiko vemöfik.

KAPIT : XVII

1. Tän bal silananas vel, kels äpolons skalis vel, äkömon lü ob, ed äsagon: «*Gö! ojonob ole cödeti dö jinepuedan gretik, kel seadof len vats mödik,*
2. *ko kel regs taleda enepuedons, e dub vin nepueda, kela belödans taleda pebrietükons*».
3. Tän ädugon obi tiko lü däsärt. Us älogob vomi, kel äseadof su lunim skarlataredik, fulik me nems blasfämik, labü kaps vel e hons deg.
4. Vom piklotof in klots purpurik e skarlatarediks, e pidekof me goldots, nobains jerabik e pärlats; älabof in nam okik köpi goldik, kel pifulükon me naudods e neklins nepueda ofik.
5. E su flom ofik pipenon nem müsterik: <Jiel <Babylon> gretik: mot jinepuedanas e naudodas taleda>.
6. Älogob, das vom et äbinof brietik de blud saludanas e de blud temunanas Yesusa. Ven älogob ofi, ästunob mu vemo.

7. Ab silanan äsagon obe: «Sekü kis stunol-li? Oplänob ole müsteri voma e lunima, kel polon ofi, e labon kapis vel e honis deg.

8. Lunim, keli älogol äbinon, e no binon; osükömon se gufur ed opäridikon. Belödans taleda, kelas nems no peregistarons in buk lifa de tim jafa vola, ostunons, ven logons lunimi, kel äbinon, no binon, ab obinon.

9. Is täläkt zesiüdon ad suemön osi. Kaps vel binons bels vel, su kels vom seadof;

10. ons i binons regs vel. Lul omas efaloms, bal binom, e votik no nog ekömom; e ven kömom, omutom blibön dü brefüp.

11. Lunim, kel äbinon e no binon, it binon jölid, binon i bal vela; ed opäridikon.

12. I hons deg, kelis logol, binons regs; no nog dalabons regami, ab dü düp bal odagetons ko lunim nämädi as regs.

13. Atans baiivögons, ed egevons lunime nämädi e nämäti oksikis.

14. Atans okrigons ta Jipül, e Jipül okonkerom onis, bi binom Söl sölas ä Reg regas, e ko om i vokäbs, väläbs e fiedikans okonkerons».

15. Äsagon i obe: «Vats, kelis elogol, len kels jinepuedan seadof, binons pöps, menamödots, nets e püks.

16. E hons deg, kelis elogol, e lunim, ohetons jinepuedani; oberavons ed onüdükons ofi; ofifidons midi ofa, ed ofefilükons ofi in fil.

17. Ibä God espiretom ladälis onsik, ad ledunön vili omik, ad binön baläliks, ed ad gevön regami onsik lunime, jüs vöds Goda pöfölon.

18. Vom, keli elogol, binof zif gretik, kel reigon regis taleda».

KAPIT : XVIII

1. Pos atos äloegob donikön se sül silanani votik, kel älabon nämädi gretik; e taled pälitükon dub glor onik.

2. Ävokädon me vög nämöfik: «Edofalof, jiel <Babylon> gretik edofalof. Evedon lödöp diabas, kipedöp milananas neklinik, kipedöp bödas neklinik e hetabikas valasotikas.

3. Bi nets valik edrinons vini zuna nepueda ofik, bi regs taleda enepuedoms ko of, e bi tedans taleda evedoms liegiks sekü lüxiöd bundanik ofik».

4. Tän älilob vögi votik se sül, kel äsagon: «Segololsöd se of, o pöp obik! dat no kompenolsös pö sinods ofik, e dat no kesufolsös tomodis ofik!

5. Ibä sinods ofik ekumons okis jü sül, e God primom ad memön negidis ofik.

6. *Träitolsöd ofi, äsä eträitof votanis! Mibläfolsöd ofe teliko utosi, kelosi edunof!
Gifolsöd ini köp ofik teliki uta, keli egivof ad padrinön votanes!*
7. *Ma mafäd ejuitof glori e lüxiüödi, sufükolsöd ofi datome e lüge! Ibä ninälo sagof:
Seadob is as jireg, no binob jiviudan, e no sevob lügod.*
8. *Demü atos ün del bal tomods ofik okömons: dead, lügod, faem, e pofefilüikof dub fil;
ibä God, kel emicödetom ofi, binom Söl nämik.*
9. *Tän regs taleda, kels enepuedoms ko of, ed ejuitoms lüxiüödi, odrenoms ed oliügodoms
demü of, ven oloegoms löpikön smoki fefilikama ofik.*
10. *Obleiboms stanön fagoto dredü datom ofik, ed osagoms: «Vi! vi! lü ol, o zif gretik! o
zif: <Babylon> nämädik, ibä ünü düp bal micödet olik peledunon.*
11. *I tedans odrenoms ed oliügodoms demü of, bi nek oremom plu lodotis omsik,*
12. *lodotis golda, larenta, nobainas, pärlatas, linumastofa feinik, purpura, sadina,
skarlataredina, boada benosmelik valasotik, vioracanas, yegas boada jerabik, kuprina,
fera e maboina,*
13. *kirfata, pitas, benosmelotas, mira, boväla, vina, leüla, vuitameila feinik, grenä,
bubas, jipas, jevodas, vabas, slafanas e menas.*
14. *Gaenods, kelis iledesirol, penegetons fa ol, dins nidik e magifiks päperons fa ol, e
no plu pogetuvons».*
15. *Tedans canas at, kels evedoms liegiks me of, obleiboms stanön fagoto dredü datom
ofa,*
16. *ed osagons: «Vi! vi! lü zif gretik et! kel piklonton me linumastof feinik, purpurik e
skarlataredik, pidekon me goldots, nobains e pärlats; ibä ünü düp bal lieg valik at
pedistukon».*
17. *Stirans e vejolnafans, melans e mens so mödiks votiks, kels laboms vobodis oksik
su mel, ästanoms fagoto,*
18. *ed ävokädoms, ven älogoms smoki lefila ofik: «Zif kinik äsümon-li ad zif gretik at»?*
19. *Äjedüloms püfi ini kaps oksik, ed ävokädoms drenölo e yamölo: «Vi! vi! lü zif
gretik! dub divs kela valans evedons liegiks, kels älabons nafis su mel; ibä ünü düp bal
pedistukon.*
20. *Fredolsöd dö on! o süil! o saludans! o paostolans! o profetans! bi God eledunom
tefü of micödeti olsik»!*
21. *Nu silanan nämik ätovon stoni äs mülaston so gretiki, ed äjedon oni ini mel,
äsagölo: «Leigoso zif gretik: <Babylon> podojedon, e no plu potuvon dönu.*

22. *Pläyot hapanas, musigalas, flutanas e trompetanas no plu polilon in ol; plägan nonik lekana anik potuvon plu in ol; e noid müla no plu polilon in ol;*

23. *lit nonik litikipiana plu ostralon in ol; vög higama e jigama no plu polilon in ol; ibä tedans olik äbinoms gretikans taleda, bi dub magiv olik nets valik päbätodons,*

24. *ed in on blud patuvon de profetans, saludans e valans, kels pepugons su taled».*

KAPIT : XIX

1. Pos atos älibob äsä toni laodik dabinädämödota gretik in sül, kel äsagon: «*Haleluyö! beat e glori e näm dutons lü God obsik,*

2. *ibä cödets omik binons veratiks ä gidiks. Emicödedom ga jinepuedani gretik, kel erübükof taledi me nepued okik, ed evinditom ofe bludi diinanas okik».*

3. E dönu äsagons: «*Haleluyö! smok ofik löpikon laidüpio».*

4. Tän bäldikünans teldegfol e nims fol äprostärnons ed äleplekons Godi, kel äseadom su tron, äsagölo: «*So binosös! Haleluyö!»!*

5. E de tron äkömon vög, kel äsagon: «*Ols valik! diinans omik, kels dredols demü om, e smalikans e gretikans! lelobolsöd Godi obsik»!*

6. Tän älibob noidi äsä uti menamödota numik, äsä uti vatas mödik, äsä uti tonäratonätas nämöfik, kel äsagon: «*Haleluyö! ibä Söl: God: Valanämädal evedom reg.*

7. *Fredobsöd e yubobsöd! stimobsöd omi; ibä mated Jipiüla ekömon; jigam omik eblümükof oki;*

8. *ofe pedälos ad klotön oki me linumastof feinik klinik nidik»;* ibä linumastof feinik at binon duns gidik saludanas.

9. Äsagon obe: «*Penolöd: Beatiks utans binons, kels pevokons ad matedafided Jipiüla».* I äsagon obe: «*Ats binons vöds veratik Goda».*

10. Tän äprostärnob foi on ad leplekön oni. Ab äsagon obe: «*Prüdö! No dunolöd atosi! Binob kedüinan ola e svistas olik, kels labols temunodi tefü Yesus. Leplekolöd Godi»!* Ibä temunod tefü Yesus binon binäl profetama».

11. Nu älogob, das sül äbinon maifik, ed ekö! jevod vietik ädabinon, ed utan, kel äseadom su on pänemom fiedikan ä veratikan; ocödom ed okomipom gido;

12. logs omik äbinons äs flam fila, e su kap okik äpolom diadis mödik. Älabom nemi pipenöl, keli nek äsevon, pläsif om it.

13. Piklotom in klot ini blud piblunöl. Pänemom Vöd Goda.

14. Milits sülik äsökons omi su jevods vietik, piklotons me linumastof feinik vietik klinik.
15. Se mud omik gläv japik äkömon, ad flapön me on netis. Obälätom onis ko staf ferik; ed om it ofutom vitidabälipedömi vina lezuna Goda: Valanämädal.
16. Su klot okik e su küid okik älabom nemi pipenöl: Reg regas ä Söl sölas.
17. Nu äloegob stanön in sol silanani, kel ävokädon me vög laodik lü böds valik, kels äflitons löpiko in lutem: «*Kömolsöd isio! kobikolsöd lü fided gretik Goda,*
18. *ad fidön midi regas, lebüdanas militik, nämädanas, jevodas e bemonitanas onas, lelivanas e slafanas valikas, smalikanas e gretikanas*».
19. Tän älogob lunimi e regis taleda e militis onas ikobikölas ad krigön ta om, kel äseadom su jevod e ta milit omik.
20. Ab lunim päfanom, e ko om luprofitan, kel iduinom lo on milagis, dub kels ibätodom utanis, kels ilüsumons mäki lunima, ed ileplekons magoti onik. Bofiks päjedons lifiko ini fiv sulfina filöl.
21. E votans pädeidons dub gläv, kel äkömon se mud oma, kel äseadom su jevod, e böds valik päsatükons me mid onsik.

KAPIT : XX

1. Nu äloegob donikön silanani se sü; älabon in nam okik kiki gufura e jäni gretik.
2. Ägleipon draki, sneki vönik, sevabo diabi, eli <satanas>; äjänädon omi pro yels mil,
3. ed äjedon omi ini gufur, keli äfärmükon ed äsnilon sus om; dat no plu öbätodom netis, jüs yels mil upasetikons; pos tim at omutom palibükön dü brefüp.
4. Älogob tronis, ed utanes, kels äseadoms su ons, cöd päkomiton; ed älogob lananis utanas, kels pisäkapons demü temunod onsik tefü Yesus e demü vöd Goda, ed utanas, kels no ileplekons lunimi, ni magoti onik, e no ilüsumons sui flom e sui nam oksiks mäki; ed älifons ed äreigons ko Yesus dü yels mil.
5. Deadans retik no olelifikons, büä yels mil upasetikons. Atos binon lelifikam balid.
6. Beatiks ä saludiks utans binons, kels kompenons pö lelifikam balid; tefü ons dead telid no labon nämädi; ab obinons kultans de God e de Kristus, ed obinons ko om regs dü yels mil et.
7. Pos pasetikam yelas mil et diab postadükom libio se fanäböp okik;
8. osegolom ad bätodön netis in gulöps fol taleda, eli <Gog> ed eli <Magog>, ad kobükön onis krigis; num onas binon so gretik äsä sab mela.

9. Oseagolons love taled lölik, ed oziöns leseatöpi saludanas e zifi palöfö!; ab täno fil donikon de God se sül, e konsumon onis.
10. Diab, kel ebätodom onis, päjedom ini fiv fila e sulfina, kö lunim e luproftan binons, e potomons dü del e neit, ai e laidüpio.
11. Nu älogob troni vietik gretik, ed omi, kel äseadom su on, e lo kel tal e sül äfugons, sodas top onsik no plu pätuvon.
12. Äloegob stanön deadanis, smalikis e gretikis, lo tron, e buks pämaifükons. I buk votik pämaifükon, sevabo buk lifa, e deadans päcödetons bai utos, kelos pipenon ini buks, ma vobods onsik.
13. Mel ägivon deadanis, kels äbinons in on; e dead e disvol ägivons deadanis, kels äbinons in ons, e valikans päcödetons, alikans ma vobods oksik.
14. Tän dead e disvol päjedons ini fiv fila. Atos, sevabo fiv fila, binon dead telid.
15. If plakoy, das ek no peregistaron ini buk lifa, tän pajedon ini fiv fila.

KAPIT : XXI

1. Tän älogob süli nulik e tali nulik; ibä sül balid e tal balid imogolons, e mel no plu ädabinon.
2. Äloegob donikön de God se sül zifi saludik, eli <Hierosolyma> nulik, piblumüköl äsä jigam, kel pedekof pro himatan okik.
3. E de tron älilob vögi laodik, kel äsagon: «*Ekö! tänad Goda binon lä mens; olödom zänodü ons, ed ons obinons pöp omik; God it obinom lä ons,*
4. *ed okluinom drenis valik de logs onsik. Dead no plu odabinon, ni lügod, ni drenam, ni töb. Ibä dins büik epasetikons*».
5. Ed om, kel äseadom su tron äsagon: «*Ekö! nululob vali*». I äsagon: «*Penetolöd! ibä ats binons vöds konfidovik ä veratiks*».
6. Äsagon obe: «*Ejenos. Binob el <alpha> ed el <omega>, prim e fin. Ogivob glato soafölane ad drinön se fon vata liföl.*
7. *Utan, kel ovikodon, ogeron vali at. Ed ob obinob pro on God, ed on pro ob son.*
8. *E tefü dredöfans, nenlekredans, midunans, sasenans, nepuedans, magivans, lugodikultans e lugans valik, fät onas obinon: fiv fila e sulfina. Atos binon dead telid*».
9. Nu bal silananas vel, kels älabons skalis vel me tomods lätik pifulükölis, äkömon lü ob ed äsagon: «*Gö! ojonob ole jigami, jimatani Jipüla*».

10. Tān ädugon obi tiko sui bel gretik geilük, ed äjonon obe zifi saludik: <Hierosolyma> ädoniköli de God se sül,
11. pädeköli me glor Goda. Nid onik äsümon ad ut stoina mu jerabiküna: yaspid äs kristad dulitamovik.
12. Älabon möni gretik geilük, labü leyans degtel, e su leyans et silanans degtel äbinons; su leyans i nems pipenons, ats äbinons nems tribütas degtel cilas Yisraeläna.
13. In flan lofüdik leyans kil, in flan nolüdik leyans kil, in flan sulüdik leyans kil, ed in flan vesüdik leyans kil ädabinons.
14. E mön zifa älabon stababumädis degtel, e su ats äbinons nems degtel paostolanas degtel Jipüla.
15. Utan, kel äspikon ko ob, älabon mafamastafi goldik ad mafön zifi e leyanis e möni onikis.
16. Zif nu ätopon us as kvad; lunot e vidot ona äleigons. Ämafon zifi me mafamastaf, mafot äbinon: staidis degtelmil. Lunot e vidot e geilot ona äbinons leigiks.
17. Ämafon i möni onik, mafot äbinon: louns baltumfoldegfol, ma mafäd mena, kelos binon i ma mafäd silanana.
18. Jaläd möna onik äbinon yaspid, e zif äbinon gold rafinik, kel äsümon ad kristad rafinik. Stababumäds möna zifa pidekons me stoins jerabik valasotik. Stababumäd balid äbinon de yaspid; telid de safiroin; kilid de galzed; folid de smaragoin;
20. lulid de sardonig; mälid de sard; velid de krüsolit; jölid de beriloin; zülid de topad; degid de krüsoprad; degbalid de hüasoin; degtelid de maetüt.
21. Leyans degtel äbinons pärlats degtel; leyan alik äbinädon me pärlat bal, e piad zifa äbinon gold rafinik äsä glät dulogamovik.
22. In on no älogob temi; ibä Söl: God, Valanämädal, binom tem onik, ed i Jipül.
23. Zif no neodon, das sol u mun litükon oni, ibä glor Goda litükon oni, e Jipül binom litikipian onik.
24. E nets ozigolons in lit ona; e regs taleda oblinons glori e stimi oksikis lü on.
25. Leyans onik no pofärmükons dü del, (ibä neit no obinon us);
26. ed oblinoy glori e stimi netas lü on.
27. Alutos, kelos binon nesaludik; alutan, kel midunon u kel lugon, no okömon ini on; ab te utans, kels peregistarons ini buk lifa Jipüla.

KAPIT : XXII

1. Äjonon i obe flumedi vata liföl, lämpik äs kristad, kel äsüikon se tron Goda e Jipüla.
2. In zänod piada, e su jols bofik flumeda, bim lifa äbinon, kel prodon degtelna flukis: ün mul alik prodi oka; e blede bima dünons ad saunükön pöpis.
3. Bos pemaleditöl no plu odabinon. In zif et tron Goda e Jipüla obinon, e dünans omik odünons omi,
4. ed ologons logodi omik; e nem oma obinon su flom onas.
5. Neit no plu odabinon us; no oneodons liti litikipiana ni sola; ibä Söl: God ostralom love ons; ed oreigons ai laidüpio.
6. Äsagon obe: *«Ats binons vöds konfidovik ä veratiks; Söl: God lananas profetanas elesedom silanani omik ad jonön dünanes okik utosi, kelos muton jenön suno.*
7. *Ed ekö! okömob suno». Beatiks utans binons, kels kipedons vödis profetama buka at.*
8. Ob: *<Ioannes> binob utan, kel älilob ed älogob atosi. E ven ililob ed ilogob atosi, äprostärnob foi futs silanana, kel äjonon obe atosi.*
9. Ab äsagon obe: *«Prüdü! No dunolöd atosi! Binob kedünan ola, svistas olik, profetanas ed utanas, kels kipedons vödis buka at. Leplekolöd Godi!»*
10. Tän äsagon obe: *«No snilolöd vödis profetama buka at! Ibä tim binon nilik.*
11. *Utan, kel binon negidik, blebonöd fovo negidik! Utan, kel binon sinik, blebonöd fovo sinik! Utan, kel binon gidik, fovonöd ad dunön vobodis gidik! Utan, kel binon saludik, fovonöd ad saludön!*
12. *Ekö! okömob suno. Mesedi, keli ogivob, labob lä ob – ad bläfön alane, ma vobod onik.*
13. *Binob el <alpha> ed el <omega>, balid e lätik, prim e fin».*
14. Beatiks utans binons, kels lavons klotis oksik, dat labonsös gitäti ad gebädön bimi lifa, ed ad nügolön ini zif da leyans!
15. Plödo obinons dogs, magivans, nepuedans, sasenans, lugodikultans, ed alutan, kel löfon e spikon lugi.
16. *«Ob: Yesus elesedob silanani obik ad temunön oles dinis at tefü komots. Ob binob vul e sprotan de <David>, binob gödastel nidik».*
17. Lanal e jigam sagon: *«<Kömolöd!> Utan, kel lilon osi, sagonöd: <Kömolöd!> Utan, kel soafon, kömonöd! ed alutan, kel desiron atosi, sumonöd glato de vat lifa!»*

18. Sagob valanes, kels lilons vödis profetama buka at: If ek läükon bosu lü atos, tän God osufükon one tomodis, kels pebeperons in buk at;

19. ed if ek desumon bosu de vöds profetama buka at, tän God odesumom one dilodi onik bima lifa e zifa saludik.

20. Om, kel temunom atos, sagom: «*Si! kömob suno*». So binosöd! Kömolöd, o Söl: Yesus!

21. Benäd Söla: Yesus Kristus binonöd lü ols valik!

FIN

----- oOo -----